

FÖRENINGEN

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

UTGIVEN

AV

CENTRALSTYRELSEN

TRETTIOFÖRSTA ÅRGÅNGEN AV SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENINGIS ÅRSSKRIFT

1910

FÖRSTA HÄFTET: ÅRSMEDDELANDEN.

STOCKHOLM

GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI

1910.

Årsberättelse för 1909.

Med år 1909 har Sverges allmänna folkskollärareförening avslutat sitt trettionde verksamhetsår.

Vid 1909 års början utgjorde föreningens medlemsantal 11,857, fördelat på 291 kretsföreningar. Under året hava 4 smärre kretsar, nämligen Glimåkra, Veddige, Hova och Järvsö-Undersviks, upplösts och medlemmarna ingått i närliggande kretsar. I stället hava tillkommit 3 nya kretsföreningar: Östra Södertörns, V. Frölunda-Styrsö och Gagnefs.

Medlemsantalet uppgick vid årets slut till 12,172 och antalet kretsar till 290. Medlemmarnas antal hade sålunda ökats med 315.

*

Föreningens utveckling i yttre hänseende under de gångna trettio åren framgår dels av efterföljande översiktstabell och dels av den längre fram i häftet intagna revisionsberättelsen. I detta sammanhang meddelas blott, att föreningens behållning vid årets slut utgjorde kr. 13,820:60. Fonden för S. A. F:s eget hem kr. 12,347:81 och Djurskyddsfonden kr. 3,852:19 eller tillsammans kr. 30,020:60.

År	Kretsar	Medlemmar	Inkomster	Utgifter	Behållning
1880	77	1556	— —	— —	— —
1881	90	2019	1787: 50	720: 86	1066: 86
1882	125	2843	1469: 50	835: 64	1700: 50
1883	136	3158	1637: 16	1334: 70	2002: 96
1884	138	3205	1686: 10	1346: 33	2342: 73
1885	143	3262	1709: 75	1356: 77	2740: 71
1886	141	3066	1613: 98	1237: 25	3117: 44
1887	134	3006	1597: 63	1138: 05	3577: 02
1888	139	3277	1749: 12	1375: 95	3950: 19
1889	153	3550	2385: 10	1470: 77	4864: 52
1890	156	3684	2242: 79	1631: 97	5475: 34
1891	164	3814	2486: 31	2241: 97	5719: 68
1892	167	4018	2562: 49	1837: 80	6444: 37
1893	171	4325	2700: 26	1897: 57	7247: 06
1894	176	4757	3978: 57	4608: 57	6617: 06
1895	187	5373	5297: 16	5890: 08	6024: 14
1896	202	5873	5849: 39	6088: 37	5785: 16
1897	210	5628	8165: 56	6469: 55	7481: 17
1898	217	5910	8885: 53	6818: 08	9548: 62
1899	231	6589	8656: 60	7150: 53	11054: 69
1900	242	7315	9647: 78	10128: 52	10573: 95
1901	250	7962	10515: 17	9073: 17	12015: 95
1902	251	8350	10748: 19	9750: 68	13013: 46
1903	256	8930	12958: 87	8956: 94	17015: 39
1904	261	9611	14306: 72	13345: 53	17976: 58
1905	268	10111	14490: 09	13227: 55	19239: 12
1906	278	10988	13698: 02	10967: 85	21969: 29
1907	285	11480	15284: 42	16470: 01	20783: 70
1908	291	11857	15469: 66	19998: 51	16254: 85
1909	291	12172	15332: 37	17766: 62	13820: 60

*

Föreningens centralstyrelse har under 1909 utgjorts av Alexander Jonsson, Alfr. Dalin, Sven Nylund, J. J. Dalström, Fridtjof Berg, J. Franzén, Anna L. Lessel, Mauritz Tennman, Per Borgh, J. Cederberg, N. O. Bruce och Gustava Landberg. Av dessa har Jonsson varit ordförande, Dalin vice

ordförande, Nylund sekreterare och Dalström kassaförvaltare samt Jonsson, Berg, Dalström och Nylund medlemmar av centralstyrelsens verkställande utskott.

Centralstyrelsen i sin helhet har under år 1909 haft två sammanträden, ett i början av januari och ett i april. Verkställande utskottet har sammanträtt 21 gånger.

Under år 1909 hava tvenne ärenden varit utsända till behandling inom föreningens kretsar, det ena av pedagogisk natur och det andra en speciell föreningsfråga.

Centralstyrelsen har haft anledning att även under det gångna året till föreningsmedlemmarnas samfälda omprövning hänskjuta den viktiga frågan om fortsättningsskolans ändamålsenliga anordning. Sedan föreningen vid behandlingen av detta ärende år 1907 uppställt de huvudgrunder, efter vilka det följande arbetet för fortsättningsskolans utveckling bör fortgå, gäller det att se till, huru de uppställda önskemålen snarast må komma till praktiskt utförande. Sin medverkan härtill ha kretsarna nu lämnat, då de med stor enhällighet förordat, att naturkunskapsundervisning med särskild tillämpning på lanthushållningen måtte upptagas å läroplanen för fortsättningsskolorna på den egentliga landsbygden. I samband härmed har föreningen ock gjort det betydelsefulla uttalandet, att en i verklig mening praktisk fortsättningsskola icke kan åstadkommas, med mindre än den har till grundval en folkskolekurs av den fullständiga art, som endast kan stå till buds i skolor med hel lästid.

De sålunda av kretsarna uttalade önskemålen hava delgivits folkundervisningskommittén, som på grundvalen av föreningens uttalande i ärendet 1907 till behandling upptagit frågan om fortsättningsskolans omdaning. Det är sålunda att hoppas, att även den nu gjorda framställningen skall komma att inom kommittén vinna det största beaktande.

Den andra frågan har gällt en för föreningens vidare utveckling synnerligen betydelsefull angelägenhet. Med överväldigande majoritet ha föreningens kretsar beslutat bifalla det framställda förslaget, att medlemsavgiften

mätte höjas till två kronor. Från och med innevarande år, då denna höjning träder i kraft, har sålunda föreningen med hänsyn till sin ekonomiska ställning inträtt i ett nytt skede. En viktig förutsättning är därmed given för att de stora uppgifter, som föreningen alltjämt har på sitt program, skola kunna föras fram till en god lösning. Att föreningens medlemmar utan större meningskiljaktighet visat sig behjärta de skäl, med vilka kravet på årsavgiftens höjning motiverats, visar, att de för sin del veta att uppskatta föreningens betydelse för skolan och lärarekåren. Centralstyrelsen ser häri en borgen för, att de farhågor för minskning av medlemsantalet inom föreningen, på vilka en del kretsar grundat sitt avslag å framställningen om årsavgiftens höjning, icke skola gå i fullbordan.

*

Under det gångna året har föreningen haft glädjen se ett betydelsefullt steg tagas mot det mål, för vilket den under hela sin tillvaro nedlagt en energisk strävan, nämligen att bereda den svenska folkskolan den plats i vårt skolsystem, som med rätta bör tillkomma henne och som öppnar möjlighet till sådan utveckling, att hon må kunna bli den för alla gemensamma bottenskolan. Centralstyrelsen vill i ett kommande häfte lämna en redogörelse för de nya författningar rörande högre folkskolan och kommunala mellanskolan, som av k. m:t utfärdats.

*

Föreningsarbetet har även under 1909 varit av mångsidigaste art och allt mer vidgat ut sig inom de gränser, som föreningen uppställt för sin verksamhet. Redogörelser för de olika ärendena komma att på sedvanligt sätt lämnas i följande häfte av tidskriften. I detta sammanhang må endast nämnas, att centralstyrelsen under året ingått till k. m:t med framställningar rörande följande ärenden: 1) stavningsreformens verkningar, 2) lärarelönernas utbetalande, 3) renhållningen i skolan, 4) lä-

rarna och tuberkulosen, 5) biljettpriset för resande skolbarn, 6) folkskolestadga för de större städerna, 7) resestipendier för lärare vid folk- och småskolor, 8) statsanslag till ny folkskolematrikel.

*

Vid senaste årsskifte har herr överläraren Alexander Jonsson lämnat centralstyrelsen. Med honom har åter en av dem, vilkas insats i föreningsarbetet varit av särskilt djupgående art, dragit sig tillbaka från ledningen. Efter att långt förut hava anlitats i föreningens tjänst dels som revisor och dels för andra betydelsefulla uppdrag tillhörde han föreningens centralstyrelse under den senaste tioårsperioden, som varit den mest arbetsfyllda under föreningens tillvaro. Därunder innehade han de krävande befattningarna först som sekreterare under en följd av år och slutligen som föreningens ordförande. I allt detta arbete gjorde han sin varma nitälskan för föreningens framgång och sina rika gåvor gällande på ett sätt, som tillvunnit sig odelat erkännande. Centralstyrelsen vet sig därför vara i samklang med den allmänna meningen inom föreningen, då den som en tacksamhetsyttring för det uppoftande och framgångsrika arbete, herr Jonsson utfört till gagn för allmänna föreningen och folkskolan, kallat honom till hedersledamot i Sverges allmänna folkskollärareförening.

*

Då denna årsberättelse skrives, har sorgebudskapet om herr direktör Emil Hammarlunds plötsliga fränfalle nyss gått ut över vårt land, väckande förstämning och saknad hos alla de tusenden, som arbeta inom vår svenska folkskola. Helt säkert har detta smärftulla budskap hos en var givit anledning att begrunda, vad den bortgångnes verksamhet betytt för skolan och lärarekåren. En väsentlig del av Emil Hammarlunds livsgärning är Sverges allmänna folkskollärareförening. Med tacksamhet för vad han utträttat samt trohet mot de ideal, för vilka han kämpat, skall denna förening hägna minnet av sin verk-

sammaste grundläggare, sin mångåriga ledare och sin förste hedersledamot.

*

Vad beträffar föreningens yttre utveckling, så har den även under det gångna året gått framåt. Nya landvinningar hava gjorts, där kretsar förut icke funnits, och medlemssiffran har ökat, så att den nu nått över 12,000-talet.

Ett märkesår för allmänna föreningen har ingått. Då trettio år i dess historia nu blivit tillryggelagda, är det rik anledning att blicka tillbaka och något stanna inför de under strid och arbete hittills vunna resultaten. Det är centralstyrelsens livliga övertygelse att ett värdigt firande av detta minne skall hos föreningens medlemmar stärka hågen till fortsatt kamp och fortsatt ihärdigt arbete för de stora mål, vilka för Sverges lärare och lärarinnor ännu återstå att vinna inom och genom den organisation, som under tre årtionden med alltjämt växande framgång verkat för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, enhet och god anda inom lärarekåren samt förbättring av lärarens ställning i allmänhet.

Stockholm i februari 1910.

Fridtjuv Berg.

Alfr. Dalin.

Sven Nylund.

J. J. Dalström.

J. Franzén.

Anna L. Lessel.

Mauritz Tennman.

Per Borgh.

J. Cederberg.

N. O. Bruce.

Gustava Landberg.

Gottfrid Björkman.

FÖRENINGENS TIONDE OMBUDSMÖTE I STOCKHOLM.

Enligt stadgarnas § 16:2 kan centralstyrelsen, då så anses nödigt, anordna möten mellan av kretsföreningarna utsedda ombud. Med stöd av denna bestämmelse hava hittills nio dylika ombudsmöten hållits företrädesvis i samband med de större skolmötena.

Centralstyrelsen har beslutat,

att föreningens tionde ombudsmöte skall hållas i Stockholm dagen närmast före det tionde nordiska skolemötet eller den 9 nästkommande augusti månad, samt att detta ombudsmöte huvudsakligen kommer att upptagas med firande av en minnesfest i anledning av föreningens trettioåriga tillvaro.

På grund härav får centralstyrelsen anmoda kretsföreningarna att i god tid verkställa

val av ombud

till det ifrågavarande mötet, varvid iakttages:

- 1) att till grund för beräkningen av antalet ombud för varje kretsförening lägges den från kretsen till centralstyrelsen senast ingivna medlemsförteckningen;
- 2) att kretsförening med mindre än 41 medlemmar äger sända ett ombud, med 41—80 medlemmar två ombud, med 81—120 medlemmar tre ombud o. s. v., dock ingen kretsförening flera än 10 ombud;
- 3) att därjämte suppleanter till nödigt antal böra utses;
- 4) att protokollsutdrag över ombudsval skall insändas till centralstyrelsen snarast möjligt, sedan valet ägt rum, dock senast under förra hälften av juli månad, samt
- 5) att, i den händelse detta protokollsutdrag icke inom föreskriven tid hinner insändas, detsamma bör överlämnas åt

vederbörande ombud för att vid mötet tjäna såsom bevis för deras behörighet.

Närmare upplysningar om detta möte, om programmet för detsamma m. m., komma att lämnas dels genom meddelande i Svensk Läraretidning, dels genom särskilt utgivet programhäfte.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, som enligt uppdrag granskat Sverges allmänna folkskollärareförenings räkenskaper och förvaltning för år 1909, få härmed efter utfört arbete avgiva följande revisionsberättelse.

Räkenskaperna utvisa i sammandrag:

Debet.

Behållning från 1908:

I Stockholms enskilda bank:		
kapitalräkning	7,414:	99
sparkasseräkning	5,587:	19
checkräkning	12:	86
Kontant	129:	81
30 aktier i Svensk Läraretidnings Förlags-		
aktiebolag å nom. 100 kronor	3,000:	—
Lager av småskrifter	10:	—
Inventarier	100:	—
		16,254: 85

Skulder:

Ej utgångna Jultomtemedel	793: 89
---------------------------------	---------

Inkomster under året:

12,172 medlemsavgifter å 1 kr.	12,172: —	
Sålda småskrifter och årsskrifter	42: —	
Annons i årsskriften	75: —	
Utdelning å 30 aktier i Svensk Läraretid-		
nings Förlagsaktiebolag å 6 kr.	180: —	
Räntor	637: 37	
Jultomtens stipendium	800: —	
Tummelitens gåvomedel	200: —	
En årsavgift för 1908	1: —	
Statsbidrag till teckningskursen i Stockholm	1,225: —	15,332: 37

Kronor 32,381: 11

Kredit.*Utgifter under året:*

Centralstyrelsens sammanträden	1,875: 35	
Revisionen	242: 60	
Länsombuden	40: 87	
Årsskriften	4,326: 72	
Årsskriftens utsändning	923: 64	
Svenska skolmuseet	2,573: 61	
Teckningskursen i Stockholm	2,233: 30	
Upplysningsbyrån	678: 10	
Lärarebibliotek	100: —	
Arbete med nya normalplanen	48: —	
Yrkesskolekommittén	67: 90	
Resebidrag	142: 50	
Undersökning rörande skolresor	50: —	
Småskolekonferensen	338: 47	
Adresser till Selma Lagerlöf och Verner von Heidenstam	280: —	
Gratifikation till Anna Rylander	200: —	
Resestipendier åt småskollärarinnor	300: —	
Understöd åt sjuka småskollärarinnor	450: —	
Föreläsningsbyrån	45: —	
Centralförbundet för socialt arbete	25: —	
Prenumeration	64: 05	
Bokbinderiarbeten	48: —	
Hyra och ved	375: —	
Pörton, skrivmaterialier m. m.	742: 88	
Extra skriv- och expeditionskostnader	344: 13	
Sekreterarens arvode	1,000: —	
Kassaförvaltarens arvode	400: —	
Brandförsäkring	1: 50	17,916: 62

Behållning till 1910:

I Stockholms enskilda bank:		
kapitalräkning	3,510: 72	
sparkasseräkning	6,494: 75	
checkräkning	479: 87	
Kontant	225: 26	
30 aktier i Svensk Läraretidnings Förlagsak- tiebolag å nom. 100 kronor	3,000: —	
Lager av småskrifter	10: —	
Inventarier	100: —	13 820: 60

Skulder:

Ej utgångna Jultomtemedel	643: 89
Kronor	32,381: 11

Medlemsantalet utgjorde vid 1909 års början 11,857 i 291 kretsar och vid dess slut 12,172 i samma antal kretsar. Ökningen i medlemsantalet utgör sålunda 315.

Protokollen och övriga handlingar visa, att centralstyrelsen under året utfört ett omfattande arbete till följande av föreningens program. Därom vittna ej minst de åtta petitioner, som under året inlämnats till k. m. t. Dessa petitioner beröra stavningsreformen, hälsovårdsförhållandena i skolan, lärarna och tuberkulosen, särskild folkskolestadga för vissa städer, anslag till en ny folkskolematrikel, nedsättning i biljettpriset för resande skolbarn, höjning av anslaget till studieresor för folkskollärare jämte liknande anslag åt lärare och lärarinnor vid mindre folkskolor och småskolor samt lärarelönernas utbetalande månadsvis.

Till direktionen för Aug. Abrahamssons stiftelse har likaledes avlåtits en skrivelse med förfrågan, huruvida denna vore villig att å Näs anordna kurser för folkskollärare rörande naturkunnighetens tillämpning å lanthushållning.

Vid den blick på de ärenden, vilka under längre tid stått på föreningens program och varit föremål för centralstyrelsens utredning och bearbetning samt under året funnit sin lösning eller äro på god väg att finna den, framträder isynnerhet riksdagens beslut ifråga om högre folkskolan och den kommunala mellanskolan. Frågan om en ny normalplan har ock kommit ett gott stycke framåt, i det att den nu ligger under behandling i folkundervisningskommittén. I sammanhang med normalplanens omarbetning torde frågan om fortsättningsskolans omorganisation jämväl finna sin lösning. Och för den i samband med fortsättningsskolans omorganisation stående frågan om yrkesundervisningen har centralstyrelsen tillsatt en kommitté av sakförståndiga föreningsmedlemmar, från vilka man kan vänta ett gott förslag.

En synnerligen välbetänkt åtgärd synes det vara, att centralstyrelsen inkallat åtskilliga småskollärarinnor till en konferens rörande sådana frågor, som särskilt angå småskollärarinnekåren.

Till herr Alexander Jonsson, vilken med årets slut avgått såsom föreningens ordförande, vilja revisorerna rik-

ta ett särskilt tack för det insiktsfulla och värderika arbetet, som han i egenskap av centralstyrelseledamot samt sekreterare och ordförande inom föreningen utträttat eningens fromma.

Revisorerna hava även granskat de under centralstyrelsens förvaltning stående fonderna för S. A. F:s eget hem och Djurskyddsfonden, vilka icke ingå i förestående räkenskaper. Den förra har under året ökat med kr. 672:13 till kr. 12,347:81. Av den senare, som vid årets början uppgick till kr. 3,825:71, hava under året 1,500 kr. blivit använda till en plansch över svenska husdjur. Behållningen i denna fond utgjorde vid årets slut 3,852 kr. 19 öre.

Föreningens medel äro bättryggande placerade, dels i bank och dels i aktier uti Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag.

Det synes revisorerna önskvärt, att ett större antal av nämnda aktier inköptes för föreningens räkning. Det ta skulle helt säkert ej blott ur ekonomisk synpunkt utan även i rent föreningsintresse vara förmånligt.

Med stöd av förestående redogörelse få revisorerna tillstyrka kretsarna

att bevilja centralstyrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för 1909 års räkenskaper och förvaltning.

Stockholm den 28 febr. 1910.

Nils Lundahl. Otto Beijbom. Alfr. Fridén.

Stadgar

för

Sverges allmänna folkskollärareförening.

Ändamål.

§ 1.

Föreningens ändamål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring av lärarens ställning i allmänhet.

Medlemmar.

§ 2.

Lärare och lärarinnor vid rikets folk- och småskolor samt därmed jämförliga skolor och uppfostringsanstalter äga att som medlemmar ingå i föreningen. Därjämte kunna även andra för föreningen och hennes verksamhet intresserade personer vinna inträde efter medgivande av krets-förening.

§ 3.

1. Inträde i föreningen sker genom anmälan till kretsordförande och erläggande av årsavgift för då löpande året.

2. Röstberättigad medlem av föreningen är icke allenast den, för vilken medlemsavgift för närmast föregående år blivit av kretsen till centralstyrelsen inbetald, utan ock den, för vilken medlemsavgift i föreningen för löpande året blivit inom kretsen erlagd.

3. Flyttning från en krets till en annan anmäles ofördröjligen till ordförandena i de respektiva kretsarna.

4. Utträde ur föreningen anmäles till ordföranden i den krets-förening, avgående ledamot tillhör.

5. Ledamot, som försummar inbetala sin årsavgift, varde från föreningen skild vid följande års början.

6. Medlem, som genom laga dom blivit förklarad medborgerligt förtroende förlustig, vare från föreningen skild.

Kretsföreningar.

§ 4.

Föreningens medlemmar fördelas i kretsföreningar, som genom sina ordförande stå i förbindelse med centralstyrelsen.

§ 5.

1. Kretsförening väljer själv sin ordförande, vars befogenhet inträder på tid, som kretsen själv bestämmer.
2. Varje kretsförening äger för övrigt själv bestämma om sina sammanträden, styrelse, avgifter o. d. Kretsföreningens enskilda stadganden må dock i intet fall vara stridande mot dessa stadgar.

§ 6.

Kretsstyrelsen åligger att lämna centralstyrelsen de uppgifter, hon infordrat, samt att för övrigt meddela henne sådana underrättelser, som kunna anses gagnande för föreningens verksamhet.

§ 7.

När centralstyrelsen finner nödigt framställa spörsmål till föreningens medlemmar, när val av centralstyrelse skall äga rum o. s. v., är det kretsordförandens skyldighet att föranstalta om härför erforderligt möte.

Centralstyrelse.

§ 8.

1. I spetsen för föreningen står en av tolv personer bestående centralstyrelse, som leder föreningens verksamhet och för hennes talan.
2. Minst åtta av centralstyrelsens medlemmar skola vara tjänstgörande lärare eller lärarinnor vid folk- eller småskolor.
3. Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassaförvaltare. Skulle särskilda förhållanden göra sådant nödvändigt, må styrelsen dock äga att låta sekreteraregöromålen bestridas av utanför styrelsen stående föreningsmedlem.
4. Medlem av centralstyrelsen väljes för en tid av tre år. Turvis avgå varje år fyra ledamöter ur densamma.
5. Avgå centralstyrelseledamöter under de för dem bestämda tjänstgöringstiderna, utses vid nästa valtillfälle icke allenast fyra ledamöter utan därutöver så många, att centralstyrelsen varder fulltalig.

§ 9.

1. Centralstyrelsen har årligen minst ett sammanträde å mellan ledamöterna överenskommen plats. I övrigt föras förhandlingarna skriftligt, och cirkulera handlingarna i den ordning, ordföranden angivit.

2. För att beslut skall kunna fattas, måste minst åtta styrelseledamöter närvara.

§ 10.

Senast i april månad varje år offentliggör centralstyrelsen:

- 1) katalog över föreningens medlemmar;
- 2) årsberättelse över föreningens verksamhet under föregående året och
- 3) revisionsberättelse över föregående årets förvaltning och räkenskaper.

Val.

§ 11.

1. Val av ledamöter i centralstyrelsen i stället för dem, som vid årets slut skola avgå, företages inom varje krets vid med densamma utlyst möte.

2. Föreningsmedlem, som så önskar, är berättigad att delta i valet genom till kretsordföranden inlämnad förseglad valsedel; dock bör denna hava kommit kretsordföranden till handa före valsedlarnas öppnande.

3. Kretsordföranden åligger att före oktober månads utgång till centralstyrelsen insända justerat valprotokoll, upptagande namn och röstetal å alla, som vid valet erhållit röster, jämte deras adresser.

4. Valet avslutas i tillkallade vittnens närvaro av centralstyrelsen, varvid de, som fått högsta antalen röster, vardas styrelseledamöter från följande kalenderårs början.

5. Vid fyllnadsval enligt § 8: 5 bestämmas de valdas tjänstgöringstider efter röstetalen, så att den, som erhållit lägre antal röster, erhåller kortare tjänstgöringstid.

6. Avgående styrelsemedlemmar kunna omväljas.

§ 12.

1. Vid samma tid och på samma sätt, som i § 11 omförmäles verkställa kretsarna revisorsval. Medlem av revisionen väljes för en tid av tre år. Turvis avgår varje år en ledamot ur densamma.

2. Valet avslutas på samma sätt, som i § 11: 4 angives, av centralstyrelsen, varvid den, som fått högsta antalet röster, varder revisor för löpande kalenderåret samt de båda följande åren, och de två i röstetal närmast stående vardas revisorssuppleanter för löpande kalenderåret.

3. Avgå revisorer under de för dem bestämda tjänstgöringstiderna, utses vid nästa valtillfälle icke allenast en revisor utan därutöver så många, att revisionen varder fulltalig.

4. Vid fyllnadsval till revisionen bestämmas de valdas tjänstgöringstider efter samma grunder, som i § 11: 5 äro för fyllnadsval till centralstyrelsen föreskrivna.

§ 13.

Val av centralstyrelsemedlemmar samt revisorer ske med slutna sedlar; övriga val kunna ske öppet. Vid lika röstetal skiljer lotten.

Arbetssätt.

§ 14.

1. Alla frågor, som under närmast följande år önskas behandlade av föreningen, skola före den 1 november i två exemplar insändas till centralstyrelsen omedelbart eller genom kretsordförande.

2. På centralstyrelsen beror, om väckt fråga skall till allmän behandling inom föreningen upptagas. Dock måste till sådan behandling alltid upptagas ett ärende, som, sedan det blivit av centralstyrelsen avslaget eller uppskjutet, å nyo framlägges av minst fem kretsar.

§ 15.

1. Centralstyrelsen utsänder upptagna frågor med eller utan åtföljande betänkanden till kretsordförandena, vilka ombesörja deras behandling i kretsöverordningarna. Dessas beslut bestämmas genom öppen omröstning samt genom enkelt röstflertal. Röst avgives härvid personligen, icke genom fullmakt. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

2. Protokollsutdrag, upptagande kretsöverordnings uttalande, insändes till centralstyrelsen inom av denna utsatt tid.

3. Centralstyrelsen slutbehandlar alla frågor, delgiver kretsöverordningarna resultaten och vidtager de åtgärder, som av besluten föranledas.

4. Vid frågornas slutbehandling av centralstyrelsen äger varje kretsöverordning om minst 10 medlemmar en röst. Om därvid en minoritet, som utgör minst en tredjedel av de i ärendets behandling deltagande kretsöverordningarnas antal, befinnes hava enat sig om samma beslut, må centralstyrelsen antingen låta frågan förfalla eller utsända den till förnyad behandling inom kretsöverordningarna. Vid sådan förnyad behandling får endast röstas *ja* eller *nej* om det av kretsöverordningarnas flertal förut fattade beslutet. Vid ärendets därefter skeende slutbehandling av centralstyrelsen äger varje överordningsmedlem en röst, och enkel röst-övertikt faller utslaget.

5. Protokollsutdrag angående ärendes förnyade behandling inom kretsöverordningarna skall upptaga antalet *ja*- och *nej*röster.

§ 16.

1. Allmänt möte kan av centralstyrelsen anordnas efter därom vid föregående sådant möte eller genom omröstning i kretsöverordningarna fattat beslut.

2. Då centralstyrelsen finner sådant nödigt, kan hon anordna möte mellan av kretsöverordningarna utsedda ombud.

Ekonomi och revision.

§ 17.

Varje medlem erlägger en årsavgift av två kronor, som inbetalas till kretsstyrelsen före september månads utgång.

§ 18.

1. Kretsordförande översänder till centralstyrelsens kassaförvaltare före oktober månads utgång de influtna årsavgifterna jämte förteckning över dem, som betalt.

2. Förteckningarna skola upptaga de betalandes namn, födelseår, titel och adress.

§ 19.

1. Alla utgifter för föreningen bestridas av henne själv.

2. Centralstyrelsens ledamöter ävensom revisorerna erhålla vid de allmänna sammanträdena resekostnadsersättning jämte dagtraktamente enligt fjärde klassen i gällande resereglemente.

3. Sekreterare och kassaförvaltare åtnjuta skäligt arvode, som av centralstyrelsen föreslås, och som bestämmas vid kretsöverordningarnas i § 11 omnämnda sammanträden.

§ 20.

1. Centralstyrelsen är lagligen ansvarig för all i hennes vård befintlig föreningens egendom.

2. Kassaförvaltaren åligger att ställa av centralstyrelsen godkänd säkerhet för de föreningens medel, han har om händer.

§ 21.

1. Föreningens räkenskaper föras för kalenderår.

2. Senast den 1 februari överlämnas föreningens räkenskaper för föregående året jämte under detsamma inregistrerade handlingar och protokoll till revisorerna, vilka före den 1 därpå följande mars återställa dem till centralstyrelsen, åtföljda av berättelse över den verkställda revisionen.

§ 22.

Vid kretsöverordningarnas sammanträden för val av ledamöter i centralstyrelsen föredrages den i § 21 omnämnda revisionsberättelsen, därvid ansvarsfrihet för föregående årets räkenskaper och förvaltning beviljas eller nekas centralstyrelsen. I sistnämnda fall beslutas över de åtgärder, som böra vidtagas.

Föreningens upplösning.

§ 23.

Föreningens upplösning kan ske, om vid omröstning i kretsföreningarna minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna äro för densamma.

§ 24.

Vid föreningens upplösning skola hennes tillgångar användas till något för folkskolan eller hennes lärare eller lärarinnor nyttigt ändamål, varom föreningen förut beslutat.

Ändring av stadgarna.

§ 25.

Förslag om ändring av eller tillägg till dessa stadgarna väckas endast av kretsförening eller av centralstyrelsen samt behandlas liksom övriga ärenden i enlighet med §§ 14 och 15.

Anvisningar

för Sverges allmänna folkskollärareförenings

länsombud.

1. Ombudets uppgift är att inom sitt område i allmänhet bevaka och befordra föreningens intressen samt särskilt verka därför, att hennes mål blir rätt uppfattat och behärskat, så att hon vinner så allmän anslutning som möjligt.

2. Ombudet bör härför ställa sig i förbindelse med styrelserna för redan befintliga kretsföreningar samt söka påverka dem att nitiskt befordra intresse för och anslutning till föreningen.

3. I trakter, där kretsföreningar ännu saknas men anses kunna upprättas, bör ombudet genom att vända sig till lämpliga personer söka få sådana organiserade.

4. Skulle någon kretsförening visa påtagliga tecken till avytande (t. ex. därigenom att dess vanliga möten utebliva, utan att kretsen själv därom beslutat), bör ombudet ställa sig i förbindelse med någon av de mera intresserade lärarne inom densamma för att genom personlig påverkan söka hålla intresset för lärarekårens gemensamma angelägenheter vid makt.

5. Ombudet anmodas noga undvika varje åtgärd, som skulle kunna framkalla den misstanken, att något ingrepp i kretsarnas rätt att fritt besluta om sina egna angelägenheter åsyftas.

6. Skulle ombudets personliga närvaro i något fall befinnas kunna i högre grad gagna föreningen, må hemställan om reseunderstöd insändas till centralstyrelsen, som då i varje särskilt fall därom beslutar.

7. Å postporton och andra dylika utlägg insänder ombudet räkning till centralstyrelsen vid årets slut, varefter ersättning därför utanordnas.

8. Redogörelse för ombudets åtgöranden och erfarenheter under det gångna året insändes senast den 15 december.

Anvisningar för sockenombud.

Sockenombud åligger:

1) att inom sitt område sprida kännedom om föreningens syfte och verksamhet;

2) att verka för att alla lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor inom området sluta sig till föreningen;

3) att uppbära och i god tid till kretsföreningens ordförande eller kassaförvaltare insända medlemsavgifterna;

4) att årligen före den 1 maj till vederbörande länsombud insända förteckning å alla inom sockenombudets område tjänstgörande lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor;

5) att tillhandagå länsombudet och kretsordföranden med upplysningar och hjälp vid deras arbete för föreningen.

Föreningens centralstyrelse 1910.

(Inom parentes angives första tjänstgöringsåret.)

Ordförande:

Fridtjuv Berg, Stockholm (1886; 1910).

Vice ordförande:

Alfr. Dalin, Huskvarna (1886; 1908).

Sekreterare:

Sven Nylund, Stockholm (1908; 1904).

Kassaförvaltare:

J. J. Dalström, Stockholm (1889; 1895).

Övriga ledamöter:

J. Franzén, Södertälje (1896).

Anna L. Lessel, Göteborg (1901).

Mauritz Tennman, Sandöverken (1902).

Per Borgh, Lekaryd, Gåvetorp (1902).

J. Cederberg, Norrköping (1903).

N. O. Bruce, Åkarp (1906).

Gustava Landberg, Norrköping (1907).

Gottfrid Björkman, Stockholm (1910).

Föreningens revisorer 1910.

Nils Lundahl, Lund (1894).

Otto Bejbom, Strängnäs (1896).

Alfr. Fridén, Linköping (1900).

Revisorssuppleanter

Aug. Björklund, Sundsvall.

G. A. Vesterin, Stockholm.

Föreningens länsombud 1910.

(f = folkskollärarinna; sm = småskollärarinna.)

Stockholms län: *Elna Nilsson*, Öregrund. f (1908).

Joh:s Samuelsson, Tumba (1909).

Uppsala län: *Oskar Stjernström*, Vendel (1897).

Elisabet Vennerström, Leuvsta bruk, f (1908).

Södermanlands län: *Ingrid Hallman*, Eskilstuna, f (1908).

Oskar Hallin, Nyköping (1909).

Östergötlands län: *G. B. Dickman*, Sjögestad (1905).

Kerstin Larsson, Marielund, Norrköping, sm (1907).

Jönköpings län: *Adèle Wetterlind*, Jönköping, f (1907).

Justus Andrén, Nässjö (1909).

Kronobergs län: *Frans Berggren*, Växjö (1897).

Alma Blohmé, Elmhult, sm (1907).

Kalmar län: *Ingeborg Nilsson*, Nybro, f (1907).

Ivar Angqvist, Vimmerby (1909).

Gottlands län: *P. J. Gerdén*, Visby (1900).

Alerta Nyström, Levide, Burge, sm (1908).

Blekinge län: *E. Billqvist*, Karlskrona (1907).

Anna Svensson, Karlskrona, sm (1908).

Kristianstads län: *O. Th. Huldén*, Kristianstad (1903).

Antoinette Hemberg, Simrishamn, sm (1908).

Malmöhus län: *A. C. Rundcrantz*, Uppåkra, Åkarp (1906).

Kerstin Andersson, Billesholms gruva, sm (1908).

Hallands län: *J. Johnsson*, Köinge (1903).

Vilhelmina Malmström, Varberg, f (1907).

Göteborgs och Bohus län: *Alfred Hansson*, Hög Edsten, Fjällbacka (1903).

Älvsborgs län: *J. P. Olsson*, Nittorp, Gölningstorp (1895).

Emma Beckman, Åmål, f (1909).

Skaraborgs län: *Axel Th. Wahlström*, Skövde (1901).

Augusta Hallenius, Falköping, f (1909).

Värmlands län: *Otto Hellgren*, Filipstad (1904).

Anna Svensson, Arvika, sm (1907).

Örebro län: *Gabr. Norlin*, Bofors (1905).

Matilda Tengvall, Örebro, f (1908).

Västmanlands län: *F. Edén*, Svedvi, Kolbäck (1904).

Anna Olsson, Berg, Kolbäck, sm (1908).

Kopparbergs län: *Emmy Ström*, Transtrand, f (1907).

J. Tunander, Stora Tuna (1910).

Gävleborgs län: *P. O. Åkerlund*, Strömsbro (1895).

M. Bergman, Harmånger (1906).

Västernorrlands län: *Aug. Björklund*, Sundsvall (1895).

Anna Bergman, Geresta, Bjärträ, f (1909).

Jämtlands län: *A. F. Almström*, Sveg (1907).

Hilma Damberg, Östersund, sm (1907).

Västerbottens län: *P. A. Lindholm*, Vännäs (1900).

Maria Bergström, Röbbäck, Umeå, f (1908).

Norrbottnens län: *M. Hammarström*, Luleå (1904).

Lydia Sundström, Luleå, sm (1908).

Kommittéer och styrelser

för av centralstyrelsen upprättade institutioner, som under 1910 äro i verksamhet. Årtalen inom parentes angiva första verksamhetsåret.

Litteraturkommittén för utgivande av "Pedagogiska skrifter" (1897).

J. Franzén, folkskolinspektör, Södertälje (ordförande och redaktör),
J. Bager-Sjögren, folkskolinspektör, Norrköping.
B. J. Bergqvist, överdirektör, Stockholm.
N. O. Bruce, överlärare, Arlöv.
C. Lohmander, folkskolinspektör, Kristianstad,
M. Nelander, överlärare, Norrköping.

Redaktionskommittén för "Studiehandbok för lärare" (1902).

N. O. Bruce, överlärare, Arlöv (redaktör).
J. Franzén, folkskolinspektör, Södertälje.
E. Ingers, folkhögskoleföreståndare, Vilan.
A. Noreen, professor, Uppsala.

Kommittén för anordnande av teckningskurser (1907).

J. Franzén, folkskolinspektör, Södertälje.
Hjalmar Berg, slöjdinspektör, Stockholm.
J. Ekström, teckningslärare, Stockholm.

Styrelsen för Svenska skolmuseet (1908).

Hjalmar Berg, slöjdinspektör, Stockholm (ordförande).
Hj. Vallberger, läroverksadjunkt, Stockholm (v. ordförande).
Matilda Widegren, skolföreståndarinna, Stockholm (sekreterare).
Carl Lidman, överlärare, Stockholm (kassaförvaltare).
Alfr. Dalin, överlärare, Huskvarna.
Alexander Jonsson, överlärare, Stockholm.
Gustava Landberg, småskollärarinna, Norrköping.
Anders Lindén, folkskollärare, Stockholm.
Emma Ångström, folkskollärarinna, Stockholm.

Sagakommittén (1899).

Av centralstyrelsen valda:

Aug. Bergqvist, folkskollärare, Stockholm.
Anders Lindén, folkskollärare, Stockholm.
J. G. Söderberg, överlärare, Stockholm.

Av styrelsen för Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag valda:

Hjalmar Berg, slöjdinspektör, Stockholm.
Amanda Hammarlund, fru, Stockholm.
Anna Sandström, skolföreståndarinna, Stockholm.

Upplysningsbyrån (1905).

Medlemmar av byrån:

Alexander Jonsson, Stockholm (ordförande).
Gottfrid Björkman, Stockholm (sekreterare).
Fridtjuv Berg, Stockholm.
J. J. Dalström, Stockholm.

Byråns jurist:

Emil Gullers, e. o. hovrättsnotarie, Stockholm.

Skolresekommittén (1897).

Hulda Lundin, fröken, Stockholm (ordförande).
Anders Branzell, överlärare, Värtan (sekreterare).
Alma Wik, fru, Stockholm (byråföreståndare).
Amanda Hammarlund, fru, Stockholm.

Representanter

i de institutioner och föreningar, med vilka S. A. F. trätt i samverkande förbindelse. Årtalet angiver, då samverkan började.

Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag (1897).

Rådgivande medlem i bolagets styrelse samt ombud att å bolagsstämma föra talan för föreningens aktier: *Fridtjuv Berg*, Stockholm.

Folkbildningsförbundet (1903).

J. J. Dalström, Stockholm.
G. A. Westerin, Stockholm.
Fanny Holmberg, Stockholm.

Centralförbundet för socialt arbete (1909).

J. Franzén, Södertälje.
Sven Nylund, Stockholm.
Gottfrid Björkman, Stockholm.
Sissa Francke, Stockholm.
Nelly Bergvall, Solna, Huvudsta.

Föreningarna Konsten i skolan.

Föreningen i Stockholm (1905) samt den Sydsvenska föreningen, adr. Hålsingborg (1909): *Alfr. Dalin*, Huskvarna.

Andra lands lärareföreningar (1896).

Korresponderande ombud: *N. O. Bruce*, Arlöv.

Internationella byrån för lärareföreningar (1909).

N. O. Bruce, Arlöv.

Anna L. Lessel, Göteborg.

J. Franzén, Södertälje.

Ombud

valda av kretsföreningarna att gå resande föreningsmedlemmar till-handa med upplysningar och råd.

Uppsala län.

Uppsalakretsen: *S. Levin*, Uppsala.
Lotten Dahln, »
Emmy Linnarsson, »

Södermanlands län.

Rekarnekretsen: *K. Lagerquist*, Hållsta.

Östergötlands län.

Norrköpingskretsen: *P. Lundahl*, Norrköping.
Åtvidabergskretsen: *J. E. Thorin*, Åtvidaberg.

Kronobergs län.

Växjöskretsen: *Frans Berggren*, Växjö.

Kalmar län.

Oskarshamnskretsen: *F. E. Lindmark*, Oskarshamn.
N. Ölandskretsen: *A. E. Bergström*, Borgholm.
Axel Hahn, Högsrum.
C. K. Nyström, Högby.

Gottlands län.

Visbykretsen: *E. V. Korsell*, Visby.

Kristianstads län.

Bröbykretsen: *Joh. Vilander*, Bröby.
Kristianstadskretsen: *O. Th. Huldén*, Kristianstad.
Simrishamnskretsen: *And. Löfberg*, Vallby, Hammenhög.

Malmöhus län.

Skyttskretsen: *N. Bokander*, Trelleborg.
Malmöskretsen: *M. B. Lundberg*, Malmö.
Västra Barakretsen: *N. O. Bruce*, Arlöv.
O. Lyckander, Lomma.
S. A. Tornberg, Arlöv.
Östra Barakretsen: *N. P. Lindell*, Holmeja.
N. Velander, Gödelöv.
A. Ljung, Lund.
Lundakretsen: *N. Sjögren*, Landskrona.
Landskronakretsen: *O. A. Nord*, Hålsingborg.
Hålsingborgskretsen: *Ellida Persson*, »
Anna Lilja, »
Kullenkretsen: *C. A. Sylvé*n, Gylleröd, Mölle.

Hallands län.

Halmstadskretsen: *K. V. Palmer*, Halmstad.

Göteborgs och Bohus län.

Göteborgskretsen: *Bertha Andersson*, Göteborg.
C. O. Holmberg, »
Per Holmén, »
Sigurd Paradis, »
Alvida Sandberg, »
Albert Thorell, »
Norrvikensskretsen: *Otto Ahlquist*, Lur.
B. N. Lycke, Ströms' ad.

Älvsborgs län.

Alingsåsskretsen: *A. G. Johansson*, Skallsjö, Floda.
A. P. Locrantz, Alingsås.
Hilda Lundgren, »
Boråskretsen: *L. Köhler*, Borås.
Ulricehamnskretsen: *V. Fagrell*, Ulricehamn.

Skaraborgs län.

Falköpingskretsen: *K. J. Bohlin*, Falköping-Kanten,

Värmlands län.

- Filipstadskretsen: *A. Dixner*, Filipstad.
Aug. Schagerholm, Långbanshyttan.
- Sunnekretsen: *A. Melander*, Ivarshjörke.
J. G. Sundell, Rottneros.
Hanna Hulting, Sunne.
Ellen Svensson, Stöpafors.
Ivar Frösell, Seffle.
G. Hedrén, Hagfors.
F. Sporsén, Råda.
J. L. Haag, Gustav Adolf.
A. Alsterlind, Sunnemo.
- Värmlands-Näskretsen:
 N. Rådakretsen:

Örebro län.

- Karlskogakretsen: *G. Norlin*, Bofors.
 Örebro skolförening: *Erika Vendelin*, Örebro.
 Nordvästra Närke skretsen: *A. Holmberg*, Tysslinge, Latorps bruk.
 Ramsbergskretsen: *K. V. Vidén*, Kårborg.
 Lindekretsen: *I. Ringström*, Ingelshyttan, Storå.

Kopparbergs län.

- Falukretsen: *G. V. Ekelund*, Falun.
 Morakretsen: *V. Vallman*, Bergkarlås, Mora Noret.
P. Nordin, Nussnäs, Fu.
A. Franzén, Älvdalen.
 Älvdalskretsen: *Hilma Blomstrand*, Appelbo.
 Västerdalarnes kretsforening: *O. Carlman*, Björbo.
A. Färdigsson, Risåtra.
L. Gyllin, Malung.
J. Jonsson, Näs.
J. Lindberg, Tyngsjö.
J. Lund, Sälen, Transtrand.
P. Skoghund, Myrbacka.
O. Thomsson, Hulån, Vansbro.
J. Thunstedt, Holsåker.

Gävleborgs län.

- Gävlekretsen: *H. Nordqvist*, Gävle.
J. A. Ekdahl, »
Maria Hagelin, »
Edvina Nordlöf, »
- Västra Gästiklandskretsen: *N. J. Jonsson*, Sandviken,

- Södera l'akretsen: *Amanda Fisk*, Ljusne.
P. Sjölund, Bergvik.
 Västra Hälsinglandskretsen: *And. Johan Hydén*, Ljusdal.
 Norra Hälsinglandskretsen: *Alma Persson*, Hudiksvall.

Västernorrlands län.

- Sundsvalls läraresällskap: *N. Stenlund*, Sundsvall.
 Härnösandskretsen: *P. O. Vestberg*, Härnösand.
 Sydöstra Ångermanlandskretsen: *J. Berglund*, Utvik, Ullånger.
Mauritz Tennman, Sandöverken.
 Sköns-, Alnö- och Timråkretsen: *J. E. Öhgren*, Skön.
P. Nordqvist, »
A. J. Granström, Timrå.
H. Samuelsson, Alnö.

Jämtlands län.

- Östersundskretsen: *A. Rydén*, Östersund.
J. Johansson, Hornsberg.

Norrbottens län.

- Gellivare-Malmbergets kretsforening: *K. Petrini*, Gellivare.
Albertina Lindomberg, »
Tycho Landström, Malmberget.
Emma Fettersson, »

Medlemsförteckning

(Enligt till centralstyrelsen ingångna uppgifter för år 1909.)

Anm. 1. Uppgifterna om kretsordförande äro i enlighet med senast ingångna meddelanden.

Anm. 2. Med en stjärna (*) framför namnet äro kretsarnas sekreterare angivna.

Anm. 3. Sockenombudens namn äro tryckta med spärrad stil.

Anm. 4. För kvinnliga medlemmar har uppgivits ett förnamn fullständigt.

Anm. 5. Titel (förkortningar: f = folkskollärare eller folkskollärarinna, sm = småskollärare eller småskollärarinna) är angiven för samtliga medlemmar utom för Stockholm, där inga småskollärare eller småskollärarinnor äro anställda.

Anm. 6. Föreningarna följa länsvis i den vanliga officiella ordningen. Inom varje förening upptagas medlemmarna i alfabetisk följd.

Hedersledamöter:

Emil Hammarlund (1905).

Selma Lagerlöf (1908). Anna Sandström (1908).

Alexander Jonsson (1910).

Stockholms stad.

Stockholms folkskollärareförening (570)

Ordförande: J. J. Dalström.

Storkyrkoförsamlingens folkskola.

Bengtsson C V
Bengtsson Maria
Berg Fridtjuv
Björkegren Karin, fru
Carlsson Sigrid
Eriksson Edit
Holmén Anna
Holmqvist Elisabeth
Jonsson A, överlärare
Kempendahl Anna, slöjdl:
Lind Maria
Lindberg Eva
Lindgren J F
Linroth Sigrid
Murray Alma

Olsson D
Petersson Elin
Ramsin Edv.
Rinander Hedvig
Rundqvist Amanda
Sellman Anna
Sjöstedt Anna
Stiegler Lotten
Svensson Ingrid
Vesterberg C

Klara folkskola.

Aspman Maria
Axelson Agda
Berg Hjalmar, slöjdinspektör
Bergvall M
Dahländer Maria, teckningsl:
Dalström Anna, fru
Eklund Anna, fru
Falkberg Vilhelmina
Forssell Louise
Granlund Hanna, fru
Hallberg Anna

Hedenström Augusta
Josefsson Alma
Levin Adolf
Lindén A
Lundin Hilda
Nätterqvist Signe, fru, slöjdl:
Olde Nanna
Kinander Alma
Selling H
Sundberg V
Söderberg J G, överlärare
Vahlström Ottilia
Österberg J A

Kungsholms folkskola.

Almin K A
Almström Emma
Andersson Alma
Andersson Anna
Andersson Hanna
Andersson V
Berggren Anna
Bergh Gustaf
Bergman Ameli, fru
Blomqvist A K
Blomqvist Elin, fru
Bolin Klara
Brandin Jenny
Claesson O
Deijenberg Elin
Edén A
Edén Hilma, fru
Englund Alida
Eriksson Emelie
Eriksson K
Eriksson K E
Flodin Agnes
Fredriksson L
Fröderberg Nanna
Gauffin Hilda
Granlund T
Gustafsson Gunhild, sångl:
Hansson Anna
Hedlund N C
Holmertz J
Jansson Anna
Jansson Elida
Jansson J A
Kinnwall Signe
Larsson Elisabeth

Lindgård A
Lindström Anna
Lönnbom C
Olsson J, överlärare
Petré Josua
Ramström L
Rietz Augusta
Rinman Ester
Rydén B
Sandberg Maria
Skoglund Sigrid
Stade C J
Strandberg Hilda
Sylvén A
Thorin Hedvig, fru
Trönberg P
Törnqvist A
Vallerius L
Vulfcrona Ebba
Öberg Hedvig, fru
Öhman A R
Österlund Maria

Adolf Fredriks och Gustav Vasa folkskolor.

Abenius H.
Andersson Anhild
Andersson Matilda
Anderson Ingeborg
d'Aubigné Gurli
Berggren Hilma, fru
* Björkman G
Brenner Anna, fru
Carlson Elisabeth
Carlsson Sigrid
Dalström J J, överlärare
Ekelund K
Engdahl Anna, fru
Engelke Anna
Englund Anna
Erfors E
Ericsson Elisabet
Eriksson Konkordia
Halldén Hanna
Hansson Hulda
Hellström C
Holmberg Fanny
Hultman Fredrika
Härner Frida
Höglund Signhild

Johansson Sigrd
Jonsson Elise, fru
Jonsson Ingeborg
Karlszon Ingrid, fru
Kjellén Ellen
Lagerqvist Märta
Larsson P
Lidholm K
Lindblad Berta
Lindqvist Augusta, fru
Lindroth Agnes, fru
Lindskog Emma
Locander Cecilia
Magnusson Louise, fru
Martin Hildegard
Nilson Emma
Nilson Maria
Nordström Olga
Nöjd D
Ohlsson Anna
Pettersson Lotten
Ring Lydia
Rietz Alice
Rohnström Anna
Rosén C
Salling Hildur
Salling Tyra
Schüldt Ida
Setterlund Märta
Sternér L
Stjernström Eva
Sydow Lisen, fru
Särenholm Ester
Toowe Elna
Vahlström L
Vinkler Lovisa
Amark Ellen
Öberg Amelie

Matteus folkskola.

Almin E
Almin Signe, fru
Almin Vilhelmina, fru
Andersson D
Aurelius Märta
Bergman J S
Bergqvist A
Borin Ida
Carli Ernst, överlärare
Carlsson H J

Cederblad Anna
Dahlström Hilda
Dalborg M, barnhemsförest.
Danielsson Adèle
Engström Cecilia, fru
Eriksson Anna
Eriksson Ruth
Forslund Olga
Fredriksson Axel
Grönvall Elin
Göransson Lalla
Hedlund C V
Holmgren Ottilia
Hultman Eva
Hylthén Fredrique
Härner Elvira
Jansson Augusta
Jansson Lucia
Jansson Matilda
Jonsson Anna
Jonsson Maria
Karlszon Augusta
Karlszon L
Karlszon Tekla, fru
Kullberg Vilma
Laurén Cecilia
Leissner Anna
Lindell H
Lorentzon Mathilda
Lundblad Nanna
Lundström Filippa
Morath Maria
Molde R
Nilsson T
Norlin Karitt, fru
Nygren Hilda
Palmér Ingegerd
Peterson Alma
Peterson Amanda
Rappe Mina
Schildt Maria
Sundin Fr.
Svensson Gerda
Sätherlund Alma
Söderqvist Ellen
Tiger Fr., sånglärare
Viberg Berta, fru
Vikholm F
Vingstedt Sigrd
Ödman Elin
Österberg Ebba

Jakobs och Johannes folkskolor.

Andersson B A
Andersson Emilie
Andersson Ida
Andersson Sofia
Bergström Gertrud, skolköksl: a
Björkman O
Brandin Ida
Blomberg Fanny, slöjdinspektis
Carlsson Anna
Dahlquist Lotten
Edén L A, överlärare
Ekström Ida
Eriksson Dina
Francke Sissa
Gustafson O
Gustafsson Hilda
Hammar Marie Louise
af Jocknick Maria
Johnsson Hilda
Jonsson Elin
Jonsson Maria
Källström Aug.
Landelius Maria
Lidholm Berta, fru
Lindh G
Lindskog F
Moreus Selma
Nyblom Axel
Pettersson Klara
Risenius Anna
Sandström Helny
Sjölander Hilda
Sundblad F
Thorssell Alma
Vassberg Anton
Vassberg Chr.
Vassberg Elin, fru
Vassberg Emma, fru
Vikingsson Selma
Zetterholm Ellen
Akerberg Hilma, fru

Engelbrekts folkskola.

Berg Emmy
Berg Hildegun
Blomberg Ellen
Boström Augusta
Brodin Hedvig
Dahlberg Anna
Dahl Hedvig

Dahlstedt Ingrid
Edensvärd Anna
Eriksson Alma, fru
Granath E
Göhring Klara
Hall B R, t. f. överlärare
Hamner Tonny
Helander Ida, fru
Hellsröm Axelina, fru
Hennerberg K
Hultgren Anna
Jakobsson A
Johansson P
Jonsson O
Lagerqvist Eva
Larsson O
Lindén Elin, fru
Lindskog C G
Lindström Elin
Lindvall F E
Lindvall Ingeborg, fru
Ljunggren Ragnhild
Lundberg Hildegard
Lundvall Louise
Lönnerberg Augusta, fru
Malmberg Thorild
Nylund V
Nyqvist Lotty, teckningsl: a
Sjöberg Louise
Sjöqvist Gustaf
Stenberg A V
Sundelin Anna
Tholander Greta, slöjdl: a
Vallius Sigrd
Vik Alma, fru
Vikström Anna
Vinbladh Alfhild
Vinbladh Hildur, sångl: a

Värtans folkskola.

Andersson Anna, fru
Branzell A V, överlärare
Branzell Jenny, fru
Clässon, J
Grewell Helga
Johansson Augusta
Larsson Maja, fru
Lindstrand Jeanette
Linnér Elin
Svensson Sigrd, fru

**Hedvig Eleonora och Oskars
folkskolor.**

Anderberg K V
Asperén Anna
Berg Vilhelmina, fru
Blomqvist Axel, överlärare
Bureus Elisabet
Bäckström Torborg
Charleville Elvira, fru
Eriksson Alida
Flodin Ragnhild
Forssén Emil
Gelin Ebba, fru
Gustafsson Gerda
Halldén Beda
Hellberg Augusta
Henricsson Edith
Holmgren Ellen
Johansson Elisabet
Johansson Elvira
Johansson J
Johansson Lilly
Larsson Sigrid
Ljungberg Anna
Ljungström Ellen
Lundberg Jenny
Malmros Signe
Mellström John
Moore Anna Maria, fru
Nylund Sven
Nystedt Gerda
Pettersson Elisabeth
Petré Matilda
Regnholm Frida, fru
Rosengren Augusta, fru
Sallander Anna, fru
Schager Signe, skolköksl:a
Selander Benjamin
Svensson Anna
Svensson Augusta
Söderberg Gurli, slöjdl:a
Virén C
Virén Hj.
Zethreus-Olsson Alfrida, fru
Ångström Elsa, teckningsl:a
Ångström Emma
Östensson Olga, fru

Djurgårdens folkskola.

Hamner Thérèse
Hansson Betty

Hansson Elina
Küsel Alma, fru
Rosengren Karolina
Vestman Amanda

Katarina norra folkskola.

Andersson Elof
Andrén G
Bergvall E
Broström Olof
Burström Eugenia
Christiernson Kerstin
Danielsson A
Edqvist Ellen
Hedberg D
Hildebrand Signe
Janze Ester
Johansson F
Johansson Ida
Jonsson Anna, fru
Jonsson P
Karlén Nial
Lilja Maria
Lindén Tekla, fru
Lundgren Anna
Nilsson Bengta
Persson P E, överlärare
Rönnell E
Samuelsson Anna
Sjögren Amalia
Svanström Jenny
Verelius Anna
Österberg Hanna

Katarina södra folkskola.

Adde Anna
Andersson A L
Andersson Emilia
Andrén Amelie
Berg Laura
Bergh A, överlärare
Bergqvist J
Broman J A, sånglärare
Callander Karin
Christiernson J R
Christiernson Maria, fru
Dalén Hildur
Dalfors A
Danielsson Hans
Denoyer Andriette
Drangel Elisabet

Eriksson Katarina, fru
Ekström J
Gard Elvira, fru
Gleisman Anna
Hagberg Signe
Hedman Inez
Holm Anna, fru
Jdestrom A
Ihrstedt Hilda
Ingelström A
Jahl Elisabet
Jansson Filip
Kinnander Eva
Lange Ester, fru
Lindbom Anna, fru
Lindén J P
Lindström Elin
Lindström K A
Lundqvist Nora
Nordin Stina
Nyström Anna
Persson Hanna
Pettersson Viktoria
Redtz Hilma
Rosenqvist Linnéa
Skoglund Gerda
Stenberg O
Strandberg Sigrid
Svensson Gerda
Uhlén A
Viberg Maria
Vihlander A G
Vinberg Ulrika
Öberg Thérèse
Österberg Gertrud

Maria folkskola.

Andersson Hilda
Andrén O
Asplund Davida, fru, slöjdl:a
Atterling Anna
Blomberg Ester
Boije Alma
Bolin Helma, slöjdl:a
Broman Maria
Broström K O
Broström Karin
Bäckström Ada
Carlsten Ellen
Danielsson Amanda
Edén J G

Edqvist J E
Ehrenström G
Ekström Pauline, fru
Enberg Maria, fru
Englund Anna, fru
Ericsson Anna, fru
Eriksson Ellen
Eriksson Hjalmar
Fischier Julia
Fredriksson Hilda
Gustafsson Anna
Gutke Anna
Hagelberg Anna
Hagelqvist Anna, fru
Hansson Lilly
Hed E
Hedly Elin
Holmberg Maria
Huldt L S
Johansson Emelie
Johansson S
Johansson Hilda, fru
Klint E
Kruise Elin
Landin Fanny
Levander Anna, fru
Lidberg Albertina
Lidman C, överlärare
Lindblom Anna
Lindman Aug.
Lindstedt Sigrid
Lindström Anna
Linge K J
Ljunggren Emelie
Lund Clara
Lundberg Karin, fru
Lundqvist Emma
Lysander N J
Löfgren Hildegard, fru
Malmgren Matilda
Mellbin Signe, fru
Nattsén Elin
Nilsson G
Nilsson John
Norberg Ragnar
Nordvall Sif
Olsson Hildur
Olsson Maria
Pehrsson Agnes, fru
Persson Anna
Pettersson Signe

Rundqvist Alma
 Runö Elisabet, fru
 Runö Otto
 Ruus Thorborg
 Rydberg Dag
 Rydberg Ingeborg
 Rydén Osvald
 Sahlin Cecilia
 Sahlin Hulda
 Schultz Ida, fru
 Sigfridsson Frida
 Sjöberg Sigrd
 Sjöholm A
 Steenberg K
 Ström Anna
 Ström Matilda
 Ståhlfelt P E
 Tideliuss C H
 Tivander Hulda
 Vestermarck Hanna, slöjdl:a
 Vikström Hilma
 Vinckler Jenny, fru
 Virsén Anna
 Zandell Lydia
 Avall Sara

Övriga medlemmar.

Ahlberg K J, direktör
 Beckman E, direktör
 Cronquist A V, professor
 Ekström John, teckningslärare
 vid Stockholms realläroverk
 Forssén Maria, fru
 Hammarlund Amanda, fru
 Hammarlund Emil, direktör
 Hedqvist C E, lär. v. trasskolan
 Hellström Lilly, red.sekr.
 Johansson J, f. d. lärare
 Jonsson Antonia, Värmdö
 Kinnwall S A, f. d. överlär.
 Landelius Anna
 Lundin Hulda, f. d. slöjdinsp.
 Lyttkens I A, kansliråd
 Molin J, inspektör
 Nilsson Sven, f. d. överlärare
 Qvint Stina, utgivare av Folk-
 skolans Barnbidning
 Qvarnström Mathilda, f. d. l:a
 Setterlund C J, Bränninge, Sö-
 dertälje

Tefsky Augusta, f. d. lärarinna
 Thun C A, f. d. överlärare
 Thun Constance, fru
 Vretlind Tekla, fru, f. d. l:a

[Alla med postadress: Stockholm]

Stockholms län.

Södertörns lärareförög (138)

Ordf.: C. Granér.

Andersson Ester, sm, J
 Andersson Ester, sm, Tvetaberg
 Andersson Frida, sm, Tullinge
 Axelsson Gerda, sm, Norsborg, St
 Bagge Gerda, f, Arsta, L
 Berg S G, f, L
 Bergvik Ester, fru, sm, T
 Billfeldt Mary, f, Reymersholm, L
 Björling J, f, Örby, Å
 Bolin Ester, skolköksl:a, Sd
 Boman Elisabeth, sm, Blomens-
 berg, L
 Castegren E, f, T
 Dehn O, redaktör, Sd
 Edman E, f, Stora Gungan, St
 Eklund A K, f, Salem, T
 Eklund Anna, f, Igelsta, Sd
 Eklund Lotten, sm, Vårdinge, M
 Ekstrand A, f, Sd
 Enander Anna, slöjdl:a, Sd
 Enander Ellen, f, Igelsta, Sd
 Engström Anna, fru, Nors-
 borg, St
 Engström J, f, Norsborg, St
 Engström Malla, f, Lina, Sd
 Erhardh C E, f, Sd
 Eriksson Augusta, f, Sd
 Ericsson Elsa, f, Å
 Eriksson Hanna, sm, Sd
 Eriksson Signe, f, T
 Flygelholm Julia, sm, Skarp-
 näck, St
 Forsberg Vivi, sm, Sd
 Franzén J, folkskoleinsp., Sd
 Frelin Anna, f, Sd
 Granér C, f, Å
 Granér Emma, f, Å
 Gustafsson V, redaktör, Sd
 Gustafsson O G, f, R
 Hagström Emma, sm, Igelsta, Sd

Hallberg Th., f, Ytterjärna, J
 Hallberg Jenny, fru, sm, Ytter-
 järna, J
 Hallgren Hildur, f, St.Gungan, St
 Hallström Märta, f, Sd
 Hellström A, godsforv., T
 Hindersson Maria, f, Gubb-
 ängen, St
 Holmberg Elsa, sm, Å
 Holmgren Jenny, fru, Neglinge
 Holmgren K, f, Neglinge
 Holmén J E, f, Hall, Sd
 Holmström J, f, Arsta, L
 Håkansson F, slöjdl., Å
 Hägerman Adéla, f, M
 Hägerman L, f. d. lär., Mörkö
 Högborg A, f, Sd
 Jansson J F, f. d. lär., Sd
 Johansson J, f, Uringe, T
 Jonson A, kommin., Sd
 Jonsson Hilda, sm, Riksten, T
 Karlsson P A, f. d. lär., Malm-
 torp, T
 Kastman C V, f. d. kansliråd,
 hedersl., St
 Kindblad Elin, sm, R
 Lagerblad Amelie, fru, T
 Lagerblad P, f. d. lär., hedersl., T
 Landén Lilly, f, Sd
 Larsson Julia, sm, Snäcksta-
 vik, T
 Lauritz Anna, f, Backa, J
 Lenander E, f, Arsta, L
 Levedal Gerda, f, Botkyrka,
 Fittja
 Lidén J G, f, Grödinge
 Lidsell A S, f, Tyresö
 Lindell Olivia, slöjdl:a, Å
 Lindelöf Jenny, sm, S:törns
 Villastad
 *Lindqvist G, f, Botkyrka, T
 Lindqvist Gerda, fru, Botkyrka, T
 Lindstam N, pastor, L
 Ljungberg Hervor, slöjdlärare,
 Arsta, L
 Lundberg Cecilia, f, L
 Lundell Gerda, f, Sd
 Lundell G, bokf., Sd
 Lundgren Anna, f, R
 Lundh J A, f, Arsta, L
 Lundström A, f, Sd

Le Moine N R, f, J
 Le Moine Sofie, fru, f, J
 Löfqvist Charlotta, sm, Sd
 Lönnqvist Laura, sm, Sd
 Magnusson Ida, sm, L
 Magnusson Ida, sm, Sorunda
 kyrkoby
 Mellin K A, f, Johannisdal, L
 Nilsson Jenny, sm, Sd
 Nilsson Karin, f, Å
 Nilsson Ragnhild, f, Sd
 Nilsson N, f, Sd
 Nordin A, f, Sätra, St
 Norlander Hilma, f, Huddinge
 Nylén Maria, sm, Å
 Palm Anna, slöjdl., Sd
 Pettersson Elin, sm, Å
 Pettersson Elvira, sm, Arsta, L
 Pettersson Lotten, f, Sd
 Runqvist T, f, M
 Ryde K, f, Sd
 Samuelsson J, f, T
 Samuelsson Maria, fru, slöjdl., T
 Samuelsson P, f, Nykvarn
 Sandberg Frida, f, Sd
 Schill K, f, Sorunda kyrkoby
 Schultz Axinia, f, Sd
 Segerberg Alma, sm, Nors-
 borg, St
 Segerberg Oscara, f, Sd
 Singer G, f, Sd
 Sjölander A J, f, Vårdinge, M
 Skoglund O F, f, Skrubba, St
 Stagnér O, f, Å
 Strandberg E, f, Sd
 Strandberg Ellen, f, Sd
 Strandberg J A, f, Ny-
 kvarn
 Strömberg C G, f. d. lär., Björn-
 lunda
 Sundblad C, f. d. lär., R
 Svensson Anna, sm, Uringe, T
 Svensson Lilly, sm, L
 Svensson Maria, sm, T
 Söderberg G, f, Sorunda st.
 Söderlund Agnes, f, Sd
 Söderström Emilie, sm, L
 Södervall Maria, sm, Sand-
 bäck, T
 Sörlin P, f, Sd

Thuland S, f, T
 Tivander Maria, sm, Tullinge
 Törnberg Charlotta, sm, Ny-
 kvarn
 Wærn L M, lektor, f. d. folk-
 skoleinsp., hedersled., St
 Vahlström G H, f, Blomens-
 berg, L
 Vahlström A Th., f, Blomens-
 berg, L
 Vestdahl A, f, Tvetaberg
 Vidlund Hilda, sm, Å
 Våhländer Elin, sm, Å
 Akesson Anna, f, Blomensberg, L
 Östman J L, f, Blomensberg, L
 Östergren A E, f, Sd
 Östergren Emma, fru, sm, Sd

[J = Järna, L = Liljeholmen, M =
 Mölbo, R = Rönninge, Sd = Söder-
 tälje, St = Stockholm, T = Tumba, Å
 = Älvsjö]

Östra Södertörnskretsen (40)

Ordf.: G. A. Vesterin.

Adolfsson C, pastor, Dalarö
 Ahlstrand Ida, sm, V
 Andersson A, f, Dalarö
 Andersson Augusta, sm, N
 Andersson Lovisa, sm, V
 Appelbom V, pastor, Ösmo
 Berner S, pastor, Ö
 Danielsson Anna, sm, Muskö
 Fahlborg A L, kyrkoh., V
 Friberg Nanny, sm, Ösmo
 Fridén A, f, Örnö
 Fridén Kerstin, fru, sm, Örnö
 Gabrielsson Berna, sm, Dalarö
 Göransson J A, f, Ösmo
 Göransson, fru, Ösmo
 Hedström Signe, sm, V
 Hiller V, sm, V
 Johansson Ida, sm, Ösmo
 Jonsson Antonia, sm, Ösmo
 Kihlström Alma, sm, N
 Kihlström Anna, sm, N
 Lindman Hildegard, sm, N
 Lindström J R, f, Utö
 Ljunggren Betty, sm, Ösmo
 Malmstedt N, f, Muskö
 Molander G E, f, Ösmo

Molander, fru, Ösmo

Olsson M, f, Ö

*Petre G, f, Ö

Petersson Karolina, f, V

Quist A, kyrkoh., Ösmo

Sjögren S, f, V

Söderlind Edit, sm, Ö

Söderlund Anna, f, V

Thyrén C J, f, V

Tilas A, f, N

Vallin Hilma, sm, Ö

Vanzelius Ebba, f, Ö

Vesterin G A, f, Stockholm

Zetterlund Agda, sm, N

[N = Nynäshamn, V = V. Haninge,
 Ö = Ö. Haninge]

Nackakretsen (23)

Ordf.: A. H. K. Nyrén.

Andersson Anna, fru, sm, S
 Andersson Selma, sm, N
 Carleman Maria, f, S
 Carlsson A V, f, N
 Edberg Magda, sm, Henriksdal
 Eklund Tekla, sm, SD
 Ekwall Hanna, sm, N
 Eriksson Signe, f, SD
 Hellberg Sigrid, sm, Henriksdal
 Härén Agnes, fru, sm, SD
 Härén O A, f, SD
 Högman Carl, pastor, N
 Kjellin Tore, stationsinspektör,
 Saltsjöbaden
 Lindholm Elsa, sm, Henriksdal
 Lundborg G, f, Henriksdal
 Lundström Hanna, sm, S
 Lundvall Elin, fru, sm, SN
 Moberg Anna, fru, SD
 *Moberg Fr., f, SD
 Nyrén A H K, f, SN
 Nyrén Valborg, fru, sm, SN
 Sterner Gerda, sm, SN
 Törnqvist, Ruth, sm, N

[N = Neglinge, S = Saltsjö-Järna, SD
 = Saltsjö-Duvnäs, SN = Saltsjö-Nacka]

Färentuna härads lärare- och lärarinneförening (16)

Ordförande: A. V. J. Anger.

Anger, A V J, f, Färentuna, S
 Anger Otti, fru, Färentuna, S
 Boquist Edv., f, Stenhamra, S
 Hellström V F, f, Sundby, E
 Liljekvist Elsa, sm, Skå, S
 *Lindberg K G, f, Skå, S
 Lindberg Helga, fru, Skå, S
 Olin Kerstin, fru, Sångå, S
 Olin L, f, Sångå, S
 Petersson Hilma, sm, Stenham-
 ra, S
 Rydberg Anna, fru, Adelsö, E
 Rydberg N G, f, Adelsö, E
 Vernborg A, f, Munsö, E
 Vernborg Amanda, fru, Munsö, E
 Vidercrantz Sigrid, sm, Munsö, E
 Aberg Zelma, f, Hillersjö, S
 [E = Ekerö, S = Svartsjö]

Sollentuna härads kretsföre- ning (51)

Ordförande: V. Sandström.

Andersson Elsa, sm, KV
 Berglund A J, f, Hammarby, V
 Bergquist Arvid, f, S
 Bergquist Gertrud, fru, sm, S
 Brunnberg Fr., f, Spånga
 Dahlborg A, f, Norrsunda, Ro-
 sersberg
 Eriksson L, f, S
 Forsberg Gerda, sm, B
 Forsberg Gunhild, sm, B
 Gerdelius J, f, Bromma, S
 Granqvist Magda, f, S
 Hedvall A G, f, S
 Hjælm Julius, ingenjör, Tureberg
 Holmström Elna, sm, KV
 Holmström Sigrid, sm, KV
 Jansson Ellen, f, S
 Jonsson Gunda, f, Alby, S
 Jonson Ida, sm, S
 Jonasson Anna, f, S
 Karlsson Elsa, sm, S
 Krook Ada, f, B
 Källberg Signe, sm, S

Larsson Anna, sm, S
 Larsson Elin, sm, Bromma, S
 Lindeberg J P Ad., f, B
 Lindegren Olof, f, Alby, S
 Ljungkvist Hilda, sm, B
 Moréll Georg, f, Riddersvik
 Nordling Lydia, sm, S
 Olsson Stén, f, KV
 Palmgren Elsa, sm, Sollentuna, R
 Rambach K V, f, S
 *Rundin J F, f, Ed, V
 Reimer A, f, Riddersvik
 Sandberg Alma, sm, S
 Sandberg Selma, f, Alby, S
 Sandbäck C E, f, Tureberg
 Sandström Elin, fru, KV
 Sandström V, f, KV
 Segrell K, f, KV

Sylvén Elsa, f, S
 Sjögren Fanny, sm, Spånga
 Stålgren Hildvi, f, KV
 Sundblad Signe, sm, S
 Svensson Elin, sm, S
 Törnblad Julia, sm, Sollentuna, R
 Vallander J A, f, Järfälla, J
 Vallner Maria, sm, Duvbo, S
 Vigård J E, f, Duvbo, S
 Viman Elin, sm, B
 Videfors G J, f, S
 [B = Bromsten, K V = Kungsholms
 Villastad, J = Jakobsberg, R = Rotebro,
 S = Sundbyberg, V = Väsby]

Södra Roslagskretsen (53)

Ordf.: Erl. Lundqvist.

Almgren Signe, f, Solna, H
 *Berge A, f, Nya centr.-skol.
 Solna, T
 Bergvall Nelly, sm, Solna, T
 Carlsson C A, f, Össeby-Garn, B
 Carlsson Anna, sm, Haga, Ha-
 galund
 Cronquist Karin, f, D
 Dahlgren K G, f, Roslags-Kulla,
 Östanå
 Ekman Konrad, f, Ö. Ryd, Rydbo
 Eliasson Emil, f, Djursholm
 Eriksson Eleonore, sm, D
 Ferngren E, org., Öster-Aker, A

Fredricsson Terese, sm, Harö, Dj
Hedberg Stina, sm, Ulriksdal, J
Hedén K, kyrkoh., Össeby-
Garn, B
Hellkvist K G, f, Runmarö
Håkansson Emma, f, Solna, T
Hygrell Valborg, f, Näsby
Jansson, Anna, sm, Solna, H
Johansson Karin, Solna, T
Johnsson Elisabet, sm, Solna, H
Karlsson Klara, f, Djursholm
Karlsson F N, f, Dj
Krantz Hanna, sm, Vallentuna
Larsson Anna, sm, Solna, H
Lejholm Carolina, sm, Hammar-
by, Väsby
Lindbom Britta, sm, Solna, H
Linde Ellen, f, Solna, H
Linde Matilda, f, Össeby-Garn, B
Lindgren Albin, f, Solna, T
Lundberg A, f, Markim, L
Lundberg Emma, fru, Markim, L
Lundgren C M, f, Vallentuna
Lundqvist Erl., f, Solna, T
Nilsson Anette, sm, Solna, H
Nilsson Ebba, f, Solna, H
Norrby J, f, Sandhamn
Nordenmark Marianne, f, Val-
lentuna
Schalander Carola, f, Solna, H
Skoglund Nanny, sm, Össeby-
Garn, B
Snäll Elin, sm, Solna, Haga
Snäll Beda, sm, Solna, Haga
Storm Marta, f, Öster-Åker, Å
Sundell F, f, Kårsta
Sundberg Oscar, f, Ulriksdal, J
Svahn David, f, Vada, B
Svensson Ester, f, Solna, H
Thörnberg K A, f, D
Torell P F, f, Vallentuna
Törnqvist Elsa, f, Solna, T
Vahlroth A, f, Östra Ryd, Rydbo
Vihlander Tekla, f, Stockholm,
Kocksg. 35
Viberg B, f, Össeby-Garn, B
Öhlin C G, f, Djursholm

[B = Brötby, D = Danderyd, Dj =
Djurhamn, H = Huvudsta, J = Järva,
L = Lindholmen, T = Tomtebod, Å =
Åkersberg]

Seminghundra kretsförening (14)

Ordf.: G. A. Pettersson.

Brodin Edv., f, Lunda, M
* Carlsson Z, f, Frösunda
Eriksson Tilda, sm, Lunda, M
Ekström Ingrid, sm, Närtuna
Fredsell Hulda, sm, Skepptuna
Gardstedt Josefine, sm, Skå-
nella, R
Gester Lotten, sm, Lunda, M
Johansson J F, f, Skepptuna
Magnusson J A, f, Gottröra
Markström S, f, Skånella, R
Ohlsson A, f, Närtuna
Ohlsson Vivv, sm, Skånella, R
Pettersson G A, f, Gottröra
Zetterlund H., f, Markim, L

[L = Lindholmen, M = Möby, R =
Rösersberg]

Mellersta Roslags krets- förening (35)

Ordf.: G. Norlin.

Alm J A, skolråd, K
Andersson Lova, f, R
Andrén Hanny, sm, K
Arvidson Laura, f, Rockes-
holm
Bruncrona G, kyrkoherde, R
Carlsson A, kyrkoråd, Mjölsta, R
Carlsson C skolr. Grindtorp, R
Ekström Kristina, sm,
Bladåker, K
Enström Edla, sm, Faringe
Eriksson Maria, sm, K
Frohm Anna, sm, R
Greijer K, f, Faringe
Hellman Frida, sm, Almunge
Höglund Mathilda, sm, R
Johansson Althea, sm, Rb
Johansson F, f, Faringe
Karlsson And., skolr., Byhle, R
Levin Ruth, sm, Rö
Nilsson Anna, f, K
Norén J, sm, Almunge
Norlin G, f, R
Norlin J, f, Almunge
Nyberg G, handl., Ahlby, R
Rydquist G, f, K

Nordöstra Roslags kretsföre- ning (20)

Ordförande: Per Gisselson.

Andersson J V, f, S
Berglund C, f, Bromma, Sö
Bergström Agnes, sm, S
Dahlberg Signe, sm, Gottsta, H
Djurström J E, f, d. lär., Ahlby, U
Edström Anna, sm, U
Eliasson Signe, sm, Myra, U
Friberg J E, f, Sättraby
Gisselson P, f, U
Jansson G, f, Edebo
Lundkvist Ake, f, Västernäs,
Väddö

Mattsson K O, f, Väddö
Olsson Rosa, sm, Edebo
Sandberg K E, f, H
Segerqvist P E F, kom., E
Sjögren Hildur, sm, Norrhan-
ninge, U
Thun O V, f, Sebende, Sö
* Vennlöf A, f, E
Vollenius S G, f, Häverö
Zakrisson K E M, f, S

[E = Edsbro, H = Häverö, S =
Schebo bruk, Sö = Söderby Karl, U =
Ununge]

Norra Roslags kretsförening (55)

Ordf.: K. E. Rothelius.

Ahlin E, f, Gräsö, Öd
Arvidsson J A, f, Valö
Bendelin P R S, f, Valö
Cederberg J A, f, d. lär., Hus-
backa, Ö
Cleve G, gruvförr., Vigelsbo, Valö
Dahlberg Hulda S, sm, Valö
Edlind Anna, sm, G
Eriksson Jenny, fru, Vatten-
sta, G
Ekman K, kyrkoherde, F
Fredriksson Hulda, sm, F
Gustafsson Ester O, sm, Skept-
hammar, G
Hagberg E R, f, Ö
Hedin Gerda, sm, Johannesfors, F
Hurtig C, kyrkoh., Valö
Högsell Sofia, sm, Söderboda, Öd

Rydquist H., fil. kand., K
Sköld A, skogvakt., Lenna
Sundquist P, stat. insp., R
Söderberg Gravilda, sm, K
* Veckman Ella, f, Kårsta
Vestin Maria, sm, Lenna
Vidergren Anna, f, Lenna
Välinder E, kyrkoh., Almunge
Zetterlund Josephine, f, R
Alander Märta, fru, f,
Kårsta
Aman J P, skolråd, R

[K = Knutby, R = Rånäs, Rb = Rimbo]

Norrtäljekretsen (29)

Ordf.: J. R. Asplund.

Ahlman K E G, grossh., N
Andersson G, f, Rö
Asplund J R, f, Husby-Ly-
hundra, S
Edberg J A, f, Gräddö, Rå
Ekblad J A, stationsinsp., N
Gerle G, f, N
Hydén Joel, f, Marum, Arholma
Ingman K A, f, Vätö
Ingman Helena, fru, Vätö
Jansson O V, f, Skederid, Finsta
Jonsson Frida, sm, Malsta, S
Jonsson Mathilda, sm, N
Kjellberg Anna, sm, Rå
Larsson Kristina, sm, Ro
Lindblom Mathilda, sm, Finsta
Lindhé Singhild, sm, Rå
Lodenius J V, f, Grovsta
Löf P, f, Ro
Nilsson Anna, f, N
Palmér Anna, sm, N
Salander J A, f, Norrtälje, S
Sundell Anders, f, S
Sundin Augusta, sm, Ro
Syrén G A, bankkamrer, N
* Säfström K N, f, Frötuna, N
Törnqvist G A, f, Rå
Törnqvist J, f, Köpman-
holm, Furusund
Vahlström Hulda, sm, Husby-
Lyhundra, S
Vestman Anna, sm, N

[N = Norrtälje, Ro = Roslagsbro, Rå
= Rådmansö, S = Syninge]

* Jansson G, f, Öd
 Jansson Mannie, sm, Öd
 Johansson Maria, f, H
 Lind Emma, sm, Klockarboda, Öd
 Lindqvist Augusta, sm, H
 Lindstedt J, skolr., Raggarö, Ö
 Lundén A, f, H
 Lundeqvist Ester, sm, Stockby, H
 Lundqvist M, rådman, Ö
 Lutrop Helga, f, Singö
 Lundeborg B, skolr., Öd
 Mandelgren A P, f, Valö
 Nilsson Elma, sm, Öd
 Nilsson Emma, sm, Gräsö, Öd
 Nilsson Maria, sm, H
 Nordin K Z, f, Valö
 Nordkvist Anna, fru, sm, Norrboda, Öd
 Nyberg E, f, F
 Olsson Augusta, sm, Svalsbol, Valö
 Olsson Ellen, sm, Valö
 Pettersson P, f, Börstil, H
 Rothelius K E, f, G
 Rydberg J I, kyrkoh., Valö
 Sandqvist C, riksd:n, f. d. lär., Söderby, Ö
 Storm Teresia, fröken, handl., Öd
 Sjöqvist Hulda, sm, Ö
 Sjöqvist Maria, sm, Ö
 Sundberg R, handl., skolr., Ö
 Svensson E, f, Ö
 Svensson Emma, sm, Sanda, H
 Torbiörnsson Amanda, fru, Ö
 Torbiörnsson T, postm., Ö
 Thunvall A, f, Öd
 Vahlqvist F J, f, Börstil, Ö
 Vallqvist Ester, sm, Börstil, H
 Vallqvist Signe, sm, H
 Vendblad J, kyrkoh., H
 Vilund J E, f, Ö
 Öhlander KV, komm., Börstil, H
 Östling Tora, fröken, sm, Simundö, F

[F = Forsmark, G = Gimo, H = Harg,
 Ö = Östhammar, Öd = Öregrund]

Uppsala län.

Älvkarleby krets-förening (57)

Ordf.: A. V. Bonander.

Ahlgren H K, f, Sö

Bergenheim Edla, sm, Sagarbo, S
 Björklung C, kronolänsman,
 Kungsgården, Å
 Bonander A V, f, H
 Bränlund Edla, sm, S
 Börjeson Teresia, sm, Västana, Å
 Carlström B, skolr., H
 Danielsson P, skolr., Östana, Å
 Ericsson C J, f, Östana, Å
 Eriksson Adolfin, f, S
 Eriksson Hulda, sm, H
 Eriksson Matilda, sm, Sö
 Fischer Anna, sm, Östana, Å
 Granström S A R, f, Marma
 Gustafsson Anna, sm, Sö
 Hammarström Augusta, f, S
 Hedmark K A, kyrkoherde,
 folkskoleinspektör, Sö
 Hjorth F, f, S
 Hjort Selma, sm, S
 Jacobson E, f, Å
 Jacobson J A, inspekt., Ytterboda, S
 Jagare C J, hotelläg., Å
 Jansson K, pastor, S
 Johansson Signe, sm, Bodarne, S
 Karlsson Elin, sm, Gårdskär, Å
 Landin Signe, sm, Sö
 Lemke Lina, f, Sö
 Lindh J U, f. d. lär., hädslad, H
 Lindgren A G, f, S
 Lindholm K J E, lantbr., Å
 Lindmark E, kyrkovärd, S
 Lundberg Maria, sm, Marma
 Lundmark Maria, sm, S
 Mattsson Ester, sm, Bodarne, S
 Mohlin Linnea, f, H
 Nordström Maria, sm, Å
 Nylander K J, f, Gårdskär, Å
 Olsson Augusta, sm, Sö
 Olsson Hanna, f, Marma
 Persson Maria, sm, Bodarne, S
 Pettersson Elin, f, Bodarne, S
 Rosell Signe, sm, Å
 Sandén Abr. N, f, Å
 Skarf Hilda, sm, S
 Strand R, skolr., S
 Svensson Th., komm., Östana, Å
 * Thunholm J A, f, Bodarne, S
 Tiwell Fr., kyrkoherde, S
 Ullberg Brita, f, Överboda, S

Vessman Anna, sm, Fattiggården, S
 Vestrell E, kyrkov., Östana, Å
 Viberg J, f, Sö
 Villner E, f, Västana, Å
 Öbrink J, skolr., Östana, Å
 Öster K A R, f, Bodarne, S
 Öster Sigrd, fru, sm, Bodarne, S
 Österlundh O E, f, Bodarne, S
 [H = Harnäs, S = Skutskär, Sö = Söderfors, Å = Älvkarleby]

Nordöstra Upplands krets-förening (30)

Ordförande: A. S. Öhman.

Andersson Elin, sm, Slada, L
 Andersson Karolina, sm, Ralbo, T
 Arnelius G, f, Akerby, L
 Eklund Ida, sm, Försäter, L
 Ericzén Anna, f, Grönö, L
 Eriksson Anna, f, Strömsberg, T
 Eriksson K E, sm, Sätra, Marma
 Forsman G, f, Ersta, T
 Forsman Sigrd, sm, Strömsberg, T
 Hillström F, kommin., Tolvt, T
 Hållinder Matilda, sm, Stav, V
 Höök Cecilia, sm, Hållnäs, L
 Jansson Karin, sm, V
 Johansson J, f, L
 Jonsson C A, f, Hållnäs, L
 Kindström Ellen, f, Ersta, T
 Larsson Lotten, sm, Tolvt, T
 Lind C, f, Sätra, V
 Lindström Matilda, sm, Strömsberg, T
 Lundberg Ottilia, sm, Skärplinge, L
 Lundkvist J V, f, Vahnäs, L
 Norberg J, f, Strömsberg, T
 * Nordahl C, f, Ingstarbo, L
 Pettersson Anna, sm, L
 Pettersson Linnea, f, Carlholm, T
 Renkvist Alma, sm, Fagerdal, T
 Sandberg C, f, V
 Vännerström Elisabeth, f, L
 Öhman A S, f, Sandby, T
 Östman Anna, sm, Akerby, L
 [L = Leuvsta bruk, T = Tierp, V = Vessland]

Tierps skolförening (13)

Ordförande: Joh. P. Berg.

Andersson Davida, sm, Ängsbo-laget, Orrskog
 Andersson Lisa, sm, T
 Berg J P, f, T
 Berglund Zelma, f, T
 Boberg Erika, sm, T
 Eriksson Hedvig, sm, Dägerbo, T
 Eriksson Kristina, f, Halls, T
 Hultgren Elisabeth, f, Ullfors, T
 Lindström Erika, sm, Yvre, T
 Lundin J F, f, Yttre, T
 * Lundqvist E, f, Munga, T
 Morén Elwan, sm, T
 Psilander Elma, f, Odensfors, T
 [T = Tierp]

Örbyhuskretsen (31)

Ordförande: Aug. Andrén.

* Almgren K P, f, Upplanda, Ö
 Andrén Aug., f, Salsta, Vattholma
 Bom Maria, sm, Kisberg, V
 Bäckström Signe, sm, T
 Engman Augusta, fru, D
 Engman G, f, D
 Engqvist Agnes, sm, Upplanda, Ö
 Eriksson Matilda, sm, Sunnanäs, T
 Eriksson Joh., nämndem., skolr., Skala, T
 Forsberg Signe, f, T
 Holm Anna, sm, Ö
 Jansson Hilda, sm, Heden, V
 Jansson Rut, sm, D
 Johansson Anna, f, Kisberg, V
 Johansson Olga, sm, V. Ekeby, V
 Liselius J, f, V. Ekeby, V
 Magnusson Dora, sm, Österby, D
 Nordin E V, f, Österby, D
 Nordström Emma, f, Heden, V
 Persson P, f, T
 Pettersson Augusta, sm, D
 Ranzén A, f, Film, D
 Sahlström Beda, f, Esarby, T
 Sandin K F, f, Granelund, T
 Stenfeldt Jenny, sm, Granelund, T
 Stjernström O, f, V
 Sundkvist Knut, f, D
 Svensson Maria, f, V

Vahlström M I, f, Ö
Vickström Emma, f, Haglösa, D
Viksell Adolfina, f. d. sm. D
[D = Dannemora, T = Tobo, V =
Vendel, Ö = Örbyshus]

Södra Olands lärareförening (19)

Ordförande: E. Hedvall.

Adolfsson Edit, sm, Norrby, K
Andersson Z, f, Löddby, G
André Elsa, sm, Ramhäll, K
Ek P V, f, Voxome, Knutby
Gunnarsson O F, f, Morkarla, K
Hedvall E, f, Marma, A
Hillström Agda, sm, Marma, A
Karlsson G, f, Löddby, G
Karlsson Ida, sm, Golvsta, Svista
Lindholm Albertina, sm, Mor-
karla K
Nilsson Magnhild, sm, Löddby, G
Nyman Tekla, sm, Lyan, A
Olsson O, f, Vettsta, A
Palm Olga, sm, Vettsta, A
Rindforth H, f, U
* Silver K A, kommin., A
Skytt Albertina, sm, Söderby, A
Smedberg K, skolr., A
Zellner A V, komm., Morkarla, K
[A = Alunda, G = Gimo, K = Knaby,
U = Upplands-Ekeby]

Rasbo härads lärareförening (10)

Ordförande: Hugo Alzén.
Alzén Hugo, f, R
* Andersson Mimmi, sm, R
Bjurling Edv., f, R
Kihlmark E, kyrkoh., Rasbokil
Nyström Ludvig, teol. d.r., R
Sjölander Oskar, f, Stavby
Törnberg Elin, sm, R
Valroth H, f, Bärby
Vennerberg Ester, f, Rasbokil
Virén Ivar, f, Vaksala
[R = Rasbo]

Uppsala kretsförening (46)

Ordförande: D. Viotti.
Afzelius Lydia, sm, U
Ahlin A, f, U

Ahlzén J F, f, U
Arvidsson Alfild, f, U
Björk Elisabet handarb.l:a, U
Blidh Hildegard, f, U
Boije Ester, f, U
Bolin Agnes, f, U
Colleen Halvi, f, U
Colleen H, musikdir., U
Colleen Ingeborg, fru, sm, U
Dahlén Lotten, sm, U
Edlund Elin, f, U
Eklund A, f, U
Ekman F, f, U
Engman L, slöjdlärare, U
Gauffin Ester, f, U
Gauffin J B, red., f. d. lär., U
Hagström J G, f, U
Hagström K A, f, U
Hörner N O H, f, U
Javette Hanna, f, U
Johansson Emma, f, U
Johansson J V, f, G:la Uppsala
Levin S G, f, U
Lindblom Th., f, Vattholma
Lindström J A, f, U
Linnarsson Emmy, f, U
Lundberg A, f, U
Lundell C J, f, U
Lundgren J E, f, U
Lundström K V, f, U
Löfkvist Rut, f, U
Malmström Alma, fru, f, U
Morén Jenny, sm, U
* Nordin R, f, U
Sandberg K E, semin.adj., U
Schwalbe C, f, U
Sillén G, f, pastor, U
Svanström E B, f, U
Thunman Elma, fru, sm, U
Thunman J, f, U
Ullberg J E, f, U
Ullstrand Emelia, f, U
Viotti D, rektor, U
Vallgren A, f, U
[U = Uppsala]

Hagundatraktens lärareföre- ning (25)

Ordf.: J. A. Alström.
Alström E A, f, B
Alström J A, f, Skogstibble, A

Andersson A, f, Läby, U
Andersson Elin, sm, B
Berzén H, f, Nysätra
Borgstedt J G, f, Holm, H
Brodén K A, f, H
Busch O, kommin., Ramsta, U
Flodman E, f, Ramsta, U
Fredlund E, kyrkoh., Järlåsa
Gertz-Lundberg A V, f, Dalby, B
Gleissmann Elin, sm, Dalby, B
Hagberg K M, f, Giresta, Ö
Hedberg Ebba, sm, Gryta, Ö
Larsson O, kommin., Gryta, B
Landelius Ester, sm, Fröjes-
lunda, Ö
Lundgren A, f, Hagby, Brunna
Nordlund D M, f, Gryta, B
Pettersson K G, f, Fittja, H
Rosén L E, f, Vänge, Brunna
Svanson Karin, sm, Giresta, Ö
Söderlund V, f, Järlåsa
Uggla A, f, Husby-Sjutolft,
Ekolsund
Vidman Amelie, sm, Hagby, B
* Österholm Hj., f, A
[B = Balingsta, H = Hjälstaby, U =
Uppsala, A = Aland, Ö = Örsundsbro]

Sydvästra Upplandskretsen (71)

Ordf.: J. F. Apelqvist.
Ahlberg P A, f, Ytter-
gran, B
Andersson Hilda, sm, Hacksta, G
Andersson J O, f, Kalmar, B
Andersson Kristina, sm, Lundby,
Simtuna, F
Andersson P J, bokhandl., E
Apelqvist Edvina, f, Sävsta, E
Apelqvist J F, f, Sävsta, E
Björkman G L, kamrer, E
Brolén P O, f, Torstunaby
Carlsson Gerda, sm, Fanna sko-
la, E
Ekberg G S K, f, Simtuna, F
Eklund Gerda, sm, Lill-
kyrka, E
Ericsson Berlia, sm, Fan-
na skola, E
Eriksson K G, f, Målhammar,
Östanbro

Ernlund C, f, Österunda, Brunsta
Ernström Elisabet, sm, Tillin-
ge, E
Ernström P V, f, Tillinge, E
Fogelin Ida, sm, Sävsta, E
Fredriksson Jenny, sm, Gryta,
Tillinge, E
Fröstedt V M, kyrkoh., Vill-
berga, G
Hansson K, f, Tillinge, E
Hedin E, f, Bro
Hedin G, f, Övergran, B
Herlander A, f, Frösthult
Hessler C A, f, Boglösa, E
Holm Hilda, f, Tillinge, E
Hultman K J, f, Herkeber-
ga, E
Hylander A, kyrkoh., Simtuna, F
Jacobsson J N, f, Enköp.-Näs, E
Johansson E, f, Isby, F
Johansson Gerda, sm, Boglö-
sa, E
Kalin Knut, f, Bred, Orresta
Karlsson C J, f, V
Karlsson Emilia, sm, Kyrksko-
lan, G
Kristoffersson Inga, f, Gånsta, E
Larsson G V, f, Sparrsätra
Liljestrand G A, f, Svinne-
garn, E
Lindblom O F, f, Kungs-
husby, V
Lindberg J A, f, Altuna
Lindroth G, f, Hacksta, G
Ljungberg D V, kyrkoh., E
Lundin A, redaktör, E
Lundin J, f, E
Löwgren J E, f, Litslena, G
Malmberg Ida, sm, Övergran, B
Mallmin O M, redaktör, E
Norberg Maria, fru, sm, Sparr-
sätra
Nord Lisa, sm, Bro
Norén R, kontr.-prost, Torstunaby
Norrbon J R, f, Villberga, G
Nyberg A E, f, E
Persson Matilda, sm, Litslena, G
Pettersson Edit, sm, Litslena, G
Rörwallius Elisabet, sm, Bred,
Orresta
Sandberg Amanda, sm, E

Scherlin Lydia, sm, Simtuna, F
 *Sjöberg E H, f, E
 Spak H F, v. komm., Vela,
 Tillinge, Lundby
 Steenberg C A, f, Löt, G
 Stenborg A F, f, Villberga, G
 Streiffert Anna, sm, Gölja, Sim-
 tuna, Ransta
 Svensson Ingrid, sm, Bro
 Tibblin J A, f, Torstunaby
 Wedin A E, f, musiklär., E
 Wickholm Ebba, sm, V
 Wilén E G E, f, Torsvi, V
 Wahrenberg C G, kyrkoh.,
 Husby-Sjutolft, Ekolsund
 Zetterlind Josefine, sm, Isby, F
 Ahlin Anna, sm, Teda, E
 Alin F O, f, Teda, E
 Öström Anna, sm, Frösthult

[B = Bälsta, E = Enköping, F = Fjärd-
 hundra, G = Grillby, V = Veckholm]

Södermanlands län.

Västra Jönåkers kretsöre- ning (43)

Ordf.: Thure Hörberg.
 Ackzell Ingeborg, sm, Djupviks-
 näs, Bj
 Andersson A R, kronoskogvakt,
 Gustavsvik, Jäder, N
 Anderzon J F, lantbr., Edeby, Bj
 Carlsson J, skolr., Åå, Bj
 Fredrikson G A, f, Glindran, Bj
 *Grave E, f, Å
 Hedén Augusta, sm, A
 Hedén Ida, f, Lundby, N
 Hellman Emma, fru, Tegnebol, B
 Hellman K G, f, Tegnebol, B
 Hermelin E M, frih., godsäg.,
 Marieberg, B
 Holmer Dagmar, sm, Laggar-
 bol, Bj
 Holmer Gunhild, sm, Laggar-
 bol, Bj
 Holmgren E, lantbr., Rällinge,
 Stigtomta
 Holmgren K I, lantbr., Höne-
 bäck, Bj

Hörberg Lily, fru, Virå, S
 Hörberg Th., f, Virå, S
 Jarl B, insp., A
 Jarl Nicolina, fru, A
 Johansson Agnes, sm, Abo, S
 Jonsson Augusta, sm, Glindran, Bj
 Juhlin J M, riksdagsman, Hag-
 byberga, Bj
 Karlsson Anna, sm, Yngersnäs, Bj
 Karlsson Ester, sm, Tegnebol, B
 Kihlström D R, f, Yngerstrand, Bj
 Lindhe L, f, Hustorp, A
 Lindskog Elin, sm, Virå, S
 Nilsson Cecilia, fru, Mörtbol, B
 Nilsson Maria, sm, Ynger-
 strand, Bj
 Nordström V, f, S

Nyrén K G, f, Gammelsta, N
 Paulin Genie, sm, Laggarbol, Bj
 Rindforth A, f, Laggarbol, Bj
 Sandberg J, f, Lunda, N
 Sederholm Elisabet, fru, A
 Sederholm G, godsäg., A
 Svensson Astrid, sm, Glindran, Bj
 Tunvall Anna, fru, A
 Tunvall C M, f. d. lär., A
 Villén Agda, sm, Vilan, N
 Österberg E, lantbr., Smedsbo, B
 Österberg G, lantbr., St. Mun-
 kebo, Bj
 Österlund C T, handl., Munke-
 dal, Bj

[B = Bettna, Bj = Björkvik, N = Ny-
 köping, S = Stavsjö, Å = Ålberg]

Nyköpings kretsörening (45)

Ordförande: J. E. Sahlén.

Andersson Anna, sm, B
 Andersson Edith, f, N
 Andersson Gustaf, f, Råby
 Andersson Therése, sm, Bog-
 slöt, N
 Axelsson K, pastor, f, O
 Berglind J E, f, N
 Brolin S, f, B
 Börjesson K A, f, N
 Edman G A, f, Svärtagård
 Eriksson Alma, sm, St. Kungs-
 ladug., N
 Eriksson Hanna, sm, Råby

Flodkvist A, f, Vrena
 Flodkvist Edith, sm, N
 Fredriksson E, sm, Tuna, N
 Friman Helga, sm, N
 Hallgren Anna, f, Ekeby, N
 Hallin O, f, N
 Hellman K J, sm, Tunaberg, N
 Hellström A V, f, N
 Jansson Emeli, f, Larslund
 Johansson E, f, Nävekvärn
 Johansson K J, direktör, N
 Jonsson Maria, sm, Tuna
 Karlsson Adelina, fru, sm, O
 Karlsson J A, f, Tuna, N
 Karlsson Oskar, f, O
 *Larsson K V, f, Tunaberg, N
 Ljunggren N G, f, N
 Magnusson Hanna, f, N
 Mörk E K, f, B
 Nordin Lina, f, Helgona, N
 Nyberg Valborg, sm, O
 Olsson Cecilia, f, N
 Pettersson Augusta, f, Svärtagård
 Pettersson Elin, sm, B
 Sahlén J E, f, Bergsham-
 mar, N

Silén Amanda, f, Lövhagen, N
 Skoglund Signe, sm, Arnö, N
 Stridh Leontine, f, N
 Virén Susanna, sm, Lövhagen, N
 Åhrén P, f, Husby, B
 Ölander K P, f, Väster skola, B
 Örtengren Br, f, N
 Österblom Ruth, f, Stjärnholm
 Örström Ingrid, f, N

[B = Bettna, N = Nyköping, O =
 Oxelösund]

Rönökreten (31)

Ordförande: B. B. Berg.

Andersson E, insp., Bälinge, B
 Andersson Elin, sm, Bälinge, M
 Berg B B, f, Vreta, G
 Berg Rosina, fru, Vreta, G
 Bergcreutz Greta, f, Runtuna
 Berggren A, f, Bälinge, M
 Brandt H, kyrkoh., Torsåker, G
 Delander L A F, kyrkoh., Ludgo
 Engström G, f, Ludgo
 Eriksson Anna, sm, Bälinge, M
 Gillgren Albertina, f, Bälinge, M

*Hall J, f, Lästinge
 Johansson Amalia, sm, Sätter-
 sta, G
 Karlsson O, kyrkoh., Runtuna
 Klingspor A, kapten, Näsby, G
 Klingspor E, friherrinna, Näsby, G
 Kronholm Ebba, sm, Tystber-
 ga, B
 Lindgren Alma, sm, Lästinge
 Lindgren H., komm., Lästinge
 Lundberg K, kyrkoh., Bälinge, B
 Nilsson Hildur, sem.-elev, Tyst-
 berga, B
 Nilsson Ottilia, fru, f, Tystberga, B
 Nyberg A, organist, Ludgo
 Nyberg E, f, Runtuna
 Odelius Berta, sm, B
 Pettersson Agnes, sm, Runtuna
 Sandsten Hilda, fru, Sättersta, G
 Sandsten O, kyrkoh., Sättersta, G
 Tjulin I, insp., Bälinge, B
 Vassberg Gerda, sm, Runtuna
 Vassberg V, f, B

[B = Bogsta, G = Gnesta, M = Moss-
 stena]

Trosatraktens lärareförening (24)

Ordf.: A. V. Hedström.

Andersson F J, f, Petersburg, H
 Blomberg K A, f, Hagberg,
 Trosa
 Bohlin Ebba, sm, Folkvik,
 Mosstena
 Börjesson Ebba, sm, H
 Evers A, f, Lökhölm, V
 Flodkvist A, f, H
 Flodkvist Linnea, sm, Hå
 Frykberg L A, f, Trosa
 Grahnl Charlotta, sm, Tullgarn, J
 Hedén V E, f, Torsåker, Gnesta
 Hedström A V, f, Väster-
 ljun, Hå
 Hedström Edla, fru, Västerljun,
 Hå
 Holmer Ida, sm, Trosa landsf., V
 *Höglom G, f, Trosa landsf., V
 Jansson H, kyrkoh., H
 Johansson Emma, sm, Torsåker,
 Gnesta

Jönsson Berta, f, Västerljung, Hå
Ljungberg A F, f, d. lär., Hå
Nylander B, f, Mörkö
Nyman Augusta, f, Tullgarn, J
Pettersson E A, kontr.-prost,
Trosa landsf., V
Schwab Ebba, sm, Lökholmen, V
Schwab Eva, sm, H
Vassberg Ester, sm, Hagberg,
Trosa

[H = Hölö, Hå = Hållsviken, J =
Järna, V = Vagnhärad]

Gnestatraktens lärareföre- ning (24)

Ordf.: J. L. Johansson.

Andersson Augusta, sm, Gryt, S
Berg Hj., f, Laxne, G
Bystedt L, f, Katrinenäs, G
Elfving Adèle, f, B
Enkvist Eulalia, sm, Frustuna, G
Erikson Anni, sm, Gryt, S
Eriksson Elisabet, sm, Gryt, S
Erikson Maria, sm, Frustuna, G
Eriksson Selma, f, Frustuna, G
Fredriksson H, f, Gåsinge, G
Ingemark D, f, Gryt, S
Johansson J L, f, G
Johansson Johannes, f, B
Johansson Maria, f, B
Johansson Ottilia, sm, B
* Karlson G, f, Frustuna, G
Lindström V, f, Gryt, S
Ljung Alfr., f, Gåsinge, B
Melander Karin, f, S
Olson Emilia, f, B
Ringné Elisabeth, sm, G
Rundkvist Vilma, sm, Frustuna, G
Strandberg Olga, f, Frustuna, G
Åhlén Signe, sm, Frustuna, G

[B = Björnlunda, G = Gnesta, S =
Stjärnhov]

Strängnästraktens lärare- förening (70)

Ordf.: Nils Hallsten.

Abraham Elsa, f, Överselö
Andersson A, direktör, S
Andersson Elin, sm, Ytterselö, S
Andersson Hanna, sm, Lilje-
lund, Malmby

Andersson Kristina, sm, Aspö, Sn
Bedinger Ida, sm, Sn
Bejbom Hedvig, sm, Sn
Bejbom O, f, Sn
Bejbom Tyra, sm, Södertälje
Blomsköld Gerda, sm, Fjällsta, S
Broman Maria, sm, Hagalund, M
Broström C E, f, Åker, V
Bysell Pauline, f, Fogdö, Sm
Carlsson Hilda, sm, Åker, V
Ekelund V E, slöjdl., Sn
Englund Ida, sm, Kalkudden, M
Eriksson Frida, sm, Fogdö, Sn
Erikstam T, f, Härad, Sn
* Flodman K A, f, M
Geerd V D, f, Åker, V
Gillström Lisa, sm, Taxinge.

Näsby

Granbeck G V, f, Fogdö, Sn
Gustafsson Gerda, sm, Åker, V
Gustafson J G, f, Ytterselö, S
Göranson Ellen, sm, Åkers st.-
bruk

Hallsten N, f, Överselö, S
Hamlin Elvira, slöjdl., Sn
Hellstedt Karin, sm, Toresund, S
Höglund Ingeborg, sm, Taxinge.

Näsby

Höglund P J E, f, Länna, B
Jacobson Lisa, f, Åker, V
Jansson Selma, sm, Hægerflykt-
ska skolan, B
Johansson Anna, sm, Ulriks-
berg, S
Johnson K J, f, Sn
Karlsson Alva, sm, Kjöla, Sn
Karlsson Karolina, sm, *
Toresund, S

Kempe O F, f, Toresund, S
Lagerqvist Signe, f, M
Lagerström J V, f, Toresund, S
Larsson Gunhild, f, Åkers krutbruk
Larsson P G, f, Enhörna
Lewald M, f, Aspö, Sn
Lindholm E, f, sem.-lär.
Lindqvist Agnes, sm, Fogdö, Sn
Lundqvist Rosa, sm, Stenkvista,
Hällberga
Lundqvist S, sem.-rektor, Sn
Lövenström R, f, Taxinge.
Näsby

Malmgren Olga, f, B
Nissar D H, f, sem.-lär., Sn
Nygren Ellen, sm, B
Nylund Ellen, sm, Åkers st.-
bruk

Pettersson Anna, sm, Härad, Sn
Pettersson Ida, sm, Vansö, Sn
Peterson, Maria, f, Härad, Sn
Rehnström S, f, Sn
Sand A O, f, Tosterö, Sn
Schäring Judit, f, Aspö, Sn
Suneson Rut, f, Sn
Söderberg K A, f, Helgarö, Sn
Törling Olivia, sm, Länna, B
Vahlström G, f, Vansö, Sn
Vallin Hulda, f, Sn
Vasberg A, f, Åkers st.-bruk
Vedberg Amalia, sm, Vreta, S
Vesterberg Ellen, sm, Enhörna
Vesterlund A, redaktör, Sn
Vikholm J V, f, sem.-lär., Sn
Zetterberg Anna, sm, Berga, V
Zeiterberg G, f, Liljelund, M
Östlund Olga, f, Sn

[B = Byringe, M = Mariefred, S =
Stallarholmen, Sn = Strängnäs, V = Vals-
berga]

Rekarne lärareförening (134)

Ordf.: A. S. Gustafsson.

Ahlman Dora, f, E
Ahnell Sigrid, f, E
Allander J, f, E
Andersson Einar, f, E
Andersson Frida, f, E
Andersson G R, f, E
Andersson Gerda, sm, E
Andersson Hanna, sm, E
Andersson Ida, sm, E
Andersson Ingegärd, sm, E
Andersson Maja, f, HB
Andersson Maria, f, E
Andersson P, slöjdl., E
Axell Frida, f, E
Barck Selma, sm, E
Bengtsson Charlott, sm, E
Bengtsson Lucia, f, E
Bergström K, slöjdl., E
Blomkvist Gertrud, f, HB
Blomkvist Lisa, sm, HB
Björkman Karin, sm, E

Bondesson J G, f, E
Brusing-Pettersson V, f, Sundby
Båth K E, f, Gillberga, E
Carell Maria, f, Nb
Carlén A, f, Nb
Ek Josefina, f, Eklängen
Eklund A, f, E
Ekblom Ida, sm, Stenkvista,
Helleberga
Ekman C, redaktör, E
Ekman Laura, fru, E
Eriksson Maria, f, Kjöla, Årila
Folke J E, f, E
Flodkvist Anna, sm, E
Forsberg Elin, sm, E
Forsberg Signe, f, E
Forsberg Tekla, sm, E
Forsblad Emmi, f, E
Forsman Svea, f, E
Fredriksson Sigrid, sm, E
Gauffin A V, f, E
Gellertz Anna, f, E
Giselson Anna, f, E
Gustafsson A S, f, E
Gröberg A F, f, T
Grönberg Frida, f, T
Gustafsson N, f, Västermo, St.
Sundby

Hallenius J V, f, T
Hallman Ingrid, f, E
Hamnkvist Anna, f, E
Hedenström Anna, sm, E
Hedlund Hilma, sm, E
Hesselbom G A, f, E
Hilén G, f, E
Holmkvist Kerstin, f, E
Holm Hilda, f, E
Huldin Nanny, sm, Axelsborg, H
Hult A M, f, E
Johansson Ellen, f, E
Johansson Ernst, f, E
Jonsson Anna, f, E
Jonsson Fredrika, f, E
Jonsson Ida, f, E
Jonsson Maria, f, E
Karlsson A, f, E
Karlsson Tora, sm, Ekeby, HB
Karlsson Vilhelmina, sm, Ek-
längen
Kjellander J, kyrkoherde, Vallby,
Ballersta

Kleist Helena, sm, Husby, H
 Kropp Elsa, sm, E
 Kropp Estrid, sm, E
 Lagerkvist K, f, Husby, H
 Landelius E, f, Öja, St. Sundby
 Larsson Hulda, sm, E
 Lauritz Elna, f, E
 Liljefors A, f, Ekeby, HB
 Liljefors Anna, f, Ekeby, HB
 Liljefors F V, f, E
 Lindhagen Ingeborg, sm, E
 Lindhagen Hildur, sm, E
 Lindkvist Disa, f, E
 Lindström Elin, sm, T
 Lundell G A, f, E
 Lundkvist Emma, sm, Nb
 Lundin Hilda, sm, E
 Lundin Josefine, sm, E
 Löfgren Rodney, sm, Gillberga, E
 Löfroth Elisabet, sm, T
 Löwing B, f, E
 Magnusson C, f, Vävle, Jäderön
 Magnusson Tekla, f, E
 Mattsson Alida, sm, E
 Mellin Ebba, sm, E
 Mellin Hildur, f, E
 Mellin K E, f, E
 Mönner J E, f, E
 Nilsson Ester, sm, Axelsborg, H
 Nilsson Frida, sm, E
 Norling Gerda, sm, E
 Norrboim B H F, f, Tandla, H
 Nyström Albertina, sm, E
 Odelius Edla, sm, Rosenfors,
 Skogstorp
 Olsson Signe, sm, E
 Persson V, f, E
 Pettersson Ax., f, Ärila
 Rehnman Signe, f, E
 Reichenberg Elin, sm, E
 Roth Anna, sm, E
 Rundberg Ingeborg, f, E
 Rydberg Rut, sm, E
 Schultz Ruth, f, E
 Sahlberg Hanna, f, Stenkvista,
 Helleberga
 Selvander Alma, sm, Tanåla, H
 Sigfridsson Gerda, f, E
 Sjölander Anna, f, E
 Sundbeck Axel, f, E
 Svensson G A, f, E

Swärd Matilda, slöjdl., E
 Söderqvist Anna, sm, Nb
 Thelander HJ., f, E
 Thunström Vilma, sm, E
 *Tidén H, f, E
 Törnkvist E, f, E
 Törnkvist Ester, sm, E
 Valler E, f, E
 Vallenström Aurora, sm, E
 Verner A, f, E
 Vihlborg Augusta, sm, E
 Virén L E, f, E
 Zetterberg Jeanna, sm, E
 Ägren K, f, Lista
 Åkerlund R, f, E
 Åkerlund Anna, fru, E
 Örtenblad Nanny, f, E

[E = Eskilstuna, H = Hållsta, HB =
 Hellby Brunn, Nb = Nyby bruk, T =
 Torshälla]

Villåttinge härads kretsforening (33)

Ordf.: J. O. Forssling.

Ahlberg Augusta, f, H
 Andersson E, f, Flen
 Andersson Hilma, sm, S
 Andersson Matilda, sm, Stäring-
 ge, V
 Bergström Ingeborg, sm, Hyl-
 tingeö, Stjärnhov
 Carlsson Augusta, sm, Dunker
 Carlsson Gurli, f, M
 Dahlström Ellen, sm, Flen
 Eriksson Ingeborg, sm, Flen
 Forssling J O, f, Dunker
 Franzén P E, f, Mellösa
 Fridén V K, f, Flen
 Gustafsson Ida, sm, M
 Hedlund Olga, sm, S
 Hjälmar Alma, f, Björndammen,
 Högsten
 Johansson Hanna, sm, Malsta-
 näs, V
 Karlin Emma, f, S
 Karlsson Elin, f, Flen
 *Krän M S, f, S
 Meuller G, f, pastor, M
 Meuller Ingrid, fru, f, M
 Persson Carolina, sem.-förest., f, M
 Qvarnström Sofie, sm, M

Santesson Edit, f, Bråhovda, M
 Strandell F A, f, M
 Svedmark Alfhild, f, Stäring, V
 Svensson Alma, f, Härtorp, H
 Svensson Alfrida, f, Mosstorp,
 Flen
 Svensson Sigrid, f, Flen
 Thorén Lisa, sm, Flen
 Thorén P, f, Flen
 Ahlén L P, f, Helgesta, S
 Öfverberg H K, f, Forsa, V
 [H = Hälleforsnäs, M = Malmköping,
 S = Sparreholm, V = Vadsbro]

Oppunda kretsforening (64)

Ordförande: L. Lindblom.

Andersson A P, f, S
 Andersson A P, skolr., Kohlsta,
 Valla
 Andersson C L, f, Hissjö, Bie
 Anderson Elin, sm, Valla
 Andersson Emma, f, Ka
 Andersson Hilma, sm, Ka
 Bäckström Hertha, f, K
 Bergman Hulda, f, K
 Bergqvist Stina, f, Sjö-
 holm, K
 Bergstrand Ebba, f, Vinterga-
 tan, V
 Björkén E A, f, Vintergatan, V
 Björkman Hildegard, sm, Sjö-
 holm, K
 Brockman G, folkh.-förest., he-
 dersl., Ka
 Carlsson Augusta, sm, Forssjö, K
 *Flodmark A G, f, Marsjö
 Flodmark Elsa, sm, Marsjö
 Forsberg Gärda, f, Djulö, K
 Forsman P A, red., K
 Fredriksson H, f, Sköldinge, Ka
 Frick Anna, f, K
 Fröstedt O, f, Flodafor
 Frölen F A, f, V
 Fröstedt Edit, fru, Flodafor
 Granberg A, skolr., Valla
 Granberg Agda, f, Ka
 Hallqvist A V, f, K
 Hedell Hilda, f, V
 Hedlund Lydia, f, K
 Heimdahl H, pastor, Sköl-
 dinge, Ka

Helén G, f, Näs, Gropptorp
 Hägglund M, trädg.-m., Valla
 Jakobson A E, f, V
 Jonson Alma, sm, Julö, K
 Jonsson Gärda, sm, Högsjö
 Jungnell A, f, K
 Kihlberg J H, f, Sjögåle, Bag-
 getorp
 Lindblom Sofia, fru, Högsjö
 Lindblom L, f, Högsjö
 Lindström Maria, f, Åndebol, S
 Lundevall O, f, K
 Lundin Selma, sm, Eriksberg, K
 Malmström Anna, f, K
 Mannegard W, rektor, K
 Möller Anna, fru, fil. k., Ka
 Möller Anna, sm, K
 Möller T, kyrkoh., Sköldinge, Ka
 Nilsson N F, f, Forssjö, K
 Nordholm Alma, sm, K
 Olsson E, skolr., Skogshall, Ka
 Pehrson Frida, sm, Åndebol, S
 Petterson Tekla, sm, Flodafor
 Sæden Anna, f, K
 Sandahl K, f, Flodafor
 Schedin J E, f, Flodafor
 Sundman Anna, fru, Valla
 Sundman K, f, Valla
 Söderberg Jenny, sm, K
 Söderström C, red., K
 Vallin J A, folksk.-insp., heders-
 ledamot, Ka

Vallin Sofia, fru, Ka
 Veiler G G, f, Berga, V
 Veiler Vendla, fru, Berga, V
 Verme Augusta, sm, Ka
 Öberg Lydia, sm, Ka

[K = Katrineholm, Ka = Kantorp, S
 = Strängsjö, V = Vingåker]

Öljarekretsen (20)

Ordförande: I. Gustafsson.

Dahlberg Ellen, sm, Tappe-
 lund, Å
 Dahlgren C, f, Hagby, Hagby
 Engstrand Hildur, sm, Ås
 Ekholm O P, f, Hagaberg, Ås
 Eriksson Ida, sm, Tallsätter, Å
 Gustafsson I, kyrkoh., Ås
 Helmer H I, f, Ekbacka

Lindholm Ester, f, Laggartorp, Ås
 Lundell N J, f, Bie
 Nyström Fr., f, Österby, Ås
 Pettersson Beda, sm, Österby, Ås
 Pettersson Emma, sm, Kyrkskolan, Å
 Pettersson F, f, Åsköping, Ås
 Schölin E O, f, Hagby, Å
 Svensson Selma, sm, Ås
 Svensson Anna, f, Ås
 Tamm Elisabet, Fogelstad, Ås
 *Vesterberg J R, f, Gimö
 Vikman J L T, f, Ås
 Aberg E G, kyrkoh., Å
 [Å = Ättersta]

Östergötlands län.

Vikbolandskretsen (27)

Ordförande: G. A. Carlborg.
 Aldén A, f, Tåby, S
 Alsén J E, f, Ö H
 Andersén Lina, sm, S:t Joh:s N
 Andersson K A, f, Dagsberg, N
 Appelkvist E, lantbr., Ö H
 Appelqvist K Th., kyrkoh., S:t Joh:s, N
 Carlborg G A, f, Ö H
 Carlsson F O, f, Kuddby
 Dahlen Bertha, sm, Skärblacka
 Ekstedt Hedvig, sm, Tingstad, K
 Holmberg J F, kyrkoh., Tåby, S
 Holmsten O, handl., Ö H
 *Issén P A, f, Furingstad
 Johansson Edla, f, S:t Joh:s, N
 Jonsson J S, lantbr., Åsvittinge
 Jonsson Magda, sm, Konung-sund, Åsvittinge
 Kalén A, f, Tingstad, K
 Levin J A, f, Mönnerum, Jons-berg
 Nilsson Mathilda, sm, Ö H
 Norlén Karl, f, Ö Ny, Höckerstad
 Nylander Karin, f, Mem, S
 Rundberg A V, f, Styrestad, N
 Tingvall A R, kommin., Ö H
 Thomasson K V, f, H
 Thorstensson Hj., f, Konung-sund, Åsvittinge

Akerberg O V, f, Gåsätter, H
 Österberg A F, f, Rejmyra
 [H = Häradsammar, K = Kummelby, N = Norrköping, S = Söderköping, Ö H = Östra Husby]

Norrköpings folkskollärare-förening (13:)

Ordf.: H. J. Lindén.

Alander Mathilda, f
 Alberg Sara, sm
 Andersson A E, f
 Andersson Agnes, sm
 Andersson Annie, sm
 Andersson Jenny, f
 Andersson Lovisa, sm
 Andersson Maria, sm
 Andersson Torin, sm
 Apelkvist Alma, f
 Arén Gärda, f
 *Arén P E, f
 Bager-Sjögren J, folksk.-insp.
 Bergkvist Anna, sm
 Bergsten Signe, sm
 Billgren P, f
 Bjurling Sigrid, sm
 Björnlund Sigrid, f
 Blixt Hanna, sm
 Carlsson J, f
 Cederberg Anna Stina, f
 Cederberg J, f
 Dahlgren Maja, f
 Dalgren J F L, f
 Dalin E V, f, Ö. Eneby, F
 Danielsson G, f
 Danielsson Hilda, f
 Edberg Sara, sm
 Edkvist K J, f
 Ekelund Hanna, fru
 Erikson Erika, sm
 Eriksson Ingeborg, f
 Eriksson Marianne, f
 Eriksson K, f
 *Fogelkvist Ingrid, f
 Fornander K G, f, Ö. Eneby, F
 Forssell Emma, f
 Gustafsson Edit, sm
 Gustafsson C G, f
 Gustafson M, f
 Hammarstedt Augusta, sm
 Helin Gärtrud, f

Holmberg Anna, f
 Holmberg E R, f
 Hultin Maja, f, Borgsmo, K
 Hällström A, f
 Högfeldt Amelie, f
 Högström Anna, sm
 Janzon Gurli, sm
 Jensen Gerda, f
 Jensen Vera, sm
 Johansson Ida, sm
 Johansson Signe, sm
 Jonsson Maria, sm
 Jonsson S E, f
 Jönsson Simon, f
 Jørgensen G V, f
 Karlsson Emilia, f, Boda, Värml.:d
 Karlsson Hanna, sm
 Kjellén C R, f, Ö. Eneby
 Källström Anna, sm
 Landberg Gustava, sm
 Landelius Ida, f
 Larsson Ida Ulrika, f
 Larsson Maria, sm
 Larsson Mimmi, f
 Lindén Alma, f
 Lindén Hj., f
 Lindholm Olga, sm, Ö. Eneby
 Ljungberg A J, f, Ö. Eneby
 Ljungberg Hilda, sm
 Ljungström Gärda, sm
 Lundahl P, f
 Lundgren Alma, sm
 Lundgren Hilma, sm
 Lundström G V, f
 Löfvenius Anna, sm
 Malmeström Theresia, frkn
 Martelius P M, f
 Mårtensson Hilma, f
 Möllerström Anna, sm
 Nelander M, f
 Nero Hildur, f
 Nilsson Hilda, sm
 Nilsson Hildur, f
 Nordén M, f
 Nordholm Hilma, f
 Norlander J R, f, Ö. Eneby
 Norrbom Sigrid, sm
 Nyrén Ester, f
 Ohlsson David, f
 Olsson Jänny, f
 Oxelgren Elin, sm

Paues Hildur, f
 Pettersson Gärda, sm
 Petersson M, f
 Petersson Maria, f
 Pe.ersson Vendela, sm
 Ringkvist A, f
 Rosén Jenny, sm
 Rosengren Hulda, f
 Rydgren K M, f, Ö. Eneby
 Rydman C A, f
 Sandahl Olga, sm
 Sandin A E, fabrikör
 Schelin Hilda, sm
 Schön T G, f
 Sjökvist Ida, sm
 Sjökvist K, f
 Smedberg A, f
 Smedberg Paul, f
 Sund K, f
 Svartz A, f
 Svensson A, f, kantor, Ö. Eneby, F
 Svensson Augusta, sm
 Svensson Ebba, f
 Svensson Emelie, f
 Svensson Ida, sm
 Svensson V, f
 Söderberg Anna, f
 Söderberg Elin, sm
 Söderberg Maria, f
 Söderberg V, f
 Söderlund Ingrid, f
 Söderlund Karin, f
 Thor G, f
 Thulin Kerstin, f
 Törnöw Hanna, f, Holmstad
 Vennerblad F T, f
 Veisberg Dagmar, f
 Värnström K, f
 Ölander Augusta, f, Ö. Eneby
 Ölander Axelina, f, Ö. Eneby
 Ölander Karin, f, Ö. Eneby
 Östling E K, f

[K = Kneippbaden, F = Fiskeby; alla övriga med postadress: Norrköping]

Kolmårdskretsen (25)

Ordf.: E. V. Almroth.

Almroth E V, f, Aby, A
 Andersson Alma, sm, Tallebo,
 Klinga

Bergström Maria, sm, Kvillinge, A
 Hall P G, f, Kimstad
 Hallström Josefine, sm, Marie-
 lund, N
 Hansson Augusta, sm, Rodga,
 Graversfors
 Holmgren Ellen, sm, Timmer-
 gata, Kn
 Jonsson Malvina, sm, K
 Karlsson Ingeborg, sm, Hult, A
 Larsson Emma, sm, Marie-
 borg, N
 Larsson Kerstin, sm, Ma-
 rielund, N
 Liljestam Sigrid, sm, A
 Ljungberg G A V, f, A
 Lundberg K A, f, Simonstorp
 Månsson Alfrida, sm, Högtom-
 ta, A
 Nöjd O S, f, K
 Olsén Ottilia, f, Tallebo, Klinga
 Rehnström Albin, f, Hult, A
 * Svensson C E, f, Trönäs, A
 Synnerdal Tor, f, Tegnetorp,
 Simonstorp
 Thanderz A E, f, Borg, N
 Törnvall K A, f, A
 Valman N P A, f, Krokek, Kn
 Værner E A, f, Graversfors
 Vidén Ingrid, sm, Kvillinge, A
 [K = Kneippbaden, Kn = Kolmården,
 N = Norrköping, A = Åby]

Finspångskretsen (40)

Ordförande: G. Nilsson.

Ahlstrand K O, f, Risinge, F
 Almroth C F, f, Vånga
 Andrén C E, f, S
 Andersson C E, f, Vistinge, F
 Andersson Elen, f, F
 Andersson Elisabet, sm, Vis-
 tinge, F
 Bergsten A, f, F
 Bergsten E, f, F
 Blom Hilda, sm, Lotorp, F
 Blomgren Hanna, sm, L
 Blomgren K, f, Sandudden,
 * Bohman Anna, f, F
 Bruzelius Thyra, f, F

Cecorwall Hanna, f, F
 Ekström A, f, H
 Fransson E, f, Eliantorp, F
 Handberg Judit, sm, Prästköp
 Hellerstedt C G, f, Lotorp, F
 Hellgren Adèle, sm, F
 Holmström Edit, sm, Prästköp
 Hultin J V, f, Torstorp, F
 Hultmark M, f, S
 Karlsson Anna, sm, Lotorp, F
 Kvarfordt Hedvig, sm, Elian-
 torp, F
 Ljungqvist Tekla, sm, Björkö,
 Regna
 Lydahl A J, brukspredikant, F
 Nilsson G, f, L
 Nyström A L, kontr. prost, H
 Ohlsson J A, f, Vahlstorp, H
 Olsson A, f, S
 Persson Matilda, f, S
 Pettersson Hanna, sm, Risinge, F
 Pettersson Hedda, sm, Lotorp, F
 Ringdahl Ebba, f, Grytgöl, L
 Rosell Ida, sm, Vånga
 Rosén A J, f, H
 Tornell J L, f, Björkö, Regna
 Vesterberg F O, f, Härads-
 torp, F
 Vikström G, f, Lotorp, F
 Östlund J A, f, Ramstorp, F

[F = Finspång, H = Hällestad, L =
 Ljusfallshammar, S = Sonstorp]

Godegårds kretsforening (9)

Ordf.: E. A. Goding.

Almgren J, f, Frälserödja, D
 * Carlén C H, f, Båseberg, G
 Goding E A, f, Kyrkskolan, G
 Hellman A, f, Tjälltorp, Ma-
 riedam
 Johansson Elin, sm, Kyrksko-
 lan, G
 Jonsson J E, f, Samsala, G
 Schelin Selma, sm, Samsala, G
 Svidén Elsa, sm, Tjälltorp, Ma-
 riedam
 Vestberg Ellen, sm, Frälserödja, D

[G = Godegård, D = Degerö]

Motala lärareforening (41)

Ordf.: G. A. Andersson.

Ahlberg G H, f, M
 Almberg Ottilia, sm, Karls-
 lund, MV
 Andersson B J, f, MV
 Andersson G A, f, M
 Andreasson Anna, sm, Samuels-
 berg, M
 Barthold O V, f, Vårdanst., M
 Björkström C A, f, d. lär.,
 hedersl., M
 Ekstam C H, f, Holm, M
 Eriksson Fanny, sm, Bast-
 berg, M
 Flodman Gertrud, f, Samuels-
 berg, M
 * Flyckt J F, f, Samuelsberg, M
 Granér G, f, Björketorp, MV
 Gustafsson Anna, sm, Björke-
 torp, MV
 Gustafsson Anna, sm, MV
 Holm Emma, sm, M
 Holm Hanna, sm, Smedsby, M
 Holm V, f, Basteberg, M
 Holmqvist Elin, sm, Karls-
 lund, MV
 Häckner Erika, f, Samuelsberg, M
 Johansson Anna, sm, MV
 Johansson Helena, sm, MV
 Johansson K, f, MV
 Jonsson R, f, MV

Julin Eugenia, sm, M
 Larsson Elise, sm, M
 Larsson Hanna, sm, M
 Lidén Anna, sm, MV
 Lundberg H, f, MV
 Lundholm Gärtrud, sm, Samu-
 elsberg, M
 Löfman G E, f, Karlslund, MV
 Nilsson Lydia, f, Vårdanst., M
 Nilsson Val'r., bokhandl., M
 Persson Maria, sm, Vårdanst., M
 Peterson Nanna, sm, Vårdanst., M
 Sjöstedt Louise, sm, MV
 Stjernholm H, f, Smedsby, M
 Svensson Judit, sm, Vårdanst., M
 Thörnqvist C A, f, MV
 Thörnqvist Signe, f, MV

Tornell Alma, sm, M
 Vallén Elin, sm, Vårdanst., M
 [M = Motala, MV = Motala Verkstad]

Västra Östergötlands lärare- forening (25)

Ordförande: A. Johansson.

Andersson N, f, Appuna, S
 Berg K L, f, Hagebyhöga, V
 Bergdahl J G, f, V
 Fridström A G, f, S
 Gustafsson O, f, Väderstad
 Göransson K J, f, Herrestad, A
 Johansson A, f, Örberga, A
 Johansson K E, f, Heda, Alvastra
 Johansson Th., f, V
 Karlsson D G, f, V. Stenby, F
 Karlsson Klara, sm, S
 * Klingstedt A, f, Strå, V
 Levin E T, f, Örlunda, V
 Lindqvist A, f, Högby, S
 Magnell J P, f, S
 Norrby J O, f, Vinnerstad, M
 Odin Hilda, sm, S
 Pettersson K A, f, S
 Pilström N F F, f, Ekebyborna, M
 Ringdahl Alma, sm, V
 Sandahl Elin, sm, V
 Strand A, f, Fornås
 Vallin F E V, red., V
 Vahlquist Hilda, sm, S
 Vidén A T, f, Roglösa

[A = Arneberga, F = Fågelsta, M =
 Motala, S = Skeninge, V = Vadstena]

Lysingskretsen (14)

Ordf.: A. F. Nilsson.

* Alberg A, f, Prästtorp, Ö
 Andersson A, f, V. Tollstad, H
 Andersson Hilda, sm, Präst-
 torp, Ö
 Andersson Hilda, sm, Åsa, Ö
 Augustinsson E, f, Ö
 Forsberg Beda, sm, Höghult, Ö
 Hedberg Hulda, sm, V. Toll-
 stad, H
 Johansson Elsa, sm, Munke-
 ryd, Ö

Johansson R, f, St. Aby, Ö
 Nilsson A F, f, Siggeryd, Ö
 Nilsson O, f, Munkeryd, Ö
 Post Anna, sm, St. Aby, Ö
 Svensson Alma, sm, Ö
 Tibell Ebba, sm, Klövedala, Ö
 [H = Hästholmen, Ö = Ödeshög]

Mjölbykretsen (60)

Ordförande: E. Fredrikson.

Andersson G E, handl., Mj
 Andersson Hilda, sm, Rinna, V
 Andersson K A, organist, Mj
 Andersson Matilda, sm, Norm-
 lösa
 Andersson Vendla, sm, Valls-
 torp, Sya
 Asklöf H A, f, Veta, Mt
 Barr Ingeborg, f, Mj
 Barr Thorborg, fröken, Mj
 Bergström Agnes, fru, Vadstena
 Bergström J N, f, Vadstena
 *Elmgren E, f, Mj
 Engberg G, f, Ö. Tollstad, Mt
 Eriksson B J, f, Mj
 Eriksson G A, f, Ulrika
 Fredrikson E, f, Mj
 Hallgren Eva, sm, Mj
 Hasselberg Ida, sm, Spångs-
 holm, Sya
 Hedrén K O, f, Sya
 Hjertén Elsa, sm, B
 Hjertén Ingeborg, f, Kröckle-
 kulla, Sommen
 Hultberg Nanny, sm, Mj
 Johansson Anna, f, Grönhäll,
 Svanhals
 Johansson C O, slöjdlär., B
 Johansson Helga, sm, Hogstad
 Johansson Sally, sm, Flem-
 minge, B
 Jonsson Anna, sm, Mj
 Karlsson E, f, Ekbacken, Mt
 Karlsson Greta, sm, Mj
 Karlsson Hedda, sm, Mj
 Karlsson H, f, Härberga, Mt
 Karlsson Hilda, sm, Ö. Toll-
 stad, Mt
 Kjellberg Augusta, sm, Veta, Mt

Knutsson A, f, B
 Knutsson Anna, fru, B
 Leander Johanna, sm, fru, Staf-
 fansbo, Strålsnäs
 Lindeberg H, f, V. Harg
 Lindgren Ester, sm, Reijmyre
 Lindgren O N, Kumla, V
 Lindgren Ruth, sm, Ödeshög
 Lundin Irma, sm, B
 Nilsson A, f, Flemminge, B
 Pettersson V, f, Hov, Vadstena
 Rahmberg Jenny, sm, Sya
 Reiner A, bokhandl., Mj
 Rehnström A V, f, Mj
 Rehnström Karin, sm, Mj
 Rylén O, f, Hogstad
 Rymond A F, f, B
 Stenström H, f, B
 Stenström Signe, fru, f, B
 Ståhl C M, f, Asbo, Strålsnäs
 Ståhlberg D, f, Svanhals
 Svensson Nanny, sm, Flemmin-
 ge, B
 Vallendorff E, f, B
 Vallendorff Olga, fru, B
 Vide V, f, Mj
 Villiam Hilma, sm, B
 Villén O, f, Normlösa
 Arsén M T, f, Rinna, V
 Östling, Natalia, sm, Eriksberg, Mj
 [B = Boxholm, Mj = Mjölby, Mt =
 Mantorp, V = Väderstad]

Valkebokretsen (22)

Ordförande: G. B. Dickman.

Andersson A, lantbr., Gustad, B
 Andersson K V, skolr., Viby, M
 Berg Ingeborg, sm, Vikingstad, B
 Botvidsson J E, f, Gam-
 malkil
 Dickman G B, f, S
 Engvall G, förv., Gismestad, B
 Ernander E T, landst.-m., B
 Furustam E, f, Rappestad, B
 Hedrén K A, f, Viby, M
 Hell Lisa, sm, Vikingstad, B
 Johansson Beata, sm, Västerlösa
 Kullman Dora, sm, Vikingstad, B
 *Lidén N D, f, Tranås
 Lilja Elin, sm, Rappestad, B

Nilsson A P, skolråd, B
 Odhner H, folkhögsk.-förest., S
 Petersson K J, f, Västerlösa
 Rydberg J R, f, Vikingstad, B
 Ryding E, f, Älvsta
 Vedell C, f, Björkeberg
 Viberg L, skolrådsordf., B
 Zidén G, f, direkt., Fölåsa, B
 [B = Bankeberg, M = Mantorp, S =
 Sjögestad]

Mellersta Östergötlands lärareförening (13)

Ordf.: C. A. Liljebäck.

Andersson I, f, Djupsjöholt, Ms
 Berner K H, f, Linköping
 Borg O V, f, Myra, Vreta kloster
 Edöf O I, kyrkoh., Klockrike
 Engström Nils, f, Ledberg, M
 *Harling J V, f, Malfors,
 Ljungsbro
 Hermanesson A F A, f, Flistad, Ms
 Holmer F O, f, Kärna, M
 Jensen M, skolr., Klockrike
 Johansson C A, skolr., Högåsa,
 Gullberg
 Liljebäck C A, f, Ljung, Ms
 Thörn R, f, Klockrike
 Vesterdahl P A, f, Ljungsbro
 [M = Malmslätt, Ms = Maspelösa]

Linköpings folkskollärare- förening (62)

Ordf.: G. A. Vallén.

Ahlborg Amelie, fru, sm, Lk
 Ahlstedt Ellen, sm, Kaga, Brän-
 ninge
 Almlöf K G, f, Kullerstad,
 Skärblacka
 Bergholtz Ingrid, slöjdl.:a, Lk
 Bergström Augusta, sm, Lk
 Bergström P R, f, Törnevalla, Lh
 Cederman Maria, sm, S:t Lars, Lk
 Claesson Maria E, sm, Lande-
 ryd, Hjulbro
 Cnatingius Anna, skolköksl., Lk
 Dahlgren Anna, sm, Lk

Edgar O G, f, Skeda, Skedaborg
 Engdahl K, f, Lk
 Engström F, f, S:t Lars, Lk
 Engström Laura, fru, f, S:t Lars, Lk
 Fransson A G, f, Lk
 Fredriksson A, f, Lk
 Fridén J A, folksk.-insp., Lk
 Grahm Helena, f, Lk
 Gottfriedz Elna, f, Lk
 Granbom L, handl., skolr., Lk
 Gustafson Ester, sm, Lk
 Hässler Anna, f, Lk
 Holmqvist Hulda, sm, Lk
 Hydén E, f, Lk
 Jansson Anna, f, Lk
 Janzon G O, sem.-lär., Lk
 Jonsson Emma, sm, Lk
 Jonsson J, f, Lk
 Jonsson Reinhold, f, Lk
 Jørgensen Agnes, sm, Lk
 Karlsson A, grossh., skolr., Lk
 Kindvall Ellen, f, Lk
 Lamberth J P J, kantor, Ske-
 da, Skedaborg
 Larsson Helena, f, Lk
 Laurell Maria, sm, Lk
 Lind G, f, Lk
 Lindfeldt Judit, slöjdl.:a, Lk
 Lundqvist Naemi, sm, Lk
 Löfgren Jenny, sm, Lk
 Löfgren Lisa, f, Lk
 *Löwendahl Anna, f, Lk
 Löwendahl Hedvig, fru, sm, Lk
 Löwendahl O A, f, Lk
 Malmqvist Augusta, sm, Lk
 Olofson Selma, sem.-lär.:a, Lk
 Olsson O, seminarieadjunkt, Lk
 Peterson Anna, f, Lk
 Peterson R, domk.-kommin., Lk
 Peterson Elin, sm, S:t Lars, Lk
 Ringqvist C O, f, Lk
 Salomonsson Anna, sm, Lk
 Sundqvist Hildur, sm, Lk
 Söderberg Gertrud, sm, Lk
 Vahlqvist J H, sem.-förest., Lk
 Vallén G A, f, Lk
 Vasteson C G, f, Ö. Harg, Lh
 Vidén S G, f, Kaga, Bränninge
 Villén Anna, sm, Kärna, M
 Viman J G G, f, Slaka, Lk
 Vinell Märta, f, Lk

Abom Agda, sm, Kärna, M
Akerlund U V, f, Lk

[Lh = Linghem, Lk = Linköping, M
= Malmslätt]

Kindakretsen (43)

Ordförande: J. V. Janssén.
Alsén S, f, Hycklinge
Alvin A R, fil. dr., folksk.-insp., H
Andersén K, godsäg., Framnäs, K
Andersson A J, gästg., K
Andersson Anna, sm, K
Andersson G, f, Hägerstad
Andersson V, lantbr., Axhult, K
Arvidsson F, gästg., R
Aspeqvist G, f, Abyboda, Horn
Bergman G, lantbr., Gröninge,
Hycklinge

Cederqvist Ester, sm, B
Dahlberg J A, komm., Rang-
kulla, K
Davidsson O, f, Dänskebo, B
Eng K J, fanjunkare, R
Eriksson Beda, f, Njölhult, Vad-
stugan, K

Fall K E, f, Oppeby
Flack A O, f, Väsby, S
Gustafsson O, f, K
Gustafsson O, f, Horn
Gustafsson S I, lantbr., V.
Eneby, K

Helander G, f, Rothult, K
Janssén J V, f, B
Johansson J G, lantbr., Utdala,
Oppeby

Johansson C E, riksd:n, Berga, S
Johansson G V, f, Sjögsätter, B
Jonasson A, f, Rumma, Horn
Larsson Hildur, f, Ryda, Björk-
fors

Larsson M, handl., R
Lindblom K S, f, Kättilstad, H
*Lindvall C E, f, Kättestorp, K
Nilsson A, handl., K
Nordén J A, f, Mjölsefall, K
Norman Ruth, sm, Sjögsätter, B
Sandström G, f. d. ångbåtsbe-
fälvare, K

Simonsson G, kyrkov., Gårdeby, H
Santhesson A J, lantbr., Mil-
lingtorp, K

Sjögren Ingeborg, f, K
Svensson A, häradsdom., Ad-
lerskog, K

Svensson S, f, Herrsjö, Bestorp
Söderblad Karin, sm, Briteborg,
Bestorp

Thordson Ella, f, Opphem
Virén Th., f, V. Eneby, K
Abom D, f, Bjärka

[B = Brokind, H = Hägerstad, K =
Kisa, R = Rimfors, S = Slätmon]

Åtvidabergskretsen (26)

Ordf.: G. E. Carlsson.

Ahlgren Anna, sm, A
Andersson Hilma, sm, A
Carlsson G E, f, A
Dahl Signe, f, A
Dahlman C R, f, Grebo
Dahlström Sigrid, sm, Björsäter
Falk H, kommun., teol. lic., A
*Hedvall A A, f, A

Hegg K E, f, Forsaström
Hemmingsson Elisabet, sm, A
Holm A F, f, Söderö, Kettilstad
Jansson Gunhild, f, A

Johansson Elin, sm, A
Johansson J E, f, Österby, A
Johansson Maria, sm, Österby, A
Kindblad K A, f, Örsäter, A

Larsson E, f, Närstad, A
Liljesson Anna, sm, Grebo
Magnusson Alice, sm, A
Nilsson Anna, sm, A

Nilsson Gerda, sm, Forsaström
Nyberg K A, f, Måshult
Olgers O V, f, A

Petersson Emma, sm, Örsäter, A
Svensson K A, f, A
Thorin J E, f, A

[A = Åtvidaberg]

Bankekind- och Skärkind- kretsen (24)

Ordf.: J A. Österberg.

Adell A, f, Örtomt, Ringås
Adell Gustaf, f, Yxnerum
Andersson O, lantbr., Vårds-
berg, L

Andersson P J, lantbr., S

Bergholtz A, f, S

Fredriksson A F, f, Vårdsberg, L
Gustafsson A M, lantbr., Lunne-
björke, S

Henricsson Aug., riksd:n, Karls-
lund, S

Johansson A, f, Broby, Ringstorp

Johansson E A, lantbr., Ö. Ryd

Johansson Jenny, sm, Bersbo

Johansson Maria, sm, Herse-
berga, S

Johansson Paul lantbr., Ö. Ryd

Jonsson N, f, Askeby, Linghem

Kinnander G A, f, Grävsten, B

Lindstrand Ester, sm, Yxnerum

Lundgren Ernst, f, S

Olsson E, lantbr., Värna, Lakvik

Salomonsson N V, lantbr., S

Svensson A, lantbr., prästg., S

*Svensson E, f, Ö. Ryd

Söderberg C L, stationsinsp., S

Vahlstedt Signe, sm, Bostorp, S

Österberg J A, f, Bersbo

[B = Bankekind, L = Linköping, S
= Skärkind]

Hammarkinds lärareföre- ning (33)

Ordförande: Axel Ferb.

Abrahamsson Augusta, f, Lövbo,
Tryserum

Andersson K T, f, Drothem, S

Berglund Frida, sm, V

Bucht Signe, sm, Hannäs, Sal-
vestad

Carlstedt S, f, Tryserum

Eriksson A, f, Skönberga

Ferb A H, f, V. Husby

Frberg N V, f, V. Husby

*Gustafsson A, f, S

Hyttén C, f, V

Johansson A F, f, Gryt

Jonson Lovis, sm, V. Husby

Kälén K G, f, S

Kjerrulf Elin, sm, Lövbo, Try-
serum

Kronholm Konstans, sm, Gryt

Käll Sigrid, sm, Drothem, S

Larsson Emelia, f, Björnstorp,
Mogata

Lindhé O, kyrkoh., Ringarum

Nilsson Hans, f, Gusum

Nilsson Karin, sm, Mogata

Peterson E, slöjdl., V. Husby

Petersson Gärda, sm, Drothem, S

Petersson Signhild, sm, V. Husby

Rahmberg H, f, V

Ringström Anna, f, S

Rundberg J, f, Gusum

Svensson Ester, sm, Gryt

Söderlund Gunhild, sm, Gryt

Veiner A G, f, Drothem, S

Vesterén J, f, Drothem, S

Vidlund G, f, Ringarum

Villén S V, f, Mogata

Akeson Rut, sm, Tryserum

[S = Söderköping, V = Valdemarsvik]

Jönköpings län.

Tranåskretsen (37)

Ordf.: Isidor Andersson.

Abrahamsson R, f, Hyttan, Sä-
bydal

Ahstom G, lantbr., Säbydal

Andersson A, landstingsman, T

Andersson Ester, f, Adelöv

Andersson I, f, Skobo, T

Andersson V, f, Hubbarp, T

Arpö H, Torpa, f, Ramfall

Aurell A, f, F

Berg A J, förste lär., T

Biloch Edla, f, Sommen

Bäckdahl J, f, Linderås

Fredriksson C J, skolr., Farsbo, T

Fredriksson C V, f, Hubbarp, T

Forssén C A, f, T

Gabrielsson Elsa, f, Almås, T

Gelotte B E, fabriksr., T

Hallinder T, kyrkoh., Säbydal

Hedbor J D, f, Adelöv

Hellströmer C E, f, Marbäck, A

Jaensson H, f, Bälaryd, A

Jakobsson G O, f, Haurida

Johannesson G A, f, Säbydal

*Johansson C F, f, A

Johansson G, f. d. nämndeman,
Källås, T

Johansson L, f, Vireda

Johansson S A, f, Noby, F

Jönsson J A, riksd.m, Hökhult, A
Lindman C J, skolr., Skareda, F
Nilsson A J, komm.-ordf. Noby, F
Rosander G E, f, T
Rossander Ossie, fru, T
Rydberg R, f, Basarp, Basarpö
Sandberg J, f, Ekettopp, T
Schantz Karin, f, Råssmark,

Gripenberg

Svensson Adina, f, Gripenberg
Svensson E, fabrikör, Gripen-
berg

Thorsell E, f, T

[A = Aneby, F = Frinnaryd, T = Tranås]

Vista härads lärareförening (14)

Ordförande: A. G. Kellner.

Bengtsson Lovisa, sm, G
Forsmark A E, f, Ölmstad, B
Hellgren G E, f, Björstorp, B
Johansson Lotten, f, G
Kellner A G, f, G
Linder Gertrud, f, Reaby, B
*Lindstedt J, f, G
Mellin J M, f, G
Ottosson Elsa, sm, Visingsö
Pettersson Agnes, sm, G
Rydman J V, f, Visingsö
Sandelin Gerda, f, G
Valler Hildegard, f, G
Vallertz G A, f, G

[B = Brötjemark, G = Grenna]

Tvetakretsen (78)

Ordf.: Gustav Stagnér.

Andersson Anna, sm, H
Arnell E D, f, N
Bejbom Alfhild, f, H
Berglund Sara, slöjdl., H
Carlsson Ester, sm, Sanna, R
Carlsson Elsa, l. v. h. f, H
Castegren G S, f, H
Dahlin S A, f, Månsarp
Dalin A, överlärare, H
Dalin Anna, fru, H
Eckerberg Elin, f, H
Edström G, f, N
Ekeblad Teckla, sm, Månsarp

Forsberg Agnes, sm, Hakarp, H
Forsberg Emma, sm, H
Fritz Sam, f, H
Furu Signe, sm, Smål. Taberg
Grönblad Karin, sm, N
Gustafsson Helga, sm, Ögges-
torp, T
Gustafsson L J, f, H
Gustafsson O, f, Rogberga, T
Hallner Amanda, sm, H
Holmberg Ulla, sm, Sanderyd, J
Hultman M, f, Smål. Taberg
Hultqvist Klara, sm, N
Janzon Ester, sm, H
Johansson Agnes, sm, Hakarp
Johansson Elin, sm, Ödestugu
Johansson Elvira, sm, Sanna, R
Johansson Erik, f, H
Johansson V G, f, Sanna, R
Johnsson J F, f, Sanderyd, J
Jonsson P J, f, Svaritorp, J
Jonsson Ester, sm, H
Karlström Olivia, sm, Hakarp, H
Kihlqvist J L, inspektör, Nässjö
Kronholm Jaenette, sm, N
Käck Elin, sm, Forserum
Larsson E V, f, Rogberga, T
Larsson K J, f, Ödestugu
Laurenius Anna, slöjdl., H
Laurenius Maria, sm, H
Lidén K, f, Gisebo
Lindahl H, f, N
Lindén A, f, H
Lindkvist K, f, H
Lizell Sigrid, sm, Forserum
Ljunggren Anna, sm, H
Lundberg Selma, f, J
Lundgren Gerda, f, H
Lykander A, f, Barnarp, J
Mohn H O, verk-mäst., H
Mållberg Karin, f, H
Möller Thyra, f, H
Nilsson Hulda, sm, Barnarp, J
Nilsson Ruth, sm, H
Nygren Therese, sm, N
Olsson Hilma, sm, H
Palmberg K, pastor, Månsarp
Pettersson Ellen, sm, H
Pettersson Emilia, sm, Rog-
berga, T
Sahlström Georg, f, H

Schill Helga, sm, Rogberga, T
Schill Lennart, f, Hovslätt
Sjöqvist K, f, H
Stagnér G A, f, H
Stjernkvist Ellen, sm, H
Svensson E, f, H
Söderqvist Lennart, f, H
Tillström Hugo, f, H
Tubbin Ruth, sm, Rogberga, T
Vahlqvist Selma, sm, Visingsö
Veidel A, f, N
*Verner Tobias, f, Forserum
Vesterberg Märta, f, H
Wetterlind Adele, f, J
Visén K M, f, Ljungarum,
Agren P A, f, Hakarp, H

[H = Huskvarna, J = Jönköping, N =
Norrahammar, R = Rosendala, T = Ten-
hult]

Jönköpings folkskollärare- sällskap (67)

Ordförande: H. Lindén.

Ahrenberg Klara, sm
Andersson Klara, sm
Arnell Aline, slöjdl.
Backe Ester, sm
Bergh Ida, sm
Bergstrand K A, f
Biloch Hanna, sm
Björkman Ida, slöjdl.
Blomqvist Emmy, sm
Blomqvist G, f
Blomqvist J E, f
Bredberg Sigrid, sm
Bredin Ingeborg, f
Brink Charlotta, f
Bruhn J A, f
Ekholm Maria, sm
Ekmark A F, f
Erlandsson Ingeborg, f
Erlandsson M, f
Falck Anna, f
Falk Josefina, f
Franklin C V, f
Franklin Maria, f
Grahm V, f
Greek Amanda, sm
Gustafsson Nanny, sm
Hannér P V, f
Hartman C E, f

Hartman S J, f
Hedman V, handl., slöjdl.
Hoffner Ellen, sm
Hoffner Hulda, sm
Johansson Amanda, sm
Johansson Elin, f
Johansson Hedvig, sm
Johansson Hilda M, sm
Johansson Hilda V, f
Johansson K E, f
Johansson C R, folksk.-insp.
Karlsson Kristina, sm
Karlsson T A J, f
Lamberg Ester, f
Liljebad G, f
Lindén H, f
Lindskog Hilda, f
Lindstam Anna, f
Ljunggren Sigrid, sm
Lönner Herta, f
Lönner J, f
Moberg Anna, f
Nilsson Ida, sm
Nygren Ebba, sm
Olsson Eva, sm
Olsson Ida, sm
Pettersson Elsa, sm
Pettersson Emma, sm
Pettersson Lisa, f
Platon J, f
Rundbäck Elsa, f
Stadigh Gertrud, sm
*Strander E, f
Stålborg Beda, sm
Sveningsson Elisabet, sm
Svensson A, f
Söderberg Elsa, sm
Thorén Sigrid, sm
Zeiterlund Ester, f

[Alla med postadress: Jönköping]

Eksjökreten (53)

Ordf.: Justus Andrén.

Andersson Elin, sm, Brismened
Andrén J, f, N
Björkegren K J, f, Karlstorp
Bäcklund Sigrid, sm, N
Bäckstrand K, f, N
Dahl C G, f, E
Ekner J, f, N

Eriksson A E, f, B
 Gustafsson Axel, f, Ingatorp
 Gustafsson Ruth, sm, Åkers-
 berg, Flisby
 Göth Anna, sm, E
 Heidel S, f, S
 Hellkvist Hulda, sm, S
 Hemdahl Augusta, fru, sm, N
 * Hult J G, f, Hult
 Hägg Anna, sm, N
 Hörten G A, f, Höreda
 Johansson Emma, sm, Ingatorp
 Johansson H, f, Höreda
 Jonsson Sofia, f, N
 Karlsson J A, f, Ormaryd
 Karlsson Sigrid, sm, Ingatorp
 Källström Ester, sm, S. Målen, N
 Källström Hulda, sm, N
 Lambé Emma, f, E
 Lidström K H, f, N
 Liljekvist A, f, N
 Liljekvist Alfrida, fru, f, N
 Lindén Frida, f, fru, Målen, N
 Löfgren Ingeborg, sm, Gunnarp, B
 Malmkvist O, f, Hult
 Melin Anna, sm, Gamllarp, N
 Nilsson A, f, E
 Nilsson Anna, sm, Bjärka
 Björkö
 Nilsson Hilda, sm, N
 Petersson A J, f, Herrstorp, B
 Petersson F A, f, Bellö
 Petersson Henrik, f, E
 Rudvall K, rektor, E
 Rylander A, f, Bredestad, Aneby
 Rylander Axelina, sm, Bredestad
 Rylander J A, f, Flisby
 Sabelström Karin, sm, B
 Sjöberg Hanna, f, E
 Svensson A, f, Anneberg, S
 Svensson Hilda, f, E
 Sundell A P, f, Medalby
 Svensson Hilma, f, E
 Svensson Jenny, sm, Höreda
 Uddenberg Anna, f, Vallnäs
 Vallerström J A, f, N
 Vettermark K, f, Flisby
 Viberg Teodor, f, Hjaltevad

[B = Brusaholm, E = Ekajö, N = Näs-
 sjö, S = Solberga]

Östra härads lärareförening

(28)

Ordförande: V. Åstrand.

Asklöf Emma, f, Kvillafors
 Bergqvist Ellen, lär: a v. samsk., V
 Bexell A, f, Nävelsjö, L
 Carlsson A, kyrkovärd, V
 Carlström Th., f, Bexheda
 Ek G, f, V
 * Engqvist A, f, Skede
 Erlandsson C G, f, Nye
 Fagerholm V, f, V
 Gustafsson M, f, V
 Hultin K, f, Landsbro
 Jansson K, f, V
 Karlsson Amanda, sm, V
 Kjellen Berta, f, Ädelfors
 Kylén Sofia, sm, V
 Leffler G, rektor, V
 Lorén Agnes, sm, Skirö
 Löfgren G, f, Myresjö
 Nelzén C A, f, Stenberg
 Nilsson E, f, Skirö
 Nylén A, f, V
 Palmgren Hulda, f, V
 Sjöberg Ester, sm, V
 Steen Helena, sm, V
 Svärd Amanda, sm, V
 Vifholm J A, f, Ramkvilla
 Åstrand V, f, V
 Östervall Anna, sm, V

[L = Lannaskede brunn, V = Vetlanda]

Sävsjökreten (52)

Ordförande: Per Schultz.

Ahlner K, f, Hjälmseryd, St
 Almén A M, f, Almesåkra,
 Grimstorp
 Almén Sigge, skriftst., S
 Aztor E G, f, Karshult, Lamhult
 Andersson Alfr., kronol., S
 Björnberg J A, sm, Hylletofta, B
 * Bringströmer Fok., f,
 Bringetofta, S
 Bringströmer Hilda, fru, Bring-
 tofta, S
 Bringströmer Sofia, sm, Nydala, V
 Bromander S G, f, Hyl-
 letofta, B

Carlqvist Edla, sm, Bringetofta, S
 Ekedahl J A, f, Vallsjö, S
 Elvin Amanda, sm, Bringetofta, S
 Franzén A, f, N. Ljunga, S
 Gustafsson Emma, sm, Hylle-
 tofta, B
 Lindberg Joh., f, N. Ljunga, S
 Holmqvist J P, f, Fröde-
 ryd, Årset
 Hultkvist K A, f, V
 Högberg T, f, Sa
 Johansson C A, f, Möcklamo, Sa
 Johansson Ester, sm, Hultsjö, S
 Larsson Anna, sm, Nydala, V
 Lidholm Lydia, sm, N. Ljunga, S
 Lindberg Hanna, fru, N. Ljunga, S
 Holmqvist Anna, f, Hultsjö, S
 Lundén J A, f, Hjärtlanda, S
 Malmqvist Ellen, f, S
 Malmqvist Linnéa, fröken, S
 Mattson Jenny, sm, S
 Mejenqvist J A, förvalt., S
 Mejenqvist P A, nämndeman,
 Mejensjö, S
 Nilsson J A, f, Nydala, V
 Olsson Ida, sm, Sa
 Petersson H A, f, St
 Petersson Maria, sm, Fröderyd,
 Årset
 Petersson Thora, sm, Bring-
 tofta, S
 Pontén J, pastor, Hjärtlanda, S
 Roos Kristina, sm, Vallsjö,
 Hultegård
 Rosenkvist Maria, f, Sa
 Rostedt C, nämndeman, Skrap-
 stad, S
 Samuelsson Agda, sm, S
 Samuelsson Anna, fru, S
 Samuelsson E, nämndeman, S
 Schultz Hilda, fru, S
 Schultz P, f, S
 Sjöberg C F, riksdagsman, S
 Sjöberg Matilda, fru, S
 Sjögren H, pastor, Nydala, V
 Stork Mina, sm, N. Ljunga, S
 Thunberg Alfr., f, Sa
 Veber K J, f, Sa
 Vide Anna, sm, S

[B = Bjärkaryd, S = Sävsjö, Sa =
 Sandsjö, St = Stockaryd, V = Vrigstad]

Östbo lärareförening (52)

Ordförande: A. Hultqvist.

Andersson Emilia, sm, S R
 Andersson O, f, Voxtorp, Bor
 Andersson P F, f, K
 Andersson R, f, Hornaryd, V
 Andersson V, nämndem., Gällaryd
 Andrén K A, f, Åker
 Bengtsson V, riksd., Häradsköp, S
 Berg Ingrid, sm, Lerdala, V
 Bergman P M, pred., S R
 Björne K S, f, Gunnamo, Gäl-
 laryd
 Blomberg Mina, sm, F
 Blomgren A J, sm, Bor
 Brodén C A, f, Tännö
 Börjesson Gerda, sm, Marieholm,
 Hillerstorp
 Danielsson N A, kontr.-pr., he-
 dersl., K
 Eliäson A J, f, Byarum
 Engström Anna, sm, Horda
 Engström C P, f, Horda
 Ericsson J A, f, Hånger
 Franc Anna, f, K
 Gasslander Signe, f, V
 Gustafsson Charlotta, sm, V
 * Hagstrand J O, f, V
 Hjertstedt K O, f, Tofteryd, S
 Holmers Henning, sem.-elev, K
 Hultberg N P, f, Hörle
 Hultqvist J A, f, Gällaryd
 Johansson Blenda, sm, Gölen, F
 Johansson Emilie, sm, S R
 Johansson J, f, Hagshult, S
 Johansson Tilda, sm, S R
 Johansson Emma, sm, Helmers-
 hus, V
 Johansson Thyra, f, V
 Jonsson Axia, f, Helmershus, V
 Jönsson Selma, sm, K
 Kjellberg C A, skolr., S
 Landegren A E, f, Kävsjö, Hil-
 lerstorp
 Larsson Karin, sm, Tännö
 Lignell Fr., f, S R
 Lignell K, lantbruk., F
 Lönnkvist A G, f, F
 Mattsson Gerda, sm, Ohs bruk,
 Bor

Petersson Beda, sm, K
 Petersson Maria, sm, Asenhöga
 Rosander O, f, Vaggeryd
 Skaar Carl, f, Nederby, V
 Sterner A, i ste stationsskr., V
 Svensson I, f, Ekeryd
 Svensson S A, f, V
 Toll Hilda, sm, Gällaryd
 Toll K G, f, S
 Ahlén J, f, Asenhöga

[F = Fryeled, K = Kärda, S = Skillingaryd, S R = Smålands Rydaholm, V = Värnamo]

Västbokretsen (38)

Ordf.: J. S. Ljunggren.

Ahlqvist H, f, Femsjö
 Alexandersson Berta, sm, R
 Berg C A, f, Kulltorp
 Berg Ruth, sm, Bolmsö
 Bergås Ester, sm, R
 Bolin Jenny, sm, Källerstad
 Bolin O, f, Våthult
 Ekström Emma, sm, S
 Gustafsson E, f, Båraryd
 Hultgren N L, f, Jälluntofta
 Hultin Alexis, f, Villstad
 * Ingemarsson A J, f, V
 Ingemarsson Terése, sm, V
 Isaksson Selma, sm, R
 Johansson A, f, Källerstad
 Johansson Ester, sm, Färgaryd
 Johansson Hedda, sm, R
 Johansson Kristina, sm, Gnosjö
 Johansson Severina, sm, R
 Jonasson Fredrika, sm, Tannåker
 Jonsson C E, f, Bredaryd
 Karlsson Anna, f, Bredaryd
 Liljestrand C, f, Färgaryd
 Lindahl Ruth, sm, V
 Ljunggren J S, f, Torskinge
 Ljunggren Ruth, sm, Torskinge
 Nilsson Matilda, sm, V
 Nilsson A, f, R
 Ohlin Anna, sm, Båraryd, Gislaved
 Rydin A J, f, Burseryd
 Sandström A, f, S. Hestra, Broare
 Sjöberg A V, f, Gnosjö
 Skoglund K E, f, Dannäs
 Strömberg O, f, Anderstorp

Svensson Inga, sm, Jälluntofta
 Svärd Emma, sm, R
 Söderström Hilma, sm, Färgaryd
 Villstrand M L, f, S

[R = Refteled, S = Smålandsstenar, V = Västbo-Ås]

Kronobergs län.

Sunnerbokretsen (90)

Ordförande: O. Videll.

Ahlgren C A, f, Odensjö, Åsen
 Alexandersson Agda, sm, Haghult, M
 Almqvist Anna, sm, I
 Alström Maria, sm, Göteryd
 Andersson Beata, sm, Göteryd
 Andersson Edla, sm, Åby, Lagan
 Andersson Emma, sm, Hinneryd
 Andersson Matilda, sm, Hamneda
 Augustson Anna, sm, Hamneda
 Bengtsson Anna, sm, S. Ljunga, Boarp
 Bengtsson Thekla, sm, S
 Bengtsson Karolina, sm, A
 Berggren K H, f, S
 Bergfors Jeanna, sm, Lidhult
 Bergqvist S E, sm, Annerstad
 Bjerkén Selma, sm, Traheryd
 Björkman A, f, L
 Blad Eva, sm, L
 Blomqvist B P, f, Tutaryd
 Bredal M, f, Vrå
 Broström Andrea, sm, Timsfors
 Bondesson N A, handl., S
 Ekedahl Karin, sm, S. Ljunga, Boarp
 Ekblad Anna, fru, Traheryd
 Ekblad C A, f, Traheryd
 Eliasson E, handl., M
 Eliasson R, handl., M
 Frick F T, f, M
 Gustavsson Sigrid, sm, Traheryd
 Göransson Jenny, sm, Axhult
 Hagman M, f, Vislanda
 Hansson Signe, f, A
 Hedbäck E, f, S
 Henriksson Emma, sm, Hallaryd
 Herthelius Hildegard, sm, M

Hjelmberg Amanda, sm, Prästnäs
 Holmgren K G, f, Timsfors, M
 Högstätt J A, f, Hallaryd
 Johansson A, handl., Annerstad
 Johansson Hanna, sm, Ryssby
 Johansson Ida, sm, Hamneda, Hornsberg
 Johansson J, f, L
 Johansson M, f, L
 Johansson Manne, f, Vittaryd
 Johansson Signild, fru, L
 Johansson D, f, Håå, Hamneda
 Johansson Selma, sm, Nöttja
 Jonsson Ellen, sm, M
 Kahnberg Rut, sm, Traheryd
 Karlberg A, f, Lidhult
 Karlberg Olga, sm, Bokö
 Karlberg Tekla, sm, Byholma
 Karlsson Elida, sm, Ivla, Boarp
 Karlsson Hilma, sm, Elmeboda
 Karlsson Katarina, sm, Kånna
 Kjærström E J, f, Göteryd
 Lagerstedt C G, f, Agunnaryd, Prästnäs
 Lundqvist Amanda, sm, M
 Lönnblad A, f, L
 Lönnström C J, f, Åby, Lagan
 Magnusson C M, f, Guddarp, Lagan
 Nelzén S, f, M
 Nilsson Alma, sm, M
 Nilsson Hanna, sm, Odensjö
 Nilsson Kristin, sm, L
 Nilsson Ingrid, sm, Hallaryd
 Norén G E, f, Delary, Elmhult
 Nystrand K L, f, Nöttja
 Petersson A, f, Hamneda
 Petersson F E, f, S. Ljunga, Boarp
 Pettersson G, f, Lamhult
 Petersson J M, f, Torpa, Räfte
 Petersson P J, f, Ivla, Boarp
 Rydén E, f, S
 Rydholm Anna, sm, Hästhult, Åsen
 Samuelsson Emilia, f, L
 Samuelsson Selma, sm, Vrå
 Sunnström Eufemia, sm, L
 Svensson Anna, sm, Göteryd
 Svensson Charlotta, fru, Annerstad

Svensson E T, f, Berga, Lagan
 Svensson F G, f, Kånna
 Svensson Lydia, sm, Vittaryd
 * Svensson O E, f, Annerstad
 Tengbom A, f, L
 Vahlgren A, f, S
 Vide Matilda, sm, Hallaryd
 Videll Hanna, sm, A
 Videll O, f, A
 Örberg Johanna, sm, Göteryd
 [A = Angelstad, L = Ljungby, M = Markaryd, S = Strömsnäs bruk]

Allbokretsen (72)

Ordf.: Per Borgh.

Abrahamsson Anna, sm, Lekaryd, G
 Ahlgren J B, f, d. lär., Vetlanda
 Anderberg A, f, Kylen, Osby
 Andersson Edit, f, A
 Andersson Selma, sm, Pjätteryd
 Andersson S J, f, Tjurkö, L
 Andren Joh., f, Killeberg
 Ausenius K J, f, Huseby, V
 Bergqvist Kristina, sm, E
 Blohmé Alma, sm, E
 Blohmé E, f, E
 Borgh A J, f, M
 Borgh P, f, Lekaryd, G
 Dahlgren F, f, Torne
 Edlund C, f, Aneboda, Lamhult
 Elmen Jenny, sm, Virestad
 Eneström G, f, Hökon
 Eriksson Augusta, sm, Aneboda, Lamhult
 Fäldenborg L B, dir. o. ridd., Rephult, L
 Friberg Hilda, sm, Bråthult, E
 Frieberg G F, f, E
 Gerok C, f, Hj
 Gräns Nils, f, V
 Gustafsson Hanna, sm, Gemön, E
 Gustafsson Ida, sm, Pjätteryd
 Haglund Einar, f, Slätthög, M
 Holmbäck Jenny, sm, Gr
 Holmbäck O H, f, Odensjö, Gr
 Holmgren Berta, f, Diö
 Holmqvist K F, f, Pjätteryd
 Hultstrand V S, f, Hårlunda, H

Hällgren Enrika, f, Kul'aberg
Hägerstrand E, f, Torp, M
Johansson Mathilda, f, Gerdserud,
Mellerud

Johansson Anna, sm, Hj
Johansson Elna, sm, Ryd, M
Karlsson K P, f, Kvenne-
berga, Hj
Karlsson Valborg, sm, Back-
hult, H

Kjellmark Knut, fil. d:r, folk-
skoleinsp., Öjaby, Råppe

Larsson J, f, Gemön, E

Lindgren A, f, Regnhult, L

Lindgren Maria, fru, sm, Virestad

Lundén G E, f, Mistelås

Löfgren C H, f, A

Nilsson Maria, sm, A

Nylander C, f, Öhr, M

Nyqvist Ellen, sm, Hj

Olsson Ida, f, Länshult, E

Palmér Anna, sm, Öja, Gemla

Persson Sigrid, sm, Gamlelycke, L

Petersson Anna, sm, Gr

Petersson Hanna, sm, Stenbro-
hult, Diö

Rydén K P, f, Bråhult, E

Rydqvist I, f, Gylteboda, Virestad

Rylander P H, f, Slåthög, M

Samuelsson J M, f, Nybygden, E

Sjöstrand K, f, Lönashult

Sjöstrand P M, f, V

Svensson A, f, Aringsås, A

Svensson Elin, sm, Regnhult, L

Svensson Ester, sm, Nybygden, E

Svensson Helga, sm, Aringsås, A

Svensson Hilda, sm, Björke-
sjömåla, H

Svensson K, f, Skatelöv, Gr

Svensson O, f, Drev

Svensson Selma, sm, Tjurkö, L

* Söderholm A I, f, Sten-
brohult, Diö

Söderstrand J, f, Virestad

Ternblad Sofia, sm, Lekaryd, G

Valdegren J, f, Blädinge, A

Viberg Axel, f, Loshult, Killeberg

Viderström Jenny, sm, M

[A = Alvesta, E = Elmhult, G =

Gävertorp, Gr = Grimslov, H = Härads-
bäck, Hj = Hjortsberga, L = Liatorp,
M = Moheda, V = Vislanda]

Växjökreten (91)

Ordf.: Fritjof Blomdahl.

Ahlgren G E, f, Vederlov

Algren V, f, V

Anglin Ellen, sm, Ryd

Andersson Beda, dövt-lär:a, V

Andersson Eva, sm, Högstorp, V

Andersson Lena, sm, V

Andersson Nina, sm, V

Arcadius Anna, slöjdl:a, V

Arcadius C O, rektor, V

Bengtsson J M, f, Ryd

* Bengtsson O, f, Hov, V

Berg Sigrid, f, V

Berggren F, f, V

Bergholtz Anna, f, V

Blomdahl F, f, V

Cederblad C J, f, Ryd

Dahlgren Mathilda, sm, Tävelsås

Didoff Anna, blindskolel:a, V

Ell G, teckn-lär., V

Elmdahl Hulda, sm, Tävelsås

Elmdahl K, f, K

Engqvist C Å, f, Alshult

Engström Signe, skolköksl:a, V

Eriksson C M, f, Urshult

Fredriksson Augusta, sm, V

Follin Maria, f, Hesselholm

Friesen Maria von, dövt-l:a, V

Gustavsson Anna, sm, Urshult

Hemberg E, överjägsm., V

Herrlin C, f, K

Hofstedt A, skolr-led., V

Holmberg Hulda, sm, V

Håkansson Emma, sm, Skatelöv,

Grimslov

Håkansson Elin, sm, Alshult

Högberg Naemi, f, V

Jacobsson N O, f, V

Johannesson E, f, Urshult

Johansson A H, f, Ryd

Johansson Hanna, sm, Norrgårda

Johansson Sara, sm, K

Jonasson Emmy, sm, K

Jonsson E, f, Tjureda

Kullander Ingeborg, sm, V

Lag Dorothea, sm, Ryd

Larsson F, f, V

Larsson L, lektor, V

Lindell I, f, V

Lindelund Emma, sm, V

Lindelöw A, f, Öjaby, Råppe

Ljunggren A G, red., V

Ljungstedt A, f, Alshult

Ljungstedt J V, f, V

Malm Inez, f, V

Munter Agnes, sm, Gemla

Nilsson Jenny, sm, Norrgårda

Nilsson K, f, Gemla

Nordström Sigrid, sm, Öjaby,

Råppe

Norlin A, dövt-l:e, V

Norlén R, domk-kommin., V

Olsson Asta, sm, Skir, V

Olsson Ingeborg, f, V

Palmqvist Helena, f, V

Persson Emma, sm, Norraryd

Rehn C V, f, Öja, Gemla

Rosén Emilia, f, Råppe

Rubin Klara, sm, Urshult

Rylander Josefina, f, V

Sjögren R, f, V

Sjöholm Amanda, sm, Nottebäck

Sporsén Anna, sm, Lidnäs

Stridsberg Elin, sm, Söraby,

Rottne

Strömberg Hilda, sm, V

Strömberg K G, f, V

Sundholm J, f, Söraby, Rottne

Svensson C M, sm, Urshult

Svensson Elina, f, V

Svensson Elvira, sm, Högstorp, V

Svensson Linnea, sm, V

Svensson P J, f, Råppe

Theander Elin, sm, Ryd

Thelin A, lärov-adj., V

Thomé N, sem-adj., V

Velander C G, f, V

Verring N, sem-adj., V

Vinqvist Alma, sm, V

Vinqvist Hedvig, sm, Ryd

Zetterqvist E A, lektor, V

Ahsberg G A, f, Tävelsås

Ödval Anna, sm, V

Övander Emma, sm, Söraby,

Rottne

[K = Kalvsvik, V = Växjö]

Konga härads folkskollärare- förening (53)

Ordf.: K. A. Sandqvist.

Adolfsson Elsa, sm, Skyttemåla, T

Andersson Emmy, sm, L

Berglund J, f, Hensmåla

Bergstrand P M, f, Långs-

sjö

Blomqvist J, sm, T

Carlsson Ester, sm, Nöbbeled

Cederström Jenny, f, Ljuder, S

Collén J P, f, Långasjö

Dahl Augusta, sm, Nöbbeled

Elmér K, f, Konga

Elmgren K, skolrådsled., Lessebo

Elofsson J G, f, Rävemåla,

Elmeboda

Eriksson Amanda, sm, I

Eriksson Ester, sm, Långasjö

Fransson A, handelsförest.

Heliosson Nanny, sm, Ljuder, S

Herthelius Hildur, f, Sävsjö, S

Hjelmberg E V, f, Nöbbeled

Holmbäck E R, f, Djurumåla

Hyltén J G, f, Lessebo

Häggander Maria, sm, L

Höijer G, urmakare, T

Ingemarsson Jenny, f, H

Johansson C A, f, Ö. Torsås, I

Jönsson C V, landstingsman,

Mårdslycke, T

Karlsson Hilda, sm, S

Karlsson P J, skolrådsledamot

Lagerkvist H, f, Uråsa

Lagerqvist Ida, sm, I

Larsson T, f, Dångebo

Liliegren J H, fanjunkare, Gäd.

deviksås

Liljestränd Linnea, sm, T

Lindhult Anette, sm, L

Lindblad G, f, S

Lindblad M P, f, L

Lindell A, f, Kvarnamåla

Lindén J G, handl., skolr., T

Lundström Alma, f, L

Melin Frida, sm, Furuby, H

Niklasson Fr. A, skolrådsled., S

Norlander P, f, Nöbbeled

Petersson Ida, sm, Ljuder, S

Petrusson G, landstingsman, T

Rydholm D H, f, Ljuder, S
 Sandqvist K, f, T
 Sporsén G, f, Väckelsång
 * Strömander Hanna, f, Ormes-
 haga, H
 Svensson Augusta, sm, Lessebo
 Svensson Frida, sm, Attsjö, H
 Ternblad Emma, sm, Uråsa
 Ternblad Hanna, sm, Billa. Åryd
 Valdegren H, f, Billa, Åryd
 Vejde P, f, Väckelsång

[H = Hovmantorp, I = Ingelstad, L = Linneryd, S = Skruv, T = Tingsryd]

Uppvidingekretsen (31)

Ordf.: J. E. Herrlander.

Andersson Frida, sm, A
 Andersson Ida, sm, L
 Cederberg Dagmar, sm, Klav-
 reström
 Ekström P V, f, Sjöås
 Ekström Sara, f, Kosta
 Elmstrand A J K, f, Kosta
 Frost Ida, sm, L
 Gustafsson F L, f, A
 Hagmark Hildur, sm, Sävsjöström
 Hemström Linnéa, sm, L
 Herrlander J E, f, Asheda
 Holmgren Agnes, sm, Kosta
 Johansson Augusta, sm, L
 Johansson Alma, sm, Orrefors
 Johansson Maria, sm, A
 Karlsson K G, f, L
 Lindahl D, f, Kosta
 Linderholm G V, f, Dädesjö
 Linderholm K G, f, Dädesjö
 Lindström T, f, A
 Magnusson Ester, sm, Kosta
 Magnusson Maja, f, Sävsjöström
 Mattsson Maria, sm, Kosta
 Nilsson J P, f, Asheda
 Paul Edit, f, Ubbemåla, Em-
 maboda
 Paulsson Elisabet, sm, A
 Thoré G, f, L
 Trulsson Anna, sm, Kosta
 Vildén S, f, Asheda
 Ziedén Ida, sm, Älghult
 * Åstrand A, f, Nottebäck
 [A = Allgutsboda, L = Lenhovda]

Kalmar län.

Norra Tjüsts folkskollärare- förening (35)

Ordförande: Karl Jonsson.
 Ahlin Alb., ingenjör, E
 Andersson Alva, sm, Björka, S
 Andersson Anette, sm, Norr-
 landa, Västervik
 Björk Elin, sm, Hulehamn, L
 Brillioth H, kyrkoh., V. Ed, E
 Engberg A, f, Ö
 Engé Hj., f, Hannäs, Solvestad
 * Engström R, f, Lofta
 Envall J, f, Ukna, S
 Ericsson J N, verkmäst., E
 Fornander Selma, f, Vindekulla,
 Lofta
 Fredin A, f, L
 Gabrielsson P M, f, Snö-
 tomta, S
 Haller G A, f, Fårö, Ö
 Holmberger Lena, sm, Vinde-
 kulla, Lofta
 Jonsson C M, f, Forsby, E
 Jonsson E, f, Hasselö, L
 Jonsson K, f, Västra Ed, E
 Karlsson Elisab., sm, Fuld, S
 Karlsson Hilma, sm, L
 Larsson Emerentia, f, Skedshult
 Lidberg H, komm., V. Ed, E
 Linderos J, f, Risebo, Tyllinge
 Lindeskog R, f, Ö. Ed,
 Skeppsgården
 Ljungkvist Elin, sm, E
 Nordfeldt A, komm., Ö. Ed,
 Skeppsgården
 Norman A, f, Ö. Ed, Lång-
 rådna
 Petersson Carolina, sm, Ram-
 mendal, E
 Petersson Nanny, sm, Fårö, Ö
 Skjöld Anna, sm, Vråka, E
 Skjöld J, f, Vråka, E
 Stark K J, f, Tryserum, V.
 Tryserum
 Vedell K A, f, Björka, S
 Vesterlund Ester, sm, Ö
 Vilander Otto, f, Dalhem
 [E = Eds bruk, L = Loftahammar, S = Storsjö, Ö = Överum]

Södra Tjüsts folkskollärare- förening (53)

Ordf.: A. Lagerström.

Andersson Elin, sm, H
 Andersson Mathilda, sm,
 Gladhammar
 Andersson Selma, f, Valstad, V
 Arbin Emma, sm, Fårhult
 Bergström E, kyrkoh., Odensvi, O
 Berner C L, f, Hjorted
 Blomqvist Beda, sm, B
 Carlstedt C J, hedersl., H
 Carlstedt J, f, H
 Cederlöf Adèle, sm, Vrångfall,
 Locknevi
 Enstam C, f, Locknevi
 Ericsson Hilda, f, St. Skälhem, O
 Fredriksson Emilia, f, Ar
 Gustafsson J A, f, Äldersbäck,
 Västervik
 Hammarlund Alma, sm, Hult-
 serum, B
 Hammarstrand Josefina, fru, sm,
 Kilmare, Västervik
 Hansson H, folkh.-förest., G
 Hultqvist Elsa, sm, Locknevi
 Karlholm Elin, sm, Törnesfall, A
 Karlsson Alida, sm, Mulestad, O
 Jakobsson F, fabr., Skaftekulla, H
 Jonsson Hilda, sm, Ängstugan, H
 Kihlman Ida, f, Jonstorp, O
 Krook Elin, sm, Sundsnölm,
 Gladhammar
 Lagerström A, f, Odensvi, O
 Lagerström Anna, fru, Odensvi, O
 Larsson Ester, sm, Närke, O
 Lindgren A O, f, Vastrum
 Lindqvist Helga, f, Ramstad, G
 Nilsson A, f, Yxered, Totebo
 Nilsson A, f, B
 Nilsson Hj., lantbr., Hammar, G
 * Nilsson K O, f, Skaftekulla, H
 Olsson Alma, sm, Valstad, V
 Olsson E, Haga, O
 Olsson Elin, sm, Ar
 Palme C J, f, Toverum
 Petersson Lisa, sm, Ar
 Peterzén J A, f, Rumma, G
 Pyrrhus Axelina, sm, Odensvi, O
 Sandahl Märta, sm, Gunnebo, V

Sandberg Augusta, f, Kasimirs-
 borg, G

Svahn Hildur, sm, Ar
 Svanholm G F, f, Mulestad, O
 Svensson G M, f, G
 Törnberg C, f, Ar
 Vesterlund Maria, f, G
 Vestblad G A, godsförv., Ar
 Vinström Amanda, sm, Tör-
 nesfall, A
 Vird G, f, Gunnebo
 Visén Augusta, sm, Toverum
 Vretman Anna, fru, Törnesfall, A
 Vretman J A, f, Törnesfall, A
 [A = Almvik, Ar = Ankarsrum, B =
 Blackstad, G = Gamleby, H = Hallinge-
 berg, O = Odensviholm, V = Verkeback]

Västerviks lärareförening (31)

Ordförande: A. Odén.

Andersson Anna, sm
 Arvidsson B, f
 Berggren Th., v. konsul
 Broman Hulda, f
 Broman Lotten, sm
 Gustavsson Ester, sm
 Holm Gunhild, sm
 Jacobsson Fanny, f
 Jacobsson Gerda, sm
 Jacobsson Hedvig, sm
 Johansson Maja, sm
 Karlsson Ida, f
 Klint Anna, f
 Lippert Augusta, f, d. l:a
 Meurling Betzy, sm
 Mårtensson L J, f
 Nilsson Anna, sm
 Nilsson Emma, sm
 Odén A, f
 Palén Elna, f
 Persson Ernst, f
 Petersson Emilie, sm
 Petersson E, först. f. slöjds.
 Petersson S J, f
 * Reinhard M I, f
 Schottenius Amelie, sm
 Sundell Gerda, fru, sm
 Sundell L J, f
 Viking Sigrid, sm
 Virén Charlotta, f, d. l:a
 Virén Hulda, sm
 [Alla med postadress: Västervik]

Tunalän-Sevede kretsförening (34)

Ordförande: I. Ångquist.

Asklöf E, f, Bläгда
Danielsson A, f, Djursdala, Lindstorp
Envall A, organ., Tuna
Envall K, f, Tuna
Fröberg Gertrud, f, V
Haak V, f, Ljusnefall, Mariannelund
Holm A F, f, Hellerum
Johansson Anna, f, V
Johansson J P, org., V
Jonsson Anna, fru, sm, Pelarne, Emarp
Jonsson D, f, Pelarne, Emarp
Karlén K M, f, Tuna
Karlsson Ada, sm, V
Karlsson A, f, Skillingarum, V
Karlsson G, f, Gnöttierum, H
Nylén E, f, H
Nilsson Maria, sm, V
Nilsson S A, f, Frödinge
* Norman S R, f, Södra Vi
Rosenkvist H, f, Alstad, V
Runqvist A, f, V
Sjöberg Alb., f, V
Stjerna G, f, Gullringen
Strömmert A T, f, Västervik
Strömmert Hulda, sm, V
Svanberg Ida, sm, V
Svensson J, f, Vena
Söderberg G, f, Grägar, V
Tollén L, f, Tuna
Valler J A, f, Storebo
Vestrin H, f, Rumskulla
Vibeck C J, f, H
Vimmerkrantz A, red., V
Ångquist I, f, V

[H = Hultsfred, V = Vimmerby]

Misterhults skollärareförening (35)

Ordförande: J. A. Lindh.

Andersson P J, handl., F
Boden Anna, sm, Fårebo, J
Carlstedt V, f, V
Ekvall Viktoria, sm, Ekerum, M

Fällman Sanna, sm, Josefine-lund, M
Habbe Hilda, sm, Baggetorp, Kristdala
Haglund Emelie, sm, Basthult, M
Hemdal Ester, sm, Basthult, M
Hurtig Hilma, sm, K
Jansson J G, f, Höganäs, F
Johansson A, lantbr., Krogstorp, J
Johansson Anna, sm, Gersebo, M
Johansson Hulda, sm, Stocks-hult, M
Karlsson Hilda, sm, Vinö, M
Karlsson K J, kyrkov., Bussevik, M
Kjörling O, kyrkoh., Gölghult, M
Lindh J A, f, Lindhem, J
Linderos Ester, sm, Lindhem, J
Mark Elsa, sm, Fredriksborg, K
Neiglick G, kommin., Grönhult, M
Nilsén E, f, Kristdala
Norén Sofia, f, Fredriksborg, K
Petersson Elise, sm, Höganäs, F
Rydmark E, f, Oskarshamn
Sandberg N N, kantor, M
Sjödén Eva, sm, F
Sjödén N A, f, F
Svensson E, f, Stamshult, Hjortad
* Svensson J, f, Högskulla, F
Svensson S A, lantbr., Gäss-hult, M
Tengström S A, f, Björkvik, M
Vikberg Judit, sm, Virbo, F
Vimer Ida, sm, Krogstorp, J
Vindahl Alma, fru, F
Öberg Elin, sm, Långö, M
[F = Fieholm, J = Jämsrum, K = Kallsebo, M = Misterhult]

Aspelandskretsen (20)

Ordförande: C. A. Nilsson.
Bergqvist Julia, sm, V
Blomberg Signe, sm, M
Danielsson Emma, sm, V
Danielsson K F, f, Grönkulla, Gårdveda
Delin G V, f, M
Friman Hulda, sm, Järeda, Järnforsen
Helander H, f, Tveta, Mörlunda
Johansson C A, f, Mörlunda

Johansson J A, f, Bockara, Berga
Nilsson C A, f, Järeda, Järnforsen
Norén Hanna, fru, M
* Norén Josef, f, M
Petersson Maria, sm, Hammersebo, Hultsfred
Samuelsson Cecilia, sm, V
Sundberg G, f, Lönneberga
Svensson Hilda, sm, Fridhem, V
Svensson Ida, sm, Åsshult, V
Svensson J A, f, V
Svensson Nancy, sm, Bockara, Berga
Veis K E, f, Lönneberga
[M = Mälilla, V = Virserum]

Oskarshamnskretsen (35)

Ordf.: P. Edw. Lindmark.
Ahlborg O, f, Klemma, Sörvik
Bökman Gunilla, sm
Bökman Signe, sm
Carlström A, komm., Döderhult
Cederkvist A, f, Arhult
Granér Ebba, bibliotekarie
Granér Sigrid, skolköksl.: a
Gustavsson Hilda, sm,
Holmberg Berta, sm,
Holmström Selma, sm, Döderhult
Karlsson Judith, fru, sm
Kjellman Elna, sm
Kjällström Monika, l.: a v. fl.: a
Kronblad Ester, sm, Påskallavik
Liljegren A F, överlärare
Lindmark P E, f
Linde Hilma, sm
Lybeck Natalia, sm, Arhult
Norlander G, lärov.-adj., d.: r
Norlin Emerence, sm, Döderhult
Petersson Anna, sm
Petersson Vilgot, f
Rundkvist Anna, sm
Rydberg Tua, sm
Sjögård A, f, Vånevik, Påskallavik
Sjöström Ester, sm, Påskallavik
Sjöström J M, f, kantor, Döderhult
Steenhoff G, m. d.: r, prov.-läk.
Stjernberg Herta, l.: a v. fl.-sk.: a
Tengström A, f
Tengström Alma, fru,
Thunberg Alice, sm
Toll Anna, teckn.-l.: a vid realsk.: a

* Vikholm Lydia, sm
Öselin Josefine, fru, sm
[Alla med postadress: Oskarshamn]

Högsby skolförening (12)

Ordf.: A. H. Lagerström.

Allmér J E, f, Fagerhult
Andersson G P, f, Strömsnäs, H
Carlsson Edith, sm, Valåkra, Berga
Eriksson Ester, sm, Fågelfors
Franzén V, f, Forsaryd, L
Gunér Augusta, sm, Forsaryd, L
Kindberg K A, f, Berga
Kindberg K E, f, Sinnerbo, Ruda
* Lagerström A H, f, H
Petersson Lina, sm, H
Vallin A, f, Fågelfors
Vettermark G V, f, Valåkra, Berga
[H = Högsby, L = Lillsjödal]

Mönsteråskretsen (43)

Ordf.: K. P. Lingström.

Adolfsson Anna, sm, Forssa, M
Ahlström Gertrud, sm, M
Andersson Selma, sm, Strömsrum, A
Behring Anna, f, Tålebo
Bergman Signe, sm, A
Birgen Eva, samsk.-l.: a, M
Carlsson J E, handl., M
Carlstedt Hulda, f, M
Carlstedt C A Th., f, Fin-sjö, Bohult
Dalhoff J, f, A
* Engstrand K, f, M
Eriksson Judith, sm, Skruvshult, P
Fransson Adeline, sm, Rams-hult, Fliseryd
Fredriksson Stina, f, Blomstermåla
Göijer J V, rektor, M
Gustafsson Alma, sm, A
Gustafsson G, f, Timmernabben
Höglander Augusta, sm, Kronobäck, M
Johansson Augusta, sm, Långemåla

Jonsson Anna, sm, Vällö, M
 Jonsson Klara, f, Njutemåla,
 Haraldsmåla
 Jönsson J A, kyrkoh., M
 Karlström, Konstance, f, Karls-
 lund, Ekhult
 Langborg A F, f, Fliseryd
 Lindgren Klara, sm, Pataholm
 Lindström Maria, sm, Habbes-
 torp, M
 Lingström K P, f, Hab-
 bestorp, M
 Magnusson Ruth, sm, M
 Melin A, skolr., M
 Mellin Alma, sm, Hammarglo, M
 Petersson Anna, sm, Tålebo
 Pettersson Anna, sm, M
 Petersson J A V, f, Kronobäck, M
 Rane Signe, sm, Timmernabben
 Runstam K E, f, Hammarglo, M
 Sandahl Emelie, sm, Fliseryd
 Söderbäck F A T, f, Forssa, M
 Svensson Gerda, sm, Soielund, P
 Thegerström A, skolr., M
 Tydén A, f. d. lär., Habbestorp, M
 Törnvall Hilda, sm, M
 Uddenberg Hedvig, sm, Å
 Åkerström C M, fabrikör, M
 [M = Mönsterås, P = Paskallavik, Å = Ålem]

Kalmar-N. Mörekretsen (75)

Ordförande: E. Svänsson.

Andersson Anna, slöjdlä, K
 Andersson Anna, sm, Dörby, S
 Andersson Ester, f, R
 Andersson J, f, Dörby, S
 Andersson J, f, Kristvalla
 Bergöö Anna, sem-lä, K
 Blomstergren Olivia, sm, K
 Bohman Hanna, f, K
 Bonell O, slöjdlär., K
 Bonell Signe, f, K
 Dahlström Ida, sm, L
 Delangd H, f, K
 Ekman Anna, seni.-förest., K
 Ericsson Dolly, sm, K
 Eriksson Eulalia, f, K
 Fagerqvist Elvira, sm, K
 Gerdes Constance, f, K
 Hamnerth H, f, K

Heyne Sofia, f, K
 Holm Olga, f, R
 Hörnell K G, f, Kläckeberga
 Jacobsson Agnes, sm, Stävö, L
 Johansson Ad., f, K
 Johansson Alfrida, f, Stävö, L
 Johansson Blenda, f, K
 Johansson G, f, K
 Johansson Ida, f, K
 Johansson Lilly, sm, L
 Johansson Sophie, sem-lä, K
 Johansson Tyra, f, Haraldsmåla
 Karlsson Emmy, sm, L
 Karlsson G, f, K
 Kronblad E, f, Förlösa
 Lindén K E, f, L
 Lindgren H, f, K
 Lindh Anna, f, K
 Lindholm Nelly, sm, K
 Lindström Anna, sm, K
 *Ljungstedt Aug., f, K
 Ljunggren Hilda, f, K
 Lorentz Maria, sm, R
 Lundgren Elisabet, sm, K
 Lundgren Gerda, sm, K
 Lundin J A, f, K
 Magnusson Jenny, f, Kåremo
 Meijersson Lisa, f, K
 Michaëlsson Svea, sm, K
 Minnhagen W, f, K
 Olsén Berta, f, K
 Olsson Amanda, sm, K
 Olsson Ellen, sm, K
 Olsson Karin, sm, K
 Petersson Edit, sm, Nickebo
 Petersson Edla, sm, Kåremo
 Petersson Eugenia, sm, K
 Rignell Olga, f, Dörby, S
 Samuelsson Karin, f, K
 Sandström Elsa, sm, K
 Schantz G, f, K
 Sjögren A F, f, K
 Sjöström Mari-Louise, sem-lä, K
 Svensson C E, f, Bäckebo
 Svensson Ebba, sm, Bäckebo
 Svensson Selma, sem-lä, K
 Svänsson Hilda, sm, K
 Svänsson E, överlärare, K
 Theorell C V, f, Nickebo
 Thorell J E, f, R
 Uddenberg Vilhelmina, sm, K

Unbäck Anna, f, R
 Unbäck Alma, sm, Kläckeberga
 Waller V, f, K
 Viderström Lovisa, f, K
 Vistrand Frida, slöjdlä, K
 Åström Maria, sm, K
 [K = Kalmar, L = Läckby, R =
 Rockneby, S = Smedby]

Södra Mörekretsen (75)

Ordf.: F. A. Juhlin.

Adolfsson Ester, f, Klippings-
 bo, V
 Adrian Hilma, f, Appleryd,
 Brömsebo
 Ahlqvist Lilly, f, Östra Karsbo
 Andersson Augusta, f, Brogår-
 den, Trekanten
 Andersson Stina, f, Bugge-
 hult
 Andersson F O, f, Igel-
 lösa, Gräsgärde
 Andreasson K ●, f, Slätafly
 Aurell Anna, f, N
 Berg Manfred, f, L
 *Björkman N, f, Paboda, S
 Björnström J, f, N
 Bodorff Anna, sm, Halltorp
 Bondesson K, f, Strömby, T
 Bäckstedt Gunhild, f, Hulekvill,
 Bidalite
 Ekholm, f, Hagby, Loverslund
 Ehrnström Elsa, sm, Vassmolösa
 Ehrnström J, f, Örsjö
 Forsén J P, f, Ålsjö, Eskilsryd
 Gunér J O, f, Troxhult
 Hartman H., f, Emmaboda
 Hellström J, f, Mortorp,
 Långaström
 Hansén Sofie, f, Flerohopp, N
 Hjortsberg K A, f, Gullabo
 Holm Hild., f, Pellamåla
 Höglander Louise, sm, S
 Johansson Elise, sm, Emmaboda
 Johansson Charlotte, sm, Troxhult
 Johansson Hanna, sm, Rismåla, N
 Jonsson Anna, sm, Troxhult
 Jonsson Anna, sm, Arby, Kvarn-
 lyckan
 Jonsson Augusta, sm, Runtorp,
 Mortorp
 Jonsson Ester, f, B
 Jonsson Hilma, sm, T
 Juhlin F A, f, B
 Landgren Hilda, f, Harby,
 Trekanten
 Larsson Emmy, sm, B
 Lindblad A V, f, S
 Lindbom Maria, Ölvingstorp, L
 Lindstedt J M, kontraktsp., T
 Lindvall K, skolr., S
 Ljung Elsa, f, Sigislaryd, Orrefors
 Ljungdahl St., bokh., N
 Lundgren A S, f, N
 Malmkvist Anna, f, Alebo,
 Kvarnlyckan
 Malmkvist J, sm, V
 Maurd Maria, f, Vassmolösa
 Nilsson B, nämndeman, B
 Nilson Ingeborg, f, N
 Nilsson Terese, sm, B
 Nordstrandh A, f, Mortorp
 Nygren Viktoria, f, Flygfors,
 Orrefors
 Nöhrman Ida, sm, Ölvings-
 torp, L
 Olsén Hildur, sm, S
 Olsson K O, f, Bidalite
 Olsson P A, fabr., skolr., B
 Petersson Anna, sm, Bodhyllan, T
 Petersson Augusta, sm, Kärr,
 N. Tång
 Petersson Hillevi, sm, Brogår-
 den, Trekanten
 Petersson Kristina, sm, Ådh, Sö-
 deråkra
 Petersson J, f, Klättorp, V
 Petersson Sigrid, f, Kranklösa, L
 Runbäck O E, f. d. pastor, B
 Sassersson Elgina, sm, Lindås, N
 Solberg Ida, sm, Hörby, L
 Sjöstrand Amanda, f, Kvilla, T
 Sjöstrand Norna, f, Sidlands-
 måla, V
 Svensson H, f, Skaveryd, Lindås
 Svensson S A, f, Madesjö, N
 Torbring S J, f, Finlabo, Dynekärr
 Torée G, f, Getnabo, Dynekärr
 Täckholm A F, f, T
 Velander A, f, V
 Velin A, f, Lindås
 Vidner Kerstin, sm, T

Astrand Hillevi, f, Skraddare-
gårde, Eskilsryd

[B = Bergkvara, L = Ljungbyholm, N
= Nybro, S = Söderåkra, T = Torsås,
V = Visseljärda]

Norra Ölands skolförening (23)

Ordförande: C. K. Nyström.

Adler Arthur, f, Jämjö, S
Almér J, f, Långlöt

Andersson Emmy, sm, Föra, U

Andersson Ester, sm, Sandby, L

Bergström E A, f, Borgholm

Bruhn A, f, Köping, Tingsdal

Bäckman Nanny, sm, Långlöt

Clässon C, f, Repplinge

* Fagerström Agnes, sm, Persnäs

Fagerström Aug., f, Källaberg

Fagerström Hulda, sm, Källaberg

Grandin Rosalie, sm, Böda

Hoflund Lisa, sm, Gårdslösa, S

Holm Axel, f, Högsrum, Stora Rör

Håkansson F A, f, Löt, Alböke

Landén Lisa, sm, L

Ljungberg Dagmar, f, Borg-

holm

Malmkvist Gerda, sm, Högby, L

Nyström C K, f, Högby, L

Parmén Harry, f, L

Petersson Sofie, sm, Persnäs

Widén K A, f, Persnäs

Avall I, f, Föra, U

[L = Lötorp, S = Störlinge, U =
Uggletorp]

Södra Ölands skollärareföre- ning (17)

Ordf.: P. J. Rydström.

* Andersson N, f, Kastlösa

Berónius G R, folkhögsk.-förest.,

Skogsby, F

Björkman C, f, Resmo, M

Björnell Ida, sm, N. Möckleby

Folkesson Hilma, sm, Vickelby

Freidenvall A H F F:son, f,

Hulterstad

Hallén Alma, sm, Torslunda, F

Johansson G R, f, D

Johansson Sigrid, sm, Torslun-

da, F

Lindström Lydia, sm, Algutsrum, F

Lundkvist J O, f, Vickelby

Lundkvist K, f, Algutsrum, F

Palm Alrik, f, Glömminge

Rockström H., f, Torslunda, F

Rydström P J, f, N. Möckleby

Vickbom J, sem.-rektor, hedersl.,

Kalmar

Våhlstam Alfr., f, Gårdby

[D = Degerhamn, F = Färjestaden, M
= Mörbylånga]

Gottlands län.

Visbykretsen (46)

Ordförande: J. F. Bendelin.

Anderberg Sigrid, f, V

Andersson L, skoll., Länna, V

Andrén S G, f, V

Bendelin J F, f, Vä

Bodin A V, f, Lokrume

Bohlin A A, f, Källunge

Bolin Ester, sm, Källunge

* Bolin O D, f, Stenkyrka

Danielson Ester, sm, V

Eriksson Gerda, sm, V

Gahnström J J A, f, Barlingbo

Gardell Elida, sm, Lummelun-

da, Martebo

Gerdén P J, f, V

Hallin Jenny, f, V

Hartman P S, f, Endre, V

Hederstedt Elise, f, Bro, Vä

Hellgren E G, kapt., skoll., V

Herlitz Sigrid, f, V

Holm Amanda, sm, V

Hällström Rosa, f, V

Johansson A, handl., skoll., V

Johansson A, f, Lummelunda,

Martebo

Johansson Ottonie, sm, V

Johansson V E, f, Martebo

Korsell E V, f, V

Lindqvist Anna, sm, V

Lindström V, apot., V

Lövin O, f, V

Modin Hulda, sm, V

Nilsson Ada, sm, Hästnäs, V

Nilsson Ella, f, V

Olofsson Ida, sm, V

Olofsson K, f, V

Persson J, slöjdlär., V

Petersson Maria, f, Västerhei-

de, V

Samuelsson Anna, sm, Tingstäde

Samuelsson Inez, sm, Västerhejde, V

Sassersson Cecilia, f, V

Stenqvist K N, f, Fole, Källunge

Sundahl A, f, Södervärn, V

Sundell E, f, V

Svallingsson Emelie, sm, V

Söderberg Selma, sm, Endre, V

Thorkelsson A, handl., skoll., V

Tomsson E, f, V

Östman Rebecka, sm, Fole,

Källunge

[V = Visby, Vä = Västkinde]

Klintekretsen (19)

Ordförande: S. P. Dalström.

Andersson L V, f, Tofta, E

Andersson Tekla, f, Tofta, E

Bröden K H, förest.f.h.folksk., K

Dalström S P, f, Hejde

Enekvist G, f, Stenkumla

Hammarström Ester, sm,

Fröjel, K

Håkansson Olga, sm, Klinte, K

Kalström Alfrida, sm, Mästerby, B

Kalström G, f, Mästerby, B

Lindström Elin, sm, Sanda

Lingström A, f, K

Lingström Alma, f, K

Nyman Laura, sm, Västergarn

Olofsson Olina, sm, Hejde

Rosvall Anna, sm, E

* Sahlsten L, f, Västergarn

Stengård N P, f, Klinte, K

Stengård Selinda, f, Fröjel, K

Tigerström E, f, Sanda

[B = Bander, E = Eskelhem, K =
Klintehamn]

Burskretsen (15)

Ordf.: E. J. S. Söderdal.

Barkander Anna, sm, Garda

Enström J P, f, Stånga

Gahnström K M, f, Etelhem

Gahnström Nora, sm, Etelhem

Gardell H P, f, Lye, Etelhem

Kullberg Alvahild, sm, Lau, När

Myrén E H, f, Alskog, Garda

Nordström F O, f, När

* Norrby Hulda, f, Eke, Havdhem

Petersson Karolina, sm, När

Qviberg C P, f, Garda

Stengård J, f, Rone, Antsarve

Söderdal E J S, f, Lau, När

Vallin Vendela, sm, Burs, Stånga

Veinberg J P, f, Burs, Stånga

Hemsekretsen (19)

Ordförande: O. R. Hall.

* Amér H R V, f, Fardhem, Hs

Bergström Vendla, f, Lojsta, Hs

Blomqvist R, f, Slite, H

Booberg Fanny, fru, H

Booberg H, f, H

Cederlund J R, f, Levide, Burge

Hall O R, f, Alva, Hs

Helling P E, f, Hs

Hemmander K, f, Sproge, H

Jakobsson Bina, sm, Ejsta, K

Norrby Lina, sm, Hs

Nyström Alerta, sm, Levide,

Burge

Olsson Ester, sm, Alva, Hs

Rosén Anna, sm, Linde, Hs

Rosén H, f, Linde, Hs

Stengård A J H, f, Gerum, Burge

Stengård Sara, sm, Hs

Verner J A, f, Ejsta, K

Verner Linda, fru, Ejsta, K

[H = Habbingbo, Hs = Hemse, K =
Klintehamn]

Hoburgskretsen (15)

Ordförande: C. Laurin.

Dahlquist H, f, Fide, B

Ekström A, f, Hamra, B

Gahnström C, f, H

Gahnström J, f, H

* Gardell O A, f, Näs, H

Kellström G M T, kyrkoh.,

folkskoleinsp., H

Laurin C, f, Öja, B

Leche Fredrika, sm, B

Lithberg O, f, Skoga, B

Nilsson Anna, sm, Näs, H

Ohlsson N, Grötlingbo, H

Olsson Karin, Grötlingbo, H

Pettersson Elin, sm, H
 Pettersson Hilma, sm, Vamlingbo
 Svallingsson P, f, Vamlingbo
 [B = Burgsvik, H = Havdhem]

Torsburgskretsen (14)

Ordförande: C. Björkander.

Aurén J V, f, Gammalgarn, K
 Björkander C, f, Hörsne, G H
 Carlsson V, f, Gothen
 Gardell Ada, sm, Ardre, Ljugarn
 Hall K A, f, Ala, Kräklingbo
 Herlitz Elin, sm, Halla, Roma
 kloster
 Herlitz O, f, Halla, Roma kloster
 Hermansson Agnes, sm, Gam-
 malgarn, K
 Jacobsson O, f, Östergarn, K
 Lindgren Hildur, sm, Hörsne, G H
 Pettersson Emma, sm, Öster-
 garn, K
 * Segerlund A, f, Kräklingbo
 Sundin L, f, Anga, Kräklingbo
 Östman E, f, Norrlanda, G H
 [G H = Gottlands-Hesselby, K = Katt-
 hammarvik]

Romakretsen (25)

Ordförande: N. Vedin.

Björkegren J A, f, Sjonhem, R
 Björkqvist Emma, sm, Dal-
 hem, G H
 Boberg J H L, f, Ardre, Ljugarn
 Bolin Gerda, sm, Follingbo, Visby
 Broné H P, f, Buttle
 Dahlström J, f, Follingbo, Visby
 Elmquist Ester, sm, G K
 * Fovelin O, f, Väte, R
 Gadd Helena, sm, Väte, R
 Henriksson E, f, Eskelhem
 Höggren Aug, f, Hejnum, Bäl
 Högdahl Juliana, sm, Björke, R
 Johansson Elin, sm, Vänge,
 Bjärjes
 Lindström H, f, Björke, R
 Lithberg N O, f, Vall, Isums
 Lundgren Anna, sm, Buttle
 Norrby A E, f, Tingstäde
 Palmberg Anna, sm, Sjonhem, R

Pettersson Olga, sm, Hejnum, Bäl
 Sandström E, f, Vänge, Bjärjes
 Thingren A E, f, G K
 Vahlgren O P, f, Atlingbo,
 Isums
 Vedin N, f, Dalhem, G H
 Vestring, Klara, fru, sm, Ala,
 Buttle
 Visselgren E P, f, Hogrän, Bänder
 [G H = Gottlands-Hesselby, G K =
 Gottlands Karby, R = Roma kloster]

Slitekretsen (14)

Ordf.: G. A. L. Mörrby.

Andersson Hilma, f, Ruthe
 Bergvall J G E, f, Färö
 Cedergren Svea, sm, Boge, Slite
 Erlandsson Th., f, Bunge, F
 Forsell Frida, sm, Hångvar, K
 * Herlitz J, f, Färö
 Jacobsson A E, f, Othem
 Johansson Hilma, sm, Lärbro
 Linder C A, f, Slite
 Lindgren Axel, f, Fleringe, Ruthe
 Lyth J, f, Hångvar
 Mörrby G A L, f, Helvi
 Nilsson Ester, sm, Ruthe
 Olofsson A E, f, Lärbro
 [F = Färösund, K = Kappelshamn]

Blekinge län.

Blekings östra kretsfore- ning (25)

Ordförande: G. A. Aldén.

Aldén Anna, fru, Kristianopel
 * Aldén G A, f, Kristianopel
 Andersson Emilia, sm,
 Olsäng, F
 Andersson Matilda, sm, T
 Björnsson Gertrud, fru, J
 Björnsson J, handl., skolrådsl., J
 Elborgh Elise, f, Säby, R
 Elborgh H, f, J
 Elmblad Anna, f, J
 Gustafsson J, f, F
 Hornwall Gunhild, fru, R
 Hornwall I E, f, R
 Jaensson P O, stationsinsp., F
 Jonasson Charlotta, fru, R

Jonasson P A, f, Skrävle, R
 Lundkvist Rosalie, sm, F
 Melin K V, f, hedersled.,
 Brönsebro
 Mårtensson Signhild, sm, Seno-
 ren, R
 Möller Alva, f, Lökyrd, T
 Petersson Elina, sm, Hallarum, J
 Petersson Maria, sm, R
 Rosenlund N, f, R
 Runefors J E, f, T
 Thorsell P, f, T
 Wahlström T A, kyrkoh., R
 [F = Fägelmara, J = Jämjöslätt, R =
 Ramdala, T = Törnåkra]

Lyckebykretsen (17)

Ordförande: V. L. Tidlund

Andersson A, f, Granemåla, F
 Andersson Elin, fru, F
 Aurén G E, f, L
 Carlsson J E, f, Mölleåker, T
 Dahl C V, f, Elmtaryd, T
 * Ericsson G P, f, Augerum, T
 Herrlin G, pastor, L
 Johansson Emilia, sm, Hästö,
 Karlskrona
 Larsson Hildegard, sm, Stubbe-
 torp, Lösen
 Löfdahl S, f, Långö, Karlskrona
 Olsson Hilda, sm, Mölleåker, T
 Persson Matilda, sm, L
 Rundkvist Betty, sm, Vedeby, L
 Rundkvist Lydia, sm, Vedeby, L
 Svensson S A, f, Sibbamåla, T
 Söderberg Maria, sm, Marie-
 fröjd, T
 Tidlund V L, f, Vedeby, L
 [F = Färdsjömåla, L = Lyckeby, T =
 Torskörs]

Karlskrona folkskolefore- ning (103)

Ordförande: E. B. Billqvist.

Abrahamsson Kerstin, slöjdl., K
 Ahlén J E, f, K
 Andersson Ester, f, K
 Andersson Maja, f, K
 Andersson J, f, K

Andersson Maria, f, K
 Andersson Signe, f, K
 Berg Hilda, sm, K
 Bergman Hilda, f, K
 Billqvist Adèle, fru, K
 Billqvist E, överlärare, f, K
 Blomberg Edla, fru, sm, K
 Blomberg J J, överlärare, f, K
 Bolander Mathilda, sm, K
 Bovin Maria, skolköksl., K
 Brandberg Ester, f, Vång, Jo-
 hannishus
 Carlsson A, f, Tving
 Daal A, tillsyningsman, K
 Dorff A V, f, Stubbelycke, R
 Dunér O, f, K
 Dunér V, f, K
 Elmblad Anna, sm, Jämjöslätt
 Ericsson Ellen, fru, K
 Ericsson Hedvig, sm, K
 Eriksson F, f, K
 Franzén Anna, sm, K
 Gustafsson N, f, Fridlevstad, R
 Hagman G, f, Alnaryd
 Hagström Amanda, sm, K
 Hansson Ellen, sm, K
 Harberg Gerda, f, K
 Hartman Fr., f, Johannishus
 Hedlund Therese, sm, Sturkö
 Herrlin C J, f, K
 Herrlin Gunhild, f, K
 Holgersson Ebba, sm, Johan-
 nishus
 Jaensson J, f, K
 Johansson H O, f, K
 Johansson Amanda, sm, K
 Johansson Maria, sm, Sturkö
 Johnsson Hilda, f, K
 Jonsson Ester, f, K
 Jönsson Gerda, sm, Långö, K
 Jönsson Lilly, sm, K
 Karlsson Nanny, f, K
 Kjellberg Josefina, sm, K
 Kruse Ester, skolköksl., K
 Köhlander Gerda, f, Nätraby
 Larsson G, f, K
 Laurén P J, f, Rosenholm
 Lindén J O, slöjdlärare, K
 Lindahl I, skolråd, K
 Linden E S, f, K
 Lindgren J V, f, R

Lindkvist Anna, sm, K
 Lindskog Ester, f, K
 Lindwall E, f, Nättraby
 Lundberg E, f, K
 Malmbeck Emelie, sm, K
 Malmkvist Jenny, sm, K
 Mattsson Anna, fru, sm, K
 Mattsson H, f, K
 Möllerström D, f, K
 Nilsson Amanda, sm, K
 Nilsson Betty, sm, K
 Nilsson C P, f, K
 Nilsson Emelie, sm, K
 Nilsson Gerda, sm, K
 Nilsson J, skeppsgosselär., f, K
 Nordstrandh Hilda, f, K
 Olofsson Thure, f, K
 Olén K, f, Skillinge, Nättraby
 Olsson Nanny, sm, Tjurkö
 Olsson Olga, sm, K
 Petersson Agda, sm, K
 *Petersson Emil, f, K
 Petersson Disa, sm, Nättraby
 Petersson Marie, sm, K
 Petersson Mia, sm, K
 Pihl Th., kyrkoh., K
 Regnell Anders, f, K
 Ringheim E, skolköksärarinna, K
 Sandberg Ruth, f, K
 Sandholm Anna, f, Ingatorp,
 Torsfors
 Schött Calla, f, K
 Sjögren F A, f, Edestad
 Steiner Anna, f, K
 Svanbeck F A, f, Blåningsmåla
 Svensson Anna, sm, K
 Svensson Ida, sm, K
 Svensson Iris, sm, K
 Svensson K, skeppsgosselär., K
 Svensson Oskar, f, K
 Svensson Zelma, f, K
 Thorén S, f, Tjurkö
 Thorsell Selma, sm, K
 Törnbom N G, skeppsgosselär., K
 Vahlström Agnes, sm, K
 Vikner S G, f, K
 Vogel Alma, sm, K
 Zetterberg Ester, sm, Långö, K
 Agård K V, f, K
 Österberg Signe, sm, K
 [K = Karlskrona, R = Rödeby]

Ronnebykretsen (53)

Ordf.: N. M. Sällström.

Almér E, f, Ettebro
 Andersson Astrid, f, R
 Andersson Edla, sm, R
 Andersson Julia, f, Kallinge
 Andersson Serafia, sm, L
 Ask Agda, f, Kallinge
 Bergqvist A, slöjdl., Kallinge
 Bengtsson Lydia, sm, R
 Ekstrand Emmy, sm, Bredåkra
 Falk Ellen, f, Persborg, R
 Fredman A B, f, R
 Fredman Ida, f, Bredåkra
 Forsberg Nanny, sm, Föckarla,
 Johannishus
 Gummesson Ida, sm, Persborg, R
 *Hallberg O, f, L
 Hansson Jenny, sm, Guttemåla, R
 Henriksson Nanny, sm, Mille-
 garne, L
 Johansson Sigrid, sm, Kallinge
 Johnsson Karolina, sm, R
 Jönsson Anna, sm, Persborg, R
 Jönsson Hilda, sm, R
 Karlsson Natalia, sm, Djupadal
 Krull K, f, Djupadal
 Lagergren T, f, Vambåsa, L
 Lindholm J, f, Kallinge
 Lindgren Selma, sm, Bredåkra
 Lundgren O, f, M
 Magnusson Olga, sm, Djupadal
 Nelson Zelma, sm, R
 Nilsson Ada, sm, Bredåkra
 Nilsson Lilly, sm, Kartorp, L
 Nordin P, f, Humblamåla, Bac-
 karyd
 Norlén Sigfrid, f, Åsheda
 Olsson E, f, Lockansmåla, M
 Persson P, f, R
 Petersson H, f, Yxnarum, L
 Petersson Hilda, sm, Millegarne, L
 Petersson Hilma, sm, Guttemåla, R
 Petersson Julia, f, R
 Petersson Tora, f, R
 Petersson Ruth, sm, Lockans-
 måla, M
 Pettersson Emma, f, R
 Pettersson Hanna, f, Bredåkra
 Rudelius Sigrid, sm, Kallinge

Rydorff A, f, R
 Samuelsson Emmy, sm, R
 Sjögren Götilda, sm, Saxemara, R
 Sunesson Ellen, sm, Vambåsa, L
 Sunesson O, f, Lindås, Hallabro
 Sverkersson Nanny, sm, Kug-
 gaboda, L
 Sällström N M, f, R
 Tegnér Ingrid, sm, L
 Thulin M A, f, Guttemåla, R
 [L = Listerby, M = Mäljeryd, R =
 Ronneby]

Bräkne-Hoby lärareförening (20)

Ordf.: S. G. Johansson.

Andersson A A, f, Röaby, B
 Andersson Anny, fru, Röaby, B
 Carlsson Hulda, sm, Näs, B
 Elmelin F A R, f, Hoby, B
 Hallström Bengta, sm, Silpinge,
 Härsjön
 Håkansson Elfrida, sm, Hoby, B
 Johansson S G, f, Hoby, B
 Jönsson Karolina, sm, Årsjö-
 måla, Bd
 Jönsson Blenda, sm, Kulleryd,
 Kullåkra
 Magnusson Irma, sm, Örseryd, B
 Ohlsson Rosa, sm, Hoby, B
 Olihn Elna, fru, Årsjömåla, Bd
 Olihn N, f, Årsjömåla, Bd
 Svensson A, skolråd, Tararp, B
 Svensson F O, f, Silpinge, Här-
 sjön
 Svensson Gerda, sm, Hoby, B
 *Svensson J, f, Kulleryd, Kullåkra
 Svensson Matilda, sm, Lilla-
 gårde, B
 Svensson V, f, Lillagärde, B
 Åkesson Elin, sm, Röaby, B
 [B = Bräkne-Hoby, Bd = Backaryd]
**Karlshamn's skollärareföre-
 ning (60)**
 Ordf.: J. A. Johansson.
 Ahlström C A, f, A
 Alm O, f, Gustavstorp
 Appelros Hanna, sm, Dala, T
 Berglund G, f, K
 Bergqvist Amelie, f, K

Brorsson N E, f, A
 Ehnemark Nanny, f, Törneryd, T
 Eriksson Betty, sm, A
 Eriksson Elin, sm, Elsebråna, A
 Hall P, f, K
 Hellberg Karolina, sm, Holje
 Hellström Karolina, sm, A
 Hemberg J, f, Åryd, Me
 Herrlin A, f, K
 Herrlin Olga, f, K
 Hjelm Signe, sm, K
 *Håkansson A, f, K
 Isaksson Louise, f, A
 Jakobsson Elisabet, sm, Långs-
 hult, T
 Jansson Heléne, sm, K
 Johansson J A, f, Stilleryd, K
 Johansson Ida, sm, K
 Johnsson Hanna, sm, Kåraboda
 Karlsson A, f, T
 Karlsson Gerda, sm, K
 Krantz Hilma, sm, Långeboda,
 Ringamåla
 Kroon N, f, K
 Kronblad C M A, f, Nötabråna, A
 Larsson Gerda, sm, K
 Liljeqvist Lydia, sm, Holje
 Lindblad H, kyrkoh., T
 Lindqvist Nelly, sm, Källeboåla,
 Kyrkhult
 Lundberg A, f, Siggarp, T
 Malmgren N P, f, Vike-
 rum, Mö
 Mattsson Elfrida, sm, A
 Nilsson Anna, sm, Törneryd, Me
 Nilsson Karolina, sm, Åryd, Me
 Nilsson O, f, Kåraboda
 Nordström O, f, Stårnö, K
 Ohlsson A, f, T
 Ohlsson Henrietta, sm, Vilshult
 Ohlsson J O, f, Ebbemåla,
 Hovmansbygd
 Ohlsson Nanny, sm, T
 Petersson Augusta, sm, K
 Petersson Nikolina, sm, Gustavs-
 torp, Mö
 Sjöstedt Elvira, sm, A
 Ströberg Anna, sm, Ö. H. rnäs, H
 Svensson Alma, sm, Styrö, T
 Svensson Hilda, sm, Hovmans-
 bygd

Svensson Hilda, sm, Skrubbe-
boda, H
Svensson K E, f, Vilshult, Vils-
hult
Theorin L, f, Toarp, A
Thorén S, f, K
Tillström B O, f, Ringamåla
Tretow A Th. P, kyrkoh., K
Vahlin Vilhelmina, f, K
Valldén L, f, Gungvala, Svängsta
Vilborg J, f, H
Vihlborg Olga, sm, Ringamåla
Ågren Johanna, sm, K

[A = Asarum, H = Hemsjö, K =
Karlskrona, Me = Merseburg, Mö = Mö-
rum, T = Trenum]

Sölvesborgsortens skol- lärareförening (37)

Ordf.: H. Josefsson.

Andersson Ellen, sm, Hörby, M
Andersson Ida, sm, S
Appelgren L, f, Kulla, Sandbäck
Bengtsson Hilda, sm, Hörvik, M
Bengtsson Jenny, sm, Stiby, M
Hansson Hulda, sm, Sölve, S
Hedin Magna, sm, S
Hedin O, f, S
*Heimer N, f, Norjeby
Hellberg B, f, Istaby, M
Holm N, f, Hosaby, M
Johansson Pella, sm, Siretorp, S
Jonasson Nelly, sm, S
Johnsson Jenny, sm, Norjeby
Josefsson H, f, Siretorp, S
Jönsson A, f, Hellevik, M
Jönsson B, f, Hanö, M
Karlsson Signe, sm, Lörby, S
Kosack Elsa, sm, Siretorp, S
Landgren Jenny, sm, S
Malmquist Karin, sm, Ysane
Mårtensson Elna, sm, Hörby, M
Nilsson Emelia, sm, S
Nilsson Emma, sm, Högtöfta, G
Nilsson Hilda, sm, S
Nilsson Kerstin, sm, Tos-
sö, M
Nyström C A, f, M
Ohlsson N P, f, Lörby, S
Olsson Aura, sm, Hosaby

Olsson Hilda, sm, Agerum,
Sandbäck
Persson Anna, sm, Hörvik, M
Persson Hanna, sm, Bjäraröd,
Sandbäck
Rylander E, f, S
Rylander V, f, Bjäraröd, Sandbäck
Svedberg J, f, G
Tillström Jenny, sm, Ynde, S
Vingren G, f, Sölve, S
[G = Gammelstorp, M = Mjällby, S =
Sölvesborg]

Kristianstads län.

Bjärekretsen (31)

Ordförande: A. Fridolf.
Brodén G, f, Ljungby, Förslöv
Brodesson Sigrid, sm,
Böske, Grevie
Collin A E, f, Boarp, H
Dahl Ida, sm, Söndrebalg, H
Eskilsson Alma, sm, Påarp, T
Fridolf A, f, B
Gierow C N, n, kontraktsprost, H
Göransson Maria, sm, Errarp, S
Hedlund S, f, H
Iwarsson Mandla, sm, Skeppar-
kroken, S
Jansson Ida, sm, Varan, T
Johansson Evelina, sm, Huntly, H
Kristiansson Ida, sm, Ugglehult, H
Larsson Kristine, sm, Vejby, B
Lilja G M, f, Magnarp, B
Liljegren O M, f, Tostarp, Å
Linderberg A, f, Båstad
Lundgren Eva, sm, Öllöv, Grevie
Löfdahl Anna, sm, Vantinge, B
Malmström L, f, Houv
Nilsson Erika, sm, Magnarp, B
Nilsson Lydia, sm, Svenstorp,
Houv
Olsson Ida, sm, Ängeltöfta, B
Pettersson Anna, sm, Ramsjö, VK
Pettersson Ingeborg, sm, Ram-
sjö, Båstad
Svensson Amanda, sm, Håle-
bäckserud, H
*Söderholm P A, f, Förslöv
Söderman Emil, f, Svenstorp,
Houv

Åstorpstraktens kretsfore- ning (85)

Ordf.: S. Löfdahl.

Thorell J E, f, B
Virgin J C, f, Slättaryd, T
Våhlström Hulda, sm, Helj-
arp, V K
[B = Barkåkra, H = Hjärtarp, S =
Skålderviken, T = Torekov, V K = Västra
Karup, Å = Ängelholm]

Ängelholmsortens lärare- förening (37)

Ordf.: P. Håkansson.

Ahlfeldt O, f, Lönnhässle, A
Ahlgren N, f, M
Andersson Justina, sm,
Källna, Ö Lj
Andersson Mathilda, sm, M
Berner N P, f, M
Bengtsson S, insp., Rössjöholm, M
Carlsson Alfrida, sm, A
Dahlström M, f, Å
Edberg N, f, Å
Fogelgren Ingrid, sm, Stidsvig, Ö Lj
Hedin N, f, A
Hulten P, f, Stidsvig, Ö Lj
Hultgren Margith, sm, A
Håkansson P, f, Tossjö, M
Johansson Tekla, sm, A
Josefsson Augusta, sm, M
Kristiansson Nelly, sm, M
Landgren O V, f, Å
Ljungfeldt Ester, sm, M
Ludvigsson Hilma, sm, Lärke-
röd, M
Lundgren Märta, f, Å
Melin Ester, sm, Å
Melin N, f, Å
*Olin S A, f, Ö Lj
Olsson Elise, sm, Ö Lj
Persson Anna, sm, Tossjö, M
Persson Anna, f, Å
Pålsson Karin, f, Å
Sahlén O P, f, M
Sjöström O, f, Lärkeröd, M
Svensson Augusta, sm, Å
Svensson Hulda, sm, Vadensjö
Sverin Emilie, sm, Ö Lj
Thysell E, f, Tånga, Rögge
Velin Klara, f, Tossjö, M
Vind Selma, sm, A
Ysberg Eleonora, sm, Tossjö, M
[M = Munka Ljungby, Å = Åsbo-Össjö,
Å = Ängelholm, Ö Lj = Östra Ljungby]

Ahlberg A, f, K
Abrahamsson Amanda, sm, B
Andersson Alma, sm, B
Andersson Frida, sm, Hyllinge
Andersson Helga, sm, B
Andersson Karolina, sm, Kv
Asp Fr., f, Bg
Bengtsson Agda, sm, Sånna, Kv
Bengtsson Hj., kamrer, Bg
Bengtsson P, f, S. Vram, Bg
Bengtsson Vilma, sm, S. Vram, Bg
Bergendorff F, f, B
Björklund P, f, Valleberga, E
Blohmé Gerda, sm, S. Vram, Bg
Brorström O, f, A
Dahlgren A, f, B
Ekström E, f, Magleby, Kv
Francke S P, f, Humlarp, A
Gometz Signe, sm, A
Hansson Lovisa, sm, Kärreberga
Hellberg O, f, E
Hertin Hilda, sm, A
Holm Anna, sm, Valleberga, E
Holm Emma, sm, Skromberga, E
Hörberg Nelly, sm, Sönnars-
löv, Kv
Johansson H, Magleby, Kv
Jönsson Emilia, sm, Ormastorp,
Broby
Jönsson Johan, f, Haberga, E
Jönsson Johanna, sm, E
Jönsson Karin, sm, Bg
Jönsson Kristina, sm, Haberga, E
Jönsson Lydia, sm, E
Karlberg K, f, Ormastorp, Broby
Karlsson O F, f, Bg
Kortz A B, f, Böketofta
Kristensson A, f, Skromberga, E
Krog Hedvig, sm, Haberga, E
Larsson Hanna, f, Å
Larsson Petronella, sm, Böketofta
Laurin B N, f, B
Lech O, f, E
Liljeström Hulda, sm, A
Lundahl A, f, Bg
Lundin Valborg, sm, Hyllinge
Lundquist Ida, sm, N. Vram

Lundqvist N, f, Tranarp, Kv
 Lundstedt Edla, sm, Bg
 Löfdahl S, f, Kv
 Löfstedt Hulda, sm, B
 Magnusson N E, f, Kärreberga
 Malm P, f, S. Vram, Bg
 Matern Edit, sm, K
 Matsson Mathilda, sm, E
 Månsson Anna, sm, B
 Månsson Hj., f, B
 Nilsson Betty, sm, Tranarp, A
 Nilsson Olga, sm, S. Vram, Bg
 Nilsson Thilda, sm, Magleby, Kv
 Nydén J, f, Risekatlösa, E
 Ohlin Anna, sm, Skromberga, E
 Olsson Eva, sm, Truedstorp, E
 Olsson Maria, sm, B
 Paulsson Hanna, f, Gunnarstorp
 Persson Anna, sm, Åvarp, N. Vram
 Persson Kristina, sm, Björnekulla, Å
 Persson Margareta, sm, Tibbarp
 Petersson Gerda, sm, Skromberga, E
 * Qviding H, f, B
 Rhodén N, f, Knutstorp, Axelvald
 Schönberg Olga, sm, Råå, Raus
 Severin Signe, sm, Skromberga, E
 Stenqvist s:or J, handl., Kv
 Stockenberg Anna, f, Kv
 Strandell Dikta, f, Å
 Ståhl Ester, sm, Valleberga, E
 Sundén K N, f, Stenestad, K
 Svensson Gerda, sm, Vram, Bg
 Svensson K J, f, Härninge, Spannarp
 Troedsson Frida, sm, Skromberga, E
 Tullberg Gerda, sm, N. Vram
 Vessman Elisabet, sm, K
 Vihlborg Gerda, sm, Å
 Zetterholm N, f, N. Vram
 Akerman Annette, sm, Bg
 Akesson Sigrid, sm, Bg

[B = Bjuv, Bg = Billesholms gruva, E = Ekeby, K = Kågeröd, Kv = Kvdinge, Å = Åstorp]

Norra Åsbo skolförening (30)

Ordf.: K. E. Svensson.
 Burén J A, kyrkoh., Ö
 Cedervall J, f, Oderljunga, P

Danielsson A, lantbr., skolråd,
 Sonnar, A
 Danielsson C P, lantbr., skolr.,
 Sonnar, A
 Danielsson Selma, sm, A
 Eliasson A, lantbr., skolr.
 Vemmentorp, A
 Forssell J, kamrer, Ö
 Forssell Nils, kantor, Ö
 Giertz Hilda P:son, f, Lärkesholm, A
 Hallberg M, f, Eket
 Hansson J M, f, Lärkesholm, A
 Hansson Sigrid, sm, Lärkesholm, A
 Johansson Anna, sm, Tockarp, A
 Johansson E, f, Lärkesholm, A
 Johansson Klara, sm, Ö
 Jönsson Hilda, sm, Harbäckshult, Ö
 Malmström R, f, Ulfs, P
 Mattsson Dorotea, sm, Oderljunga, P
 Nilsson A, lantbr., skolr., Ringarp, Ö
 Novén N, f, Tockarp, A
 Olofsson E, f, Slättsjö, Vårsjö
 Persson Blenda, sm, Flinka, Ö
 Petersson Alma, sm, Eljalt, Röke
 Sanders S J, f, Spång, Ö
 Sundén A, f, Vårsjö
 Sjöholm C, f, skyddshemsförest., Spång, Ö
 * Stenon Annie, f, Ö
 Svensson Elsa, sm, Ö
 Svensson K E, f, Örkel-ljunga, Ö
 Tjus A G, f, Spång, Ö

[P = Perstorp, Å = Åsljunga, Ö = Örkeljunga]

Klippans skolförening (29)

Ordförande: N. Theander.

Andersson Anna, sm, Rösa, G
 Antoni C V, postexpeditör, K
 Borg O, f, K
 Borgström Marie Louise, skolköksl:a, K
 Celander N I, f, Ugglarp, Stidsvig

Forsberg M J, grossh., K
 Hagerman Jonanda, sm, Smålarp, K
 Hansson Hulda, sm, Bjärröd, K
 Karlsson Hilda, sm, K
 Larsson Bengta, f, K
 Linder N, skolrådsl., K
 Lundberg Matilda, sm, K
 Magnusson J P, fabrikör, K
 Malmqvist Hj., f, Perstorp
 Nilsson Anna, sm, Hyllstofta
 Nilsson B A, skolr., Hyllstofta
 Nilsson Hildesine, sm, Vedby, K
 Nilsson O F, f. d. lär., Sunnarslöv, Kvidinge
 Nilsson Signe, f, K
 Norén K P, f, Hyllstofta
 Nygren Betty, sm, K
 Persson Anna, sm, K
 * Rosenqvist J, f, Vedby, K
 Rylén A, f, G
 Rylén Gerda, f, G
 Rydqvist B F, f, Bjärröd, K
 Theander N, f, K
 Thulin Fr., f, Forsby, K
 Akesson P A, handl., skolr., Hyllstofta

[G = Gråmanstorp, K = Klippan]

Riseberga pastorats krets-förening (16)

Ordförande: P. Haller.

Haller P, f, L
 Hansson Hulda, sm, Brandsberga, Skärälid
 Jepsson Anna, sm, Snällared, R
 Lenander S, f, Klosterhagen, L
 Lövdal H A, f, Riseberga, L
 Olsson A, f, R
 Olsson H, f, Färingtofta, R
 Olsson Olga, sm, Forestad, R
 Petersson Marie, sm, Bonarp, L
 Romberg K, f, Bonarp, L
 Rosenlöf J P, f, Forestad, R
 Sandberg Callie, fru, Riseberga, L
 Sandberg E F, k. hovpr., Riseberga, L
 * Segerström A, f, Riseberga, L
 Stenberg C A, kantor, Riseberga, L

Stångberg Joh:a, sm, Färingtofta, R
 [L = Ljungbyhed, R = Röstänga]

Hessleholmstraktens lärare-förening (52)

Ordförande: A. Ekström.

Andersson C, f, Sandby
 Andersson Edith, sm, Säsådal
 Andersson S, handl., H
 Bark Emma, sm, Sösådal
 Bark Sigrid, sm, Sösådal
 Bengtsson Joh:a, sm, Löns-holma, V
 Bengtsson Karin, sm, Löns-holma, V
 Bergen Robert, f, N. Mellby, Säsådal
 Berglund P A, f, Verum
 Ekström A, f, Gumlösa
 Eliasson Ruth, sm, Emmaljunga
 * Ernhard N, f, H
 Franzén Anna, sm, Grantinge, Attarp
 Gillén N, kyrkoh., K S
 Hansson Gerda, f, V
 Hemdahl J, f, Hemmeströ, B
 Holmberg Augusta, sm, Tjörnarp
 Hörberg N, f, H
 Johansson Hulda, sm, H
 Johnasson J, f, Tjörnarp
 Johnsson Anna, f, H
 Johnsson Libert, f, H
 Jönsson Anna, sm, H
 Jönsson Elise, sm, Balingslöv
 Jönsson S, handl., Balingslöv
 Karlsson A, f, Finja
 Kulldorff O, f, V
 Larsson Mar'a, sm, N. Sandby
 Lindskog C, f, H
 Malmros M, f, Balingslöv
 Nilsson Anna, sm, K S
 Nilsson Bertilda, sm, V
 Nilsson Cecilia, sm, Vankiva, H
 Nilsson E, f, F
 Nilsson E. lantbr., Torm, H
 Nilsson Maria, sm, Ranseröd, Sandby
 Nilsson O, f, Mala

Olofsson Selma, sm, H
 Olsson Maria, sm, B
 Rignell Anna, sm, H
 Samuelsson K G, f, Tågarp, F
 Servin N, f, B
 Sivardsson J, pastor, H
 Thynell Kerstin, sm, H
 Thynell Mathilda, sm, H
 Troedsson T, riksdagsm, B
 Vallberg Per, f, Tvärskog, Ty.
 Ringe
 Valtér G, f, Brönnestad
 Vesterberg N M, f, Röinge, H
 Vestergeren Sv., f, B
 Volin P, kontr.-prost, B
 Åström Elin, sm, Brönnestad

[B = Bjärnum, F = Farstorp, H = Hesselholm, K S = Kyrk-Stoby, V = Vittsjö]

Vinslövsortens skollärare-förening (14)

Ordf.: P. A. Linderberg.

Agrup P, kyrkoh., V
 Bosson P N, lantbr., riksdagsm.,
 Vanneberga, V
 Bosson S, sågverksäg., V
 Frostensson NP, f, Vanneberga, V
 Hallin Dagmar, f, Lommarp, V
 Härström Blenda, sm, V
 Kristensson Eljena, sm, Vanneberga, V
 Larsson Anna, sm, Åraslöv, V
 Linderberg P A, f, Ignaberga.
 Attarp
 Nyman Klara, f, V
 Olinder Ored N, f, Sörby, S
 *Persson Bengta, sm, V
 Vallendorff J A, f, Åraslöv, V
 Vidén A E, f, V

[S = Sörbytorp, V = Vinslöv]

Brobyortens lärareförening (25)

Ordf.: J. E. Lundbärj.

Andersson Alma, sm, V
 Aurell A, f, V. Olinge, V
 Bengtsson S, landst.-m., Norup, V
 Berger Anna M, sm, Möllarp, G
 Elovson B, f, Hjäsås, V

Holmqvist Maria, sm, B
 Johansson Emma, sm, Västraby, B
 Johnsson P lantbr. Emitslöv, B
 Källblad J, kyrkoh., Hjäsås, V
 Lagerholm A, f, Oröd, B
 Linder Astrid, sm, Emitslöv, B
 Lundbärj J E, f, Västraby, B
 Löfqvist Ellen, sm, Möllarp, G
 Olsson A, f, Sävlacka, Sibbhult
 Olsson G, f, Hanaskog
 *Olsson Vendla, f, V
 Persson Anna, sm, Sävlacka,
 Sibbhult

Persson G, pastor, B
 Persson J, f, Bivaröd, V
 Sigfrid N J, disp., Solvik, V
 Stigner N E, handl., V
 Tuveesson Th., f, Knislinge, V
 Viding L, f, Möllarp, G
 Vilander Astra, fru, B
 Vilander N J, f, B

[B = Broby, G = Glimminge, V = Vanås]

Näsums krets-förening (15)

Ordf.: O. P. Velander.

Andrell N, f, Holje
 Bergdahl P J A, f, Råby, B
 Englund K G, f, Grödbby, Hå.
 kanryd
 Hallström Agnes, f, Östafors
 Jonasson J G, pensionär, Söl-
 vesborg
 Jönsson Ellen, sm, Holje
 Karlsson Emma, sm, N
 Larsson N, riksd., Klagstorp, N
 *Loven S, f, Axelstorp
 Olsson Hilda, sm, Västana, N
 Olsson Ruth, sm, Drägsperyd, N
 Persson O, skolr., Västana, N
 Svensson Inga, sm, Grödb-
 by, B
 Velander O P, f, N
 Venander K G, f, Västana, N

[B = Bromölla, N = Näsrum]

Kristianstadsortens lärare-förening (141)

Ordförande: O. Th. Huldén.

Ahlgren M, f, Sönnarslöv, Everöd

Ahlgren Selma, sm, Sönnarslöv
 Almgren P, f, Viby
 Andersson Anna, sm, K
 Andersson A, f, Näsby, K
 Andersson Elise, sm, Bjärn-
 hult, Sk
 Andersson Ester, sm, Färlöv
 Andersson J Bernh., f, K
 Andersson Maria, sm, Trolle-
 Ljungby, G
 Andersson Octavia, sm, K
 Arvastsson C O, f, Huaröd
 Augustsson P A, insp., Gyevik,
 Immeln
 Aurell P B, f, G
 Balmér S, f, Ekstad
 Berg H, skolförest., K
 Bergqvist Gerda, sm, K
 Billing Ella, fru, K
 Björck E, redaktör, K
 Björkman Pauline, slöjdl., K
 Blomkvist Ida, fru, sm, Vittskövle
 Bring Ebba, slöjdl., K
 Börjesson Th., f, Färlöv
 Carlsson Elna, sm, Vanneberga, G
 Carlsson Hilda, sm, Vä, K
 Cederholm Anna, sm, Vilan, L
 Ekberg E, f, Ullstorp, Önnestad
 Ekdahl H O, f, K
 Ekedahl V, rektor, K
 Elert Josefine, sm, Kaffatorp
 Engberg P E, f, K
 Engeström Vega, slöjdl., K
 Eriksson Ellen, sm, Bjärlöv
 Eriksson Selma, sm, Vilan, L
 Fredriksson L, f, Vä, K
 Friberg A, slöjdl., K
 Gustafsson Johanna, sm, K
 Helin N A, f, Kaffatorp
 Holm Tekla, sm, Önnestad
 Holmberg A, kamrer, K
 Holmberg Anna, sm, K
 Holmer Birgit, slöjdl., a, K
 Huldén Anna, fru, f, K
 Huldén O Th., f, K
 *Hulthén A, f, Vilan, L
 Håkansson Anna, f, K
 Håkansson Elisabeth, sm, K
 Håkansson Ruth, sm, K
 Idén N J, f, Ivetovta, B
 Ithén M, f, Edenryd, G

Jacobsson A, kyrkoh., Ivetofta, B
 Karlsson Augusta, sm, K
 Karlsson Ida, slöjdl., K
 Kjell N, f, Nymö, Bäckaskog
 Kjellman Elna, sm, Önnestad
 Knutsson A, f, Oppmanna
 Kristensson Anna, sm, G
 Krook Altrida, sm, Djurröd
 Kruse Charlotte, f, d. sm, K
 Larsson Anna, f, K
 Larsson Ester, sm, Vilan, L
 Larsson Ida, sm, K
 Larsson Johanna, sm, Balsby
 Lindell N H, f, Trolle-Ljungby, G
 Lindholm A P, f, Hammar
 Lindholm Ester, sm, Everöd
 Ljunggren Anna, f, K
 Ljunggren Martina, sm, G
 Ljungquist Amanda, sm, Högs-
 mo, Sibbhult
 Lohmander C L, folksk.-insp., K
 Lundh Augusta, sm, Ekstad
 Lundgren Maria, sm, Näsby, K
 Lundmark Alfr., f, Kjellstorp
 Malmgren Clara, sm, K
 Malmström L O A, f, Kiaby,
 Bäckaskog
 Mattsson Gerda, sm, Öllsjö, Sk
 Molin Matilda, sm, Fjälkinge
 Möller Nanny, sm, Vilan, L
 Nelander N, f, Venestad, Oves-
 holm
 Niklasson Hanna, sm, Hästveda
 Nilsson A, slöjdl., K
 Nilsson Anna, sm, fru, Våres-
 torp, Immeln
 Nilsson Anna, sm, K
 Nilsson Ellen, sm, Vilan, L
 Nilsson Emma, sm, Östaröd, G
 Nilsson Erland, f, Espshult
 Nilsson Emma, sm, K
 Nilsson Gunhild, sm, Roalöv,
 Färlöv
 Nilsson Hedvig, sm, Ullstorp,
 Önnestad
 Nilsson Ida, sm, K
 Norén J, f, Balsby
 Norén Olga, slöjdl., K
 Norrman Sigrid, sm, Härlöv, K
 Novén P, f, Tosteborg, G
 Olsson Johanna, sm, Fjälkinge

Olsson Johanna, f, Högsmo,
Sibbhult
● Olsson Johanna, sm, Rickarum,
Espshult
Olsson Klara, sm, Kiaby, Bäckaskog
Olsson Lotten, f, K
Ohlsson Bengta, sm, Råby, G
Petrén Gerda, f, Ivetofta, B
Persson Bengta, sm, Påarp
Immel
Persson Elna, sm, Vesslarp, Gl
Persson Hanna, sm, Knaggatorp,
Sibbhult
Persson J, f, Aby, B
Persson J, f, G
Persson Johanna, f, K
Persson Louise, sm, Margretdal, Bjärlöv
Persson S, landst.-m., Oppmanna
Peterson Bertha, f, K
Rignell H, f, Fjälkinge
Rignell S G, f, Träne, Ovesholm
Rosengren Edith, sm, K
Sandberg Pamela, sm, K
Sandgren E, f, Vilan, L
Schultz C A, f, Österslöv
Selin Elly, sm, K
Selin Sofi, sm, K
Sjödahl J, slöjdlär., K
Sommarin Anna, sm, Solberga,
Vanås
Sommeliuss Hanna, slöjdl., K
Stenborg H., dir., Viby
Stockenberg C J, direkt., Nosaby
Ståhlberg Judith, f, Oppmanna
Svanlund Augusta, sm, Vene-
stad, Ovesholm
Svensson Bengta, sm, Gl
Svensson Cecile, f, K
Svensson Maria, sm, K
Svensson N, f, d. lär., Aldersro,
Vinslöv
Svensson S, f, Fjälkestad
Trolander Adina, f, K
Truedsson Elna, sm, Sibbhult
Vedin A, f, K
Verlin M, f, Önnestad
Vessel C, f, K
Vestesson Mathilda, sm, Trolle-
Ljungby, G

Viberg C G, f, K
Widerberg Ellen, f, sem.-l., K
Vittlander Vilhelmina, sm, Åby, B
Zelander Eufemia, sm, Mjönäs,
Kaffatorp
Östberg P, f, Rinkaby
Östergren J N, f, Sk
[B = Bromölla, G = Gualöv, Gl =
Glimåkra, K = Kristianstad, L = Lång-
bro, Sk = Skepparslöv]

Gärds krets-förening (17)

Ordförande: Th. Högfeldt.
Almqvist G A, f, Hovby, Åsumtorp
Andell J, Segersholm, D
Borggren J E, f, Gärds-Lyngby, E
Carlberg O, f, N. Lökaröd, D
Cedercrantz J, f, Tings-Nöbbelöv
* Dahlstein A, f, D
Hall J P, f, Lyngsjö
Högfeldt Th., f, Åsumtorp
Larsson Anna, sm, N. Löka-
röd, D
Larsson Märtha, sm, Seges-
holm, D
Lidén A, f, Tollarp
Lindström O, f, E
Lundgren A, f, Gringelstad
Månsson Ellen, sm, D
Nihlen J, f, Ö. Vram, Tollarp
Nilsson L, sparb.-sekr., f. d. lär., D
Viberg N, f, Vittskövleby
[D = Degeberga, E = Everöd]

Åhusortens lärareförening (19)

Ordf.: Gustav Paulin.
Andersson Elise, sm, A
Carlsson C R, f. d. insp., A
Eklund I, f, A
Eksjö A P, handl., A
Erwe N, f, Yngsjö
Geisler M, skolförest., A
Lindgård P, f, Horna
Neander L, f, Yngsjö
Osterman Minny, sm, A
Palmér J F, arbetsförm., A
* Paulin G, f, A
Persson Bengta, sm, Yngsjö
Persson Selma, sm, Hernestad,
Ripa

Persson Elna, sm, Å
* Pettersson Anna, A
Sandin S, f, Ripa
Vallengren Amanda, sm, A
Vendel Jenny, sm, A
Volff Hanna, sm, Horna
[Å = Åhus]

Albo och Södra Gärds skol- vänner (25)

Ordf.: K. E. Danielsson.
Alander J, f, Bästekille, V
Andersson Anna, sm, Svinaber-
ga, K
Andersson Bengta, sm, Bäste-
kille, V
Andersson E, f, Fågeltofta
Danielsson K E, f, R
Evander A, f, Brösarp
* Hallin L, f, Akaröd, Brösarp
Hedlund Elin, sm, Vitemölla, V
Hedvall A, f, Hörröd, Degeberga
Holmgren O, f, Raskarum, S:t Olof
Nelin J P, f, Svinaberga, K
Nihlén J, f, Andarum, Lövestad
Nilsson Johanna, sm, K
Novén J N, f, Holma, S:t Olof
Persson Signe, sm, Rörum
Rasmussen Alma, sm, R
Skare P M, f, Lillehem, Mag-
lehem
Sundgren J P, f, Grevlunda, V
Sundgren O, f, Eljaröd
* Sundell J, Vitemölla, V
Svensson Anna, sm, Brösarp
Söderman S G, f, S:t Olof
Thorell J, f, Gussaröd, Brösarp
Thulin E, folksk.-insp., S. Mell-
by, K
Vahlqvist Ellen, sm, Eljaröd
[K = Kivik, R Ravlundabro, V =
Vitaby]

Simrishamnssortens skol- förening (28)

Ordförande: A. Löfberg.
Appelin A, f, Baskemölla, S
Claussön Elna, sm, Vallby, H

Eriksson A, f, Hoby, Holmåkra
Erlandsson M, f, Tomarp
Forsell Ada, f, B
Forsell N P, f, B
Glifberg Amanda, sm, B
Guldstrand F A, f, Gladsax,
Järrestad
Hemberg Antoinette, sm, S
Hyllander O, f, Ö. Vemmerlöv,
Gyllebo
Liljengren C P, f, Vik, S
Lindqvist Emilia, sm, S
* Lundén N, f, Gislöv, S
Löfberg A, f, Vallby, H
Löfberg Boel, f, Vallby, H
Löfstedt P E, f, Järrestad
Löfström Johanna, sm, Simris, S
Nelin N, f, B
Nordin A, f, Hagestad, Löderup
Olsson L O, agron., Tornås, Skil-
linge
Osterman J, red., S
Persson H, f, B
Persson Nils, f, S
Schultz Thyra, f, S
Sjölin P H, sm, Grönhult
Ström Anna Justina, sm, K
Thulin M, f, Bolshög, Tomarp
Trulsson Johanna, sm, Gislöv, S
[B = Brantevik, H = Hammenhög, S
= Simrishamn]

Smedstorpsortens skol- förening (32)

Ordförande: N. Rosenberg.
Aldén Olof, f, Onslunda
Andersson Zelia, sm, S
Bengtsson Jöns, lantbr., Ö. In-
gelstad, S
* Eriksson N M, f, Hannas, H
Hellborg T, f, Kvarrestad, L
Hofvander H, f, H
Hörstedt Elov, f, Ö. Ingelstad, S
Jönsson Kristina, sm, Peters-
borg, S
Kristofferson Karin, sm, In-
gelstad, S
Larsson Alfrida, sm, Onslunda
Lundblad D, f, Komstad, G
Malmström Elma, sm, Gyllebo

Malmström P T, f, Kvärrestad, L
 Mattsson Maria, sm, S
 Mohlin A, f, Ö. Herrestad, G
 Mårtensson Betty, sm, Ö. Herrestad, G
 Mårtensson J, insp., Ulriksberg, G
 Mårtensson Maria, sm, Hannas, H
 Nilsson Anna, sm, Ljungstorp, S
 Nilsson E, lantbr., Ö. Ingelstad, S
 Nilsson Karna, sm, L
 Nordqvist M, f, Petersborg, S
 Olsson Hilda, sm, Onslunda
 Persson Jenny, f, H
 Rosenberg A H, f, Onslunda
 Rosenberg N, f, Tunbyholm, S
 Rosenberg Hilma, fru, Tunbyholm, S
 Rosenqvist Joh: na, sm, Tunbyholm, S
 Sjöblom J A, f, Stiby, G
 Ståhl Anna, sm, Stiby, G
 Thunell N, f, S
 Akesson Cilla, sm, Kvärrestad, L
 [G = Gärsnäs, H = Hammenhög, L = Lunnarp, S = Smedstorp]

Sydöstra Skånes lärare- och lärarinneförening (60)

Ordf.: Joh. Vilh. Paradis.

Aldén J, f, Ullstorp, T
 Andersson Ingrid, sm, Fröslöv, H
 Blomstrand N, f, Everöd, T
 Carlsson O P, f, Löderup
 Danielsson Ellen, sm, K
 Ehrnberg A, disp., Simrishamn
 Ekborgh P, f, Ingelstorp, G
 Elborgh L, f, Borrbj
 Engdahl Louise, sm, Ingelstorp, G
 * Fryzell L J, f, Spjutstorp
 Grönvall O J, f, Blåstorp, Borrbj
 Hjort O, skolförest., T
 Hoflund S, f, Vranarp, Tomarp
 Holmberg Anna, sm, Kabusa, K
 Holst K H, f, Hörup, Löderup
 Hyllén A L, f, Tosterup, Svenstorp
 Håkansson Matilda, sm, Tingshög, K
 Hörnlén M, f, Valleberga, H
 Jakobsson Hanna, sm, Hammar, G

Johansson, Selma, sm, Hörup,
 Löderup
 Jönsson Kristina, sm, Everöd, T
 Knutsson Ellen, sm, Löderup
 Larsson A, f, Valleberga, H
 Larsson Hilda, sm, Valleberga, H
 Larsson M, f, Borrbj
 Larsson Joh., lantbr., Löderup
 Lindholm N, sm, Kåseberga, H
 Lindgren S, f, Löderup
 Liljenroth V, kyrkoh., Vallby,
 Hammenhög
 Lundahl Ingrid, sm, Hörup,
 Löderup
 Lundahl J P, f, Sälshög, T
 Lundberg Klara, sm, Tryde, T
 Lundberg Maria, sm, Tosterup,
 Svenstorp
 Lundberg Matilda, sm, Hammenhög
 Löfström J, f, K
 Mattesson A, lär. v. h. folksk., T
 Molin T J, f, Övraby, Svenstorp
 Mårtensson Cecilia, sm, T
 Mårtensson Karolina, sm, Svens-
 torp
 Nilsson Johanna, sm, Ullstorp, T
 Nilsson Maria, sm, Sälshög, T
 Olsson N O, f, Lunnarp
 Pamp E, f, Glemminge-Tåg-
 arp, G
 Paradis J V, f, Benestad, T
 Persson A, landst., St. Köpinge,
 Svenstorp
 Persson E, f, St. Köpinge,
 Svenstorp
 Persson P, f, T
 Schultz Emma, sm, Benestad, T
 Sjögren J H, f, Tingshög, K
 Sjögren Elisabeth, fru, Tings-
 hög, K
 Skog Johanna, sm, Ullstorp, T
 Stenström Sigrid, fru, sm, T
 Svedman E, kyrkoh., Tryde, T
 Svensson Hilma, sm, Spjutstorp
 Svensson Karna, sm, Blåstorp,
 Borrbj
 Svensson Ulrika, sm, Löderup
 Thorell NS, f, Bollerup, Svenstorp
 Trulsson Johanna, sm, Holm-
 åkra, Skillinge

Vallin J A, f, T
 Veisel C, f, Tryde, T
 [G = Glemmingebro, H = Hedvigsdal,
 K = Köpingsbro, T = Tomellilla]

Malmöhus län.

Ystads skolförening (25)

Ordf.: N. Gisselqvist.

Andrén J, handlande
 Bengtsson Elna, sm
 Björk Ida, sm, Y
 Cronholm Elise, fru
 Cronholm O, f
 Edén N, f
 Gisselqvist N, f
 Josefsson Eva, sm
 Lindqvist J E, f
 Lindström Anna, handarbetsl:
 Lövenborg G, f
 Malmberg Ida, f
 Månsson Botilda, sm
 Nilsson Elsa, sm
 Nyström Ida, sm
 Ohlsson Anna, f
 Olsson Selma, sm
 * Petersson Anna, sm
 Salomonsson Selma, sm
 Svensson G, f
 Valdén Klara, f
 Vestesson Kerstin, sm
 Vestin N, f
 Vennerberg Gerda, f
 Vinter V, stadsläkare
 [Alla med postadress: Ystad]

Ystadstraktens skolförening (48)

Ordförande: N. Lindeberg.

Andersson Cecilia, sm, Öja, Y
 Andersson E, f, Sövestad, K
 Andersson Hanna, sm, Balkå-
 kra, Ch
 Cederqvist M, f, d. lär., Skurup
 Cronqvist N, f, Kastlösa, R
 Dahlqvist Albertina, sm, Hö-
 gestad
 Ekblad N, lantbr., Vallösa, Ry

Ekstrand O J, f, Bromma, Y
 Engström Emma, sm, He-
 deskoga, Y
 Engström Kristina, sm, Balkå-
 kra, Ch
 Gunnarsson O, handl., Vallösa, Ry
 * Hagman A, f, V. Nöbbelöv
 Hagman O J, f, Baldringe,
 Högestad
 Hansson Hedvig, sm, Ry
 Hansson Sigrid, sm, Bjäresjö, Y
 Hasselgren Hilda, sm, Sövestad, K
 Håkansson M, f, St. Her-
 restad, Y
 Jakobsson N, f, Skårby, M
 Jönsson Cecilia, sm, Högestad, Ch
 Jönsson Teresia, sm, Borrie, Y
 Landgren Anna, sm, Rögla, M
 Lindeberg N, f, Västerhol-
 men, Y
 Lindskog A, kyrkoh., Sövestad, K
 Lundberg J, f, Balkåkra, Ch
 Morgan H, f, Snårestad
 Nilsson Betty, sm, Krågarp, V.
 Nöbbelöv
 Nihleen B, f, Öja, Y
 Nilsson J, f, Bjäresjö, Y
 Odéen A, f, Arsjö, K
 Olsson Anna, sm, Snårestad
 Nordén N, f, Hedeslaga, Y
 Norén Martha, sm, Västerhol-
 men, Y
 Norlin Hedvig, sm, St.
 Herrestad, Y
 Palm G, f, Varmlösa, R
 Paradis A, smedsmäst., Högestad
 Paulsson Elise, sm, Baldringe,
 Högestad
 Persson Ingeborg, sm, Balkå-
 kra, Ch
 Persson Karna, sm, Skårby, M
 Persson Mathilda, sm, Karls-
 torp, K
 Ringberg Elfrida, sm, Sjörup
 Rosengren P, f, Ekarp, R
 Sjöholm A, f, Högestad
 Söderman Rut, sm, Vallösa, Ry
 Valdén N H, f, Vallösa, Ry
 Valdén Ellen, sm, Snårestad
 Akesson N, lantbr., Teglagården,
 Ch

Vesterberg Elvira, sm, Kastlösa, R
Österlin Martha, sm, Ekarp, R
[Ch = Charlottenlund, K = Krageholm,
M = Marsvinsholm, R = Rydsgård, Ry
= Ryngge, Y = Ystad]

Vemmenhög's härads krets- förening (73)

Ordf.: J. L. Bergkvist.
Anderberg J A, f, S. Aby
Andersson Hanna, sm, Sk
Andersson N A, dir., Sk
Andersson S, f, So.berga,
Tånebro
Bengtsson Hanna, sm, Klagstorp
Bengtsson P, f, Skurup
Bergkvist J L, f, Brönne-
stad, Klagstorp
Berglund Ida, sm, Västerhol-
men, B
Berglund P N, f, Gärdslöv, N
Bergström O N, f, Espö
Christoffersson, C, lantbr., Møl-
lerup, S
Cronholm N, f, Lemmeströ,
Böringe
Cronsjö Anna, sm, V. Vemmen-
hög, Sk
Ekdahl A, f, Hörte, S
Ekstrand Anna, sm, Abekås, S
Ekström Emilia, sm, V. Torp,
S. Aby
Ekström O, f, V. Torp, Ö. Torp
Esping A, f, Kellstorp, Jord-
berga
Haglund Aug, f, Jordberga
Hansson Anna, sm, Ölov, T
Hansson F, f, Örsjö, Rydsgård
Heideman O J, f, Dybäck, T
Holmgren L E, f, V. Vem-
menhög, Sk
Håkansson Alma, f, Hön-
singe
Jönsson Anna, sm, Ö. Vemmen-
hög, T
Jönsson Kristen, lantbr., Steg-
larp, Skivarps sockerbr.
Jönsson P, f, Sillesjö, N
Kellner O, f, Ö. Vemmenhög, T
Kjellander A, kyrkoh., Sk
Kullenberg J F, järnhandl., Sk

Larsson Anna, sm, B
Larsson F, f, Sandåkra, Sk
Larsson J, kommissionär, Vallby
Lindgårdh H, f, S
Lundqvist F O, f, Öremölla, S
Malmström Agnes, sm, Abekås, S
Moberg N, f, Önnarp, N
Muhrbeck G, f, Vallby
Månsson Gerda, sm, Gärdslöv, N
Nihlén Johan, f, S
Nilsson Gerda, sm, L. Bedinge, B
Nilsson H, landst., Brunsbo, B
* Nilsson N, f, Hemmesdyngge, Espö
Nordholm Hilda, sm, Hemmes-
dyngge, Espö
Nyberg J, handl., Sk
Olsen Gulli, f, Bedinge, B
Olsson Joh: a, sm, Örsjö, Rydsgård
Palin C P, f, Sk
Persson Elisa, sm, Brönnestad,
Hönsinge
Persson N, f, Torsjö, Sk
Persson N, lantbr., Krabbeholm, S
Persson P L, lantbr., skolr.,
Brunsbo, B
Potschari Ingrid, sm, Tullstorp, B
Ragnarsson Hanna, sm, Sk
Ringberg P O, f, St. Be-
dinge, B
Sandell O A, f, Svaneholm, Sk
Sjölander N, f, Tornås, Sk
Sjövall M, f, Nyvång, N
Svensson Anna, sm, Önnarp, N
Svensson Benedikta, sm, S
Söderlind J P, f, Sk
Tell Olga, f, Hassle, Bosarp, Sk
Trulsson, f, Lilla Bedinge, B
Tullberg M, f, Ö. Torp
Velandar Sigrid, sm, Jordberga
Verlin Anna, sm, Dybäck, T
Vickström L, handl., skolr., Sk
Vikborn J, lantbr., skolråd, Sjö-
slätt, B
Åberg, N, f, Lindby, Sk
Åkerlund N, f, Böringe kloster,
Böringe
Åkerman C V, kyrkoh., Gärdslöv, N
Lundh Elna, sm, S
Öhrström Klara, sm, S
Övall A, mejeriförest., S
[B = Bedinge, N = Näsbyholm, S =
Skivarp, Sk = Skurup, T = Tofthög]

Skytts skolläreförening (90)

Ordförande: J. Rosén.

Almström Anna, sm, T
Andersson H, f, Gislöv, Södra T
Andersson Joh: a, sm, Klörup, A
Andersson N, riksd.-m., Peters-
borg, T
Aulin P, f, Anderslöv
Bobeck Anna, sm, Vellinge
Bokander N, f, T
Bokander N H (j:or), f, T
Borgström Emma, sm, T
Bäckström M, f, T
Cervin Ester, sm, Gylle, F
Eriksson N, f, S
Fagerström C P, f, V. Alstad, A
Grönkvist Anna, sm, Hammar-
löv, Sk V
Hamfeldt Edla, sm, T
Hansson Johanna, fru, T
Hedberg H A, f, Reng, Håslöv
Henriksson J, f, Skytts Tomarp
Herrström N, f, T
Jeppson Kerstin, sm, Gis-
löv, Södra T
Johnsson Elisabeth, f, Haglösa, A
Johnsson Maria, sm, T
Jönsson Elina, sm, Håslöv
Jönsson Emma, sm, T
Kjell A, f, T
Kristiansson Elna, sm, V. In-
gelstad, Månstorp
Kristensson Kerstin, sm, V.
Vemmerlöv, Sk V
Landgren A, f, Vellinge
Larsson Alma, sm, T
Larsson Anna, fru, sm, Alstad, A
Larsson Gerda, sm, T
Larsson Sigrid, sm, T
Larsson Emma, sm, Marieberg
Larsson Ingrid, f, T
Laurell N J, f, T
* Laurén A, f, Sk V
Liljekvist O, f, V. Virestad, F
Lindahl K, skolförest., Anderslöv
Lindgren Hulda, sm, T
Lundh Elna, sm, S
Löfberg Herta, sm, V. Alstad, A
Löfdahl E, f, St. Hammar,
Fotevik
Löfdahl Emilia, fru, sm, St
Hammar, Fotevik
Malmqvist P, lantbr. V. Vem-
merlöv, Sk V
Meijer F, kontraktspr., Hammar-
löv, Sk V
Månsson N, skolr., Sk V
Möller L, lantbr., T
Neander H, f, Hammarlöv, Sk V
Nihleen J, f, V. Ingelstad,
Månstorp
Nihleen Mathilda, sm, V. Ingel-
stad, Månstorp
Nilsson E, f, St. Slågarp, Slågarp
Nilsson Karin, sm, T
Nilsson Karna, sm, Vellinge
Nordin J, f, Klörup, A
Nilsson N, lantbr., Bothilden-
lund, Sk V
Norrvall Nelly, sm, L. Alstad, A
Olander Anna, fru, sm, T
Olander F, f, T
Olbers E, hovpredikant, T
Oldén N, f, Lilla Alstad, A
Ohlsson Adèle, sm, Skanör
Olsson Joh: a, fru, sm, Alstad, A
Olsson Karolina, sm, V. Ingel-
stad, Månstorp
Olsson N, skolr., Sk V
Olsson P, lantbr., Ö. Värlinge
6, Sk V
Palmkvist G, f, T
Persson Cecilia, sm, T
Persson O, f, T
Persson P, lantbr., Ö. Värlinge, S
Petersson-Carlle C V, f, Fru Al-
stad, A
Rosdahl N V, lantbr., Gislöv
Rosén J, f, T
Rosén N P, f, Dalköpinge, Gislöv
Roupé A P, f, Håslöv
Ryden K P, f, Vellinge
Sandberg Emma, sm, Bösarp, F
Severin P S, f, T
Svensson Botilda, sm, Oxie
Svensson Sofia, sm, T
Tellander Fredrika, sm, T
Thorell M N, lantbr., Gislöv
Tonning O, riksd.-man, Ham-
marlöv, Sk V

Törnqvist F, f, Gylle, F
Vallberg J, f, Värtinge, Håslöv
Velande L, f, Maglarp, T
Vilén L, f, Villie, Slågarp
Vinqvist N G, f, Ö. Vär-
linge, Sk V
Voll G, f, T
Aberg Olga, sm, T
Österling O, f, T

[A = Alstad, F = Fjärdingslöv, S =
Skegrie, Sk V = Skyttis Vemmerlöv, T
= Trelleborg]

Svedalaortens lärare- och lärarinneförening (19)

Ordf.: A. Fagerström.

Burling P, f, Södiken, S
Fagerström A, f, Ö.Svenstorp, S
Ekström Anna, sm, Hyllarp, Sk
Groothoff Emma, sm, S
Hallgren Maria, sm, Södiken, S
Hallqvist Hilda, sm, S
Hylén N, f, Lindholmen, S
Josefsson Kerstin, sm, Aggarp, S
Jönsson Karolina, Lindholmen, S
*Larsén O, f, Aggarp, S
Nilsson Anna, sm, S
Nilsson Maria, Södiken, S
Nyman Anna, sm, Södiken, S
Oldén O R, f, Hyllarp, Sk
Olsson Botilda, sm, Ö.Svenstorp, S
Petersens K af, skolr., S.Lindved, S
Sellberg A, f, S
Simonsson Anna, sm, S
Thylén N, f, S

[S = Svedala, Sk = Skabersjö]

Malmöortens lärareförening (51)

Ordförande: O. Vahlstein.

Bengtsson Hilma sm, Sofielund, S
Byman J, f, Näffentorp, V
Dahlqvist N, f, Gessie, H
Ek Dahl Kerstin, sm, Sofielund, S
Ekelin Augusta, sm, Fosite, K
Ekstam Sofia, sm, Sofielund, S
*Forsell J A, f, Sofielund, S
Fredriksson A, f, V
Guldstrand L, f, H

Göransson P, f, Sofielund, S
Hallgren A, f, Hindby, K
Hansson Ingrid, sm, Bunkeflo, V
Heister Arvid, f, Fosite, K
Holmqvist M, f, Skabersjö
Hylmö Nanna, sm, Fosite, K
Jansson N P, f, Sofielund, S
Jönsson Sofia, sm, Akarp, Vellinge
Krook Alma, sm, Sofielund, S

Levan A, f, Tygelsjö
Linde Ida, sm, Sofielund, S
Linderöth S, f, Fosite, K
Lovén M, f, V, Klagstorp,
Klagshamn

Lundberg Joh., f, H

Lundh Elvira, sm, H

Lundh Malin, sm, H

Mårtensson Hilma, sm, Sofie-
lund, S

Nilsson Emilia, sm, Fosite, K

Nilsson Thyra, sm, Sofielund, S

Norén A V, f, Skrävlinge, Hindby

Nordberg P H, f, Ö. Skräv-
linge, Kvarnby

Olsson Bettina, sm, Bunkeflo, V

Ohlqvist Emma, sm, V

Olsson Ida, sm, Fosite, Fositeby

Persson Bengta, sm, Sofielund, S

Persson Matilda, sm, V. Skräv-
linge, Hindby

Pålsson Julia, sm, Sofielund, S

Rosberg E G, f, Tygelsjö

Rynell N, f, Gessie, H

Schoug Ingrid, sm, Klagshamn

Schönbeck Cassandra, sm, Sofie-
lund, S

Servin Karolina, sm, Sofielund, S

Silvén J, f, Eskilstorp, Vellinge

Simonsson J, f, Klagshamn

Sjögren O, f, Keglinge, Lockarp

Svanberg F, f, Sofielund, S

Svenow S A, f, Glostorp, Lockarp

Svensson A, f, Sofielund, S

Tullberg A G, f, Akarp, Vellinge

Tullberg N T, f, Akarp, Vellinge

Vahlstein O, f, Bunkeflo, V

Vinström Thea, sm, Sofielund, S

[H = Hököpinge, K = Kulladal, L =
Limhamn, S = Södervärn, V = Vintrie]

Limhamns lärareförening (42)

Ordförande: Carl Sellberg.

Antonsson M, f

Bondesson Botilda, f

Boström Hedda, f

Ekström Gunhild, skolköksl:a

Flensburg Mariana, sm

Fredriksson Johanna, sm

Hallin Ax., f

Hallin Matilda, f

Hemberg Johanna, sm

Holmberg Jeanna, sm

Janson Maja, f

Johansson Anna, f

Johansson Elin, sm

Johnsson Vilhelmina, sm

Jungner Ingrid, slöjdl:a

Jönsson Anna, sm

Jönsson Hilda, sm, Hyllie

Jönsson Ingeborg, sm

Kjellén Anna, f

Knutsson Sofia, f

Larsson Matilda, sm

Lindmark Helmi, f

Lundberg Maria, sm

Lundqvist O, f

*Lundström S M, f

Neymark Th., f

Nilsson Johanna, sm

Nordström E, f

Olsson Anna, sm

Olsson Augusta, sm

Olsson Igrid, sm

Persson Elsa, sm, Hyllie

Pålsson Signe, sm

Rasmusson Kerstin, sm

Roslund Ida, sm

Sellberg C, f, Hyllie

Sjölin Emmy, sm

Sjölin Anna, sm, Hyllie

Svensson Lovisa, sm

Verner Emma, sm

Verner T, f

Vennerth A, f

[Alla med postadress: Limhamn]

Malmö folkskollärareföre- ning (190)

Ordförande: A. Svanlund.

Ahlgren Ebba, f

Andersson A, f

Andersson Anna, sm

Andersson Cecilia, f

Andersson Charlotta, sm

Andersson Emma, sm

Andersson Hilma, sm

Andersson Laura, sm

Andersson Mimma, sm

Andrews Lydia, f

Asp Carla, sm

Berg Ebba, sm

Berg Hilma, sm

Berggren K, f

Berggren M, f

Bergqvist Elfrida, sm

Björklund Elsa, f

Björklund Sabina, sm

Borgqvist Marie Louise, f

Borgqvist Sigrid, sm

Borgström Gerda, sm

Bring Eva, f

Brundin Olga, sm

Bäckström Anna, sm

Bäckström L, f

Carlsson Maria, sm

Cederberg Maria, f

Culné M, f

Davidsson K H, f

Ekström N O, f

Efverlund Hanna, sm

Ekberg Emma, sm

Engdahl J, f

Erman Siri, sm

Florén O, f

Forsberg Vera, sm

Forsslund Beata, sm

Fredriksson Ester, sm

Fridlund J, f

Friberg Otto, f

Fristedt A, f

Giese Anna, f

Gren Karolina, f

Groothoff Hedvig, f

*Hallgren F, f

Hagström N J, f

Hammarlund J, f

Hansson Hilda, sm

Hansson Sigrid, sm

Hansson Siri, lärarinna vid Mal-

mö högre läroverk för flickor

Haraldsson Johanna, sm

Harris Ida, sm
 Hellberg Gerda, f
 Hellgren Kerstin, f
 Hemming Anna, f
 Holm Lovisa, sm
 Holmberg N, f
 Holmgren Mathilda, f
 Håkansson Berta, sm
 Höglund Sofia, f
 Ivarsson Ida, sm
 Jansson Hanna, sm
 Jeppsson Teresia, sm
 Johansson A, f
 Johansson Anna, f
 Johansson Betzy, fru, f
 Johansson Hilma, sm
 Johansson P A, direktör
 Johnsson Anna, sm
 Juhlin A L, f
 Jönsson Anna, sm
 Jönsson Anna L, sm
 Jönsson Margareta, sm
 Korp Olga, f
 Kristensson Kerstin, sm
 Krook Charlotte, sm
 Krook Hilda, sm
 Källström Ida, sm
 Lagerquist Elin, f
 Larsson Betty, sm
 Larsson Betty Desideria, sm
 Larsson Elna, sm
 Laurin Ebba, sm
 Laurin J O, f
 Lilja H, f
 Lindberg A, f
 Lindell Alma, sm
 Lindell Hilma, sm
 Lindén P, f
 Linders Nils, f
 Lindgren Anna, sm
 Lindh A, f
 Lindholm Alfrida, f
 Linskoug A, med. d:r
 Lindström Signe, f
 Lovén L, f
 Lundberg Maria, fru, f
 Lundberg M B, f
 Lundgren Emma, f
 Lundgren Olga, f
 Löfberg Hilda, skolkökslär.
 Malmberg Cecilia, sm

Malmberg Hilma, sm
 Malmberg S, f
 Malmén S J, f
 Malmqvist O T, f
 Mellén O, f
 Molin Emma, sm
 Möller Hanna, f
 Möllerström Ebba, sm
 Nelander Jenny, f
 Nilsson Bengta, f
 Nilsson Botilda, sm
 Nilsson E, f
 Nilsson Herta, sm
 Nilsson Hildegard, f
 Nilsson Ida, sm
 Nilsson Julia, sm
 Nilsson Maria, sm
 Nilsson P, f
 Nilsson Signe, sm
 Nilsson Sigrid, sm
 Norgren Hedvig, f
 Norgren Ida, f
 Norgren N, f
 Norgren Sigrid, fru, f
 Norin Siri, sm
 Nyberg C O, f
 Ohlsson Anna, sm, R. sk.
 Ohlsson Hanna, sm
 Olsson Alma, sm
 Olsson Anna, sm, Ö. sk.
 Olsson Elise, sm
 Olsson Kerstin, sm
 Olsson Sigrid, sm
 Persson Anna Sofia, sm, M F
 Persson Anna Sofia, sm
 Persson Ellen, sm
 Persson Erika, sm
 Persson Hulda, sm
 Persson Johanna, sm
 Persson Johanna, f, S. f. sk.
 Persson Klara, sm
 Persson Thea, sm
 Petersson Agneta, sm
 Petersson Bernhardina, sm
 Petersson G A, f
 Petersson Selma, f
 Pålsson Karolina, sm
 Quint J, f
 Ramstedt J A, f
 Rosengren J, ingenjör
 Rundqvist Magda, sm

Ryberg S, f
 Rydén Malin, fru, f
 Rydén V, f
 Rydholm A, f
 Sandberg Hilda, sm
 Sandström Anna, sm
 Schmidt Ada, f
 Silvé N, f
 Silfverberg Ida, sm
 Simonsson Anna, f
 Simonsson P, f
 Sjöbohm Ida, sem.elev
 Stenkula Andrea, sm
 Stolpe Charlotte, f
 Ström Ellen, sm
 Strömsten Anna, sm
 Svanlund A, f
 Svanlund Kerstin, fru
 Svanlund M E, f
 Svensson Betzy, sm
 Söderberg Ester, sm
 Tufvesson Hulda, sm
 Tufvesson Klara, sm
 Tuneld Charlotte, sm
 Tuneld Johanna, f
 Turesson J, f
 Uddenberg Naemi, f
 Vallén P, f
 Vimmermark Hulda, f
 Vahlgren A, f
 Velin P O, f
 Vennberg O, f
 Vigardt K H S, f
 Vigstrand Tekla, f
 Värner K, f
 Åkesson E, f
 Österlind Selma, sm
 [Alla med postadress: Malmö]

Västra Barakretsen (68)
 Ordförande: N. O. Bruce.

Ahlbeck Ellen, f, A
 Björkholtz Emma, f, L. Upp-
 åkra, A
 Blomberg J, handl., Vilan, A
 Blücker Bengta, sm, Lomma
 Borglin Maria, sm, A
 Bruce N O, f, A
 Bruhn A, v. pastor, folkhög-
 skollärare, Uppåkra, A

Carlsson C, f, Sunnanå, N
 Carlsson Johanna, sm, K
 Ebbesson A, f, A
 Genell Ellen, sm, A
 Hansson Bengta, sm, Lomma
 Hara.dsson Betty, sm, Totarp, D
 Hasselgren E, f, Brågap, S
 Holmgren P, f, Mölleberga, D
 Holmstedt Elfrida, sm, Arlöv
 Holmstedt Tina, sm, A
 Holmström L, fil. d:r, folkhög-
 skoleförest., Vilan, A
 Hörman O, f, A
 Ingers E, fil. lic., folkhögskoll.,
 Vilan, A
 Johansson C, f, K
 Johansson E, f, Görslöv, N
 Jönsson B, lantbr., Mölleberga, D
 Jönsson O, skolr., A
 Kock G, kyrkoh., Görslöv, N
 Kullenberg F, f, Hjerup, A
 Landgren E, f, Alnarp, Lomma
 Larsson Hanna, sm, Alnarp,
 Lomma
 Liedholm J M, f, Fårabäck,
 Kvarnby
 Linell O, f, Nevitshög, S
 Lindkvist Aurora, sm, Nevits-
 hög, S
 Lückander O, f, Lomma
 Möller E, f, A
 Nilsson A, nämndeman, A
 Nilsson Elin, sm, Sunnanå, N
 Nilsson Elvira, sm, A
 Nilsson Mathilda, sm, Lomma
 Norrman N A, f, Särslöv, D
 Olsson Kerstin, sm, Alnarp,
 Lomma
 Olsson L, lantbr., A
 Olsson Thilda, sm, A
 Oscarsson C V, f, Tottarp, D
 Pehrsson P, riksd.-man, A
 Persson A, skolr., St. Uppåkra, A
 Persson Betty, sm, A
 Persson Dorotea, sm, A
 Persson Hulda, sm, Görslöv, N
 Persson J, skolråd, A
 Persson Nina, sm, A
 Pålsson P, f, Flackarp, Lund
 Roos Anna, sm, Vinstorp, Lomma
 Roupe G, f, Knästorp, Lund

Rundcrantz A, f, Uppåkra, A
 Rundcrantz Betty, sm, Uppåkra, A
 Rundcrantz Hilma, sm, Bjälle-
 rup, K
 Rundcrantz Ruth, sm, Knäs-
 torp, Lund
 * Sjölin S, f, A
 Sjöström Augusta, sm, Lomma
 Sjöström Hulda, sm, Flackarp,
 Lund
 Sjövall Matilda, sm, Hjerup, A
 Svensson Selma, sm, A
 Tornberg S A, f, A
 Vereen N, f, Nevitshög, S
 Verin Ida, sm, Lomma
 Verner L M, f, Lomma
 Vestman P G, f, A
 Viberg Augusta, sm, Brågarp, S
 Vixell M, ingenjör, Hjerup, A

[A = Arlöw, D = Djurslöv, K =
 Kyrkheddinge, N = Nordanå, S = Staffans-
 torp, Å = Åkarp]

Östra Barakretsen (41)

Ordf.: N. Rosén.

Ahlner D, f, Hyby, Kl
 Andersson J, f, Bara
 Andersson J, skolr., H
 Andersson J, skolr., Yddinge, H
 Bengtsson J, skolr., Troberga, H
 Ejder G H, f, Vinninge, Kl
 Eklund P N, f, G
 Eriksson Elina, sm, Torup, Bara
 Göransson Emma, sm, Vinnin-
 ge, Kl
 Hansson Johanna, sm, Assar-
 torp, K
 Hansson Maria, sm, Gödelöv, B
 Holmbäck Anna, sm, Håcke-
 berga, G
 Holmqvist C, f, Vismarlöv, Kl
 Holst Karin, sm, Tejarp, Kl
 Hörstedt Ester, sm, Vismarlöv, Kl
 Jeppsson J, skolr., Vinninge, Kl
 Jönsson A, f, Assartorp, K
 Jönsson Elina, sm, Bökesåkra, K
 Jönsson L, skolr., Vismarlöv, Kl
 Karlsson Anna, sm, Hästsko-
 bäck, G
 Lindell N P, f, H

Lundgren Nina, sm, Bara
 Lydén Ida, sm, Degeberga, G
 Lydén P, f, Degeberga, G
 Malmertz E J, f, Lyngby, K
 Nilsson Augusta, sm, Hyby, Kl
 Nilsson Elina, sm, Espet, Top-
 peladugård
 Nilsson J, skolr., Vismarlöv, Kl
 Nilsson Kristina, sm, Troberga, H
 Nyberg Betty, sm, G
 Persson Ida, sm, H
 Persson N, skolr., Kl
 Rosén Bengta, sm, Kullaröd, G
 Rosén N, f, Kullaröd, G
 Sjöberg Aug., kronolänsman,
 skolr., Kl
 Svensson Boel, sm, G
 Svensson Kerstin, sm, Lyngby, K
 Troberg A, f, Sturup, Böringe
 Velander N, f, Gödelöv, B
 * Velander P, f, Eserup, K
 Åkesson Ellen, sm, Bara

[B = Björnstorp, G = Genarp, H =
 Holmeja, K = Kongsmarken, Kl = Klä-
 gerup]

Lunds kretsforening (74)

Ordförande: N. Lundahl.

Andersson Anna, f
 Angberg L, f
 Arcadius G E, sem.-adj.
 Aurell K, f
 Bengtsson Emma, slöjdlär:a
 Bergman Anna, f
 Bjerkén F, f
 Burman P, f, Stävie
 Dahlberg A, f, Lackalänga
 Eklund P, domprost
 Erlandsson Ada, sm
 Engström Signe, f
 Giertz-Petersson Ida, skolköks-
 föreståndarinna
 Gröhn J, f
 Hansson Emma, sm, Ö. Odarslöv
 Hector Erika, sm
 Heurgren Clara, sm
 Holmstedt Anna, sm
 Jeppson M, f
 Josephsson Thilda, sm, Källby
 Lagergren A V, f

Landén Karl, f, Lackalänga
 Larsson Hilda, sm
 Larsson L T, sem.-adj.
 Liljenberg Anna, slöjdlär:a
 Lindahl Selma, f
 Ljung A, f
 Ljunggren Hilda, f
 Lindeborg Maria, sm
 Ljunggren Maria, sem.-lär:a
 Lundahl Anna, fru
 Lundahl N, f
 Lundborg Elin, f
 Lundgren A, f, Ö. Torn
 Malmundh L L, dövtumsl, skolr.
 Malmström G, f
 Månsson A P, byggmäst.
 Mårtensson Ingeborg, f
 Nilsson A, f, Klosterskolan
 Nilsson Anna, f
 Nilsson Anna Teodora, sm
 Nilsson Elisabeth, sm
 Nilsson Ellen, sm
 Nilsson Hanna, f
 * Nilsson Karin, f
 Nilsson Kristina, sem.-lär:a
 Nilsson Syster, f
 Ohlqvist Bothilda, sm
 Olsson Elisabet, f
 Pålsson Alma, sm
 Petersson Rut, sm
 Pålsson Augusta, slöjdlär:a
 Rosenberg Ellen, f
 Roth Augusta, slöjdl:a
 Rothman Anna, f
 Rönström Anna, skolförest., skolr.
 Sandén Eugenia, fru
 Sagnér N, f
 Strömberg J, rektor
 Sundén O V, sem.-rekt.
 Trägrdh, Mathilda, sm
 Tullberg A, f
 Valgren Klara, sm
 Vallin A R, sem.-lär.
 Vennström A, folkskoleinsp.
 Vennström Maria, fru
 Vilke J, f
 Vode O, sem.-adj.
 Vollmer L, pastor
 Zimmerdahl E, seminarielärare
 Åkerlund L V, f
 Åkesson Maria, f

Österlind Gerda, sm
 Östner Lars, f, Lackalänga
 [Alla med postadress: Lund]

Torna härads skollärare- förening (31)

Ordförande: J. Karlsson.

Bergman O, f, Björnstorp
 Brodén L J, f, Stångby
 Eklund Johanna, sm, S
 Gernanth N, f, D
 Isaksson Ingrid, sm, Bonderup, D
 Jönsson J, riksd:n, Revingeby
 Jönsson Kerstin, sm, Fjelle
 Karlsson J, f, Hällestad, D
 Larsson Boel, sm, Revingeby
 Lindqvist M, f, Sjöstorp, D
 * Lindqvist O T, f, Vär-
 ping, L
 Lundgren Ingrid, sm, S
 Lundgren J, f, Flyinge, S
 Molén P, f, S
 Nilsson A, f, Klosterskolan, L
 Nilsson Ellen, sm, S
 Nilsson Ingrid, sm, Fjelle
 Nilsson Karin, sm, D
 Paulsson L, f, Lilla Råby, L
 Petersson J P, f, D
 Rosengren D, f, V. Hoby,
 Örtofta
 Rydén E, f, Fjelle
 Rydholm Anna, sm, Önnarup
 Sandén J H, f, Stora Råby, L
 Stenberg J B, f, Hardeberga
 Sällström N M, f, Bonderup, D
 Thevander Alfrida, sm, Fjelle
 Vilander F J, sm, S
 Vilhelmsson Alma, sm, D
 Vindén K, f, Revingeby
 Vindén Tekla, sm, Åbusa, S
 [D = Dalby, L = Lund, S = Södra
 Sandby]

Romelekretsen (32)

Ordförande: R. Hållquist.
 Andersson N, insp., skolr.,
 Skönabäck, S
 Andersson A, skolr., Silvåkra,
 Dalby
 Andrén J V F, f, Ilstorp, Sjöbo

Assarsson Ebba, sm, Herre-
berga, V
Ewertz N, f, B
Hællquist R, f, Dörröd, V
Hagström Ingeborg, sm, Rödde, V
Hallén O J, f, Sövede, Sövedeborg
Hallin Johanna, sm, Söve-
de, Sövedeborg
Hammarlund A, f, Everlöf, V
Hansson O, f, Tegelladan, S
Hellström Edit, sm, Vomb
Ivarsson Jenny, sm, Ramsåsa,
Tomelilla
Jönsson Elna, sm, V
Jönsson Mathilda, sm, Sköna-
bäck, S
Kromnow F, S, f, Skönabäck, S
Kryger O N, sm, Karup, B
Lagergren Karolina, sm, Dörröd, V
Larsson Anna, sm, B
Lindberg P, f, Vasaholm,
Björnstorp
Lindeblad Olga, sm, Ågerup, B
Löfgren Hilda, sm, Silvåkra,
Dalby
*Löfgren P, f, Silvåkra, Dalby
Malm Cecilia, sm, V
Malmén J, f, Ågerup, B
Nilsson G, f, Vomb
Nordlund H, f, Stenberget, V
Persson Sigrid, sm, Vernershus,
Klostertågen
Svensson Johanna, Vanstad,
Esperöd
Thorsén H, f, V
Tuweson N, lantbr., Dörröd, V
Viberg Joh: a, sm, S. Mellby, Kivik

[B = Blåntarp, S = Skurup, V = Ve-
beröd]

Färs skolförening (40)

Ordförande: O. Dunér.

Ahlberg J, f, Jönstorp, Ön-
neköp
Anderberg H, f, Esperöd
Anderberg L, f, Oderup, Östraby
Andersson Edla, sm, Öved, Ö
Barnekov Sofia, sm, L
Björk Elna, sm, Skartofta, B
Broomé G, f, Vanstad, Esperöd

Cederholm P, f, V
Dunér O, f, Gummastorp, A
Ekman H N, f, Björka,
Klostertågen
Frenne O, f, Ry, L
Genell N, sparbankskamrer, S
Hallberg A, f, L
Hemberg M, f, Öved, Ö
Hierner A, f, Ramsåsa, Tomelilla
*Heimer P, f, Brunslöv, B
Jönsson Gustav, f, Västerstad, A
Karlsson G, f, Fremminge, V
Larsson Kristina, sm, Skolhem-
met, Skärålid
Lidén A, f, Östraby, B
Liljeqvist Kerstin, sm, Prege-
stad, V
Månsson Maria, sm, Brösarp, V
Mårtensson H, handl. Tolånga, S
Mårtensson O, f, S
Nilsson And., lantbr., Eggel-
stad, Tolånga
Nilsson Maria, sm, Öved, Ö
Norlander N, f, Heinge, L
Onsdorff A P, f, Vallarum, V
Persson Elin, sm, Gummastorp, A
Persson Ella, sm, Rönås, B
Persson Elin, sm, Vanstad, Es-
peröd
Persson H, f, Åsum, S
Rosengqvist Hanna, sm, L
Sandén A, f, Tolånga
Sjöberg K, f, Rönås, B
Ström Elna, sm, Västerstad, A
Steen C M, f, Skartofta, B
Svensson Johanna, sm, Van-
stad, Esperöd
Vedin N, f, Västerstad, A
Zachrisson F, f, V

[A = Åskeröd, B = Bjärsjölagård, L
= Lövestad, S = Sjöbo, V = Vollsjo, Ö
= Övedskloster]

Frosta härads kretsfore- ning (39)

Ordf.: F. A. Åkesson.

Andersson Beata, sm, Gård-
stånga
Andersson Johanna, sm, Ulls-
torp, Höör

Andrén Helena, fru, Höör
Berner N, f, Espinge
Björnqvist O B, f, Magla-
säte, Höör
Dörschlag Hilma, sm, Borlunda, S
Fredriksson O, f, Hunne-
berga
Frankman A, f, L
Gudmunsson J, f, Höör
Guldstrand Flavia, sm, Viderup
Hammar C, f, Fulltofta
Hammarstrand Elsa, sm, Höör
Hansson N, f, Herröd, Hörby
Henriksson Sigrid, sm, Ö. Strö, S
Hessing J C, f, Hörby
Hydén E P, f, Harlösa
Jansson K O, f, Kulleberga, Stehag
Kristensson A, f, V. Gård-
stånga, Lund
*Landén J N, f, Högseröd, L
Larsson Anna, sm, Högseröd, L
Lindberg M, f, Örup, Höör
Lindborg O, f, Ludvigsborg
Lindström Anna, fru, Höör
Lundell J, f, Vennberga, Kungs-
hult
Lundqvist N L, f, Tengelsås, H
Löfström O, f, Viderup
Mattson Matilda, sm, Ludvigsborg
Mohlin N, f, Gårdarp, H
Nihlén N, f, Ö. Strö, S
Nylander L R, f, Hörby
Olsson Anna, sm, Fulltofta
Persson A, f, H
Persson Ida, sm, Maglasäte, Höör
Rosberg J, f, Satsrup
Rosqvist J, f, S
Schultz N E, f, Fogdarp
Svensson Ulrika, f, Hörby
Vindén O, f, Borlunda, S
Åkesson F A, f, Gudmuntorp,
Snogeröd

[H = Hurva, L = Löberöd, S = Skar-
hult]

Onsjö härads skolförening (55)

Ordförande: K. Olofsson.

Ahlström Thérèse, f, Rävetofta, Sv

Andersson Anna, sm, Höges-
torp, M
Andersson Alice, sm, Sibbarp, M
Andersson Hildes, sm, N. Skräv-
linge, Teckomatorp
Andersson Kerstin, sm, Gullarp, T
Andersson Kristina, sm, V. Strö, T
Andersson Maria, sm, Trolleholm
Borg M, fil. kand., Billinge
Brage Anna, sm, Ask, Son-
narp
Brodén J E, f, Högestorp, M
Bäckström Hanna, sm, Gryttin-
ge, Sv
Cronvall A, f, Munkarp
Engström Elna, sm, Konga,
Sonnarp
Engström J, f, T
Eriksson P, f. d. f, Skälderviken
Franke Dagmar, sm, Stocka-
möllan
Grenzdorf P G, f, Norra Rörum
Hagberg M, f, Torrlösa, Sv
Hammar O M, f, Sibbarp, M
Hanssen Emma, sm, Hasle, St
Hindersson Katarina, sm, Ols-
torp, M
Holm J, f, Skrävlinge, Tecko-
matorp
Holmkvist Emma, sm, Stabbarp, S
Holmqvist K, f, Billinge
Hultén N, f, Eslöv
Jakobsson Carolina, sm, Kärrs-
torp, St
Jeppsson D, f, V. Strö, T
Johnsson B, f, Ljushem, S
Jönsson Johanna, sm, St
Jönsson Kristina, sm, Ö. Kar-
leby, M
Karlberg Anna, f, Ask, Sonnarp
Karlén A, f, Norra Rörum
Klarén J N, kyrkoh., Billinge
Kristensson N P, f, Reslöv, M
Langlet A E, f, Vittskövle, Sv
Larsson J, f, Ö. Karleby, M
Lindgren Ebba, sm, Konga, Ö.
Sonnarp
Melin H M, f, Gullarp, T
Nilsson Matilda, sm, Rävetofta, Sv
Nilsson M, f, St
Nilsson O, f, Röstänga

Olofsson K, f, Hallaröd, St
 Olsson Emilia, sm, Reslöv, M
 Olsson Emma, sm, Värtinge, St
 Olsson Hilda, sm, Hallaröd, St
 Persson Elise, sm, Ask, Sonnar
 Strandkvist F S, f, Ask,
 Sonnar
 Tengstrand C J, f, Röstänga
 *Trulsson B, f, Värtinge, St
 Uppling Hanna, sm, Konga,
 Axelvold
 Valdemarsson C, f, Konga, Son-
 nar
 Vestin J, f, Hasle, St
 Viknerz Charlotte, sm, Billinge
 Vinqvist G, f, Stabbarp, S
 Östberg Anna, sm, Munkarp

[M = Marieholm, S = Stabbarps gruva,
 St = Stehag, Sv = Svalöv, T = Trollenäs]

Harjagers härads kretsfore- ning (78)

Ordförande: O. A. Hultén.
 Andersson A, f, Ålstorp, D
 Andersson Ingrid, sm, Kastberga
 Andersson Paul, f, Örtofta
 Andréll A V, f, Igelösa, Örtofta
 Benander P, f, Borgeby, Flädie
 Bergqvist Emma, f, L
 Bergkvist P, f, L
 Bergstrand Amelie, sm, Vall-
 kärra, Lund
 Bergstrand Th., f, Vallkärra, Lund
 Cederborg Johanna, sm, Lac-
 kalänga
 Dahlgren Anna, sm, E
 Dahlström Edith, f, K
 Ekelund Emma, sm, V. Karleby, D
 Ekelund G, f, Vermö, Billeberga
 Eklund Agnes, sm, St. Harrie,
 Rinneback
 Falck J, f, Norrviddinge
 Friberg Sv., f, Kastberga
 Friberg V, f, K
 Grönberg Otto, f, N. Nöbbel-
 öv, Lund
 Hansson Ida, sm, Örtofta
 Hansson Sigrid, sm, K
 Hinderesson H, f, Sjöbo, B
 Holm A, f, Virke, E
 Holm H, f, S. Möinge, Billeberga

Holmgren A, f, Saxtorp
 Holmkvist Eleonora, sm, Stävie
 Hultén O A, f, L
 Håkansson Maja, f, Saxtorp
 Johansson Barta, sm, E
 Johansson J, f, Håstad, Örtofta
 Jönsson Maria, f, Håstad, Örtofta
 Karlsson Elina, sm, Örtofta
 Larsson J E, f, K
 Lidén O P, f, d. lär., B
 *Lindberg K, f, B
 Lindblad A, f, Söderviddinge
 Lindblad Tilda, sm, E
 Linder Nils, f, Billeberga
 Lindstedt Bengta, sm, Saxtorp
 Lindstedt J V, f, Karleby, D
 Lundell Betty, sm, Håkantor, D
 Lundgren Carl, f, Håstenslöv,
 Norrviddinge
 Lundström H, f, Hög, Västanhög
 Magnusson Emelia, sm, Saxtorp
 Malmgren Bengta, sm, E
 Mårtensson N, f, Ö. Odarslöv,
 Lund
 Nilehn J P, f, Teckomatorp
 Nilsson Anna, sm, Ålstorp, D
 Nilsson J P, kontrollör, Söder-
 viddinge
 Nilsson Thilda, sm, K
 Nohlander O, f, Lilla Harrie
 Olsson N P, lantbr., Kvärlov,
 Annelöv
 Persson Beata, sm, Örtofta
 Persson Elin, sm, E
 Persson Kerstin, sm, Rönneber-
 ga Asmundtorp
 Petré M, f, Dagstorp
 Petersson P, f, Annelöv
 Rasmussen Anna, f, Annelöv
 Ravsten N, f, N. Möinge, Bil-
 leberga
 Ringdahl Nils, f, Remmarlöv, E
 Roos Augusta, sm, L
 Sandford Per, f, V. Sallerup, E
 Simonsson Emma, sm, K
 Sjunnesson Theodora, sm, K
 Sjövall Ellen, sm, Hofferup, B
 Stål Aug., f, E
 Sundén J, f, Håkantor, D
 Svensson Clara, sm, B
 Svensson Karolina, sm, Dagstorp

Svensson N P, las.-syssloman,
 Landskrona
 Thelander Ester, f, K
 Trulsson Kerstin, sm, Hög, Vä-
 stanhög
 Vihlborg N P, f, d. lär., Billinge
 Akerblom L, f, Hofferup, B
 Åkesson Karolina, sm, L
 Åkesson N, f, Nöbbelöv, E
 Arman P, f, St. Harrie, Rinneback
 Öhberg Emma, sm, Virke, E
 [B = Barsebäck, D = Dösjöbro, E =
 Eslöv, K = Kjevlinge, L = Löddekö-
 pinge]

Landskrona kretsforening (76)

Ordförande: N. Sjögren.

Abrahamsson Ottolina, sm
 Ahlström Maria, f
 Andersson Hilma, f
 Andersson N J, f
 Andrén Hanna, semin.-lär.
 Bengtsson Alma, f
 Berlin C, slöjdlärare
 Berlin Hanna, sm
 Bjarne O, f
 Borgen Hedvig, semin.-lär.
 Brante Oscar, f
 Carz Herta, f
 Cavalli Anna, sm
 Cinthio Emma, sm
 Dahlgren J, f
 Dunér Frida, sm
 *Eliasson H A, f
 Ekdahl Johanna, f
 Elofsson Ellida, sm
 Gütersloh Ida, slöjdlärlarinna
 Hallgren Ellen, sm
 Hauge Berta, f
 Hasselgren Anna, sm
 Hasselgren Ida, sm
 Holmstedt N, f
 Johansson Klara, f
 Jönsson Ebba, f
 Lemchen Elin, skolköklär.
 Lindberg A, f
 Linder Anna, seminarieadj.
 Linder Gunhild, seminarieadj.
 Lindholm F, redaktör
 Ljungqvist N O, f
 Ljungqvist Lydia, sm
 Lundblom Emmy, sm
 Lundblom Hertha, sm
 Lundgren Emma, f
 Lundqvist Berta, sm
 Malmgren Anna, f
 Malmsten Algi, slöjdlär.
 Malmström Elin, f
 Manfred A, f
 Nelzén P, f
 Nilsson Alfrida, f
 Nilsson G, f
 Nilsson Ida, sm
 Nilsson Jenny, sm
 Nordén F, f
 Norén Amalia, f
 Norling N S, redaktör
 Olsson Augusta, sm
 Olsson Hedvig, sm
 Persson Sofia, f
 Roslund F, kyrkoh.
 Rydholm A, f
 Sahlberg Louise, sm
 Sandstedt Elisabeth, semin.-lär.
 Schwarmann Ester, slöjdlär.
 Sjögren N, f
 Svensson Hilda, sm
 Svensson Kristina, sm
 Söderström Jenny, f
 Thüberg Hillevi, f
 Turesson Turenia, f
 Turesson Elvira, sm
 Valdén O, f
 Valdén Ida, sm
 Vallqvist A, f
 Verner J V, f
 Vestergren N, f
 Vinqvist Klara, sm
 Åberg Olga, f
 Åradsson J J, f, kantor, Örja
 Åström Charlotta, sm
 Öhrqvist Augusta, slöjdl.
 Öhrqvist Nanna, slöjdl.
 [Alla med postadress: Landskrona]

Rönnebergs o. Södra Luggude kretsforening (47)

Ordförande: L. G. Broomé.
 Andersson A J, sm, Gluggstorp, T
 Andersson Assarina, sm, Fjärre-
 stad, V

Andersson Kerstin, sm, Billesholms gruva
 Bengtsson Anna, sm, Bårslöv
 Bengtsson Ida, sm, Sireköpinge, T
 Bengtsson N E, f, Felestad, Svalöv
 Bengtsson Petronella, sm, V
 Berglin B, f, Hesslunda
 Bokelund N J, f, d. lär., Frillestad, Påarp
 Bokelund O, f, Frillestad, Påarp
 Broomé Ellen, sm, Høfterup, Barsebäcks by
 Broomé L G, f, Bårslöv
 Broomé Maria, fru, Bårslöv
 Ekdahl A A, skomakare, T
 Evander Hj., kyrkoh., Halmstad, A
 Grönvall Karolina, sm, Ormas-
 torp, V
 Guldstrand A, f, d. lär., Fjärrestad, V
 Göransson C V, kyrkoh., G
 Holmer J O, f, G
 Hultgren Augusta, sm, G
 Johansson Botilda, sm, Halm-
 stad, A
 Jönsson Emma, sm, T
 Jönsson Maria, sm, Katslösa,
 Gantofta
 Lenander L P, f, Kingelstad, T
 Leth Nanna, sm, G
 Lindberg Alfrida, sm, Hilleshög,
 Vadensjö
 Lundblad J, handl., T
 Lundell N H, f, Fjärrestad, V
 Lundqvist Anna, sm, Kingelstad
 Malmström N, f, Tirup,
 Svalöv
 * Melander P H, f, Ormas-
 torp, V
 Nilsson Cecilia, sm, G
 Nilsson N, f, Holgerstorp,
 Kjällstorp
 Nilsson Emma, sm, Kvistofta, V
 Olsson Bengta, sm, Gultarp, T
 Palmkvist P A, f, Kvistofta, V
 Persson Cecilia, sm, Sirekö-
 pinge, T
 Petersson K, f, d. lär., Halm-
 stad, A

Sjunnesson H, f, Herslöv, Va-
 densjö
 Stille N, f, Hildesborg, L
 Svensson A, f, Sireköpinge, T
 Svensson Frida, sm, Kattarp
 Theander I, f, Halmstad, A
 Thordson J S, f, Säby, L
 Trulsson Dora, sm, Halmstad, A
 Zetterholm Anna, sm, Tarstad,
 Svalöv
 Zetterholm Kerstin, sm, Hedgår-
 den, T

[A = Axelvold, G = Glumslöv, L =
 Landskrona, T = Tågar, V = Vallåkra]

Raus skolförening (51)

Ordf.: Emil Agnér.

Agnér E, f, Råå, R
 Andersson A, skolr., Råå, R
 Andersson Anna, fröken, Raus
 pl., H
 Andersson G, lantbr., Kats-
 lösa, G
 Andersson M, skolr., Raus pl., H
 Andersson N, skolr., Raus pl. H
 Andersson N B, lantbr., R
 Bergström A, skolr., H
 Bolin Naemi, fröken, Raus pl., H
 Cato O V, Råå, R
 Chronquist Aug., f, Råå, R
 Ekenberg Hilma, sm, Raus pl., H
 Engström O, f, Rya, G
 Ewald E, handl., Råå, R
 * Hansson Hilda, f, Pålstorp, R
 Hellberg Lilly, sm, Raus pl., H
 Håkansson Augusta, sm, Råå, R
 Ingelsson N, Råå, R
 Johansson Amanda, sm, Raus
 pl., H
 Johnsson A P, lantb., Köpinge, R
 Johnsson J, lantbr., Örby, G
 Jönsson Ida, f, Raus pl., H
 Jönsson Lisa, sm, Råå, R
 Jönsson Matilda, f, Köpinge,
 Ramlösa brunn
 Jönsson P, byggm., skolr., Raus
 pl., H
 Knutsson Ebba, sm, Raus pl., H
 Kullenberg M R, pastor, fil.
 kand., förest. för Raus h.
 folkskola, R

Larsson P, handl., Rya, G
 Lindgren N J, f, Raus pl., H
 Lydén A, f, Välluv, Påarp
 Millé J, disponent, R
 Moberg Anna, sm, Välluv, Påarp
 Månsson J P, f, R
 Nilsson Amanda, sm, Raus pl., H
 Nilsson A, byggmäst., H
 Nilsson K, lantbr., Minnet, R
 Nilsson Tegnera, fru, Råå, R
 Ohlin Sigrid, sm, Råå, R
 Olsson J, skolr., Köpinge, R
 Olsson O, lantb., R
 Otterström Ida, sm, Pålstorp, R
 Pehrsson A, fil. kand., lär. vid
 Raus högre folkskola, R
 Persson N P, skolr., R
 Persson N, lantbr., Rya, G
 Persson Otto, skolr., Köpinge,
 Ramlösa brunn
 Reinhold Betty, sm, Raus pl., H
 Svensson J, skolr., Örby, G
 Vide A, f, Råå, R
 Vinblad Josefine, sm, Raus pl., H
 Vittzäll J, skolr., Råå, R
 Åkerman J, skolr., Ramlösa
 brunn

[G = Gantofta, H = Hälsingborg, R
 = Raus]

Hälsingborgskretsen (87)

Ordförande: H. J. Forsberg.

Adell N A, f,
 Andersson Betty, f
 Andersson Frida, f
 Andersson V, f
 Augulin Rut, f
 Bengtsson Gerda, sm
 Berg Anna, f
 Berg Marie Louise, f
 Bergsten Agda, sm
 Borg Siri, f
 Borgström Irenes, f
 Broddén Olivia, f
 Bölling Emilie, skolkökslär.
 Ekdahl Joh., f
 Ericsson Alma, f
 Forsberg Hj., f
 Fries M E, f
 Guldstrand J A, f
 Hallberg Anna, sm
 Halldén N, f
 Hammarlund A, grosshandl.
 Hansson Hulda, slöjdl.
 Hansson C Hj., f
 Hedström O, f
 Hede Sofia, f
 Helmertz C A, f
 Henrikz H, f
 Hildestrand Bertha, f
 Holmström Matilda, f
 Hultberg Valborg, sm
 Jakobsson Anna, f
 Jakobsson Ida, f
 Jansson Märta, f
 Juhlin Lydia, sm
 Jönsson Elvira, sm
 Kanér R, f
 Karlberg K A, f, Hyllinge, O
 Krok N, f
 Lannér A, f
 Læstadius Ellen, f
 Lilja Alma, f
 Lilja Anna, sm
 Lindén M A, f
 Linderot A, f
 Mårtensson Alva, f
 Mårtensson N V, f
 Nilsson Anna, sm
 Nilsson Ida, sm
 Nilsson Ida L, f
 Nilsson J, f
 Nilsson Nanny, sm
 Nilsson Sofia, f
 Nord O, f
 Norén Ingegärd, sm
 Norén N, f
 Olsson Alma, sm
 Olsson Anna, sm
 Palm J, f
 Persson Carolina, sm
 Persson Ellida, f
 Persson Nancy, f
 Persson N, f
 Petersson Amanda, f
 Pettersson Anna, sm
 Raab Gotty, slöjdl.
 Rydén N S, f
 Rydén P A, f
 Rydén Stina, f
 Schultz Anna, slöjdl.,
 Sonesson Hildevig, f

Steiner O E, f
 Stenberg Agnes, f
 Svenson Anna, f
 Svensson Laura, sm
 Sällström Ina, f
 Söderström C A, f
 Söderberg E, f
 Vallin Anna, sm
 Vallin Milli, sm
 *Wallmark D, f
 Walter J, f
 Vedberg O, f, Pålsjö
 Wessman Maria, sm
 Vestman Elisabet, sm
 Vestman Inez, f
 Yström K O, f
 Akerman A A, f, Ljungaskog

[O = Ormatorp, alla övriga med post-adress: Hälsingborg]

Fleninge-Strövelstorps-kretsen (23)

Ordf.: N. A. Kullenberg.

Andersson Maria, sm, Hasslarp
 Cedervall G, kantor, Allerum
 Ebbesson O E, f, Ö
 Ekelund V, f, Björka, Ö
 Gustafsson Ester, sm, Erikslund, Strövelstorp
 Håkansson Anna, sm, Ö
 Håkansson Emma, sm, Ingeltorp, Ormatorp
 Kullenberg N A, komminister, Fleninge, Ö
 Liljegren G, f, Vegeholm
 Ljung K, f, Erikslund, Ängelholm
 Malmsten N, f, Fleninge, Ö
 Nilsson Alma, sm, Ö
 Nordström J, kantor, Fleninge, Ö
 *Persson Karin, sm, Fleninge, Ö
 Petersson J, f, Strövelstorp
 Svenson Bertha, sm, Vegeholm
 Svensson Ellen, sm, Ö
 Svensson Maria, sm, Fleninge, Ö
 Tullberg S M, f, Hasslarp
 Vallin C, f, Ljungberga, Mörap
 Vallin John, lär. v. högre folksk., Fleninge, Ö

Vallin Hedvig Sofia, fröken, Fleninge, Ö
 Akesson Cecilia, sm, Strövelstorp
 [Ö = Ödåkra]

Allerumskretsen (13)

Ordförande: H. S. Schultz.

Boklund Sofia, sm, Ryy, A
 Clarksson Ida, sm, A
 Delin N O, f, A
 Hammar A N, folkskoleinsp., A
 Landgren N, f, Kulla Gunnarstorp, H
 Månsson Anna, sm, Domsten, H
 Nilsson P M, skolr., A
 Persson Alma, sm, Döshult, H
 *Rosengren Hulda, sm, Djuramåsa, Mjöhult
 Schultz H S, f, A
 Stensson A, lär. v. h. folksk., A
 Stensson Maria, fru, A
 Söderlund Ada, sm, A
 [A = Allerum, H = Hälsingborg]

Välinge-Kattarps skolförening (18)

Ordförande: P. S. Hjerthén.

Andersson Hilda, sm, Tånga, R
 Bengtsson Albertina, sm, Hasslarp
 Bengtsson Emilia, sm, Välinge, R
 Bengtsson Hilma, sm, Hasslarp
 Hansson Lotta, sm, Höghult, S
 Herdenberg Elna, fru, Höghult, S
 Herdenberg P, f, Höghult, S
 Hjerthén Augusta, fru, Välinge, R
 Hjerthén P S, f, Välinge, R
 Jönsson Emma, sm, Kattarp
 Karlkvist M, f, Svedberga, Mjöhult
 Lundahl N, f, Kattarp
 Nilsson Elin, sm, Tånga, R
 Olsson Ruth, sm, Tånga, R
 Olsson Elina, sm, R
 Persson Anna, sm, Svedberga, Mjöhult
 *Sonesson S, f, Hasslarp
 Velander Augusta, sm, Västraby
 [R = Røgle, S = Stureholm]

Kullenskretsen (49)

Ordf.: O. Berg.

Berg O, f, J
 Berglund Anny, sm, Smedstorp, B
 Bohman Alma, sm, Farh. Gunnestorp, M
 Brandin Olga, sm, H
 Brodin K, f d. f., redaktör, H
 Carlsson Alma, sm, Vinköp, M
 Dahlström O A, f, H
 Denker Ida, sm, Glimminge, H
 Eneroth M, f, H
 Eriksson N O, f, H
 Fredholm K, lär. v. h. folkskola, Väsby, H
 Gullberg Joh., f, H
 Hedelin M G, f, Farhult, M
 Hernström Anna, f, H
 Horndahl N P, kantor, B
 Johansson Hanna Maria, sm, J
 Jönsson Augusta, sm, Lerhamn, H
 Jönsson Ester, sm, Tjörred, H
 Jönsson F V, f, B
 Jönsson Olivia, sm, Görslov, J
 Jönsson P A, f, Nyhamn, H
 Jönsson Tilda, sm, Mölle
 Kullenberg H P, lär. v. h. folkskola, B
 Lanner Elin, f, H
 Larsson Anna, sm, H
 Larsson Karolina, sm, Nyhamn, H
 Lilja Sigrid, f, H
 Liljedahl Ida, sm, H
 Linder J, f, H
 *Lindskog G, f, Väsby, H
 Malmer Ingeborg, f, H
 Mathiasson Emma, sm, H
 Mårtensson Ellen, sm, H
 Nilsson Anna, sm, Väsby, H
 Nilsson Gerda, sm, H
 Nilsson Alma, sm, St. Ibb
 Nilsson Kristina, sm, Nyhamn, H
 Olsson Johanna, sm, Heljaröd, M
 Pålsson Fredrika, sm, Fjällastorp, H
 Persson Signe, sm, Viken
 Petersson Karolina, sm, Gylleröd, M
 Sandell A J, f. d. lär., hedersl., J

Svensson Ida, f, H
 Sylven C A, f, Gylleröd, Mölle
 Söderberg A P, f. d. lär., Väsby, H
 Tufvesson Ester, f, H
 Vennhagen Bror, f, H
 Vikstrand S, f, Lerberget, H
 Aberg Palmi, sm, H

[B = Brunnby, H = Höganäs, J = Jonstorp, M = Mjöhult]

Hallands län.

Höks härads kretsforening (34)

Ordf.: ClæS Hagström.

Beijer C R, f, L
 Bengtsson Anna, sm, Arnaberga, L
 Bengtsson A, f, Ala, L
 Carlsson A, f, Hishult
 Erlandsson Karolina, sm, Vallberga
 Hagström C, f, Hasslöv, Hallandsås
 Holmdahl G A, f, R
 *Höök P A, f, Ysby
 Johansson Joh. a, sm, Kattarp, S
 Johansson Math., sm, Åstorp, R
 Karlsson Eva, sm, L
 Kronqvist J F, f, Ålstorp, Bytorp
 Kristiansson Ebba, sm, Hasslöv, Hallandsås
 Larsén Klara, sm, Voxtorp
 Larsson Anna, sm, Voxtorp
 Linddal N A, f, Göstorp, Veinge
 Lundgren Emelie, sm, L
 Lövgren Klara, sm, Knäred
 Mellström Klara, sm, Väre torp, R
 Nilsson Bina, sm, Mellby, L
 Nilsson Hilma, f, R
 Nilsson Signe, f, Ö. Karup
 Nordin Axel, f, Mellby, L
 Nordin O, f, Köpinge, L
 Olsson C E, f, Östra Karup
 Persson Julia, f, Ålstorp, Bytorp
 Persson Otto, f, Skummeslöv
 Renström D E, f, Kattarp, S
 Rundberg Axel, f, Nyby, L
 Ryander Robert, f, Knäred
 Svennberg E G, f, L

Svensson Alma, sm, Knäred
Svård Augusta, sm, Voxtorp
Vessman Karl, f, Veinge
[L = Laholm, R = Renneslöv, S = Skogaby]

Halmstadstraktens skolförening (94)

Ordförande: G. A. Larsén.

Allinger Helga, f, H
Andersson A, lantbr., Trönninge
Andersson Emma, sm, H
Andersson H, f, Stenstorp, H
Andersson Hilda, sm, S
Andrén J, f, Skedala
Bergqvist L M, f, Holm, H
Boklund Anna, sm, H
Boström Viktoria, f, H
Carlsson Amalia, sm, Tönnersjö
Carlsson Jenny, sm, Vapnö, H
Cronberg Karin, sm, H
Dahmén Elva, f, H
Elvin P O, f, H
Essbjörn J I, f, H
*Fogelqvist G A, f, H
Gasslander A H, f, H
Gren Bernhardina, f, Oskarström
Gustafsson F H H, f, H
Gyllenstein Emma, sm, Nyhem, H
Götharson Knut, f, H
Hallander A L, f, H
Hallengren Annie, sm, Harplinge
Hammar Augusta, f, H
Hansson Alma, sm, H
Hansson Hanna, sm, Öppinge, S
Johansson Betty, sm, Söndrum, H
Johansson Elisabeth, sm, Stenstorp, H
Johansson Ellen, sm, Harplinge
Johansson Ester, sm, Söndrum, H
Johansson Hanna, sm, Stjärnarp, Eldsberga
Johansson Gurli, f, H
Jönsson B, lantbr., Rönge, S
Jönsson N A, lantbr., Trönninge
Jönsson O, f, Rönge, S
Karlsson Astrid, f, H

Knutsson K P, f, H
Krutmejer Justina, f, H
Köhlberg Ida, sm, H
Larsén G A, f, H
Larsson Anna Maria, sm, H
Larsson Emma, sm, H
Larsson Maria, sm, H
Liljenqvist Anna, sm, H
Lindblad Sigrid, sm, H
Lindström Anna Lisa, sm, Harplinge

Lindqvist Amy, sm, Stenstorp, H
Lindqvist Eva, sm, Vapnö, H
Linncranz P, fängelsedirektör, H
Ljungberg Anna K, f, H
Ljungberg Jenny, sm, H
Lundberg Ida, sm, H
Lundgren J A, f, S
Lundin A P, f, Trönninge
Lundqvist A F, f, Tjärby, Genevad
Magnusson Ida, sm, Eldsberga
Nilsson Anna Maria, sm, H
Nilsson Jenny, sm, H
Norell J, f, Lynga, Gullbrandstorp
Norrgrén L P, f, Harplinge
Ohlé Ellen, sm, Sperlingsholm
Olsson Lisa, sm, H
Otto Helga, sm, Eldsberga
Pagander G, f, d. lär., Harplinge
Palmer K V, f, H
Pehrsson Elisabeth, f, H
Persson B, lantbr., Trönninge
Persson Nancy, sm, Harplinge
Pettersson Primus, f, S
Ridderström Hanna, sm, H
Rittfeldt A E, f, H
Rydholm Selma, sm, Harplinge
Sandqvist S, f, H
Sanner Hugo, f, H
Schultz K J, f, Mahult
Sjöberg Fr., f, Fyllebo, H
Sjölin Pella, sm, H
Sjövall Amelie, sm, H
Slawing K B, f, H
Starke K A, f, H
Stenman Ida, f, H
Svensson Emma, sm, H
Svensson Maria, f, H
Svensson Selma, sm, H
Tegnell P A, f, Harplinge
Thorsson Sofia B, f, H

Thorin Gustav, f, Stjärnarp, Eldsberga
Thunberg Hedvig, sm, Stenstorp, H
Vessman A, f, Getinge
Wetterstrand J N, f, H
Vinquist K D Natalia, f, H
Vissén A, f, Sperlingsholm, H
Vittlander Ida, sm, H
Ysenius J Aug., f, Eldsberga
[H = Halmstad, S = Snöstorp]

Torupskretsen (37)

Ordf.: C. S. Rydberg.

Ahlberg Alfrida, sm, T
Alström M, f, Slättåkra
Andersson Emilie, sm, T
Andersson Jenny, sm, Gunnarp
*Arnell A J, f, Vrenninge, O
Arvidsson Gerda, sm, O
Bartilsson J A, f, Fegen
Bexell H, f, Aled
Brolen O, f, Rydö bruk
Dahlqvist E S, f, Gunnarp
Eriksson Tyra, sm, L
Eriksson Maria, sm, Gryteryd
Franzén Karolina, f, L
Gudmundsson Johanna, sm, O
Hahn Matilda, sm, Rydöbruk
Holmberg Matti, f, Vrenninge, O
Holm Frida, sm, O
Johansson Frida, sm, Landeryd
Johansson K, f, T
Karlsson E, f, Skavböke
Lindberg K A, f, Gryteryd
Lindqvist Ellen, sm, T
Ljunggren Helga, sm, L
Lund J E, f, Johansfors
Lundin Anna, sm, Rydö bruk
Nilsson Anna, sm, T
Nilsson Anna, sm, O
Paulsson Alma, f, Aled
Persson Emma, sm, Fegen
Pettersson Agneta, sm, Kinnared
Pålsson Alma, sm, Johansfors
Rydberg C S, f, O
Samuelsson J A, f, Kinnared
Sandro K V, f, Fröslida
Stern Alma, sm, T

Svensson Signe, sm, L
Thornqvist Elfrida, sm, Rydö bruk

[L = Långaryd, O = Oskarström, T = Torup]

Falkenbergs folkskoleförening (37)

Ordf.: Joh. Thylén.

Andersson Elmina, sm, Folkared, R
Barkman Ester, sm, Stavsinge, F
Bergman Albertina, sm, Morup
Börjesson Elin, sm, Järnvirke, R
Dahl E, f, F
Dahlstrand Ingeborg, sm, Skrea
Dahlstrand K E, f, Skrea
Elmquist E, sm, Vessige, V
Elwing G, f, F
Elwing Signe, f, F
Erlandson J, f, Åbild, Arstad
Fagrell Stina, f, F
Fogelqvist Hj., f, Vinberg, F
Hansson Emma, sm, Morup
Hansson Emelie, sm, Morup
Jakobsson Annie, f, Slöinge
Johansson J A, f, d. lär., F
Johansson Oskar, f, Efra, Slöinge
Jönsson Frida, sm, Eneskogstorp, F
Larsson A, f, Vinberg, F
Lidén J A, f, Ljungby, Åtrafors
Lindblad H F, f, Sibbarp, R
Lindqvist Elin, f, F
*Lindqvist O, f, F
Ljung A, f, Stavsinge, F
Magnusson Lovisa, sm, Stavsinge, F
Nilsson Hedvig, sm, Hesslås, Långås
Nilsson S, f, Morup
Nylander Karl, byggmäst., Skrea
Olsson Anna, sm, Åstad, R
Persson Fridolf, f, Arstad
Sandholm Hulda, sm, Stavsinge, F
Sjöberg Seth, f, Morup
Svensson Alma, sm, F
Södergren L A, f, Alvshög, V
Thornberg E, fabrikör, F
Thylén J, f, F
[F = Falkenberg, R = Risen, V = Vessige]

Varbergskretsen (50)

Ordf.: A. H. Hermansson.

Andersson Agnes, f, V
 Andersson Emma, fru, sm, V
 Andersson Jeanette, sm, V
 Andersson Olivia, f, V
 Bengtsson Jenny, sm, T
 Bertilsson Teresia, sm, Skällinge, V
 Blomqvist H P, f, Rolvstorp
 Boman B, f, Stannared
 Bäckman F T, f, Värö, B
 Ehn Elvira, f, Bua, B
 Eliasson Olivia, sm, V
 Elmgren Maria, f, V
 Eriksson Elin, f, V
 Eriksson Ida, sm, V
 Fahlander A H, skyddshemsförest., Mäshult, V
 Fridlund J, f, Värö, B
 Gustafsson J B, f, Ved-dige
 Hellerstedt A V, f, V
 Henriksson Anna, sm, Tofta
 Hermansson A H, f, V
 Holmberg H, f, T
 Johansson Berna, sm, V
 Jonasson Selma, sm, V
 Larsson E, f, Träslöv, V
 Lenberg G, f, Valinge
 Lenberg G, f, Lindberg, Tofta
 Linder J R, f, T
 Löfman Anna, fru, f, Lindberg, Tofta
 Lönnergren A V, f, V
 Lönnergren G R, f, Träslöv
 Magnusson Jenny, sm, Grimeton
 *Malmström Vilhelmina, f, V
 Nilsson A, f, Träslöv
 Nilsson Bertha, sm, V
 Nilsson Ida, sm, V
 Nordin J, f, T
 Nyberg Astrid, redaktis, V
 Olsson Lovisa, sm, Skällinge, V
 Olsson Maria, sm, V
 Olsson O A, f, Skällinge, V
 Orup Gerda, f, V
 Paulsson Anna, sm, Grimeton
 Pershøw C, f, Blåshammar, V
 Persson C J, sm, T

Sandström Emma, f, As, Derome
 Svensson J A, f, Grimeton, V
 Thorbjörnsson Maria, sm, V
 Thölin J O, f, Värö, B
 Venander A, f, Dagsås, T
 Vingård J R, redaktör, V

[B = Backa station, T = Tvååker, V = Varberg]

Okomekretsens skolförening (12)

Ordförande: J. Johnsson.

Andersson L A, f, Ullared
 Andrén K J, f, Källsjö
 Bengtsson A, skolr., Källsjö
 Bengtsson J A, f, O
 Börjesson Emmy, sm, S
 Hællberg J O, sm, O
 Johansson Alida, sm, O
 Johansson Anna, sm, F
 Johnsson J, f, K
 *Johnsson Elsa, sm, K
 Kalén J, f, Fagered, F
 Landberg C, f, Svartrå, S

[F = Fridhemsberg, K = Köinge, O = Okome, S = Svartråbed]

Kungsbacka skolförening (18)

Ordförande: A. Ekeblad.

Ahlberg J A, f, Hanhals, K
 Aurell E, f, Gällared
 *Bolinder J V, f, Fjärås
 Ekeblad A, f, K
 Elmqvist J A, f, Fjärås
 Forsén A, f, Tölö, K
 Jonell J A, f, Älvsåker, Anneberg
 Källberg J I, f, Örnevalla, A
 Landén A, f, Lindome
 Mjöberg Alma, sm, Örnevalla, A
 Olsson Maria, sm, Fjärås
 Sandén F, f, Landa, F
 Sandgren Selma, sm, Landa, F
 Stenbock Charlotte, sm, Fjärås
 Thyren O V, f, Gällinge, Idala
 Velén J S, f, Fjärås
 Vesterberg G, f, Hällesåker
 Vikander O, f, F

[F = Frillesås, K = Kungsbacka, A = Åsa station]

Vallda och Släps lärareförening (12)

Ordförande: J. A. Thorén.

Andersson Matilda, sm, N
 Bark Josefina, sm, N
 Brogren R, skolr., S
 Enqvist Amanda, fru, S
 Enqvist O, f, S
 Fogelberg Hildur, sm, Kullen
 Jakobsson A, f, Kullen
 Lindhardt Emelia, sm, S
 *Peterson P N, skolr., N
 Söderberg Maria, f, N
 Thorén Blenda, fru, N
 Thorén J A, f, N

[N = Norbyvallda, S = Släp]

Göteborgs och Bohus län.**Färsbergs skolförening (24)**

Ordförande: C J. Lahger.

Andersson Amalia, f, M
 Backlund Maria, sm, M
 Björklund J A, f, M
 Björstedt O A, f, Färsberg, M
 *Gustafsson A, f, M
 Hagström Rosa, sm, M
 Hallgren J L, part., skolförest., M
 Hägg Elin Kat., f, Råda, Mö
 Johansson Mathilda, f, M
 Jonsson Charlotte, f, M
 Jonsson Emilia, sm, M
 Lahger C J, f, M
 Larsson Matilda, sm, M
 Lindvall Vendela, f, Mö
 Lundgren O, folkhögsk.förest., Vendelsborg, Mö
 Lundqvist Amalia, sm, M
 Lundskog J, f, Kärra, M
 Pettersson Vio'a, sm, Mö
 Rydberg Charlotte, f, M
 Sager A M, kyrkoh., M
 Thiberg C O, f, M
 Uddgren Anna, f, Mö
 Vesterlund Selma, f, Kärra, M
 Zetterberg Hilma, sm, Mö

[M = Mölndal, Mö = Mölnlycke]

Göteborgs skolförening (473)

Ordförande: F. Schöldéen.

Aaröe M C, bokhandl.
 Ahlén G V, f, H
 Ahlén R, slöjdlärare
 Ahlqvist Märta, f
 Ahlstrand A, f
 Agardh Marta, la v. privatskola
 Alin Elma, slöjdlärare
 Alin J, f
 Alldin Alma, sm
 Almegren Anna, f
 Almén V E, f
 Ambrosius J M, fil. dr., f. d. folkskoleinsp.
 Anderén Gertrud, sm
 Andersson Agnes, sm
 Andersson Alpha, sm
 Andersson Alma, f, Styrö
 Andersson Anna, sm, H
 Andersson Annie, f
 Andersson Augusta, sm
 Andersson Bertha, sm
 Andersson E F, f
 Andersson Ebba, sm
 Andersson Emilia, slöjdlärare, Ö
 Andersson Gust S, f
 Andersson H, f, H
 Andersson Hildur, sm
 Andersson Hulda, sm
 Andersson Ida, sm, Backa
 Andersson Ingeborg, f
 Andersson J, lär., vid skeppsgossekåren i Märd and
 Andersson Karin, sm
 Andersson L, f, Ö
 Andersson Olivia, sm
 André Alfa, sm
 André J, sångl.
 André Helfrid, sm
 André K R, f
 Andreasson Märta, sm
 Andréasson J A, f, Ö
 Andrén A, f, Ö
 Andrén Helena, sm
 Appelberg Elin, sm
 Appelgren E, kar rer
 Apelman Elsa, slöjdlärare
 Arvidsson Klara, sm, Mölndal
 Armini Harriet, sm, Ö

Axelsson T, f, Ö
 Barkman Therese, slöjdl:a
 Bengtsson J, f
 Bengtsson Valdus, teol. kand., kyrkoherde
 Berg Sonja, l:a v. privatsk.
 Bergman Emma, f
 Berggren Emma, f
 Bergqvist Selma, f
 Bergstrand Elin, f
 Bernhard T J, f
 Berntsson Maria, handarb.-l:a
 Binning Axel, f
 Björklund G, f
 Björkstrand M, f
 Blomqvist K F, f
 Boberg Anna, f, Skårdala, Surte
 Bolmstrand J A, f
 Boman Maria, sm
 Borgström Anna, förest. för priv. folksk.seminariet
 Boustedt Anna, sm
 Brandell N J, f
 Bratt Annie, sm
 Brattberg Elsa, kontorist
 Bremer Therese, f
 Broberg Hulda, f
 Brodén J B, f
 Bylander Gunborg, sm
 Carlsson Elin, slöjdl:a
 Carlsson Esther, f
 Carlsson J A, f
 Carlsson Verther, f
 Cavallin Erika, skolköksl:a
 Cederblom Elisabet, sm, Ö
 Cederqvist R A, f, Ö
 Celandier Ester, f, Ö
 Cervin Anna, f, Ö
 Cervin Elin, f
 Christensson Blenda, f
 Christensson Helena, f
 Christensson Hilma, f
 Corsy Jeanne, f
 Dahlberg Mathilda, sm
 Dahlberg T, f
 Dahlgren Malvina, sångl:a
 Dahlgren O V, f
 Dahlstrand J A, f
 Davidsson Anna Sofia, sm, Ö
 Ehrenström Serena, f

Ekermann Elsa, f
 Ekfeldt Agnes, sm, Ö
 Ekman Anna, f, Ö
 Ekman E, f
 Ekström J, f
 Elam E A, f
 Elander Elin, f
 Elander P, f, d. lär.
 Elfström J A, överlär.
 Engholm Vilma, lär:a v. privatsk.
 Engqvist O, f
 Engström A, överlär.
 Engvall J, f
 Engström Lilly, lär:a i priv.-sk.
 Enstam A, f
 Ericson Kerstin, f
 Ericsson Elisabeth, f
 Eriksson A G, slöjdl.
 Erlanson F G H, f
 Essén E P, f
 Fahlander Anna, slöjd.-l:a
 Fehrnlund Magna, f
 Fjellström Berta, f
 Frankman Emma, f
 Fredén A, f, H
 Freeman Signe, f
 Fredriksson C, f
 Fridlitzius J, f
 Frunck Ingrid, f
 Fröberg Anna, sm
 Fröberg L, f, Ö
 Gardell C J, f
 Gisslow G, f
 Glimstedt J, f
 Grankvist Maria, f
 Graners Lilly, sm
 Grauers Karin, sm
 Grimberg Ebba, f
 Grimberg J, f
 Grimberg Linnéa, slöjdl:a
 Gunnesson K G, f, d. lär.
 Gustafsson K A, f
 Hagard Elsa, sm
 Hage D, f
 Haglund A B, f
 Hall K L, f
 Hallén H, slöjdinsp.
 Hallenborg Dagmar, f
 Halling Rud., f
 Hammar Gertrud, f
 Hammar Carin, f

Hansson Achsna, fru
 Hansson Hilma, f
 Hansson Ingeborg, f
 Hansson Olivia, f
 Hedfors A E, f
 von Heine Hilda, l:a v. privatsk:a
 Hellberg Märta, sm
 Helgesson F, f
 Helgesson G, f
 Heljesson Helga, sm
 Henriksson Karin, skolköksl:a
 Hjertstrand Ella, f
 Hofstedt L, f
 Holm Anna, fru
 Holm Hanna, sm
 Holm Hildur, f
 Holm Imri, fil. kand.
 Holm Rurik, fil. d:r, folksk.-insp.
 Holmberg C O, f
 Holmberg E, f
 Holmberg Hanna, sm, H
 Holmblad Ingrid, f
 Holmén Ester, f, Ö
 Holmén P, f
 Holmkvist J A, f, H
 Holmkvist J A, tekningsl:e
 Holmstrand A, f
 Holmstrand G, f
 Hult Julia, f, Ö
 Hultén H, f, Ö
 Hultén Tora, sm, Ö
 Hultgren Amanda, musikl:a
 Hultgren T, f
 Hulthén A, f, Ö
 Hulthén Beda, sm
 Hulthén N, f
 Hyberg J, kamrer
 Hålander M, f, H
 Högmärk Nanna, sm
 Ingvarsson Johan, f
 Ingvarsson Julius, f
 Isgren Hilda, sm
 Jakobsson Alice, sm
 Jakobsson M, f
 Jakobsson Tekla, sm, H
 Jarlén J A, överlär.
 Johansson Ada, sm, H
 Johansson Amanda, sm, Ö
 Johansson Elida, sm
 Johansson Elin, f
 Johansson Elin, sm, H

Johansson Hilda, f
 Johansson Hulda, f
 Johansson Ida, sm, Ö
 Johansson J.f.d.överl., hedersled.
 Johansson John, slöjdl.
 Johansson K A, f
 Johansson Maria, f
 Johansson Sofia, sm
 John O, f
 Johnsson G, f
 Johnsson G A, f, Ö
 Johnsson Hanna M, slöjdl:a
 Jonsson Anna, sm
 Jonsson Hanna, f
 Jonsson Klara, f
 Josefsson J, f, Ö
 Jönsson C G, slöjdl.
 Jönsson Kerstin, slöjdl:a
 Kalin Maria, sm, H
 Karlsson Beda, sm, L
 Karlsson Selma, f
 Kihlberg Agnes, sm
 Kihlberg Hilda, f
 Kjellberg G, f
 Kristensson Alfrida, f
 Kristensson E, f
 Kristensson K I, f
 Kristensson Valborg, f
 Kristiansson Selma, sm, Strete-red, Mölndal
 Kronstrand Thyra, slöjdl:a
 Kruhsberg I, f
 Kullgren Sofia, kontorist
 Kylander Edith, slöjdl:a
 Kylander Gerda, slöjd.-l:a
 Källner N A, f, Ö
 Lagerstedt E, f
 Lagervall Charlotte, f
 Landegren Hildur, sm
 Larsén K L, f
 Larsson Anna, sm
 Larsson Clara, f
 Larsson Elin, sm
 Larsson Elsa, f, Ö
 Larsson Gunhild, sm
 Larsson Hilda, sm
 Larsson Karin, sm
 Larsson Lizzie, sm
 Larsson Märta, sm, Ö
 Larsson Sigrid, l:a v. privatsk:a
 Larsson Sofia, sm, Ö

Lessel Anna L, f
 Lidström Hedvig, sm
 Liljegren Elin, sm
 Liljeholm A F, f. d. överlär.
 Lindberg K J, f
 Lindberg Klara, l:a v. privatsk:a
 Lindbom Ada, fru, H
 Lindblom Frida, f
 Lindell Emma, f
 Lindén O P, f
 Lindén L, f
 Linder J A, f
 Lindholm J, f
 Lindqvist J G, f
 Lindström Karin, f
 Lindström Signe, sm, Ö
 Ljungström H U, f
 Lundberg Anna, sm
 Lundberg Ida, sm
 Lundén Olaus, skolförest.
 Lundén O N, ingenjör
 Lundgren Augusta, sm
 Lundgren F, järnvägstjänsteman
 Lundin H G, f
 Lundmark J, slöjdl.
 Lundqvist M, apotekare
 Lycke P, f
 Lysell Agda, fru
 Långström H, f
 Lövgren A V, slöjdl.
 Magnusson A E, f
 Magnusson A H, f
 Magnusson Anna, f, H
 Magnusson Ellen, sm
 Magnusson Hillevi, f
 Magnusson Lydia, f
 Magnusson N A, f, Surte
 Magnusson O G, f
 Malcolm J, f
 Mally Allfrida, f
 Malmberg J L, f
 Mandahl Alma, f
 Mandahl Hilma, sm, Ö
 Melander Anna, sm
 Möller Anna, sm
 Möller Fanny, slöjdl:a
 Möller Nanna, f
 Nelander H, f
 Nero Hilma, f
 Niklasson Ester, sm
 Nilsson C A, f

Nilsson Cecilia, f
 Nilsson Emma, sm
 Nilsson Hedvig, f
 Nilsson Hildur, f, Marstrand
 Nilsson Mårten V, f, Ö
 Nilsson Naemi, sm
 Nilsson Napolea, sm
 Nilsson Ottilia, f
 Nilsson Otto, f
 Nilsson Svea, f, Ö
 Norberg Ruth, sm
 Nord J, f
 Nordh A, f
 Nordh Olga, f
 Nordlund Elin, sm
 Nordlund R, slöjdl.
 Norlin J A, f
 Norrman Helena, f
 Nyberg C V, f
 Nyberg E, f
 Nyman Augusta, l:a v. priv. sk:a
 Nyman Maya, l:a vid priv. sk:a
 Nystedt B J S, f
 Nystrand A, slöjdl.
 Odher Anna, sm
 Ohrlander Emmy, slöjdl:a
 Ohlander J, överl.
 Olsson A, lär. vid skeppsgosse-
 kåren i Marstrand
 Olsson Alida, sm
 Olsson Anna, sm, Ö
 Olsson Anna, sm
 Olsson Elsa, sm
 Olsson Erik, f
 Olsson G O, f
 Olsson H C, kantor
 Olsson John E, slöjdl., H
 Olsson Karin, sm, H
 Olsson Martina, f
 Othenius Oiga, sm
 Ouchterlony Elsa, handarb.l:a
 Paradis Anna, f
 *Paradis N O S, f
 Park Gustav, gro:shandlare
 Parker Judith, sm
 Pedersen Ellen, l:r:a i priv. sk.
 Pedersen Signe, l:a vid privatsk.
 Persson Ch., slöjdl.
 Persson Emma, f
 Persson Karin, sm
 Persson Karin, skolköksl:a

Persson Olivia, sm
 Persson R, f
 Pettersson Emma, sm, H
 Pettersson Hilda, sm
 Pettersson Ingeborg, f
 Pettersson Klara, sm, Ö
 Pettersson Olivia, sm
 Pettersson Hilda, slöjdl:a
 Pettersson Selma, slöjdl:a, Ö
 Pettersson Kerstin, sm
 Pettersson Klara, f, H
 Pettersson Lilly, sm, Ö
 Pihlquist A, f, Ö
 Richter Leonie, sm
 Pålsson Ida, f
 Pålsson Teresia, handarb.l:a, H
 Raab A, f
 Rasin Anna, sm
 Roos A, slöjdl.
 Rosén A, f
 Rosén K J, f
 Rosenbund Benno, direktör
 Rydberg L, f
 Rydén J A, seminariel:a
 Rydh Nanny, sm
 Rådlund E V, f, Ö
 Sævrin Viktoria, f, H
 Sahlberg Maria, f
 Samuelsson Josefina, sm
 Samuelsson S A, f, Ö
 Sandberg Alvida, f
 Sandberg Lilly, f
 Sandkvist Magda, sm
 Schedwin Anna von, l:r:a vid
 privatskola
 Schultz Fanny, f
 Schütz Josefina, f
 Schöldéen F, f
 Schöldström Thyra, sm
 Selander Hilda, l:r:a i priv. sk.
 Selvén G, f
 Siberg C A, f, Ö
 Silander Agnes, sm
 Sjöblom J A, f
 Sjöholm L G, f
 Sjöstrand O, f
 Skantzé Charlotta, slöjdl:a
 Skog N, f
 Skog Torborg, f, Ö
 Skogsberg Alva, f
 Skogsberg J P, f

Slätt Frida, f
 Slätt J, f
 Sohlman Ruth, sm
 Spetz Elsa, f, Ö
 Stærner Elfrida, f
 Stenberg Olga, sm
 Stensson Signe, skolköksl:r:a
 Stenström Helena, f
 Sterner Signe, f
 Stenquist Ada, f
 Stigner Berta, fru, Ö
 Stolze Theresa, sm, H
 Streiffert H A, f, Ö
 Strömsten Anna, sm
 Strömwall M, slöjdl.
 Svedberg A, handl.
 Svensson Alma, sm
 Svensson Anna, slöjdl:a
 Svensson Helga, f
 Svensson Hulda, sm
 Svensson O, agent
 Svensson Sofia, f
 Säfström Theresa, sm
 Södergren G, f
 Sölvén Emmy, f
 Sörensson Marianne, f
 Sörman Anna, skolköksl:a
 Testman Charlotte, f, H
 Thiberg K O, f, Mölndal
 Timæus Selma, sm, Marstrand
 Thomée P J, f
 Thorell A, f
 Thorén J V, f
 Thorén Lova, f
 Thorén N S, f
 Thorstensson Elin, f
 Thoulin Hildur, sm
 Thunberg Matilda, sm
 Thyrén Ellika, f, Ö
 Tyrén A, f, Ö
 Tärnstedt Anna, f
 Törnberg Anna, f
 Vadell Ellen, skolköks.l:a
 Vahlgren Charlotta, sm
 Vahlgren Bertha, f
 Vall Karin, sm
 Vallin Hulda, fru
 Vallin Ragnhild, sm, H
 Vassén Sigrid, f
 Velin O, slöjdl.
 Venander J S, f, Björkö

Vennergren Edith, sm
 Vennergren Selma, slöjdl:a, H
 Vennersten Alma, musikl:a
 Ventzel Dagny, sm
 Verner Ada, sm, Ö
 Vessberg E F, f, H
 Vestelius Signe, f
 Vesterlind Ruth, sm
 Vesterlund Sara, sm
 Vigforss Elin, f
 Vikander Kerstin, f
 Vikander K G, f
 Vikander O M, f
 Vikander Siri, med. d:r
 Vittander Hanna, f
 Vretlind Hedvig, gymnastikl:a
 Allander Elin, f
 Aström R, f
 Akermark J V, fil. kand., adjunkt
 Åkesson K, f
 Åkerlund A R, f
 Arnell Signe, f
 Ölander H, f
 Österlind Johanna, f
 Österling Ola, f

[H = Hisingsholm, Ö = Örgryte; alla övriga med postadress: Göteborg]

V. Frölunda-Styrsö pastors skolaförening (19)

Ordf.: G. Cedergren.

Andersson Ellen, sm, Käsö, S
 Andersson Hilda, f, Dala, Nya
 Varvet
 Andersson Lovisa, sm, Donsö, S
 Carlsson Fanny, f, Högen, J
 Cedergren G, f, Norra skolan,
 Askim
 Ekström Mathilda, sm, Östra
 skolan, J
 Gustafsson Berta, sm, Hönö,
 Kalvsund
 Hultén A, f, Östra skolan, J
 Johansson Elin, sm, Långedrag,
 Långedrag
 Johansson Hulda, sm, Påve-
 lund, J
 Landström Josefina, sm, Styrsö, S
 Lindkvist Alice, sm, Dala, Nya
 varvet

Palmgren V, f, Långedrag,
 Långedrag
 Petersson Beata, sm, Norra sko-
 lan, Askim
 Risbäck Helga, sm, Hönö,
 Kalvsund
 Stark Nanny, sm, Högen, J
 Strömberg Elin, f, Sandås, Bill-
 dal, J
 Svensson Natalia, f, Påvelund, J
 * Tallberg I, f, Donsö, S
 [J = Järnbrott, S = Styrsö]

Södra Inlands kretsforening (54)

Ordf.: A. N. Strömberg.

Alfredsson Tekla, sm, Alafors, Nol
 Almqvist G A, f, Hunnebostrand
 Andersson Alma, sm, Kareby, K
 Andersson Andréa, sm, K
 Andersson Augusta, sm, L
 Andersson A, f, d. lär., J
 Andersson Carolina, sm, J
 Andree Hanna, f, Surte
 Axelsson Anna, sm, H
 Berndtsson A, skolrådsl., Norum
 Carlberg Gerda, sm, Romelanda
 Dalén A F, f, L
 Eliasson Judith, sm, Hålda, Våvra
 Eriksson Selma, sm, S
 Ekeblad J, f, H
 Ekedahl A V, f, Klöverön, Mar-
 strand
 Gentzel Hilda, sm, Kareby, K
 Gustafsson C G, f, d. lär., K
 Hainau Maria, sm, Romelanda
 Hansson Hildur, sm, L
 Holm C V, f, Nödinge, Nol
 Jansson J A, f, Ucklum
 Johansson C J, handl., Kornhall, H
 Johansson Ottilia, sm, J
 Jonsson Emma, f, S
 Jonsson Maria, sm, Surte
 Karlsson Agda, sm, H
 Karlsohn F J, f, Romelanda, K
 Karlsohn Karolina, fru, Rome-
 landa, K
 Karlsson A, f, Surte
 * Karlsson E, f, Jörlanda
 Karlsson Emilie, fru, sm, Jör-
 landa

Karlsson Hilma, sm, Vena,
 Ytterby
 Karlsson K J, f, Hermansby, H
 Larsson Selma, sm, Norum, S
 Laurin Anna, sm, K
 Lidén J S, f, Hålda, Våvra
 Liljegren Julia, sm, Kareby, K
 Lindgren Agnes, f, Ytter-
 by, K
 Lundgren Augusta, sm, Elles-
 bo, Surte
 Lysén J O, f, Ytterby
 Nilsson Agnes, f, K
 Nilsson Hilma, f, Marstrand
 Rudén O, f, Spekeröd, Jörlanda
 Rydberg A, f, Kareby, K
 Stenberg K A, skolförest.,
 Lundby, Hisingsholm
 Strömberg A N, f, J
 Strömberg Hilma, sm, Hålda,
 Våvra
 Strömberg Svea, fru, J
 Svensson Paulina, sm, Jörlanda
 Söderström H. J, f, Romelanda, K
 Thoren E J, fotograf, Hålda, Våvra
 Torsein C, f, Norum, S
 Vidén K J, f, K

[H = Harestad, J = Jäger, K = Kung-
 älv, L = Lycke, S = Stenungsund]

Tjörns lärareförening (16)

Ordf.: A. Börjesson.

* Anderson Elfrida, sm, Valla, H
 Andersson Hilda, sm, Bleket,
 Stockevik
 Andersson Hulda, sm, Rönn-
 äng, Rönnäng
 Andersson J, lantbr., Valla, H
 Andersson Olga, f, Källekrärr, H
 Börjesson A, f, Valla, H
 Börjesson Kristine, fru, Valla, H
 Eriksson K, folkhögskolelärare,
 Tyft, H
 Jönsson Olga, sm, Myggenäs, H
 Kjellberg Karl, organist, Önne, H
 Nilsson Hilma, sm, Dyrön,
 Rönnäng
 Petersson Berta, sm, Källekrärr, H
 Romanus M, f, Klädesholmen
 Sundström Ingeborg, f, St. Se-
 bräcka, H

Vall Hilda, sm, Klädesholmen
 Östman H, folkhögskoleförest.,
 Tyft, H

[H = Hoga, HJ = Hjalteby]

Orusts kretsforening (28)

Ordf.: J. E. Berg.

Ahlquist O, kyrkoh., Tegneby,
 Tavlebord
 Berg J E, f, Gilleby, Tavlebord
 Blomgren K T, f, Myckleby, S
 Bolander A, f, Stala, V
 Borgström B, f, Hede, S
 Borgström Louise, fru, Hede, S
 * Bratt K A, f, Ellös, K
 Didriksson Daga, sm, Nösund
 Eriksson Berta, sm, Lång-
 by, V
 Eriksson P, f, Fundeskär,
 Henån
 Gren Ruth, sm, Lalleröd, Nö-
 sund
 Gyllin Anna, f, Ilandafors, K
 Johansson A, lantbr., Surnäs, V
 Johansson Agda, sm, Havberg, S
 Johansson Anna, sm, V
 Jonsson Stina, f, Bräcke,
 Nösund
 Longnell Martina, sm, Hoga, V
 Longnell Tilda, sm, Brattås,
 Henån
 Mattsson S, f, Vassön, Slussen
 Niklasson C J, f, hedersl., Ste-
 nungsund
 Nilsson Hilma, sm, Rålanda,
 Tavlebord
 Olsson Agnes, sm, Kollunge-
 röd, Sv
 Olsson G A, f, Karingön
 Olsson Magna, sm, Långelan-
 da, Sv
 Olsson Maria, sm, Hjälmsvik, V
 Olsson S N, skeppsbyggm., S
 Vetterström E V, f, Rö-
 ra, S
 Vik O, f, Moilösund

[K = Kårehogen, S = Stillingsön, Sv =
 Svanesund, V = Värekl]

Uddevallakretsen (27)

Ordf.: J. L. Karlberg.

* Ammelin Ellen, sm, U
 Arvidsson J A, f, Herrestad
 Björkander H, f, Grohed
 Bohlin E, f, U
 Bohlin Emy, fru, U
 Carling H, f, U
 Dahlin Agnes, fru, f, U
 Dahlén E, f, U
 Jacobsson Maria, f, U
 Jansson Ernst, f, U
 Johansson A, f, U
 Johansson Alma, sm, Amboryd, Nol
 Johansson Brita, sm, Backen,
 Grohed
 Johansson Elvira, sm, Käsen, U
 Karlberg J L, f, U
 Karlberg Therese, fru, U
 Larsson Jenny, sm, Grohed
 Ljungner J R, f, Ljungskile
 Lundberg E, f, Gustavsberg, U
 Olson Albert, f, U
 Olsson Alban, f, U
 Salomonsson O S, f, Grohed
 Sandström G, f, Gustavsberg, U
 Särnqvist K O, f, U
 Södergren Klara, sm, U
 Thorell Lilly, sm, U
 Thorell O E, f, Gnällen, U

[U = Uddevalla]

**Lysekilstraktens lärare-
förening (35)**

Ordförande: J. S. Lidell.

Abrahamsson Judit, sm, S
 Bengtsson Axelina, sm, Skaftö, F
 Dahlqvist Klara, sm, Hjalmedal
 Engvall J E, f, Hjalmedal
 Falk A E, f, Brodalen
 Gustafsson Hildur, sm, L
 * Hedén O, f, L
 Jakobsson M, skolr., L
 Jungnell F, f, B
 Kristensson Albertina, sm, Gra-
 varne
 Kumlin N, f, Lyse
 Lidell J S, f, Dragsmark

Ljunggren Hanna, sm, St.
 Kornö, L
 Ljunggren Klara, sm, Övertun,
 Gerlesborg
 Lycke O C, f, L
 Löfberg Amanda, f, L
 Magnusson Gerda, sm, S
 Mattsson B, lantbr., Brodalen
 Mylander Anna, sm, Lyse
 Nilsson K, f, Grundsund
 Olander N J, f, Gullholmen
 Olsson Anna, sm, L
 Olsson Augusta, sm, L
 Olsson Charlotta, sm, S
 Olsson Hilda, sm, Bokenäs
 Olsson Hildegard, sm, L
 Olsson ON, riksd., skolr., Heden, B
 Persson K V, f, S
 Pettersson Elise, sm, Gravarne
 Pettersson P A, f, Gunnesbo, F
 Sandén C, f, Bokenäs
 Stenbeck Maria, f, L
 Strandén Gerda, sm, L
 Svensson Lovisa, sm, Lyse
 Ödman C J, riksd., skolr., Sälvik, F
 [B = Brastad, F = Fiskebäckskil, L =
 Lysekil, S = Smögen]

Munkedalskretsen (17)

Ordf.: B. H. Palmgren.

Andersson Beda, sm, Svarte-
 borg, H
 Bruselius K V, f, Folkesberg,
 Dingle
 Börjesson S, f, Foss, M
 Gerdes Elin, f, M
 Grundberg E, skolrådsl., M
 Johansson Sigrid, sm, Foss, M
 Karlsson Alexandra, sm, Ger-
 munneröd, M
 Karlsson A E, f, M
 Karlsson Hildur, sm, Hede-
 kvarn, M
 * Lidén A V, f, M
 Lindqvist R, f, Håby,
 Dingle
 Lindqvist V, f, M
 Mellander A P, f, Svarte-
 borg, H
 Nykvist Alma, sm, Svarteborg, H

Olsson Ellen, sm, M
 Palmgren B H, f, Saltkällan, M
 Thorén Elin, sm, Stene, M
 [H = Hällevadsholm, M = Munkedal]

Kville skolförening (21)

Ordförande: Oscar Udén.

Ahlin Klara, sm, H
 Berg E, f, Tossene
 Björklund J O, f, K
 Gill Maria, sm, Bronneby, K
 Hansson Alfred, f, Hög-Edsten, F
 Johansson Gerda, sm, F
 Johansson Helen, fru, sm, Te-
 gelstrand, H
 Johansson Helene, sm, H
 Johansson Hildur, sm, K
 Johansson Josefine, f, Slättra,
 Gerlesborg
 Johansson Nora, sm, Kärld, F
 * Karlsson Hanna, sm, K
 Källander A, f, Todderöd
 Nygren Amanda, sm, H
 Olsson Alma, fru, sm, F
 Olsson Lotta, sm, F
 Pehrsson Anna, f, F
 Sandholm Artur, f, F
 Stubelius C R, f, F
 Udén O, f, H
 Vallin Agnes, f, Trättestad,
 Rabbalshede
 [F = Fjällbacka, H = Hamburgsund,
 K = Kville]

**Norrvikens lärareförening
(24)**

Ordf.: Axel Lundberg.

Andersson Agnes, sm, S
 Andersson Hilda, sm, S
 Andersson Jeanette, sm, S
 Banck Elise, f, S
 Carlson Anna, sm, S
 Fägersten I A, f, Anneröd, S
 Gustavsson Helfrida, sm, Nälinge
 * Hansson J H, f, Tjärnö
 Hjelmström Olga, f, S
 Häggblom L J, f, Björneröd
 Johansson Thyra, f, S
 Korneliusson Elsa, sm, Nälinge

Landén Beda, sm, Koster
 Landén E A, f, Hogar, Överby
 Larsson Annie, sm, S
 Lindqvist J A, f, Råssö, Överby
 Lindstedt J H, f, S
 Lundberg A, f, Hogdal, S
 Lundberg Gärda, sm, Lommelanda
 Lycke B N, f, S
 Nilsson Gerda, f, Nälinge
 Norrby C H, f, Lommelanda
 Rötterberg Maria, sm, S
 Vetterqvist Anna, f, Björneröd
 [S = Strömstad]

Älvsborgs län.**Valbo härads folkskollärare-
förening (27)**

Ordförande: H. Frennberg.

Bodell G, f, Lerdal, Tångelanda
 Brunsson Alma, sm, Ellenö
 Dahllöf Emma, sm, Sandviken, F
 Eriksson Elisabet, sm, Hjärtåter
 Forsmarker C V, f, Högsäter
 Frennberg, H, f, F
 Godén A, f, F
 Hamberg Augusta, sm, Högsä-
 ter
 Hansson Fredrika, sm, F
 Helldén A, f, Högsäter
 Jansson Albertina, sm, S
 Johansson Sofia, sm, Högsäter
 Jonasson Sofia, sm, Högsäter
 Karlsson Klara, sm, F
 Levin J, f, S
 * Linder A, f, Ödeborg
 Magnusson D, f, Krokstad
 Nilsson A G, f, Torp, Ellenö
 Nilsson Emma, sm, Torp, Ellenö
 Nilsson Matilda, sm, Torp, Ellenö
 Nylén G, f, Valbo Ryr, Enkelsrud
 Svensson Lovisa, sm, Torp, Ellenö
 Svensson Sofia, sm, S
 Söderlind J D, f, Nättjebacka
 Thedin K A, f, Rådanefors
 Thorson J, rektor, F
 Zetterdahl L F, f, Hjärtåter
 [F = Färgelanda, S = Skällåter]

Steneby kretsförening (15)

Ordförande: A. Stendahl.

Bergström A G, f, Ramdalen,
Tisselskog
Bergström J, f, Fjäll, L
Edqvist O A, f, Bäckefors
Forsberg H, f, Laxarby
Gräslund Alma, sm, Billingsfors
Gräslund K, f, L
Lagerkvist E, f, Bergane, D
Lindskog H, f, Skåpafors
Magnusson J, f, B
Olsson A, f, Asslebyn, D
Palm S P, f, B
Renström J P, f, Billingsfors
Skogsberg A E, f, Ertemark, B
*Stendahl A, f, Steneby, D
Svensson S, f, Alltorp, Iväg

[B = Bengtsfors, D = Dingelvik, L = Långed]

Markernas lärareförening (26)

Ordförande: F. Lindberg.

Abrahamsson Gerd, sm, Blomskog
Andersson Elisabeth, sm, Rök, Sil
Albinsson Agnes, sm, Blomskog
Andersson G, f, Åslanda, Å
Bryngelsson Augusta, sm, Kesnacken, T
Bäckström Amanda, sm, Gyt-näs, L
Croné A H, f, Höglän, A
Dalström A, f, Trankil, L
Delén Maria, sm, Flolanda, T
Fagerlind Märta, f, Vamberviken, G
Fredlund A, f, Hjällen, S
Holmblad J, f, Flolanda, T
Höggren K J, f, Kesnacken
Jakobsson Albertina, sm, Trankil, L
Karlsson Klara, sm, Lugnet, K
Larsson Hildur, sm, Sundstaby, Fölsbyn
*Lindberg F, f, Lugnet, K
Lyckström J A, f, G

Mörne J, f, S
Nilsson Anna, sm, Gällesnäs, K
Nilsson D, f, L
Norling J A, f, Gällesnäs, K
Sandgren G, f, Sundstaby, Fölsbyn
Stahlén A G, f, Bartveten, S
Ullström Lilly, sm, G
Vallin V, f, Lysed, A
[G = Gustavsfors, K = Kråkviken, L = Lenpartsfors, S = Sillerud, T = Torsskog, A = Årjäng]

Åmålskretsen (34)

Ordförande: Axel Nylén.

Backert V, f, Ånimskog
Beckman Emma, f, A
Boström Hilma, sm, Rösevål, A
Brantenberg Ingrid, sm, A
Branzell N F, f, d. lärare, A
Bågenholm Ingeborg, sm, A
Edquist G, f, A
Edqvist Selma, sm, Björkl, A
Elfvendahl Ester, slöjdlär., A
Erling R, pastor, Movik
Fagerström Klara, sm, A
Fliesberg Hilda, f, d. lärare, A
Hedrén T, f, d. lärare, Tösse
Hägg Johanna, sm, A
Jonsson Ada, sm, A
Larsson Kåsa, sm, A
Magnusson Augusta, sm, Tösse
Magnusson Brita, sm, Tösse
*Meyer Anna, f, A
Nilsson Alfa, sm, Tösse
Nylén A, f, A
Olsson Anna, fru, A
Olsson S, f, A
Palmertz Carl, grossh., A
Schölin E A, f, A
Stark Ester, f, A
Svensson Alma, sm, A
Svensson Elin, sm, A
Thorén Amalia, sm, A
Vahlbäck L J, kontr.-prost, skolr.-ordf., A
Varsholm Sofia, sm, Ånimskog
Vessel M, f, Ånimskog
Vester Elin, fru, Berga, A
Vester L, f, Berga, A
[Å = Åmål]

Nordals lärareförening (15)

Ordförande: L. V. Norén.

Andersson Valborg, sm, Ör
*Berger C, f, Dalskog
Ekblom A, f, Ör
Helsing J, f, Järn, M
Höglund A, f, Skållerud, U
Johansson Alma, sm, U
Johansson Hildur, f, Ransberg, Köpmannabro
Larsson Elise, sm, Korserud, U
Larsson Olga, sm, Ör
Lindén Mina, sm, Nordkärr, M
Norén L V, f, U
Pettersson Hulda, sm, Skållerud, U
Qvänsel K A, f, Grinstad
Rinblad Amalia, f, Gunnarsnäs
Dals-Rostock
Örtendal A, f, Dalskog
[M = Mellerud, U = Uppered]

Frändefors pastorats lärareförening (20)

Ordf.: J. S. Blomqvist.

Blomqvist J S, f, B
Danielsson Hilda, sm, Bjurhem, F
Elgh Emma, sm, Ris, F
Elovsson Anna, sm, Anolfsbäcken, F
Hallqvist Alma, f, Forsane, F
Hulting Anna, sm, Lövnäs, F
Isaksson Sara, sm, Sivikan, F
Kjell Hanna, sm, B
Jakobsson J A, f, Sivikan, F
Johansson Anna, sm, Grotte-torp, F
Johansson Ida, sm, Bollungsnäs, SR
Juhlin G, komm., Hönseberg, B
Larsson Betty, sm, Arbol, SR
*Lundgren J A, f, Erikstad
Nilsson Anna, sm, Thån, B
Nilsson Olivia, sm, Sivikan, Vänersborg
Palmqvist A, f, Bollerud, SR
Persson Lovisa, sm, Bollungsnäs, SR

Svanqvist C A, stat.-insp., B
Vesterdahl C R, f, Flicksäter, F
[B = Brålanda, F = Frändefors, S R = Sundals Ryr]

Vänekretsens lärareförening (51)

Ordförande: K. Vikström.

Abrahamsson Annie, sm, T
Andrée Hedvig, sm, T
Aronsson R, f, T
Bengtsson Anna, sm, Ryr
Berndtsson Ellen, f, V
Björklund Josefine, sm, T
Björklund Sofia, Väne-Åsaka
Börjesson Selma, sm, V
Ekeröth Fritz, f, Gårdhem
Engblom J, kamrer, T
Eriksson H, f, Strömslund, T
Fransén J E, f, Myrtuvan, T
Gabrielsson Anna, sm, Ramnered, V
Granqvist C O, f, Ryr
Hallgren Elin, sm, T
Hansson Jenny, sm, V
Hellner O, överlär., T
Holmdahl I, f, T
Jakobsson Edit, sm, Båberg, V
Jakobsson Hilma, f, Brinkebergskulle, V
Jakobsson Sofia, sm, Brinkebergskulle, V
Johansson Inez, f, T
Johansson Vilhelmina, sm, Strömslund, T
Källner C A, pastor, skolr., T
Larsson Anna, f, V
Larsson H S, f, T
Lidman Anna, f, Ramnered, V
Lindell S, f, V
Ljung Augusta, sm, T
Lundblad G T, kyrkoh., T
Lundgren A, f, V
Nyström A J, f, Väne-Åsaka
Olander Maria, f, T
Olsson Hjördis, f, T
Persson Elin, f, T
Pehrsson Hj., f, V
Pettersson Emilia, f, V
Rahne K O, f, Strömslund, T
Rask E, f, Strömslund, T

Ryman G E, f, Rånnum
 Salander V, f, Väne-Asaka
 Samuelsson Emma, sm, Ströms-
 lund, T
 Stenholm Signe, sm, Torsered
 Strandman Agda, f, Skoftebyn, T
 Sundberg A H T, f, T
 Tengström J V, f, Väne-Asaka
 Vallkvist Elin, sm, Rånnum
 Viking E, f, Gustavsberg, V.
 Tunhem
 Vikström K, överlär., V
 Vogel Tyra, sm, Strömslund, T
 *Aström S, f, V. Tunhem
 [T = Trollhättan, V = Vänersborg]

Lilla Edet-Lödösesekretsen (67)

Ordförande: P. E. Nyström.
 Ahlberg R, v. ordf. i skolr.,
 Skepplanda, Å
 Agtingius Clara, f, E
 Agtingius Gertrud, sm, E
 Andersson Agnes, sm, Thorskog, L
 Andersson Emma, sm, Hedan,
 Fors, S
 Andersson Olga, sm, Å
 Andersson Olivia, sm, Romeled, S
 Andersson Oscar, skolr., Alvhem
 Andersson O P, lantbr., Alvhem
 Banck Constance, fru, sm, In-
 tagan, Åkerström
 Christiennin Hildur, sm, U
 Dahlby Maria, org. o. musikal, E
 Dahlby O, f, E
 Engberg J A, f, Starrkärr, Å
 Fridén A, f, Ström, E
 Grundell I, f, U
 Hallén A, f, S
 Hansson Anna, sm, Kilanda
 Hermansson Berta, sm, Assle-
 röd, Västerlanda
 Hollender A, f, Hålanda, N
 Jacobson C A, f, Hjartum
 Johansson A, f, Sörby, S
 Johansson Anna, sm, Hulan, Å
 Johansson Augusta, fru, sm, Ha-
 steröd
 Johansson Hilma, sm, Västerlanda
 Johansson J, lantbr., Torpa, Hå-
 landa, N
 Jonsson Augusta, sm, Västerlanda

Jonsson Ellen, sm, E
 Jonsson Maria, sm, E
 Jönsson Jenny, sm, E
 Karlsson A, överlärare, Surte
 Karlsson Alma, f, Asbräcka, E
 Karlsson Alma, sm, Öresjö, Ryr
 Karlsson Elsa, sm, E
 Karlsson K F, skoltillsyningsm.,
 Kattleberg, Å
 Lenberg A O, f, Skår, Å
 Lenberg Signe, sm, Ramstorp, Å
 *Linderöth R A, f, Amneröd, L
 Lindqvist T, reg.-past., överl., E
 Lindström C F, skogv., Live-
 red, Grävsnäs
 Ljungh N H, f, E
 Lundberg A V, f, Surte
 Lundgren Hanna, sm, E
 Mattsson Hanna, sm, Alafors, Nol
 Mellström C O, f, Angered,
 Agnesberg
 Mjöberg Ida, sm, U
 Möllén J A, f, Sålunda, Å
 Nilsson Beda, sm, Ström, L
 Nilsson C, f, L
 Nilsson E, riksdagsm., Kattle-
 berg, Å
 Nilsson Hildur, sm, Göta
 Norberg Hildur, sm, E
 Nyström P E, f, Västerlanda
 Odhqvist D A, f, Alafors, Nol
 Osterman Lotten, sm, Fors, S
 Pettersson E E, f, Intagan,
 Åkerström
 Pettersson Matilda, f, E
 Rhodin Adolfine, fru, Ramstorp,
 Alvhem
 Rhodin S J G, f, Ramstorp,
 Alvhem
 Stedt Hilda, sm, Garn
 Strömberg G, f, Skepplanda, Å
 Vallén J, f, E
 Wallerius A, fil. d:r, kyrkoh.,
 Hjartum
 Venner Anna, sm, Surte
 Wermcrantz G S, f, E
 Wettergren E P, f, Romeled, S
 Willman Vilma, f, Hasteröd
 [E = Lilla Edet, L = Lödöse, N =
 Nygård, S = Skrehall, U = Upphärad,
 Å = Älvängen]

Alingsåstraktens skolföre- ning (53)

Ordf.: A. P. Johansson.

Ahlstedt J P, f, A
 Andersson C f, Algutstorp, V
 Andersson G, skolr., Fölene, H
 Andersén Alfild, sm, Eggvena, H
 Andersson Johanna, sm, H
 Andersson Josefina, sm, Fölene, H
 Andreasson A P, skolr., Rem-
 mene, H
 Andreasson K, direktör, Rem-
 mene, H
 Bergström Hanna, f, A
 Brobeck E H, f, Floda st.
 Bryngelsson A, skolr., Torsled, H
 Carlsson H, riksdagsm., H
 Edgren F E, f, Lerum
 Edqvist H L, f, Hemsjö, Nor-
 sesund
 Ekengren B, f, Skövde.
 Tumberg, V
 Engström C A, f, Norunga
 Eriksson C A, f, Ödenäs, A
 Eriksson Einar, f, Bälänge, A
 Falk F, komm., Tumberg, V
 Fogelberg J L, f, Långared
 Hedlund Augusta, sm, A
 Hjort Ida, f, Floda st.
 Holmstrand A, f, Hool, L
 Hulting Hj., disp., H
 Häger J A, f, Lena, Östadkulle
 Johansson A G, f, A
 Johansson A P, f, Remmene, H
 Johansson Edith, sm, Remme-
 ne, H
 Johansson Terése, f, Skallsjö,
 Floda st.
 Karlberg K, f, A
 Karling Hildur, sm, Bälänge, A
 Karlsson Viktoria, sm, Tors-
 led, H
 Larsson Hilda, f, Lerum
 Larsson Jenny, f, H
 Lindelöv A, f, Brottnensby, H
 Lindqvist Ruth, sm, Siene, L
 Loocrantz A P, f, A
 Lundgren Hilda, f, A
 Magnusson Gerda, f, Horla, L

Mellin C A, f, Skövde. Tum-
 berg, V
 Mellin Kristina, sm, Skövde.
 Tumberg, V
 Nordgren Matilda, sm, H
 Nyberg Jenny, sm, Skövde. Tum-
 berg, V
 Palmblad K E, f, Lygnared, A
 Pettersson C J, skolr., Tarsled, H
 Pettersson C J, sko'r., Tarsled, H
 Petersson Johanna, f, Risveden,
 Anten
 Rylander H, grossh., skolr., H
 Sahlstrand Anna, slöjdl., A
 Sjödin S G, f, H
 Sjöström Ingeborg, f, A
 Velin S, folkhögskoleförest., H
 *Öhrberg Bengt, f, Siene, L
 [A = Alingsås, H = Herrljunga, L =
 Lagmansholmi, V = Vårgårda]

Bollebygd-Sätillakretsen (18)

Ordförande: F. Dahlén.
 Andersson Agc'a, sm, Gesebohl.
 Hultafor
 Björklund Olivia, sm, Kyrkskol., B
 *Bramberg Ada, f, Eriks-
 myst, R
 Bryngelsson Betty, sm, By,
 Töllesjö
 Dahlén F, f, Björketorp, R
 Elander H, f, Töllesjö
 Gustafsson Matilda, f, B
 Hansson Anna, sm, Björlanda, S
 Jansson Augusta, sm, Eriksmyst, R
 Johansson Alma, sm, Flohult, S
 Johansson Emma, sm,
 Kalvshult, R
 Karlsson B M, f, Hyssna
 Lidsell Lydia, sm, Hedegärde, B
 Månsson Gärda, sm, Rya, S
 Nordling J A, sm, Björketorp, R
 Persson Gerda, sm, Björketorp, R
 Strandberg E, f, S
 Vednell K H, f, Hedegärde, B
 [B = Bollebygd, R = Rävlanda, S = Sätilla]

Marks lärareförening (42)

Ordförande: J. S. Norling.
 Andersson A, f, Haratängen, K

Andersson Alma, sm, Gullberg, K
 Andersson Charlotta, sm, Kin-
 naron, a, F
 André D, f, K
 Bertilsson Jenny, sm, Brunabo,
 Karl Gustav, Ks
 Bexell Alma, sm, Öxabäck
 Bolin Maria, sm, Öxabäck
 Brodin C N, kyrkoh., Ks
 Djurberg L A, f, Rydboholm
 Ek F V J E, f, Hult, K
 Elmqvist F A, f, Örby, K
 Eriksson Anna, sm, Halla, Gun-
 narsjö
 Forsman Olivia, sm, Skene
 Hagnell K F, f, Foutskäl, Björ-
 ketorp
 Hansson A, f, Öxnevalla, Sund-
 holmen
 Hellman K A, f, Backen, K
 Johansson Ida, sm, Kinnaroma, F
 Johansson Matilda, f, Gunnarsjö
 Johansson Sara, sm, F
 Jonsson Tekla, sm, Grimmered
 Källberg N A, f, Öxabäck
 Larsson Amanda, f, Istorp, Horred
 Lindegren O A, f, Toretorp
 Lundell B, f, Hajom, Skene
 Malmqvist J A, f, Istorp, Horred
 Mellander B A, f, Seglora, F
 Mellander Ingeborg, f, Skene
 Modin Anna, sm, Karl Gustav, Ks
 Nilsson Maria, sm, Haratången, K
 Norlander N J O R, f, Rydal, K
 Norling J S, f, F
 Olsson Amanda, sm, Karl Gus-
 tav, Ks
 Rygren A B, f, Grimmered
 Strömer Ture, f, Hulud, F
 Strömquist A H, f, Horred
 Svensson A, f, Ks
 Svensson Ida, sm, Brunabo,
 Karl Gustav, Ks
 Tellander J, f, Ellekulla
 Törngren J, f, Seglora, F
 Törngren Selma, sm, Seglora, F
 * Vinblad F E, f, Gullberg, K
 Vångstedt A, f, Kinnaroma, F
 [F = Fritsla, K = Kinna, Ks = Kung-
 gåter]

Kinds kretsförening (65)

Ordförande: J. P. Olsson.

Abrahamsson A, f, S
 Andén Elisabeth, sm, Kalv, K
 Andén H, f, Håksvik
 Andersson Alfrida, sm, Sjötofta
 Andersson Amanda, sm, Ullasjö
 Andersson Anna, sm, Mårdaklev
 Andersson C, f, G
 Andersson K A, f, Sjötofta
 Arvidsson Hanna, sm, Dalstorp
 Bexell J F, f, Tranemo
 Bexell M, sm, Tranemo, Uddebo
 Bondesson Ake J, f, Sex-
 drega
 Brattberg A, kassör, L
 Brusevitz C A, disp., L
 Brusevitz Er, ingenjör, L
 Busck Rosa, f, Tranemo, Uddebo
 Carlsson C A, kyrkoh., S
 Christensson Amanda, sm, Håks-
 vik
 Claesson Helena, sm, Tverred
 * Edén C A, f, S. Åsarp, L
 Eriksson A, lantbr., Ullasjö, S
 Eriksson Alma, sm, Tranemo,
 Brandsmo
 Erlandsson Anna, sm, Holts-
 ljunga
 Fogelquist A V, f, Gällstad
 Frizell A, f, Ö. Frölunda
 Frizell J V, f, Mårdaklev, Klev
 Gustafsson Selma, sm, Reve-
 sjö, S
 Hedenlund Hulda, sm, Långhem
 Heland P, f, Älvsered
 Isaksson Ida, sm, Strömsfors
 Jakobsson Anna, f, Påbo, Gällstad
 Johansson Joh: a, sm, Älvsered
 Johansson Sara, sm, Ljushult,
 Aplared
 Kampe Emma, sm, Örsås, Axelfors
 Karlén J H, f, Mossebo
 Karlsson M, f, Miöback
 Lannér Hadar, f, Dalstorp
 Larson Agda, sm, Örsås, Axelfors
 Lindegren Ester, sm, Mårdaklev
 Lindkvist G, f, Ljungarsp
 Lundstedt C P, f, Dannike
 Lönnerblad J H, f, Månstads-
 skulle

Magnell K J, f, Ambjörnarp
 Markusson Ada, sm, Hulared,
 Dalstorp
 Melander A, f, Holtsljunga
 Melander Elsa, sm, Torp, Mån-
 stad, Månstads-
 Nilsson Frida, sm, Tverred
 Nilsson Hulda, sm, Ullasjö, S
 Nordvall Karolina, sm, Dalstorp
 Olsson Anna, sm, Nittorp, G
 Olsson Elna, f, Nittorp, G
 Olsson J P, f, Nittorp, G
 Olsson Olvia, sm, Påbo, Gällstad
 Petersson M, f, Ambjörnarp
 Sjöqvist J A, f, Säm, Vegby
 Strömberg A J, f, Kalv, K
 Strömberg H., kand., Axelfors
 Strömberg T J, f, Axelfors
 Sundblad A, f, Ullasjö, S
 Sveningson Anna, sm, Grimsås
 Sylvén E J, f, Åsunden
 Ternblad A E, f, Långhem
 Vallberg S P, f, Redslared, S
 Vallen J G, sm, Åsunden
 Öfverström Agnes, sm, Fel-
 lingsryd, L
 [G = Göltingstorp, K = Kalvsjöholm,
 L = Limmared, S = Svenljunga]

Borås kretsförening (68)

Ordf.: J. F. Benjaminsson.

Ahlström Alice, f
 Andersson Anna, sm
 Andersson Annie, f
 Andersson E, sm
 Andersson Ebba, sm
 Andersson Olivia, sm
 Andersson Ottilia, f
 Benjaminsson J F, f
 Bergmansson Ellen, f
 Björk Anna, sm
 Björken Clara, sm
 Broddelius Gerda, f
 Carlsson Elin, sm
 Carlsson Helga, f
 Dahlin Signe, f
 Ekström Lilly, f
 Gabrielsson S N, f
 Gustavsson Betty, sm
 Hagård A, f
 Hedin Estrid, f
 Holmström Anna, f
 Jansson Helena, sm
 Jansson Maria, sm
 Johansson Ida, f
 Johansson K, slöjdl.
 Johansson Vilhelmina, sm
 Johnsson Anna, sm
 Johnsson G, f
 Klefberg Thora, f
 Lagergren Gerda, f
 Lagerqvist Emma, sm
 Larsson S, f
 Lidén Frida, f
 Lindberg Ester, f
 Linnander K, f
 Ljungqvist Agda, f
 Molin Alma, sm
 Nordendahl C, folkskoleinsp.
 * Persson D, f
 Persson Maria, fru, f
 Petersson Alma, sm
 Redlund Ruth, sm
 Roman Anna, sm
 Rydén J, f
 Rydén K, f
 Sandberg C D, f
 Segerberg Ebba, fru, sm
 Sjölin Karin, sm
 Sjöman Hildur, f
 Ströberg Gustav, f
 Sundén Leontina, sm
 Svensson Gunhild, f
 Svensson Hilda, sm
 Svensson Ida, sm
 Söderberg A, f
 Torgersrud Anna, f
 Tengroth G, f
 Tengroth Rosalie, fru, f
 Thorsell Hanna, sm
 Uhlin Anna, f
 Valborg Judit, f
 Valborg Naemi, slöjdlärlarinna
 Valborg Rut, f
 Vesterlund Greta, sm
 Vingqvist Elsa, f
 Visborg C J, f
 Visborg Ester, f
 Åkerblom Karin, sm
 [Alla med postadress: Borås]

Ås kontrakts lärareförening (33)

Ordf.: K. J. Johansson.

Ahrén H, f, Sandhult
 Andersson Elma, sm, Viared, B
 Aronsson Ada, sm, F
 Aronsson Josefina, f, Forshälla
 Berg Hilma, fröken, Tärby, F
 Floberg H, f, Södra Ving
 Hagberg Elin, sm, Bredare,
 Myrekulla
 Herder J H, f, Vängdala
 Hjelmgren G, f, F
 Johansson A J, f, Övrarp, Toarp
 Johansson Bertha, sm, Varnum,
 Nitta
 Johansson C A, f, Väla, F
 Johansson Charlotta, Övrarp,
 Toarp
 Johansson K J, f, Fenneslund,
 Nitta
 Johansson S A, f, Germunda-
 red, Målsryd
 Jungblom M R, teol. lic., pas-
 tor, Ringsdala
 Kirsten Anna, sm, Toarp
 Kjellgren S A, f, Torpa, B
 Källander A V, f, Tämta, Vängdala
 Lagerström Frida, sm, Bredare,
 Myrekulla
 Lidén F H, f, Borgstena
 Lundqvist Agnes, sm, F
 Olsson Maria, sm, Torpa, B
 Rydén Julia, sm, Toarp
 *Sandberg G, f, Rångedala
 Sandblom A, f, Gingrid, F
 Sandblom Elsa, sm, Gingrid, F
 Svantesson S, f, Bredare,
 Myrekulla
 Svensson Elsa, sm, Fenneslund,
 Nitta
 Svensson Olivia, sm, Tärby, F
 Ulén G V, seminarieförest., Tor-
 pa, B
 Wärn Josef, f, Toarp
 Vennerberg Hulda, sm, Katri-
 nedal, B
 [B = Borås, F = Fristad]

Gäsenekretsen (18)

Ordförande: E. Roos.

Andersson A, lantbr., Galstad,
 Asklanda
 Andersson Thea, sm, Gällby, H
 Brandberg Ester, f, Vesene, L
 Carlsson A, skolrådsl., Gällby, H
 Engstrand A Th., f, Broddarp
 Engstrand Einar, f, Alboga, Od
 Grönbeck Hanna, sm, Od
 Hellstrand A, f, Molla, Mollaryd
 Johansson Amanda, sm, L
 *Källström J A, f, Hov, L
 Ljungstrand Julia, sm, Hov, L
 Odquist Elise, sm, Od
 Petersson Vivan, sm, S
 Roos E, f, Grude, L
 Sandberg F, godsägare, L
 Stjärnström A G, f, Öra Stom
 Ståhlberg F, stationsinsp., L
 Tunblad E, f, S
 [H = Herrljunga, L = Ljung, S =
 Skölvene]

Ulricehamnskretsen (21)

Ordf.: Fritz Källberg.

Andersson Emilia, sm, Kyllingared
 Andersson Olga, sm, D
 Appelkvist R, f, Timmele, Lena
 Berger J, f, Blidsberg
 Engström K, lantbr., Lena
 Eriksson F O, f, Murum
 Fagrell Beda, fru, U
 Fagrell G V, f, U
 Hellstrand V, f, Brunn, U
 Holmqvist H, f, Liared
 Johansson C A, f, Gullered
 Johansson Selma, sm, Knätte, D
 Kraft S, f, U
 Källberg F, f, Timmele, Lena
 Lannér Signe, sm, Böne, D
 Lindskog John G, f, D
 *Lundskog V, f, Strängsered
 Lennmark A H, f, Knätte, D
 Peterson Hildegard, sm, Timme-
 le, Lena
 Vestfelt Emma, sm, U
 Öhlin A, f, Böne, D
 [D = Dalum, U = Ulricehamn]

Skaraborgs län.

Mullsjökretsens lärareföre- ning (27)

Ordförande: D. Hennix.

Blomqvist G, f. d. f, Bjurbäck
 Cedervall Ellen, sm, Härstorp, S
 *Dahlström A, f, Härja, T
 Dahlström Olga, sm, Vellinge, T
 Engström A P E, f, Näs, Kjelvene
 Florin Amanda, sm, Landtorp, M
 Florin Nanny, sm, Gust. Ad. kapell
 Fredriksson G, handl., skolr., S
 Forssell J, f. d. lär., M
 Glansén T, f, Varv, Ekedalen
 Hartelius Emma, professorska, S
 Hennix D, f, Härstorp, S
 Hennix Georg, f, Härstorp, S
 Johansson G A, skolr., Ekered, H
 Johansson H, skolr., Hellebo, H
 Jonsson Artur, kommun., M
 Karlsson V, kommunalordf., H
 Kjellander C, f, Sjöbacka, S
 Strandh J, kontr.-prost, H
 Svensson Zelma, f, Lerum
 Thorén J, f, H
 Thörnell Evelina, sm, H
 Thörnell Ida, sm, H
 Tonell Regina, sm, M
 Törnblom Eva, f, Landtorp, H
 Vahlén J, f. d. lär., Vårby, H
 Ahman S, slaktare, S
 [H = Habo, M = Mullsjö, S = Sand-
 hem, T = Tidaholm]

Falköpings krets-förening (57)

Ordförande: J. P. Kjellén.
 Abrahamsson K A, f, Broddetorp
 Ahlberg J A, fanj., svärds-
 gymnastikl., F
 Andersson Anna, sm, Lovened, V
 Andersson Hanna, sm, F
 Bergström Maria, f, F
 Bohlin K J, f, Mösseberg
 Bogren O, redaktör, F
 Bom Matilda, sm, Åsled, S
 Collén E D, f, Vistorp, Kettilstorp
 Dahlstein Ruth, sm, F
 Ekman A P, f, d. lär., F
 Fogelgren Emma, sm, Slöta, V

Fredriksson Anna, fru, f, Os-
 backen, Sandhem
 Fridén S N, f, Slöta, V
 Göransson J A, f, Hellestad, Sörby
 Hall Georg, f, F
 Hallenius A H, förste lär., F
 Hallenius Augusta, fru, f, F
 Holmgren K A, f, Broddetorp
 Hoof Emelie, sm, Broddetorp
 Håård J N, rådman, F
 Johansson Hulda, sm, Ö. Ge-
 rum, Hångsdala
 Johansson Amalia, f, F
 Josefsson Maria, sm, F
 Karlsson Sofia, sm, Amnehärad, O
 Kjellén Elsa, sm, Kinnarp
 Kjellén J P, f, Kinnarp
 Källén S B, f, Torbjörntorp
 Larsson Emma, sm, Falköping-
 Ranten
 Lindén E O R, f, Kyllingared
 Linder S P, f, Odensberg
 Linderöth A G, f, V. Kleva
 Lindqvist A, f, Högstena, S
 Lindqvist A J, f, Luttra, F
 Lithander S V, f, Åsar
 Ljungdahl G F, f, Åsled, S
 Marelus F, f, Grolanda
 Netzen Anna, fru, Karleby, V
 Netzen K G, f, Karleby, V
 *Netzer G N, f, V. Åsaka, V
 Nilsson J A, f, Stora Bjurum
 Nyberg C, f, d. lärare, heders-
 ledamot, Vårgårda
 Nyqvist C G, f, Kølaby, Trädet
 Qvånsel Hulda, fru, F
 Qvånsel S, slöjdlär., F
 Runstedt A F, kyrkoh., Gökhem
 Sandgren A G, f, Utvängstorp,
 Skarpemo
 Selander A, f, Floby, Sörby
 Svanberg Alida, sm, Karleby, V
 Svensson Anna, sm, Torbjörntorp
 Svensson Emma, sm, Hångsdala
 Särnqvist G, f, Gudhem
 Thedén Vahlborg, sm, Gökhem
 Thomander Gerda, f, Amnehärad, O
 Thomander J, veterinär, Kyr-
 keslätt, Kettilstorp
 Thorulf J, bruksinsp., Falköping-
 Ranten

Vennersten I T, patron, Halles-
torp, V

[F = Falköping, O = Otterbäcken, S
= Stenstorp, V = Vartofta]

Varakretsen (45)

Ordförande: A. G. Thedéen.

Alvén Ester, sm, Barne, Asa-
ka, Lekåsa

Andersson Gerda, sm, F

Andersson Maria, sm, Ö. Bit-
tärna, Ve

Bohlin I Z, f, Fyrunga

Brandström E T, f, Hågesled,
Hjärpås

Båth Claes, fabrikör, V

Edén Ada, sm, Larv

Elg Kristina, sm, Jung, Jungskola

Florén A F, f, Öttum

Forss Kristina, sm, Naum, V

Hendén H, f, Asaka, Lekåsa

Hedner A, f, Uvered

Hillström K, f, Levene, St.
Levene

Johansson Emma, sm, Öttum

Johansson Hanna, f, Härjaved,
Salsby

Johansson K J, lantbr., S. Lund-
by, Ve

Johansson Lydia, sm, Hjärpås

Johansson Olivia, sm, Trössberg,
Salsby

Jonsson N, f, F

* Jungqvist S A, f, V

Karén J, f, S. Vedum, Aren-
torp

Karlsson Ida, sm, Tråvad

Lidén J A, f, Larv

Lidén S O, f, Jung, Jungskola

Lindgren J A, f, Kyrkås, F

Ljunggren A G, f, Ve

Löfgren P O G, f, Eling, Ve

Lönngren J V, f, Ryda, Helås

Nilsson J H, f, V. Bittärna, Ve

Nordén K H, f, Naum, V

Nordström K J, f, Ö. Bittärna, Ve

Petersson C A, f, Skarstad, Bya

Petersson Ingegärd, sm, Ryda,
Helås

Sjölin J E, f, Kolsholmen, Nos-
sebro

Skoglund J A, f, Edsvära

Svensson Hilma, sm, Kvånum

Svensson Kristina, sm, V

The dé n A G, f, S. Lundby, Ve

Thorsell J, f, Tråvad

Törner A, f, Hjärpås

Vahlin J, f, Essunga

Vallentin O, f, Tråvad

Varholm Elin, sm, V

Vedner L J, f, Kvånum

Vidén A E, f, Önum, V

[F = Foglum, V = Vara, Ve = Vedum]

Åse- och Vistekretsen (20)

Ordförande: J. G. Grönvall.

Alström K E, f, Tun

Ekdahl J A, f, Håle, G

Floberg N, f, Malma, Viste-

Askjum

Grönvall J G, Tun

Hallén Hanna, sm, As, G

Hernqvist S V, f, Bjärby, G

Höglund A E, f, Tådene

Johansson A, f, Hyringa, U

* Kjellén G, f, Bäreberg, Nossebro

Kruus Hilda, sm, Malma, Vis-

te-Askjum

Lidberg S H, f, Trökörna, T

Ljungström J A, f, Sparlösa, U

Nilsson Ida, sm, Flakeberg, G

Nilsson K I, f, As, G

Nyström F, f, Främmostad

Sahlbom A J, f, Sal, Salstad

Sandholm O, f, Trökörna, T

Vennerholm G L, f, Tengened

Vidén C A, f, Flakeberg, G

Aström K T, f, Främmostad

[G = Gråstorp, T = Thamstorp, U =
Ulvstorp]

Lidköpingskretsen (36)

Ordförande: J. A. Vallner.

Bergqvist F, f, Ö

Bergström Elin, f, L

Björklund Anna, f, N. Kedum

Björsell Hedvig, sm, L

Björselius E B, f, Söne, Ö

Blomqvist A P, f, Råda, L

Bohlin F Z, f, L

Fredell A, f, Gösslunda, L

Gillkvist G H, f, Asaka, Lovene

Gustafsson Olivia, sm, L

Hellsjö A R, f, Väla, Ö

Holmberg Maria, f, L

Högdahl Karin, sm, Väla, Ö

Johansson Ida, sm, Gillstad, Ö

Johansson J, f, Björksäter, L

Jörlander A, f, L

Karlin Anna, sm, L

Karlsson Hedvig, sm, Racke-

by, Ö

Lafqvist Amalia, sm, L

Lidén Charlotta, sm, Ö

Lindström J, f, K

Lundell D, f, Sunnersberg, L

Löfgren K, f, L

Lönngren E R, f, Forshem

Moberg Julia, sm, Skalunda, Ö

Nordqvist Edit, sm, L

* Nyqvist A N, f, Härene, Bronäs

Petersson Emelie, sm, Sunners-

berg, L

Rudenschöld A, greve, Leckö, K

Sahlstrand L, f, Truve, Källby

Sahlström E G, f, L

Schill A J, f, Säva, Vinninga

Schmeidrich Amilie M, f, L

Svensson Ellen, sm, L

Vallner J A, f, L

Öst Anna, sm, Söne, Ö

[K = Källandsö, L = Lidköping, Ö =
Örslösa]

Skarakretsen (31)

Ordf.: K. V. Velander.

Andersson J A, f, Götened

Båth T, f, Österplana, Hellekis

Cavallin Maria, f, S

Cederbom Carl, f, Händene, S

Dahlqvist E G, f, Vinköl

Engman Dagmar, sm, Stenum, A

Falk Anna, sm, Hangelösa, V

Forss Sven, f, Härlunda, S

Fredström Matilda, f, S

Gustafsson G E, f, S

Hammar Helena, sm, Norra

Lundby, A

Kalin A F, f, Ledsjö, Lundsbrunn

Kjellgren Anna, sm, Husaby, Käll-
ängen

* Källén Emil, f, Hasslösa, V

Larsson A, slöjdl., S

Larsson Anna, sm, Vattlösa, Gö-

tened

Lundin C A, f, N. Ving, A

Lundqvist K A, f, S

Lundström Alma, sm, Skärv, A

Mellgren Ida, sm, N. Ving, A

Nilsson C J, f, Skallmeja, Synnerby

Sahlberg R, f, Hangelösa, V

Sandell T E, f, Skånings-Asa-

ka, S

Sellén Klas, f, V. Gerum, Kålltorp

Sjögren A G, f, Österplana,

Gössäter

Stenberg Svea, semin.-elev, S

Telander A J, f, Stenum, A

Torgny E G, redaktör, S

Vahlin A G, f, Vattlösa, Götened

Velander K V, f, Skärv, A

Vesterdahl A, f, Marum, S

[A = Axvall, S = Skara, V = Vinninga]

Mariestad-Kinneulle lärare- förening (36)

Ordf.: G. Hultgren.

Andersson G, f, Ö. Medelplana,

Blomberg

Andersson Hulda, f, Kinnesko-

gen, Åskekärr

Apelqvist A G, f, Källby

Bengtsson Anna, sm, Björksäter, L

Bengtsson B, f, Björksäter, L

Bergqvist A, f, Lyrestad

Björkman A J, f, Siggarrud, Ly-

restad

Blom Augusta, sm, Fullösa,

Gössäter

Breding Hildur, sm, Utby, Julia

Carlsson Alma, sm, Leksberg

Carlsson Elin, sm, M

Dahlberg F G, f, Vedum, G

Danielsson A, bokhandl., M

Edqvist P H, f, Sjötorp

Embring P G, f, M

Gasslander A H G, f, T

Hansson Selma, sm, Holmstad, G

Helander F O, musikdir., M

Holmstrand F H, f, Gössäter
 Hultgren G, f, Leksberg
 Lexell K J, f, L
 Lidén A P, f, Ullervad
 Lundgren J, f, M
 Lundh Josefine, f, M
 Lundh Maria, f, Timmersdala
 *Löfgren Elin, f, Bredsäter,
 Svaneberg
 Magnusson Elin, sm, Eliselund, G
 Nordin A, f, M
 Norén Hilma, sm, T
 Norén N J, f, T
 Rask Emma, sm, Russlingen,
 Ullervad
 Sandberg Hanna, f, Torpelund, L
 Schill Emma, sm, Fågelö, T
 Sjögren Ida, sm, Ullervad
 Tyrén F, f, Husaby, Källängen
 Vennerhom K A, f, Holmestad, G
 [G = Götene, L = Lugnäs, M =
 Mariestad, T = Torsö]

Skövde skolförening (81)

Ordf.: A. T. Vahlström.
 Abrahamsson Anna, sm, Hjäls-
 stad, Moholm
 Adamsson J G, f, Sjogerstad, St
 Andersson Ebba, sm, Skoltuna, S
 Arvidsson G, f, Halna
 Arvidsson K E, f, Sättra, Udenäs
 Beskow E, kyrkoh., Dala
 Billqvist J V, f, S
 Björkblom F N, kommin., S
 Blom Anna, sm, Forsvik
 Bondeson A, f, Götunda, Tidan
 Brodén C L, f, Fåged
 Bromander A, f, St
 Carlsson C J, f, Lindhult, Udenäs
 Dahlberg O L, f, Våmb, S
 Dahlin K H, f, Sventorp, Igelstorp
 Eckerdahl M, f, Tiarp, St
 Ekstrand V, f, Frösved
 Eriksson Lovisa, sm, Våmb, S
 Eriksson Otto, f, S
 Fogelgren J, f, Gendalen
 Fredin F, f, S
 Fröier A, f, Borgunda, St
 Grönvall Thyra, sm, Forsvik
 Halén E, f, St
 Hedberg R, f, Fagersanna

Hemberg J, kontr.-prost, S
 Henriksson Lilly, sm, S
 Hystrom K J, f, Götunda, Tidan
 Johansson Gerda, f, Tibro
 Johansson P E, f, Häggun
 Johansson Selma, f, S
 Karlsson A, f, Beateberg
 Karlsson A, f, Karlsborg
 Karlsson Beda, sm, Hjälsstad, M
 Karlsson Berta, sm, Götunda,
 Tidan
 Karlsson K E, kommin., Dala
 Karlsson Lotten, sm, Lunden, S
 Karlsson R, f, Beateberg
 Kjellberg N, f, Töreboda
 Kjellgren A, f, Granvik, Svan-
 vik
 Källgren J A, f, Altona, Sk
 *Kärlander B, f, Karlsborg
 Kärlander Valda, f, Karlsborg
 Larsson Elsa, sm, Dala
 Larsson Gerda, sm, Mo, Moholm
 Larsson Ida, sm, S
 Lennström D, f, Hjälsstad, M
 Lewerén H M, f, Bahult, Hova
 Lewerén J V, f, Våring
 Liljeblad O L, f, Skoltuna, S
 Lindberg G, f, Udenäs
 Lindstein J, f, Odensåker, Våring
 Lindström Klara, sm, Rådene, Sk
 Lindvall K J, f, Forsvik
 Lundmark Selma, f, S
 Löving M, f, Tibro
 Molin A, f, S
 Nilsson K G, f, Yllestad, Kettilstorp
 Norberg A, f, Ransberg, Fa-
 gersanna
 Nyström K A, f, Flistad, Tidan
 Persson Eugenie, sm, Kyrke-
 torp, Sk
 Ramberg J R, f, Borgunda,
 Dala
 Rinnblad Karin, f, Mo, M
 Rosén J A, f, Halna
 Rydén C M, f, S
 Rydén Olga, f, S
 Rydner J F, Locketorp, Våring
 Sandberg C, kyrkoh., Sjoger-
 stad, St
 Sandberg Edla, sm, S
 Sandgren Hildur, sm, Vad, Tidan

Sanzén A T, f, Töreboda
 Sjögren M H, f, Fredsberg
 Söderlind A E, f, Spethult, Fa-
 gersanna
 Ternström G, f, Mölltorp
 Torén N A, f, Dala
 Thunberg Maria, sm, S
 Törnqvist J A, f, Bellefors, M
 Vahlström A T, f, S
 Vallkvist Edla, sm, S
 Vennerholm J A, f, Mölltorp
 Astrand Anna, sm, Sjogerstad, St
 [M = Moholm, S = Skövde, Sk =
 Skultorp, St = Stenstorp]

Guldskroks skolförening (69)

Ordförande: P. A. Kjellén.

*Andersson D, f, H
 Andersson Elin, sm, N. Fågelås, H
 Andersson Hilda, sm, S. Få-
 gelås, Gate
 Andrén G, f, Kyrkefalla, Tibro
 Asplund O V, f, Versås
 Bergstrand Alma, fru, sm, T
 Bergström Lotten, sm, Fröje-
 red, Fridened
 Bäckman Hilda, sm, K
 Carling Anna, sm, T
 Carling H V, f, T
 Carlsson Charlotta, sm, H
 Edin Anna, sm, Grevbäck, H
 Edström Augusta, f, Klämmes-
 bo, K
 Ekblad Natalia, f, Daretorp, T
 Engström Julia, f, H
 Falk Lydia, sm, H
 Fridén Matilda, sm, T
 Fritioff I M, f, Vreten
 Frydén J M, f, Grevbäck, H
 Frydén K R, f, Horn, Våring
 Frydén R, f, Brevik, Kyrkebo
 Gustafsson E, f, Varola, Skövde
 Gustafsson Elisabeth, f, H
 Hall F A, f, K
 Hellström Lisa, sm, T
 Holm C A, handl., Kavlås
 Hvarfner Ellen, sm, Varv, E
 Härnelius A J, f, T
 Höglind K J, f, T
 Isaksson J A, f, Svärtan, H

Jansson L J, riksd., skolråd,
 Djursåtra, Versås
 Johansson Elna, sm, T
 Jonsson Hanna, sm, Vreten
 Jonsson Rut, sm, S. Fågelås, Gate
 Jonsson Selma, sm, Acklinga, E
 Karlsohn C E, f, Fröjered,
 Fridened
 Kjellén Karin, sm, fröken, T
 Kjellén P A, f, T
 Larsson B, skolr., Hammaren, H
 Larsson Greta, sm, S. Fågelås,
 Gate
 Lundahl A, f, Velinga, T
 Lindström Ester, sm, T
 Löfgren Maria, sm, H
 Nilsson C A, f, Varv, E
 Norlander Hanna, sm, N. Få-
 gelås, H
 Norlander J F, f, N. Fågelås, H
 Norlin Anna, sm, S. Fågelås
 Nydén Josefine, sm, N. Fågelås, H
 Olsson A, f, hedersl., Solliden,
 Skara
 Olsson J T, f, S. Fågelås, Gate
 Otterström E, bokh., T
 Otterström Elvira, sm, T
 Persson C, riksd., skolr., Stal-
 lerhult, K
 Pettersson Alma, sm, Dimbo, E
 Pettersson Märta, sm, Brevik,
 Kyrkebo
 Salomonsson Hilma, sm, Kungs-
 lena, Kavlås
 Stenvall A V, f, Acklinga, E
 Ström Turinna, sm, T
 Svedberg J, f, T
 Svensson Emilia, f, Mobacken, T
 Thomasson Ester, sm, T
 Thorén F O, f, d. lär., T
 Thorén O G, f, Kavlås
 Timmänder Augusta, f, Baltack, T
 Torsell Nanna, sm, Grev-
 bäck, H
 Törner S, f, Fridened
 Varén K A, f, Dimbo, E
 Zandrén G, f, Daretorp, T
 Öberg Gösta, tandläkare, H
 [E = Ekedalen, H = Hjo, K = Kors-
 berga, T = Tidaholm]

Värmlands län.**Holmedalskretsen (45)**

Ordförande: K. A. Östlind.
 Andersson A, skolrådsled., tim-
 mermärkare, Elovbyn, T
 Andersson A, skolr., Lilla Sunds-
 byn, H B
 Andersson A, skolr., Hån, T
 Andersson Anni, f, T
 Andersson Augusta, sm, Hån, T
 Andersson Matilda, sm, Sten-
 byn, T
 Andersson O, skolr., Strömmer, Ö
 Andersson S, antbr., Bryngels-
 byn, T
 Andréen K B, f, Ö
 Bryngelsson Amanda, sm, Ö
 Christoffersson Albin, handlan-
 de, skolråd, Sundsby
 De Bourg D C, f. d. lär., he-
 dersledamot, T
 Eriksson A, f, Djurskog, Ö
 Eriksson G E, skolr., Amunde-
 rud, Ö
 Eriksson K, skolr., Amunderud, Ö
 Eriksson P, handl., skolr., Ö
 Erixson Ellen, sm, H B
 Gustafsson Elida, sm, Töresbyn, T
 Haglund P, f, Sundsby
 Hammar F. ingenjör, T
 Hämqvist Ellen, sm, Karlanda
 Högdahl R, f, H B
 Jansson Lars, flottningsinsp., T
 Johansson O F, komm., T
 Kylander R, skolr., gränsrid., Ö
 Larsson F, f, Karlanda
 Lidén Alma, sm, Sollom, H B
 Lidén Elof, sågverks g., skola, T
 Lidström Gerda, f, Töresbyn, T
 Lindelöv Inez, sm, V. Fågel-
 vik, Sundsby
 Nikander Th. A, f, Ö
 Nilsson O, skolr., Hån, H B
 Nordmark A A, tullst.-förest., T
 Norelius N O, f, Holm,
 Bergerud
 Olsson Hanna, sm, Skrädene, T
 Olsson Olava, sm, H B
 Olsson Hulda, sm, Fågelvik,
 Sundsby

Pehrsson J, tullstationsförest.,
 skolråd, Ö
 Persson A B, skolr., handl., Kar-
 landa
 Pettersson Jenny, sm, Karlanda
 Pettersson M, f, Karlanda
 Sjögren Anna, sm, H B
 Tolfsson Edla, sm, V. Fågelvik,
 Sundsby
 Ullström E Z, kassör, T
 Östlind K A, f, T
 [H B = Holmedals-Bergerud, T = Töcks-
 fors, Ö = Östervallskog]

Gillbergakretsen (17)

Ordförande: P. Johnsson.
 Andersson A, f, L
 *Andersson A Fr., f, Gill-
 berga
 Carlsson Augusta, sm, L
 Danielsson C, f, V
 Ekman Olga, sm, V
 Eriksson Jenny, sm, L
 Johansson E, f, V
 Johnsson P, f. d. lär., Gillberga
 Karlsson Anna, sm, L
 Lindgren J F, f, Heljebol
 Myrén K J, f, Stömne
 Nilsson C, f, Heljebol
 Nilsson Märta, sm, Heljebol
 Olsson Anna, sm, V
 Roth Vendela, sm, Gillberga
 Rosén E G, f, Borgvik
 Rydberg O H, f, V
 [L = Långserud, V = Värmskog]

**Värmlands-Näs lärareföre-
ning (31)**

Ordförande: H. S. Edqvist.
 Berg Otto, f, Södra Ny
 Björlin J, f, Ölserud
 Blom A, f, V
 Bystedt Ottilia, sm, S
 Carlstedt Hugo, f, S
 Edqvist H S, f, By, S
 Eriksson Betty, sm, S
 Eriksson Hulda, sm, V
 Eriksson Jenny, sm, S
 Fernlöf A G, f, Huggenäs

Fredlund Elin, sm, V
 Fredriksson Augusta, sm, S
 Fröderberg A, f, S
 Frösell I, f, S
 Gätje V A, f, Tveta, Karud
 Hagström Amalia, sm, Södra Ny
 Johansson Ada, sm, Gunnarsbol, S
 Jonsson Signe, sm, Kroksta, S
 Lundahl O V, f, S
 Lundgren Elisabet, sm, Bo-
 tilsäter
 Magnusson Kerstin, sm, Botil-
 säter
 Meijer Ester, sm, S
 Meijer J F, f, hedersl., S
 Melander C, f, S
 Melander Lydia, sm, S
 Nordström J G, skolr., S
 Olsson B A, redaktör, S
 *Schoster A G, f, V
 Svensson Lovisa, sm, Huggenäs
 Svensson Naomi, sm, S
 Törnqvist B, f, Millesvik
 [S = Säffe, V = Värmlandsbro]

**Nors pastorats lärareföre-
ning (35)**

Ordf.: G. M. Sandin.
 Ander M, f, Varpnäs, Nor
 Andersson Anna, sm, G
 Andersson Lovisa, sm, Björne-
 vål, G
 Borg A, f, Skane, E
 Brunzell Karolina, sm, Slottsbron
 Ekström Astrid, sm, Slotts-
 bron
 Ekström Magnus, f, Liljedal, S
 Ekström Sigrid, sm, Jonsbol, S
 Enström O, f, Glänne, Ulvsby
 Eriksson Elin, sm, E
 Hedelund Fanny, sm, G
 Heintz Klara, sm, Liljedal, S
 Jakobsson Anna, sm, Bryngel-
 serud, E
 Johansson A, f, Berg, S
 Johansson Elisabeth, sm, Lil-
 jedal, S
 Jonsson Maria, sm, E
 Kjellman Augusta, sm, Vålberg, G
 Kjellman Johanna, sm, Nor

Lager V, f, S
 Larsson Augusta, sm, Longstad,
 Boda
 Lilja H, f, Slottsbron
 Lindqvist A E, f, Liljedal, S
 Lindqvist H A, f, Segerstad
 Lindskog G, f, Slottsbron
 Lindström K, f, E
 Myrén Agnes, sm, Vålberg, G
 Myrén J E, f, Vålberg, G
 Norling J A, f, G
 *Nyborg G, f, Malsjö, G
 Sandin G M, f, G
 Söderbom Jenny, sm, Liljedal, S
 Veiner P, kyrkoh., Nor
 Vesterlind A F, f, Ulvsby
 Vide Alma, sm, E
 Wiel-Andersén Mary, sm, Lil-
 jedal, S
 [E = Edsvalla, G = Grums, S =
 Segmon]

Karlstads lärareförening (63)

Ordförande: N. F. Lindh.
 Almström Alma, f
 Andersson Annie, sm,
 Ankers E, boktryckare
 Bergström Signe, sm
 Bore Ida, f
 Borgman Vendela, f
 Brander C J, f
 Bryntesson Elsa, sm
 Carlstedt J, f
 Dahl O, f, seminarielärare
 Dyhlén Ragnhild, f
 Eklund Astrid, sm
 Eklund Hilma, sm
 Enholm Bror, f
 Forsman Tekla, sm
 Freding Irma, sm
 Freding Thyra, sm
 Gelin D, f
 Gelin E V, förste lärare
 Gustafsson A R, f
 *Gustafsson G A, f
 Gren Sam, Th., f
 Heintz Ruth, sm
 Henrikz Hj., f
 Holmstrand E, seminarielärare
 Jacobsson Claes, pastoratsadj.
 Jansson Signe, f

Johansson Maria, sm
 Karlström Anna, fru
 Karlström G, f
 Karlström D, förste lärare
 Larsson Anna, sm
 Leufvén Anna, f
 Larson Bror, folksk.-insp.
 Lindh N Fredr., översångslärare
 Lindberg Thérèse, f
 Linder E, f, Hammarön
 Lindgren K J, f
 Lingren A G, f
 Lindström Anna, sm
 Ljungkvist Anna, f
 Johnsson Mathilda, fru, f
 Nordvall Fr., domkyrkokommin.
 Nyman Clary, f
 Nyrén Emilia, fru
 Olsson Albertina, sm
 Pettersson Gerda, sm
 Rinman Aina, skolköksl:a
 Roth Greta, sm
 Setterblad Helena, f
 Skeppstedt Hanna, sm
 Strandman E, f
 Strandman Helena, fru, sm
 Sundin A, f, Skattkärr
 Svensson Anna, sm
 Svensson Sara, sm
 Svensson Sigrid, f
 Söderqvist Maria, f
 Tubbin Hedvig, fru, f
 Vestberg Anna, f
 Virén Hanna, f
 Ödqvist Elsa, sm
 Ödqvist Ida, sm

[Alla med postadress: Karlstad]

Kilskretsen (47)

Ordförande: G. Moberg.

Ahlström K E, f, K
 Andersson E, f, Fagerås
 Andersson Lotten, sm, Deje
 * Bergström O H, f, Deje
 Bergström Olga, sm, Mölnbacka
 Blom Alma, sm, K
 Blomqvist V, f, Deje
 Bodin Elin, sm, F
 Fryklund Sofie, sm, K
 Graflund Anna, sm, Skived

Hamberg Anna, f, S
 Hamberg Kristina, slöjdl:a, S
 Hassel K, f, K
 Hedlund J, f, T
 Hindersson O, f, Mölnbacka
 Höglind Axel, f, T
 Jonsson Hanna, sm, Deje
 Karlsson K, insp., Älvsbacka
 Larsson A, f, Skäre
 Larsson K E, f, F
 Melén Augusta, sm, F
 Melén G E, fabrikör, skolr., K
 Melinder Ester, sm, T
 Moberg G, f, K
 Modén B J, f, T
 Norling J A, f, Frykerud
 Nygren Ester, sm, Deje
 Nyström Agnes, sm, K
 Nyström B, f, S
 Nyström E J, f, F
 Olsson Anna, f, Skived
 Olsson Augusta, sm, Deje
 bruk
 Olsson Emilia, sm, T
 Pettersson Hildegard, sm, Skived
 Pettersson Hildegard, sm, S
 Renvall A, f, S
 Sigfridsson Matilda, barnm., F
 Siktberg L J, inspektör, K
 Sjögren Selma, sm, Deje
 Stål Anna, sm, Skived
 Svensson Elin, sm, F
 Svensson Emma, sm, S
 Svensson Maria, sm, K
 Sundin G, f, Mölnbacka
 Tjus E O, handl., skolr., K
 Törnqvist Olivia, sm, F
 Ulfsax E R, f, Frykerud
 [F = Forshaga, K = Kil, S = Skäre,
 T = Trångstad]

Västra Värmlands lära- förening (62)

Ordf.: A. Gräslund.

Andersson Ester, f, Koppom,
 Skönnerud
 Andersson L D, f, Glava glasbr., G
 Andersson Ingrid, sm, Eda
 glasbr., Ch
 Andersson Ragnhild, sm, A
 Andrén S, f, Hammar, Ch

Arvidsson E A, f, Furtan, Edane
 Berglund E G, f, Högvalta, A
 Dahl Hedvig, sm, Daln, A
 Dahlgren V, rektor, A
 Elofsson Hilma, sm, Perserud, A
 Eriksson Karin, sm, Ottebol
 Granér Ester, sm, Vickene,
 Edane
 Gräslund A, f, Boda
 Gustafsson Beda, sm, A
 Gustafsson K, f, Högerud
 Hanell H, f, Hillringsberg, G
 Jacobsson Anna, sm, Ch
 Johansson A V, f, A
 Johansson Hilda, sm, H
 Kalén K A, f, Haga, A
 Karlsson Karolina, sm, Algår-
 den, A
 Karlsson Maria, sm, Haga, A
 Kihlgren G, f, A
 Kindberg Maria, sm, Hillrings-
 berg, G
 Lander J M, redaktör, A
 Larsson A, f, Eda glasbr., Ch
 Larsson Maria, f, A
 Lind K, f, Beted
 Lindgren Beda, sm, Stömne
 Lundberg A, f, Olebyn, Ottebol
 Lundén A, f, Beted
 Lundmark Thekla, sm, Hugn-
 vik, Högerud
 Mattsson M, riksdagsman, he-
 dersl., Gunnarskog
 Myrén Valborg, sm, Haga, A
 Nilsson H, f, Myre, Amot
 Nilsson Maria, sm, Brunsberg
 Nyborg A, f, Rackstad, A
 Nygren Maria, sm, Edane
 Närman G, f, Rinnen, Mangskog
 Olsson A R, skolr., Haga, A
 Olsson Mathilda, sm, Kort-
 landa Ch
 Palm Anna, sm, A
 Palm Beda, sm, A
 Persson K, f, Vickene, Edane
 Pettersson Emil, f, G
 Renvall J, folkskoleinsp., A
 Skeppstedt K P, f, Algården, A
 Strandin O, f, Amot
 Sundborg K F, f, Vissle, G
 *Sundén K F, f, Dottevik, A

Sundqvist V, f, Koppom, Skön-
 nerud
 Svensson Anna, sm, A
 Svensson G, f, Brunsberg
 Svensson Hilda, f, A
 Söderlund O, f, A
 Thorenus Anna, sm, Morast, Ch
 Thorenus Beda, sm, Morast, Ch
 Vikström J M, f, Edane
 Vilhelmsson Klara, sm, H
 Vinblad G A, redaktör, A
 Yngve J O, redaktionssek., A
 Östlund H B, f, A

[A = Arvika, Ch = Charlottenberg, G = Glava, H = Helgebodafors]

Sunne lärareförening (17)

Ordf.: J. Ramström.

Bäckström E, f, Gårdsjö, S
 Enkvist Anna, sm, Torsby, S
 Eriksson Fr., f. d. lär., hedersl., S
 Eriksson Signe, sm, N. Borgeby, S
 Gustafsson J A, f, By, S
 Hallberg Emma, sm, Bäck, S
 Helliösson Hilma, sm, S. Borge-
 by, S
 Höjde J, f, Hånsjö, R
 Karlsson A G, f, Arnstorp, S
 Löfdahl E G, f, Hensgård,
 Västra Emtervik
 * Melander A, f, Ivarsbjörke, S
 Olsson O E, f, Hälserud, S
 Ramström J, f, N. Borgeby, S
 Sjökvist A V, f, Bäck, S
 Sundell J G, f, Skarped, R
 Sundén S, f, Östanbjörke, S
 Thörnqvist J G E, lär. vid
 Sunne h. folkskola, S
 [S = Sunne, R = Rottneros]

Övre Fryksdals lärareföre- ning (23)

Ordf.: Claes H. Nylén.

Andersson Signe, sm, Vasserud, T
 Berggren C J, riksdagsman,
 Östmark
 Bergström Olga, sm, Fensbol
 Björin L, f, T
 Ekstam A, f, T
 Fernström O G, f, Mårbacken, T

Frykholm G A, f, T
 Gustafsson R G, f, Vitsand
 *Hasselgren J, f, Vägsjöfors
 Henriksson B, f, Fensbol
 Hult G, f, Bada, L
 Hult K, f, L
 Johansson Ester, sm, Rådom, T
 Karlström G F, f, Östmark
 Källström E, f, L
 Lindén S, f, T
 Lindgren K G, f, L
 Nordqvist Edit, f, Rinn, T
 Norstedt A, kommin., Vitsand
 Nylén C H, f, Rådom, T
 Olsson Anna, sm, Östmark
 Svedberg Amanda, sm, Fensbol
 Versén Maria, sm, Gullsby, Bjäl-
 verud

[L = Lysvik, T = Torsby]

Dalby lärareförening (16)

Ordförande: Anna Melin.
 Dahlström J, Persby, L
 Ekblom E, Transtrand, L
 *Ekblom I S, f, Transtrand, L
 Halvardsson Kristina, sm, Lång-
 ov, L
 Janzon Pauline, f, Branäs, R
 Jönsson Karin, sm, Transtrand, L
 Larsson L, skogvaktare, Persby, L
 Magnusson Maria, sm, Hole, R
 Melin Anna, f, Hemmet, A
 Melin E F, handl., Hemmet, A
 Modén Sigrid, sm, Sysseleback, R
 Ohlsson Hanna, sm, Backa, Stallet
 Olsson Hanna, sm, Sysseleback
 Persson P, godsäg., Persby, L
 Sandegren H, f, Hole, R
 Viding E, kyrkoh., R

[A = Ambjörby, L = Likenäs, R = Ransby]

Ekshärads lärareförening (14)

Ordförande: H. Bergquist.
 Bergquist H, f, E
 Bergquist Hilding, sem.-elev, E
 Bergqvist Anna, sm, Kyrkhe-
 den, E
 Borgström A, f, d. lär., Tönnet, E
 Cederberg Anna, f, Berga, Eb

Forsberg Ottonie, sm, Solberg, E
 Hill J L, f, Byn, E
 Johansson Emma, sm, S. Sko-
 ga, Råda
 Kuysler A, f, Halgå, Fastnäs
 *Lundell O A, f, Bergsäng, Eb
 Nilsson Hanna, sm, Gällsjön, Eb
 Södergren P J, f, E
 Thorborg C, f, Hole, E
 Viberg E, f, Skoga, Råda
 [E = Ekshärads, Eb = Edebäck]

Norra Råda pastorats lärare- förening (49)

Ordförande: G. Hedrén.

Alsterlind A, f, Sunnemo
 Andersson Fridborg, sm, Sör-
 by, R
 Andersson Matilda, sm, Åleby, R
 Berggren O, kyrkoh., hedersl., R
 Broman Stina, sm, H
 Christiansson G, past.-adj., H
 Dahlgren Ida, sm, Hö
 Danielsson Selma, sm, Mjönäs, Hö
 *Edström J, f, H
 Edström Matilda, sm, G
 Ekelund J, f, d. lär. och org.,
 hedersl., R
 Ejner Anna, fru, sm, Uddhe-
 den, Hö
 Ejner S, f, Uddheden, Hö
 Enlund Hanna, sm, H
 Enlund P, f, d. lär., H
 Eriksson Emma, sm, H
 Eurén E G, f, Hö
 Forsberg E, bruksförv., H
 Fredriksson G, grossh., H
 Fredriksson K, f, Mjönäs, Hö
 Frisk H, f, Sundsjön, Mokärns-
 hyttan
 Geijer R, bruksp., hedersl., U
 Gustafsson Sofia, sm, Råda
 Haag J, f, Gumhöjden, G
 Haag J L, f, Gust. Ad., G
 Hagberg A D, f, H
 Hedrén G, f, H
 Högberg Hanna, sm, Ullen, H
 Johnson L N, f, Hö
 Kjellgren Lydia, sm, Stjärnfors, U
 Källberg O A, f, Sunnemo
 Larsson Olivia, sm, H

Jansson G, f, d. lär., hedersl., Sör-
 by, R
 Johansson Theresia, fru, sm, U
 Lagerlöf M, kommin., Sunnemo
 Lidén V, kassör, H
 Nilsson Ottilia, sm, Sunnemo
 Olsson Anna, sm, H
 Olsson Elsa, sm, Ulleshyttan, G
 Pettersson P, byggmäst., H
 Rönn Hedvig, sm, R
 Sporsén F, f, o. organist, R
 Svensson Mia, sm, H
 Tempelman Helena, sm, R
 Verner L G, f, Sunnemo
 Åhs J, f, Stjärnfors, U
 Örtendal J, f, Gustavsfors, G
 Österling E, f, Gust. Ad., G
 Österling P O, f, Edebäck
 [G = Geijersholm, H = Hagfors, Hö = Höje, R = Råda, U = Uddeholm]

Ulleruds pastorats lärare- förening (29)

Ordf.: P. J. Nordqvist.

Ander T G, f, M
 Andersson E, f, R
 Andersson Emma, sm, M
 Andersson J, f, Olsäter
 Andersson Johanna, sm, R
 Andersson Maria, sm, M
 Bergh A U, prost, Ullerud
 Ekeberg Jenny, sm, M
 Erlander E G, f, R
 Grundmark K J, f, R
 Johansson Alfrida, sm, Ullerud
 Jonsson Mathilda, sm, Olsäter
 Larsson F H, kom.-adj., M
 Lindkvist Fr., f, R
 Ljungmark Hulda, sm, R
 Magnusson Anna, sm, M
 Nilsson Alfrida, sm, R
 Nordqvist Anna, sm, M
 Nordqvist P J, f, M
 Sjögren Ester, sm, M
 Sjökvist N G, f, M
 Sköld Rut, sm, M
 Stark Selma, sm, M
 Steffensson L J, hem.-äg., Olsäter
 *Stenbäck J, f, M
 Stenbjörns Agnes, sm, Olsäter
 Söderlind E, f, Ullerud

Turesson Olga, sm, M
 Vennerlöf E, f, Ullerud
 [M = Munkfors, R = Ransäter]

Nyed-Älvsbackakretsen (17)

Ordf.: M. Ekman.

Alm Emilia, fru, sm, Lindfors
 *Alm Karl, f, Lindfors
 Andersson Amalia, sm, Mångs-
 torp, Lindfors
 Axelsson E, f, M
 Edgren Elisabet, sm, M
 Ekman M, f, M
 Johansson J, redaktör, M
 Lindblom Ida, sm, Nybacka, M
 Lundberg Maria, sm, Lindfors
 Norrby E, f, Värml. Brattfors
 Nygren J E, f, Geijersdal
 Olsson Ivar, f, Älvsbacka
 Roth Gunhild, f, M
 Stenström Emma, f, Näs, M
 Vadman Harald, fabrikör, M
 Wieweg Helena, sm, Älvsbacka
 Österlund Signe, f, Acksjön, M
 [M = Molkom]

Gåsbornskretsen (10)

Ordförande: A. Norén.

Andersson Hulda, sm, Örling, G
 Asplöf C, f, Gustavsström, Å
 Engman O, f, Gräsåsen, G
 Helger N, f, G
 Helger Sigrid, fru, f, G
 Karlsson Matilda, sm, G
 Konradsson G, f, Å
 Norén A, f, Norekärn, L
 Norén Maria, fru, slöjdl., No-
 rekärn, L
 *Vidman Berna, fru, sm, Igel-
 höjden, Å

[G = Gåsbornshyttan, L = Långbans-
 ände, Å = Älvsjöhyttan]

Filipstads bergslags krets- förening (70)

Ordförande: O. Hellgren.
 Andén Anna, sm, Horrsjön, L
 Andersson Augusta, f, F
 Andersson Eugenia, sm, F
 Andersson J, f, Ö. Emtervik
 Andersson Sofia, slöjdl., P

Berggren Anna, f, Lf
 Bergqvist Emma, sm, Skålkärn, F
 Bergström V, f, P
 Bjurstedt Kristina, sm, N
 Bondeson B O, f, Finnmossen
 Bratt Ruth, sm, F
 Brattlöv Lydia, sm, F
 Dahlström F G, f, F
 Dixner A, f, Storbron, F
 Ekblom H R, f, Finnmossen
 Ericsson Ester, sm, Brattfors-
 hyttan
 Eriksson L, f, F
 Eriksson Maria, sm, N
 Fagerkvist Hilda, f, P
 Fernblad Judith, slöjdl, F
 Forsberg Ingrid, f, F
 Franke H, f, Storfors
 Franke H, f, Lf
 Franke Maria, sm, Lf
 Gräslund Hanna, sm, F
 Hellgren O, f, F
 Hultcrantz J, f, Geijersdal
 Häggström A, f, N
 Häggström Augusta, fru, sm, N
 Häggström C E, f, Lungsund,
 Storfors
 Häggström Emma, sm, Nässundet
 Höglund Kristina, f, Saxån, P
 Jansson C, bergsman, Daglösen
 Jansson Emma, sm, Pardix,
 Brattfors
 Jansson Matilda, sm, P
 Johansson Gerda, sm, Råmen
 Jönsson Anna, sm, Finnmossen
 Jonsson Maria, sm, N
 Josefsson C, handl., F
 Larsson L A, f, P
 Libert Birger, f, Daglösen
 Lindholm A, f, Bograngen
 Lyden Anna, sm, S
 Malmberg Anna, sm, L
 Melén Elvina, sm, Råmen
 Nilsson Emma, sm, Finnmossen
 Nilsson Emma, sm, Storfors
 Nilsson Gunhild, sm, Finnmossen
 Nilsson Hanna, sm, Lf
 Nilsson Kristina, sm, N
 Nordengren Anna, sm, Daglösen
 Nordström Hilda, f, Lf
 Nordström Kristina, sm, F

Nygren Emilia, sm, Persberg
 Nygren Viktoria, sm, P
 Olsson Agnes, sm, Råmen
 Palmqvist J V, f, Råmen
 Persson-Gustafsson Anna, fru,
 sm, Fors, Sunnemo
 Renström U V, f, Fogdhyttan
 Schagerholm A, f, L
 Sjögren Hilma, sm, F
 Strandh E, f, Finnmossen
 Sundin Naemi, sm, Lf
 Syrén Anna, f, F
 *Syrén K, f, F
 Vallinder Elna, sm, M
 Vallinder Emma, fru, sm, M
 Vallinder G, f, M
 Vallinder J O, f, M
 Vestrin Maria, f, Lonnhöjden, Rå-
 men

[F = Filipstad, L = Långbanshyttan,
 Lf = Lesjöfors, M = Mokärnsbyttan, N
 = Nykroppa, P = Persberg]

Sydöstra Värmlands skol- förening (40)

Ordförande: J. L. Nyrén.
 Ahlén Aug., f. d. lär., K
 Andersson Ester, f, Strand, K
 Andersson Paulina, sm, K
 Aronsson Tyra, sm, K
 Bengtsson Amanda, sm, K
 Bergqvist J A, f, Norrtälje
 Björklund E, f, Gårdsberg
 Broström Alma, f, K
 Carlstedt C G, f, Benneberg, Ö
 Cedergren Amanda, sm, Pers-
 bol, Ö
 Eriksson Hilma, sm, K
 Grund Elin, fru, K
 Hedin Ester, sm, Hackelhem, K
 Hedström Nanna, sm, K
 Hjærtstedt O V, f, K
 Johansson Elin, sm, Lövsås, Ö
 Jonsson Ada, sm, Malta, K
 Landin Hanna, fru, f, K
 Laurell L A, f, Vassgård, K
 Lindskog D, f, Bergsjö, K
 Lindskog Maria, sm, Hejnola, K
 Ljungberg Assarina, f, K
 Mårtensson Gerda, sm, K
 Nilsson Emmy, sm, K

Nilsson F, f, Torpåsén, Björneborg
 Nilsson Maria, sm, K
 Nyberg H, f, Rävtorp, Ö
 Nyrén J L, f, K
 Ohlson C, slöjdl., K
 Palmertz Ida, sm, K
 Planman Lotten, f, Strand, K
 Sikström Elin, sm, K
 Stålnacke Stina, slöjdl., K
 Söderlund Klara, f, K
 Söderlund S, f, K
 *Telning J P, f, K
 Valqvist V, f, Ö
 Vahlström Ida, sm, K
 Valberg Kristina, sm, K
 Ahlander K V, f, K

[K = Kristinehamn, Ö = Ölne]

Visnums skolförening (11)

Ordförande: A. Rosenberg.
 Andersson Augusta, sm, Jords-
 bol, Konsterud
 Andersson Maria, sm, Jonsbol, VB
 Beckman Agnes, sm, VB
 *Franke C, f, Jonsbol, V B
 Karlstedt Naemi, sm, V B
 Norrby Ester, sm, V B
 Rosenberg A, f, V S
 Stålfeldt Sten, f, Vike, Kristi-
 nehamn
 Sundqvist J, f, Krontorp, V B
 Svensson K A, f, V B
 Zetterqvist E, f, Kil, V S
 [V B = Värmlands Björneborg, V S =
 Värmlands Säby]

Örebro län.

Karlskoga lärareförening (60)

Ordförande: K. J. Karlsson.
 Asplund Kristina, f, Högåsen, K
 Borgman Beda, sm, D
 Börjesson J A, f, Bricke-
 gården, B
 Ekman K A, ingenjör, K
 Elffors Märta, sm, B
 Eriksson Elin, sm, Kedjeåsen
 Frykman Maria, sm, K
 Gullberg A, f, Skranta, K
 Gustafsson Anna, sm, Mörkvi-
 ken, Bj

Gyberg L G, possessionat, Vi-
 viken, Bj
 Hagberg E A, f, Huvudsta
 Hallner Kristina, f, Atorp, Bj
 Hellberg P G, f, Strömtorp
 Henriksson Maria, sm, D
 Hjerdin Hilma, f, D
 Hjerdin Märta, sm, D
 Hjorth K, f, Sandmo, K
 Holmstrand Laura, sm, Stock-
 forsen, Kedjeåsen
 Hultin Hilda, f, B
 Håkansson Emma, sm, B
 Jakobsson G A, f, Agen, D
 Jansson Karolina, sm, B
 Jansson Kerstin, sm, Knutsbo, V
 Johansson Edla, sm, Strömtorp
 Johnsson Hilda, sm, B
 Jonsson Kristin, sm, Linneback
 Josefsson Matilda, f, Sibbo, V
 Järn H. J. F, f, D
 Karlsson Helene, fru, sm,
 Skranta, K
 Karlsson K J, f, Granbergsdal
 Karlsson P J, f, Kedjeåsen
 Larsson Hilma, sm, K
 Larsson K, lantbr., Sörby, Bj
 Ledén Lida, sm, K
 *Leyler L E, f, Lonnorp, K
 Lignell Ebba, sm, Västernäs,
 Nässundet
 Lindblad A, f, Linneback
 Lunderqvist Astrid, f, Gran-
 bergsdal
 Lindgren E, sm, Brickegården, B
 Lindholm J, skolförest., K
 Nygren G V E, f, K
 Magnusson Mathilda, sm, Sibbo, V
 Nilsson J, f, Knutsbo, V
 Nilsson K, lantbr., Bj
 Norlin G, f, B
 Nylander A, kapellpred., D
 Olsson Helga, sm, D
 Persson O, prost, Karls Åby, K
 Pettersson G, lantbr., K
 Pettersson Lovisa, f, K
 Råde E J, f, Alkvettern, B
 Rålin Anna, sm, Sibbo, V
 Svensson Hanna, sm, Lonnorp, K
 Tångring Sofia, sm, K
 Vallquist O E, kyrkoh., Bj

Vesterlind C A, f, Ladufallet, Bj
Vikberg Hildur, sm, D
Vikberg N H, f, D
Våhlström Aurora, sm, B
Österberg G E, f, Vagnhärad
[B = Bofors, Bj = Björkåren, D = Degerfors, K = Karlskoga, V = Valåsen]

Sydvästra Närke kretsförening (21)

Ordförande: A. Sahlgren.

Andersson Ebba, sm, H
Aulin A, f, Laxå
Berger C F, f, Fågelåsen, Svartå
Berglund K G, f, Gropen
Christiernsson E, bruksförvalt., H
Edlund K, f, Svartå
Höglind A, f, Åtorp
Högmark G V, f, Lugnet, H
Jansson Elisabet, f, Svartå
Johansson J, f, Rofors, Laxå
Justin Ellen, sm, Ågrena, Porla
Kjellander A, f, M
*Mogren J, f, H
Nordberg Hildur, sm, H
Rundberg P A L, f, Vekhyttan, Kvistbro
Sahlgren A, kyrkoh., H
Saxén Elvira, sm, Gropen
Simonson A, f, Siggestorp, M
Sjödell P O, f, Bofors, Laxå
Svensén E, f, Stenkulla, H
Tiderman Anna, sm, M

[H = Hasselfors, M = Mullhyttan]

Södra Närke skolförening (42)

Ordförande: C. A. Molin.

Ahlberg J E, f, Skyllbergs bruk
Algoth C A, f, Dalmark, Medevi
Berntsson Augusta, sm, A
Berzén O, f, Snavlunda
Bjurström A F, f, Blommedal, A
Bjurström Hanna, sm, A
Bäck Selma, sm, Axsjö, A
Bäckström Fr., f, Tomtevik, A
Bäckström Hanna, sm, A
Carling Aug., f, Z
Carlsson G, lantbr., H
Dahlberg Henrietta, sm, Z
Dahlberg J A, f, A

Dahlén Fridolf, f, A
Dahlin G A, f, Lunna, Hammar
Eriksson Gerda, sm, Hammar
Franzén Nelly, sm, A
Green K, f, Z
Hultstrand Hanna, sm, Edö, A
Jansson Ebba, sm, Mårsäter, Z
Johansson Lovisa, sm, Skirebråten, A
Johansson Maria, sm, Österby, Hammar, A

Johansson Mina, sm, A
Johansson P, f, Harge, Hammar
Lavén Anna, f, Snavlunda
Lindelöw J, f, Axsjö, A
*Lönnér K J, f, A
Marin Maria, sm, A
Molin C A, f, Aspa, A
Nilsson Hulda, sm, Bergshult, A
Odén Adolf, f, Läggesta, A
Persson Emma, sm, Björstorp, A
Pettersson Frida, fru, Hammar, A
Pettersson T, f, Hammar, A
Pettersson Maria, sm, Aspa, A
Schöldström Lisa, f, Ljungås, A
Sundén H., f, A
Sundström Ingeborg, sm, A
Svensson Fredrique, f, Ågrena, A
Söderberg F, f, Skirebråten, A
Varenius Martina, sm, A
Åberg E G, kyrkoh., H
[A = Åskersund, Z = Zinkgruvan, Å = Åmneberg]

Lerbäcksk skolförening (16)

Ordförande: K. G. Hempel.

Alm J B, f, Skyllbergs bruk
Andersson Signe, sm, Ladängen, I
Axelsson N, f, Gårdsjö, R
*Bergström P, f, Ladängen, I
Björk Olga, sm, Gårdsjö, R
Engström J, f, Berg, M
Gahm Alexandra, sm, Blåberg, A
Hempel K G, f, M
Ignell Annie, sm, Skyllbergs bruk
Jansson Ida, sm, Skyllbergs bruk
Karlsson Anna, sm, Karintorp, A
Norrman Ida, sm, A
Pettersson Ebba, sm, M

Sahlström M G, f, Lugnet, Lerbäck
Sjöberg Emelie, sm, Joxtorp, R
Viden Karin, sm, Lugnet, Lerbäck

[I = Ingelsby, M = Mariedam, R = Rönneshytta, Å = Åsbro]

Sydöstra Närke kretsförening (38)

Ordf.: Arv. Tegn.

Alander G, f, Skogaholm, S
Andersson A, disp., Gamby, H
Andren L, f, S
Anér A, kyrkoh., Närke Boo
Aspling H, fil. d.r., f. d. rektor, hederledamot, Örebro
Bromander Lucia, sm, Haddebo, H
Danielsson Hanna, f, S
Eriksson A, f, R
Ericsson A, handl., H
Eriksson Matilda, sm, Bäck, H
Essén Lydia, f, Gillberga, S
Fritzell C, stationsinsp., S
Johansson Ida, sm, Bavlänge, H
Hallberg Gust., handl., S
Karlsson Elisabet, sm, R
Kindblad Anna, fru, R
Kindblad K G, f, R
Melin Klara, fru, R
*Melin R, f, R
Lagergren C A, kyrkoh., R
Möller Hilma, fru, Gillberga, S
Möller T, löjtn., Gillberga, S
Norinder Anna, fru, H
Norinder I, e. provinsialläk., H
Olsson Kristina, sm, H
Pettersson B, handl., S
Pettersson Amalia, fru, S
Pettersson G H, kyrkoh., S
Rahmberg Anna, fru, Skogaholm, S
Rahmberg E, disp., Skogaholm, S
Sandberg A G, f, Haddebo, H
Setterqvist Alma, sm, S
Skjöldebrand F, agr., Boskulla, H
Söderbäck C T, förv., Iboholm, H
Tegni A, f, Närke Boo
Thorén P A, f, Bäck, H
Tornell J, f, R

Vestblad I, bruksförv., Igel-fors, R

[H = Hjortkvarn, R = Regna, S = Svennevad]

Mellersta Närke skolförening (35)

Ordf.: Jakob Jansson.

Andrén Adolf, f, K
Andrén Balder, f, V
*Aspling Edvin, f, K
Aulin Emma, sm, V
Cederberg G, f, H
Hallblom Anna, sm, V
Halldin Aron, f, Östansjö
Holm Hanna, sm, Esplunda, V
Hult Hilma, sm, V
Jansson Gunhild, sm, H
Jansson Jakob, f, K
Lagerberg Bror, f, K
Larsson Alma, sm, Östansjö
Lindqvist K V, f, V
Ljungqvist Olof, f, H
Morén Erhard, regementsp., K
Möller Sofia, f, H
Ohlin Annie, sm, K
Olsson A, bankkassör, K
Olsson H., f, K
Palmberg Otto, f, H
Pettersson Elin, sm, Kräklinge
Pettersson Maria, sm, Kräklinge
Sandahl C J, f, H
Schill Helga, sm, Hd
Schill K E, f, Hd
Skog H., f, V
Sternér Johan, f, H
Strandell Lisa, sm, Hd
Ström Greta, sm, K
Strömer Axel, f, K
Svensson Josef, f, K
Wallin Tora, f, K
Wallström Signe, fru, f, Kräklinge
Wennerlöf Anna, sm, K

[H = Hallsberg, Hd = Hardemo, K = Kumla, V = Vretstorp]

Åskers skolförening (25)

Ordf.: A. V. Hellström.

Almqvist Sofia, sm, Lännäs
Andersson R, brukspredikant, Breven, K

Andrén Maria, sm, Valsta, O
Bergström Beda, sm, Lännäs
Chrusander Hilda, f, A
Forsman K Fr., f, Svennevad
Fridal J, f, Åsbron, A
Haage Fr., f, A
Hedengren Beda, sm, Åsbron, A
Hellström A V, f, S
Jansson A, f, O
* Jansson V, f, Talby, A
Linder N J, f, Bysta, K
Lönnroth C, kyrkoh., A
Nilsson Ida, sm, S
Petersson E, nämndeman, Mal-
gräva, A
Pettersson Frida, sm, Alltorp, A
Pettersson Tora, sm, Fiskinge, A
Sahlén Ester, sm, Alltorp, K
Sjölander K O, f, S
Stenbäck R, komm., A
Sörkvist H Th., f, Alltorp, K
Vallin G, handl., S
Vallin R, f, Lännäs
Vennerlund J, lantbr., Led, A

(A = Asker, K = Kilsmo, O = Odens-
backen, S = Sköllersta)

Stora Mellösa kretsförening (20)

Ordförande: A. Söderborg.

Abenius K V, f, G
Andersson Edit, sm, Kyrksk., H
Andersson Tora, sm, Almbro, G
Bohman M, f, Knarsta, St. M
Dahlander F, f, Pålshoda
Elander Anna, sm, Fridhem, H
Elander C V, f, Fridhem, H
Ericsson A, f, Göksholm, St. M
Flyckt Malvina, sm, Egeby, St. M
Franzén K K, f, Ökna, G
Hedin Lovisa, sm, Göksholm,
St. M
Håkansson K E, f, Kyrksk., H
Lindgren Ester, sm, Usta,
Odensbacken
Nyrén Agnes, sm, Kyrksk., St. M
Pettersson Maria, sm, Knarsta,
St. M
* Stille J, f. d. lär., Eklunda, St. M
Skeppstedt F, f, Egeby, St. M

Strand K J, f, Ekeby, G
Söderborg A, f, Kyrksk., St. M
Uddman K J, f, Usta, Odens-
backen

[G = Gellersta, H = Hidingsta, St. M
= Stora Mellösa]

Örebro skolförening (77)

Ordförande: J. Blomberg.

Almqvist Freja, sm
Andersen O, f
Anderson J P, f
Anderson Jenny, slöjdl.:a
Anderson Karin, sm
Anderson Maria, sm
Anderson Sofia, sm
Andrén Ellen, fru, f
Arvedson Hilda, f
Axén Julia, f
Bellander Selma, sm
Berg F O, f
Blomberg J, f
Blomqvist G, f
Bohlin Anna, f
Carlsson Jenny, f
Celerander Ebba, f
* Dahl V, f
Dahlén Anna, sm
Dyberg Irene, f
Edlund L J, f
Edström Hilda, sm
Eklund Hedvig, f
Elander N G, f, Karlslund
Englund K J, f
Ericsson Ida, slöjdl.:a
Flodman Hanna, sm
Gelhaar Gulli, f
Gelhaar Sigrid, f
Gralén J, f
Grahns Elisabet, sm
Gustavsson G, f, Bista, Karlslund
Gustavsson R G, f
Hahn A, fabrikör
Hansson Ebba, sm
Hedenlund A, f
Hedenlund Helena, fru, sm
Hellman Elin, f
Hellström Signe, slöjdl.:a
Holme Naemi, f
Holmstedt J, f

Hydner Ellen, fru, f
Ingvaldson Eva, f
Janson Alma, sm
Jansson Anna, sm
Jansson G L, f
Larsson G, grosshandl.

Larsson Maria, slöjdl.:a

Lindh Elsa, sm

Linder A, f

Lindkvist Selma, sm

Lindström Alma, sm

Lindström Anna, sm

Lindström Karolina, f

Ljunggren E, redaktör

Lundberg O V, f

Lundell K A, f, Almby

Malmrot K, redaktör

Molander Ingrid, sm

Nilsson Anna, sm

Nilsson G O, slöjdlärare

Palmlad A, f

Perselli Elsa, fru, f

Persson Anna, sm

Sandberg Dagchild, sm

Sandberg Ingeborg, sm

Sandholm Ebba, sm

Sandholm Elin, sm

Smith Josefina, fru, sm

Sundelius O, förste stadsläkare

Svanström Annie, f

Svensson Ingrid, f

Söderlund Elin, f

Tengvall Matilda, f

Tollstorp Frida, sm

Vallin Mia, f

Österberg Karin, sm

[Alla med postadress: Örebro]

Örebro läraresällskap (16)

Ordförande: J. Norelius.

Björling E, f
Booberg K, dövt-skolförest.
Hydner E R, f
Karlsson L, dövtstumlärare
Liedner N, f
Linderholm K R, f
Lindskoog H., f
Lundh E S, journalist
Nilsson C R, f
Nilsson N E, f

Nordenmark F, dövt-skol.

Norelius J, f

* Nyholm A V, f

Stenquist K G, f

Thyselius Th., dövt-skol.

Vennerholm F E, klockare

[Alla med postadress: Örebro]

Nordvästra Närke skretsen (35)

Ordf.: Axel Holmberg.

Andersson A, kyrkov., L
Andersson Agnes, sm, N K
Andersson Rakel, sm, Fjugesta
Berglund A, f, Lekhyttan, H
Bergman S, lantbr., N K
Dahlstedt J, komminister, V
Dreborg Gunilla, sm, N K
Eklöv Lilly, sm, Fjugesta
Fagerlund Arv., f, N K
Fallqvist C E, f, Gräveby
Gustavsson K J, f, Eker, Örebro
Hedin Matilda, f, Ramshyttan, N K
Hovgren Vanda, sm, V
Holmberg Axel, f, L
Johansson Hildur, sm, Hagaby,
Örebro
Järd V, f, V
Karlberg Elvira, sm, N K
Landström Edla, f, Blank-
hult, N K
Larsson Daniel, f, Hovsta
Larsson Ester, sm, V
Larsson Klara, sm, L
Larsson Maria, sm, L
Lillieroth Karl, kommun., N K
Lindkvist H, f, V
Löthgren Matilda, sm, L
Olsson Charlotta, sm, Guntju-
gan, H
Pettersson Mia, sm, Eker, Örebro
Qviberg Virginia, f, Gran-
hammar, V
Reuner Z, f, Fjugesta
Sandberg Elsa, sm, V
Svensson Beda, sm, Torstorp,
Dalkarlsberg
Södergren O, f, H
* Thanderz G, f, N K
Tideman Ebba, sm, Gräveby

Österberg Viktoria, sm, Rams-
hyttan, N K

[H = Hidingebro, L = Latorps bruk,
N K = Närke Kil, V = Vintrosa]

Väringens kretsforening (23)

Ordf.: G. J. E. Peterson.

Andersson Anna, sm, Ervalla
Carlsson S A, f, Gö
Gustafsson AP, riksd., Sjögesta, R
Gustafsson Hanna, sm, R
* Haglind Hulda, f, Björka, Gl
Hektor A, f, Hagaby, Gl
Johansson Lovisa, sm, Torp, Gö
Karlsö Emma, sm, Brands-
torp, L

Knutsson Kristina, f, Björntorp, L
Kristoffersson K, hemmansäg.,
Sticksjö, Gl

Kruse Beda, sm, R

Larsson Anna, sm, Björka, Gl
Larsson L, kyrkovärd, Skölv, Gl
Larsson Vilhelmina, sm, Gl

Lindelius K J, f, Ervalla
Lindgren F A, f, Ödeby, Gl
Lundkvist Tyra, sm, Gö

Nyholm Vilhelmina, sm, L

Oskarsson K A, f, Örebro

Peterson G J E, f, Gl

Sandberg L A, hemmansäg.,
Valsta, Gl

Sterner C J, f, Torp, Gö

Valdner A, f, Nanberga, Arboga

[Gl = Glanshammar, Gö = Götlanda,
L = Lillkyrka, R = Ringkarleby]

Nora pastorats lärareforening (36)

Ordf.: Arv. Larsson.

Andersson Hanna, sm, Öskeviksby
Andersson Helfrid, sm, Pers-
hyttan, N

Andersson Hulda, sm, Lilla
Mon, Järle

Andersson P A, f, Ringshyttan,
Striberg

Andersson Valborg, sm, Born, N

André O, f, Ringshyttan,
Striberg

Blomgren P J, f, Lugnet, N

Dahlgren G, f, Dalkarlsberg

Engvall E, stud., Västgöthyt-
tan, G

Engvall Naemi, sm, Västgöthytan, G

Engvall O, f, Västgöthytan, G

Ekström Anna, f, Stadra, R

Fredriksson Elin, sm, Stadra, R

Hedén J S, f, Skrekarhyttan,

Vikersvik

Holmberg H, kassör, N

Jansson Erik, f, Vikersvik

Järnh Tora, sm, Västgöthytte-

fors, G

Karlsson G, bokbind., N

Karlsson S, f, Ås, N

Larsson Arv., f, N

Larsson A G, f, Fåsjöhyttan, N

Larsson J V, järnvägskontr., N

Larsson Anna, sm, Fogdhyttan, G

Lindén Hanna, sm, Greks-

åsar, G

Lundkvist P J, f, Mon, Järle

Löthner Nelly, sm, Klacka-Ler-

berg

Norberg Alma, sm, G

Nyvall Berta, fru, f, N

* Nyvall Carl, f, N

Sandelin Ingrid, sm, Ås, N

Schill Adèle, f, Hammarby,

Järle

Strömvall G, f, Klacka-Lerberg

Thedén E P, f, Born, N

Thegerström Elsa, sm, N

Velin Maria, sm, N

Anberg Gädda, sm, Hammarby,

Järle

[G = Gytterp, N = Nora, R = Roc-

kesholm]

Hjulsjö-Järnboås lärareforening (18)

Ordf.: And. Berglind.

Andersson A J, kyrkoh., H

Andersson Gunhild, sm, B

Andersson Vilma, J

Behrman C L, skolr., J

Berglind And., f, J

* Forsberg O H E, f, J

Franson Elin, sm, J

Johansson Hilda, sm, Grängen

Johansson Vendla, sm, J

Karlsson Matilda, sm, B

Levin Alma, sm, J

Ohlsson K O A, f, H

Parne Konrad, f, J

Persson Anna, f, B

Ramström P E, kyrkoh., J

Sköld Karolina, sm, H

Zeidlitz Matilda, f, Grängen

Akergren Leontine, frk., Grängen

[B = Bredsjö, H = Hjulsjö, J = Järnboås]

Grythyttekretsen (12)

Ordförande: P. Vallin.

Almberg Karin, sm, G

Andersson Elin, sm, Baståsen, G

* Engelbert N R, f, Saxhyttan, G

Hedenström Rosa, sm, Saxhyt-

tan, G

Hellberg Hanna, sm, Brunns-

hyttan, Timansberg

Kronvall E, f, Elvestorp

Larsson Selma, sm, G

Olsson Anna, sm, Kjerving-

born, Elvestorp

Olsson Carolina, sm, Elvestorp

Pettersson Matilda, sm, R

Pålman Hanna M, f. d. lär.a,

Skatviken, G

Vallin P, f, G

[G = Grythytted, R = Rockesholm]

Hällefors lärareforening (15)

Ordförande: G. H. Blixt.

Berger Emilia, sm, H

Blixt G H, f, H

Johansson Amanda, sm, H

Jonzén J, f, Pansartorp, Gravendal

Larsson P A, f, S

Larsson Selma, fru, S

Liljekvist Elisab., sm, Silvergru-

van, H

Lindh Alma, sm, Sävsjön, H

* Lindberg C G, f, Sirsjön, S

Mogren Hedvig, sm, H

Pettersson Maria, sm, H

Ström Josefine, sm, Sirsjön, S

Svensson Emerentia, sm, S

Zetterström P O, f, H

Öhrman Selma, f, Sängen, H

[H = Hällefors, S = Sikfors]

Ljusnarsbergskretsen (29)

Ordförande: A. E. Fahlin.

Ahlbom Hildegard, f, Ställberg

* Arvidsson Anna, f, Bångbro

Bergström A, f, Stjärnfors, K

Carlsson Alma, sm, Högfors, S

Degerstedt Johanna, sm, Holm-

sjön, S

Eurén V, f, B H

Eurén H, fru, sm, B H

Fahlin A E, f, K

Gustavsson Elin, sm, Sigfrids-

torp, K

Holldorff V E, f, Lomberg, Grän-

gesberg

Hansson A, f, Bångbro

Jansson Hanna, sm, B H

Johansson Anna, sm, Lomberg,

Grängesberg

Johansson B, f, Högfors, S

Karlsson Anna, sm, Dammen,

Rällså

Källander Signe, sm, Sotbo, K

Lindgren Hanna, sm, Ridgards, K

Lindstén Evelina, sm, Finn'all, K

Mohlin S A, f, Rällsö, Rällså

Norén O F, f, Ridgards, K

Persson Lovisa, sm, Ställdalen

Pettersson Emma, sm, Ridgards, K

Pettersson Erik, f, K

Pettersson Hilma, sm, Rällsö, Rällså

Pettersson Olga, sm, Bångbro

Sjöstedt E, f, Ställdalen

Söderling Hulda, sm, Hörken

Thorén Gunhild, sm, Högfors

Thorén Ruth, sm, Högfors

[B H = Bergslags-Hörken, K = Koppar-

berg, S = Silverhögden]

Ramsbergs skolförening (17)

Ordförande: J. H. Lindahl.

Andersson Justina, sm, Kårberg

* Andersson Marianne, sm, R

Gustafsson Karin, sm, R

Johansson Hanna, sm, Käll'ärn, K

Lindahl Augusta, fru, Löa

Rällså

Lindahl J H, f, Löa, Rällså

Möllenhoff A P, provins.läk., R

Norling N V, kommin., R

Persson Edla, sm, K
 Petersson H A, f, Morskoga, R
 Pettersson Anna, fru, Rams-
 bergs bruk, R
 Strandberg G, f, K
 Svahn Alva, sm, Kårberg
 Törnqvist K R, f, R
 Vidén Anna, fru, Kårberg
 Vidén K V, f, Kårberg
 Öfverström Hilma, f, Gammelbo, R
 [K = Kloten, R = Ramsberg]

Linde lärareförening (39)

Ordf.: P. J. Andersson.
 Andersson Alfrida, sm, L
 Andersson Hulda, sm, L
 Andersson Kerstin, sm, Storå
 Andersson P J, f, Björkhyttan, L
 Anér G, f, Björka, L
 Backström Hulda, sm, Gs
 Berglund G, verk-mäst., V
 Blomkvist G M, f, Gs
 Carlsson Alma D, sm, Vasselhyttan
 Ekroth Elin, f, Rya, L
 Erlandsson Agnes, sm, Torphyttan, L
 Frisell Helena, sm, L
 Gustafsson Beda, sm, Aspa
 Gustavsson Matilda, sm, Bohr, V
 Göthblad A R, f, Mårdshyttan,
 Fanthyttan
 Hansson Augusta, sm, Björka, L
 Israelsson Jenny, sm, Gs
 Jansson Anna, sm, Fornaboda, L
 Jansson Elvda, sm, Ham-
 marn, L
 Karlsson R M, f, Bohr, V
 Klingström Märta, sm, Bohr, V
 Kåberg Hildur, sm, Aspafallet, G
 Lennkvist Elin, sm, G
 Linder E, f, L
 Peterson Anna, sm, Storå
 Pettersson Elsa, sm, G
 Pettersson R, f, organist, Frövi
 Pählgren Paul, kapellpred., Gs
 Regnström J A, f, Öskeviksby
 * Ringström I, f, Storå
 Salomonsson P B, f, V
 Sjöberg Hanna, fru, G
 Sjöberg L, f, G
 Skånberg E G V, f, Yxe, Järle

Thegerström O F, f, Fornaboda, L
 Vesterberg J, f, Högstaboda, V
 Vestmark A V, inspektor, V
 Vinqvist G, f, Vasselhyttan
 Örbom K V, f, Torphyttan, L
 [G = Gusselby, Gs = Guldsmeshyttan,
 L = Lindesberg, V = Vedevåg]

Fellingsbrokretsen (17)

Ordf.: P. O. Hermansson.
 Berggren Valborg, sm, Finn-
 åker, F
 Berglund A, f, Fors, Blixterboda
 Björklund K, f, Nyckelby, A
 Cederblad K A, f, Österhammar, F
 Falk Hilma, sm, Nyckelby, A
 Gustafsson O F, f, Sverkesta, U
 Hagner O, f, Rockhammar,
 Sällinge
 Hallmén Elsa, sm, Finnåker, F
 Hermansson P O, f, Ekeby, A
 Jansson J E, kontraktspr., he-
 dersled., Nyköping
 Klingström C E, f, Pikkrog, Kåfalla
 Knutsson Rosa, sm, Korvike F
 Larsson Amanda, sm, Pikkrog,
 Kåfalla
 * Lundahl G E, f, F
 Lundin A H, f, Korvike, F
 Zetterljung Hanna, sm, Öster-
 hammar, F
 Östlund K E, f, Bergaby, F
 [F = Fellingsbro, U = Ullersäter, Å
 = Ålsäng]

Västmanlands län.

Kungsörs skolförening (25)

Ordf.: F. Aug. Andersson.
 Ahlner Anna, f, Slogkärr, K
 Andersson Dagmar, sm, Slog-
 kärr, K
 Andersson Ellen, sm, Hogsta, K
 Andersson F Aug., f, K
 Andersson Signe, fru, K
 Eckerberg C G, kyrkoh., Torpa, Ö
 Ekelund A F, f, Torpa, Ö
 Ekelund Edla, sm, Torpa, Ö
 Fridén A, f, Kungs-Barkarö, V
 Fridén Fredrika, fröken, Kungs-
 Barkarö, V

Hansson Ida, sm, K
 Hansson Elin, fru, Torpa, Ö
 Hansson Th., f, Torpa, Ö
 Johansson Malla, sm, Kungs-Bar-
 karö, V

* Larsson Joh., f, K
 Olsson H, f, Forsbacka, Ö
 Persson C, kommin., K
 Röse Vendla, sm, K
 Salmén Maria, f, K
 Skog Josefina, f, Skäfruna, K
 Stille Olga, f, K
 Thorbjörnsson A, sm, Skäfruna,
 K
 Vallén Lotten, sm, K
 Vidén Tekla, sm, Forsbacka, Ö
 Åkerlund Anna, f, Hogsta, K
 [K = Kungsör, V = Valskog, Ö =
 Öster Tibble]

Södra Västmanlands lärare- förening (46)

Ordförande: F. Edén.
 Ahlgren J V, kyrkoh., Malma,
 Åsby
 Alfvengren E, f, Solbacka
 Karmansbo
 Andersson Erika, sm, Kö
 Berg Anna, f, Kö
 Bergström Matilda, sm, Kö
 Björk C E, f, Björskog, Valskog
 Björkegren G, f, Munktorp
 Bäckström A G, f, S
 Dahlström E, f, Säby, K
 Edén F, f, Svedvi, K
 Ekedahl Emma, sm, Kö
 Engberg K, f, K
 Eriksson Jenny, sm, Säby, K
 Flodmark L A, f, A
 Forsberg P V, f, Jäders bruk
 Gabrielsson G E, f, A
 Gudheim Hedvig, f, A
 Hagelin J E, f, Gisslarbo
 Hellqvist L, f, Björskog, Valskog
 Holm Amalia, sm, Kö
 Ihrmark Eva, f, Kö
 Jansson Anna, sm, Kolsva
 Kalleberg A, f, Östtuna, Hallstahar
 Karlsson Hanna, sm, A
 Karlström K I, f, Ryttern, S
 Kjersén E, komminister, Kö

Larsson A, f, Odensvi, Kö
 Lindskog E, f, Amsta, Svedvi, K
 Lundqvist L, f, Kö
 Melén K A, f, Kolsva
 Nilsson G, f, Kö
 Olsson Anna, sm, Berg, K
 Palmberg E A, f, Bro, Åsby
 * Persson G, f, Kö
 Robsahm K H, f, A
 Sahlberg Dagmar, f, Alvesta,
 Skedvi
 Sahlén V E, f, Odensvi, Kö
 Sjöblom J A, f, Malma, Åsby
 Strandell Maria, f, Kö
 Stårner A, redaktör, Kö
 Söderholm O V, f, Kolsva
 Vallbom C F, f, d. riksdags-
 man, Fredriksberg, Kö
 Vassberg Sara, sm, Täljsta, Kö
 Victorson E, f, Himmata, Kö
 Villhard A, red., K
 Österberg K J, f, Kö
 [A = Arboga, K = Kolbäck, Kö =
 Köping, S = Strömsholm]

Skinnskattebergs skolföre- ning (25)

Ordf.: A. G. Eriksson.
 Andersson Elin, sm, U
 Andersson G, sm, Torbo, Dagarn
 Andersson Ingeborg, sm, Har-
 näs, S
 Andersson Signe, sm, U
 Damberg C E, f, Godkärra, S
 Damberg C T, f, Baggå
 Eriksson A G, f, Hed, B
 * Holmström G D, f, S
 Holmström Tecla, fru, sm, S
 Lind Hilda, sm, R
 Lindberg G, kamrer, U
 Ljungberg Cecilia, fru, R
 Ljungberg G A, f, R
 Lorichs L, brukspatron, B
 Löf Eva, f, Bysala, B
 Löthman E, mejerist, Baggå
 Niklasson Mathilda, f, Val-
 bricka, B
 Niklasson Gunhild, sm, Bysala, B
 Norström Eva, sm, S
 Ohlsson C F V, f, U
 Ohlsson Signe, sm, Hed, B

Peterson Agda, sm, Hed, B
Rönn J, f, U
Söderberg Selma, sm, Hed, B
Viklund O A, f, Färna bruk
[B = Bernshammar, R = Riddarhyttan,
S = Skinnskatteberg, U = Uttersberg]

Västerås ortens skolförening (26)

Ordförande: K. F. Nilsson.
Bergström C A, f, Barkarö
Bergström E G, f, Berg, Kolbäck
Christerström Ingrid, sm, D
Elvin A G, f, Ångsö, Ångsösund
Forsberg Oskar, f, D
Forsell J, f, riksdagsm., Kolbäck
Franzén Ellen, sm, D
Gustavsson A, handl., Backa, H
*Hellen I T, f, T
Hillerström C B, f, Romfartuna, T
Högberg Anna, f, D
Johansson C, kommunalordf., T
Johansson J A, f, Kungsåra, V
Johansson O, f, Sevala, H
Larsson Kristina, sm, Berg, Kolbäck

Liljeholm Judit, sm, Nibble, T
Lindén E, f, Irsta, V
Lundgren Edit, sm, D
Molander A, f, Tortuna
Nilander Anna, sm, T
Nilander O, f, Hubbo, T
Nilsson K F, f, Badelunda, V
Söderholm F G, f, Lundby, V
Törnstrand Ingeborg, sm, Backa, H
Vännerström Maria, f, Irsta, V
Vigström Allida, sm, D

[D = Dingtuna, H = Hedensberg, T = Tillberga, V = Västerås]

Västerås lärareförening (58)

Ordförande: I. Fröier.

Ahlström Maria, sm
Almberg Greta, sm
Andrén I, f
Bergh Olga, sm
Bohlin I, f
Bohman Unda, f
Boije Signe, sm
Bostrand Fanny, f

Brandt J F, slöjdlärare
Eriksson Anna S, sm
Eriksson Anna V, sm
Eriksson Hilda, sem.-förest.
Fernblad R, f, präst
Fernqvist Elin, f
Fröier I, f

Fröman Emma, f
Fröström Alice, sem.-lär:a

*Granér N E, f
Hammar skiöld Signe, f

Hellman Lisa, f
Holm Mona, skolkökslär:a

Holmer Amelie, f
Häggroth Alma, f

Isacsson Karin, sm
Johansson A, f

Johansson Jenny, sm
Karlsson Ester, sm

Kolmodin Ester, f
Krantz A, f

Köhlberg Elin, f
Lagrelius, sm

Lindqvist Hilda, slöjdlär:a
Ljung F, slöjdlärare

Malmberg J P, f
Maunsbach Rut, f

Melin Anna, f
Molander Signe, slöjdlär:a

Morberg Tora, sm
Månsson Fanny, f

Næslund J T, f
Norén Hildur, f

Norman F, f
Olsson G A, f

Pettersson Agnes, sm
Rudkvist A, f

Sedell Alma, sm
Sjöholm D, f

Strandberg M, folkskoleinspektör
Stenström Anna, f

Svanholm Beda, f
Söderholm Selma, sm

Tunell Anna, skolkökslär:a
Törngren Hilda, sm

Vahlberg Gunhild, sm
Vahlberg Märta, sm

Vahlbäck Emma, slöjdlär:a
Vallander M, f

Verkelin P V, f

[Alla med postadress: Västerås]

Norra Fjärdhundra lärare- och lärarinneförening (12)

Ordförande: P. Blomberg.

Almqvist Alma, sm, H
Blomberg Gerda, sm,
Smedsbo, Ö

Blomberg P, f, Ö
Eriksson Ebba, sm, Bjurvalla, Ö

Lindblom Kristin, sm, Ö
Nordlund O, f, Huddungeby

Olsson N E, f, Ärligbo, Ö
Pettersson J E, f, Ön, H

*Serrander G V, f, Bjurvalla, Ö
Svensson Lofva, sm, Stårte, Ö

Söderberg O, f, H
Vallmon J, f, Aspås, Ö

[H = Harbonäs, Ö = Östervåla]

Väster Färnebokretsen (24)

Ordförande: N. V. Törnelli.

Ekdahl E, f, Västerbykil, R
Fahlander Asta, f, Vigarne, R

Fröier Gerda, sm, Hägebäck-
ken, Krylbo

Gustafsson Ida, sm, Gårdsbo, VF
Gustafsson Selma, sm, F

Johansson Anna, sm, Vangsbro,
V F

Johansson C A, serg., Nybyn, R
Johansson Elna, sm, Rörbro, F

Johansson J, sm, Salbo, S
Johansson Matilda, sm, Lasjö, R

Johansson Viktoria, sm, R
Hallberg Kerstin, fröken, Prostg.,
V F

Klang Ingeborg, sm, Nystnäs, VF
Lindkvist A E, f, R

Lundborg N, f, F
Moberg G, komm., V F

Myrberg O J, v. ordf. i skoll.,
Engsholm, S

Rimström Hulda, sm, Västerby-
kil, R

Roos J A, prost, V F
*Rosenius P A, f, Salbo, S

Rosenius Ruth, slöjdlär:a, Salbo, S
Törnelli Maria, fru, Klockaregår-
den, V F

Törnelli N V, f, Klockaregården,
V F

Ahlberg Hildur, sm, Nötmarken, R

[V F = Väster Färnebo, F = Fläcke-
bo, R = Rosshyttan, S = Salbohed]

Norbergs lärareförening (25)

Ordförande: B. Kjellin.

Berglund N M, f, Hög-
fors, Högfors

Bergström Frida, sm, Näs, Kl
Boethius Elisabet, f,
Näs, Kl

Edholm Elin, sm, Bondfallet, Å
Enkvist Elvira, sm, Bråfors, Fa-
gersta

Eriksson Helena, f, Olovsfors,
Avesta

Eriksson Sofia, f, Långgruvan, K
Friberg A, f, N

Gustafsson Anna, sm, Spännar-
hyttan, K

Gäfvart Alma, sm, Å
Hammarberg A H, f, Trätts-
bo, N

Hessling Anna, f, Malmkärren, N
Johansson Anna, sm, Näs, Kl

Kjellin B, f, Å
Landgren E E, f, Nickebo,
Karbenning

Laurent Maria, f, Fragg, N
Löfstrand Ottilia, sm, K

Nilsson Olivia, f, N
Palmé K J, f, Västansjö, Virsbo

Rosell Agnes, sm, Folkhyttan,
Virsbo

Sahlén A J N, f, Sörby, Å
Spångberg Alma, sm, K

Thulin P, f, Karsbo, K
*Torbring A, f, K

Vestman Beda, f, Kallmora, K
[K = Kärrgruvan, Kl = Klackberg, N = Norberg, Å = Ångelsberg]

Salaortens lärareförening (25)

Ordförande: C. A. Norén.

Andersson Agnes, sm, Österby, R
Andersson K V, f, Vittinge

Bjurling P F, f, M
Borgstedt P E, f, Kila, S

Ekholm J, f, Gruvan, S
Enagrius Elin, sm, Kumla,

Tärna

Engren Ester, sm, Kumla, R
 Forssell J, f, Tärna
 Hallander E J, f, Gillberga,
 Vittinge
 *Harring Em., f, Kumla, R
 Hedler K J, f, Kumla, R
 Hernkvist Anna, f, Sättra Brunn, S
 Holmström K E, f, Ölsta, S
 Karlin Beda, sm, S
 Lagergren F G, f, M
 Lagerstedt J M, f, V.
 Lövsta, Heby
 Lind Henning, f, Kumla, Tärna
 Lindberg Lovisa, sm, M
 Molin Julia, sm, Kila, S
 Norén C A, f, Varmsätra
 Palmér Georg, f, Enåker, Run-
 hällen
 Peterson Astrid, sm, Kumla,
 Tärna
 Pettersson J F, f, Norrby, S
 Uhlin H, f, S
 Vretström Edla, sm, En-
 åker, Runhällen
 [M = Möklinta, R = Ransta, S = Sala]

Ramnäskretsen (28)

Ordförande: O. A. Härje.
 Andersson Augusta, sm, Su
 Andersson Linnea, f, Seglings-
 berg
 Bergström Fredr., skolrådsl.,
 kassör, S
 Bergström Hilda, sm, Su
 Bergström J, f, Lisjö, Su
 *Carlsson E, f, H
 Eriksson Johanna, sm, Svedvi,
 Kolbäck
 Eriksson Vilma, sm, Su
 Fors Amanda, sm, S
 Frösell S, f, Su
 Fröström Anna, sm, Lisjö, Su
 Gustafsson Helga, sm, Ramnäs
 Heldén J, f, Su
 Härje O A, f, S
 Höggren Emma, sm, S
 Larsson Elin, f, S
 Larsson Ellen, sm, Su
 Larsson Gerda, f, Su
 Lind Maria, sm, Vretbacken, H

Nilsson Magda, sm, Amsta,
 Kolbäck
 Nylén Ottilia, sm, Ramnäs
 Pettersson Hilma, sm, S
 Rindforth A H, f, Ramnäs
 Segerberg Anna, sm, Ramnäs
 Sjölander Ebba, sm, H
 Sundqvist Vilma, f, H
 Vestberg Emilia, f, S
 Öström Vilhelmina, sm, Su
 [H = Hallstahammar, S = Skultuna,
 Su = Surahammar]

Västanfors lärareförening (18)

Ordf.: C. G. Gustafsson.
 Adolfsson Anna, skolkökslärare, F
 Bergman Sofia, sm, V
 Bergström Hanna, fru, F
 Bergström G, f, F
 Borglund Anna-Greta, f, Mo-
 ren, Dagarn
 Gustafsson C G, f, V
 Hedström Alma, sm, Ävstbo, V
 Hjort Anna, sm, Hedkärra, F
 Jakobsson A, f, Hedkärra, F
 Johansson Anna, sm, F
 Karlsson Hulda, f, F
 Nilson Hanna, sm, Bastmora, V
 Nylund Vilhelmina, f, V
 Nyström Signe, sm, F
 Ohlséen Elida, sm, F
 Ramberg A R, f, F
 Ramberg K O, f, Ävstbo, V
 *Rydberg G K, f, F
 [F = Fagersta, V = Västanfors]

Kopparbergs län.

Västerbergslagens lärare- o. lärarinneförening (113)

Ordf.: E. Hansson.
 Adolfsson Hanna, sm, Skatt-
 lösberg, Norhyttan
 *Ahlström P M, f, Morgårds-
 hammar
 Aldén G E, f, L
 Andersson Elin, sm, Simmel-
 sjön, S
 Andersson Elisabet, sm, F
 Andersson Elin, sm, Sunnansjö

Andersson Hulda, sm, Nyham-
 mar
 Andersson Tora, sm, Nyhammar
 Berg A J, f, Finnbo, S
 Berggren Gerda, f, Strömsdals
 bruk
 Bergvall Olov, sm, Skallberg,
 Nyhammar
 Bergvik Anna, sm, Nyhammar
 Bergqvist Magnus, f, G
 Björklind O, f, L
 Brodin Carl, f, S
 Carl F, f, Larsbo, Sö
 Carlsson A J, slöjdlär., G
 Danielsson Ada, f, Snöån, L
 Danielsson D, f, Iberbo, S
 Danielsson Maria, fru, f, Sörvik
 Danielsson Tage, f, L
 Ehnback O, f, L
 Enderberg O, f, G
 Ericson Sigrid, f, Sunnansjö
 Eriksson G, f, Gonäs
 Ericson Josefine, sm, Rävåla
 Eriksson Matilda, sm, Gravendal
 Eriksson Paul, f, G
 Falk Elin, f, Gubbo, S
 Forsman Anna, f, Hellsjön, G
 Gustafsson Emma, sm, Sörvik
 Gustafsson Gerda, sm, G
 Hagström A V, sm, Norhyttan
 Hansson E, f, Viksberg
 Hedblom A, f, L
 Hedman Lisa, sm, S
 Hedrén Emma, f, Hagge
 Heimer A V, f, G
 Hermansson J A, f, Åsmanbo, S
 Hdebrand Viktoria, sm, S
 Hultin Ellen, sm, Sö
 Häger-Karlsson Anna, sm, Gräs-
 berg
 Häggkvist E A, f, Hagge
 Höglund T, f, Klenshyttan
 Jansson Anna, sm, S
 Jansson Lisa, sm, Billsjön,
 Viksberg
 Johansson Anna, sm, Sunnan-
 jä
 Johansson Anna, sm, Tyfors, Neva
 Johansson Augusta, sm, Löv-
 kullen, Rävåla
 Johansson Elin, sm, Sävsnäs,
 Strömsdals bruk

Johansson Elin, sm, Västan-
 sjö, Nyhammar
 Johansson Lisa, sm, G
 Johansson Sofia, sm, Busjön,
 Vord
 Karlsson A G, f, Stimmerbo, S
 Karlsson Maria, sm, G
 Karlsson J, f, Persbo, Gräs-
 berg
 Karlsson Sofia, sm, L
 Kronholm C J A, f, Tyfors, Neva
 Kvarnström Sofia, sm, Gårdsjö.
 bo, Malingsbo
 Larsson Alma, sm, Sö
 Larsson C, f, Nyhammar
 Larsson Elin, sm, Aborrberg.
 Norhyttan
 Larsson Ester, sm, Morgårds-
 hammar
 Linder Hilda, sm, Gonäs
 Lindgren Frida, sm, Sörvik
 Lindgren J, f, Sävsnäs, F
 Lindman K G, sm, Gesberg, S
 Ludvigsson A E, f, Gubbo, S
 Lundén Elin, sm, Jägarås, L
 Lundqvist M, f, By, S
 Löfdahl Maria, sm, Vad
 Magnusson Anna, sm, Blötberget
 Magnusson Hilma, sm, Nyham-
 mar
 Nilsson Frida, sm, Nyfors,
 Kloten
 Nilsson Ida, sm, Dymossen,
 Fredriksberg
 Nilsson Karin, sm, Stensbo
 Nordvall J F, f, S
 Nykvist Hilma, sm, Sörvik
 Nyström Carl, f, G
 Olsson E N, sm, Bergsbo, Gd
 Olsson Hilda, sm, Sö
 Palmgren E G, sm, Knutsbo, Sö
 Paulsson Ebba, sm, Aspmo-
 ren, Sö
 Pettersson Emelie, sm, G
 Petersson Helena, f, G
 Rosell F, f, Schishyttan, Gräs-
 berg
 Rosvall Hilma, sm, Kybacken, S
 Sahlen J, f, Björsjö, S
 Sandstedt Elsa, sm, L
 Sjögren K E, f, Gd

Stenqvist Ellen, sm, Holen, Gd
 Svensson Frida, sm, L
 Svensson Maria, sm, L
 Svensson Selma, sm, Gonäs
 Sätterström Hanna, fru, f, Nyhammar
 Söderberg Ester, sm, G
 Thelin Helga, sm, Hagge
 Thonell Agda, f, G
 Tjäder C J, sm, Jörnens, Norhyttan
 Trankvill E, f, Sö
 Turén A, f, Gräsberg
 Turén Anna, fru, Gräsberg
 Törnqvist H, f, Malingsbo
 Vadman HJ., f, L
 Vedberg Karin, sm, Nittkvarn
 Vennberg Hilda, sm, Viksberg
 Vidlund Henrika, fru, f, Vad
 Vikander P A, f, Ulriksberg, F
 Yngström Elin, sm, F
 Åkerlind Hilda, f, Hellsjö, G
 Örtqvist P G, f, Backbyn, S
 Österberg P A, f, Moren, Sö
 Östling Knut, f, Västansjö, Nyhammar

[F = Fredriksberg, G = Grängesberg,
 Gd = Grangårde, L = Ludvika, S =
 Smedjebacken, Sö = Söderbärke]

Södra Dalarnes kretsforening (109)

Ordförande: J. F. Ryding.

Ahlin Matilda, sm, K
 Andersson A, skolr., Nickarvet, F
 Andersson A, skolr., Leknäs, B
 Andersson E, skolr., Nor, Folkärna
 Andersson M, f, H
 Andersson K A, f, Stjärnsund
 Andersson K, f, Vikmanshyttan
 Andersson O A, hem.-äg., Ingeborgbo, Hd
 Berg C G, stationsinsp., B
 Bergergren F, kamrer, Näs stat.
 Berglund Bertha, sm, Folkärna
 Bergqvist O, f, A
 Bergstedt J A, f, By, B
 Bergström K, ingen., skolr., Hd

Bertrand F H, f, K
 Björkman A, f, Bäckeby, R
 Bonnevier Anna, sm, A
 Brolund Olof, f, A
 Brydolf G, lantbr., insp., Fornby, Hd
 Chronvall K, f, S
 Edqvist K A, f, Brovallen, R
 Elfström G A, fabr., Tyskbo, Hd
 Engström K E N, f, Smedby, Dala-Husby
 Eriksson A, skolråd, F
 Eriksson A J, skolr., Smatsbo, R
 Eriksson J A, skolr., Jularbo
 Eriksson Anna, sm, Svensbo, K
 Eriksson E L, handelsförest., Hd
 Eriksson Ester, sm, By, B
 Eriksson H, byggm., Rossö, B
 Eriksson John, f, Folkärna
 Eriksson O, skolr., Meata, Folkärna
 Eriksson O A, lantbr., Björka, B
 Falk A E, skolr., Djupvik, Näs station
 *Floberg J H, f, By, B
 Fredriksson Signe, sm, Bodarne, H
 Frisk Hanna, sm, A
 Gillberg A J, martinmäst., Hd
 Haglund Oliv., f, G K
 Hansson V, f, Hd
 Hasselgren Emma, sm, Hede, M
 Hedlund Ida, f, Myckelby, Dala-Husby
 Heiding K G, f, Rossberga, M
 Herou C A, handl., Hd
 Hjorth Elisabeth, f, H
 Hjorth H, f, H
 Holmgren R, f, H
 Ingman Maria, f, S
 Jakobsson Anna, sm, Stjärnsund
 Jakobsson Anna, sm, Ave.ta, K
 Jakobsson Charlotta, sm, Brovallen, R
 Jansson Emma, sm, Råby, R
 Johansson Johanna, f, H
 Jonsson K G, skolr., Mälby, F
 Jonsson Thérèse, f, Åsgarn, F
 Kihlström H, f, Rudö, B
 Larsson A G, byggm., Hd

Larsson Er., kom.-ordf., Västansbäck, B
 Larsson Karin, f, H
 Liander M, f, Hovnäs, B
 Lindh Hanna, f, Långshyttan
 Lindroth Anna, sm, Rudö, B
 Lindstrand E, f, A
 Lindström J L, f, Stjärnsund
 Lund P, skolr., Svensbo, K
 Lundqvist Signe, sm, S
 Mellberg P E, f, Hd
 Melin P A, sm, Östanberg, R
 Nilsson C A, kassör, Stjärnsund
 Nilsson P J, banmäst., B
 Norell K V, f, G
 Peters E V, ritare, Hd
 Peters L O, f, Hd
 Pettersson A P, f, Grytnäs, Jularbo
 Pettersson E, f, Vikmanshyttan
 Pettersson Hulda, f, Stjärnsund
 Pettersson J A, lantbr., Näs stat.
 Pettersson J E, skolr., Brovallen, R
 Pettersson Tea, sm, Kullsveden
 Prag Gust., bokf., Stjärnsund
 Ramström J A, f, Långshyttan
 Roos Ingeborg, f, Yttre heden, S
 Ryding J F, f, A
 Salmén Ebba, sm, Pålbenning, H
 Samuelsson Selma, f, H
 Sandberg Anna, sm, Folkärna
 Sander Matilda, f, S
 Stenberg Jenny, sm, Smedby, Dala-Husby
 Söderholm Efr., f, Månsbo, A
 Söderström Mina, sm, Rossberga, M
 Thorvall T, kommin., Folkärna
 Törn Olivia, sm, S
 Törner A, f, F
 Vallin Gerda, sm, Bispsberg
 Velandér K M, f, A
 Vestin O, predikant, Hd
 Viklund Hanna, sm, S
 Viren JA, bruksbokh., Stjärnsund
 Vählin Anna, sm, Hovnäs, B
 Vännerberg Emma, fru, f, Vikarby, Dala-Husby
 Västfelt Laura, f, Bispsberg
 Zamore Ada, f, A

Zamore A P, f, A
 Åberg C, skolr., Västmossa, B
 Åslund Frida, f, H
 Österberg E, f, Ryllshyttan
 Östling H, f, H
 Östlund Elsa, f, K
 Östlund J E, f, Åkersbyn, B
 [A = Avesta, B = Bredgrind, F =
 Fors stat., G = Garpenberg, G K =
 Garpenbergs Kyrkoby, H = Hedemora,
 Hd = Horndal, K = Krylbo, M =
 Morshyttan, R = Rosshyttan, S = Säter]

St. Skedvi skolförening (14)

Ordf.: G. A. Lundkvist.

Andersson Elin, sm, Arkhyttan, K
 Andersson Lydia, f, Stocksbro, K
 *Arnberg J A, f, Lötåsen, K
 Eriksson Hildur, sm, Tyskbo, K
 Eriksson Maria, sm, Gussarvshyttan, K
 Forsberg Signe, sm, Södersätra, K
 Johansson Anna, sm, A
 Lundkvist G A, f, Kyrkbyn, K
 Samuelsson Augusta, sm, Nyberget, K
 Sandberg Julia, sm, Nyberget, K
 Spross Elsa, f, Gammalgården, K
 Vallén Ottilia, f, Fäggeby, A
 Vallström Edith, sm, Kyrkbyn, K
 Vestling Maria, sm, Gammalgården, K

[A = Anstahyttan, K = Kvista]

Svårdsjötraktens skolförening (32)

Ordförande: O. Vidner.

Andersson Brita, sm, Hillersboda, S
 Andersson O, f, Över-Tänger, E
 Bengtsson Hulda, sm, Över-Tänger, E
 Bergström Th., pastor, Svartnäs
 Engström Lisa, sm, Korsnäs, Sb
 *Eriksson J, f, Österbyn, S
 Eriksson Anna, sm, Lumsheden, Åshammar
 Ericson Ruth, sm, Bengtsheden, S
 Flodin Emma, f, Boda, S
 Forström Anna, sm, E

Frantzich Viktoria, sm, Kvarntäkt, S
 Giös Alida, sm, Sb
 Gramér L O, f, Lumsheden, As-hammar
 Hammar Mina, sm, Ytter-Tän-ger, E
 Hallander A, f, Buskabo, Korsnäs
 Hedström G, f, Sb
 Helling Hulda, sm, Sb
 Isberg Lisa, sm, Rupstjärn, Sb
 Jansson Elisabet, sm, Ag, S
 Jansson Hulda, f, Tofta, S
 Kriberg K, f, Rönndalen, E
 Leksell P, f, Baggårdet, Korsnäs
 Möller P G, f, Linghed
 Möller Emma, sm, Linghed
 Olsson Jenny, f, Bengtsheden, S
 Olsson Mina, sm, Hedgårdarne, E
 Persson Anna, sm, Sb
 Söderling K V, f, Vintjärn
 Torell Ulla, f, Marnäs, E
 Törnkvist Dora, sm, Björkboda, E
 Vidner O, f, Källåget, S
 Västerberg Math., f, Klockarnäs, E
 [E = Enviken, S = Svärdsjö, Sb = Sundborn]

Stora Tuna skolförening (75)

Ordförande: J. Tunander.
 Berggren Emma, f, Kvarnsve-den, B
 Bolling O, past.-adj., B
 Broberg Emma, sm, Frostbo, S
 Dahl Signe, sm, Lennheden, Duvnäs
 Dahlström Erika, sm, D
 Dalberg E, kommissionär, B
 Edström Anna, sm, Fornby, B
 Engman Anna, sm, D
 Ericzen Cecilia, f, Hemberg, S
 Eriksson Anna, sm, Kvarns-
 sveden, B
 Eriksson Elin, sm, D
 Eriksson Erika, f, Borlänge by, B
 Eriksson Helena, sm, Borlänge
 by, B
 Forsberg Linda, sm, B
 Fredriksson Fanny, sm, B
 Göransson Valborg, sm, Is-
 lingby, B

Hedlund Stina Lisa, sm, D
 Hedrén Ingeborg, sm, Svärdsjö, T
 Hellgren Ingeborg, sm, Als-
 bäck, O
 Hellström Karin, sm, Idker-
 berg, Ramshyttan
 Hessman Matilda, sm, Kvarn-
 sveden, B
 * Hilmerin A T, f, Halvarsgår-
 dar, S
 Hjort K, förste lär., D
 Håkansson Gertrud, f, D
 Jansson Lina, fru, Dalsjö, O
 Johansson Frida, f, Alsbäck, O
 Johansson Lovisa, sm, Tjärna, B
 Johansson Selma, sm, Kvarn-
 sveden, B
 Jonsson Alma, sm, Dalsjö, O
 Jonsson Emelie, sm, B
 Karlin Ellen, sm, B
 Karlsson Ellen, sm, Borlänge by, B
 Karlsson Gerda, sm, D
 Karlsson Maria, sm, Tjärna, B
 Klingsell J V, f, Amsberg, Duvnäs
 Kypengren Ernst, arbetare, D
 Larsson Eva, sm, Hönsarvet, D
 Lind Märta, sm, D
 Lundberg Anna, f, Västanaäng, B
 Mattsson Karin, sm, Amsberg,
 Duvnäs
 Mohlin O F, f, Grängsh.r, T
 Nilsson Ida, sm, D
 Nordlund Otto, fabrikör, B
 Nygren Maria, sm, Aby, O
 Nyström Anna, fru, f, Västana-
 äng, B
 Nyström Maria, sm, Sångber-
 get, Ramshyttan
 Näslund Beda, sm, Kvarn-
 sveden, B
 Olsson Anna, sm, D
 Olsson Klara, sm, Kvarnsveden, B
 Olsson Lotten, sm, Bu-kåker, T
 Olsson Mary, f, D
 Persson Alma, sm, Västanaäng, B
 Persson Kerstin, sm, Gimsberke,
 Duvnäs
 Persson Marta, sm, Floda, S
 Rosen Ester, sm, Svärdsjö, T
 Setterberg Alida, f, Kvarn-
 sveden, B

Settergren Anna, sm, Kyrksko-
 lan, T
 Sporre Ulrika, sm, Alsbäck, O
 Sten Signe, sm, Islingby, B
 Sterner Matilda, sm, D
 Svensson Anna, sm, D
 Svensson Hanna, sm, D
 Svensson Hulda, sm, Kvarnsveden
 Svensson Sandelia, sm, D
 Tengman, kommin., Arnsberg,
 Duvnäs
 Tunander E, f, D
 Tunander J, f, Kyrkskolan, T
 Turin Karolina, sm, Myggsjön,
 Ulvshyttan
 Tägtlund Arvida, sm, Frostbo, S
 Vallén F, sm, Gallsbo, S
 Veijk Ulrika, sm, Kälmarvet, D
 Vidigsson Maria, f, D
 Vidicksson E, f, Islingby, B
 Vigen Teresia, sm, Koppslahyt-
 tan, S
 Vijkman Josefina, sm, D
 [B = Borlänge, D = Domnarvet, O =
 Ornäs, S = Sellnäs, T = Stora Tuna]

Falutrakts lärare- och lärarinneförening (83)

Ordf.: Viktor Ekelund.
 Andersson Elin, sm, F
 Andersson Hanna, sm, F
 Arnberg Augusta, f, Ornäs
 Berg Matilda, sm, F
 Berglund Tekla, f, Österå, F
 Björkman Sten, red.-sekr., F
 Boberg A, f, Morbygdén, F
 Boman A, folkskoleinsp., F
 Boström E, f, F
 Brickman Signe, f, G
 Boström Gina, f, F
 Brandell G A, f, F
 Bröms P, f, Runnvika
 Ekelund Viktor, f, F
 Ekelund Hanna, fru, F
 Ekström G, kyrkoh., F
 Elovsson D, f, F
 Ericsson E, f, F
 Eriksson Signe, sm, F
 Falk Stina, f, F
 Frid J, f, G
 Forssell G, f, Rog, F

Glase Th., teckningslärare, F
 Gullander Emma, f, F
 Hagstrand F, f, K
 Hedblom E, direktör, F
 Hedbom Matilda, sm, Aspeboda
 Hedman Stina, sm, F
 Hellsten G, f, Borlänge
 Hjort K, f, Domnarvet
 Hult Ester, f, K
 * Israelsson I, f, F
 Jansson Hanna, f, F
 Johansson Anna, sm, F
 Karlsson Emmy, sem.-lärare, F
 Lagerlöf Selma, fild.r., hedersl., F
 Lalander Maria, f, F
 Larsson Anna, f, K
 Lidell Alma, f, F
 Lindberg J E, f, Runnvika
 Lindén P O, f, G
 Lindqvist E, f, K
 Lund Sigrid, sm, Bergsgården
 Lundevall Elin, f, F
 Lundin Anna, sm, F
 Lundin Visen, f, F
 Lundholm Jenny, f, Bergsgården
 Mattsson M, f, Aspeboda
 Nordenmark K R, f, F
 Nordqvist Eva, sm, St. Koppar-
 berg, F
 Olander Valborg, sem.-adj., F
 Olsson P, f, K
 Pettersson Anna-Lisa, sm, F
 Pettersson Berta, f, F
 Renström Karolina, sm, F
 Rosén A, f, F
 Roström E, f, K
 Roström Ingeborg, sm, K
 Runvik Mathilda, sm, F
 Sallin Anna, f, Korsån
 Seger J E, f, F
 Skarstedt V, redaktör, F
 Sohlman Augusta, sm, K
 Stillberg Fredrika, sem.-lärare, F
 Sundberg Anna, sm, F
 Sundberg Hanna, sm, F
 Sundberg Math., sm, Aspeboda
 Svahn Emma, sm, F
 Svahn Hilda, f, F
 Svanberg Signe, f, K
 Söderlund Signe, f, F
 Sörensen Anna, sem.-adj., F

Thelin K L, f, Torsång
 Thunberg Anna, sm, Aspeboda
 Tingvall Elisabet, slöjdl:a, F
 Tundahl A, f, Domnarvet
 Vallin Ester, f, F
 Venngrén Edit, sm, K
 Vestlund Svea, f, F
 Vikblad Anna, sm, Hosjö, K
 Vindahl G, förste prov.läk., F
 Virén Lydia, sm, G
 Zpjut Selma, sm, Olsbacka

[F = Falun, G = Grycksbo, K = Korsnäs]

Gagnefskretsen (10)

Ordf.: Gust. Andersson.
 Andersson G, kyrkoh., Prost-
 gården, Gagnef
 Andersson K O, f, Nordåker,
 Gagnef
 Lind Per, f, Gruvan, D
 Lindén O, sm, Bodarne, Arvs-
 linnan
 Lunell Hilda, f, D
 Lunell L, f, Lindan, D
 Mört E, f, Utby, Duvnäs
 Olsson Märta, sm, Sifferbo,
 Duvnäs
 Ros Kerstin, sm, Djurmo, Duv-
 näs
 Östlund E, sm, D

[D = Djurås]

Nedan-Siljans krets-förening (63)

Ordf.: A. Linder.

Andersson Augusta, sm, Plints-
 berg, V
 Andersson Brita, sm, Lindberg, L
 Andersson E, f, Tällberg, L
 Andersson Karin, fru, sm, Torr-
 berg, L
 Andersson Karin, sm, Mjälgen, L
 Andersson Kerstin, sm, Ullvi, L
 Andersson Kristina, sm, Brednäs, I
 Andersson Margreta, fru, sm,
 Laknäs, L
 Andersson Margreta, fru, sm,
 Sättra, L
 Andersson Maria, sm, Boda, L
 Asplund Margreta, sm, L
 Blomkvist A, f, Sägmyra

Carlsson A, komminister, L
 Danielsson L, f, Djura
 Danielsson Maria, sm, N. Lind-
 berg, L
 Dov A, sm, Ytteråkerö, I
 Eklundh E, sm, Digeråkeren,
 Djurås
 Elin Karin, sm, Plintsberg, V
 Eriksson Anna, fru, sm, Lind-
 berg, L

Eriksson Karin, sm, Backbyn, S
 Eriksson Karolina, sm, Täll-
 berg, L

* Eriksson M, f, Holen, I
 Färdigs Maria, sm, Mjälgen, L
 Granlund Elvira, sm, I
 Göransson Hanna, sm, I
 Hedblom N, f, Djura
 Holm A, f, Utby, Duvnäs
 Jakobsson Anna, fru, sm, Gärde, I
 Knubb Stina, sm, Åkerö, L
 Larsson Karin, sm, Västannor, I
 Lindell A, f, Holen, I
 Linder A, f, Gärde, I
 Linder Anna, sm, Gärde, I
 Linder Anna, fru, sm, S
 Linder E, f, S
 Linder Kerstin, fru, sm, Gärde, I
 Linnman M, f, S
 Markus Elin, fru, sm, Hjortnäs, L
 Markus O, f, Hjortnäs, L
 Mattsson A, f, S
 Mattsson A M, f, L
 Mohlin Agda, sm, Tasbäck, L
 Nohrén A, sm, N. Heden, I
 Olsson Anna, sm, Åkerö, L
 Olsson Cecilia, sm, I
 Persson Anna, sm, S. Bergsäng, V
 Persson Brita, fru, sm, Björken, S
 Persson Karin, fru, sm, Djura
 Persson Maria, fru, Tällberg, L
 Persson P, f, Tällberg, L
 Petersson E L, kontr.-prost, he-
 dersledamot, L
 Pilt Anna, fru, sm, Djura
 Rönnblad P, sm, Rönnäs, L
 Siljestränd Anna, fru, sm, Täll-
 berg, L
 Sjöblom P, f, Karlsarvet, L
 Sjöman A, f, L
 Sjöström Johanna, sm, Risholen, L

Morakretsen (40)

Ordförande: V. Vallman.

Andersson Elin, sm, Långlet, M
 Andersson Maria, sm, Färnäs, MN
 Aspenström Karolina, sm, Öna, M
 Boström Alva, sm, M N
 Ehlin Anna, sm, Nusenäs, Fu
 Fernström Judit, sm, Kråkberg, M
 Frid V, f, Garsås
 Hansson Hanna, f, Långlet, M
 Hedblom Johanna, sm, Färnäs,
 M N

Hedblom M, f, Färnäs, M N
 Larsson Alma, f, Sollerö
 Larsson Matts, f, Sollerö
 Lennart Maria, sm, M
 Lindén P, f, Sollerö
 Ljungkvist Beda, sm, Garsås
 Lundgren E, sm, Garsås
 Matsson Kerstin, sm, Nusenäs, Fu
 Möller P A, f, Vika station
 Nordin P, f, Nusenäs, Fu
 Norén Margit, sm, M N
 Olsson J A, journalist, M
 Olsson Kings Helena, sm, Risa,
 M N

Olsson M, f, Kråkberg, M
 Persson Anna, sm, M
 Persson Karin, sm, M
 Pihlström Berta, sm, Utmeland, M
 Pålsson Gerda, sm, Vika station
 Romsson Karl handlande, M
 Sandbäck Olof, f, Kråkberg, M
 Sandén Anna, sm, M N
 * Sandén E S, f, M N
 Sandström J, f, Vinäs, M
 Sars Anna, sm, Östnor, M
 Signell Anna, sm, Utmeland, M
 Sisell M, f, M
 Säfström Hanna, sm, Bergkarl-
 ås, M N
 Turén Karin, sm, Gopshus
 Tapp Lars, f, Bonäs, M
 Vallman V, f, Bergkarlås, M N
 Önell L, f, Oxberg

[M = Mora, M N = Mora Noret]

Orsa lärareförening (38)

Ordförande: L. Karlsson.
 Andersson Anna, sm, Hansjö, O

Skröder Märta, f, Rom-
 ma, L
 Thorell A, landsfiskal, L
 Vahlström J V, f, S
 Vallgren G M, f, L
 Vesterdal E, f, Västberg, L
 Öström O, kyrkoh., S

[I = Insjön, L = Leksand, S = Siljans-
 näs, V = Västgärde]

Rättvik-Bodakretsen (29)

Ordf.: H. Sjöberg.

Andersson B Anna, sm, Backa, R
 Andersson Brita, f, V
 Andersson Jonas, sm, O
 Andersson Jöns Anna, sm, Bac-
 ka, R
 Andersson Margreta Bunis, sm,
 Gärdsjö
 Andersson P O, sm, Röjeråsen, V
 Andersson Storgårds And., f,
 Nittsjö, R
 Bergfeldt Signe, sm, Västberg, R
 Dalin A, f, Söderås, Västgärde
 Dalin Anna, sm, Kärvsåsen
 Danielsson Anna, sm, Söderås,
 Västgärde
 Ericsson Jones Erik, sm, O
 Eriksson Snis Karin, sm, Gärdsjö
 Eriksson Staffas Brita, sm, Sät-
 tra, R
 Haglund Kerstin, sm, O
 Karlsson Erik, f, Kärvsåsen
 Hansson Lisbet, sm, O
 Hansson Öst O, sm, O
 Hedblom Petrus, f, Stumsnäs
 Lönnqvist Elvira, sm, Nittsjö, R
 Mogren Julia, sm, Kärvsåsen
 * Momqvist O A, f, Röjeråsen, V
 Märssén E, disponent, R
 Nordin Hanna, sm, Stumsnäs
 Olsson Sors Anna, sm, Röjer-
 åsen, V
 Olsson Maria, sm, R
 Persson Brita, sm, R
 Sjöberg H, f, O
 Solander Kerstin, sm, Gärdsjö
 [O = Ovanmyra, R = Rättvik, V =
 Vikarbyn]

Andersson Helga, sm, Stackmo-
ra, O
Berger A, f, Nederberga, M
Berggren O, pastor, S
Björck D, f, Hornberga, O
Björklund Maria, sm, S
Bonander Ida, f, Hansjö, O
Eriksson E, f, Kyrkbyn, O
Eriksson Margit, sm, Hansjö, O
Gabrielsson J, kyrkoh., O
Hammar Gustava, sm, Trunna, O
Hägglund Hanna, sm, Hansjö, O
Johansson E A, f, Slättberg, O
Johansson E, f, Stackmora, O
Johansson Maria, f, Hansjö, O
Jonsson Karin, sm, Kyrkbyn, O
Karlsso L, kommin., O
Larsson H L, f, Kallmora, M
Knorring Th., sm, Heden, O
Larsson Ida, sm, Kyrkbyn, O
Lindqvist Klara, sm, O
Louthander H, f, Gravberg, S
Mårtensson Anna, f, Åberga, O
Montelius A, f, Torrvål, O
Nilsson Anna, sm, S
Olsson And., f, Kyrkbyn, O
Olsson Hanna, sm, Maggås, O
Olsson Matilda, sm, Holen, O
Orsén Eva, sm, S
Palmén Carolina, f, Kårgärde, O
*Pettersson C F, f, S
Pettersson E, sm, Myggsjö, O
Sandberg Alma, sm, Kallmora, M
Stenqvist E, sm, O
Ståbi A, sm, Kårgärde, O
Sundström Elin, sm, M
Uhlin Margit, sm, Hansjö, O
Vestberg Vilhelmina, sm, Ors-
bleck, O

[M = Mässbacken, O = Orsa, S =
Skattungbyn]

Ore lärareförening (18)

Ordf.: E. Larsson.

Andersson Brita, sm, Näset, F
Andersson Ester, sm, Arvet, F
Andersson Kerstin, sm, Dalbyn, O
Bergström G S, sm, Sunnanhed, O
Björling V, handl., Östanvik, O
Fröberg Anna, fru, Dalbyn, O
Johansson J, sm, Finsthögst, V

Hallqvist L, verkäst., F
Johansson C, sågverksäg., F
Johansson Ingeborg, sm, Sör-
boda, O
Johnsson Anna, sm, F
Larsson E, f, Östanvik, O
Larsson Brita, sm, Östanvik, O
*Löfström O, f, F
Persson S E, kaféidkare, F
Rydén J, stationsinsp., F
Sundell Ester, f, Dalfors
Sundén And., f, Sunnanhed, O
[F = Furudal, O = Ore, V = Voxna]

Älvdalens kretsforening (15)

Ordförande: A. Franzén.

Adolphsson Hilda, f
Adolphsson Vendla, f
Andrén L, f
Dalborg O, f, Älvdalsåsen
Franzén A, f
Hedman Johanna, sm
Helsing Johanna, sm
Isaksson P, sm
Jansson Anna, sm
Jonsson Emma, sm
Kettisen Hilma, sm
Larsson Beda, sm, Älvdalsåsen
*Malmberg L, f
Norman R, sm
Silén Eleonora, sm
[Alla med postadress: Älvdalen]

Västerdalarnes lärareförening (60)

Ordförande: P. Skoglund.

Andersson Karin, sm, Y
Andersson Kerstin, sm, M
Blom L, f, Äppelbo
Carlman F O, f, Björbo
Dahl Karin, sm, Äppelbo
Elfving L, f, Björbo
Eriksson T J, handl., Y
Färdigsson A, f, Risätra, L
Garpe J O, pastor, folksk.insp.,
Mockfjärd
Gillén H, f, Trekärn
Gudmundsson G, f, M
Gylin L, f, M

Göransson Anna, sm, L
Halvarsson Anna, fru, sm, Nås
Helander A, f, Nås
Hollner L, f, L
Hulander Agnes, f, Öje Kapell
Inander L J, f, Dala-Järna
Jakobsson Kristina, sm, Lång-
strand, T
Jansson E, sm, Torgås, L
Jansson G L, skogv., Äppelbo
Jansson Klara, sm, T
Johnsson Joh: a, sm, Limesforsen
Jonsson Amalia, f, M
Jonsson Berta, fru, f, Torgås, L
Jonsson Brita, sm, Tandö
Jonsson Ingeborg, sm, M
Jonsson J, f, Nås
Jonsson P A, f, M
Larsson Emilia, sm, Vansbro
Larsson Johanna, sm, Limes-
forsen
Larsson Johanna, fru, sm, Torg-
ås, L
Larsson Johanna, sm, Sälen
Levander L, f, Nås
Lindberg J, f, Tyngsö
Lisell O, handl., M
Lundh J, f, Sälen
Malme A, f, M
Malmén E, f, Malungs Fors
Matsson P, f, Holsåker
Nilsson Mina, sm, Nås
Nylén J, f, Dala-Järna
Olsen Lina, sm, Öje Kapell
Olsson Karin, sm, Nås
Olsson L S, skolr., Skörd.
åker, M
Olsson M P, sm, M
Persson Matilda, sm, Limesfor-
sen
Pettersson Elna, Nås
Sjödahl N, f, Y
Skoglund P, f, Dala-Järna
Smedberg H, f, Vansbro
Ström Emmy, f, T
Ström J, f, T
Thomsson Hilda, fru, f, Hulån
*Thomsson O, f, Hulån
Thune B F, skolpräst, Vansbro
Thunstedt J, f, Holsåker
Viberg Anna, fru, Nås, Floda

Viberg G A, f, Nås, Floda
Östensson Kristina, sm, Sälen
[L = Lima, M = Malung, T = Tran-
strand, Y = Yttermalung]

Särna och Idre lärareförening (17)

Ordförande: Georg Karlén.

Arosenius Gabriel, kapellpred., I
Berg Jonas, f, S
Berg Hanna, sm, S
Bergsteen Ester, sm, S
Bergström Selma, sm, I
Danielsson David, f, I
Edin Kristina, sm, Särnaheden
Heed Hildur, sm, I
Hjelte Erik, f, I
Hjorth Thora, sm, S
Johansson Regina, sm, Flötningen
Karlén Georg, f, S
Persson Hulda, sm, I
*Ringqvist Knut, f, Särnaheden
Simonsson Anna, sm, I
Versén Hulda, sm, S
Vestström Sofia, sm, Särnaheden
[I = Idre, S = Särna]

Gävleborgs län.

Södra Gästriklands lärareförening (18)

Ordf.: G. O. Anjou.

Abrahamsson E, f, Årsunda
Abrahamsson Karin, fru, Årsunda
Anjou G O, f, Ö
Berger A J, f, Ö
Carlström A V, f, Ö
Eldblom Anna, sm, Ö
Fromm Elin, sm, Årsunda
Hansson Edit, sm, Berga, Främ-
lingshem
Jakobsson Edla, sm, Tröskén,
Torsåker
Lindberg Nanny, sm, Akalla,
Spånga
Lindevall Anna, sm, Ö
Nilsson Klara, sm, G
Nilsson Maria, sm, G
Söderbäck Fanny, sm, Årsunda
Viberg D E, f, G

Viberg Johanna, f, Trösken,
Torsåker

* Viking P O, f, Ö
Östnäs Therese, sm, Ö

[G = Gysinge, Ö = Öster Färnebo]

Hedesunda lärareförening (28)

Ordf.: Erik Norman.

Andersson A, komm.-ordf., Brunn
Andersson A, landstingsman,
Brunn, H

Andersson Lydia, sm, Brunn, H
Bergqvist Hanna, sm, Brunn, H
Bergqvist Selma, barnmorska,
Brunn, H

Bergström Pauline, sm, Heden, F
Bylander A, stat.-insp., Rångsta, H
Carlsson J, f, Lövasen, Söderfors
Eklund A, f, Berg, H

* Elfving A E, f, Brunn, H
Eriksson Jenny, sm, Landa, H
Fredriksson Sigrid, sm, Brunn, H

Jonsson Ester, sm, Öhn, H
Kompas Lina, sm, Landa, H
Levén Olivia, sm, Berg, H
Lund E, kyrkovård, Brunn, H
Löf A, skolr., Ahlbo, Smeds-
äng

Löfstrand Viktoria, sjuksköter-
ska, Brunn, H

Nordling A, skolr., Öhlbo, H
Norman E, f, Brunn, H

Pettersson Elisabeth, sm, Sund-
by, H

Pettersson Lovisa, sm, Ahlbo,
Smedsäng

Sandgren Maria, sm, Mälbo, H
Sandgren Olga, f, Mälbo, H

Skogh A, f, Sundby, H
Skoog Hildur, sm, Viken, Sö-
derfors

Viking E, f, Söderfors
Qouist AG, nämndem., Östveda, H

[F = Främlingshem, H = Hedesunda]

Gävle lärareförening (112)

Ordförande: J. Lindholm.

Ahlberg K G, f

Ahlin V, f

Ahlner Anna, fru

Ahlner G O, dövtumslär.

Andersson Hilda, f

Andersson Johanna, sm

Andersson K H, slöjdl.

Andersson O P, f

Andersson Tyra, f

Anjou N E, musikdir.

Aurell K E, rektor

Bengtsson Elsa, f

Bengtson Emelie, f, B

Bergfors Gerda, f

Bergstrand Elsa f

Björklund Tekla, f

Blom F E, f, Mackmyra

Bodén O, f

Boström Signe, sm

Bring Eva, f

Byström E, f, S

Davidsson O F, f, S

Ehlin E E, f

Ekdahl J A, skolkassör

Eklund Fanny, sm

Eklund Lina, sm

Elfstrand Nanna, slöjdlär:a

Elmgren A, f

Enberg Frida, sm

Enberg Maria, sm

Englund G, fattigvårdsdir.

Eriksson Jenny, sm

Forsberg Elna, f

Forsberg Hildegard, fru

Forsman Lina, sm

Forsberg Malin, fröken

Forsmark Rut, f

Forsström Ellen, sm

Gillberg Anna, f

Gillberg Lisa, f

Gripenberg Louise, f

Hallberg Hanna, f

Hedin P E, slöjdlär.

Hellenius Augusta, f

Herrmannson Anna, f

Holmgren P, kommin.

Håkansson Blenda, sm, B

Jansson Anna, sm

Johansson Hilma, sm

Klein Hildur, f

Kramer Sofie, f

Krook Agnes, fröken

Landberg Hanna, slöjdlär:a

Larsson Karin, sm

Larsson L, slöjdlär.

Lindberg Anna, sm

Lindblom Ester, sm

Lindholm A, dövtumslär.

Lindholm J, f

Lindqvist Agnes, sm

Lindqvist L, f

* Lundén G, f

Lundgren Cecilia, f

Lundgren P, f

Lundgren P V, f

Lundin Naemi, sm

Lundqvist Brita, f, S

Mineur Maria, sm

Moberg Adèle, f

Myhra Lotten, f

Nilsson Astrid, f

Nilsson Maria, f

Nordin Laura, sm

Nordlander A, fil. d:r, folksk.-
inspektör

Nordlöf Edvina, f

Nordman L, f

Nordqvist H, f

Nordqvist Ragnhild, f

Nordström Anna, sm

Nyborg Alma, sm

Nyström Elisabeth, sm, B

Olsson P, slöjdlär.

Persson Hildur, f

Pettersson Judit, sm

Pettersson Olivia, f

Pilblad Elisabeth, f

Rosenborg Dagmar, sm

Rosenborg O, f

Rosengren P O, f

Rosenquist Emelie af Åkershult, f

Runnbäck Emma, f

Sahlqvist L, f, B

Schrewelius Marta, f

Schöning Hulda, sm

Sporröng Elin, sm

Sundbom Anna, f

Sundgren Anna, sm

Söderholm Elisabeth, sm

Uhr G, f, B

Vadström Maria, sm

Vahlman Jenny, f

Vallin Maria, sm

Vallström Alma, sm

Vessler Elin, sm

Vestling Hanna, sm

Vikner Ida, f

Vinquist Hilda, f

Vestlund Hanna, fröken

Åkerlund P O, f, d. lär.

Åsbrink Anna, sm

Öberg Anna, f

Öberg Maria, f

[B = Bomhus, S = Strömsbro; alla öv-
riga adr.: Gävle]

Hille kretsforening (10)

Ordf.: Joh. H. Holmström.

Edlund A P, skolr., Hälsan,
Gävle

Holmström J H, f, Hilleby, S

* Johansson Ester, sm, Hillevik, S

Källander K P E, f, Börke, S

Lindblom Lydia, sm, Hilleby, S

Lövgren Alb., f, Hillevik, S

Nordlund Elin, f, Hilleby, S

Samuelsson Maria, sm, Stigs-
lund, S

Viden K J, f, Stigslund, S

Östlin Elisabet, sm, Stenmark,
Råhällan

[S = Strömsbro]

Valbo kretsforening (47)

Ordf.: J. F. Forssell.

Alving Kerstin, sm, H

Andersson Hanna, sm, Hem-
lingby, G

Andersson P O, f, Lund,
Valbo

Berg Anna, sm, Hemlingby, G

Bergvall Gertrud, sm, B

Blom Therése, sm, Ludvigsberg, S

Brovall G, f, Överhärde, M

Brovall Hedvig, sm, M

Bruno Edv., fil.kand., sem.lär., H

Dahlme Signe, sm, Hästbo, G

Ekström J, f, Grååsen, G

Eriksson A, f, Ytterharnäs,
Harnäs

Eriksson Anna, sm, Lund, Valbo

Eriksson K E, f, Johanneslöt, H

Fagerell Zelma, sm, Ytterhar-
näs, Harnäs

Forsmark K J, f, Forsbacka

Forssell J F, f, Hemlingby, G

Forsgren Elise, sm, B
Frölander Lydia, f, B
Gustafsson C A, red., B
Gäfvart G R, f, B
Göransson Elsa, sm, Hemling-
by, G
Hedin Maria, sm, Tvea, Rörberg
Johansson Hedvig, sm, M
Larsson Agnes, sm, Lövlund,
Harnäs
Linder C E, f, B
Löthman Samuel, f, B
Nilsson Anna, sm, B
Norberg Engla, sm, Märtsbo, G
Norman Eda, sm, B
Normark P E, f, B
Olsson J, f, Lövlund, Harnäs
Pettersson Malin, f, Forsbacka
Rehnberg Lydia, sm, B
Roos Ester, sm, B
Sahlin Elisabet, sm, B
Samelius Gertrud, f, H
Sandin Maria, sm, B
*Tjärnström J, f, Häcklinge, S
Torolf Stina, sm, B
Ulf J, teol. kand., H
Vestbom J, f, Märtsbo, G
Wockatz J B, rektor, H
Västergren Jenny, sm, M
Agren Lovisa, sm, Johannes-
löt, H
Öberg N, f, Ludvigsberg, S
Östlund Maria, sm, Asbo, G

[B = Bomhus, G = Gävle, H = Haga-
ström, M = Mackmyra, S = Sveden,

Västra Gästriklands krets- förening (53)

Ordf.: A. V. Ljunggren.

Ahrne V, f, H
Anderson O, f, Österberg, S
Danielsson E, f, Sa
Engqvist E H, f, Kratten, Hästbo
Eriksson Astrid, sm, Sa
Eriksson Maja, sm, T
Eriksson P, brukspatr., H
Fahländer H, f, Sa
Falk Ingrid, f, H
Florell E, f, J
Forss Hanna, sm, Sa
Frölen A T, f, H

Grane A, f, S

*Grane A J, f, S

Gramér A, f, Ashammar
Grundel B, f, Stocksbo, S
Gustafsson Ida, f, Ashammar
Hagardt A, pastor, H
Hellenius O, f, Gammelstilla, T
Hilding Anna, sm, Hammarby, S
Holmgren E, f, Tjärnäs
Hällberg A, f, Kungsgård
Ingvaldsson P T, f, Sa
Johansson Maria, sm, Högbo, Sa
Johansson Selma, sm, J
Jonsson Hilma, sm, T
Jonsson N J, folkskoleinsp., Sa
Lager Gerda, f, H
Lindqvist Anna, f, T
Lindholm Ruth, f, Kungsberg, J
Ljunggren A V, f, Hammarby, S
Lundin Ester, sm, T
Lundgren Hilda, f, H
Lundström F, f, Sa
Lönnberg H J, f, J
Lövgren A, f, Olsbacka, Sa
Malmgren C E, f. d. lär., S
Melqvist D, f, Storbodarna, I
Melqvist I, f, S
Norberg R, f, Sa
Norbäck Kristina, sm, Öster-
berg, S

Olsson Julia, sm, Bro, S
Persson Hanna, f, Hammarby, S
Persson P G, f, Hästbo
Rehnberger M, l. v. h. folksk., Sa
Rydeen F A, f, T
Rydén Yngve, f, Sa
Skog Juliana, f, Hammarby, S
Sillén C J, organist, T
Strandell K E, sm, Tjärnäs
Ståhlacke Alma, f, Sättra, Sa
Vahlqvist E V, f, Högbo, Sa
Agren Margreta, f, Högbo, Sa

[J = Järbo, S = Storvik, Sa = Sand-
viken, T = Torsåker]

Norra Gästriklands krets- förening (32)

Ordförande: L. E. Berglund.
Andersson Selma, sm, Hagsta,
Abydal
Annell A P, f, J

Bergbom A G, f, komm., O
Berglund L E, f, Brattfors
Bergsten K G, f, Östby, O
Bergström Lotten, sm, Totra,
Abydal
Blom Clementine, sm, Norrsundet
Blomkvist Adelaide, f,
Västerbo, O
Brodin Eva, sm, Östby, O
Enberg Gustava, f, Rabolöt, O
Eriksson Elida Kristina, sm, Ax-
marbyn, B
*Forsander A E, f, Norrsundet
Halsius Lotten, sm, Gammalbo-
ning, J
Hellsten Berta, sm, Nordanäs-
bo, O
Holm Kristina, sm, Råhällan
Holm Sofia, sm, Vij, O
Lagergren K E, f, Norrsundet
Lindell C H, f, B
Lindgren A, f, J
Lindgren Olga, sm, Säbygge-
by, O
Lindvall O D, f, Åbron, Brattfors
Löthman Anna, sm, J
Löthman Gerda, sm, Säbygge-
by, O
Nord O E B, f, Axmarbyn, B
Nordenfors J, f, Säbyggeby, O
Nordlund A, f, Nordan-
äsbo, O
Stenvall N V, f, O
Vallin Josefina, sm, Rabolöt, O
Öberg Elsa, sm, Axmarby, B
Österberg Klara, sm, B
Östman Agnes, sm, Norrsundet
Östman Jenny, sm, Norrsundet

[B = Bergby, J = Jädraås, O = Ockelbo]

Söderala lärare- o. lärarinne- förening (34)

Ordförande: M. Sundström.
Andersson Hilma, fru, f, Aske-
sta, S
Björklind Livan, sm, Ala, L
Björklind Elisabet, sm, Myskje
Bromeson Ellen, f, Myskje
Bromeson J A, stat.för., Myskje
Danielsson Kerstin, sm, Östan-
bo, S

Delin Märta, sm, Kinstaby
Ekström Ida, sm, L
Elmblad, Vansäter, B
Eriksson Hanna, sm, L
Eriksson Julia, f, L
Eriksson L, f, Myskje
Fisk Amanda, sm, L
Fisk Hilma, sm, L
Forsberg Kr. stina, sm, Askesta, S
Forsberg Tekla, sm, Vansäter
Hammarstedt Maria, sm, L
Hedblom E, f, Vansäter
Hillerström G B, f, Ellne, Sö
*Hydman K A, f, L
Hydman Karolina, fru, f, L
Jonsson Gerda, sm, S
Larsson Hanna, sm, Söderhamn
Löfgren Blenda, sm, B
Olsson Maria, sm, Vansäter, B
Olsson S, Vansäter, B
Pettersson P, handl., Vansäter, B
Sporre O, f, Lynäs, B
Ströberg P O, f, Håv, Sö
Sundström M, f, Östansjö, Sö-
derhamn
Söderström E A, f, S
Timan Anna, fru, sm, L
Trönberg N A, f, Kinstaby
Villborg A G, f, L

[B = Bergvik, L = Ljusne, S = San-
darne, Sö = Söderala]

Söderhamnstraktens lärare- förening (40)

Ordförande: E. Bergman.

Andersson Lisa, sm, Sö
*Bengtson O, f, Sö
Bergman E, f, St
Blomstrand Hanna, sm, N
Bodin Matilda, sm, St
Fernkvist R, f, Sö
Fredberg Teresia, sm, Grund-
vik, St
Grönkvist Kristina, fru, sm, Sö
Hartman Hedvig, sm, Mariehill, St
Hägermark Hanna, sm, Sö
Hedenmark F, f, Lervik, S
Hedvall Anna, sm, Sö
Hellström Ruth, sm, S
Hollander Anna, f, Sö

Igglund Ingeborg, f, Sö
 Krok Nanna, f, Sö
 Lindblom Anna, slöjdlärare, Sö
 Lindström Greta, sm, Marbäck, N
 Lindström Göthilda, sm, Sö
 Lönngren Anna, f, Sö
 Melin Aurora, sm, Haga, M
 Nordlund Margareta, sm, Fors-
 backa, N
 Nordlund O, f, Vågbro, N
 Nyberg G A, f, N
 Rosenlind Rosa, f, Sö
 Rödström O, f, S
 Sahlstedt Ester, sm, St
 Söderberg Regina, sm, Sö
 Söderlund Ida, sm, St
 Vallin Augusta, fru, f, Sö
 Vallin C J, f, Sö
 Vennerberg Elin, sm, Sö
 Vennerberg Tyra, sm, Sö
 Vikström Hanna, sm, Sö
 Vikström Hilda, fru, f, Sö
 Vixner Ida, sm, Lervik, S
 Vilson B L, fabrikör, riksd.-n, Sö
 Åberg Olga, sm, Sö
 Åhlén Hanna, sm, N
 Öhman Hilda, sm, Trönö

[N = Norrala, S = Sandarne, St =
 Stugsund, Sö = Söderhamn]

Södra Hälsinglands skolföre- ning (19)

Ordf.: K. A. Frantzell.

Edling Hj., kyrkovård, L
 *Ericstam A, f, Lingbo
 Eriksson P, v. ordf., skolr., L
 Fahlström Anna, sm, Sörfly, K
 Frantzell K A, f, K
 Hammarlund Emilie, sm, Ack-
 tjära, K
 Hultin Ivar, reg.-past., Lingbo
 Israelsson Emma, sm, Granbo, K
 Jansson Karin, sm, K
 Lundgren Anna, sm, K
 Nordin K Z, f, Granbo, K
 Rydberg J I, skolr.-ordf., K
 Sandelin Beda, sm, Djupa, L
 Skogsberg Anna, fru, sm, K
 Skogsberg L E, f, K
 Sköld Helga, sm, L

Strandberg C, f, L
 Thunér H, f, K
 Vixner I, Djupa, L

[K = Kilafors, L = Landa]

Bollnäs-Arbrå-Rengsjö- kretsen (54)

Ordförande: A. Johansson.

Alfvin E P, f, A
 Andersson Anna, sm, Vexsjö, B
 Andersson Brita, sm, Hå, B
 Andersson Ester Hanna, sm, B
 Andersson Augusta, sm, Sörbo, B
 Backström Märta, sm, Kolde-
 mo, A
 Berg Märta, sm, Ren, B
 Berge Agnes, sm, Hamre, B
 Björk Alfild, sm, Hamre, B
 Brunzell N G, f, Vallsta
 Collini Elsa, sm, Hertsjö, B
 Dalhem Aug, f, A
 Edlund N, f, B
 Folcker Elsa, f, Vallsta
 Forsberg J A, f, Röste, B
 Forsell Isabella, f, Hertsjö, B
 *Forsling E A, f, Hamre, B
 Frykholm L, f, Freluga, B
 Frykholm Selma, sm, B
 Hallbohm Ottilia, sm, Söräng, B
 Hansson Katarina, f, Voxsäter, B
 Hedman J A, f, Söräng
 Holmqvist P O, f, Flästa, A
 Härndahl Emma, sm, Norränge, A
 Johansson Alexius, f, B
 Jonsson Brita, sm, Lottefors, B
 Jonsson Ida, sm, Hamre, B
 Karlgren Gurli, sm, B
 Karlsson Anna, f, sem.-förest., B
 Köllner L, f, Ren, B
 Liander Dagmar, sm, Häggesta, B
 Lundvall Frida, sm, B
 Meurling C, f, B
 Meurling Hilda, sm, B
 Morin J, f, Vexsjö, B
 Nilsson Alida, sm, B
 Nilsson Nelly, sm, Häggesta, B
 Nilsson Klara, sm, Hamre, B
 Pettersson Karin, sm, Björktjä-
 ra, B
 Romare Sonja, sm, Hamre, B

Ronell Sigrid, sm, Vallsta
 Ruuth A, f, Björktjära, B
 Ruuth Anna, fru, f, Björktjära, B
 Storm M, f, Våxbo
 Strömberg Signe, sm, Koldemo, A
 Sundkvist Ingeborg, sm, R
 Sundström E, f, Stocksätter, B
 Tengdelius Elisabet, sm, B
 Tengdelius Maja, sm, Koldemo, A
 Tidén Brita, sm, Höle, R
 Vänergrund P J, f, Koldemo, A
 Västberg Anna, sm, Freluga, B
 Ahman Anna, sm, Lottefors, B
 Åkerman Elsa, sm, Björktjära, B
 [A = Arbrå, B = Bollnäs, R = Reng-
 sjö]

Voxnadalens lärareförening (32)

Ordf.: J. Nordman.

Andersson Linnéa, f, A
 Brun H, f, A
 Carlgren Inez, sm, A
 Elin Hilma, sm, O
 Eriksson Amelie, f, A
 Eriksson K F, f, E
 Eriksson Marta, sm, E
 Forsell K A, sm, Lobonäs
 Färden P, f, E
 Granell Erika, sm, Vb
 Granell Johanna, sm, Voxna
 Granell Mina, f, Vb
 Hedin J, f, E
 Johansson Betty, f, Näsbyn, A
 Johansson Hilda, sm, Stugslätt,
 Lövrisset
 Johansson Terese, sm, E
 Larsson Kerstin, sm, A
 Liljegren Agnes, f, Långshed, A
 Lundberg Elin, sm, O
 Lundberg Karin, sm, E
 Nordman J, f, Mattsmyra, Lövrisset
 Nordqvist J E, f, O
 Olsson Lisen, sm, E
 Pettersson Anna, sm, E
 Sahlström A E, f, Vb
 Schwartz G, skolr., A
 Strandgren Lina, f, Runemo
 Svensson A V, f, E

Svärd Anna, sm, Stenkullen, E
 *Varpman A G, f, O
 Varpman Alma, f, A
 Varpman Gust, f, O

[A = Alfta, E = Edsbyn, O = Ovan-
 åker, Vb = Voxna bruk]

Västra Hälsinglandskretsen (71)

Ordförande: Erik Selling.

Abrahamsson Elin, sm, Morvall, L
 Andersson Carolina, sm, Heden, L
 Andersson Maria, sm, Hedsta, T
 Assarsson Anna, sm, F
 Berg E, f, Bäckänge, L
 Bergström A, skolförest., L
 Bitzen Anna, sm, Öije, J
 Brundin A, kyrkoh., F
 Carlen Hilda, sm, F
 Carlsson Anna, sm, Hybo
 Dahlberg Ebba, sm, Kläppa, L
 Edbom Jenny, sm, Hybo
 Edlund Sally, sm, L
 Edqvist J, sm, Kallmyr, L
 Eklund Amalia, sm, Stocksbo, F
 Eklund Anna, sm, F
 Elowsson E, f, Sillerbo, T
 Elowsson fru, sm, Sillerbo, T
 Eriksson Anna, sm, L
 Fahlander Amalia, f, Heden, L
 Granström Ada, sm, L
 Gravström B, f, Föne, F
 Hansson Sara, sm, Nybo, Ram-
 sjö
 Holmén E L, f, Välje, Hennan
 Holmstrand E, sm, Uvås, J
 Hultman Kerstin, sm, Yg, F
 Hyden A J, f, L
 Häggblom N, f, Hennan
 *Häggman J A, f, Sunnanäs, L
 Jansson J, f, Öije, J
 Jansson Rut, sm, Kläppa, L
 Johansson Anna, sm, Kläppa, L
 Johansson Karin, sm, Stråsjö, J
 Jonsson J, skolr., T
 Jonsson Signe, f, Ramsjö
 Jonsson Tora, fru, L
 Jonzon B G, kyrkoh., L
 Lindberg Lotten, sm, Ramsjö

Lindgren D, f, Stocksbo, F
 Lindkvist I, urfabrikör, L
 Lindström J, f, F
 Lindström, fru, F
 Malmqvist J, f, Skästra
 Medelberg Amelie, sm, L
 Medelberg E, organist, L
 Melander Ester, sm, J
 Melander Hildur, sm, Karsjö
 Nordgren J, hemmansägare, L
 Nordin Lina, sm, Tevansjö,

Ramsjö

Olsson Anna, sm, N. Veckebo, F
 Olsson Anna, sm, Stenhamre, L
 Olsson Emma, sm, Letsbo, T
 Olsson Eva, f, stud., L
 Persson A, kyrkovärd, L
 Persson Anna, sm, Vattuvalla,

Hennan

Pettersson Anna, sm, Bäckan,
 Hennan

Pettersson Herta, sm, Hybo
 Rosén Karin, sm, Nordsjö, J
 Schölander E, f, Hybo
 Skedin L, f, Undersvik, Karsjö
 Selling E, f, Stenhamre, L
 Thunell A, f, Ramsjö
 Vagenius C F, f, Yg, F
 Vallén Anna, fru, L
 Vallén J A, v. pastor, L
 Vallman Maria, sm, Ygsbo, F
 Vesterlund Maria, f, Kläppa, L
 Zakrisson Hulda, sm, Bäckänge, L
 Öberg Emma, sm, J
 Öhman Olivia, sm, Sjöbo, L
 Öhrlén A, vaktm., L

[F = Färila, J = Järvsö, L = Ljusdal,
 T = Tallåsen]

Norra Hälsinglands lärare- förening (37)

Ordf.: Eskil Levander.

Andersson Hedda, sm, Rogsta
 Anjou Hjalmar, f, Delsbo
 Böhmer E, redaktör, H
 Carlsson P S, f, Iggesund
 Carlsson M, f, Hög
 Dahlström Anna, sm, Idenor
 Ekman I, stadsläkare, H
 Elfner E P, f, Näsviken

Forsman Elin, sm, Angebo
 Hedström L G, f, Idenor
 Johansson Klara, sm, H
 Karlsson Gerda, f, H
 Kjellander Agnes, sm, Bjuråker
 Levander E, överlärare, H
 Lidell A J, redaktör, H
 Lindén J A, f, Avik, H
 Lilja A T, sm, Hälsingtuna
 Mattsson H, f, Iggesund
 Melén Anna, sm, H
 Persson Alma, f, H
 Pettersson Hilma, slöjdla, H
 Pontén Ester, f, H
 Rydén Alma, sm, Idenor
 Rönnander A, f, Bjuråker
 Seger K, f, Hälsingtuna
 Skantz Jenny, f, Idenor
 Skantz P, f, Idenor
 Stein L, f, Avik, H
 Söderbäck E A, f, H
 Sörlin J A, f, Västnäng, Delsbo
 Thedéen H, f, Avik, H
 Tillberg Anna, f, H
 Vestberg E, folkskoleinsp., H
 Vestberg Karin, f, H
 *Voxberg P A, f, H
 Öhrn K E, f, Iggesund
 Österholm Edith, f, H

[H = Hudiksvall]

Bergsjö krets-förening (23)

Ordförande: M. Bergman.

Andersson K A, f, Via
 Asplund G, f, G
 Berglund T, f, Rogsta
 Bergman M, f, Harmånger
 Boman Hanna, sm, G
 Broberg Ester, sm, Högen
 Colldén A F A, f, G
 Curtelius Helga, sm, F
 Hellström L, f, F
 Knappe Julia, sm, F
 Larsson Matilda, sm, B
 Lindblad Hulda, sm, G
 Lindström Lotten, sm, Jättendal
 Lundgren Anna, sm, G
 Mattsson Linnéa, sm, B
 Nyberg E B, f, Bergsjö

Olsson Signe, sm, Akern, B
 *Rahne E A, f, B
 Sandström Hulda, sm, G
 Sjödin Anna, sm, F
 Stendahl Rut, f, Gränsfors
 Svensson Olga, sm, F
 Ögren Tora, sm, F

[B = Bergsjö, F = Franshammar, G =
 Gnarp]

Västernorrlands län.

Torps och Borgsjö lärare- förening (28)

Ordförande: M. Hallberg.

Alberg Elise, sm, Alby
 Almström Anna, f, Ange
 Andersson Emma, f, Rombäck, T
 Andersson Olivia, sm, F
 Behm G, f, Erikslund
 Berglund Laurina, sm, T
 Blomstrand Hilma, f, Alby
 Curtelius Amelie, f, Alby
 Dahlgren J F, f, Ange
 Engström Amanda, f, Boda, Vis-
 kan
 Eriksson J, f, Vallen, Haverö
 Gustafsson Märta, sm, F
 Hallberg M, f, Hallsta, Parteboda
 Hansén O, skolr., Parteboda
 Holmberg Ferdina, sm, Ange
 Jansson Alma, sm, Alby
 Lindberg J F, f, F
 *Lindén Mauritz, f, Viken, F
 Lundkvist Ellen, sm, Alby
 Nilsson Lina, sm, T
 Norberg Emma, sm, Erikslund
 Nordgren Svea, f, Näset, Eriks-
 lund

Olsson Olav D, Boda, T
 Olsson Signe, f, Johannisberg
 Pettersson Maria, sm,
 Ange

Vedin Augusta, fru, T
 Vedin Viktor, f, T
 Östman Ellen, sm, Sörhångsta, F

[F = Fränsta, T = Torpshammar]

Njurunda lärareförening (31)

Ordförande: J. A. A. Nyberg.

Barth J Chr., disp., Sv
 Bergfast R, f, Ångom, N
 Bergström Hanna, sm, N
 Björklund Karin, sm, Ångom, N
 Enquist Elvira, f, Kvitsle, S
 Gustavsson O C E, fabrikör,
 Nolby, S

Holmlund G, f, Baggböle, N
 Holmström Amanda, sm, Sv
 Häggström A, f, Ulvberg, N
 Häggström K, f, Nyland, N
 Höglund Anna, sm, N

Jansson Anna, f, Galtström, S
 Lundgren Anna, sm, Essvik, S
 Löfgren S E, f, N
 Nordin Olga, sm, Västana, N
 Nordling E J, kyrkoh., N
 Norlén E G, f, Vapelnäs, Sv
 Nyberg J A A, f, Essvik, S
 Ohlson A, f, Klampenborg, S
 Palmqvist Selma, f, Essvik, S
 Sellström Albertina, sm, Sv
 Stenberg G, förv., Klampenborg, S
 Sunnqvist O, f, Sv
 Thungren Erika, sm, Klampen-
 borg, S

Vesterlund Maria, sm, Kvitsle, S
 Vestin Dana, sm, Ortsjön, N
 *Vikström J, f, Nyhamn, S
 Värström Linnéa, sm, Vapel-
 näs, Sv

Öhrwall P, fil. d.r., v. pastor, N
 Örnfeldt J E, f, Sv
 Östgren N, kommin., N

[N = Njurunda, S = Sundsvall, Sv =
 Svartvik]

Mellersta Medelpads lärare- förening (35)

Ordförande: J. Björklund.
 Allberg Teodora, sm, Loo, S
 Arbman Hulda, f, M
 Björck J, v. pastor, Selånger, Su
 Björklund J, f, M
 Bäckström M, skolr., L
 Ekeröth Märtha, sm, L
 Elfving R, f, M
 Engström J O, f, Ede, S

Eriksson Brita, sm, S
 Eriksson Nanny, sm, Selånger, Su
 Eriksson Signe, f, S
 Flodén J A, landstingsm., L
 Fällgren M A, f, L
 Gottvall Otto, förest., S
 Granberg E A, f, S
 Hallberg N O, nämndem., skol-
 råd, Västergård, L
 Hallberg K, kyrkoh., Selånger, Su
 Hammarlund Joh., skolr., kro-
 nolänsman, M
 Holmström M V, f, L
 Kalm K J, f, Sättna, Kovland
 Lilja J M, kommunalst.-ordf., S
 Lind Hulda, f, Östanå, S
 *Lindén G R, f, Nedansjö
 Lindén Olga, fru, Nedansjö
 Lindgren L, f, Selånger, Su
 Ljungkvist Oskaria, sm, Allsta, M
 Lundquist Maria, sm, M
 Norman Olivia, sm, Looböle, S
 Melander Elin, sm, S
 Olsson Brita, sm, S
 Rosengren R, f, Vaddö
 Salvén A O, f, M
 Skogman Cecilia, f, Allsta, M
 Ulén C, skolr., Utland, S
 Viström K, kommunalst.-ordf., S
 [L = Lucksta, M = Matfors, S = Stöde,
 Su = Sundsvall]

Sundsvalls lärareförening (21)

Ordförande: C. V. Dahlén.
 Backlund O P, f, Holm,
 Anundgård
 *Björklund A, f
 Boström Augusta, f
 Boström Olga, fru, f
 Dahlén C V, f
 Hedström O, läroverksadj.
 Hedström Kristiane, fru
 Hedvall Maria, f
 Hellgren J, bokhandl.
 Hjorth Anna, f
 Hägglund Valborg, fru, f
 Lander G, vaktmäst.
 Lidblom Hilma, flisksk.-l.
 Lidblom Nanny, f
 Lindmark H, f
 Lindmark Maja, fru, f

Nilsson Elin, f
 Norberg Maria, sm
 Staaff Ottila, f
 Vallin J O, f
 Vidmark Olga, sm

[Alla med postadress: Sundsvall]

Sundsvalls läraresällskap (24)

Ordförande: N. Stenlund.
 Askling Hedvig, f
 Bolin R J, f
 Boström J O, teol. d.r., kontr.-pr.
 Brodin I O, f
 Hall Johanna, sm
 Hamrin Elsa, f
 Hasselhuhn Augusta, f
 Hellström E M, f
 Hultman Vilma, sm
 Kihlbaum Signe, f
 Larsson N S, skolrådsled.
 Nordlander C A, folksk.-insp.
 Nordlander Elisabeth, f
 Nylén A R, skolrådsled.
 Nyström N J, f
 Näsholm Laura, skolköksl.
 Olsén Carolina, f
 Olsson Frida, fru, Skönsmon
 Palmqvist Z P, f
 Qvarnström Augusta, sm
 Sjöstrand Hulda, f
 Sjöstrand Maria, f
 Stenlund N, f
 *Öberg S, f
 [Alla med postadress: Sundsvall]

Sköns, Alnö och Timrå lärare- förening (94)

Ordf.: P. Nordqvist.
 Anagrius Ingrid, f, Sk
 Andersson J A E, f, Heffners, S
 Askling Signe, sm, Usland, A
 Bergström Jenny, sm, Gärde, S
 Biberg Eva, sm, Gärde, S
 Bohlin Anna, f, Skön, S
 Carlsvärd Zaide, f, Hovid, A
 Dahlén Maria, slöjdl., Tuna-
 dal, S
 Elfving J A, f, Skönsmon, S
 Elfving Anna, fru, Skönsmon, S
 Enhörning E A, disp.-dir., skolr.,
 Kubikenborg, S

Eriksson E G, f, Sund, S
 Eriksson Olga, skolköksl., Mons-
 ångsäg, S
 Eriksson R, f, Ortviken, S
 Flink Anna, sm, Grönviken, Gus-
 tavsberg, S
 Forsander K A, f, Skönsberg, S
 Forsander Maria, f, Ortviken, S
 Forteen Jean, f, Kubikenborg, S
 Fromell Hulda, sm, Sk
 Granström A J, f, Timrå, S
 Granström K V, f, Timrå, S
 Grundström Ellen, sm, Sköns-
 berg, S
 Göransson E, f, Hovid, S
 Hammarberg H E, disp., skolr.,
 Sund, S
 Hedström Amalia, sm, Hillsta,
 Skön, S
 Hedström Hedvig, sm, V
 Hellberg A, skolr., Skön, S
 Hertzell P, f, Sk
 Holm Ester, sm, Lövud-
 den, V
 Holm J A, kyrkoh., Timrå, S
 Holmstrand Elsa, sm, Kubiken-
 borg, S
 Hübinette F A, f, Sk
 Höglén Anna, sm, Östrand, Sk
 Höglund Thora, sm, Mons ång-
 säg, S
 Johansson Alice, f, V
 Johansson E, f, Kubikenborg, S
 Jonsson J, f, Skönsberg, S
 Kihlström K E, f, Usland, A
 Kvarnzeliuss S H, riksdagsman,
 Skönsmon, S
 Larsson Alb., f, Skönsberg, S
 Larsson L P, f, Ala, Fjäl
 Lindgren Lydia, sm, Skönsmon, S
 Lindholm J D, f, V
 Lundberg P, fattiggårdsförest.,
 Skön, S
 Lindqvist Anna, f, Sköns-
 berg, S
 Lundqvist Anna, sm, Sk
 Nilsson Anna, sm, Finsta,
 Skön, S
 Nilsson Hilma, sm, Carlsvik, A
 Nilsson N, skolr., Skönsberg, S
 Norberg P, f, Skönsmon, S

Norberg E, f, Ankarsvik, A
 Nordborg C O B, f, Östrand, S
 Nordlander Sofia, f, Sund, S
 Nordqvist P, f, Skön, S
 Norlén J, f, S
 Norrman Venny, f, Gärde, S
 Näslund O, skolr., Skön, S
 Olsén B R, skolr., Tunadal, S
 Olsson Anna, sm, Skönsmon, S
 Paradis Sigrid, f, Sk
 Pettersson Beda, f, Timrå, Sk
 Renström O A, f, Fager-
 vik, S
 Rodling Emma, sm, Skönsberg, S
 Rodling Gerda, sm, Birsta,
 Skön, S
 Rodling L A, f, Skönsberg, S
 Rödén O, f, Gärde, S
 Samuelsson P A H, f, Gustavs-
 berg, A
 af Sandeberg Frida, skolr., S
 Selander Hanna, sm, Släda, A
 Sjöstedt J A, kronol., Skön, S
 Sjöstrand Lina, sm, Hillsta,
 Skön, S
 Stendahl Hildur, sm, Öråker,
 Skön, S
 Strandberg B F, f, Hörnings-
 holm, A
 Sundberg P A, skolr., Birsta, Sk
 Sundqvist Gerda, f, Skön, S
 *Sundqvist K H, f, Skön, S
 Svensson Elin, f, Skönvik
 Sångberg Anna, sm, Heffners, S
 Söderlund Hildegard,
 sm, Östrand, Sk
 Tjernberg Svea, f, S
 Vahlström Erika, fru, sm, An-
 karsvik, A
 Vahlström Selma, sm, Sköns-
 berg, S
 Vallin Astrid, f, Skönsmon, S
 Vassberg Siri, sm, Kubikenborg, S
 Vennerström Emma, sm,
 Strand, A
 Vesterlund E O, f, Skönsberg, S
 Vestin L, lantbr., Skönsbyn, S
 Vestin P E, f, fjärdingsm., Tuna-
 bäck, S
 Vestrin Signe, f, Sk
 Vågberg N J, f, V

Öberg Charlotta, sm, Sund, S
 Öhgren J E, f, Kubiken-
 borg, S
 Öhgren Maria, fru, Kubiken-
 borg, S
 Öhman V G, f, Skönsmon, S
 [A = Alnö, S = Sundsvall, Sk = Skön-
 vik, V = Vivstavarv]

Härnösandskretsen (48)

Ordförande: E. Eriksson.

Almkvist N J F, f, H
 Andersson A H, f, Oringen
 Andersson Ester, sm, H
 Björzen Stina, f, Veda
 Dahlbäck Jenny, f, Ramvik
 Dahlström J, f, Veda
 Degerman A, f, H
 Dryselius Hilda, f, H
 Dyberg Ester, sm, H
 Edström S, f, H
 Engström Jenny, sm, H
 Eriksson E, f, H
 Fällström Ida, sm, Veda
 Glifberg J M, f, H
 Granström D F, f, H
 Granström Sofi, sm, H
 Holmvall Patrik, folksk.-insp., H
 Karlsson Maria, f, H
 Lené Lotten, f, Ramvik
 * Lindholm E, f, Nya varvet, H
 Lindholm Lilly, sm, Nyavarvet, H
 Lindström E, f, H
 Lundgren O, f, H
 Lök Beda, sm, Veda
 Nilsson J, f, Ramvik
 Norberg Elvira, f, Vagnsta, H
 Nyberg Theres, sm, Öringen
 Pettersson Thérèse, f, H
 Pettersson Hanna, sm, H
 Ringné Karin, sm, H
 Ryberg Tekla, f, Brattås, H
 Rylander Svea, f, H
 Sahlén H O, f, Å
 Setterlind Emma, f, H
 Setterlind G, f, H
 Sjölander Linnéa, sm, H
 Sundberg Selma, sm, Ramsås, Å
 Svensson K J, dövsstuml., H
 Ulander J, f, Å
 Vallmark P R, f, H

Vedin Jenny, sm, H
 Vestberg Betty, f, H
 Vestberg Karin, sm, Vagnsta, H
 Vestberg P O, överl., H
 Öberg A G, f, H
 Öberg Cornelia, sm, H
 Öberg Nelly, sm, H
 Öhrling G M, f, Ulrvik, Å
 [H = Härnösand, Å = Ålandsbro]

Sydöstra Ångermanlands- kretsen (36)

Ordf.: S. A. Blomkvist.

Berglund J, f, Utvik, U
 Blomkvist S A, f, T
 Broman E K, v. pastor, U
 Dickman K, f, Dal, V
 *Edlund E, f, Östanel, T
 Engman Karin, sm, Häggvik, N
 Engman Math., sm, Vennersta-
 Veda, N
 Eriksson V, f, S
 Gerdin A L, f, Dorotea
 Johansson Hulda, sm, Vallen, T
 Lindgren J, fabriksör, riksd.-n,
 Gallsäter, Skog
 Malmberg Olga, sm, Dal, V
 Melander Emmy, sm, Klocke-
 strand, S
 Melander J, f, Skog
 Märthensson Anna, sm, Mjällom, N
 Nordgren Frida, sm, Rävsn-
 Valto, N
 Nordin H, f, Salsåker
 Noreus Hildegard, sm, Ulrvik, N
 Renlund Eugenia, sm, N
 Sjödin Emma, fru, sm, Mäja, U
 Sjölander Olga, f, Lugnvik
 Ström Hanna, f, Dal, V
 Strömberg Aurelia, f,
 Håll, U
 Sundelin Elsa, f, Lövvik, T
 Söderström E R, f, N
 Tennman M, f, S
 Tjarnlund Emil, kommin., Skog
 Ulander Elin, sm, Docksta
 Vallgren D, f, Hemsö, Orin-
 gen
 Vesterlund Selma, sm, Salsåker
 Vestman J A, f, Salteå, T
 Vestman P, skolr., Rossvik, T

Åberg Elin, sm, N
 Öberg H, skolråd, Grubbe, S
 Öhman Hilda, fru, sm, Lövvik, T
 Östberg Ebba, f, Dal, V
 [N = Nordingrå, S = Sandöverken,
 T = Torrom, U = Ullånger, V = Veda]

Gudmundråkretsen (40)

Ordförande: E. Norberg.

Almkvist Stina, sm, K
 Björner Maria, sm, K
 Brunberg Hilda, sm, F
 Buræus Anna, f, K
 Ekman Klara, sm, S
 Eriksson Karin, sm, K
 Gillner Maria, f, K
 Granberg A J, f, F
 Hedlund Märta, f, K
 Hellhoff Thérèse, f, K
 Häggdahl J P, f, Dynäs
 Johansson J V, disponent, F
 Larsson Emil, f, F
 Ljdbaum John, f, K
 Markström K J, f, S
 Molin Teres, sm, F
 Nilsson Ester, sm, K
 Norberg E, f, F
 Nordin E, f, K
 Nordlinder J, f, K
 Nordling E M, kyrkoh., K
 Nordling Ida, fru, K
 Nordling J, f, K
 *Nordqvist S, f, F
 Nordström G E, f, F
 Nyström Carl, f, K
 Ohlson V, f, F
 Olofsson Olga, sm, F
 Olsson Ingrid, sm, F
 Sellbin K E, f, K
 Sjölander Hanna, sm, K
 Sjölander Hilma, sm, S
 Svensson Beata, sm, K
 Svensson Gerda, sm, F
 Thun O A, f, Dynäs
 Vesterlund N A, f, F
 Viklund Anna, sm, K
 Viklund Herta, sm, F
 Åkermark Karin, sm, F
 Östberg Anna, sm, F

[F = Frånö, K = Kramfors, S = Sprängs-
viken]

Bjärträ_lärareförening (19)

Ordförande: A. Viklund.

Bergman Anna, f, Geresta, B
 Bärin N, f, Klocke, S
 Godner Erika, sm, Köja, N
 Karlsson Alma, sm, Geresta, B
 *Larsson F E M, f, S
 Larsson Fanny, fru, S
 Libell Johanna, sm, Henriksdal,
 Eriksfors
 Norberg Beda, sm, S
 Nordin Anna, sm, S
 Nordenstam, f, Kungsgården, B
 Norlin J, slöjdl., Lugnvik
 Näsholm D E, f, Marieberg, N
 Näsholm J E, insp., Marieberg, N
 Ullander Amanda, f, Locknö, B
 Vallén Johanna, sm, Marie-
 berg, N

Viklund A, f, Köja, N
 Viklund Karin, sm, Lugnvik
 Vidén Mina, sm, Vallen, B
 Zeier Maria, sm, S

[B = Bjärträ, N = Nyland, S = Sandö-
verken]

Ytterlännäskretsen (29)

Ordf.: J. P. Sellberg.

Altin P A, f, Sandslän, N
 Altin Lovisa, sm, Sandslän, N
 Andersson J A, slöjdinsp., B
 Asplund O H, f, Hällsjö, Kyrk-
 dal
 Berglund J, f, Forsed
 Bäckström Helga, sm, Hammar, N
 Davidsson Alida, sm, Sunnan-
 dal, B
 Edström O, f, Västansjö, Forsed
 Gellerstedt Sofi, f, B
 Hellström E O, fattigförest.,
 skolråd, B
 Johansson P, f, Rossö, N
 Larsson Anton J, f, B
 Lindqvist Hjalmar, f, B
 Löf Hilda, sm, B
 Mellberg Elisabeth, sm, Präst-
 non
 *Mogren S J A, f, B
 Nordell K, f, Kyrkdal
 Norlander Kristina, sm, Ed, B

Olsson Ellen, sm, B
 Sahlin K, f, Väija, B
 Sellberg J P, f, Hammar, N
 Stattin Anna, sm, Rossö, N
 Sundbaum Ingeborg, f, Väija, B
 Svanholm Hanna, sm, Sunnan-
 åker, B
 Vahlberg P O B, f, B
 Vänglund Selma, sm, Väija,
 Dynäs
 Akerlund Anna, sm, Forsed
 Östman J, hem.äg., skolr., N
 Öström J G, skolr., Väija, Dynäs
 [B = Bollsta bruk, N = Nyland]

Boteåkrethens lärareförening (25)

Ordf.: M. O. Åkerstedt.
 Andersson Christina, sm, Björkä
 bruk
 Aspholm Emili, sm, U
 Bergström Emili, fröken, P
 Bergström Johan, f, P
 Blomqvist Ester, sm, G
 Bodin Margreta, sm, U
 Bolander Antoinetta, sm, Lökom
 Eriksson Erik Magnus, f, G
 Holmqvist Frans, f, U
 Johansson Hilma, sm, P
 Karlsson Margreta, fru, G
 Karlsson Viktor, agronom, G
 Lundgren Vigilia, sm, U
 Lundström A P, kyrkvård, U
 Moritz Emili, fru, sm, U
 Norberg O, f, Björkä bruk
 Sommelius Ester, f, Lo, Nyland
 Stattin Johan, lantbr., Lökom
 Söderholm Gustaf Emil, kom., U
 Tellström Karl, f, P
 Vidén Jonas, f. d. lär., L
 * Vidén Jonas Petter, f, Lökom
 Viklund Karin, sm, P
 Viklund Maria, sm, P
 Åkerstedt M O, kyrkoh., U
 [G = Gärdnäs, P = Prästmon, U =
 Undrom]

Sollefteåkretsens (30)

Ordförande: A. Ericsson.
 Bergh A, f, Gräninge
 Boman Klara, f, Helligum

Bostedt Frida, sm, S
 Ericsson A, f, Multrä
 Ericsson Gerda, sm, Resele
 Fahlén B E, f, Resele
 Forssell Andreetta, sm, L
 Granlund Emma, f, S
 Harlin A, f, S
 Hultman G V, skolr., S
 Höglén J, f, L
 Janzon N, f, S
 Jonsson Ellen, sm, L
 Karlsson P, f, Resele
 Liander G Halfdan, redaktör, S
 Lindberg Elisabet, sm, Resele
 Löfgren S, f, Gräninge
 Näslund E, f, S
 * Näslund P A, n, f, S
 Näsström J P, f, Täsjö
 Sjölund J O, f, Junsele
 Strindlund Hanna, sm, S
 Strömstedt O, f, Näsåker
 Ulin N, f, S
 Undin J A, f, Edsbordet
 Vallin A O, f, L
 Vidén B E, f, Österås
 Åkerberg Carl, reg.-pastor, S
 Åmell Elin, sm, Multrä
 Ödlund Tilda, sm, S
 [L = Långsele, S = Sollefteå]

Örnsköldsviks krets-förening (27)

Ordförande: J. E. Nyberg.
 Bergström Pauline, sm, Ö
 * Björne F, f, Domsjö, Ö
 Boman Selma, f, Järved, Ö
 Edblad P, f, Anundsjö, Bredbyn
 Elfving E, f, Järved, Ö
 Erikson Göta, f, Bonäset, Ö
 Henriksson J A, f, Björna
 Hesselgren E, f, S
 Johansson Sofia, sm, Domsjö, Ö
 Lind Emilie, f, Kroksta, Ö
 Lundgren Edith, sm, Ö
 Lundgren Nanna, f, Järved, Ö
 Lundström A, f, Moälven
 Martinsson Emma, f, Alfrede-
 hem, Ö
 Norenus A, f, Domsjö, Ö
 Näslund J, kommun., S

Nyberg J E, f, Ö
 Palmquist P, kyrkoh., Ö
 Peterson Tekla, f, Ö
 Schönfeldt Anna, f, Ö
 Sjödin Hulda, sm, Ö
 Sjödin Ida, sm, Ö
 Sjölund N E, f, Billsta, S
 Sollen H, f, Arnäsfall
 Söderlind P, kyrkoh., Arnäsfall
 Vedholm Nanny, sm, Moälven
 Videll Ester, f, Ö
 [S = Själevad, Ö = Örnsköldsvik]

Jämtlands län.

Östra Härjedalens lärare- förening (19)

Ordförande: A. F. Almström.
 Almberg Maria, sm, S
 Almberg Maria, sm, S
 Björkström K V, f, Kyrkbyn, L
 * Bäcklund Hilma, sm, Kyrk-
 byn, L
 Börne E, f, Glöte
 Dahlgren J, f, Ångersjö, Kårböle
 Enander S J, kyrkoh., L
 Franzén E, kommun., Linsell
 Fridolf Karin, sm, Ytterhogdal
 Hellström J E, f, Ytterhogdal
 Jonsson H., f, Älvros
 Karlsson Hilma, sm, Glissjöberg
 Lilja Maria, sm, Ytterhogdal
 Lundmark K H, f, Överhogdal
 Olander Sally, sm, Kolsätt, Älv-
 ros
 Sjögren Märta, sm, Älvros
 Svensson Emma, sm, S
 Tiger Ulrika, sm, Lovsdalen,
 Glöte
 Vikström Märta, sm, Glöte
 [L = Lillherrdal, S = Sveg]

Ragundakretsens (18)

Ordf.: F. A. Flemström.
 Blomkvist Olivia, sm, Bispfors
 Borgh Ida, sm, P
 Borgh Hulda, sm, P
 Engholm Lotten, sm, P
 Eriksson E G, f, Hellesjöby
 Flemström Hanna, sm, H
 Flemström F A, f, P

Godin J, f, Kälarne
 Hamberg J E, f, P
 * Johansson H., f, P
 Jonsson J, byggm., P
 Malmström F, f, P
 Nilsson Engla, sm, Bispfors
 Nilsson J, grossh., Krängede
 Nylander E, f, H
 Sundelin A, f, H
 Svensson Linnéa, sm, P
 Tidblad Ellen, sm, P
 [H = Hammarstrand, P = Pålsgård]

Revsunds pastorats lärare- förening (24)

Ordf.: E. G. Risberg.
 Alenius C E, f, Nyhem
 Berg A, f, Våle
 Eriksson Beata, sm, Rissna
 Eriksson Margit, sm, Svedje,
 Pilgrimstad
 Fladvad I, f. d. inspekt., B
 Fladvad O E, inspekt., B
 * Hansson N, f, B
 Holmberg Borghild, sm, Gällö
 Johansson Anna, sm,
 Tavnäs
 Jönsson Anna, sm, Gällö
 Kall Math., f, Stavre
 Lindberg J G, f, Gällö
 Lindholm Ester, sm, Hunge,
 Våle
 Lundgren Nanny, f,
 Bräcke
 Nilsson Hilma, sm, R
 Olsson Jenny, sm, R
 Olsson O, f, Bräcke
 Risberg E G, f, R
 Rohden Elsa, sm, Nor, Stavre
 Salomonsson Olivia, sm, Dövi-
 ken, R
 Selander L G, f, Tavnäs
 Svedén L J, pastorsadj., R
 Svensson Tilda, sm, B
 Tiren O, kommun., Bräcke
 [B = Bodsjö, R = Revsund]

Södra Jämtlands krets-före- ning (17)

Ordf.: N. P. Lindgren.
 Eriksson Sara, sm, Hs

Esbjörnsson Ida, sm, Kövra
Hermansson T, f, Rätansbyn
Jonsson A, sm, Asarne
Jonsson Benedikt, sm, Hs
Jönsson Kristina, sm, Vigge
Lindgren N P, f, Kövra
Nordien A, kommun., Hs
Noring P J, f, Hs
Obbarius Hedvig, sm, H
Olsson Erik, f, Kövra
Olsson S, sm, Kövra
Persson Ingeborg, sm, Hs
Rydén P, f, Asarne
Skärdin J, f, H
Vaara Hilma, f, Vigge
Vallmark Ingeborg, sm, Kövra

[H = Hoverberg, Hs = Hackås]

Östersundskretsen (39)

Ordf.: Aug. Svedberg.

Andersson Magnina, sm, Odenslund, Ö
Andersson Margar., sm, Odenslund, Ö
Blomkvist Ellen, sm, Odenslund, Ö
Blomstrand R, f, Ytterån
Bonde K, f, Marieby, Brunflo
Bredberg J, f, Aspås
Bäcklund Tilda, sm, Rödön
Christensson C, f, Ö
Christensson Hulda, fru, f, Ö
Damberg Hilma, sm, Ö
Ekberg Anna, f, Ö
Erikson E, folkskoleinsp., Ö
Erikson Kristina, sm, Aspås
Flodén D, f, Ö
Gudmundson G M, f, Ö
Janson Thea, f, Krokom
*Johanson J, f, Hornsberg, Ö
Jonsson J A, f, Frösön, Ö
Larsson A, f, Ås, Täng
Lidström Maria, sem.lär:a, Ö
Ligner Alma, f, Odenslund, Ö
Lundin E, f, Ö
Lundström J A, f, Lockne
Lysén M, f, Ö
Nilsson Ada, sm, Frösön, Ö
Nilsson Emma, f, Ö
Nilsson F, f, Näliden
Olsson A, f, Brunflo
Roman Olava, sm, Ö

Rydén A, f, Ö
Sandgren Lisa, f, Ö
Svedberg A, f, Krokom
Svensson Elsa, sm, Ö
Sundberg Kristina, sm, Näliden
Verklund R, f, Odenslund, Ö
Videgren J A, f, Näliden
Vikberg A S, f, Rödön
Åström J, v. pastor, Brunflo
Öberg Karin, f, Hägra, Krokom
[Ö = Östersund]

Hammerdal-Föllinge pastors lärareförening (26)

Ordförande: N. Hammer.

Andersson Abr., skoloråd, L
Andersson H, f, Höggenås
Bergvall Beda, sm, H
Blix Signe, sm, H
Blomberg M, kommun., L
Danielsson O, skolr., Laxviken
Eriksson J, skolr., Ottsjö
Eriksson J E, f, Sikås, H
Eng Ida, sm, H
Eriksson Linnea, sm, Laxviken
Hamrén H, f, H
Hammer Joseba, sm, H
Hammer Minni, sm, Gåxsjö
Hammer N, f, L
Hansson Signe, sm, L
Hemmingsson Kristina, sm, H
Jonsson Alma, sm, L
Jonsson Isak, sm, Skärvången
*Lundberg E, f, F
Löfgren Märta, sm, F
Månsson P, skolr., H
Nilsson Engla B, sm, F
Nilsson Margreta, sm, Ottsjö
Nilsson Paul, skolr., Ottsjö
Persson Märta, sm, H
Schefferstedt A, f, Hotagen

[F = Föllinge, H = Hammerdal, L = Laxsjö]

Västra Jämtlands kretsforening (48)

Ordförande: K. A. Sjölund.

Almström Sofia, sm, U
Andersson Kristina, sm, Mattmar

Västerbottens län.

Nordmalings lärareförening (35)

Ordförande: Otto Sjödin.

Bergmark Gina, sm, N
Bäckman Eva, f, Gräsmys, H
Bäckman Mandelina, sm, Asp-rå, N
Bäcklund Augusta, sm, Hummelholm, N
Carlsson Hildur, sm, Norrbyn, N
Dahlström Betty, fröken, N
Dahlström J Edv., f, N
Eriksson Josefina, sm, Öre, N
Gustafsson Alma, sm, Kylörn, N
Hallström Kristina, fru, N
Hallström V, kassör, N
Holmgren C M, bokförare, N
Häggström Selma, sm, Bagård, N
Höglund Ester, sm, Norrbyskär
Hörnsten P E, skolr., H
Jakobsson Naema, sm, Brattfors, N
Jansson Johanna, sm, Rundvik, N
Johansson Eufrosyne, sm, Klubben, N
Karlsson Henny, sm, Långed, N
Nierman Maria, f, Håknäs, N
Nilsson Klara, sm, Norrbyskär
Nordling Signe, sm, Norrbyskär
Nordström Gunhild, sm, Brattfors, N
Nygren Alfr., kyrkoh., N
Nygren J R Th., sm, N
*Näslund J A, f, N
Olofsson Anna, f, H
Sjödin Otto, f, Norrbyskär
Sjölund Nils, f, N
Sjöström Hedvig, sm, Rundvik, N
Sundelin Klas, pastor, Hörnefors, Hörneå
Söderlund Hildur, sm, Djupsjö, N
Vikberg Maria, sm, Rönnholm, N
Vikström Augusta, sm, Järnäs, N
Vinnberg Josefina, sm, N
[H = Hörnsjö, N = Nordmaling]

Bergström Hilda, f, Hjärpen
Danielsson Katarina, sm, Åre
Edholm L, f, O
Edlund Brita, sm, O
Edlund Kr., sm, Hjärpen
Edman Märta, sm, Ålsen
Eriksson G, lantbr., M
Eriksson Juliana, sm, Valne, Ålsen
Eriksson Katarina, sm, Ålsen
Eriksson O, disp., M
Forsgren E M, sm, Ålsen
Hedin Margareta, sm, U
Karlsson Märta, sm, Åre
Kärfeldt Emma, sm, Duved
*Lalander A J, f, Hjärpen
Larsson Karl, kyrkvård, Offerdal
Larsson Kerstin, sm, Åre
Lidzell S J, f, Åre
Lindberg Lydia, sm, O
Lindeman A E, kyrkoh., Hjärpen
Ljungkvist Maria, sm, Ånn
Molund O V, f, O
Nilsson Alma, sm, Mattmar
Nilsson Kristina, sm, U
Norin Elisabet, sm, M
Ocklind J, kyrkv., Ocke, M
Olsson E, f, Mattmar
Olsson Joh., f, Duved
Olsson O, handl., Ocke
Pettersson E, skolr., Ocke
Persson Dorotea, sm, Ålsen
Persson O, sm, U
Sjölund K A, f, M
Skogman Anna, fru, Hålland
Skogman H, f, Hålland
Skogman O, f, Trångsviken
Stenkvist S, komm., Duved
Sundberg Erika, sm, Hjärpen
Sundelin Maria, sm, Ocke
Svärd Margreta, sm, Ånn
Söderberg-Rehn, f, O
Valter O, handl., M
Vestin L O, f, Ålsen
Videgren Ester, sm, Hjärpen
Vimmercrantz F, kyrkoherde, O
Ögren E, komm., M

[M = Mörsil, O = Offerdal, U = Undersåker]

Umeåkrötsen (29)

Ordf.: A. F. Sortelius.

Ahnlund O, prost, kyrkoh., teol.
d:r, hedersl., landsförs., U
Bergström Maria, f, Rö-
bäck, U

Byström Tekla, f, U
Bäckström Hulda, f, U
Dahlman Sigrd, f, U
Eklöf Th., slöjdlärare, U
Glas Ebba, f, U

Johansson Albertina, sm, U
* Kjellin Axel, f, Sandvik, U
Kollberg Klara, f, H
Lagerqvist Matilda, sm, S

Lilja Sven, f, U
Linder Hilda, f, Teg, U
Lindholm P A, f, hedersl., V
Lundberg Erika, sm, Röbbäck, U
Lundström Henny, sm, V
Lundström Tilda, sm, U

Löfroth Matilda, sm, H
Mannberg Henny, sm, U
Mörtsell Ellen, sm, U
Nilsson O, f, Vindeln
Nordmark Emilie, f, U
Persson G A, f, V

Schödin N, f, S
Sortelius A F, f, U

Svedberg F, folkskoleinsp., V
Svedberg Tecla, f, U
Ölund Ida, sm, landsförs., U
Österberg L F, folkskoleinsp.,
Lycksele

[H = Holmsund, S = Spöland, U =
Umeå, V = Vännäs]

Bjurholms skolförening (16)

Ordförande: V. Bäckström.

Andersson Augusta, sm
Berg Anna, sm

* Berglund Emma, f

Bäckman Sanna, fru

Bäckström Hanna, fru

Bäckström Verner, f

Fjellström Hj., kyrkoh.

Johansson Emma, sm

Johansson Hedvig, sm

Jonsson Augusta, sm

Jonsson Fanny, sm

Jonsson Ida, sm

Lundqvist Elisabet, fröken

Olsson Emmy, sm

Strandberg Anna, sm

Ulander Ida, sm

[Alla med postadress: Bjurholm]

Skellefteåkreten (16)

Ordf.: O. L. Burström.

* Ahlman F S, f, Klemensnäs, U

Ahlman Jenny, fru, Klemens-
näs, U

Brännström Lova, sm, U

Burström O L, f, Brännan,
Skellefteå

Grahn Signe, f, Nyhamn, U

Lindholm Paulina, sm, Kle-
mensnäs, U

Lundkvist Elisabet, f, Medle

Lundkvist Ester, f, Bureå

Löf Augusta, sm, U

Norgren Charlotta, f, Bergsbyn, B

Normark Hulda, sm, Bergsbyn, B

Stensson Anna, f, Skellefteå

Aberg E N, f, Bureå

Aberg Hildur, sm, Bureå

Aström E O, f, U

Öhstedt Magda, f, Innervik

[B = Bergsholmen, U = Ursviken]

Norrbottnens län.**Piteåkreten (38)**

Ordf.: K. A. Dahlberg.

* Andersson I, f, Ö

Andersson Signe, sem.lära, Ö

Berggren Emma, sm, P

Berglund Amanda, sm, Lång-
näs, Ö

Berglund P A, sm, Bergs-
viken, Ångesviken

Berglund Signe, sm, Svensbyn

Bergström Anna, f, Hortlax

Bergström Svea, sm, P

Blom Lova, sm, P

Burman F F, f, P

Dahlberg Hilda, fru, sem.lära, Ö

Dahlberg K A, sem.förest., Ö

Davidsson J A, f, Munksund

Falk Agda, sm, Lakafors, Hå-
kansön

Heldner J A, f, Lillpite

Holmkvist Sofia, fru, sm, Ö

Holmstedt Emma, sm, Stor-
fors, P

Lidström J D, sem.elev, Luleå

Lindström Ingrid, sm, Koppar-
näs, Ö

Lindvall Maria, sm, Ö

Ljung Hilda, f, Svensbyn

Lundström Frida, sm, Höglands-
näs, Hortlax

Nilzon J P, sm, Rosvik

Nyström Elsa, sm, Munksund

Nyström Valborg, sm, Ö

Renkvist K A, f, P

Ridderstråle Elin, sm, Harbäc-
ken, Håkansön

Salomonsson S, redaktör, P

Sandberg Maria, sm, Nybölle, Ö

Sandström Alma, f, Sjul-
näs, R

Stenberg E A, f, Porsnäs,
Håkansön

Strandberg Anna, sm, Hortlax

Strandberg Ellen, sm, Hortlax

Vallstén Andrea, sm, P

Viklund Amalia, sm, P

Vinberg Signe, sm, P

Ögren Amanda, sm, Sjulnäs, R

Öqvist Alida, f, P

[P = Piteå, R = Roknäs, Ö = Öjebyn]

Neder Luleå kretsförening

(20)

Ordf.: A. Nordström.

Bergman Agnes, sm, S

Bergman Augusta, sm, Alvik

Bergström Hanna, sm, Rutvik

Blomqvist Hulda, sm, S

Englund J A, teol. d:r, G

Furtenbach Ellen, sm, S

Holmgren A F, f, Persön

Holmqvist Margr., sm, Björs-
byn, G

Johansson R, f, Ångesbyn

Lampa Clara, f, S. Sundsbyn

Lindberg A E, f, N. Smedsbyn

Lundblad J, regementspast., G

Nilsson Ida, sm, Ersnäs

Nordberg Hilda, sm, Skurholms-
staden, Luleå

Nordberg J A, pastor, G

Nordström A, f, Ersnäs

Ruth Ax., f, S

* Sundqvist B, f, Skurholms.ta-
den, Luleå

Vikström Beda, sm, S

Östling Sofia, sm, G

[G = Gammelstad, S = Svartöstraden]

Luleå skolförening (36)

Ordf.: J. R. Lundh.

Bohlin O, f

Carlgren N N, konsistorienotarie

Carlsson Beda, f

Dahl Sigrd, f

Ekroth D, f

Eriksson Tona, sm

Eurén Dagmar, f

Falk A V, f, Mjölkudden

Falk N N, lokomotivförare

Gunnarsson Hildegard, sm

Gunnarsson J, f

Hallborg P, f, Karlsvik

* Hammarström M, f

Höglander Nanna, sm

Högström Gurli, f

Jacobsson Hulda, f

Lagermark J A, lektor

Landström G, f

Lindberg Ellen, sm

Lindgren Hulda, sm

Lundh Anni, fru

Lundh J Reinhold, överlärare

Mörtsell Hildur, f

Nilsson N V, sm, Mjölkudden

Norby G, sem.rektor

Nyman Hilma, sm

Ridderstråle Gertrud, sm

Rydöf A, f

Segerstedt P S J, lektor

Sjölander Elin, sm

Sundberg Ellen, f

Sundström Lydia, sm

Svensson Karl, sem.adj.

Vester O E, f

Ahrström C Br., f

Ahrström O, f

[Alla med postadress: Luleå]

Bodens lärareförening (36)

Ordförande: S. Benjamin.

Aldén O J, sm, Brobyn, B
 Andersson Augusta, sm, Storrödingen-Sävest
 Andréé N P, sm, Rasmyran, Hednoret
 Benjamin S, f, Svartbjörnsbyn, B
 Blom Elsa, f, Svartbyn, B
 Boman Augusta, sm, B
 Brännman A, f, B
 * Brännman Agda, f, B
 Carlssén Svea, sm, Unbyn, B
 Carlssén Helny, sm, Unbyn
 Engström Sigrid, sm, Norträsk, Skogså
 Ericsson Anna, f, Hundsjön, Brobyn
 Eriksson Eugenia, sm, Bredåker, Akernäs
 Flodström A, f, Buddbyn, B
 Fröberg B, f, B
 Hedman Elina, sm, Buddbyn, B
 Högström Anna, sm, B
 Isaksson Alvina, sm, Hednoret
 Isaksson L L, f, B
 Johansson Emilia, sm, B
 Johansson Maria, f, B
 Larsson Maria, sm, B
 Lundström Lovisa, sm, Svartbyn, B
 Marklund Elin, f, B
 Nilsson Emma, sm, Svartbjörnsbyn, B
 Nordlander Jenny, sm, Svartbjörnsbyn, B
 Nyberg Anna, sm, Svartbjörnsbyn, B
 Olsson A J, maskinrep., B
 Olsson Hilda, f, B
 Olsson Selma, sm, Syden, B
 Pedersson Ebba, sm, Vittjärv, B
 Persson E M, f, Sävest
 Ruhlén Eva, f, B
 Wallendorff A, f, B
 Vennblad O, f, Unbyn
 Åström Petrovia, sm, Svartbjörnsbyn, B

[B = Boden]

Edefors lärareförening (13)

Ordf.: J. E. Granlund.

Granlund J E, f, H
 Granlund Svea, sm, H
 Granström Hilma, sm, H
 Grape Maria, sm, H
 Larsson Ida, sm, H
 Lidman Amalia, f, Lakaträsk
 Moosberg Hulda, sm, H
 * Mörtberg P A, f, H
 Nordström Alma, sm, H
 Rutström Gertrud, sm, H
 Sandgren Ida, sm, H
 Svanberg Jenny, sm, Svartlå
 Öberg Nora, sm, Lakaträsk

[H = Harads]

Gellivare-Malmbergets skolförening (42)

Ordf.: Tycho Landström.

Andersson Frida, slöjdlärare, M
 Burlin Olle, f, M
 Curtelius Hilma, sm, G
 * Danell O H, f, M
 Forsell Gunhild, sm, G
 Forsman O, f, Nattavaara
 Fristedt N, ingenjör, M
 Glas D, bokh., vid K. L. A. B., M
 Glas Maja, fru, sm, M
 Gyllensvaan-Göthe C, järnvägstj., M
 Gyllensvaan-Göthe, Lisa, fru, M
 Haara Helny, f, Dennevit, M
 Hellberg J O, f, M
 Holmgren Clary, sm, M
 Höijer K J M, f, M
 Karlén Hanna, sm, M
 Krantz Augusta, fru, sm, G
 Landström Johanne, fru, M
 Landström S A, f, M
 Landström Tycho, f, M
 Leijon Amanda, fru, sm, G
 Leijon K J G, f, G
 Lindberg Anna, sm, Dennevit, M
 Lindomborg Albertina, fru, sm, G
 Lundgren Helga, sm, Keskullskulle
 Löfqvist Rode, f, M
 Matinlassi Ingeborg, f, M
 Petrini Hildur, fru, f, G

Petrini K H G, f, G
 Pettersson Emma, fru, sm, M
 Schäder Elin, f, M
 Sidén Hulda, fru, sm, M
 Sidén John, handl., M
 Sortelius Amalia, sm, M
 Stenberg Marta, f, G
 Stenudd Arvid, komminister, G
 Sundborg Ellen, sm, M
 Sundborg Elin, sm, M
 Svenonius Gusti, f, Dennevit, M
 Söderberg Joh., f, G
 Söderberg Nanna, fru, f, G
 Vicksell Ruth, f, M

[G = Gellivare, M = Malmberget]

Kiruna skolförening (69)

Ordf.: J. E. Björkman.

Andersson Lisa, 1:a v. h. folksk.
 Andersson Ottilia, sm
 Berglund Sigrid, fru
 Berglund Vilh., fil. d.r., lärare vid högre folksk.
 Bergman Anna, sm, Bergfors
 Björkman Fridberg, fru
 Björkman J Emil, överlärare
 Borglund Charlotte, f
 Bäckman Hulda, fru, sm
 Bäckman Karl, montör
 Curtelius Agda, sm, Riksgränsen
 Dahlberg Elin, sm
 Dahlén Vendla, sm
 Dahlqvist Blenda, f
 Fredriksson Anna, sm
 Frid J K, skolnämndslid.
 Fromén Gertrud, sm
 Georgii Jenny, fru, sm
 Hallén O R, slöjdlärare
 Hallin V, f
 Hannu Alma, fru
 Hjorth Lina, sm
 Hoflund Elsa, slöjdlärare
 Hoffström Ragnhild, sm
 Holm Ester, f
 Holm J O, f, Svappavaara
 Hurtig Ebba, fru
 * Hurtig J A, f
 Johanson Hildur, sm
 Juliebö A N, gruvpastor
 Karnell V, kyrkoh., skolinsp., Karesuando
 Kihlgren Maria, slöjdlärare
 Krister Ester, f
 Lahti Hilma, sm
 Landahl A P, handl.
 Landström F G, f
 Landtmanson Kerstin, lärare vid högre folksk.
 Larsson Adina, sm
 Larsson Emilia, sm
 Læstadius Hedvig, f
 Lenander A, ingenjör
 Lenander Sigrid, fru
 Lindhagen N J, f
 Lindström Laura, sm
 Lundbohm H., fil. d.r., disponent
 Lundgren B, ingenjör
 Lundgren Eva, fru
 Malmberg Anna, sm
 Mesch Borg, fotograf
 Norrbom Anna, fru
 Norrbom J A, handl.
 Norrbom Signe, sm, Abisko
 Nylander Elsa, f
 Persson Erik, f
 Pettersson Maria, skolköksförest.
 Ramström L J, järnvägpastor
 Ridderstråle J A, f
 Rinman Louise, teckningslärare
 Rosell Matilda, fru
 Silfverbrand Hanna, fru
 Sjöström J A, murarmäst.
 Stenudd Hulda, fru, f
 Stenudd O V, f
 Svanholm Elida, f, Riksgränsen
 Svenssen Hilma, sm, Bergfors
 Thingren A O, f
 Thorneus Hilma, fru, sm
 Åkerström Maria, skolkökslärare
 Anstrand Teresa, f

[Alla med postadress: Kiruna, såvida icke särskild adress finnes utsatt]

Nederkalix lärareförening (43)

Ordf.: P. A. Sundkvist.
 Almkvist J A, f, Nyborg
 Andersson E f, Torö
 Andersson Hanna, sm, Torö
 Bergman Ingeborg, sm, N
 Bergstedt Gina, sm, Torö
 Bäckström Ester, sm, N

Bäckström Hildur, stud., N
 Enström Alida, sm, Påläng
 Englund Tea, sm, Nyborg
 Eriksson Jenny, sm, Sangis
 Eriksson Klara, sm, V
 Engström Signe, sm, N
 Fredriksson Mia, sm, Nyborg
 Fredriksson Tea, sm, Bondersbyn
 Frisk Anna, sm, Nyborg
 Grönros Aina, sm, Båtskärsnäs
 Häggström N P, f, Båtskärsnäs
 Lövgren Alma, sm, Siknäs
 Lundbäck Edla, sm, Nyborg
 Nilsson K R, sm, N
 Nilsson Alida, sm, Bondersbyn
 Nordfjell L, f, V
 Nybom Edla, sm, N
 Ohmnel Anna, sm, Nyborg
 Persson Hulda, V
 Piuva Hulda, sm, N
 Rutberg Disa, sm, N
 Rönnkvist Ester, sm, Torö
 Sjöberg K G, f, Sangis
 Sandberg Maria, sm, N
 Strömberg Julia, sm, Månsbyn
 Stenberg Ida, sm, N
 Strömbäck Maria, sm, Korpikå
 Sandström Ellen, sm, Nyborg
 Sundkvist P A, sm, Sangis
 Taube Ester, sm, V
 Vallsten O, sm, Nyborg
 Vesterberg Anna, sm, Nyborg
 Vikström Hilma, sm, V
 Umbom Tekla, sm, N
 Åkerström Hanna, sm, N
 Ökvist Augusta, N
 Öhman Ingeborg, N

[N = Nederkalix, V = Vänafjärden]

Överkalix lärareförening (25)

Ordf.: L. H. Engström.

Andersson Tekla, sm, S
 Bergman Alida, telefonförest., Ö
 Bergman Signe, sm, Ö
 Brännström Mia, sm, Ö
 Engström Hilda, sm, Heden, Ö
 Engström L H, f, S
 Forsman Ludvig, sm, Ö
 Hansson Karolina, sm, Bohe-
 den, S
 Johansson A, sm, Ö

Jönsson Emma, sm, Grelsbyn, Ö
 Jönsson Maria, sm, Nybyn, Ö
 Karlsson Petronella, sm, G
 * Landström Anna, sm, Ö
 Larsson Hilma, sm, Vännäs, G
 Larsson Kristina, sm, Rödupp, Ö
 Larsson N H, sm, Vännäs, G
 Lindgren A, f, Bränna, Ö
 Mörtberg Hanna, sm, Jock, Ö
 Nilsson Hilda, sm, Landsjärv, G
 Nilsson J H, f, Masungsby,
 Junosuando
 Nilsson Kristina, sm, Nybyn, Ö
 Olsson L E, sm, Kypasjärvi, Ö
 Strömbäck Betty, sm, Rödupp, Ö
 Törnkvist Hilda, sm, G
 Vikman Jenny, sm, S

[G = Gyljen, S = Svartbyn, Ö = Överkalix]

Tornedalens nedre krets (42)

Ordförande: H. Nilsson.

Alamaa Emma, sm, Sävis, H
 Asplund Eugenia, sm, Lanna-
 vaara
 Bäckström Ellen, sm, Mattila, H
 Danell Alma, sm, Kuivakangas
 Drugge L V, f, L
 Eklund Frida, sm, L
 Eriksson E U, f, Karungi
 Finnberg Jenny, sm, Nikkala, H
 Grape Svea, sm, Vojakkala, H
 Hedlund Mariana, sm, Karungi
 Hellberg Maria, sm, H
 Hortman I A, sm, Nikkala, H
 * Häggberg G, förste lär., H
 Hynylä Hulda, sm, Kukkola
 Isaksson Sofia, sm, Vojakkala, H
 Jatko Amalia, sm, Mattila, H
 Jernstedt Hulda, sm, H
 Juto Alma, sm, Salmis
 Kandelin Hulda, sm, Svappavaara
 Kitti-Alatalo Maria, sm, Tossa,
 Karungi
 Larsson Tekla, sm, H
 Lindbäck E, f, Jockmock
 Lindkvist Hulda, sm, Dorotea
 Lindroth Maria, sm, Ke-
 räsjoki, Karungi
 Luttu-Johansson Katie Maria,
 f, Korpikylä, Karungi

Mathlein Hilda, f, Vojakkala, H
 Nilsson Hedda, sm, Haparanda
 by, H
 Nilsson H, f, Haparanda by, H
 Nylund J V, f, Erkheikki, Pajala
 Nyman J A, kontr.-prost, H
 Persson Hulda, sm, Karungi
 Pikkuniemi Anna, sm, Vuono, H
 Pikkuniemi J P, sm, Vojakkala, H
 Rönngren Ellen, sm, Korpikylä,
 Karungi
 Svanström-Letho Karin, sm,
 Kukkola
 Sänkelä H, sm, Vuono, H
 Tornberg Adriana, sm, L
 Vallin I, f, Mattila, H
 Vallström Anna, sm, Kukkola
 Vester R, pastor, Karungi
 Vikström Nanna, sm, Sävis, H
 Vuolo Ida, sm, H

[H = Haparanda, L = Lapträsk]

Mellersta Tornedalens lärare- förening (27)

Ordförande: L. de Vylder.

Alexandersson A, kyrkoh., H
 Baudin Amanda, f, H

Engström J A, f, Juoksengi
 Grapensson Jöran, pastor, Ju-
 nosuando
 Hallström Siri, skolköksl., Ö
 Heikkilä Anna, sm, H
 Heikkilä Teresia, sm, Kuiva-
 kangas, Ö
 Henriksson Beda, sm, Tarendö
 Henriksson C, f, Pajala
 Johansson A, slöjdl., Ö
 Lindvall H, f, Kukasjärvi, H
 Lundberg Agda, fru, Ö
 Lundh Alma, sm, Pajala
 Luttu Emma, sm, Vuomajärvi, H
 Müller Ingeborg, f, Svanstein, Ö
 Mörtberg Anni, sm, Ö
 Mörtberg Margret, sm, H
 Pello Greto Rovainen, sm, Ö
 Planting Anna, f, Niemis, H
 Stenudd Eva, f, Ö
 Stråhlberg Maria, sm, Niemis, H
 Törnqvist Anna, slöjdl., Ö
 Vallin A T, f, Jänkisjärvi, Ö
 *Vauhainen Helny, fru, Luleå
 Vikman C, f, Ö
 de Vylder E, fru, Ö
 de Vylder L, dir., Ö
 [H = Hietaniemi, Ö = Övertorneå]

Alfabetiskt register över kretsarna.

	Sid.		Sid.		Sid.
Albo-S. Gärd	87	Gäse	124	Lyckeby	77
Alingsås	121	Göteborgs	109	Lysekilstraktens	116
Allbo	65	Hagunda	44	Lysings	55
Allerums	104	Halmstadstraktens	106	Malmö	93
Askers	139	Hammarkinds	59	Malmöortens	92
Aspelands	70	Hammerdal-Föllinge	172	Mariestad-Kinneulle	127
Bankelind-Skärkinds	58	Harjagers	100	Markernas	118
Bergsjö	164	Hedesunda	158	Marks	121
Bjurholms	174	Hemse	75	Mellersta Medelpads	165
Bjäre	80	Hessleholms	83	Mellersta Närkes	139
Bjärträ	169	Hille	159	Mellersta Roslags	40
Blekings östra	76	Hjulsjö-Järnboås	142	Mellersta Tonedalens	179
Bodens	176	Hoburgs	75	Mellersta Östergötl.	57
Bollebygds	121	Holmedals	130	Misterhults	70
Böllnäs-Arbrå-R.	162	Hällefors	143	Mjölbyortens	56
Borås	123	Hälsingborgs	103	Mora	155
Boteå	170	Härnösands	168	Motala	55
Broby	84	Högsby	71	Mullsjö	125
Bräkne-Hoby	79	Höks	105	Munkedalskretsen	116
Burs	75	Jönköpings	61	Mönsterås	71
Dalby	134	Kalmar-N. Möre	72	Nacka	38
Edefors	176	Karlshamns	79	Nedan-Siljans	154
Eksjö	61	Karlskoga	137	Nederkalix	177
Ekshärads	134	Karlskrona	77	Neder Luleå	175
Falkenbergs	107	Karlstads	131	Njurunda	165
Falköpings	125	Kils	132	Nordals	119
Falu	153	Kinda	58	Nora	142
Fellingsbro	144	Kinds	122	Norbergs	147
Filipstads bergslags	135	Kiruna	177	Nordmalings	173
Finspångs	54	Klinte	75	N. V. Närkes	141
Fleninge-Strövels-		Klippans	82	N. Ö. Roslags	41
torps	104	Kolmårds	53	N. Ö. Upplands	43
Frosta	98	Konga	67	N. Fjärdhundra	147
Frändefors	119	Kristianstadsortens	84	N. Gästriklands	160
Färentuna	39	Kullens	105	N. Hälsinglands	164
Färs	98	Kungsbacka	108	N. Roslags	41
Fässbergs	109	Kungsörs	144	N. Råda	134
Gagnefs	154	Kville	117	N. Tjusts	68
Gellivare-Malmbergets	176	Landskrona	101	N. Åsbo	82
Gillberga	130	Lerbäcks	138	N. Ölands	74
Gnesta	48	Lidköpings	126	Norrköpings	52
Godegårds	54	Lilla Edet-Lödöse	120	Norrälje	41
Grythytt	143	Limhamns	93	Norrvikens	117
Gudmundrå	169	Linde	144	Nors	131
Guldkrokens	129	Linköpings	57	Nyköpings	45
Gåsborns	135	Ljusnarsbergs	143	Nyed-Älvsbacka	135
Gävle	158	Luleå	175	Näsums	84
Gärds	86	Lunds	96	Okome	108

Översiktstabell.

Stad eller län	Folkskol-lärare	Folkskol-lärarinnor	Småskol-lärare	Småskol-lärarinnor	Övnings-lärare	Övriga	Summa	+	Antal kretsar
Stockholms stad	146	384			16	24	570	+	4
Stockholms län	165	70	1	163	8	67	474	+	11
Uppsala län	122	38	1	98	2	41	302	+	2
Södermanlands län	158	97	2	162	5	64	488	+	10
Östergötlands län	255	82		188	5	69	599	+	16
Jönköpings län	178	53	2	138	5	43	419	+	9
Kronobergs län	136	25	3	137	2	34	337	+	6
Kalmar län	178	65	1	184	5	55	488	+	13
Götlands län	87	13		57	1	19	167	+	8
Blekinge län	115	37		138	6	9	315	+	7
Kristianstads län	256	36	1	280	11	72	656	+	17
Malmöhus län	498	143	3	538	19	159	1360	+	25
Hallands län	125	34	3	117	15	76	294	+	8
Göteborgs o. Bohus län	237	149		230	46	15	738	+	11
Älvsborgs län	229	64	8	212	3	57	573	+	16
Skaraborgs län	213	32		119	7	36	402	+	9
Värmlands län	244	45		241	7	69	596	+	18
Örebro län	218	53	1	231	8	83	591	+	20
Västmanlands län	118	48		108	5	28	312	+	11
Kopparbergs län	215	77	27	314	8	78	716	+	15
Gävleborgs län	183	90	4	262	5	63	610	+	15
Västernorrlands län	173	81		156		72	487	+	14
Jämtlands län	62	12	3	82	5	32	191	+	7
Västerbottens län	16	19	1	44	1	15	96	+	4
Norrbottens län	74	45	15	189	7	61	391	+	11
Summa	4391	1792	78	4388	182	1341	12172	+	290
År 1908	4362	1704	86	4142	178	1385	11857	+	291
Skilnad	+ 29	+ 88	- 8	+ 246	+ 4	- 44	+ 315	-	- 1

	Sid.		Sid.		Sid.
Onsjö	99	S. Ö. Ångermanlands	168	Vista	60
Oppunda	51	Svedalaortens	92	Voxnadalens	163
Ore	156	Svädsjö	151	Välinge-Kattarps ..	104
Orsa	155	Särna och Idre	157	Väne	119
Orusts	115	Sävsjö	62	Väringens	142
Oskarshamns	71	Söderala	161	Värmlands-Näs	130
Piteå	174	Söderhamnsstraktens	161	Västanfors	148
Ragunda	171	Södertörns	36	Västerbergslagens ..	148
Ramnäs	148	S. Dalarnes	150	Västbo	64
Ramsbergs	143	S. Gästriklands	157	Västerdalarnes	156
Rasbo	44	S. Hälsinglands	162	Västerviks	69
Raus	102	S. Inlands	114	Västerås	146
Revsunds	171	S. Jämtlands	171	Västeråsortens	146
Rekarne	49	S. Möre	73	V. Bara	95
Riseberga	83	S. Närke	138	V. Frölunda-Styrsö ..	114
Roma	76	S. Olands	44	V. Färnebo	147
Romele	97	S. Roslags	39	V. Gästriklands	160
Ronneby	78	S. Tjusts	69	V. Hälsinglands	163
Rättvik-Boda	155	S. Västmanlands	145	V. Jämtlands	172
Rönneberg-S. Lug-		S. Ölands	74	V. Jönåkers	46
gude	101	Sölvesborgsortens ..	80	V. Värmlands	132
Rönö	47	Tierps	43	V. Östergötlands	55
Salaortens	147	Tjörns	115	Växjö	66
Seminghundra	40	Torna	97	Ystad	89
Simrishamns	87	Tornedals	178	Ystadstraktens	89
Skara	127	Torps och Borgsjö ..	165	Ytterlännäs	169
Skellefteå	174	Torsburgs	76	Åhusortens	86
Skinnskattebergs ..	145	Torups	107	Åmåls	118
Skytts	91	Tranås	59	Ås kontrakts	124
Skövde	128	Trosatraktens	47	Åse och Viste	126
Sköns, Alnö o. Timrå	166	Tunalän-Sevede	70	Åstorpstraktens	81
Slite	76	Tveta	60	Åtvidabergs	58
Smedstörpsortens ..	87	Uddevalla	116	Älvadalens	156
Sollefteå	170	Ulleruds	135	Älvkarleby	42
Sollentuna	39	Ulricehamns	124	Ängelholmsortens ..	81
Steneby	118	Umeå	174	Överkalix	178
Stockholms	30	Uppsala	44	Övre Fryksdals	133
Stora Mellösa	140	Uppvidinge	68	Öljare	51
Stora Skedvi	151	Valbo	159	Örbyhus	43
Stora Tuna	152	Valbo härads	117	Örebro	140
Strängnässtraktens ..	48	Valda och Släps	109	Örebro lär.-sällsk. ..	141
Sundsvalls	166	Valkebo	56	Örnsköldsviks	170
Sundsvalls lär.-sällsk.	166	Vara	126	Östbo	63
Sunne	133	Varbergs	108	Östersunds	172
Sunnerbo	64	Vemmenhögs	90	Ö. Bara	96
S. V. Närke	138	Vikbolands	52	Ö. härads	62
S. V. Upplands	45	Villåttinge	50	Ö. Härjedalens	171
S. Ö. Närke	139	Vinslövsortens	84	Ö. Södertörns	38
S. Ö. Skånes	88	Visby	74		
S. Ö. Värmlands	136	Visnums	137		

Sverges allmänna folkskollärareförenings Pedagogiska Litteratursällskap

1909.

Medlemsförteckning.

Ahlbeck Ellen, Akarp	Berg Fridtjuv, Stockholm St
Ahlfeldt M, Nävlinge	Berg Hjalmar, Stockholm Kl
Ahlgren Ebba, Malmö	Berg O, Jonstorp
Ahlstrand A, Göteborg	Berg Sigrid, Växjö
Algren V, Växjö	Berggren F, Växjö
Alin J, Göteborg	Bergh Gust., Stockholm Kh
Almer V, Arlöv	Bergman Hulda, Katrineholm
Almin K A, Stockholm Kh	Bergqvist J A, Stockholm Matt.
Almkvist G A, Hunnebostrand	Berglund L E, Brattfors
Altin P A, Sandslän, Nyland	Berglund J, Ullånger
Andersson Ad., Dalarö	Bergsten K G, Östby, Ockelbo
Anderson Cecilia, Malmö	Bergström J, Lomfors, Lobonäs
Andersson E A, Fågeltofta	Berner N, Ö. Espinge
Anger A:son A V J, Färentuna,	Billgren P, Norrköping
Svartsjö	Bjerkén F, Lund
Andersson Hanna, Stockholm Kh	Björkbäck N, kyrkoh., Järbo
Andersson Hilma, Landskrona	Björklind O, Ludvika
Andersson L A, Ullared	Björklund A, Sundsvall
Andersson N J, Landskrona	Björklund Joh., Matfors
Andersson O, Voxtorp, Östbo-Bohr	Björkman G, Stockholm, AF
Andrell N A, Olovström	Björkman J Emil, Kiruna
Andrén I, Västerås	Blohmé E, Elmhult
Andrén J, Höör	Blomberg J, Örebro
Angberg L, Lund	Blomberg J J, Karlskrona
Apelqvist J F, Sävsta, Enköping	Blomdahl F, Växjö
Arcadius C O, rektor, Växjö	Blomqvist G, Jönköping
Arvastsson C, Huaröd	Bodén O, Gävle
Asp F, Billesholms gruva	Bohlin F Z, Lidköping
Aurell P B, Kjellstorp, Glimåkra	Bokander N, Trelleborg
	Bolin O, Stenkyrka, Gottl.
Bäckström Hertha, Katrineholm	Bolin Klara, Stockholm Kh
Benjamin S, Boden	Boman Selma, Lagavik, Örn-
Bengtsson K G, Östby, Ockelbo	sköldsbyk

Borg O, Vinslöv
 Borgh P, Lekaryd, Gåvetorp
 Borglin Maria, Arlöv
 Brandt Th., sem.-lär., Växjö
 Branzell A, Värtan, Stockholm, Ö
 Brodin J O, Fagervik, Sundsvall
 Bucht G V, rektor, Härnösand
 Burén G A, Brömsebro
 Burling P, Sjödiket, Svedala
 Byström Olof, Härnösand
 Båth K E, Gillberga, Skogstorp
 Bäckström F E, Öjebyn
 Bäckström V, Bjurholm
 Börjesson J A, Brickegården,
 Bofors

Carling A, Zinkgruvan
 Carlsson C, Önnerup
 Carlsson C, Limhamn
 Carlsson E, Möllåker, Torsfors
 Carlstedt S H, Tryserum
 Cederberg J, Norrköping
 Christensson C, Östersund
 Culné M, Limhamn

Dahl Vilh., Örebro
 Dahl Karin, Rågsveden, Äppelbo
 Dahlström M, Ängelholm
 Dahlin Signe, Borås
 Dalhem A, Vallsta
 Dalin A, Huskvarna
 Dalin E, Ö. Eneby, Fiskeby
 Dalström J J, Stockholm A F
 Danielsson Amanda, Stockh. M
 Degerman A, Härnösand
 Dickman G B, Sjögastad
 Diderichsen Frida, Norrköping
 Dövstum Institutet, Lund

Ebbesson A, Arlöv
 Edberg N, Ängelholm
 Edén Adolf, Stockholm Kh
 Edlund N, Bollnäs
 Edqvist J E, Sthlm M
 Edström Sv., Härnösand
 Ek F V, Kinna
 Ek G, Vetlanda
 Ekdahl A, Hörte, Skivarp
 Ekdahl P, Lindby, Skurup
 Ekdahl Kerstin, Södervärn
 Ekelund G, Billeberga
 Ekelund G V, Falun

Ekenberg Hilma, Raus plante-
 ring, Hälsingborg
 Eklund P V, Genarp
 Eklund P, domprost, Lund
 Eklundh F, döftumlära, Lund
 Ekman Ernst, överl., Hisings-
 holm, Göteborg
 Ekner Joh., Nässjö
 Ekström A, Gumlösa
 Ekström J, Göteborg
 Eliasson H A, Landskrona
 Elborgh H, Jemjö
 Elmgren A, Gävle
 Elofsson E, Tallåsen
 Embring P G, Kosta
 Engdahl J, Malmö
 Engström K, Dala-Husby
 Engström K P, Rydaholm, Horda
 Engvall J, Göteborg
 Ericsson A L, Ardala, Sparre-
 holm
 Ericsson Berlia, Fanna, Enkö-
 ping
 Ericsson F, Karlskrona
 Ericsson Hj., Stockholm M
 Eriksson Augusta, Södertälje
 Eriksson E, folkskoleinsp., Öster-
 sund
 Eriksson E U, Karungi
 Eriksson Elisabeth, Kexle,
 Stårnhov
 Eriksson Ellen, Vinslöv
 Eriksson K M, Insjön
 Eriksson Kerstin, Solarv, Säg-
 myra
 Eriksson N, Skegrie
 Ernhard N, Hesselholm
 Eskilstuna lärarebibliotek (Hj.
 Thelander)
 Essbjörn Joh. E, Halmstad
 Esscher K, kyrkoh., Marsvinshim
 Evertz N, Blentarp

Fagerqvist E, Kalmar
 Fagerström C P, Alstad
 Falck J, Norrvidinge
 Fant Fr., direktör, Hall, Sö-
 dertälje
 Flodén D, Östersund
 Flodkvist A, Hölo
 Florén O, Malmö

Follin Maria Hesselholm
 Folkskoleseminariet i Göteborg
 Folkskoleseminariet i Härnös-
 and
 Folkskoleseminariet i Kalmar
 Folkskoleseminariet i Lands-
 krona
 Folkskoleseminariet i Linköping
 Folkskoleseminariet i Luleå
 Folkskoleseminariet i Lund
 Folkskoleseminariet i Växjö
 Folkskoleseminariet i Uppsala
 Forsell Joh. A, Södervärn
 Forsén J, Eskilsryd
 Fransén J E, Myrtuvan, Troll-
 hättan
 Fredrikson E, Mjölby
 Fredriksson O, Hunneberga, Lö-
 beröd
 Friberg Aug., Norberg
 Friberg S E, Kastberga
 Fridén A, folkskoleinsp., Linkö-
 ping
 Fridlitzius Joel, Göteborg
 Fridlund J, Malmö
 Frykholm A, Torsby
 Frändén E, Gränsfors
 Färdigsson A, Risätra
 Fässbergs skolförening, Fässberg
 Fröberg B, Boden

Gabrielsson Emma, Sthlm M
 Gauffin A, Eskilstuna
 Garpe J O, folkskoleinspektör,
 Vansbro
 Genell, Ellen, Arlöv
 Gierow C V, folkskoleinspektör,
 Hjarnarp
 Giertz Hilda P, Lärkesholm, As-
 ljunga
 Gottvall O, Sundsvall
 Granér Cyrus, överl., Brännkyr-
 ka, Älvsjö
 Granlund J E, Harads
 Granström N J, Timrå kyrk-
 skola, Sundsvall
 Gröhn J, sem.-elev, Lund
 Grönberg A F, Torshälla
 Grönberg O E, Nöbbelöv, Lund
 Gudmundsson J, Höör
 Gullberg J, Höganäs

Gunnarsson J, Luleå
 Gunnesson K G, Göteborg
 Gustafsson Anna, Sthlm M
 Gustafsson J B, Veddice
 Göteborgs högre latinläroverk,
 Göteborg

Haglund O, Garpenberg
 Hagman O, Baldringe, Högestad
 Hagstrand J O, Värnamo
 Hagström C, Hasslöv, Hallandsås
 Hall F A, Korsberga
 Hallén H, slöjdinsp., Göteborg
 Hallin Dagmar, Lomarp, Vinslöv
 Hallgren F, Malmö
 Hallqvist A V, Katrineholm
 Hallström, Märtha, Södertälje
 Hammar O, Marieholm
 Hammarlund J, Malmö
 Hammarstedt Augusta, Norrkö-
 ping
 Hamner V, Jönköping
 Hansson A, Hög Edsten, Fjäll-
 backa
 Hansson Elna, Herslöv, Vadensjö
 Hansson J M, Lärkesholm, As-
 ljunga
 Hansson N, direktör, Experimen-
 talfältet
 Harling J, Ljungsbro
 Hasselgren J, Vägsjöfors
 Hedelin M, Farhult, Mjöhult
 Hedrén G, Hagfors
 Hedrén J A, Långshyttan
 Hejdeman O J, Dybeck, Toftögg
 Hellgren O, Filipstad
 Herlander A, Frösthult, Enkö-
 ping
 Herlin G, Hälsingborg
 Herlitz O, Halla, Roma
 Herrlin Ake, Karlshamn
 Hertzell P, Skönvik
 Hessing J C, Hörby
 Hilén G, Eskilstuna
 Hjorth H, Hedemora
 Hofstedt L, Göteborg
 Hofvander H, Hammenhög
 Holm H, S. Möinge, Billeberga
 Holmberg R, Norrköping
 Holmén E, Hall, Södertälje
 Holmgren K J E, Neglinge

Holmgren L E, Vemmenhög,
Skurup
Holmkvist J A, Lundby, Hi-
singsholm
Holmstedt H, Lund
Holmstedt J, Örebro
Huldén O Th., Kristianstad
Huldht L, Stockholm M
Hult Gust., Bada, Lysvik
Hultén O A, Löddeköpinge
Häggberg G, Haparanda
Häggdahl J, Dynäs
Härnösands folkskolas lärarebib-
liotek (P. O. Vestberg, Här-
nösand)
Högfeldt Th., N. Asumtorp
Högre allm. lärov., Kristianstad
Högre allm. lärov., Lund
Högre lärarinneseminariet, Lund
Högre realläroverket, Stockholm
Hörberg Th., Virå, Stavsjo
Hörlén M, Valleberga, Hedvigs-
dal
Hörner H, Uppsala

Ingers E, fil. d.r, Vilan, Akarp
Ingvarsson J, Göteborg
Isacsson Lovisa, Hoka, Asarum

Jacobsson N O, Växjö
Jaensson J, Karlskrona
Jakobsson A E, Stenstorp, Vads-
borg
Jansson Eric, Vikersvik
Johansson A, Malmö
Johansson A, Bollnäs
Johansson Axel, Berg, Segmon
Johansson E, Lärkesholm, Ås-
ljunga
Johansson G R, Degerhamn
Johansson Ida, Borås
Johansson J, Östersund
Johansson J, Ljungby
Johansson Lilly, Västertälje, Sö-
dertälje
Johansson P, Rossö, Nyland
Johansson R, folksk.-insp., Jön-
köping
Johansson S, Sthlm M
Johnsson Anna, Hesselholm
Johnsson Augusta, Sthlm M

Johnsson Gust., skolförest., Av-
söndringsskolan, Göteborg
Jonsson A, Stockholm St
Jonsson, C J, folksk.-insp., Sand-
viken
Jönsson G, Västerstad, Askeröd
Jönsson Ida, Raus plantering,
Hälsingborg

Kalén Joh., Fridhemsberg
Karlskrona ped. bibliotek
Karlsson A, Surte
Karlsson E, Ovanmyra
Karlsson Elin, Flen
Karlsson, Elsa, Sundbyberg
Karlsson J, Hällestad, Dalby
Karlsson P J, Kedjeåsen
Karlström D, förste lär., Karl-
stad
Kellner G, Gränna
Kihlberg, Hj., Sjögåle, Bagge-
torp
Kihlqvist J L, disponent, Nässjö
Kihlström K E, Alnö
Kjell N, Nymö, Bäckaskog
Kjellberg G, Göteborg
Kjellén Per Aug., Tidaholm
Klint E, Sthlm M
Krantz A, Västerås
Krok Nils, Hälsingborg
Kronqvist J F, Alstorp, Laholm
Kulldorff O, Vittsjö
Kullenberg F, Hjerup, Akarp
Kullenberg H P, fil. kand.,
Brunnby
Kyrkhults lärarebibliotek
Källberg F, Toarp
Källberg N A, Öxabäck, Kinna
Källberg Signe, Sundbyberg

Lagerblad P, Tumba
Lagergren A V, Lund
Lagergren T, St. Vambåsa, Jo-
hannishus
Lagerstedt N G V, läroverksråd,
Stockholm
Lagerström A H, Högsby
Landberg Gustava, Norrköping
Landström F G, Kiruna
Larsén L, Grönby, Develstorp

Larsson Elin, Bromma, Sund-
byberg
Larsson H, professor, Lund
Larsson H L, Kallmora, Orsa
Larsson Ingrid, Trelleborg
Larsson J, Ö. Karleby, Marie-
holm
Larsson L T, sem.-adj., Lund
Larsson F, Sandåkra, Skurup
Laurin B, Bjuv
Leffler G, folksk.-insp., Vetlanda
Lessel Anna L, Göteborg
Lidén J A, Hule, Ätrafors
Lidén K, Gisebo
Lidholm K E, Stockholm A F
Lidman C, Stockholm M
Lidström K H, Nässjö
Liljebäck O A, Ljung, Maspelösa
Lindh K, Växjö
Lindh N A, Göstorp, Veinge
Lindberg F A, Kråkviken
Lindberg J N, Ljunga, Sävsjö
Lindberg M, Orup, Hör
Lindblom Anna, Sthlm M
Lindblom L, Högsjö
Lindbäck E, sem.-förest., Hapa-
randa
Lindén A, Huskvarna
Lindén J P, Stockholm Kt
Lindén M A, Hälsingborg
Linder J R, Tvååker
Linderöth R A, Anneröd, Gamla
Lödöse
Lindgren J, Fredriksberg
Lindh J A, Lindhem, Misterhult
Lindholm J, Gävle
Lindholm P A, Vännäs
Lindqvist G, Botkyrka, Tumba
Lindqvist L, Gävle
Lindqvist O, Falkenberg
Lindskog Elin, Virå, Stavsjo
Lindskog C, Hässleholm
Lindström J, organist, Färila
Lindström Maria, Ändebol,
Strängsjö
Lindvall E, Nättraby
Ljung A, Lund
Ljungberg A J, Norrköping
Ljungstedt J V, sem.-lär., Växjö
Ljungström Augusta, Lund
Lovén L R, Malmö

Lundahl N, Lund
Lundberg A, Siggarp, Trensum
Lundberg A, Hogdal, Strömstad
Lundberg M, Malmö
Lundborg Elin, Lund
Lundborg A G, Henriksdal
Lundell J, Vennberga, Kungshult
Lundén N, Gislöv, Simrishamn
Lundevall E, Falun
Lundqvist N, Tengelsås, Hurva
Lyden P, Degeberga, Genarp
Lysander K J, Stockholm M
Löfdahl E, St. Hammar, Fotevik
Löfdahl S, Kvidinge
Löfgren Naemi Brännkyrkag.
77, Stockholm
Löfving M, Tibro
Lövdal H A, Riseberga, Ljung-
byhed

Magnusson D, Krokstad
Magnusson O, Göteborg
Malm P S, Vram, Billesholms
gruva
Malmberg J P, Västerås
Malmén Joh., Agerup, Bläntarp
Malmén S J, Malmö
Malmlundh L, dövsstumlär., Lund
Malmqvist Hj., Ulvs, Perstorp
Melin K V, Brömsebro
Melin N, Ängelholm
Mellersta Roslags krets-förening
(G. Norlin, Rånäs)
Meuller G, rektor, Malmköping
Moberg G, Runneval, Kil
Mogren S J, förste lär., Bollsta
bruk
Mårtensson O, Sandbäck, Sjöbo
Mört E, Djurås, Duvnäs

Neander L, Yngsjö, Åhus
Nelin M, Brantevik
Nihlén J, Andrarum, Lövestad
Nilsson A, Kloster, Lund
Nilsson A F, Nälden
Nilsson Bertha, Varberg
Nilsson Elvira, Arlöv
Nilsson G, Vomb
Nilsson Gottfrid, Ljusfallsham-
mar

Nilsson J E, Skirö
 Nilsson N, Hemmesdyngge, Espö
 Nilsson N E, Ladugårdsskogen,
 Örebro
 Nilsson O, Kyrkhult
 Nilsson Olof, Röstånga
 Nilsson Otilia, Tystberga, Bog-
 sta
 Norberg E, Frånö
 Norberg P, Skönsmon, Sundsvall
 Norberg R, Sthlm M
 Nord A, Göteborg
 Nord E O V, Axmar by, Bergby
 Nordberg P H, Ö. Skrävlinge
 Kvarnby
 Nordén Hj., Naum, Vara
 Nordén M, Norrköping
 Nordendahl C, folksk.insp.,
 Borås
 Nordlander A, fil. d:r, folksk.
 insp., Gävle
 Nordöstra Upplandskretsen
 (S. Öhman, Vessland)
 Norgren N, Malmö
 Norlander G, läroverkskollega,
 Oskarshamn
 Norlin Gabr., Bofors
 Norlind N P, direktör, Lund
 Norra Ölands skolförening (E.
 A. Bergström, Borgholm)
 Norrby J, Sandhamn
 Norrgren P, Harplinge
 Norrköpings Folkskolebibliotek
 Norstedt A, kommun., Vitsand
 Nya elementarskolan för flickor,
 Hälsingborg
 Nyberg C O, Malmö
 Nyberg Erik, Göteborg
 Nyberg E, Runtuna, Nyköping
 Nyköpings lärarebibliotek (O.
 Hallin)
 Nylander B, Mörkö
 Nyström C, Grängesberg
 Nyström N J, Sundsvall

 Ohlander Joh., Göteborg
 Olofsson E, Slättsjö, Vårsjö
 Olofsson E, Englarp, Røke
 Olofsson K, Hallaröd, Stehag
 Olsson Anna, Berg, Kolbäck
 Olsson Anna, Limhamn

Olsson G, Kviinge, Hanaskog
 Olsson Janny, Norrköping
 Olsson Maria, Sthlm M
 Olsson, Thilda, Arlöv
 Olsson, Vendla, Vanås
 Onsdorff A P, Vallarum, Vollsjo
 Oscarsson C, Djurslöv

 Palm A, Glömminge
 Palmer K V, Halmstad
 Paradis S, Göteborg
 Paterisson Alma, Haparanda
 Pedagogiska biblioteket (överb.
 N. Sjögren, Landskrona)
 Pedagogiska biblioteket (H.
 Nordqvist, Gävle)
 Pehrsson G S, Lamhult
 Persson Ellida, Hälsingborg
 Persson H, Asum, Sjöbo
 Persson Nina, Arlöv
 Petersson A, Skarstad, Bya
 Petersson E, Karlskrona
 Pettersson M, Norrköping
 Peterzén J A, Rumma, Gamleby
 Pihlqvist A, Torpa, Sävenäs, Gö-
 teborg

 Qviding H, Bjuv

 Raab And., Göteborg
 Ramstedt J A, Malmö
 Ramström L, Stockholm Kh
 Rask E, Börstig
 Ringqvist A, Norrköping
 Risberg E G, Revsund
 Rosberg E, Tygelsjö
 Rosén J, Trelleborg
 Rosén K J, Göteborg
 Rosenius P A, Väster Färnebo
 Rosensson Elin, Göteborg
 Rudvall K, sem.-förest., Eksjö
 Rundcrantz A C, Uppåkra, Åkarp
 Rundberg A, Laholm
 Runstam E, Mönsterås
 Runö O, Sthlm M
 Ruus Torborg, Sthlm M
 Rydberg Sam., Malmö
 Rydberg C S, Oskarström
 Rydberg D, Sthlm M
 Rydén Erik, Fjälje, Flädie
 Rydén O, Sthlm M
 Rydén P A, Hälsingborg

Rydén Värner, Malmö
 Rydmark E A, Oskarshamn
 Rynell N, Gessie, Hököpings
 Råland A E, Bjärlöv
 Rönström Anna, skolförestånd-
 rinna, Lund

 Sahlin Cecilia, Stockholm M
 Sahlin O P, Munka Ljungby
 Sandberg Alvida, Göteborg
 Sandberg J, Lunda, Nyköping
 Sandén J H, St. Råby, Lund
 Sandford P, V. Sallerup, Eslöv
 Sandin G M, Grums
 Sandler J, Prästmon
 Sandqvist S, Halmstad
 Sandström V, Klara ljusfabrik,
 Alvik
 Santesson Edit, Bråhovda, Malm-
 köping
 Schill K, Sorunda
 Selander A, Floby, Sörby
 Sellberg A, Svedala
 Selberg K, Hyllie
 Servin N P, Bjärnum
 Sjöberg Sigrd, Sthlm M
 Sjöberg E H, Enköping
 Sjöberg E S, Morup
 Sjöblom J A, Stiby, Gärsnäs
 Sjöblom P, Karlsarvet, Leksand
 Sjögren G, Österplana, Gössäter
 Sjögren N, Landskrona
 Sjöholm Gottfrid, Göteborg
 Sjölund J O, Junsele
 Sjökvist K, Norrköping
 Skjöld J, Vråka, Eds bruk
 Skoglund P, Myrbacka
 Skogsberg E, Kilafors
 Skogsberg J P, Göteborg
 Skövde folkskolebibliotek (A.Th.
 Vahlström)
 Smedberg S, folkskoleinsp., Sö-
 dertälje
 Sortelius A F, överl., Umeå
 Sprinchorn C, rektor, Malmö
 Stadener S, folksk.insp., Malmö
 Stagnér G, Huskvarna
 Steen C M, Skartofta, Bjärsjö-
 gård
 Stenberg K A, direktör, Hisings-
 holm, Göteborg

Stenudd O V, Kiruna
 Stenbäck J, Munkfors
 Stille N, Hildesborg, Landskrona
 Stjernström O, Vendselby
 Strand Alb., Fornåsa
 Strandberg Hilda, Stockh. Kh
 Strandberg M, folkskoleinspekt.,
 Västerås
 Strandell F, Malmköping
 Strömmert A, Västervik
 Stålfelt E, Sthlm M
 Sundberg Anna, Stockholm M
 Sundell H P, Skönsmon, Sunds-
 vall
 Sundsvalls ped. bibliotek (S.
 Öberg, Långg. 3, Sundsvall)
 Svan Lydia, Västansfors
 Svanlund A, Malmö
 Svanström Annie, Örebro
 Svanström E B, Uppsala
 Svedberg F, fil. lic., Vännäs
 Svedberg J, Gammalstorp
 Svensson Alfr., Södervärn
 Svensson Amos, Alvesta
 Svensson Edv., Huskvarna
 Svensson J, Kulleryd, Kullåkra
 Svensson Lovisa, Limhamn
 Svensson Selma, Arlöv
 Syrén K, Filipstad
 Söderberg J G, Stockholm Kl
 Söderberg V, Norrköping
 Söderbäck A, Hudiksvall
 Södergren O, Hidingebro
 Söderström Jenny, Landskrona

 Tennman M, Sandöwerken
 Thelander Hj., Eskilstuna
 Thomée P, Göteborg
 Thorell Alb., Göteborg
 Thorén N S, Göteborg
 Thorén P, Flen
 Thorsén H, Veberöd
 Thunholm A, Skutskär
 Thylén Joh., Falkenberg
 Thylén N, Svedala
 Thyrlén C J, Berga, Väster-
 haninge
 Tornberg S A, Arlöv
 Torpson N, rektor, Landskrona
 Torse:n Claes, Norum, Stenungs-
 sund

Trulsson B, Verlinge, Stehag
 Tunblad G E, Skölvened
 Turesson J, Malmö
 Törner A, Fors station
 Törnqvist Elsa, Solna prästgård,
 Tomteboda

Uhr G, Bomhus

Vahlin Vilhelmina, Karlshamn
 Vahlqvist J, sem.-lär., Linköping
 Valdén N H, Vallösa, Ryne
 Valdén O H, Landskrona
 Valldén N, Eskatorp, Vallåkra
 Vallén P, Malmö
 Vallendorff J A, Araslöv, Vinslöv
 Vallerström J A, Nässjö
 Vallqvist A, Landskrona
 Vannerberg K F, Karlshamn
 Vasberg A, Åkers styckebruk
 Vassberg C, Stockholm J
 Vassberg K, Bogsta
 Velandner N, Björnstorp
 Vennström A, folkskoleinspek-
 tör, Lund
 Vernborg A, Munsö, Ekerö
 Vestberg P O, Härnösand
 Vestelius Signe, Göteborg
 Vestergrén N, Landskrona
 Vesterin G A, Sthlm, Kh
 Vestling G, rektor, Linköping
 Vestling K G, rektor, Göteborg
 Vetterstrand J N, Halmstad
 Viberg N, Vittskövle, Vittsköv-
 leby
 Vickbom J, rektor, Kalmar
 Viklund D A, Frånö
 Wilson B L, Söderhamn
 Vimmercrantz Fredr., Alsen
 Virén E J, Avelsbo, N:a Fjölle
 Virgin J C, Slättaryd, Torekov
 Visby folkskolas lärarebibliotek
 (O. N. Ljungberg, Visby)

Vistrand A J, Sundsvall
 Wockatz J., sem.-rektor, Gävle
 Vänergrund P Y, Arbrå
 Västra Jämtlandskretsen (L. O.
 Vestin, Hov, Alsen)
 Ytterlännäs-kretsen, (Sixten J.
 Mogren, Bollsta bruk)

Zandell Lydia, Sthlm M
 Zimmerdahl E, sem.-lär., Lund

Ahlén L, Helgesta, Sparreholm
 Åhusortens lärareförening (Anna
 Petersson, Åhus)
 Åkerblom Anna, Stockholm M
 Åkerlund A R, Göteborg
 Åkerlund P O, Strömsbro
 Åkerman A A, Ljungaskog, Ör-
 kellunga
 Åkesson E A, Gudmundtorp,
 Snogeröd
 Åström R, Göteborg

Öhgren J, Kubikenborg, Sunds-
 vall
 Öhman A R, Stockholm
 Öhman V G, Skönsmon, Sunds-
 vall
 Öhman S, Sandby, Tierp
 Öhrqvist Nanna, Landskrona
 Örebro läns ped. bibliotek, Öre-
 bro
 Östergren A E, Södertälje
 Östergren J N, Glemmingebro
 Österlind Gerda, Lund
 Östlund J, Ramstorp, Finspång
 Östner L, Lackalänga
 Överstyrelsen för Stockholms
 stads folkskolor

Norges Lærerforening, Kristiania
 Qvigstad J, sem.-rektor, Tromsø

Av

"Pedagogiska skrifter",

utgivna av *Sveriges allmänna folkskollärareförenings litteratursällskap*,
 hava utkommit följande häften:

Första årgången.

1) <i>Hartman, B.</i> , Undersökning av barnets föreställnings-
krets (utgången)	Kr. 1: 60
2) <i>Bergqvist, B. J.</i> , Frågans formulering vid undervis-
ningen	" 1: 25
3) <i>Sjövall, B.</i> , Filantropinismen (utgången)	" 0: 85
4) <i>Martig, E.</i> , Åskådningspsykologi, del I (utgången) ...	" 1: 35

Andra årgången.

5) <i>Beckman, N.</i> , Språkpsykologi och modersmålsunder-
visning	" 1: 50
6) <i>Martig, E.</i> , Åskådningspsykologi, del II	" 1: 50
7) och 8) <i>Lay, W. A.</i> , Rättskrivningsundervisningens me-
todik	" 2: —

Tredje årgången.

9) <i>Monroe, Will. S.</i> , Det sociala medvetandets utveckling
hos barn	" 1: —
10) <i>Messer, A.</i> , Förutfattade meningars inverkan på skol-
livets personliga förhållanden	" 1: —
11) <i>Bager-Sjögren, J.</i> , Uppfostran till och genom det
sköna, 1:sta häftet	" 1: 25
12) <i>Fuchs, A.</i> , m. fl., Bidrag till den pedagogiska patolo-
gien	" 1: 50
13) <i>Diesterweg, A.</i> , Ur »Vägvisare till bildning för tyska
lärare»	" 0: 75

Fjärde årgången.

14) <i>Ziehen, Th.</i> , Handledning i Fysiologisk psykologi ...	" 1: 50
15) <i>Ziehen, Th.</i> , Barnets idéassociation	" 1: 50
16) <i>Junge, Friederich</i> , Bydammen såsom natursamhälle
jämt en avhandling om Den naturhistoriska under-
visningens mål och metod	" 1: 50
17) <i>Pestalozzi, Johann Heinrich</i> , Enslingens aftonstund...	" 0: 40
18) <i>Rein, W.</i> , Grunddragen av pedagogiken. Med för-
fattarens biografi	" 1: 50

Femte årgången.

19)	Tre afhandlingar i barnpsykologi	Kr. 2: —
20)	Scholder, Weith och Combe, Rygggradskrökningar i Lausannes skolor, samt H Otth, Upprätt skrift.....	„ 1: 50
21)	Leubuscher, G., Stats-skolläkare	„ 1: —
22)	Tadd, J. Liberty, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer	„ 2: 50

Sjätte årgången.

23)	Wagner, Ernst, Luther såsom pedagog	„ 1: —
24)	Martig, E., Lärobok i pedagogik	„ 2: 25
25)	Brüggeman, F., och Groppler, F., Frankrikes folkskola, del I	„ 1: 50
26)	Tadd, J. Liberty, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer	„ 1: 50

Sjunde årgången.

27)	Baumgarten, O., Kristendomsundervisningens reformering efter den nyare teologiens principer	„ 1: 50
28)	Brüggeman, F., och Groppler, F., Frankrikes folkskola och hennes överbyggnader år 1900, del II	„ 1: —
29)	Eklund, Pehr, Evangelisk Fadervårdsdyrkan I	„ 1: 25
30)	Eklund, Pehr, Evangelisk Fadervårdsdyrkan II	„ 2: 50

Åttonde årgången.

31)	Tadd, J. Liberty, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer	„ 1: 50
32)	Fridén, Alfr., Försättningskolan och yrkesundervisningen	„ 1: 25
33)	Eklund, Pehr, Evangelisk Fadervårdsdyrkan III	„ 1: 25
34)	Olofsson, K., Mannheimersystemet	„ 1: 25

Nionde årgången.

35)	Olofsson, K., Rörelsernas pedagogiska betydelse	„ 1: 25
36)	Hallsten, Nils, Lärobok i naturkunnighet för folkskolan	„ 1: 25
37)	Olofsson, K., Vilja och handling såsom grundval för uppfostran	„ 1: 25
38)	Geijer, Reinhold, Om uppfostringskonsten, dess teori och historia	„ 1: 25

Tionde årgången.

39)	Geijer, Reinhold, Studier i pedagogikens historia. I. Hellas	„ 1: 25
40)	Hallsten, Nils, Lärobok i naturkunnighet för folkskolan	„ 1: 50
41)	Péres, B., Moralisk uppfostran, I	„ 1: 25
42)	Berg, G., Skolhusets hygien	„ 1: 50

Elfte årgången.

43)	Hagelin, Hugo, Adenodier och skolundervisning	Kr. 0: 30
44)	Perez, Bernard, Våra barns moraliska uppfostran II	„ 1: 50
45)	Hald, H. A., Lakttagelseundervisningen i småskolan. Metodiska anvisningar	„ 2: 25
46)	Teros, J., Modern uppfostran i hem och skola	„ 1: 75

Litteratursällskapets medlemmar erhålla Pedagogiska skrifter hos litteraturkommitténs ordförande till ett pris av 3 kr. pr årgång. Av första årgången äro dock 1:a och 4:e häftena utgångna. 2:a och 3:e häftena kosta tillsammans 1,50 kr. Lösa häften betalas efter bokhandelspris.

Medlemmar av Sverges allmänna folkskollärareförening erhålla inträde i litteratursällskapet, om anmälan göres hos litteraturkommitténs ordförande. folkskoleinspektören J. Franzén i Södertälje. Om årsavgiften, 3 kronor, på förhand insändes, erhållas Pedagogiska skrifter häftevis i korsband, eftersom de utkomma. I annat fall sändes hela årgången mot postförskott, då den blir färdig.

Av

Studiehandbok för lärare,

avsedd att vara till tjänst för dem, som i något särskilt ämne vilja idka självstudier, och därför innehållande anvisningar å lämplig litteratur samt på sättet för studiernas bedrivande, har utkommit:

Första häftet:

- Ingers, E., Om självstudier.
 Cederschiöld, G., och Olander, Valborg, Modersmålet. Plan A.
 Noreen, Adolf, Modersmålet. Plan B.
 Afzelius, J. A., Engelska språket. Plan B.

Andra häftet:

- Berg, Hjalmar och Lindén, And., Om undervisningen i naturkun-
 nighet. Plan A.
 Semander, R., Botanik. Plan B.
 Henning, A., Geologi. Plan B.
 Larsson, Hans, Filosofi. Plan B.

Plan A innehåller anvisningar av mera praktiskt-pedagogisk art. Plan B är avsedd för vetenskapliga studier.

Vardera häftet erhålles hos Centralstyrelsens kassaförvaltare, överläraren J. J. Dalström, Stockholm, till ett pris av endast 50 öre.

INNEHÅLL:

	Sid.
Årsberättelse	3
Föreningens tionde ombudsmöte i Stockholm	9
Revisionsberättelse	11
Stadgar	15
Anvisningar för länsombuden	21
Anvisningar för sockenombud	21
Föreningens centralstyrelse	22
Föreningens revisorer	22
Föreningens länsombud	23
Kommittéer och styrelser	24
Representanter i andra institutioner	25
Ombud för främjande av resor	26
Katalog över föreningens medlemmar	30
Översiktstabell	180
Alfabetiskt register över kretsföreningarna	181
Pedagogiska litteratursällskapets medlemsförteckning	183

FÖRENINGEN.

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

1910

ANDRA HÄFTET

FÖRENINGEN

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

UTGIVEN

AV

CENTRALSTYRELSEN

TRETTIOFÖRSTA ÅRGÅNGEN AV SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENINGIS ÅRSSKRIFT

1910

ANDRA HÄFTET: FÖRENINGÄRENDEN.

STOCKHOLM
GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI
1910.

Föreningsärenden 1910.

ÄRENDEN BEHANDLADE AV KRETSARNA 1909.

1. Ansvarsfrihet för 1908 års räkenskaper och förvaltning.

I revisionsberättelsen av den 27 februari 1909 hade för-
eningens revisorer tillstyrkt kretsföreningarna »att bevilja
centralstyrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för 1908 års
räkenskaper och förvaltning».

Denna hemställan behandlades av 284 röstberättigade
kretsföreningar samt blev av dem alla bifallen.

2. 3. Val av fyra centralstyrelseledamöter och en re-
visor. Genom det den 20 november 1909 avslutade valet ut-
sågos till centralstyrelseledamöter för 1910, 1911 och 1912
J. Franzén i Södertälje med 5,022 röster, Anna L.
Lessel i Göteborg med 4,986 röster, Per Borgh i
Lekaryd med 4,878 röster och Gottfrid Björkman
i Stockholm (efter Alexander Jonsson i Stockholm, som
avsagt sig) med 3,404 röster. (Kvarstående centralstyre-
lseledamöter voro: för 1910 och 1911 J. J. Dalström i Stock-
holm, Mauritz Tennman i Sandöverken, J. Cederberg i
Norrköping och N. O. Bruce i Arlöv; för 1910 Fridtjuf
Berg i Stockholm, Alfr. Dalin i Huskvarna, Sven Nylund
i Stockholm och Gustava Landberg i Norrköping.

Närmast i röstetal kommo: Alexander Jonsson i Stockholm
med 707 röster, Carl Lidman i Stockholm med 261 röster, J.
Emil Björkman i Kiruna med 237 röster, M. Sundström i Sö-
derala med 77 röster och C. F. Pettersson i Skattungbyn med
50 röster. Därför erhöles 68 personer vardera 1—48 röster.

Vid revisorsvaret utsågs till revisor för 1909, 1910 och
1911 Alfr. Fridén i Linköping med 4,627 röster. (Kvar-

stående revisorer voro: för 1909 och 1910 Otto Beijbom i Strängnäs samt för 1910 Nils Lundahl i Lund). — Till revisorssuppleanter för 1909 valdes Aug. Björklund i Sundsvall med 114 röster och G. Å. Westerlin i Stockholm med 69 röster.

Närmast i röstetal kom F. Berggren i Växjö med 21 röster. Dessutom erhöles 25 personer vardera 1—14 röster.

4. Sekreterarearvode för 1909 Centralstyrelsen hade föreslagit, att detta arvode skulle utgå med ett belopp av 1,000 kronor.

Ärendet behandlades av 283 röstberättigade krets-föreningar, vilka alla beviljade det föreslagna beloppet.

I enlighet med krets-föreningarnas beslut har ett sekreterarearvode av 1,000 kronor blivit utanordnat för år 1908.

5. Kassaförvaltarearvode för 1909. Centralstyrelsen hade för detta arvode föreslagit ett belopp av 400 kronor.

Ärendet behandlades av 283 röstberättigade krets-föreningar. Av dessa beviljade 282 kretsar 400 kronor och 1 krets 500 kronor.

I enlighet med de flesta krets-föreningars beslut hava 400 kronor blivit för ändamålet utanordnade.

6. Naturkunnighetens tillämpning på lanthushållningen särskilt i fortsättningsskolan. En redogörelse för kretsarnas uttalanden rörande detta ärende återfinnes i den skrivelse, som centralstyrelsen i frågan avlätit till Folkundervisningskommittén. Denna skrivelse utgör Bilaga n:r I längre fram i detta häfte.

7. Medlemsavgiftens höjande till två kronor. Frågan härom har enligt insända protokoll blivit behandlad av 281 krets-föreningar.

Av dessa hava 265 ansett, att medlemsavgiften borde vara densamma för alla föreningsmedlemmar; 31 hava röstat för dess bibehållande vid sitt nuvarande belopp, 17 hava velat fastställa den till 1 krona 50 öre, och

216 hava beslutat dess höjande till 2 kronor.

Inom en krets har lika många röster avgivits för höjning till 1 krona 50 öre som för höjning till 2 kronor.

De övriga 16 kretsarna hava däremot vid medlemsavgiftens bestämmande velat göra skillnad mellan trenne klasser av föreningsmedlemmar, nämligen a) sådana, som tillhöra folkskollärarekåren, b) sådana, som tillhöra småskolekåren, och c) sådana, som icke tillhöra någon av dessa kårer.

Sålunda ha fyra kretsar velat sätta 2 kronor såsom medlemsavgift för de båda första grupperna och 1 krona för den tredje; två kretsar 2 kronor för den första och 1 krona för de båda senare; två kretsar 2 kronor för den första och tredje samt 1 krona för den andra; fem kretsar 2 kronor för den första och tredje samt 1 krona och 50 öre för den andra; 3 kretsar 1 krona 50 öre för den första samt 1 krona för de båda sistnämnda grupperna.

Genom den verkställda omröstningen har följaktligen av kretsarnas flertal beslutats,

- 1) att medlemsavgiften i Sverges allmänna folkskollärareförening skall från och med 1910 utgå med ett belopp av två kronor;
- 2) att § 17 i föreningens stadgar skall från och med 1910 erhålla följande ändrade lydelse: »Varje medlem erlägger en årsavgift av två kronor, som inbetalas till kretsstyrelsen före septem-ber månads utgång.»

ÄRENDEN UNDER CENTRALSTYRELSENS BEHANDLING.

I. Pedagogiska ärenden.

A. Frågor rörande skolväsendets organisation.

Under det gångna året har frågan om folkskolans plats i vårt skolsystem tilldragit sig stor uppmärksamhet så väl inom riksdagen som inför den stora allmänheten, och den uppfattning av frågan, som föreningen sedan lång tid verkat för, har därunder trätt i förgrunden.

De förhandlingar i riksdagen, för vilka i förra årskriften redogjordes, ledde till att

folkskolans överbyggnader

erhållit betydligt ökade anslag av allmänna medel och därjämte en ordnad förbindelse med allmänna läroverken. Då riksdagens beslut i ärendet är av grundläggande betydelse för folkskolans utveckling till gemensam botten-skola för alla samhällsklasser, anföres detsamma jämte k. kungörelser bland Bilagorna i slutet av häftet (Bil. II). I samband därmed lämnas en redogörelse för skolreformens innebörd och betydelse för folkskolan (Bil. III) jämte anvisningar för upprättande av högre folkskolor och kommunala mellanskolor (Bil. IV). Båda dessa aktstycken äro författade av föredraganden i ärendet Alfr. Dalin.

I avseende på de åtgärder, centralstyrelsen under året vidtagit för främjande av

fortsättningsskolans

reformer, hänvisas dels till den under avdelningen »Ären-

den behandlade av kretsarna 1909» förekommande redogörelsen för frågan om naturkunnighetens tillämpning på lanthushållningen, särskilt vid undervisningen i fortsättningsskolan, dels till den skrivelse i ärendet, som centralstyrelsen avlåtit till folkundervisningskommittén, och som finnes införd i slutet av häftet såsom Bilaga n:r I.

Frågan om

yrkesutbildning

för de från den egentliga folkskolan avgångna eleverna har tidigt stått på föreningens program, och den blev vid förra årets centralstyrelsesammanträde ånyo upptagen i samband med frågan om folkskolans praktiska läggning. I syfte att söka bidra till den viktiga frågans utredning tillsatte centralstyrelsen i början av 1909 en kommitté, bestående av hrr O. Th. Huldén i Kristianstad, Alb. Thorelli i Göteborg samt fröken Augusta Hellberg och Sven Nylund i Stockholm.

På grund av mellankommande hinder hade kommittén ännu icke hunnit slutföra arbetet till senaste årsmöte men framlade viktiga delar av utredningen, däribland redogörelser för yrkesundervisningen och dess ställning till folkskolan i flertalet europeiska kulturstater samt i För-enta staterna ävensom för hittills vidtagna åtgärder för frågans lösning i Sverige. Redogörelsen för yrkesundervisningen i utlandet, grundad på författarens egna iakttagelser under studieresor samt de nyaste källskrifterna på hithörande område, är utarbetad av hr Alb. Thorell och göres offentlig i 1910 års årgång av »Pedagogiska skrifter».

Anordnandet av yrkesundervisning för såväl manlig som kvinnlig ungdom är en angelägenhet, som icke längre kan undanskjutas. Särskilt i de större städerna är frågan nu aktuell, och i huvudstaden synes man efter många års utredning av frågan stå i begrepp att taga det första steget för att föra den ut på verklighetens mark. Tydligt gäller det för lärarekåren såväl här som annorstädes att vid yrkesundervisningens startande med vakenhet och energi taga sig an och så långt möjligt är söka främja folkundervisningens sanna intressen.

Även under det gångna året har centralstyrelsen med största uppmärksamhet följt yttringarna av de reformsträvanden, vilkas lösen blivit:

folkskolans praktiska läggning.

Under diskussionen rörande denna fråga har det allt klarare framstått, att kravet på omläggning av folkskolan i praktisk riktning har sin grund i tvenne vitt skilda åskådningar i avseende på folkskolans ställning och uppgift och följaktligen även mynnar ut i olika syften: det ena i grunden gående ut på att söka stäcka skolans utveckling, det andra att befrämja den, så att folkskolan blir en allt dugligare bildningsanstalt för de unga, till allt större gagn för samhället.

Det upplysningsarbete rörande frågans innebörd, som i tidskriften förra året förordades, har icke uteblivit. Så upptogs frågan, utom vid många kretsmöten, även vid flera av förra sommarens större skolmöten, varvid efter anmodan utredande föredrag höllas av d:r F. Berg. Huvudinnehållet i dessa föredrag finnes återgivet i n:r 39 av Svensk Läraretidning 1909. Tankegången i dem har blivit sammanfattad i följande punkter:

1. Kravet på att folkskoleundervisningen skall göras mera »praktisk» eller »fruktbärande för livet» avser vanligen, att den skall planläggas med särskild hänsyn till lärjungarnas blivande yrkesliv. Så fattat kan det icke förverkligas under barndomsåldern i den egentliga folkskolan men väl under övergångsåldern, bland annat i fortsättningsskolan. Dennas undervisning bör, i den mån så ske kan, avpassas efter de på varje ort förhärskande näringarna, men den får icke begränsas här till, utan måste därjämte söka meddela även medborgerlig bildning samt som sitt högsta mål sätta att bidra till personlighetens och karaktärens utveckling.

2. Även för den egentliga folkskolan gäller emellertid kravet, att dess undervisning skall vara »praktisk» eller »fruktbärande för livet». Detta kan den bli däri genom, att den allt mer reformeras i enlighet med barnaturens mottaglighet och behov, så att den i möjligaste mån grundas på barnets självverksamhet och nära ansluter sig till livet i hemmet och hemtrakten samt till föräldrarnas och ortsbefolkningens sysselsättningar och intressen, varigenom lärjungen även erhåller en tillförlitlig ledning vid bestämmandet av levnadsbana och en fast grundval för den särskilda utbildning, som denna kräver.

Frågan i sin helhet, som på det allra närmaste sam-

manhänger med spørsmålet om yrkesutbildningen, är fortfarande föremål för behandling inom Folkundervisningskommittén.

Då särskilt den fortsatta undervisningens tidsenliga ordnande är i hög grad beroende av beskaffenheten av den skyddslagstiftning, som reglerar

minderårigas anställande i förvärvsarbete,

har centralstyrelsen sedan länge ägnat den viktiga frågan om en dylik skyddslagstiftning sin synnerliga uppmärksamhet. En särskild anledning att nu taga upp denna fråga utgör det betänkande, som den av k. m:t år 1905 tillsatta yrkesfarekommittén mot slutet av förra året avgivit.

Med förutsättning av upphävande av lagen angående skydd mot yrkesfara av den 10 maj 1889, angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrka den 17 oktober 1900 samt förordningen angående minderårigas användande i arbete vid fabrik, hantverk eller annan hantering den 18 november 1881, framlägger kommittén »Förslag till lag om arbetareskydd», i vilket förslag paragraferna 12—21 innefatta »Särskilda föreskrifter rörande minderårigas användande i arbete». För yttrandes avgivande har k. m:t remitterat kommittéförslaget till ett stort antal myndigheter, bland dessa även folkskoleinspektörerna.

Förslaget, i vad det avser de minderåriga arbetarna, har redan från håll, där man särskilt intresserar sig för sakens sociala och hygieniska sidor, blivit utsatt för åtskillig kritik. Centralstyrelsen har efter granskning av kommittébetänkandet ävenledes funnit majoritetens förslag från rent pedagogisk synpunkt i flera viktiga hänseenden otillfredsställande. Den kommer därför att ingå till k. m:t med en framställning i ärendet med hävdande av följande synpunkter:

att med hänsyn till den dagliga, obligatoriska skolgången minimiåldern för inträde i sådant lönearbete, som lagförslagen omfatta, sättes till 13 år utan de av kommittén gjorda undantagen för arbete i handel och yrken, att utrymme beredes för den fortsatta undervisningen under minst tre år på sådant sätt, att begagnandet

av denna undervisning icke blir beroende av arbetsgivarens godtycke,

att en viss minimitid för tillfälle till skolgång pr vecka i fortsättningsskolorna fastställs, och

att lästiden i dessa kan förläggas till den från undervisningens synpunkt lämpligaste.

De statistiska uppgifter rörande

hjälpklasser för psykiskt efterblivna barn,

vilka centralstyrelsen offentliggjort i tidskriften för 1908, ha visat sig vara till gagn. På allt flera orter ha sådana klasser blivit inrättade.

I avvaktan på tillfälle att ytterligare kunna främja denna viktiga angelägenhet, i första rummet genom utgivande av något arbete om ifrågavarande undervisning och dess lämpliga anordning, har centralstyrelsen gjort ärendet vilande.

Folkskoleväsendet i de större städerna.

Den vid 1909 års riksdag av k. m:t framlagda propositionen om skolväsendets i de större städerna läggande under stadsfullmäktige blev med en del smärre detaljändringar av båda kamrarna bifallen. I samband därmed beslutades vissa ändringar i kyrkostämmoförordningen samt i lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt hänseende försummade barn.

På grundvalen av dessa riksdagens beslut utfärdade k. m:t den 25 juni 1909 lag angående folkskoleväsendet i vissa städer, vilken finnes återgiven i n:r 32 av Svensk Läraretidning 1909.

Flera av våra större städer hava redan vidtagit åtgärder för ordnande av sitt folkskoleväsen i enlighet med denna lag.

Då i § 2 av samma lag stadgas, att folkundervisningen i de städer, där lagen äger tillämpning, skall ordnas enligt av konungen utfärdade bestämmelser», och det sålunda var antagligt, att en särskild folkskolestadga för ifrågavarande städer med snaraste skulle komma att utfärdas, ingick centralstyrelsen den 31 juli 1909 till k. m:t med en framställning rörande detta ären-

de. Petitionen återfinnes som Bilaga n:r Vi slutet av häftet.

Någon särskild skolstadga av ifrågavarande slag har emellertid ännu icke utkommit, utan gälla tills vidare de bestämmelser, som utfärdats genom k. kungörelsen den 11 september 1909 rörande tillämpning i vissa städer av stadgan angående folkundervisningen i riket den 10 december 1897 m. fl. författningar. (Svensk Läraretidning n:r 48 för 1909).

Då Folkundervisningskommittén för närvarande är samsatt med utarbetande av förslag till en

ny normalplan

har centralstyrelsen anmodat dem av sina ledamöter, vilka arbeta inom kommittén, att i avseende på normalplanen så långt möjligt är söka främja de ledande synpunkter, som varit grundläggande vid frågans förberedande behandling inom centralstyrelsen. I övrigt har ärendet i avvaktan på kommitténs förslag gjorts vilande.

Enahanda beslut har även fattats i avseende på frågan om

överbefolkningen inom folkskolan,

som likaledes är föremål för utredning inom Folkundervisningskommittén. Beträffande den rent statistiska sidan av denna fråga vill centralstyrelsen verka för, att den samma måtte bli utredd genom den officiella skolstatistiken, och kommer därför att i sådant syfte göra framställning hos den statistiska avdelningen inom ecklesiastikdepartementet.

Även under det gångna året har centralstyrelsen ägnat sin särskilda uppmärksamhet åt sådana angelägenheter, som röra

småskolan

och äro ägnade att befrämja dess utveckling samt småskolekårens intressen. Genom utdelande av rese- och kursstipendier till småskolans lärarinnor har den på ett mera direkt sätt sökt befrämja den viktiga grundläggande undervisningen i skolans lägsta åldersklasser.

Den 29 oktober 1909 ingick centralstyrelsen till k.

mit med en framställning, att ett årligt belopp å 4,000 kronor måtte av statsmedel beviljas till resestipendier åt småskolekåren.

Mot slutet av året höll centralstyrelsens verkställande utskott överläggningar med från olika delar av landet inbjudna småskollärarinnor rörande sådana angelägenheter, som gälla småskolan och dess lärarekår. Ett resultat av denna konferens har blivit den förbättring i fråga om avlöning av sjukvikarier, som av 1910 års riksdag på grund av motion av centralstyrelsens ordförande beviljats.

I övrigt har under 1909 inträffat åtskilligt, som tyder på, att intresset för en tidsenlig anordning av den första skolundervisningen är i stigande. Så hava fyra av de större skolmöten, som höllos sistlidne sommar, behandlat frågor rörande småskolan, nämligen »Om den första läsundervisningen», »Om den första räkneundervisningen», »Några viktigare småskolekrav» och »Askådningsundervisningen». Jämväl skolpressen har ägnat den tidigaste undervisningen en ganska betydande uppmärksamhet. Det ena med det andra vittnar om, att insikten om denna, undervisnings stora betydelse för varje år som går framträder med större klarhet och sprides till allt vidare kretsar.

B. Frågor rörande lärarebildningen.

Frågan om

folkskoleseminariernas ombildning

har ännu icke blivit slutbehandlad av den för ändamålet av k. m:t tillsatta Folkundervisningskommittén. Centralstyrelsen har därför beslutat att fortfarande göra detta ärendet vilande.

Under år 1908 behandlade föreningens kretsar frågan om

småskollärarinnornas utbildning,

och kommer centralstyrelsen att under året ingå till k. m:t med en framställning i detta ärende, grundad på de av kretsarna uttalade önskemålen.

Uti insänd motion har Ystadskretsen hemställt, att centralstyrelsen snarast måtte vidtaga åtgärder i syfte att minska antalet utexaminerade småskollärarinnor, enär enligt kretsens mening en betänklig överbefolkning inom småskolekåren äger rum.

Den överbefolkning, som i motionen omnämnes, torde knappast förekomma mera allmänt, utan synes vara av lokal natur inom vissa landsdelar. Centralstyrelsen anser det i varje fall olämpligt att vidtaga direkta åtgärder mot det överklagade missförhållandet. Efter genomförande av en tidsenlig reformering av småskoleseminarierna kan man vänta, att en sund och naturlig begränsning av antalet utexaminerade småskollärarinnor skall komma till stånd. Motionen har därför icke föranlett någon centralstyrelsens särskilda åtgärd.

I avseende på frågan om

lärarekårens fortsatta utbildning

hänvisas till den utredning, som förekommer å avdelningen »Ärenden utsända till kretsarna 1910», n:r 7.

Under 1909 blevo de

akademiska sommarkurserna

med anledning av rådande arbetskonflikter inställda. Under innevarande år komma sommarkurser att hållas i Stockholm och Uppsala.

Under år 1909 hade centralstyrelsen i Stockholm anordnat föreningens fjärde

teckningskurs för folkskolans lärare.

Denna kurs pågick under tiden den 19 juli—14 augusti. Den hade 41 deltagare och därjämte så om besökare en finsk lärare från Vasa. En fullständigare redogörelse för denna kurs förekommer såsom Bilaga n:r VI i slutet av häftet.

De teckningskurser, som nu hållits, hava medfört icke blott det resultat, som ligger uti deltagarnes direkta utbildning i ämnet, utan även bland annat, att uppmärksamheten inom folkskolans lärarekår allt mera riktats på behovet av teckningsundervisningens reformering inom folkskolan. Intresset för de ifrågavarande kurserna har där-

för varit i ständigt stigande, och inom olika delar av vårt land har lärarepersonalen uttalat önskningsar att få någon kurs förlagd till sin ort.

I dylikt syfte ha särskilt Hallands lärare under år 1909 vidtagit erkännansvärda åtgärder. På initiativ av Varbergskretsens skolförening upptogs frågan till behandling vid Hallands läns 17:e allmänna folkskolemöte. Detta uttalade önskvärdheten av att instruktionskurser i teckning måtte snarast möjligt anordnas inom länet för i tjänst varande lärarinnor, samt att Hallands landsting måtte genom bidrag ekonomiskt stödja saken. För önskemålets förverkligande uppdrog mötet åt en kommitté, bestående av folkskolläraren H. Holmberg samt folkskollärarinnorna Vilhelmina Malmström och Agnes Andersson i Varberg, att vidtaga nödiga åtgärder. Med anledning härav hade kommitterade till länsstyrelsen ingivit en utförligt motiverad anhållan, att den ville för det angivna ändamålet hos landstinget äska ett anslag av 500 kronor, som skulle ställas till centralstyrelsens för Sverges allmänna folkskollärareförening förfogande. Konungens befallningshavande efterkom denna anhållan, och landstinget beviljade det begärda beloppet med villkor bland annat, att en teckningskurs under år 1910 komme att anordnas i någon av länets städer, att minst 20 i tjänst varande lärare och lärarinnor vid folkundervisningsanstalterna inom länet skulle hava företrädesrätt, och att de anslagna medlen uteslutande skulle användas såsom stipendier till lärare och lärarinnor från länet, vilka deltagit i kursen. I skrivelse till centralstyrelsen av den 12 oktober 1909 hava kommitterade sedermera hemställt, »att centralstyrelsen ville besluta att instundande sommar förlägga en instruktionskurs i teckning till Varberg.»

Centralstyrelsen har icke kunnat annat än högt värdera såväl den halländska lärarekårens strävan i föreliggande fall som ock landstingets föredömliga sätt att stödja lärarekåren i dess fortbildningsarbete. I överensstämmelse härmed har den ansett sig böra tillmötesgå de nämnda kommitterades hemställan och beslutat att under sommaren 1910 i någon av Hallands städer anordna en ny teckningskurs för 20 deltagare samt uppdragit åt den förutvarande teckningskommittén (folkskoleinspektören J.

Franzén i Södertälje, slöjdinspektören H. J. Berg och teckningsläraren J. Ekström i Stockholm) att verkställa detta beslut. I likhet med vad som förut ägt rum har centralstyrelsen till stipendium åt varje deltagare anslagit ett belopp av 25 kronor att utgå av föreningens medel.

I syfte att med snaraste och till så vidsträckt omfattning som möjligt få den nya teckningsmetoden införd i landets skolor har Rauskretsens väckt motion där-om, »att centralstyrelsen ville på sätt den finner bäst, verka för införandet av den nya teckningsmetoden vid seminarierna i landet samt, om det befinnes lämpligt, genom anordnande av teckningskurser för teckningslärarna vid seminarierna göra dessa förtrogna med den nya metoden.»

Det varma intresse för en god teckningsundervisning i folkskolan, som röjer sig även i Rauskretsens motion, finner centralstyrelsen glädjande. Då emellertid seminariernas lärare redan under nuvarande förhållanden hava tillträde till föreningens teckningskurser, och då frågan om teckningsundervisningens reformering vid seminarierna är föremål för Folkundervisningskommitténs behandling, har centralstyrelsen ansett, att motionen icke för närvarande bör föranleda någon åtgärd.

»Pedagogiska skrifter»

hava under år 1909 utkommit på samma sätt som förut, och utgivandet av dessa skrifter fortgår även under 1910. Särskild redogörelse för litteraturkommitténs verksamhet under året förekommer som Bilaga n:r VII i slutet av detta häfte, och en förteckning å litteraturkommitténs medlemmar 1910 återfinnes å sid. 24 i »Föreningens» första häfte.

Till revisorer att granska kommitténs räkenskaper för tiden den 1 juli 1909—den 30 juni 1910 har centralstyrelsen valt hr F. Berggren, Växjö, och fröken Vilhelmina Vahlén, Karlshamn.

Till alla dem av litteratursällskapets medlemmar, vilka till litteraturkommitténs ordförande på förhand erlagt årsavgiften 3 kronor, utsändas skrifterna häftesvis, i mån som de utkomma från trycket. Övriga medlemmar erhåll-

Den nya läsebokens olika delar förekomma i folkskolebyråns förteckning över undervisningsmateriell för 1910 såsom n:r 14 a, b och c.

En utförlig redogörelse för det nya läseboksvirket, de grundsatser, som varit bestämmande för dess planläggning, samt anvisningar för bokens användning, författad av Alfr. Dalin, förekommer i Svensk Läraretidning n:r 38, 39 och 40, år 1909. Dessa uppsatser äro ock samlade i en särskild liten skrift, som utdelas till intresserade vid årets kretsmöten.

I anledning av en motion från en av föreningens kretsar rörande

slöjdundervisningen

beslöt centralstyrelsen under 1908 att vid lämpligt tillfälle söka verka för, att skoldistrikt måtte erhålla rätt att göra denna undervisning obligatorisk för lärjungarna.

Ett sådant tillfälle yppade sig under 1909, då centralstyrelsen ingick till k. m:t med en framställning rörande de större städernas skolväsen.

Petitionen återfinnes i slutet av detta häfte såsom Bilaga n:r V. Då frågan sannolikt kommer att behandlas av Folkundervisningskommittén, ha de av centralstyrelsens medlemmar, som arbeta inom kommittén, tillfälle i denna söka främja frågans lösning i den ovan angivna riktningen.

Normalbetyg för lärjungarna i flit och uppförande.

Rörande detta ärende har Revsundskretsen ingivit en motion, vari efter en utförlig motivering uttalas det önskemålet, att tre godkända betygsgrader för flit och uppförande borde finnas och den mellersta användas som »normalbetyg». I denna motion hade Jämtlands läns andra folkskollärarämöte genom en särskild skrivelse förklarat sig instämma.

Centralstyrelsen finner väl, att de i motionen framställda tankarna ha något skäl för sig men dock icke tillräckligt starka att föranleda någon åtgärd för ändring i de nuvarande betygsgraderna. Utan tvivel finnes en lika stark mening för, att betygen endast böra vara två: godkänd och icke godkänd. Då man nu omsider kommit så långt, att vi i huvudsak ha samma betygsgrader i alla offent-

liga barn- och ungdomsskolor, synes det icke vara skäl att äventyra detta obestridliga framsteg genom att söka införa graderingar med nya namn. De nu befintliga betygen böra tillämpas på ett förnuftigt sätt, och någon enhetlighet kan befordras genom samråd inom lärarekårnarna vid de skilda skolorna och inom de olika distrikten. Härvid bör besinnas, att de principer, som fastställas för barnens »normalbetyg», med konsekvensens makt måste komma att göra sig gällande även för lärarnas. Centralstyrelsen har på dessa grunder beslutat, att motionen icke skall föranleda någon dess åtgärd, men finner ganska lämpligt, att frågan toges upp på kretsmötenas program.

Ett nytt bidrag till skolornas förseende med god

undervisningsmateriell

har centralstyrelsen under året åstadkommit genom det påbörjade planschverket över svenska husdjur. Den nu färdiga tavlan »Kyrkhästen» av Nils Kreuger reproduceras i bästa färgtryck i Sverige och kommer att tillhandahållas skolorna till ett pris av 1 kr. 25 öre. Ytterligare en eller två tavlor i serien bli färdiga under året. Angående centralstyrelsens åtgärder för övrigt till befrämjande av denna fråga hänvisas till den under avdelningen Bilagor som n:r XIV förekommande redogörelsen för Svenska skolmuseet i Stockholm.

Som Bilaga n:r IX meddelas uppgift å den nya undervisningsmateriell, som förekommer på folkskolebyråns förteckning över dylik materiell för 1910.

Konsten i skolan.

De båda organisationer, »Konsten i skolan» och »Sydsvenska föreningen Konsten i skolan», vilka tidigare verkat för de estetiska kravens tillgodoseende i skolorna, ha även under det gångna året varit i verksamhet. Flera skolor ha genom deras försorg och genom andra initiativ erhållit konstverk i original eller i värdiga reproduktioner.

Svensk Läraretidnings förlag, som genom sina vackra jultidningar och planscher för skolorna i viss mån varit banbrytande på detta område, går alltså i spetsen,

när det gäller konstsinnets uppodlande hos barnen. Den under sommaren 1909 hållna konstindustriutställningen i Stockholm, i vilken Stockholms folkskolor deltog med utställande av teckningar och konstnärlig undervisningsmaterie, hade i det stora hela mycket av intresse att bjuda även med avseende på konsten i skolan. Den under rubriken »undervisningsmaterie» omnämnda konstnärliga bildserien Svenska husdjur blir ett betydande bidrag till skolornas utrustning med konstnärlig materie.

Under en lång följd av år har frågan om god

barn- och ungdomslitteratur

stått på föreningens program. Centralstyrelsen har länge haft klart för sig, vilken stor betydelse god och lämplig läsning har för de ungas uppfostran och för vårt folks framtid. Fördenskull har centralstyrelsen också i sin mån vidtagit åtgärder i syfte att sprida god litteratur och därmed bidraga till att tillfredsställa den läslust, som i regel framträder ganska tidigt. Därjämte har centralstyrelsen upprepade gånger påkallat lärares och lärarinnors hjälp för spridandet av sådan läsning, som skulle kunna utgöra ett motgift mot den s. k. Nick-Carterlitteraturen och andra därmed jämförliga tryckalster. Hur pass verksamma centralstyrelsens åtgärder i detta avseende varit, är ju svårt att bedöma, men visst är, att det är varje lärares och uppfostrans ovillkorliga skyldighet att energiskt och med uthållighet göra allt vad göras kan för att skrifter av ovan antydda dåliga slag må hållas fjärran från vårt lands ungdom. Genom enbart förbud vinner man emellertid icke målet. Den förefintliga läslusten kräver tillfredsställelse, och uppgiften är att i skolan odla de ungas sunda smak och ge dem god läsning i stället för den dåliga, som de annars ofelbart förskaffa sig.

Det förra sker bäst genom att i skolan använda för barnen avpassade, till innehåll och form högt stående läseböcker i modersmålet; det senare genom att sätta i ungdomens händer med omsorg vald nöjesläsning. Centralstyrelsen har efter uppdrag av föreningen ombesörjt utgivandet av en ny, för nämnda ändamål lämplig läsebok för barndomsskolan. För att befördra god nöjesläsning

har den utsett representanter i en större kommitté, som skall söka verka för utgivande och spridning av sådana böcker. Denna kommitté har i detta syfte samverkat med Folkbildningsförbundet.

En följd av det gemensamma arbetet har blivit, att även regeringen intresserats för frågan och vid innevarande riksdag framlagt proposition om ett anslag av 6,000 kronor till främjande av åtgärder under åren 1910 och 1911, som avse spridande av god och billig nöjeslitteratur.

Redan nu finnes emellertid intressant och god läsning avpassad för ungdom. Centralstyrelsen vill endast erinra om de ungdomsböcker, som under årens lopp utgivits och fortfarande utgivas av Svensk Läraretidnings förlag. De äro av den beskaffenhet, att de förtjäna den allra största spridning, och det är en verklig tillfredsställelse att konstatera den glädje, som abonnenterna å barnbiblioteket Saga lägga i dagen vid mottagandet av varje nytt häfte.

Av barnbiblioteket Saga ha under år 1909 följande arbeten utgivits:

- 1) Vildmarkens sagor. En bok om djur, Efter W. A. Fraser översatt och bearbetad för svenska av Henning Wendell och Hugo Gyllander. Med originalteckningar av Louis Moe.
- 2) Riddarsagor och klostersägnar. Efter G. Chaucer och Arturssagorna m. fl. samlade och översatta av H. och M. Hultenberg. Med originalteckningar av V. Andrén, Gisela Trapp, J. Ullman m. fl.
- 3) I Hönslösa och Halmåkra. Barnhistorier och folklivsskildringar av Henrik Wranér. Med illustrationer av Brita Ellström m. fl.

Skol- och folkbibliotek.

Beträffande denna angelägenhet vill centralstyrelsen hänvisa till de i andra häftet av Föreningen 1909 lämnade anvisningarna om lärjungebibliotek, deras upprättande och skötsel. Intresset för dylika biblioteks införande i skolorna synes vara i stigande bland lärarekåren.

Föreningens vandringsbibliotek äro i hög grad ägnade att väcka ett sådant intresse. De äro fortfarande mycket efterfrågade och i flitigt bruk. En förteckning över dessa tio boksamlingar har blivit tryckt.

Skolutfärder.

Även under 1909 har Svenska Turistförening-
en utdelat understöd till studieresor för skolung-
dom. Härav hava 45 folkskolor blivit delaktiga och
tillsammans erhållit 2,350 kronor i belopp å högst 70 kro-
nor och lägst 25. Föreningen har beslutat att även inne-
varande år lämna anslag för samma ändamål.

I syfte att främja uppnåendet av bästa möjliga resul-
tat av de skolresor, som företagas för studieändamål, kom-
mer centralstyrelsen att utgiva en promemoria inne-
hållande råd och anvisningar rörande förberedelser för och
utförandet av dylika skolresor. Promemorian, som till-
kommit efter samråd med skolresekommittén i Stockholm,
har det innehåll, som Bilagan n:r X i slutet av häf-
tet utvisar.

Centralstyrelsen ämnar därjämte vidtaga åtgärder för
utverkande av sakkunnig ledning åt de skolor, som vid
studiefärder till Stockholm besöka de större museerna.

Den 7 juni 1909 ingick centralstyrelsen till k. m. t.
med en anhållan, att ytterligare nedsättning i biljettpri-
set måtte vid resor å statens järnvägar beviljas på det
sättet, »att alla folkskolebarn, oavsett åldern, vid ferieres-
a, såväl bort- som hemresa, och vid gemensamma resor un-
der lärares och lärarinnas ledning måtte få beräkna 50
% rabatt på nu gällande barnbiljettpris.» (Se sid. 65 i
andra häftet av tidskriften »Föreningen» 1909!)

Denna hemställan har blivit tillstyrkt av Järnvägssty-
relsen, och ärendet väntar nu på k. m. t:s avgörande.

Enligt hittills gällande bestämmelser befordras re-
sande skolbarn i tredje klassens vagn mot en av-
gift av 15 öre pr zon och halva detta pris för barn under
12 år.

Skolresekommittén i Stockholm har fortsatt sin
verksamhet, och avgiven berättelse över densamma för
1909 återgives som Bilaga n:r XI i detta häfte.

Kommittén, som består av fröken Hulda Lundin,
ordförande, fru Amanda Hammarlund, v. ordf., hr
And. Branzell, sekreterare, samt fru Alma Wik, kas-
saförvaltare och byråföreståndare, är även innevarande år
i verksamhet och lämnar i Svensk Läraretidning under
maj månad meddelande härom.

Jämväl skolresekommittén i Göteborg har
fortfarit att förmedla skolresor till och från Göteborg. Dess
skolresebyrå i Kvarnbergsskolan har 4 juni—24 juli an-
litats av 29 grupper av skolbarn, som under ledning av
69 äldre personer för studieändamål besökte Göteborg. De
resande barnens antal uppgick till 881, och bland dessa
begagnade sig 330, åtföljda av 33 ledare, av den inkvar-
tering, skolresekommittén anordnat.

Från Göteborg utsändes genom kommitténs bemedling
på egentliga studieresor 155 barn i 13 grupper.

Kommittén utgöres av samma personer som föregående
år, nämligen hrr J. L. Malmberg, ordförande, Sigurd
Paradis, sekreterare, Carl Fredriksson, kassaför-
valtare, J. Slätt, Julius Ingvarsson och K. J.
Lindberg samt fröken Hanna Holmberg, förestån-
darinna för skolresebyrån.

Angående byråns verksamhet instundande sommar läm-
nas upplysningar i Svensk Läraretidning n:r 15.

Förutom nu nämnda kommittéer hava sådana varit i
verksamhet i flera andra städer såsom Hälsingborg,
varest stadsfullmäktige anslagit 200 kronor till skolrese-
byrån, Falun, Jönköping, Uppsala, Karlskro-
na m. fl.

För utsändande av

feriebarn

har i Stockholm arbetat dels en för ändamålet bildad
centralkommitté och dels styrelserna för därvarande ar-
betsstugor.

Genom sina ombud i de olika församlingarna kunde
centralkommittén, sedan den förvisat sig om, att de er-
bjudna hemmen voro lämpliga, vid vårterminens slut ut-
sända 530 barn. Arbetsstugorna utsände 347, vadan hela
antalet utgör 877.

Genom folkskolorna utsändes flera hundra barn.

Från Göteborg utskickades under medverkan av där-
varande förening »för barnbespisning och skollovskolonier»
494 barn, vilka dels erhöilo bidrag till resekostnader och
dels understöddes på annat sätt. Därjämte begagnade sig
ett stort antal folkskolebarn av medgivandet att vid fe-
rieresor erhålla nedsättning i biljettpriset å järnvägarna.

Från övriga städer föreligga inga siffror, men utom allt tvivel torde vara, att även från dessa en betydande utvandring av barn om sommaren äger rum, varför alla åtgärder, som avse att bereda lättnader vid sådana resors företagande, måste betraktas såsom i hög grad välsignelsebringande.

Hälsovårdsförhållandena i skolan.

Under loppet av år 1909 har centralstyrelsen till k. m:t ingivit framställning dels angående renhållning och luftväxling i folkskolor och småskolor och dels angående lärarna och tuberkulosen, vilka framställningar finnas intagna i andra häftet av Föreningen 1909 sid. 68—73. Därjämte har centralstyrelsen i sin under året gjorda framställning till k. m:t angående folkskolestadga för de städer, i vilka folkskoleväsendet kommer att förläggas under stadsfullmäktige, hemställt, att skolläkareinstitutionen måtte bli obligatorisk i dessa städer. (Se Bilagan n:r V i slutet av häftet!)

Centralstyrelsen vill fästa uppmärksamheten på, att man numera icke längre behöver fördraga den i hög grad olämpliga anordningen att låta skolbarnen elda och städa skollokalerna. Där den ännu förekommer, bör förslag väckas om annat lämpligare sätt för dessa arbetens utförande. Överklagas ett eventuellt beslut om ett fortsatt åläggande för barnen att verkställa eldning och städning, blir ett dylikt beslut alldeles givet upphävt såsom olagligt. Detta framgår med all önskvärd tydlighet av ett k. m:ts utslag den 30 sept. 1909 rörande ett sådant mål. (Se Hammarlunds Folkskolekalender sid. 184!)

De energiska strävanden, allmänna föreningen under en lång följd av år nedlagt på frågan om en förbättrad

folkskolestatistik,

börja nu att bära frukt. Det senaste officiella statistikhäftet var i flera hänseenden fylligare och mera gagnande, än vad förut varit fallet. Inom Folkundervisningskommittén har man ock satt i gång insamlade av uppgifter om folkskoleförhållandena i riket, vilka komma att ge en mera allsidig bild av vårt skolväsendes standpunkt.

Centralstyrelsen kommer att hos den statistiska avdel-

ningen inom ecklesiastikdepartementet göra hemställan, att även frågan om överbefolkningen i skolan måtte bliva utredd genom den officiella folkskolestatistiken.

Väckande av intresse för folkskolan.

Denna viktiga angelägenhet är fortfarande föremål för centralstyrelsens uppmärksamhet. En redogörelse för frågans behandling vid länsombudsmötet 1908 lämnades å sid. 78 i andra häftet av tidskriften »Föreningen» 1909. De uppslag, som framkommo vid nämnda möte, för bedrivande såväl i tal som skrift av ett väl behöfligt upplysningsarbete uti ifrågavarande ämne ha delvis börjat att förverkligas. Så har t. ex. frågan tagits upp inom en del föreläsningsföreningar, varigenom föredrag om folkskolan och betydelsen av en god folkupplysning kommit att hållas ute i bygderna. Mycket återstår emellertid ännu att göra, och centralstyrelsen kommer med snaraste att sätta sig i förbindelse med länsombuden i syfte att söka deras medverkan för frågans befrämjande.

Herr N. A. Linddals i Veinge motion om centralstyrelsens medverkan för införande av

ett världspråk

har icke lett till någon centralstyrelsens åtgärd, närmast med anledning därav, att denna fråga knappast ligger inom föreningens verksamhetsområde.

D. Frågor rörande folkskolans ledning och underhåll.

Folkskolans centrala ledning.

Under 1907 yttrade sig föreningens kretsar om det förslag till stiftsstyrelsernas ombildning, som en 1905 av k. m:t tillsatt kommitté framlagt. De uttalade därvid, att i fall stiftsstyrelserna för framtiden skola av staten användas såsom medverkande organ för folkundervisningsväsendets ledning på mellanstadiet, så böra de erhålla en häremot svarande sammansättning, men att i alla händelser och oberoende härav en förstärkning av den centrala ledningen, genom inrättandet av en folkskoleöverstyrelse, vo-

re nödvändig. I väsentligen samma riktning har under 1909 riksdagens andra kammare enhälligt och utan debatt uttalat sig. Att det av 1905 års stiftsstyrelsekommité utarbetade förslaget är att betrakta såsom omöjligt, har även 1909 års kyrkomöte intygat genom sin till k. m.:t ingivna anhållan om en tidsenlig omorganisation av domkapitlen.

Då en omläggning av folkundervisningsväsendets förvaltning nu uppenbarligen står på dagordningen, kommer centralstyrelsen att ingå till k. m.:t med en petition, vari med anslutning till de av kretsarna gjorda uttalandena framhålles nödvändigheten av en mera tillfredsställande anordning av folkskolans centrala ledning.

Folkskolans lokala ledning.

Rörande denna angelägenhet har från Mjölby-kretsen inkommit en motion med i huvudsak följande innehåll:

Inledningsvis erinras om bestämmelserna av den 21 mars 1862 rörande kyrkostämman och skolråd samt om de viktiga uppgifter, som åligga skolrådet. Med hittills gällande röstgrunder har allt för ofta inträffat, att skolrådsvalen skett efter helt andra synpunkter än de i författningen formulerade: »för nit om skolväsendet kända män eller kvinnor». Även efter den nya röstskalans tillämpning komma de många och små röstägarna att betyda litet gentemot de få och stora.

Men det ligger i öppen dag, att föräldrarnas och allmänhetens bristande inflytande på och därav härledda brist på intresse för folkskolans angelägenheter har ett högst menligt inflytande på skolans ställning och utveckling. Det kan icke vara rätt och ej heller lyckligt, om för framtiden liksom hittills denna viktiga samhällsangelägenhet får ligga i bevilningskronornas och fåtalets makt. Atminstone när det gäller att utse förtroendemän och lärarepersonal, bör personlighetsprincipen få bli gällande. Röstning pr kapita gäller redan nu vid nämndemansval, och denna röstgrund är även föreslagen i den nya lag om prästval, som 1909 års riksdag för sin del antagit. Märkas bör ock, att skolrådet icke bestämmer över kommunernas utgifter utan i detta hänseende endast är en förslagsgivande myndighet.

På grund av vad sålunda anförts hemställas, »att centralstyrelsen måtte snarast möjligt vidtaga de åtgärder, den för ändamålet finner lämpligast för åstadkommande av sådan ändring i gällande bestämmelser om skolråds- och folkskollärareval, att alla till myndig ålder komna välfredade medborgare vid dessa val må äga lika och personlig rösträtt».

Centralstyrelsen har funnit de för motionen anförda skälen talande, särskilt vad val av skolstyrelse angår, men anser någon utsikt till frågans lösning i antydd riktning förefinnes först sedan det av k. m.:t framlagda förslaget om lika och personlig rösträtt vid prästval blivit genomfört och någon erfarenhet vunnits om de från och med 1910 gällande nya grunderna för den kommunala rösträtten. För närvarande har ärendet därför gjorts vilande.

Utjämning av de kommunala folkskoleutgifterna.

Inom vidsträckta kretsar har under senaste åren den åskådningen blivit allt mera allmän, att det ur skattepolitisk och kommunalfinansiell synpunkt är orimligt och orättfärdigt, att de enskilda kommunerna skulle fortfarande i väsentlig mån ensamma bära utgifterna för ändamål, som egentligen ej äro kommunala utan statsliga. I samma mån som fordringarna på folkskolan vuxit, har det tillika blivit uppenbart, att dessa fordringar ej ens nödortfärdigt kunna i de fattigare skoldistrikten uppfyllas, så länge det nuvarande kommunala skattesystemet förblir orubbat. På grund härav uttalar centralstyrelsen fortfarande sin livliga anslutning till de strävanden, som äsyfta att få kostnaderna för folkundervisningsväsendet utjämnade genom att låta dem i långt högre grad än nu är fallet bäras av staten.

E. Frågor rörande skolans historia.

De under 1909 insända bidragen äro följande:

- 1) Några drag ur folkupplysningens historia i Levede pastorat under 1800-talet. Föredrag i Hemsekretsen. Insänt av folkskolläraren R. Cederlund i Burge.
- 2) Historik över folkskoleväsendets utveckling inom Västerhanninge församling av Stockholms län från 1690. Insänt av folkskolläraren G. A. Vesterin i Stockholm.
- 3) Hanninge-Dalarö lokalförenings protokoll 1888—1909. Insänt av densamme.
- 4) Historik över skolväsendets utveckling inom Fagereds pastorat. Insänt av folkskolläraren Joh. Kalén i Fagered.

Dessa bidrag hava granskats tillsammans med dem,

som blevo insända under föregående år, och hava smärre honorar tillerkänts hrr A. Sanell i Lerbo, G. A. Vesterin i Stockholm och J. Kalén i Fagered.

Ännu finnes säkert på många ställen i vårt vidsträckt land åtskilligt, som kan tjäna till belysning av vårt folkundervisningsväsendes uppkomst och utveckling och som sålunda väl förtjänar att upptecknas och insändas. Likaså är av stor vikt, att för ett skolhistoriskt museum lämpliga föremål ej förstöras utan i stället tillvaratagas, varjämte uppgift om deras förekomst och förvaringsplats bör insändas till centralstyrelsen. Enligt centralstyrelsens beslut kommer sålunda insamlandet av såväl skolhistoriska bidrag som bidrag till ett skolhistoriskt museum att fortgå även under innevarande år.

F. Frågor rörande lärarepersonalens ekonomiska och rättsliga ställning.

a) Folkskollärarekåren,

Under hänvisning till den utredning beträffande

folkskollärarnas lagstadgade bostad,

som centralstyrelsen lämnade i andra häftet av tidskriften »Föreningen» för år 1908, samt i avvaktan på de en längre tid under utarbetning varande normalritningarna till folkskolebyggnader har centralstyrelsen fortfarande gjort detta ärende vilande.

Lärarekårens naturaförmåner.

Från Lysekilskretsen har inkommit en motion, vari efter en längre utredning framställes förslag om en verksammare kontroll över, att lärarepersonalen verkligen erhåller sina i lag stadgade naturaförmåner.

Centralstyrelsen, som funnit den gjorda framställningen behjärtansvärd, har rörande detta ärende ingått till chefen för folkskolebyrån med en skrivelse, vilken finnes återgiven i avdelningen för Bilagor i slutet av detta häfte (Bil. XII). Denna skrivelse innefattar även huvudpunkterna i motionen.

Beträffande den från förra året vilande frågan om

folkskollärarinnornas pensionsålder

hänvisas till den längre fram förekommande avdelningen »Ärenden utsända till kretsarna 1910», n:r 8.

Folkskollärarnas rättsliga ställning.

Även under det gångna året hava s. k. »skolstrider» ägt rum, men i intet fall synas de för någon lärare ha medfört straffpåföljder av den art, att de ansetts böra föranleda några särskilda åtgärder från centralstyrelsens sida. Ingen lärareavsättning har, så vitt känt, kommit till stånd, och endast två varningar hava av k. m:t fastställts. Under sådana förhållanden hava frågorna om införande för folkskollärare av straffgraden suspension samt om den tid, under vilken varning borde äga gällande kraft, fortfarande gjorts vilande, under det centralstyrelsen med uppmärksamhet kommer att följa sådana händelser, som kunna ge anledning till spörsmålets återupptagande.

En bland de frågor, som stå i nära samband med folkskolekårens rättsliga ställning och genom motioner bragts på föreningens program, är den om

lärarnas tjänstgöringsbetyg,

och har detta ärende på grund av sin synnerligen invecklade och svårlösta beskaffenhet fortfarande gjorts vilande. Av den diskussion, som i skolpressen förts rörande denna fråga, framgår, att man inom lärarekåren ännu hyser synnerligen olika meningar rörande dess rent principiella sidor.

En närbesläktad fråga rör

upprättande av förslag till folkskolläraretjänst,

beträffande vilken folkskolläraren Nils Eriksson i Hannas i motion hemställt, att centralstyrelsen ville ingå till k. m:t med anhållan, att folkskolestadgans § 18 mom. a antingen måtte helt utgå ur författningen eller till sin ordalydelse ändras, samt § 19 mom. 4 och 6 till sin ordalydelse så omändras och förtydligas, att å ena sidan större klarhet och ledning beredas skolråden vid förslags upprättande och behandling i övrigt och å andra sidan godtycket ej kan finna det stöd, som nu är fallet.

Vad det första av dessa yrkanden angår, nämligen att borttaga folkskolestadgans § 18 mom. a, som innehåller, att sökande till ordinarie och e. o. folkskollärarejänst skall »vara känd för gudsfruktan och sedligandel samt äga den stadga i karaktären och den foglighet i lynnet, som ungdomens ledning kräver», vill centralstyrelsen gärna medge, att momentet genom sin svävande avfattning kan ge anledning till godtyckligheter, men den kan dock icke medverka till borttagande av detsamma, enär ett dylikt yrkande säkerligen skulle svårt misstydass. Icke heller finner sig centralstyrelsen kunna framställa vare sig lämpligt sätt eller tillräckliga skäl för en omformulering av momentet, vars såväl innehåll som ordalydelse jämväl återfinnas i stadgandena för seminarie- och läroverkslärare.

Motionärens andra yrkande, som går ut på att få till stånd ett förtydligande av folkskolestadgans § 18 mom. 6 i ändamål att skolråden vid förslags upprättande skulle vara skyldiga taga större hänsyn till »under föregående tjänstgöring förvärvad erfarenhet», har centralstyrelsen icke funnit vara av behovet påkallat. Genom åtskilliga prejudikat är ådagalagt, att redan nu denna omständighet icke finge förbises av skolråden. Sålunda gives exempel på, att en lärare uteslutande på grund av »den erfarenhet, som han under en ojämförligt längre väl vitsordad tjänstgöring måste anses hava förvärvat», av domkapitlet i strid mot skolrådets förslag blivit tilldelad andra förslagsrummet, och att detta fastställts av k. m:t.

Däremot finner centralstyrelsen de motiv, som motionären anført för sitt yrkande på ett förtydligande av folkskolestadgans § 18 mom. 4, vara värda uppmärksamhet. Yrkandet avser att i nämnda mom. få inryckt en bestämmelse, att en gång upprättat förslag icke måtte utan högre myndigheters tillstånd få av skolrådet ändras före valförrättningen. Medelst ett prejudikat har motionären visat, att skolråd synes äga rätt att utan vidare från förslaget avföra sökande, som därom gör anhållan. Härigenom kunde i viss mån de övriga å förslaget uppförda anses komma att bli lidande. Då emellertid centralstyrelsen icke känner något annat fall, liknande det av motionären åberopade, finner den tiden ännu icke vara in-

ne att upptaga frågan till närmare prövning, vadan alltså motionen även i denna del för närvarande icke föranlett någon vidare åtgärd.

Såsom i tidskriften förra året omnämndes, har centralstyrelsen vidtagit åtgärder för åstadkommande av en ny

folkskolematrikel,

och har dess utgivare, kanslissekreteraren d:r Clas Gustafsson meddelat, att det förberedande arbetet framskridit så långt, att matrikeln nu är under sättnings.

Centralstyrelsen har hos k. m:t gjort framställning om statsbidrag å 1,500 kronor för utgivandet, och har denna blivit bifallen. Petitionen återfinnes som n:r XIII bland Bilagorna i slutet av häftet.

Styrelserna för N. och S. Tjustkretsarna hade hemställt, att centralstyrelsen måtte gå i författning om utgivande av en

uppslagsbok

rörande skolornas lokala förhållanden. Obestriddigt är, att en utförlig och fullständig sådan skulle vara till gagn. Men då företaget bleve mycket omfattande och dyrbart, och då en ny folkskolematrikel, vilken kommer att lämna ganska fullständiga uppgifter i olika avseenden, på centralstyrelsens föranstaltande är under utgivning, har centralstyrelsen beslutat, att från dess sida för närvarande inga ytterligare åtgärder i det föreslagna syftet skola vidtagas.

*

b) Småskolekåren.

Rörande frågan om bidrag till avlönande av

småskollärarinnornas sjukvikarier

inkom från centralstyrelseledamoten Gustava Landberg i Norrköping under sistlidna höst en motion med hemställan, »att centralstyrelsen måtte till lämplig behandling upptaga frågan om småskollärarinnornas sjukbidrag och verka för, att småskolekåren måtte bli likställd

med folkskolepersonalen i avseende på bidrag från stat och kommun för avlönande av sjukvikarie.»

Sedan centralstyrelsen vid sitt årssammanträde anslutit sig till den gjorda framställningen och uttalat önskvärdheten av, att den svårfattligt formulerade och till sitt innehåll för småskolekåren så ogynnsamma bestämmelsen i paragraf 2 mom. 3 av k. kungörelsen den 1 juni 1900 snarast måtte upphävas, väckte hr Fridtjuv Berg den 25 januari inom riksdagens andra kammare en motion i ärendet, vari hemställdes, att riksdagen måtte

dels besluta, att de inskränkningar i rätten till bidrag av statsmedel eller från skoldistriktet, som beträffande extra ordinarie eller biträdande lärare vid folkskola eller lärare vid mindre folkskola eller småskola finnas föreskrivna i paragraf 2 mom. 3 av kungl. kungörelsen den 1 juni 1900 angående avlönande av vikarie för lärare vid folkskola eller småskola under tjänstledighet på grund av sjukdom, skola från och med ingången av år 1911 upphöra att gälla,

dels ock för ändamålet höja det i riksstaten uppförda förslagsanslaget med titeln »bidrag till avlönande i vissa fall av vikarie för lärare och lärarinna vid folkskola eller småskola» med 15,000 kr.

I motiveringen påvisades genom flera belysande exempel, att ovanberörda bestämmelser angående tiden för statsbidragets utgående visat sig synnerligen invecklade och vid sin tillämpning i de särskilda fallen ledande till ojämnhet i rätten till åtnjutande av statsbidrag, ävensom att det näppeligen kan låta sig göra att med nödig hänsyn till rättvisa och billighet genom bibehållande av en tidsbegränsning för bidragets utgående fortfarande hålla ifrågavarande lärarekår försatt i en i nu föreliggande hänseende ogynnsammare ställning än den övriga folkskollärarekåren.

Motionens förberedande behandling verkställdes av statsutskottet. Då den utredning, som dels i motionen, dels även i övrigt förebragts, befanns tillfullo ådagaläggande, att de nu gällande bestämmelserna om småskollärarinnornas sjukbidrag äro avgjort olämpliga, enades utskottets medlemmar om att tillstyrka, vad motionären hemställt.

Vid ärendets föredragning i kamrarna bifölls utskottets förslag utan debatt. Detta riksdagsbeslut hälsas helt

visst med glädje och tacksamhet av den stora småskollärarinnekåren. Genom detsamma har denna kår icke blott tillerkänts en avsevärd ekonomisk förbättring utan även kommit ett steg närmare en i rättsligt hänseende likvärdig ställning med folkskollärarekåren.

Rörande

småskollärarinnornas pensionsfråga

har från Malmö ortens lärareförening inkommit en motion, vari följande önskemål uttalats:

att understödsanstalten måtte ändras till en pensionsinrättning;

att pensionsåldern bestämmes till 50 levnads- och 30 tjänsteår;

att lärarinna måtte äga rätt att kvarstå i tjänsten till fylla 60 levnadsår, och

att full pension måtte utgå med 75 proc. av högsta lönen.

I avseende på de punkter, som röra pensionsåldern hänvisas till den utredning, som rörande detta ärendet förekommer under rubriken »Ärenden utsända till kretsarna 1910», n:r 8.

Vad beträffar övriga yrkanden i ovan anförda motion har centralstyrelsen ånyo uttalat sig för önskvärdheten av, att pensionsförhållandena för småskolekåren måtte ordnas enligt samma grunder som de för folkskolekårens pensionering gällande, samt gjort ärendet i den delen vilande.

Frågan om

småskolekårens rättsliga ställning

har även under det gångna året varit föremål för centralstyrelsens allvarliga uppmärksamhet. En översikt av frågans utveckling hittills och läge för närvarande förekommer i n:r 39 av Svensk Läraretidning för 1909.

Det mål, föreningen uppställt rörande denna fråga, är likställighet mellan folkskolans och småskolans lärarepersonal i avseende på anställning och entledigande. Varje förbättring, som hittills genomförts i avseende på småskolekårens rättsliga ställning, har varit ett steg mot detta mål. I syfte att komma ytterligare framåt har centralstyrelsen i skrivelse till k. m:t den 31 sistlidne juli rö-

rande den väntade folkskolestadgan för de större städerna bland annat gjort följande uttalande:

De nu i allmänna stadgan förekommande föreskrifterna rörande småskollärarinnornas tillsättning och vinnande av fastare anställning synas böra utbytas mot stadganden, som göra småskolans lärarinnor likställda med folkskolans lärare både i avseende på vinnande av ordinarie anställning, sättet för deras antagande och proportionen mellan inom distriktet anställda ordinarie och extra ordinarie småskollärarinnor.

Tydligt är, att om detta centralstyrelsens yrkande vinner bifall, så har vägen därmed blivit banad för reformens genomförande beträffande hela landets småskollärarinnor.

Såsom i tidskriften Föreningens andra häfte sid. 88 förra året meddelades, har centralstyrelsen för avsikt att verkställa en undersökning om, »hur den k. förordningen av den 17 november 1905 i stort sett verkat och vilken räckvidd den har», såsom önskemålet formulerades av ombudsmötet 1908.

Närmast i syfte att förbereda insamlandet av uppgifter i nämnda hänseende har centralstyrelsen utarbetat en liten skrift med titeln: »Småskolekårens rättsliga och ekonomiska ställning. En upplysningsskrift till småskolekårens tjänst», vilken skrift i så stor utsträckning som möjligt skall komma att tillställas medlemmarna av småskolekåren. Det är centralstyrelsens förhoppning, att detta lilla arbete skall bli lärarinnorna till hjälp och gagn i många hänseenden, alldeles oavsett dess uppgift att tjäna som förberedelse till insamlande av ovannämnda statistiska material.

II. Speciella föreningsärenden.

Centralstyrelsearbetets anordning.

Ärendenas beredning har för år 1910 fördelats mellan centralstyrelsens ledamöter på följande sätt:

I. Pedagogiska ärenden.

- a) Skolans organisation: Sven Nylund.
Folkskolans plats i vårt skolsystem, överbyggnader på folkskolan, landsbygdens skolväsen och ny normalplan: Alfr. Dalin.
Hjälpklasser: J. Franzén.
Småskolan: Gustava Landberg.
- b) Lärarebildningen: J. Franzén.
Lärares studieresor: Per Borgh.
Studiehandbok: N. O. Bruce.
Småskollärarinneutbildningen: Anna L. Lessel.
- c) Undervisning, undervisningsmedel, skolornas utrustning m. m.: Alfr. Dalin.
Skolutfärder: Anna L. Lessel.
Hälsövarldsförhållandena inom skolan; barn- och ungdomslitteratur: J. Cederberg.
Väckande av intresse för folkskolan: N. O. Bruce.
- d) Skolans ledning och underhåll: F. Berg.
- e) Skolans historia: J. J. Dalström.
- f) Folkskollärarnas ekonomiska ställning: Per Borgh.
Folkskollärarnas rättsliga ställning: Gottfrid Björkman.
- g) Småskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning: Gustava Landberg och Mauritz Tennman.

II. Speciella föreningsärenden.

- h) Föreningens organisation: Sven Nylund.

Skolmuseet: Alfr. Dalin.

Upplysningsbyrån: Gottfrid Björkman.

Föreningens eget hem: J. J. Dalström.

i) Föreningens ekonomi och förvaltning: J. J. Dalström.

k) Föreningens förhållande till andra institutioner: F. Berg.

l) Samverkan med andra lands allmänna lärareföreningar:
N. O. Bruce.

Varje centralstyrelseledamot har till åliggande att under årets lopp med särskild uppmärksamhet följa de företeelser, som stå i samband med de honom tilldelade ärendena, samt att vid nästa årsmöte föredraga dessa.

Från de flesta av

föreningens länsombud

inkommo vid årsskiftet meddelanden angående verksamheten under det gångna året. Resultatet av länsombudens bemödanden att verka för anslutning till föreningen har varit av övervägande uppmuntrande art. Ännu återstår dock mycken ligkiltighet bland lärarekåren ävensom hinder av olika slag utom kåren att övervinna, innan till slutningen blir så mangrann som önskligt.

Flera länsombud yttra sig rörande höjningen av årsavgiften, vilken i allmänhet icke rönt något motstånd, och uttala de den övertygelsen, att något mantall inom föreningen knappast är att fördenskull befara.

Frågan om en utvidgning av länsombudens uppgift och en därav betingad ändring av »anvisningarna» för länsombuden är fortfarande under utredning, och kommer ombudens egen mening rörande detta spörsmål att med snaraste inhämtas.

Föreningens utveckling.

Följande översiktstabell visar den nuvarande anslutningen till föreningen inom de olika läraregrupperna och i de olika länen.

O m r å d e	Procent av hela lärarekåren			
	Folkskolekåren		Småskolekåren	
	Med- lemmar	Icke med- lemmar	Med- lemmar	Icke med- lemmar
Stockholms stad	60,3	39,7	—	—
Stockholms län	51,7	48,3	32,7	67,3
Uppsala »	71	29	49,7	50,3
Södermanlands »	73,8	26,2	50,6	49,4
Östergötlands »	73,9	26,1	36,2	63,8
Jönköpings »	72,6	27,4	36,4	63,6
Kronobergs »	75,4	24,6	53,6	46,4
Kalmar »	76,2	23,8	46	54
Gottlands »	89	11	68,1	31,9
Blekinge »	71,3	28,7	56	44
Kristianstads »	86,5	13,5	61,8	38,2
Malmöhus »	84,7	15,3	57,2	42,8
Hallands »	77,7	22,3	36,4	63,6
Göteb. o. Bohus »	88,3	11,7	32,2	67,8
Älvsborgs »	72,6	27,4	39,3	60,7
Skaraborgs »	71,8	28,2	30,6	69,4
Värmlands »	69,1	30,9	51,9	48,1
Örebro »	80	20	56	44
Västmanlands »	62,7	37,3	36,8	63,2
Kopparbergs »	75,9	24,1	45,2	54,8
Gävleborgs »	75,1	24,9	48,1	51,9
Västernorrlands »	75,2	24,8	31,5	68,5
Jämtlands »	70	30	48,3	51,7
Västerbottens »	30,5	69,5	8,5	91,5
Norrbottnens »	65,7	34,3	36,7	63,3
Hela riket	72,7	27,3	42,1	57,9

Av tabellen framgår, att Gottlands samt Göteborgs och Bohus län stå i främsta rummet i avseende på folkskolekårens anslutning till föreningen, under det Stockholms län och Västerbottens län komma i sista rummet. Beträffande småskolekåren inneha Gottlands och Kristianstads län hedersplatsen, medan Skaraborgs och Västerbottens län komma sist. Jämförelsesiffrorna mellan Stockholms stad och Norrbottens län lända det sistnämnda till all heder!

Centralstyrelsen är förvissad om, att länsombuden ur tabellen komma att hämta åtskilliga »anvisningar» av praktiskt värde.

Under innevarande år kommer att utsändas en liten

broschyr med särskilt syfte att befordra småskolekårens anslutning till allmänna föreningen, varjämte den minneskrift, som skall utgivas till föreningsjubileet instundande sommar, kan tänkas komma att bidra till väckande av intresse för föreningens verksamhet på håll, där sådan väckelse är särskilt av nöden.

Av synnerligen stor betydelse för föreningens inre utveckling och verksamhet i det hela är den

höjning av medlemsavgiften,

vilken kretsarna i enlighet med centralstyrelsens förslag beslutat, och som från och med innevarande år trätt i kraft. En redogörelse för denna fråga förekommer å avdelningen »Ärenden behandlade av kretsarna 1909» sid. 4.

Föreningens tionde ombudsmöte

kommer att hållas i Stockholm dagen före det tionde nordiska skolmötet, eller måndagen den 8 nästkommande augusti. Detta ombudsmöte kommer att upptagas av en enkel minnesfest för firande av Sverges allmänna folkskollärareförenings 30-åriga tillvaro. Meddelande rörande kretsarnas val av representanter till detsamma förekommer under rubriken »Ärenden utsända till kretsarna 1910», nr 1. Närmare underrättelser angående minnesfesten skola lämnas dels i Svensk Läraretidning och dels i ett särskilt programhäfte.

Föreningens eget hem.

Lösningen av frågan om det egna föreningshemmet påkallar alltjämt föreningens intresse och uppmärksamhet, ty ännu saknas den säkra ekonomiska bas, på vilken frågans lösning egentligen kan och bör byggas, även om utsikterna i någon mån ljusnat därigenom, att kretsarna beviljat en höjning av årsavgiften. Frågan måste emellertid redan under närmaste framtiden åtminstone delvis komma till avgörande. Det blir nämligen allt mer och mer oundgängligt att hava till förfogande behövliga lokaler för inrymmande av vissa föreningens institutioner. Sedan Stockholmskretsen för sin del anskaffat eget hus, har fråga uppstått att söka åstadkomma samarbete med denna krets i syfte att med hänsyn till ovannämnda lokal-

behov få frågan åtminstone förberedelsevis löst. För att få utrönt, huruvida och under vilka villkor ett samarbete för ändamålet skulle kunna åvägabringas, har centralstyrelsen utsett tre medlemmar (J. Franzén, N. O. Bruce och Sven Nylund) att tillsammans med tre ombud för Stockholmskretsen (hrr J. J. Dalström och Anton Vassberg samt fröken Gerda Nystedt) inkomma med utredning och förslag i ärendet. Förhandlingarna inom denna kommitté äro ännu icke slutförda.

Genom räntor och gåvor har egnahemsfonden under året ökat med 672 kr. 13 öre, så att den vid årsskiftet uppgick till 12,347 kr. 81 öre.

Föreningens tidningsorgan, Svensk Läraretidning.

Den fientliga hållning gentemot föreningens organ, som under de senare åren fräinträtt med förnyad styrka, har synts centralstyrelsen påkalla särskild uppmärksamhet.

Den verksamhet, som föreningen utövar, går som bekant främst ut på att samla och ena de tankar och strävanden, vilka hos de skilda lärarepersonligheterna väckts till liv under deras arbete, så att de formas till en stark och väl grundad allmänmening, som kan göra sig gällande och verka befruktande såväl på arbetet inom skolan som på statsmyndigheternas och de kommunala styrelsernas uppfattning och åtgärder rörande den offentliga uppfostran.

En annan sida av föreningens arbete avser, att de krafter till utveckling, som samtidens andliga och materiella liv framkallar, måtte utan onödiga omvägar komma i beröring med skolan och förhjälpa den att fylla de uppgifter, som vår tid har rätt att fordra av densamma.

Det är uppenbart, att för båda dessa föreningens huvuduppgifter är ett tidningsorgan alldeles oundgängligt. Utan ett sådant organ leva lärarna och skolorna sitt liv skilda, utan behövliga medel till den ständiga samverkan, varav de äro i behov. Ej heller kunna därförutan skolans angelägenheter följas med den oavlåtliga uppmärksamhet, som är nödvändig, för att dess intressen skola kunna rätt och i tid bevakas.

Varken årsskriften eller läraremötena, så viktiga de än

äro för livet inom föreningen, kunna så följa det nutida samhällslivets mångskiftande företeelser, att snabba och verk samma inlägg i förekommande frågor hinna göras. Tvärtom beror såväl läraremötenas som årsskriftens betydelse i ganska hög grad därav, att ett tidningsorgan samverkar med dem.

I själva verket har tidningen inom föreningen en uppgift, som motsvarar medvetandet hos personligheten: den är vaksamhetens och viljekraftens medelpunkt. Utan en väl skött föreningstidning kan framgång i föreningens strävanden sålunda icke väntas.

Största delen av den nuvarande lärarekåren har inträtt i sin ställning efter Svensk Läraretidnings tillkomst och vant sig att i denna mera eller mindre medvetet se ett av verktygen för sina intressen. De flesta ha nog knappast tänkt sig in i, hurudan deras ställning skulle vara den förutan, eller huru skolfolket hade det, innan föreningen och Svensk Läraretidning kommo till. Men de äldre minnas väl, huru försummat och vanvårdat det mesta var av det, som rörde folkskolan och folkskollärarna. De enklaste krav på ändamålsenlighet hos nya reglementen, bestämmelser och författningar lämnades å sido. Även de allra nödvändigaste initiativen uteblevo, och lärarnas behov av förbättrade rättsliga och ekonomiska villkor förbisågos år från år. De spridda ortföreningarna voro vanmäktiga. Icke sällan upphävde sig personer utan både insikt och förmåga i hithörande ting till att tala och handla i skolans och lärarnas intressen, utan att lärarna hade utväg att avvärja dem. Behövlige meddelanden om föreningsmöten och föreningsbeslut, om lediga tjänster och annat dylikt kunde icke alls eller endast högst ofullkomligt och långsamt spridas till dem de angingo.

Fastän Svensk Läraretidning varit ett enskilt företag, har den under hela sin tillvaro städse fullföljt som sin uppgift att samverka med vår förening och att i enlighet med dess program befordra skolans och lärarekårens bästa. Det har aldrig vid något tillfälle inträffat, att obehöriga, skolan och kåren främmande eller mot dem avoga krafter fått utöva inflytande i dess spalter, utan den har försiktigt och hovsamt, men följdriktigt fullföljt sin uppgift som väktare över folkskolans och lärarekårens berättigade

intressen. I detta hänseende är den utan jämförelse bland landets skoltidningar. Dess självständiga och orubbliga ståndpunkt har skapat dess inflytande i skolans angelägenheter.

Ehuru ingen omedelbar fara för dess bestånd och fortgång i betydelse förefinnes, är det dock tydligt på sin plats, att föreningens medlemmar nu, då tidningens grundläggare och mångårige redaktör gått ur tiden, väl överväga den betydelse, Svensk Läraretidning haft för föreningens arbeten och utveckling. Därigenom skall det framstå för var och en, huru nödvändigt det är, att den för framtiden upprätthålles och skötes i samma anda som hittills.

Härför är nödigt, att föreningens medlemmar allmänt värna om den och stödja den i dess strävanden.

Det är uppenbart, att föreningens medlemmar skulle kunna göra betydligt mera än hittills för dess spridning och för att annonser och meddelanden, som röra skolan, införas i föreningens organ. Ena sig föreningens medlemmar om att konsekvent arbeta härför, skall utan tvivel den otillständiga agitation, som bedrivits för att hindra, att lediga tjänster annonseras, där sådana meddelanden av lärare lättast uppmärksammas, snart upphöra. Där intet gensvar erhålles, tröttnar nämligen även det mest illvilliga upplösningsarbete.

Ett så omfattande och omsorgsfullt redigerat tidningsorgan som Svensk Läraretidning kräver så betydande utgifter, att dessa tendera att överstiga prenumerations- och annonsinkomsterna. Vinsten å övriga publikationer, som utgivas å samma förlag som tidningen, kan ge trygghet mot ekonomiska svårigheter. Om föreningens medlemmar även befordra deras spridning, stärka de därigenom föreningsorganets ställning. Att föreningens kassa därtill fått för olika ändamål direkt förstärkning från samma håll är ju förut känt, liksom också att ifrågavarande publikationer synnerligen kraftigt direkt befordrat föreningens mål.

Centralstyrelsen har av nu anförda skäl funnit frågan om föreningens tidningsorgan och med detta sammanhörande förlagsartiklar ha så stor betydelse, att den ansett detta ärende böra som ett särskilt ämne rekommenderas till uppmärksammande och övervägande å årets kretsmöten.

Centralstyrelsen har föranstaltat insamling av bidrag till en

vård å Emil Hammarlunds grav,

och återfinnes upprop härom bland Bilagorna (n:r XIV) i slutet av häftet. Blivande överskott å dessa medel kommer att läggas till fonden för föreningens eget hem.

Beträffande

Svenska skolmuseets

verksamhet under 1909 hänvisas till den berättelse härom, som av styrelsen avgivits. Den återfinnes som n:r XV bland Bilagorna i slutet av detta häfte.

I ett meddelande till föreningens medlemmar rörande

upplysningsbyrån,

vilket finnes infört som Bilaga n:r XVI, lämnar centralstyrelsen en redogörelse för byråns uppgift, organisation och arbetssätt jämte villkoren för dess anlitande och anvisningar för rådsökande.

Jultomtens och Tummelitens gåvomedel.

Sedan år 1894 har ägaren av jultidningarna Jultomten och Tummeliten, Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag, årligen ställt till centralstyrelsens förfogande ett större penningbelopp, utgörande en viss procent av nämnda jultidningars försäljningssumma. Jultomtens gåvomedel ha under åren 1894—1909 uppgått till en summa av 18,905 kronor och Tummelitens gåvomedel under åren 1896—1909 till ett belopp av 4,510 kronor, sålunda tillsammans 23,415 kronor. En förteckning å de ändamål, vartill dessa medel under de sexton senaste åren av centralstyrelsen anslagits, lämnas här nedan:

- 83 resestipendier om sammanlagt 11,400 kronor;
- 78 bidrag till deltagande i korrespondenskurser med sammanlagt 775 kronor;
- 26 bidrag för deltagande i sommarkurser om sammanlagt 1,200 kronor;
- 19 bidrag till grundande av lärarebibliotek om sammanlagt 1,900 kronor;
- 66 understöd åt sjuka småskollärarinnor om sammanlagt 4,985 kronor;
- bidrag till fonden för S. A. F:s eget hem 500 kronor;
- bidrag till vandringsbibliotek för folkskoleungdom om sammanlagt 1,000 kronor;

bidrag till instruktionskurser i teckning 1,000 kr.;
andra understöd å 150 kronor.

Under år 1909 har centralstyrelsen av de Jultomt-medel, som Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag ställt till dess förfogande, använt 300 kronor till instruktionskurser i teckning; tre småskollärarinnor (Gustava Landberg i Norrköping samt Sigrid Bredberg och Ester Backe i Jönköping) hava erhållit sammanlagt 300 kronor i resestipendier, varjämte en kretsörening (Karlskrona) erhållit 100 kronor till grundande av ett lärarebibliotek.

De 300 kronor, som förra året tilldelades sju småskollärarinnor för beivrande av sommarkurserna i Uppsala, blevo ej utanordnade, enär nämnda kurser inställdes. På grund därav äga samma stipendiater att i år använda dem tilldelade stipendier för beivrande av sommarkurserna i Stockholm eller Uppsala. Beloppet fördelades på följande sätt:

- Jenny Vikman, Överkalix, 50 kr.
- Mina Vidén, Bjärträ, 50 kr.
- Kristina Lasson, Skärå, 50 kr.
- Emma Forsberg, Huskvarna, 40 kr.
- Gerda Pålsson, Mora, 40 kr.
- Signe Vassberg, Kubikenborg, 40 kr.
- Anna Gustafsson, Söderfors, 30 kr.

För innevarande år har Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag av Jultomt-medel överlämnat ett belopp av 800 kronor samt av Tummelitens försäljningsmedel 200 kronor, och har centralstyrelsen beslutat, att dessa medel jämte från föregående år överblivna 643 kronor, eller tillsammans 1,643 kronor, skola användas på följande sätt:

- 1) 200 kronor för upprättande av lärarebibliotek på sätt och i enlighet med de villkor, centralstyrelsen förut fastslagit;
- 2) 300 kronor till instruktionskurser i teckning;
- 3) 300 kronor till resestipendier åt småskollärarinnor;
- 4) 300 kronor till stipendier åt småskollärarinnor för beivrande av sommarkurser;
- 5) 450 kronor (därav Tummelitens gåvomedel å 200 kronor) till understöd åt sjuka småskollärarinnor;
- 6) 93 kronor tills vidare disponerade.

Inbjudningar till sökande av resestipendier samt sjukunderstöd hava varit införda i Svensk Läraretidning n:r

13; inbjudning till sökande av bidrag för upprättande av lärarebibliotek återfinnes bland Bilagorna, n:r XVII.

Understöd åt sjukliga småskollärarinnor.

Till centralstyrelsens förfogande har ägaren av jul-tidningen Tummeliten, Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag, för innevarande år ställt ett belopp av 200 kronor att användas för något sådant ändamål, som ligger inom de uti § 1 av föreningens stadgar angivna. Centralstyrelsen beslöt vid sitt vårsammanträde, att nämnda belopp skulle under detta liksom under de närmast föregående åren utgå, såsom understöd åt vid småskolor och mindre folkskolor anställda sjukliga lärarinnor, vilka enligt senast inkomna medlemsförteckning tillhöra Sveriges allmänna folkskollärareförening samt önska att under innevarande års sommar för återvinnande av sin hälsa besöka någon kurort, och vilka icke utan erhållande av ett sådant understöd kunna sättas i tillfälle att använda en dylik kur. Med hänsyn till de stora behov av dylikt understöd, som visat sig, har centralstyrelsen med tillgängliga jultomtemedel ökat summan till 450 kronor, vilka fördelats i sex lika stora understöd. Inom den föreskrivna tiden hade 12 sökande anmält sig.

Vid fördelningen av understöden har den principen följts, att bland eljest lika kvalificerade sökande företräde givits dem, som tillhört Sveriges allmänna folkskollärareförening en längre tid, framför dem, som exempelvis ingått i föreningen under det senaste året.

Följande sex småskollärarinnor, vilka alla genom läkareintyg samt intyg av kretsordförande styrkt sig skola hava nytta samt vara i behov av understöd, hava erhållit 75 kronor vardera:

Ingeborg Eriksson, Flen, Sdm. (Kurort: Marstrand).
 Charlotta Olsson, Fjällbacka, Gtb. (Kurort: Lundsbrunn).
 Ida Andersson, Lenhovda, Krb. (Kurort: Ryd).
 Hedda Peterson, Finspång, Östg. (Kurort: Söderköping).
 Bengta Persson, Påarp, Krst. (Kurort: Ronneby).
 Anna Nilsson, Munkedal, Gtb. (Kurort: Alingsås).

L. von Platens donation.

Under det gångna året har början blivit gjord till förverkligandet av centralstyrelsens avsikt att med tillhjälp

av denna donation söka åstadkomma en serie konstnärligt utförda tavlor av svenska husdjur. En svensk konstnär har nämligen utarbetat och överlämnat den första av dessa konstnärliga tavlor, »Kyrkhästen». Priset för densamma är 1,500 kronor. Det sålunda påbörjade arbetet kommer att på samma sätt fortgå under innevarande år. Den för ändamålet disponibla fonden utgjorde vid årets början 3,852 kr. 19 öre.

Samverkan med andra institutioner.

Med följande institutioner och föreningar har S. A. F. även under det gångna året samarbetat, och kommer enligt centralstyrelsens beslut förbindelsen med dem att fortfora under 1910 på enahanda sätt som förut. En förteckning å de representanter, vilka av centralstyrelsen utsetts att förmedla denna samverkan, återfinnes å sid. 25 i första häftet av tidskriften »Föreningen».

1) **Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag.** Liksom förut är Svensk Läraretidning föreningens organ; föreningen är delägare i bolaget och i enlighet med bolagsordningens föreskrift representerad i bolagets styrelse genom en rådgivande ledamot, och centralstyrelsen har genom tre av densamma utsedda kommittéer medverkat vid urvalet av de arbeten, som ingått i det av bolaget utgivna barnbiblioteket Saga.

2) **Folkbildningsförbundet.** Förbundets biblioteksbyrå står fortfarande till tjänst vid bokförmedling för lärare- och lärjungebibliotek. Adress: Lästmakaregatan 6, Stockholm. Föreningen har 3 representanter i förbundet.

3) **Centralförbundet för socialt arbete.** Detta förbund har till uppgift att inom olika samhällslager söka väcka intresse för och sprida kunskap om sociala spørsmål för att därigenom medverka till lösningen av viktiga samhällsfrågor. Sin uppgift vill förbundet i främsta rummet söka att fylla dels genom en social upplysningsbyrå (Lästmakaregatan 6, Stockholm), varest samlas och bearbetas uppgifter rörande sociala frågor från olika länder för att tillhandahållas föreningar, kommuner och enskilda personer, dels genom att i Stockholm och, där så ske kan, även på andra orter anordna föreläsningar eller kurser i skilda samhällsfrågor. I huvudstaden har förbundet anordnat en ständig social utställning (Birgerjarlgatan 23). — Föreningen har 5 representanter i detta förbund.

4) **Föreningarna Konsten i skolan.** I såväl stockholms-

föreningen som den sydsvenska föreningen »Konsten i skolan» har S. A. F. en representant.

5) **Andra lands allmänna lärareföreningar.** Utom med de nordiska lärareföreningarna har S. A. F. stått i mer eller mindre livlig förbindelse med allmänna lärareföreningarna i England (The National Union of Teachers, London), Tyskland (Deutscher Lehrerverein, Berlin), Nederländerna (De Bond van Nederlandsche Ondervijzers, Amsterdam), Schweiz (Schweizerische Lehrerverein, Zürich), och Frankrike (La Fédération des Amicales d'Instituteurs et d'Institutrices publics de France et des Colonies, Paris).

Efter mottagen inbjudning lät S. A. F. vid Danmarks lärareförenings möte i Aarhus den 4—5 augusti 1909 representera sig av sitt korresponderande ombud, N. O. Bruce. Hr Bruce har även under innevarande år på liknande sätt representerat föreningen, i det han övervarit engelska lärareföreningens årsmöte i Plymouth den 28—31 sislidne april.

Sedan S. A. F. sålunda under de senare åren flera gånger mottagit inbjudningar från andra länders lärareföreningar, har centralstyrelsen beslutat att till S. A. F:s ombudsmöte i augusti 1910 och därmed sammanhängande minnesfest inbjuda en representant för vardera av de allmänna föreningarna i Norge, Danmark, Finland, England, Tyskland och Schweiz.

Från och med 1909 är S. A. F. ansluten till Internationella byrån för lärareföreningar, vilken enligt sina stadgar utgör en sammanslutning av lärareföreningar från alla länder och har till ändamål att åstadkomma ett band av internationell vänskap och samhörighet mellan sina medlemmar, att befrämja folkundervisningens utveckling, att verka för förbättring av lärarekårens ställning och att befordra endräkt och broderskap folken emellan.

Internationella byråns årsredogörelse för 1908—09 kan efter rekvisition erhållas från S. A. F:s korresponderande ombud. Denna redogörelse innehåller, utom ett förord av Internationella byråns ordförande, Ch. Rossignol, förteckning på byråns medlemmar (högst tre från varje ansluten förening), förteckning över styrelsemedlemmarna i de 11 allmänna lärareföreningar, som t. o. m. 1909 anslutit sig till byrån, förteckning över de förnämsta pedagogiska tidningarna och tidskrifterna i olika länder, samt anvisning på personer, vilka äro villiga att giva upplysningar beträffande resor i de olika länderna. Dessutom redogör sekreteraren, P. Cnudde i Syngem, i korthet för några olika förhållanden på folkundervisningens område inom de flesta av Europas länder, nämligen obligatorisk undervisning i folkskolan och fortsättningsskolan, folkskolans ställning som statens eller kommunens inrättning, samundervisningens ställning, folkskolornas ledning, ersättning åt vikarie för sjuk lärare, tiden för ferierna och deras längd, lärarens militärtjänst. — Det lilla häftet innehåller 53 sidor och är avfattat på franska språket.

Internationella byrån anordnar i förening med den franska lärareföreningen den andra internationella folkundervisningskongressen (Le Deuxième Congrès International de l'Enseignement Primaire) i Paris den 4—7 augusti 1910. Kongressen skall utgöras av dels aktiva, dels passiva medlemmar. De förra, vilka ensamma hava rätt att deltaga i överläggningar och beslut, äro dels särskilt inbjudna, dels representeranter för till Internationella byrån anslutna lärareföreningar. Såsom passiv medlem kan vilken lärare som helst deltaga. Passiva medlemmar hava rätt att åhöra förhandlingarna samt att deltaga i av kongressen anordnade utfärder och fester. Ansluten förening betalar 10 francs för varje representant (högst 5); passiva medlemmar erlägga en avgift av 5 francs.

Följande fyra överläggningsämnen skola under kongressen diskuteras:

1. a) Statistisk redogörelse för skolväsendet i olika länder med hänsyn till resultaten.
b) Den obligatoriska undervisningen och dess nödvändighet; orsaker till, att den ej, där den blivit införd, är effektiv och botemedel häremot.
2. Mål och innehåll för undervisningen i naturkunnighet i folkskolan; metod och plan.
3. Utbildningen av lärarepersonalen och den administrativa personalen för folkundervisningen;
4. Uppfostran och undervisning av ungdomen efter slutad skolgång i olika länder; de officiella myndigheternas, lärnarnas och den inskildes uppgifter härutinnan.

Närmare upplysningar angående kongressen erhållas genom organisationskommitténs sekreterare, M. P. Courrèges, instituteur, 2 rue Langlier Renand, La Plaine Saint-Denis, Seine, (Frankrike).

Då den nämnda kongressen inträffar omedelbart före sommarens läraremöten i Stockholm, har centralstyrelsen ej sett sig vara i tillfälle att till densamma sända några representeranter för S. A. F.

6) **Svenska Turistföreningen.** Samverkan med denna förening har sedan 1898 bestått däri, att centralstyrelsen på anmodan avgivit förslag till fördelning av de medel, Turistföreningen årligen anslagit till folkskolornas sommarvandringar.

7) **Livförsäkringsbolaget Svecia.** Nytt kontrakt med detta bolag rörande livförsäkring å fördelaktiga villkor för föreningsmedlemmar upprättades den 10 april 1909. Redogörelse för läraregruppen inom bolaget finnes längre fram i detta häfte. (Bil. XVIII). Rörande val av livförsäkringsrevisor se »Minneslistan»!

Avgående revisor är J. J. Dalström.

4) att protokollsutdrag över ombudsval skall insändas till centralstyrelsen snarast möjligt, sedan valet ägt rum, dock senast under förra hälften av juli månad, samt

5) att, i den händelse detta protokollsutdrag icke inom föreskriven tid hinner insändas, detsamma bör överlämnas åt vederbörande ombud för att vid mötet tjäna såsom bevis för deras behörighet.

Närmare upplysningar om detta möte, om programmet för detsamma m. m., komma att lämnas dels genom meddelande i Svensk Lärartidning, dels genom särskilt utgivet programhäfte.

ÄRENDE N UTSÄNDA TILL KRETSARNA 1910.

1. Val av representanter vid ombudsmötet i Stockholm den 8 augusti 1910. Enligt stadgarnas § 16:2 kan centralstyrelsen, då så anses nödigt, anordna möten mellan av kretsföreningarna utsedda ombud. Med stöd av denna bestämmelse hava hittills nio dylika ombudsmöten hållits, företrädesvis i samband med de större skolmötena.

Centralstyrelsen har beslutat,

att föreningens tionde ombudsmöte skall hållas i Stockholm dagen närmast före det tionde nordiska skolmötet, eller måndagen den 8 nästkommande augusti månad, samt att detta ombudsmöte huvudsakligen kommer att upptagas med firande av en minnesfest i anledning av föreningens trettioåriga tillvaro.

På grund härav får centralstyrelsen anmoda kretsföreningarna att i god tid verkställa

val av ombud

till det ifrågavarande mötet, varvid iakttages:

1) att till grund för beräkningen av antalet ombud för varje kretsförening lägges den från kretsen till centralstyrelsen senast ingivna medlemsförteckningen;

2) att kretsförening med mindre än 41 medlemmar äger sända ett ombud, med 41—80 medlemmar två ombud, med 81—120 medlemmar tre ombud o. s. v., dock ingen kretsförening flera än 10 ombud;

3) att därjämte suppleanter till nödigt antal böra utses;

2. Ansvarsfrihet för 1909 års räkenskaper och förvaltning. Häröver hava de av föreningen för ändamålet utsedda revisorerna avgivit den berättelse, som återfinnes å sid. 11 i första häftet av tidskriften innevarande år. Enligt stadgarnas paragraf 22 hava kretsföreningarna att vid sammanträde för val av ledamöter i centralstyrelsen samt efter tagen kännedom om revisionsberättelsens antingen bevilja den av revisorerna tillstyrkta ansvarsfriheten eller ock neka densamma. I senare fallet skall kretsföreningen fatta särskilt beslut över de åtgärder, som med anledning härav böra vidtagas.

3. 4. Val av fyra centralstyrelseledamöter och en revisor. De centralstyrelsens ledamöter, som vid 1910 års slut stå i tur att avgå, äro: Fridtjuv Berg i Stockholm, Alfr. Dalin i Huskvarna, Sven Nylund i Stockholm och Gustava Landberg i Norrköping. — Avgående revisor är hr Nils Lundahl i Lund.

Enligt paragraferna 11 och 12 av föreningens stadgar väljas i år fyra centralstyrelseledamöter och en revisor, alla för en tid av tre år.

För vinnande av tid kunna båda valen ske samtidigt genom ifyllande (t. ex. med blyerts) av de tryckta blanketter, som åtfölja årsskriften. Naturligtvis står det emellertid var och en fritt att på annat sätt avgiva sin röst, blott valsedeln bliver till innehåll och avfattning riktig. Anvisningar i detta avseende lämnas å nämnda blankett.

5. 6. Sekreterare- och kassaförvaltarearvoden för 1910. Centralstyrelsen hemställer, att dessa måtte utgå med sam-

ma belopp som för år 1909, nämligen 1,000 kronor för det förra och 400 kronor för det senare.

7. **Lärarekårens fortsatta utbildning.** Då Sverges allmänna folkskollärareförening såsom mål för sin verksamhet uppställde folkskolans och folkbildningens höjande, stod det från början klart, att folkskollärarekårens fortbildning var ett av de oundgängligaste villkoren för uppnåendet av detta mål. Frågan om folkskollärarekårens fortbildning kom därför tidigt upp på föreningens program, och denna fråga har sedermera varit en av dem, åt vilka inom föreningen ägnats synnerlig omsorg. Mångfaldiga pedagogiska föredrag och diskussioner vid större och mindre läraremöten, pedagogiska studieresor, akademiska sommarkurser, kurser i levande språk, i teckning och modellering, i gymnastik och lek, i slöjd och huslig ekonomi samt i åtskilliga andra av skolans ämnen, den av föreningen utgivna pedagogiska litteraturen m. m. — allt bär ojävaktigt vittnesbörd härom. Och erkännas måste väl, att de åtgärder, som i nämnda hänseende vidtagits, i sin mån främjat det ifrågavarande målet för föreningens verksamhet. Men å andra sidan torde det vara klart, att dylika åtgärder av mera tillfällig art icke för framtiden kunna anses tillfyllestgörande. Med folkskoleväsendets stigande utveckling blir behovet av fortbildning för folkskolans lärare och lärarinnor allt mera kännbart.

*

I fråga om denna fortbildning bör man för överskådlighetens skull göra en åtskillnad mellan två huvudgrenar därav: å ena sidan den, som kräves för undervisningen i fortsättningsskolorna och delvis är av mera speciellt »praktisk» art, å andra sidan den, som erfordras för undervisningen i högre folkskolor och kommunala mellanskolor och delvis måste hava en mera vetenskaplig läggning. Märkas bör emellertid, att här, liksom på så många andra områden, begreppen »praktisk» och »vetenskaplig» äro relativa och gå över i varandra utan skarpt uppdragen gräns.

Tydligt är, att den »omorganisation av vårt folkbild-

ningsväsende i praktisk riktning», som nu är så starkt ifrågasatt och från alla håll påyrkas, framför allt kommer att gälla fortsättningsskolan, och att undervisningen i fortsättningsskolan således i överensstämmelse med de önskemål, som länge inom Sverges allmänna folkskollärareförening gjort sig gällande, kommer att huvudsakligen ansluta sig till lärjungarnas blivande levnadskall samt till följd därav måste bli av mera facklig art.

En nödvändig följd härav måste bli fortsättningsskolans differentiering enligt de behov, som på grund av näringslivets olika gestaltning inom olika orter göra sig gällande. Många olika slag av fortsättningsskolor bliva alltså av nöden. Men alla dessa torde dock kunna samlas till vissa huvudgrupper. Såsom sådana torde följande fem vara givna: fortsättningsskolor i anslutning till 1) lantbruk, 2) industri, 3) hantverk, 4) handel, 5) husliga sysslor.

Undersöker man närmare, vad lärjungarna i var och en av dessa olika fortsättningsskolgrupper behöva, så finner man, att åtskilligt av undervisningsstoffet kan vara ungefär detsamma för alla fortsättningsskolor. Detta gäller särskilt vissa delar av modersmålet, t. ex. sådan litteraturläsning, som direkt avser lärjungarnas rent personliga utveckling, vissa delar av hälsoläran samt av historien och samhällsläran.

Det mesta av undervisningsstoffet kommer dock att bli ganska olika inom de olika grupperna. Detta gäller särskilt sådana ämnen som uppsatsskrivning, naturkunighet, räkning, geometri, bokföring med affärsskrivelser samt teckning och de delar av geografin och historien, vilka stå i direkt samband med det levnadskall, som lärjungarna valt. Stoffet inom dessa ämnen måste nämligen utväljas och tillrättaläggas just med hänsyn till detta levnadskall, eller med andra ord: lärjungarnas levnadskall blir den centralpunkt, kring vilken dessa ämnen grupperas. Varje ämne kommer således icke att stå såsom ett fack för sig, utan samtliga ämnen komma inom varje skolgrupp att sammansmälta till ett helt, som skulle kunna benämnas yrkeskännedom e. d. Vi få sålunda i en fortsättningsskola i anslutning till industri: industriens naturlära, beräkningar, mätningar, bokföring, teckning, hi-

storia och geografi, lagstiftning, skyddsåtgärder ur hälsovårdssynpunkt m. m.; i en fortsättningsskola i anslutning till hantverk: hantverkets naturlära, beräkningar o. s. v.; och liknande blir förhållandet inom övriga slag av fortsättningsskolor. Att här i detalj utföra, vad detta innebär, förbjuder utrymmet. Blott några antydningar må lämnas.

I en fortsättningsskola i anslutning till lantbruk kräves uppenbarligen, att man inom naturkunnigheten behandlar huvudsakligen sådana biologiska moment, som stå i samband med jordbruk och husdjursskötsel jämte lämpliga delar av åkerbrukskemien samt de delar av fysiken, som lantmannen har behov av att känna (vissa meteorologiska företeelser, åkerbruksredskap, såningsmaskiner, skördemaskiner, tröskmaskiner m. m.); en fortsättningsskola i anslutning till industri eller hantverk fordrar kunskap om de fysiska och kemiska företeelser, som lärjungarna dagligen hava för ögonen i fabriken eller verkstaden, således vissa delar av mekaniken, värme- och elektricitetsläran (olika slag av verktyg och maskiner, ångkraft, vattenkraft, elektrisk kraft, motorer m. m.); i en fortsättningsskola i anslutning till handel kommer naturkunnigheten att till mycket stor del sammanfalla med den varukännedom, som i denna skola bör ingå; i en fortsättningsskola i anslutning till husliga sysslor kommer den att till stor del bliva hushållskemi o. d.

En liknande skiftning komma räkningen, geometrien och bokföringen att förete. I fortsättningsskolan i anslutning till lantbruk måste upptagas beräkningar rörande jordens utdikning och behandling i övrigt, olika slags gödning, gödningsämnenas sammansättning och pris, utsäde och skörd, husdjurens utfodring och avkastning, dessutom fältnätning samt lantbrukets bokföring och i samband därmed de affärsskrivelser, som inom lantbruksyrket äro behövliga. I en fortsättningsskola i anslutning till industrien t. ex. på en ort, där järnhanteringen är dominerande, måste förekomma beräkningar rörande verkstadens utrymme, uppvärmning och belysning, verktyg och arbetsmaskiner, motorer, råmaterialier och halvfabrikat, driftkostnader, försäljningspris m. m., geometriska beräkningar, som ingå i den ifrågavarande industrien, denna industris bokföring och affärsskrivelser. På liknande sätt

ställa sig dessa ämnen uti en fortsättningsskola i anslutning till hantverk. I en fortsättningsskola i anslutning till handel måste särskilt räkning och bokföring få en mycket framträdande plats. Här får man beräkningar, som gälla icke blott köpmannen utan även butiksbiträdet och springpojken: inköps- och försäljningspris, vinst och förlust i procent, rabatt, diskont, frakter enligt järnvägs- och ångbåstaxor, tullavgifter m. m. En fortsättningsskola i anslutning till husliga sysslor kräver beräkning av priser på matvaror, födoämnenas näringsvärde, kläder, tvätt och renhållning o. s. v.

På samma sätt kommer teckningen att rätta sig efter yrket. Den blir fackteckning, olika för de olika slagen av fortsättningsskolor.

*

Men om nu det mera fackliga momentet eller vad som ovan benämnts yrkeskännedom kommer att utgöra en väsentlig del av fortsättningsskolans läroplan, så ligger nog den frågan för en och annan nära till hands, om icke undervisningen i fortsättningsskolan då borde meddelas av det praktiska arbetets representanter: lantbrukare, ingenjörer, hantverkare, köpmän och husmödrar. Frågan kan besvaras jakande under den förutsättningen, att dessa det praktiska arbetets representanter vilja underkasta sig den nödvändiga lärareutbildningen. Vilja de icke detta, måste den besvaras med ett bestämt nej.

Hur »praktisk» fortsättningsskolan än må göras, så är och förblir den dock en skola, en undervisningsanstalt, och kräver sålunda undervisningsskicklighet, icke blott yrkesskicklighet. Dessutom är att märka, att den av flera skäl, särskilt med hänsyn till lärjungarnas ålder och utveckling, varken kan eller bör bliva endast en ren yrkesskola. Den måste tvärtom först och främst vara en uppfostringsskola, som i den kritiska övergångsåldern giver ungdomen det moraliska stöd, av vilket den då är i så starkt behov, en skola således, som tar sikte på ungdomens karaktärsdaning och på dess utbildning till goda och dugliga samhällsmedborgare.

Vad som här kräves är följaktligen personer, som ha

blick för uppfostrans uppgift och utbildning för dess utövning. Sådana lär man, undantagen oberäknade och vad landet i dess helhet vidkommer, knappast kunna finna utanför lärarekåren. Det naturligaste torde därför vara, att folkskolans lärare, som redan äro förtroagna med lärjungarnas föregående utveckling, och som känna deras olika individualitet, meddela undervisningen även i fortsättningsskolan.

Också ur rent ekonomisk synpunkt lärers för öfrigt å de flesta orter ingen annan lösning vara möjlig:

*

Men då uppstår den frågan: Äro folkskolans lärare utan vidare färdiga att åtaga sig en sådan undervisning, som här tarvas, eller behövas för detta ändamål, i vårt land liksom i utlandet, särskilda fortbildningskurser?

På denna fråga hava föreningens kretsar under år 1909 givit svar, såvitt det gäller fortsättningsskolan i anslutning till lantbruk, och därvid uttalat sig för särskilda fortbildningskurser, avseende naturkunnighetens tillämpning på lantushållningen.

Då emellertid frågan om fortsättningsskolans gestaltning i vårt land blivit allt mera aktuell, och då alla tecken tyda på, att den med stora steg närmar sig sin lösning på ett eller annat sätt, har centralstyrelsen ansett sig böra redan nu vidga frågan om lärarekårens fortbildning och inhämta kretsarnas mening rörande behövligheten av fortbildningskurser i och för undervisningen även i övriga slag av fortsättningsskolor.

*

För den händelse kretsarna skulle finna dylika fortbildningskurser behöfliga, gäller det att närmare tänka sig in i deras lämpliga anordning.

Till en början torde då vara klart, att de måste äga rum under sådana tider, då lärare och lärarinnor tillräckligt länge äro lediga från arbetet i skolan. Härav följer, att de måste förläggas till ferierna. Huru länge varje kurs måste pågå, kan visserligen icke på för-

hand med bestämdhet angivas. Helt säkert kommer det att härutinnan ställa sig något olika för olika slags kurser. Med erfarenhet från utlandet kan man dock antaga, att den behöfliga tiden för varje kurs skulle kunna inskränka sig till 4—6 veckor.

En annan och mera svårlöst fråga är den om stället, dit dessa kurser lämpligast böra förläggas. Som känt är, ha somliga av de hittillsvarande korta fortbildningskurserna med särskilt »praktisk» läggning anordnats i olika delar av vårt land. Så har varit fallet med kurserna i gymnastik, teckning, jordbruk, skogsvård m. m. Andra ha under en följd av år hållits å Nääs, först och främst de kända kurserna i slöjd men sedermera även kurser i lek, huslig ekonomi o. s. v.

Nu låter det tänka sig, att i förevarande avseende allt fortgår såsom hittills, och att de ifrågavarande kurserna spridas över landets olika delar. Ehuru det utan tvivel bör ligga i hushållningssällskapens och landstingens intresse att få dylika kurser till stånd och således att åtminstone på något sätt understödja desamma, torde det dock vara ganska tvivelaktigt, om ändamålsenliga lokaler med erforderlig utrustning och om lämpliga lärarekrafter överallt i de särskilda landsdelarna skulle stå att erhålla. Även om så skall kunna ske på ett eller annat ställe, torde icke minst ur ekonomisk synpunkt vara förmånligt, att största delen av dessa korta fortbildningskurser med övervägande »praktisk» läggning samlas under en särskild centralanstalt. Hos oss ligger tanken härpå så mycket närmare till hands, som vi redan i Aug. Abrahamsons stiftelse å Nääs äga en anstalt, avsedd för fortbildningskurser åt folkskolans lärare och lärarinnor.

Väl är det sant, att denna anstalt satt såsom sin ursprungliga uppgift att utbilda lärare i manlig slöjd. Men då denna slöjd sedan flera år tillbaka ingår såsom ett ämne vid rikets samtliga manliga folkskoleseminarier, hava vi uppenbarligen snart nått den tidpunkt, då Sverges alla folkskollärare vid seminarium erhållit utbildning för meddelande av slöjdundervisning i folkskolan, och då sådana grundläggande slöjdkurser som de hittillsvarande icke längre äro behöfliga vid Nääs.

Anstaltens stiftare torde ock hava insett detta. At-

minstone har han träffat sina bestämmelser i enlighet just med en sådan tankegång. Redan för flera år sedan hava, som bekant, fortbildningskurser även av annat slag anordnats vid Nääs. Och då anstalten överlämnades åt staten, gjordes gränserna för dess verksamhet ganska vida. Den skulle nämligen enligt stiftarens förordnande hava till uppgift att genom fortsatt utbildning av lärare och lärarinnor, som redan ägnat sig åt undervisning, verka för uppfostran i allmänhet.

Enligt denna bestämmelse är således arten av de fortbildningskurser, som för framtiden skulle kunna anordnas vid Nääs, alls icke fastlåst. Med vidsynt blick har stiftaren lämnat anstalten möjlighet att härutinnan rätta sig efter kommande tiders krav. Längre kurser av mera teoretiskt vetenskaplig beskaffenhet, och vilka i allmänhet kräva hjälpmedel, som endast förefinnas vid ett universitet, torde dock svårigen med fördel kunna anordnas här. Däremot lämpar sig Nääs så mycket mera för kortare kurser med övervägande »praktisk» läggning. Och det skulle utan tvivel även vara i enlighet med stiftarens avsikt, om Nääs gjordes till en centralhård för dylika kurser samt till de förutvarande lade även sådana, som nu komma att visa sig behövlige för undervisningen i fortsättningssskolorna. En sådan anordning skulle stå i allra bästa samklang med anstaltens gamla traditioner.

I överensstämmelse med denna uppfattning har centralstyrelsen föregående år, då den hade under behandling frågan om kurser, avseende naturkunnighetens tillämpning på lanthushållningen, och det gällde att finna lämplig plats för dessa kurser, till direktionen för Aug. Abrahamsons stiftelse å Nääs avlätit en skrivelse med förfrågan, huruvida denna skulle vara villig att för i tjänst varande folkskollärare anordna feriekurser av det nämnda slaget. Vilken mening direktionen för stiftelsen hyser rörande upptagande av dylika kurser vid Nääs är emellertid centralstyrelsen obekant, när sagda skrivelse hittills tyvärr lämnats obesvarad.

*

I sammanhang härmed vill centralstyrelsen inhämta kretsarnas yttrande även rörande åtgärder för

folkskollärares och folkskollärarinnors fortbildning i teoretiskt eller vetenskapligt avseende.

Denna fråga har redan i början på 1880-talet varit föremål för behandling på större och mindre läraremöten liksom även inom föreningen. Så debatterades den bland annat vid det nordiska läraremötet i Kristiania 1885. Efter inledningsföredrag av hr Fridtjuv Berg och på hans förslag uttalade mötet som sin mening, att staten borde bereda folkskolans lärare och lärarinnor ökade tillfällen till studier såväl i de rent pedagogiska kunskapsgrenarna som i de övriga ämnen, vilka för deras verksamhet äro av större betydelse, samt att, om den fortsatta utbildningen till en början icke kunde äga rum genom universitetsundervisningens fullständigande och lämpande efter folkskollärarnas behov, den tills vidare måtte ske vid särskilda för ändamålet upprättade utbildningsanstalter. Samma år behandlade kretsarna inom Sverges allmänna folkskollärareförening efter motion av Tvetakretsen frågan om upprättande av en högre läroanstalt, vid vilken folkskollärarna kunde bli i tillfälle att dels vidare utbilda sig för lärarekallet, dels erhålla intyg om förvärvat kompetens. Kretsarna uttalade sig nästan enhälligt för behovet och nyttan härav. Rörande grunderna för anordnandet av en dylik läroanstalt visade sig dock ganska stor meningsskiljaktighet.

Efter att sedermera upprepade gånger ha varit föremål för överläggning har frågan de senaste åren ytterligare upptagits till behandling inom folkskolans lärarekår, därvid dock med allt bestämdare sikte på universitetsstudier.

Från ett möte med ombud för folkskollärare i Sverges större städer, hållet i Örebro 1908, har till centralstyrelsen inkommit en begäran, att den måtte till kretsarnas behandling utsända frågan om lärares rätt till fortsatta studier vid universitetet. Som sin egen åsikt har mötet uttalat, att dylik rätt till fortsatta studier är behöfvig, för att läraren skall kunna väl fylla sin krävande uppgift i folkbildningens tjänst. En liknande framställning har ock gjorts i motion från Stockholms folkskollärareförening år 1909. Under avvaktan på Folkundervisningskommitténs betänkande beslöt centralstyrelsen då att göra frågan vilande.

Sedan detta beslut fattades, hava emellertid två viktiga omständigheter inträffat, som synas föranleda, att frågan omedelbart måste fägas upp till behandling och lösning. Den ena är 1909 års riksdagsbeslut om statsunderstöd till s. k. kommunala mellanskolor, vilka skulle äga rätt att meddela realskoleexamen; den andra är det förslag angående lärarekompetens och avlöningsvillkor vid dessa mellanskolor, som överstyrelsen för rikets allmänna läroverk inrevarande år till k. m:t avgivit.

I sin skrivelse till k. m:t med hemställan om utredning och förslag i fråga om avlönings- och pensionsförhållandena för lärarepersonalen vid de kommunala mellanskolorna framhöll 1909 års riksdag såsom önskvärt, å ena sidan, »att såväl kompetensfordringar som avlöningsförmåner avvägdes med hänsyn därtill, att mellanskolans undervisning måste hållas uppe på samma plan som realskolans och dess examen bliva fullt likvärdig med examen vid realskolan», men tillika betonade riksdagen å andra sidan, »att kompetensfordringarna icke finge ställas så, att dugliga lärare och lärarinnor, som vore behöriga för ordinarie anställning vid högre folkskolor, utstängdes från möjligheten att, sedan deras reella kompetens prövats av läroverksöverstyrelsen, vinna anställning vid kommunal mellanskola».

I senare delen av det anförda uttalar riksdagen således såsom sin bestämda mening, att dugliga lärare och lärarinnor vid de högre folkskolorna böra under vissa villkor kunna vinna anställning vid de kommunala mellanskolorna. En sådan lärares övergång från den högre folkskolan till den kommunala mellanskolan ligger ju också i sakens natur, om man besinnar, att den kommunala mellanskolan helt säkert i de flesta fall kommer att uppstå av den högre folkskolan på så sätt, att den högre folkskolan så småningom ökas med klass efter klass, tills den består av de erforderliga fyra årsklasserna och då övergår i mellanskola. Att i det ögonblick, då sådan övergång sker, avskeda hela den högre folkskolans lärarepersonal och utbyta denna mot en ny, vore naturligtvis olämpligt och i många fall orimligt.

Å andra sidan faller det av sig självt, att mellanskolans undervisning måste hållas uppe på samma plan som

realskolans, och att en viss formell kompetens hos mellanskolans lärare härför måste erfordras. Att vanlig adjunktskompetens härvid skulle godkännas faller av sig självt. Men dessutom skulle, enligt överstyrelsens förslag, icke adjunktskompetenta men seminariebildade lärare, vilka idkat fortsatta studier och kunna förete intyg om väl vitsordad tjänstgöring vid kommunal mellanskola, högre folkskola eller högre avdelning av folkskola eller annan undervisningsanstalt, kunna erhålla nämnda formella kompetens därigenom, att de av k. m:t efter prövning av läroverksöverstyrelsen förklarades behöriga att antagas till ordinarie lärare vid kommunal mellanskola. Liksom det för närvarande är möjligt för folkskolans lärare att rycka upp i högre folkskolan, skulle det alltså framdeles hållas en väg öppen att från folkskolans nuvarande överbyggnader rycka upp i den kommunala mellanskolan. Villkoret för en sådan befordran borde emellertid vara ett visst mått av vetenskaplig fortbildning ovanpå den grundläggande seminariekursen.

En dylik vetenskaplig fortbildning kräves emellertid icke blott med hänsyn till den kommunala mellanskolan. Den är i lika hög grad behövlig från den högre folkskolans synpunkt. I båda dessa slag av skolor erfordras lärare med en grundligare utbildning i vissa teoretiska ämnen. Och utan tvivel vore det för skolan fördelaktigt, om även de medlemmar av folkskolans lärarekår, vilka i övrigt bekläda mera krävande befattningar inom folkskoleväsendet, besatte en dylik utbildning.

Frågan är då, huru det skall bliva möjligt för folkskolans lärare att förvärva denna fortbildning, och framför allt att få den på lämpligt sätt vitsordad. Två vägar kunna här tänkas möjliga: antingen att en särskild lärarehögskola upprättas för ändamålet, eller att folkskolans lärare erhålla rätt till fortsatta studier vid universitetet.

*

Den förstnämnda av dessa vägar har sedan lång tid tillbaka kommit till användning i Danmark. Redan år 1856 fick dåvarande »överdirektören» för skolorna, den

vidsynte och varmhjärtade biskop Monrad, till stånd en 2½ års fortbildningskurs för begåvade seminaristers vidare utbildning till stadslärare. När de danska realskolorna sedermera började uppblomma, omdanades den »Monradska kursen» 1889 till en »ettårig kurs för realskollärare». Snart nog befanns dock denna mindre tillfredsställande, varför en grundlig ombildning av densamma ägde rum 1895. Från detta år daterar sig egentligen tillvaron av »Statens lärarehögskola», ehuru den först 1904, då den fick eget hus med tillräckliga och ändamålsenliga lokaler, antog detta namn.

Tillträde till lärarehögskolan är öppet för lärare och lärarinnor vid alla slags skolor. Kurserna äro fortfarande ettåriga och givas inom ett stort antal ämnen. Kursdeltagarna få själva välja de ämnen, i vilka de vilja delta.

Under läsåret 1908—1909 gävos kurser inom följande ämnen: pedagogik, fonetik, allmän språkhistoria, danska (en större kurs med isländska samt en mindre kurs), svenska, tyska, engelska, världslitteraturens historia, allmän historia, kyrkohistoria, religionshistoria, konsthistoria, Danmarks statsförfattning och statsförvaltning, allmän samhällslära och samhällsekonomi, geografi, zoologi, botanik, geologi, kemi, fysik, matematik, åskådningsteckning och åskådningsundervisning samt en supplerande religionsundervisning; dessutom en teoretisk, praktisk och pedagogisk kurs i skolköksundervisning (i vilken ingick bland annat kemi, näringshygien, hushållsbakteriologi, barnavård och sjukvård i hemmet), en kurs i gymnastik med anatomi och fysiologi, gymnastikteori och praktisk gymnastik, undervisningsövningar samt ordnade lekar jämte handledning rörande hjälp vid olycksfall. Några deltagare erhöles undervisning i den belgisk-finska sångformelmetoden och några i dissektion av döda djur.

Lärarna utgöras till största delen av professorer och docenter vid universitetet men dessutom av läkare, konstnärer, lärare och lärarinnor vid andra skolor m. fl., var och en specialist i sitt ämne. Undervisningen har samma karaktär som den akademiska. Övningar av olika slag, såsom självständiga iakttagelser och laborationer, spela en viktig roll. Avslutningsexamen, som varit frivillig, har numera alldeles bortfallit.

Deltagarnas antal har ända sedan 1895 varit i ständigt stigande och är numera ganska stort. Till läsåret 1908—1909 hade ingått 368 ansökningar. Deltagarnas antal blev på huvudavdelningen 159, nämligen 52 manliga och 107 kvinnliga. Av dessa hade folkskolan lämnat den jämförelsevis största kontingenten eller nära 60 procent. Realskolan och de högre allmänna läroverken voro representerade med 14 procent. Därtill kommo skolköks- och gymnastikavdelningarna med resp. 11 och 38 deltagare. Av deltagarna på huvudavdelningen erhöles 44 stipendier på 300—500 kr., och 4 erhöles mindre belopp. Av de 48

stipendiaterna fingo 25 dessutom 50 kr. vardera i hjälp till böcker; de övriga 23 erhöles 20—40 kr. för samma ändamål.

Utgifterna för 1908—1909 års kurser uppgingo till 58,830 kr. Av denna summa åtgingo 20,630 kr. till stipendier, 2,740 kr. till bokhjälp och 30,678 kr. till lärareavlöningar.

På liknande sätt skulle folkskollärarekårens fortbildningsfråga tydligen kunna lösas även i vårt land. Huruvida detta är det sätt, som bäst passar för våra förhållanden, är emellertid en annan fråga. Som synes, drager Danmarks lärarehögskola årligen ganska avsevärda utgifter. Därtill kommer den betydande summa, som behövs för erhållande av det stora antalet nödiga lärosalar och laboratorielokaler m. m. med tillhörande apparater och undervisningsmateriell i övrigt. Att i vårt land erhålla nödiga medel till upprättande av en dylik anstalt torde, i synnerhet under nuvarande ogynnsamma ekonomiska förhållanden, vara förenat med mycket stora svårigheter, om icke bliva rent av omöjligt. Man bör nämligen besinna, att det är ett vetenskapligt undervisningsarbete, som skall utföras i lärarehögskolan, och att huvudkontingenten av lärarna i denna därför måste, såsom i Köpenhamn är fallet, bestå av universitetslärare. Till följd härav kan en dylik anstalt icke gärna tänkas förlagd till någon annan ort än en universitetsstad. Men just detta, att i en universitetsstad, där lärosalar och laboratorielokaler redan finnas, för det ifrågavarande ändamålet ytterligare anskaffa nya sådana, torde komma att stöta på ganska stort motstånd hos den anslagsbeviljande myndigheten. Ur ekonomisk synpunkt torde det då förefalla vida enklare att låta det jämförelsevis ringa antalet av fortbildningssökande folkskollärare i universitetets auditorier åhöra de föreläsningar i olika ämnen, som där i alla fall skola hållas, och å universitetets laborationslokaler och seminarier, där arbetet ändå skall hållas i gång, utföra sina försök. Frågan är också, om det icke även såväl för högre folkskolor och mellanskolor som för lärarekåren själv skulle vara fördelaktigast, om den nu avhandlade fortbildningen ägde rum vid universitetet.

*

Sistnämnda sätt är också det, som på de flesta ställen i

utlandet, där man sört för folkskollärarnas vetenskapliga fortbildning, kommit till användning.

Konungariket Sachsen var det första land, som slog in på denna väg. Från flera håll uttalades visserligen starka farhågor, att lärarna icke skulle kunna följa med undervisningen, och att de genom universitetsstudierna skulle dragas från folkskolan, men det oaktat erhöles folkskollärarna redan 1865 rätt att vid universitetet i Leipzig idka vissa studier, och denna rätt hava de sedan alltiämt fått behålla.

Den, som i sin andra lärarexamen (Wahlfähigkeitsprüfung) i huvudbetyg erhållit Berömlig, har utan inträdes- och kompletteringsexamen rätt att vid universitetet inskrivas. Även den, som erhållit näst högsta betyget eller Med utmärkt beröm godkänd, kan få inskrivas vid universitetet, dock endast med kultusministeriets särskilda medgivande. I båda fallen fordras dessutom ett gott tjänstgöringsbetyg från lokalinspektör eller överlärare samt statsinspektörens instämmande i detta.

Enligt examensstadgan av 1888 får examen avläggas, utom i filosofi (filosofiens historia, logik och psykologi), i minst 3 av följande ämnen: religion, pedagogik, modersmålet, latin, franska, engelska, historia, geografi, matematik, naturlära (fysik och kemi), naturhistoria (botanik, zoologi, mineralogi), d. v. s. i folkskolans ämnen jämte pedagogik, filosofi och främmande språk. Minst 2 års studier vid universitet fordras för rätt att undergå examen.

Folkskollärarna hava alltid betraktat sin rätt till universitetsstudier såsom mycket värdefull. Omkring 10 proc. av dem hava varit berättigade till inträde vid universitetet, och något mer än hälften av dessa hava gjort bruk av sin rättighet. De invändningar, som i början gjordes mot deras universitetsstudier, hava fullständigt vederlagts av erfarenheten. Deras flit och framgång i studierna hava visats i examina med mycket vackra resultat. De hava härutinnan hållit sig fullt i jämnbredd med de övriga studerande, något som även upprepade gånger offentligen påvisats såväl av regeringsmedlemmar som öck särskilt av universitetslärarna. Och regel är, att de från universitetet återvända till folkskolan. En del av dem vinna anställning såsom överlärare, folkskoleinspektörer eller seminarie-lärare, men åtskilliga stanna även kvar såsom folkskollärare.

I storhertigdömet Hessen kunna folkskollärare enligt lag av 1903, om de i avgångsexamen vid seminariet erhållit högsta och i den andra lärarexamen (Definitorialprüfung) högsta eller näst högsta betyg samt i minst 3 år tjänstgjort i landets offentliga skolor, av inrikesministeriet erhålla tillåtelse att för en tid av 3 år såsom pedagogie studerande idka studier vid landets universitet. Efter minst 5 terminer få de avlägga en examen, som berättigar dem till att sedermera meddela en vetenskaplig undervisning vid lärarebildningsanstalterna. I denna examen äro filosofi med pedagogik samt skolhygien obligatoriska. Dessutom måste de studerande välja minst två ämnen, antingen

bland 1) tyska, 2) franska, 3) historia och 4) geografi eller ock bland 5) matematik, 6) fysik, 7) kemi och mineralogi samt 8) botanik och zoologi.

I storhertigdömet Sachsen kunna enligt lag av 1900 sådana folkskolans lärare, som avlagt sina båda folkskollärareexamen med högsta betyg och dessutom av folkskoleinspektören vitsordats för vetenskaplig duglighet och gott uppförande, vid universitetet i Jena immatrikuleras med rätt att där idka studier i filosofiska ämnen och att i dessa ämnen avlägga examen. Även vid det med universitetet förenade pedagogiska seminariet mottagas folkskolans lärare.

I Braunschweig och Gotha får en och annan folkskollärare efter ansökan tillåtelse att vid universitetet idka studier.

I det övriga Tyskland, där folkskollärarna ännu icke fått tillträde till universitet, har under många år pågått ett energiskt arbete för att förvärva dem denna rätt. Hela den tyska lärarekåren har upprepade gånger genom sin förening, som nu räknar mer än 100,000 medlemmar, framhållit, att folkskolans lärare för sin fortbildning behöva tillträde till universitetet. Härutinnan hava de understöts av seminariernas lärare samt ett mycket stort antal kända och framstående universitetslärare, såsom Rein och Eucken i Jena, Rehmke och Bernheim i Greifswald, Ziegler i Strassburg, Natorp i Marburg, Kinkel i Giessen, Paulsen i Berlin m. fl. Och alla tecken tyda på att universiteten i flera tyska stater snart nog skola öppnas för folkskolans lärare.

Även i Schweiz är man i det nämnda hänseendet på god väg. Så har t. ex. Basels universitet sedan många år tillbaka haft en särskild pedagogisk sektion, som utbildar lärare för primärskolan.

I England har särskilt genom den bekanta s. k. »University extension» för folkskolans lärare öppnats en väg till universiteten, detta dels genom sommarkurser, dels genom föreläsningsskurser, som av utsända universitetslärare hållas i olika städer. Vanligen hålles en föreläsning i veckan. Denna föregås av tryckta grundlinjer, som åhörarna på förhand studera, och efterföljes av samtal mellan föreläsaren och åhörarna. Under veckans lopp idka åhörarna vidare studier med tillhjälp av litteratur och korrespondens. Vid kursens slut få åhörarna avlägga tentamen. Sedan vidtager en ny kurs på samma sätt. Efter genomgåendet av ett visst antal sådana kurser (i vissa fall 4) får den studerande tillträde till universitet.

I Amerika finnas ännu rikare möjligheter för folkskolans lärare att idka akademiska studier. De flesta universiteten hava nämligen numera särskilda pedagogiska professorer; somliga hava t. o. m. hela pedagogiska fakulteter, några av dessa mycket stora.

Folkskolans lärare äga lätt tillträde. Sådana universitet finnas t. o. m., när det väsentligaste av själva folkskollärareutbildningen äger rum. Överhuvud taget är man i Amerika, liksom även i England, icke rädd för att släppa dem till universiteten, vilka anse sig för sin verksamhet behöva universitetsstu-

dier, och att låta universitetens fördelar sträcka sig ut över mycket vida kretsar.

*

Beträffande folkskollärarnas tillträde till universitetet i vårt land är det särskilt följande tre punkter, som måste upptagas till behandling: studieämnen, examina och inträdesvillkor. Härvid måste tydligen skarpt fasthållas, vad som är ända målet med folkskollärarnas universitetsstudier. Detta ändamål är uteslutande, att folkskolans lärare må sättas i stånd att bättre lösa sina uppgifter inom folkskolan och hennes överbyggnader och i all synnerhet inom dessa senare, således ingalunda att locka till förvärvande av kompetens för anställning på andra områden än folkskolans.

Härav följer, att folkskolans lärare måste vid universitetet äga rätt till studier i alla de ämnen, som förekomma inom folkskolan och hennes överbyggnader, samt därutöver i pedagogik och detta ämnes hjälpvetenskaper teoretisk och praktisk filosofi (psykologi, logik och etik).

För att dessa studier sedermera vid sökandet av befattningar inom folkskolans område, särskilt vid högre folkskolor och kommunala mellanskolor, skola hava något värde, måste de tydligen vara av universitetet på lämpligt sätt vitsordade. Enklaste sättet för dylikt vitsord är helt säkert, att den studerande folkskolläraren får i likhet med övriga studenter avlägga examen. För tillfredsställelse av de mycket olika behov, som härvid säkerligen komma att göra sig gällande, beroende på de olika specialändamål, för vilka studierna drivas, torde det vara önskvärt, att examen finge avläggas i varje ämne för sig samt inom vilken som helst av de kurser, som för de olika betygsgraderna äro uppställda.

Den svåraste frågan är utan tvivel den, som gäller inträdesvillkoren, ehuru man väl kan hoppas, att även denna fråga längre fram, sedan folkskoleseminarierna blivit omorganiserade, skall bliva ganska enkel.

Till en början är det ju uppenbart, att tillträdet till universitetet är av platt intet värde, om man icke äger de förutsättningar, som äro erforderliga, för att man där

skall kunna följa med undervisningen. Härav följer dock ingalunda, att man med nödvändighet måste hava inne den nuvarande studentkursen i alla de ämnen, som ingå i studentexamen. Men väl torde det vara nödvändigt att att besitta säker kunskap inom det särskilda ämne, som man vill studera, och stundom även i något annat därjämte. Vill man studera t. ex. fysik, måste man således, eftersom universitetsundervisningen är baserad på studentexamen, innehava studentkunskaper först och främst inom fysiken, men därjämte är det nödvändigt att besitta den matematiska kunskap, som kommer till användning inom fysiken. Likaså är det oundgängligt att äga den kunskap i främmande språk, som är erforderlig för att kunna läsa den behövliga utländska litteraturen, vilket dock icke alltid betyder detsamma som kännedom om tre främmande språk, utan ibland endast om två, stundom ett. Däremot är det icke behövt att äga studentkunskaper inom andra ämnen. Under nuvarande förhållanden torde alltså såsom inträdesfordran böra uppställas: studentkursen inom de ämnen, som av vederbörande universitetslärare anses erforderliga. Såsom bevis för att denna kurs verkliga är inhämtad torde intyg, utfärdat av universitetslärare eller sådan läroverkslärare, som har att i studentexamen examinera, lämpligen kunna gälla.

*

På grund av det anförda och under erinran därom, att kretsarna förut uttalat sig för fortsättningsskolornas anordning i anslutning till lärjungarnas olika levnadskall, anhåller centralstyrelsen, att kretsarna ville besvara följande frågor:

1. Anser kretsen önskvärt, att särskilda fortbildningskurser anordnas, för att folkskolans lärare och lärarinnor må erhålla tillfälle till inhämtande av de kunskaper och färdigheter, som erfordras för meddelande av undervisning i olika slag av fortsättningsskolor?
2. Anser kretsen, att Aug. Abrahamsons stiftelse å Nääs skulle lämpa sig såsom en centralanstalt för dylika fortbildningskurser jämte andra av övervägande »praktisk» art?

3. Anser kretsen önskvärt, att folkskolans lärare och lärarinnor erhålla tillfälle till sådan fortbildning, som är erforderlig för meddelande av undervisning i högre folkskolor och kommunala mellanskolor?
4. Anser kretsen, att det sistnämnda slaget av fortbildning lämpligast bör förvärfvas
 - a) vid en för ändamålet särskilt upprättad lärarehögskola?
 - b) vid universitetet?
5. Vilka uttalanden för övrigt vill kretsen göra rörande det föreliggande ärendet?

8. **Lärarinnornas pensionsålder.** Bestämmelserna rörande såväl folk- som småskollärarekårens pensionering ha vid upprepade tillfällen varit föremål för behandling inom skilda kretsar av Sverges allmänna folkskollärareförening. Såsom frukter av denna behandling ha tid efter annan till centralstyrelsen insänts motioner, i vilka framställts åtskilliga förslag till förändring av dessa bestämmelser. Synnerligen ofta har därvid frågan om den lämpligaste pensionsåldern blivit bragt å bane, och ehuru i detta avseende olika meningar gjort sig gällande från olika kretsar, ha dock motionerna i allmänhet haft det gemensamt, att de tillkommit i avsikt att få till stånd en för lärarekåren gynnsam sänkning i det antal år, som fordras för erhållande av pension, vare sig nu denna sänkning ansetts böra företagas med såväl levnads- som tjänsteåren eller med blott endera.

Sålunda anhöll redan år 1887 Södra Markskretsen, att centralstyrelsen ville hos direktionen för folkskollärarnas pensionsinrättning inhämta upplysningar om huruvida kassans ställning skulle medgiva folkskollärares i allmänhet avgång med full pension vid 50 levnads- och 25 ordinarie tjänsteår. År 1900 väcktes av Näsumskretsen motion, att centralstyrelsen snarast möjligt måtte vidtaga de åtgärder, som fordrades för sådan ändring av § 16 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning, att folkskollärare och folkskollärarinnor, som nått 25 tjänsteår och 60 levnadsår, måtte med full pension få avgå från sina befattningar, och följande år uttalade Sundsvalls-

kretsen det önskemålet, att folkskolans lärare och lärarinnor finge räkna såsom tjänsteår hela den tid, de varit anställda vid folkskola, således även all den tid, under vilken vikarie eller extra ordinarie tjänstgöring bestritts. Uti en år 1904 väckt motion uttalade sig Salaortens lärareförening för sådan ändring i pensionsbestämmelserna, att sjuk lärare och lärarinna måtte efter 20 tjänsteår, utan avseende på levnadsår, äga rätt till avkortad pension, och Falköpingskretsen motionerade år 1906 om att hel pension borde erhållas efter 30 tjänsteår, oavsett levnadsåren.

De sålunda väckta motionerna ha emellertid icke föranlett centralstyrelsen till några mera betydande åtgärder. I enlighet med Södra Markskretsens beröran ingick centralstyrelsen år 1888 till direktionen för folkskollärarnas pensionsinrättning med en förfrågan, huruvida kassans ställning tillåte någon sänkning av pensionsåldern, men erhöll ett svar, som var till alla delar avstyrkande. Vid behandlingen av motionerna har centralstyrelsen i övrigt erinrat om, att de för folkskollärarekåren gällande bestämmelserna med avseende på pensionsåldern vore, i jämförelse med de för andra civila tjänstemannakårer fastställda, i stort sett gynnsamma, och att en sänkning av denna ålder icke haft någon utsikt att kunna genomföras.

Ovan nämnda motioner ha, som synes, berört enbart folkskolans lärarekår men haft avseende på såväl manliga som kvinnliga lärare inom denna kår. År 1908 inkom emellertid Nordöstra Upplandskretsen med en motion, som i det hänseendet skilde sig från de förutnämnda, att den hade avseende endast på folkskollärarinnornas pensionsålder. De i motionen framställda önskemålen voro, att åt folkskollärarinna bereddtes tillfälle att avgå från tjänsten med hel pension efter 25 tjänste- och 50 levnadsår, samt att avkortad pension måtte kunna erhållas efter 20 tjänsteår. Då ett arbete för de sålunda angivna önskemålen i första rummet förutsatte en närmare kännedom om folkskollärarinnornas allmänna mening beträffande en dylik endast för dem avsedd sänkning av pensionsåldern, beslöt centralstyrelsen att vid lämpligt tillfälle anställa en undersökning i ändamål att få denna mening utrönt.

Vad småskolekåren angår, har arbetet inom Sveriges allmänna folkskollärareförening förnämligast varit inriktat på att för denna kår åstadkomma en höjning av pensionsbeloppen, eller, för att tala i överensstämmelse med vederbörande reglementen, understödsbeloppen. Sedan dylik höjning kommit till stånd, har emellertid jämväl frågan om en förändring av pensionsåldern även för småskolekåren från åtskilliga håll blivit hänskjuten till centralstyrelsens omprövning.

År 1907 väckte sålunda Uppvidingekretsen en motion, vari anhölls om centralstyrelsens medverkan till att helt ålderdomsunderstöd komme att till småskollärarinna utgå efter 30 tjänsteår, oavsett levnadsåldern, och detta önskemål framhölls även av Sölvesborgskretsen i en samma år väckt motion rörande småskollärarinnornas pensionsfråga. Sistnämnda krets uttalade även som sin mening, att småskollärarinna måtte kunna erhålla avkortad pension redan efter 20 tjänsteår, även om ej egentlig sjukdom föreläge. Följande år anhöll Nordöstra Upplandskretsen i motion, att centralstyrelsen måtte, på sätt den funne lämpligt, arbeta för att småskollärarinna bleve berättigad till helt ålderdomsunderstöd vid uppnådda 50 levnadsår och 25 tjänsteår samt avkortat understöd vid 45 levnadsår och 20 tjänsteår. Slutligen har ock Malmöortens lärareförening under år 1909 inkommit med en motion, vari bland annat föreslagits, att småskollärarinnas pensionsålder måtte bestämmas till 50 levnads- och 30 tjänsteår.

Sedan genom 1908 års riksdagsbeslut i småskolekårens löne- och pensionsfråga storleken av de utgående understödsbeloppen blivit på ett någorlunda nöjaktigt sätt bestämd, har centralstyrelsen funnit tiden vara inne att taga frågan om den lämpligaste pensionsåldern för småskolans lärarinnor i närmare öfvervägande och att fördenskill genom ärendets utsändande till kretsarna inhämta småskollärarinnornas egen mening i saken. Den omständigheten, att på kort tid icke mindre än fyra kretsar inkommit med motioner i ärendet, har synts centralstyrelsen vara tillräckligt vägande skäl för att bereda småskollärarinne-kåren tillfälle att mera allmänt uttala sig i frågan.

I samband härmed har centralstyrelsen beslutat låta jämväl frågan om folkskollärarinnornas pensionsålder utgå till kretsarna. Visserligen föreligger i detta avseende, som förut påvisats, endast en inotion, nämligen Nordöstra Upplandskretsens, men enär de skäl, som kunna anses tala för eller emot en sänkning av småskollärarinnornas pensionsålder, även torde kunna — åtminstone i viss mån — äga sin tillämpning i fråga om folkskollärarinnorna, har det synts centralstyrelsen lämpligt att i ett sammanhang upptaga frågan om lärarinnornas pensionsålder.

För erhållande av hel pension gäller som bekant för såväl folk- som småskolekåren den bestämmelsen, att vederbörande skall, såvida ej obotlig sjukdom föreligger, ha uppnått 55 levnads- och 30 tjänsteår. Avkortad pension kan, under enahanda förutsättning, erhållas av folkskollärarinna efter 50 levnads- och 25 tjänsteår och av småskollärarinna efter 45 levnads- och 25 tjänsteår. (Småskollärarinna, som anstälts före den 1 januari 1880 och fyllt 55 år, kan erhålla avkortat understöd redan efter 20 tjänsteår.)

För en sänkning av den för lärarinnorna gällande pensionsåldern kunna helt visst talande skäl anföras. Beträffande särskilt småskolans lärarinnor har i detta avseende framhållits bl. a. följande: småskolans lärarinnor äro i allmänhet kvinnor, som vanligen före 20 års ålder tråda i tjänst, och de hava efter ett 30-årigt arbete sina krafter så förbrukade, att skolan skulle vinna på att få unga, friska krafter i deras ställe; ofta är en småskollärarinna utsliten efter 20 års tjänst men tvingar sig att hålla ut, tills hon blir pensionsberättigad, emedan hon eljest mister en säker och regelbunden inkomst.

Såsom bevis för att den för småskolekåren fastställda pensionsåldern vore för hög, anför Malmöortens lärareförening i sin motion, att under åren 1893—1905 öfver 70 % av dem, som erhållit understöd, fått avkortat sådant, därav 25% lägsta understöd. Kretsen framhåller vidare, att den långa tjänstetiden, vanligen 35—37 år, samt

det särskilt för kvinnor ne. vslitande skolarbetet och de försakelser, lärarinnor därunder måste underkasta sig; vore de viktigaste orsakerna till den av sjukdom förorsakade tidiga avgången från skolarbetet; pensionsåldern borde fördenskuil sättas så lågt, att åtminstone större delen av kåren kunde få full pension.

Att kvinnan med sin svagare fysik i allmänhet tidigare än mannen kan vara i behov av vila efter ett mångårigt, ofta synnerligen mödosamt arbete i skolan, är otvivelaktigt. Denna omständighet har ock av statsmyndigheterna icke blott erkänts utan även beaktats i flera fall, då det gällt att i pensionshänseende fastställa åldersgränsen för män och kvinnor, tillhörande samma lärarekategori. Sålunda stadgar reglementet för dövstumlära-
nas pensionsanstalt, att avkortad pension kan efter 25 tjänsteår erhållas av manlig dövstumlärare, som fyllt 55 år, men av kvinnlig dövstumlärare, som fyllt 50 år. Inom folkskoleseminariernas lärarekår är manlig adjunkt berättigad till hel pension först vid 65 levnads- och 35 tjänsteår, under det av kvinnlig adjunkt erfordras endast 55 levnads- och 25 tjänsteår; för manliga sång- och musik-, tecknings- samt slöjdlärare äro åldersgränserna liksom för manliga adjunkter respektive 65 och 35 men för kvinnliga 60 och 30, och även för manliga och kvinnliga gymnastiklärare äro bestämmelserna något skiljaktiga till förmån för de kvinnliga med avseende på levnadsåldern. Slutligen kan ock nämnas, att även för blindanstalternas lärarekår är lärarinnornas pensionsålder beträffande såväl levnads- som tjänsteåren satt lägre än lärarnas.

Av de här anförda exemplen framgår, såsom ock redan blivit nämnt, att behovet för kvinnlig lärare att åtnjuta en tidigare pensionsålder än manlig lärare redan blivit officiellt erkänt, åtminstone beträffande lärare i vissa slag av undervisningsanstalter. Det ligger då nära till hands att antaga, att de synpunkter, som i detta avseende varit bestämmande vid utarbetandet av pensionsreglementen för ovannämnda lärarekårer, även borde kunna äga tillämpning i fråga om folk- och småskolekåren. En dylik tillämpning har ock i viss mån kommit till stånd i reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt. Här finner man nämligen den bestämmel-

sen, att avkortat understöd kan efter 25 tjänsteår erhållas av kvinnlig lärare, som fyllt 45 levnadsår, under det att av manlig fordras minst 50 levnadsår. För erhållande av helt understöd äro dock bestämmelserna desamma för såväl manlig som kvinnlig lärare. Och till folkskolans lärarinnor utgår såväl hel som avkortad pension efter alldeles samma grunder som till lärarna.

*

Huruvida behovet av en tidigare pensionsålder för folk- och småskolans lärarinnor i verkligheten är så trängande, att för deras vidkommande en sänkning av de i vederbörande pensionsförfattningar stadgade åldersgränserna kan anses böra komma till stånd, därom är emellertid centralstyrelsen, trots vad hittills anförts, ganska oviss. Det finnes nämligen även åtskilligt, som talar emot en dylik sänkning.

Först är då att märka, att vad levnadsåldern angår, inga kvinnliga lärare vid andra undervisningsanstalter, så vitt centralstyrelsen har sig bekant, kunna erhålla hel pension tidigare än efter fyllda 55 år. För en del kvinnliga lärare erfordras, såsom förut blivit visat, till och med 60 år. Detta förhållande kommer givetvis alltid att tala emot en eventuell framställning om en sänkning av denna åldersgräns. Beträffande tjänsteåren gäller visserligen för t. ex. kvinnlig seminarieadjunkt, att hon för erhållande av hel pension endast behöver räkna 25 tjänsteår, men då för dylik lärarinna ordinarie anställning väl aldrig kan stå till buds vid så tidig ålder som för folkskollärarinna (lärarinna vid småskola behöver som bekant icke ens fast anställning för att få räkna tjänsteår), så torde hon i regeln ej ha uppnått sina 25 tjänsteår vid tidigare ålder än folk- eller småskollärarinnan uppnått sina 30.

Härav framgår, att man såsom skäl för en sänkning av folk- och småskollärarinnornas pensionsålder icke kan påpeka någon särskilt ofördelaktig ställning, som dessa lärarinnor skulle i nämnt avseende intaga i jämförelse med andra lärarinnegrupper.

Det kan vidare sättas i fråga, huruvida en sänkning

av pensionsåldern kan anses vara för lärarinnorna själva över huvud taget önskvärd.

Som bekant beräknas alltid pensionsbeloppen efter en viss procent av slutlönen. Denna procent återigen är bestämd med hänsyn till vederbörande pensionskassors ställning. En sänkning av lärarinnornas pensionsålder skulle emellertid osvikligen ha till följd betydande rubbningar i denna ställning, enär den givetvis komme att medföra en avsevärd ökning i de kvinnliga pensionärernas antal. På grund härav och jämväl med hänsyn därtill, att lärarinnorna till följd av sin kortare tjänstgöringstid skulle komma att till sin pensionering bidra med ett mindre antal pensionsavgifter, än de nu få göra, måste man förutse, att pensionerna efter en sänkning av pensionsåldern måste komma att beräknas efter en lägre procent än den nuvarande och alltså komma att utgå med mindre belopp än nu — ett förhållande, som svårligen torde kunna uppvägas utav förmånen av en tidigare pensionsålder.

Till förhindrande härav skulle emellertid den förändringen möjligen kunna vidtagas, att lärarinnornas pensionsavgifter höjdes i sådan proportion, att den inträdande minskningen i pensionskassornas tillgångar därigenom bleve betäckt. Hur stor denna höjning skulle bli, kan dock först en ingående pensionsstatistisk undersökning giva vid handen.

Naturligtvis kan man även tänka sig, att staten genom ökade anslag till pensionskassorna skulle kunna möjliggöra en sänkning av lärarinnornas pensionsålder, utan att pensionsbeloppen därigenom behövde sänkas eller pensionsavgifterna höjas. Denna möjlighet är dock, åtminstone för närvarande, snarare att anse som en omöjlighet och bör i varje fall vid ärendets behandling inom kretsarna helt lämnas ur räkningen.

Oavsett det nu påpekade sambandet mellan pensionsålder, pensionsbelopp och pensionsavgifter torde dock ytterligare skäl kunna anföras mot en sänkning av den förre. Då det t. ex. kan synas, som om det för en sjuklig och svag lärarinna skulle vara till fördel, om hon tidigare än vad nu är fallet kunde komma i åtnjutande av avkortad pension, må däremot framhållas, att det för hen-

ne är ekonomiskt fördelaktigare att kvarstå i tjänsten och med den stadgade fjärdedelen bidra till sjukvikiens avlönande. Den pension, hon komme att uppbära, skulle nämligen alltid understiga hennes ordinarie lön, även sedan bidraget till vikarien fråndragits, och dessutom ginge hon ju som pensionerad förlustig de lagstadgade naturaförmånerna, bostad och bränsle. Sedan bestämmelserna rörande statsbidrag till avlönande av sjukvikarie för småskollärlarinna genom innevarande års riksdags beslut kommit i full överensstämmelse med de för folkskolans lärare och lärarinnor fastställda, gäller det ovan sagda för småskollärlarinna såväl som för folkskollärlarinna.

Till jämförelse med den av Malmöortens lärareförening lämnade uppgiften, att under åren 1893—1905 över 70 % av de småskollärlarinnor, vilka under nämnda tid avgått med understöd, erhållit avkortat sådant — vilken uppgift centralstyrelsen icke haft tillfälle att kontrollera — må till sist anföras, att motsvarande procenttal under senare år synes ha betydligt nedgått. Sålunda utgjorde de småskollärlarinnor, vilka under åren 1907—1909 avgingo med avkortat understöd, endast omkring 26 % av hela antalet avgångna. Och det synes ej osannolikt, att denna procent kommer att ytterligare sjunka, i samma mån som den senaste löneregleringen hinner göra sina verkningar gällande.

*

Centralstyrelsen har härmed i korthet velat angiva de viktigaste av de skäl, den finner tala för och emot en föreslagen sänkning av de åldersgränser, vilka nu äro gällande för folk- och småskolans lärarinnor för erhållande av pension. Då samtliga dessa skäl hava synts centralstyrelsen tungt vägande, har centralstyrelsen ansett det nödvändigt, att lärarinnorna själva finge allmänt göra uttalanden och framställa önskemål i förevarande ärende. Centralstyrelsen anholder därför, att kretsarna måtte upptaga detsamma till behandling samt därvid låta sina uttalanden dikteras av dem, vilka ensamma beröras av frågan, d. v. s. folk- och småskolans lärarinnor, nämligen på det sättet, att dessa lärarinnekategorier få fatta beslut var

för sig, även om den föregående behandlingen äger rum gemensamt. Uttalandena torde lämpligen göras i form av svar på följande frågor:

I. Anse kretsens lärarinnor, att en sänkning av pensions-
åldern är önskvärd för

a) folkskolans lärarinnor?

b) småskolans lärarinnor?

II. Under förutsättning att så är fallet, efter huru många lev-
nads- och tjänsteår bör

1) hel pension kunna erhållas av

a) folkskolans lärarinnor?

b) småskolans lärarinnor?

2) avkortad pension kunna erhållas av

a) folkskolans lärarinnor?

b) småskolans lärarinnor?

III. Om ökat statsanslag ej kan erhållas, anse kretsens lä-
rarinnor då fördelaktigast för vinnande av en sänk-
ning i pensionsåldern, att

a) pensionsavgifterna höjas, eller att

b) pensionsbeloppen sänkas?

IV. Vilka skäl vilja kretsens lärarinnor anföra för sina ut-
talanden?

Minneslista

för

kretsordförandena och sekreterarna.

1. Kretsmöte utlyses så tidigt, att av centralstyrelsen utsända ärenden kunna vara slutbehandlade samt ve-
derbörligen justerade och styrkta protokollsutdrag däröver
inkomna: rörande val av representanter till ombudsmö-
tet före den 15 juli och övriga protokollsutdrag före 1
november.

11. För att möjliggöra de gemensamma ärendenas
snabba avgörande och såmedelst vinna nödig tid även för
kretsforeningens egna angelägenheter bör kretsordföranden
så snart som möjligt anmoda kretsstyrelsens ledamöter eller
andra lämpliga föreningsmedlemmar att på för hand göra
sig förtrogna med var sitt av de utsända överläggnings-
ämnena samt vid kretsmötet inleda diskussionen därom.
Kunna ej andra lämpliga inledare erhållas, torde ordföran-
den känna sig förpliktad att själv tjänstgöra som sådan.

III. Följande allmänna föreningens ärenden föredra-
gas:

1. Representanter vid ombudsmötet den 8 augusti väljas,
där så ännu icke skett (s. 48).
2. Revisorernas hemställan om ansvarsfrihet bifalles eller
avslås; isenare fallet skall, enligt stadgarnas föreskrift,
fattas beslut om nödiga åtgärder (s. 49).
3. Fyra centralstyrelsemedlemmar väljas (s. 49). Märk: 8
ovalbara!
4. En föreningsrevisor väljes (s. 49). Märk: 14 ovalbara!
5. Arvode beviljas åt sekreteraren (s. 49).
6. Arvode beviljas åt kassaförvaltaren (s. 49).
7. En livförsäkringsrevisor väljes (s. 47). Märk: samtliga
föreningens medlemmar aro valbara, men endast de
i den särskilda gruppen inom livförsäkringsbolaget
Svevia försäkrade äga deltaga i valet!

8. Uttalande göres i fråga om lärarekårens fortsatta utbildning (s. 50).
9. Kretsen tillhörande lärarinnor (folkskollärarinnorna för sig och småskollärarinnorna för sig) sätts i tillfälle att uttala sig i frågan om lärarinnornas pensionsålder (s. 60).
10. Sockenombud utses, där så anses gagneligt.
11. Ombud utses, som kunna å orten främja lärares studieresor (1:a häftet s. 26).
12. Påminnelse göres om Sverges allmänna folkskollärareförenings pedagogiska litteratursällskap (s. 15), om det fortsatta insamlandet av material till en svensk folkundervisnings historia (s. 27) och om tillvaratagande av äldre skolmaterie.
13. Påminnelse göres rörande önskvärdenheten av åtgärder för åstadkommande inom kretsens område av skolbibliotek och folkbibliotek (s. 21).
14. Erinran göres om vikten av att stödja föreningens organ Svensk Lärartidning (s. 39).
15. Erinran göres om betydelsen för föreningen och dess medlemmar av att verka för spridning av barnbiblioteket Saga samt jultidningarna Jultomten och Tummeliten (s. 42).
16. Erinran göres om möjligheten att på fördelaktiga villkor erhålla livförsäkring (s. 47).
17. Påminnelse göres rörande insamling av bidrag till fonden för S. A. F:s eget hem (s. 38).
18. Påminnelse göres rörande insamlande av bidrag till en vård å Emil Hammarlunds grav (s. 42).
19. Minst två personer utses att justera kretsmötets protokoll (såvida justering ej verkställs av kretsforeningen själv före protokollsutdragens insändande till centralstyrelsen).

IV. I valprotokollen upptagas alla de valbara personer, på vilka röster avgivits, jämte vederbörliga röstetal.

På det att arbetet med sammanställandet av kretsforeningarnas beslut och uttalanden måtte kunna samtidigt utföras av flera personer, är det nödvändigt, att dessa beslut och uttalanden fördelas på å skilda papper skrivna protokollsutdrag: ett för val av representanter vid ombudsmötet (1), ett för de årligen återkommande för-

valtningsärendena (2—7), ett angående lärarekårens fortsatta utbildning (8), ett för folkskollärarinnornas och ett för småskollärarinnornas uttalande rörande pensionsåldern (9—10).

Så tidigt som möjligt ombesörjer ordföranden, att protokollsutdragen bliva på behörigt sätt utskrivna samt därpå till centralstyrelsen insända, det första före den 15 juli och de övriga före den 1 november, samtliga under adress: Centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening, Stockholm Ö.

(Förkortningen S. A. F. bör ej användas, när den visat sig medföra förväxling).

För bevarandets och bevarandes skull böra utdragen göras på fast papper av vanligt skrivarksformat, icke — såsom understundom skett — på tunt genomskinligt papper i oktav eller kvart. Vid inre kanten lämnas en bred marginal.

För att sammanförandet av utdragens innehåll ej måtte onödigt försvåras, är det synnerligen fördelaktigt, om de avfattas i enlighet med följande fem formulär:

[Utdraget 1.]

N-kretsen.

Allmänna föreningens ärenden.

Utdrag av protokoll, hållet vid N-kretsens möte i N. den 1910.

§ 00.

1. a) Till representanter vid ombudsmötet valdes:

A. i B.

C. i D.

b) Till suppleanter valdes:

A. i B.

C. i D.

§ 00.

Att justera mötets protokoll utsågs.....

Justerat: N. som ovan

Rätt avskrivet intygar: Sekreterare. Sekreterare.

[Utdraget 2.]

N-kretsen.

Allmänna föreningsens ärenden.

Utdrag av protokoll, hållet vid N-kretsens
möte i N. den 1910.

§ 00.

2. Med anledning af revisorernas hemställan
3. Vid med slutna sedlar företaget val av fyra centralstyrelsemedlemmar erhö
- A. i B. 00 röster
- C. i D. 00 ,
4. Vid med slutna sedlar företaget val av en föreningsrevisor erhö
- A. i B. 00 röster
- C. i D. 00 ,
5. I arvode åt sekreteraren beviljades 00 kronor.
6. I arvode åt kassaförvaltaren beviljades 00 kronor.
7. Vid av de i den särskilda gruppen inom Livförsäkringsbolaget Svecia försäkrade företaget val av en livförsäkringsrevisor erhö
- A. i B. 00 röster
- C. i D. 00 ,

§ 00.

Att justera mötets protokoll utsågos.....

Justerat: .. N. som ovan

Rätt avskrivet intygar:
Sekreterare. Sekreterare.

[Utdraget 3.]

N-kretsen.

Allmänna föreningsens ärenden.

Utdrag av protokoll, hållet vid N-kretsens
möte i N. den 1910.

§ 00.

8. I fråga om lärarekårens fortsatta utbildning gjordes följande uttalanden:
- Frågan 1:
- o. s. v.

§ 00.

Att justera mötets protokoll utsågos.....

Justerat: .. N. som ovan

Rätt avskrivet intygar:
Sekreterare. Sekreterare.

[Utdraget 4.]

N-kretsen.

Allmänna föreningsens ärenden.

Utdrag av protokoll, hållet vid N-kretsens
möte i N. den 1910.

§ 00.

9. I fråga om folkskollärarinnornas pensionsålder gjorde kretsen tillhörande folkskollärarinnor följande uttalanden:

Frågan 1:

o. s. v.

§ 00.

Att justera mötets protokoll utsågos.....

Justerat:..... N. som ovan

Rätt avskrivet intygar:
Sekreterare. Sekreterare.

[Utdraget 5.]

N-kretsen.

Allmänna föreningsens ärenden.

Utdrag af protokoll, hållet vid N-kretsens
möte i N. den 1910.

§ 00.

10. I fråga om småskollärarinnornas pensionsålder gjorde kretsen tillhörande småskollärarinnor följande uttalanden

Frågan 1

o. s. v.

§ 00.

Att justera mötets protokoll utsågos.....

Justerat: N. som ovan

Rätt avskrivet intygar:
Sekreterare. Sekreterare.

V. För att främja samarbetet mellan länsombuden och sockenombuden och såmedels underlätta deras bemödanden att befordra föreningsens intressen och tillslutningen till densamma är det önskvärt, att kretsordföranden ombestyr, att strax efter sedan val av sockenombud skett, till vederbörande länsombud insändes uppgift å de valda.

VI. Före instundande i november insänder kretsordföranden till centralstyrelsens kassaförvaltare J. J. Dalström, Stockholm Va (ej till centralstyrelsen):

1. Förteckning över kretsföreningens medlemmar under 1910, upptagande deras namn, titel och adress.

Vid uppgörande av denna förteckning användes den blankett, som kommer att tillsändas varje kretsordförande. De å blanketten lämnade anvisningarna börja på det i noggrannaste iakttagas. I händelse av så stora ändringar, att ifrågavarande blankett ej kan begagnas, bör annan sådan rekvideras eller ock särskild lista skrivas, denna senare dock alltid med strängt iakttagande av samma uppställning som i den tryckta katalogen. Endast halvarksformat må användas. Varje slags avvikelse från de för dessa listor lämnade anvisningarna åstadkommer en mängd onödigt arbete för centralstyrelsen samt ökade kostnader för sättning och korrekture. Kretsordförandena torde omsorgsfullt tillse, att namnen äro rätt stavade och att adresser samt övriga uppgifter äro korrekta. Förteckningen kommer nämligen att i dessa fall troget återgiva de insända manuskripten.

2. Årsavgifterna för 1910, för varje å medlemsförteckningen upptagen person två (2) kronor, (stadgarnas § 17 och 18) samt reversal å beloppet. (Blankett till reversal sändes samtidigt med blankett till medlemsförteckning).

Härvid torde beaktas:

- att avgifterna helst sändas på en gång för hela kretsen;
- att penningar helst sändas genom postanvisning, i alla händelser icke i orekommenderat brev;
- att frimärken icke mottagas i likvid;
- att insända avgifter kvitteras i Svensk Lärartidning inom 14 dagar efter mottagandet eller, ifall uttrycklig begäran härom framställles, å särskilt brevkort.

Bilagor.

Bilaga I.

Fortsättningsskolan.

Naturkunnighetens tillämpning å lanthushållningen.

Till Folkundervisningskommittén, Stockholm.

Sedan en lång följd av år tillbaka har frågan om fortsättningsskolans anordning och verksamhet i vårt land varit föremål för Sverges allmänna folkskollärareförenings uppmärksamhet. Den meningen har därvid så småningom stadgat sig, att denna skola för att rätt fylla sin uppgift kräver en genomgripande omdaning. Sagda mening kom år 1907, då samtliga kretsar inom föreningen sattes i tillfälle att uttala sig i frågan, på ett synnerligen tydligt sätt till uttryck. Allmänt ansågo kretsarna nämligen, att fortsättningsskolan, som är avsedd att giva en fortsatt utbildning åt de barn, vilka genomgått den obligatoriska folkskolekursen, och av vilka de flesta inträtt i arbete för livsuppehållet, icke finge stanna vid att huvudsakligen vara en repetitionsskola utan måste, med strängt fasthållande av sitt utvecklande och uppfostrande huvudsyfte, ombildas i avgjort praktisk riktning, så att undervisningen i densamma toge mera sikte på lärjungarnas framtida uppgifter såsom medborgare och såsom enskilda, särskilt med avseende å deras blivande leynadskall. I överensstämmelse härmed uttalade sig kretsarna också för sådana ändrade bestämmelser i folkskolestadgan, som skulle möjliggöra en omläggning av fortsättningsskolan i den angivna riktningen.

Med anledning härav ingick centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening den 23 maj 1908 till k. m. t. med underdånig skrivelse i ärendet, och har denna skrivelse, enligt vad som kommit till centralstyrelsens kännedom, sedermera remitterats till Folkundervisningskommittén.

Under senaste tiden hava emellertid liknande önskemål rörande fortsättningsskolans ombildning i praktisk riktning, ehuru understundom i mera begränsad form, även från andra håll blivit framställda. Så har t. ex. hushållningssällskapens ombudsmöte 1908 ingått till k. m. t. med underdånig hemställan om en fullständig omorganisation i praktisk riktning av hela vårt folkbildningsväsen; 1908 års kyrkomöte och 1909 års riksdag hade att behandla motioner, avseende folkuppfostringsväsendets utveckling i mera praktisk riktning; lantbruksundervisningskommittén har i sitt till k. m. t. avgivna betänkande den 12 december 1908 hemställt, att fortsättningsskolorna i vårt lands jordbruksbygder måtte på sin läroplan upptaga jordbrukslära och husdjurskötsel, och talrika uttalanden rörande folkundervisningens omläggning i praktisk riktning hava i tidningspressen framkommit. Trots yrkandena på en fullständig ombildning i praktisk riktning av hela vårt folkundervisningsväsen, synes man dock allmänt vara ense därom, att den skolmässiga utbildningen för den blivande yrkesutövningen icke bör få göra intrång på den grundläggande barndomsbildningen och sålunda icke kan förläggas till den egentliga folkskolan utan självfallet måste anses tillhöra folkskolans överbyggnader, särskilt fortsättningsskolan. De önskemål rörande fortsättningsskolan, som av kretsarna inom Sverges allmänna folkskollärareförening år 1907 tydligt uttalades, och som förut mångfaldiga gånger vid lärarmöten och i skolpressen kommit till uttryck men fått förklaringa ohörda, synes sålunda numera hava att påräkna gehör inom vida kretsar.

Under sådana omständigheter har tiden synt vara inne för folkskolans lärarekår att, vad på den ankommer, vidtaga närmare förberedelser för det länge närda önskemålets förverkligande, detta så mycket mera, som skoldistriktet redan under nuvarande förhållanden äga rätt att i någon mån anordna undervisningen i fortsättningsskolan efter de skiftande behov, som göra sig gällande inom olika delar av vårt land.

Till sådana förberedelser måste i första hand räknas, att åtgärder vidtagas för att folkskolans lärare skola erhålla den erforderliga fackutbildningen. Och att ett starkt behov av specialbildning för det nämnda ändamålet föreligger är tydligt, då seminarierna i förevarande hänseende föga kunnat åtgöra. Antagligt är väl också, att seminarierna även framdeles på grund av de växlande behoven inom fortsättningsskolorna på olika orter måste avstå från denna alldeles speciella lärareutbildning, och att densamma måste överlämnas åt särskilda kurser. Förslag har därför väckts inom centralstyrelsen, att denna skulle vidtaga åtgärder för att under sommarferierna få dylika fortsättningskurser till stånd för dem av folkskolans lärare, som därav äro i behov i och för undervisningen i fortsättningsskolan.

Centralstyrelsen har tagit detta förslag i övervägande och funnit detsamma beaktansvärt. Givet är, att fortsättningsskolorna för att tillgodose olika behov måste vara organiserade efter ganska olika typer. Eftersom de flesta fortsättningsskolor emel-

lertid förefinnas på landsbygden, där jordbruket är huvudnäringen, har centralstyrelsen tänkt sig, att man i första hand borde söka få till stånd kurser, avseende naturkunnighetens tillämpning på lantushållningen.

Föremålet för undervisningen i dessa kurser ha synt centralstyrelsen kunna bli ungefär följande:

1. Allmän lantushållning, omfattande a) de olika jordarternas uppkomst, egenskaper, bearbetning och förbättring, b) kulturväxternas näringsämnen, gödsling, förädling och odling;

2. Allmän husdjurskötsel, omfattande a) Sverges nuvarande husdjursraser och deras förädling; b) husdjurens näringsbehov, fodermedlens sammansättning och egenskaper samt grunderna för husdjurens utfodring; c) mjölkhushållningens betydelse, mjölkens sammansättning, förvaring och fraktning samt grunddragen av densammes förädling till smör och ost.

Med frågan om fortsättningsskolorna på landsbygden och dessas ombildning i mera praktisk riktning sammanhänger emellertid icke blott frågan om lärarekårens fackutbildning för ändamålet utan även spörsmålet om den folkskola, vars undervisning skulle utgöra den grundval, på vilken den praktiska utbildningen av fortsättningsskolans lärjungar skulle uppföras. Det ligger nämligen i öppen dag, att lärjungarna måste redan i själva folkskolan hava inhämtat de förutsättningar, som äro nödvändiga, för att de skola kunna tillägna sig den undervisning rörande lantushållning m. m., som fortsättningsskolorna skulle erbjuda.

Beträffande undervisningen i fortsättningsskolorna på landsbygden och förutsättningarna för att denna undervisning skall bli till omedelbar nytta för lantushållningen har centralstyrelsen ansett sig böra inhämta kretsföreningarnas i Sverges allmänna folkskollärareförening mening, och fördenskull till sagda kretsföreningar utsänt följande frågor:

I. Anser kretsen, att naturkunnighet, tillämpad på lantushållningen, bör ingå i läroplanen för fortsättningsskolan på den egentliga landsbygden?

II. Anser kretsen, att för detta ändamål särskilda fortbildningskurser, innefattande allmän lantushållning och husdjurskötsel, böra anordnas för folkskolans lärare?

III. Enligt vilka typer i gällande normalplan kan enligt kretsens mening den egentliga folkskolan vara anordnad, om den skall kunna lämna det nödvändiga underlaget för en sådan praktisk undervisning i fortsättningsskolan, som här åsyftas?

IV. Vilka önskemål i öfrigt vill kretsen uttala rörande detta ärendet?

Enligt de till centralstyrelsen inkomna protokollutdragen har ärendet behandlats av 273 röstberättigade kretsföreningar.

I. Genom att jakande besvara första frågan hava 246 kretsföreningar uttalat som sin åsikt, att naturkunnighet, tillämpad på lantushållningen, bör ingå i läroplanen för fortsättningsskolan på den egentliga landsbygden.

11 kretsar hava besvarat denna fråga med nej. Som motiv härför har äv en del kretsar anförts, att fortsättningsskolans ytterst knappa tid icke medgiver sådan undervisning; av andra att folkskolan på landet i allmänhet är så dåligt organiserad, att den i regel icke kan utgöra tillräckligt god grundval för fortsättningsskolor av den tilltänkta typen.

16 kretsar hava lämnat frågan obesvarad och således härutinnan icke velat uttala någon bestämd mening.

II. För anordnande av sådana fortbildningskurser, som i den andra frågan angivas, hava 244 kretsar uttalat sig, varemot 7 kretsar besvarat frågan med nej. Övriga 22 kretsar hava icke ansett sig böra uttala någon bestämd mening.

Beträffande de sålunda ifrågasatta kurserna och lärarnas fortbildning i övrigt för ändamålet hava följande önskemål uttalats: av 16 kretsar, att allmänna kurser måtte anordnas vid t. ex. Nääs; av 15 kretsar, att lokala kurser måtte anordnas i de särskilda länen; av 34 kretsar, att stipendier måtte för ändamålet tilldelas kursdeltagarna, och av 16 kretsar, att understöden åt kursdeltagarna från staten eller hushållningssällskapen måtte bli så stora, att lärarna själva icke betungas med utgifter för deltagandet.

III. Tredje frågan har besvarats av 238 kretsar.

185 kretsar hava hänvisat till bestämda typer i normalplanen. De flesta av dem hava ansett, att endast litt. A, B och E kunna lämna det nödvändiga underlaget för en sådan fortsättningsskola som den åsyftade. Övriga skolformer hava av ett mycket litet antal kretsar ansetts lämpliga. Så har litt. C nämnts endast av 16 kretsar, litt. D av 9, litt. F av 4 och litt. B2 av 1. 38 kretsar hava utan angivande av littera format svaret så, att de anse endast skolor med hel lästid dugliga för den ifrågavarande uppgiften; endast 13 kretsar hava uttalat den meningen, att fortsättningsskola bör kunna byggas på alla nuvarande skolformer.

IV. Utom de särskilda önskemål, som ovan anförts i samband med andra frågan, hava följande önskemål uttalats i anslutning till centralstyrelsens fjärde fråga:

av 92 kretsar att fortsättningsskolan måtte bli obligatorisk; av 75 kretsar, att fortsättningsskolans lärotid måtte utsträckas (55 kretsar vilja ha den minst 2-årig, 14 kretsar flerårig); av 11 kretsar, att fortsättningsskolans lärotid förläggas helt utanför den egentliga folkskolans; av 11 kretsar, att lämpligt försöksfält tilldelas varje skola; av 7 kretsar, att fortsättningsskolans allmänbildande och karaktärsdanande uppgift icke måtte tillbakasättas; av 7 kretsar, att god och ändamålsenlig materiell måtte anskaffas till skolorna, samt av 5 kretsar, att långre tid än hittills måtte anslås åt ämnet naturlära.

Med stort flertal hava således kretsarna inom Sverges allmänna folkskollärareförening uttalat sig för

att naturkunnighet, tillämpad på lanthushållningen, bör ingå i läroplanen för fortsättningsskolan på den egentliga landsbygden,

att för detta ändamål särskilda fortbildningskurser, innefattande allmän lanthushållning och husdjurskötsel, böra anordnas för folkskolans lärare, och

att i regeln endast folkskolor med heltidsläsning kunna lämna det nödvändiga underlaget för en sådan praktisk undervisning i fortsättningsskolan, som här åsyftas.

Då Folkundervisningskommittén bland annat har i uppdrag att framlägga förslag rörande fortsättningsskolans organisation och läroplaner, har centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening ansett sig böra bringa ovanstående till kommitténs kännedom och anhåller centralstyrelsen vördsamt,

att Folkundervisningskommittén vid utarbetandet av sina förslag ville, i den mån sig göra låter, taga hänsyn till de ovan anförda uttalanden, som av kretsarna inom Sverges allmänna folkskollärareförening blivit gjorda.

Stockholm den 10 maj 1910.

För Sverges allmänna folkskollärareförenings centralstyrelse.

Dess verkställande utskott

(Namnunderskrifter.)

Bilaga II.

Överbyggnader till folkskolan.

Författningar rörande dessa.

Ur riksdagens skrivelse år 1909 n:r 249:

II. Anslaget till kommunala mellanskolor.

Eders k. m:t har föreslagit, att understöd må utgå till av kommun upprättade och underhållna mellanskolor.

Riksdagen har godkänt detta förslag såsom innebärande lösningen av en fråga, som under de senare åren på många orter blifvit allt mera aktuell, nämligen den om anordnande av överbyggnader på folkskolan, vilka avse att bibringa den allmänt medborgerliga bildning, som genom realskolexamen vitsordas. För att mellanskolan skall fylla denna sin uppgift, måste garanti gifvas för att mellanskolans undervisning blir likvärdig med realskolans. I detta syfte har Eders k. m:t föreslagit och riksdagen godkänt, att den kommunala mellan-

skolan skall stå under inseeende av öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk och vara underkastad den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som k. m:t kan finna gott föreskriva.

Med anledning av Eders k. m:t förslag, att de kommunala mellanskolorna må erhålla understöd av samma anslag och på samma villkor som enskilda mellanskolor, har av motionärer yrkats, dels att de kommunala mellanskolorna icke skulle vara delaktiga av de enskilda skolornas anslag utan erhålla antingen eget anslag eller del i samma anslag som de högre folkskolorna, dels att villkoren för deras understöd skulle ändras i flera afseenden.

Riksdagen har med anledning av Eders k. m:t förslag och de nämnda motionärernas yrkanden beslutat, att i riksstaten uppföra ett anslag å 10,000 kronor med titel »kommunala mellanskolor». Detta anslag skall vara ett förslagsanslag, på det att kommun, som upprättar en mellanskola och i öfrigt uppfyller de stadgade bestämmelserna, må vara viss om statsunderstöd. Därjämte har riksdagen ändrat de av Eders k. m:t föreslagna bestämmelserna i följande utseende.

Mom. 1 har omredigerats, enär anslaget skall tillgodose endast kommunala skolor. För att skilja mellanskolan från andra överbyggnader på folkskolan har mellanskolans mål angivits. Därjämte har tillfogats ett nytt stycke i avsikt att begränsa statens uppföring för skolor av denna typ på samma ort: I samma kommun må statsunderstöd ej tilldelas flera kommunala mellanskolor utan att i samtliga dessa skolor klasserna äro i lämplig grad fyllda.

(Om enskild mellanskola: Mom. 1. Enär uppkomsten av enskild mellanskola, som konkurrerar med allmänt läroverk eller statsunderstödd mellanskola å samma ort, icke bör uppmuntras, när ej de sistnämnda klasser äro fyllda, har ett andra stycke tillagts av följande lydelse: Enskild mellanskola å ort, där allmänt läroverk eller statsunderstödd mellanskola finnes, må erhålla understöd, endast om lärjungeantalet i motsvarande klasser af allmänt läroverk respektive i redan befintlig statsunderstödd mellanskola under de senaste tre åren uppgått i medeltal till 100).

Mom. 2 och 6 hava ändrats på samma sätt som i fråga om enskilda mellanskolor.

(Om enskild mellanskola: Mom. 2. En mellanskola bör icke mottaga andra lärjungar än sådana som visat sig innehava de kunskaper, vilka meddelas i folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ, litt. A. Däremot anser riksdagen det icke nödvändigt, att folkskolan på platsen skall vara just av denna typ, då det nämnda bildningsmålet kan inhämtas även i andra skolformer. Momentet har för den skull omformulerats.)

Mom. 3. Av skäl, som riksdagen anfört i fråga om de enskilda mellanskolorna, har klassernas antal bestämts till 4 och lärjungeantalets minimum till 32.

(Om enskild mellanskola: Mom. 3. Det är uppenbarligen av stor vikt, att examen avlagd vid mellanskolan är fullt likvärdig med realskoleexamen. Med nu gällande fordringar i denna examen torde mellanskolan icke kunna medhinnas realskolans kurser på tre år, utan att lärjungarna utsättas för faran av att överansträngas. På grund härav har årsklassernas antal bestämts till minst 4 i stället för minst 3.

Minimiantalet lärjungar har höjts från 18 till 32. Är lärjungarnes antal mindre, synes skäl ej föreligga för statsunderstöds beviljande).

Enligt detta moment, sådant det lyder i Eders k. m:ts förslag, skall statsunderstöd kunna beviljas först, sedan mellanskolan i tre år haft ett visst antal lärjungar. Detta innebär, att kommun, som vill upprätta en mellanskola, måste under flera år ensam bära alla kostnader. Otvivelaktigt skulle en sådan bestämmelse i hög grad försvåra uppkomsten av dylika skolor.

Riksdagen, som återkommer till denna fråga i samband med frågan om anslaget till högre folkskolor, har beslutat att ur detta moment utesluta orden »under de senaste tre åren» och »haft i medeltal», varigenom understödets beviljande göres oberoende av lärjungeantalet under föregående år.

Mom. 7 har ändrats sålunda: Skolan skall till sitt förfogande hava tjänliga undervisningslokaler och erforderlig undervisningsmaterie. Detta innebär, förutom endast redaktionell ändring, att riksdagen ur detta moment utesluter bestämmelserna om lärarinnors avlöning och pensionering.

Enligt Eders k. m:ts förslag skulle härför gälla samma bestämmelser som i fråga om de enskilda skolorna. Detta innebär, att ingenting skulle stadgas angående de manliga lärarnas kompetens och avlöning samt att lärarinnors avlöning skulle bli lägre än vid de högre folkskolorna och kompetensvillkor för dem gälla endast lönetursrätt icke anställning; dessa kompetensfordringar skulle vara lägre än de, som gälla för lärarinnans ställning vid högre folkskola.

Riksdagen finner sig icke i fråga om de kommunala mellanskolorna kunna godkänna hvad Eders k. m:t sålunda föreslagit, oaktat motsvarande bestämmelser av riksdagen godkänts i fråga om de enskilda skolorna. Anledningen härtill är det nära sambandet mellan de kommunala mellanskolorna och de högre folkskolorna.

Med hänsyn till detta samband och särskilt därtill, att de kommunala mellanskolorna säkerligen ofta komma att uppstå genom ombildning av högre folkskolor, har inom riksdagen yrkats, att lärare och lärarinnor vid kommunala mellanskolor skola i afseende på kompetensfordringar och avlöningsförmåner likställas med lärare och lärarinnor vid högre folkskolor.

Riksdagen finner sig, i saknad av närmare utredning, icke heller kunna godkänna detta förslag i annan mån, än att lärare och lärarinnors avlöning tillsvidare så bestämmas, intill dess annorlunda varder stadgat. Sådan bestämmelse har riksdagen

dagen uppfört såsom mom. 11. (Se här nedan!). Emellertid är denna fråga av den vikt, att riksdagen beslutat hos Eders k. m:t anhänga om utredning och förslag till definitivt ordnande av denna lärarekårs avlönings- och pensionsförhållanden.

Riksdagen vill därvid framhålla å ena sidan, att såväl kompetensfordringar som avlöningsförmåner böra avvägas med hänsyn därtill, att mellanskolans undervisning måste hållas uppe på samma plan som realskolans och dess examen bliva fullt likvärdig med examen vid realskolan, å andra sidan att kompetensfordringarna icke få ställas så, att dugliga lärare och lärarinnor, som äro behöriga för ordinarie anställning vid högre folkskolor, uteslutas från möjligheten att, sedan deras reella kompetens prövats av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, vinna anställning vid kommunala mellanskolor.

Mom. 10 har ändrats på samma sätt som i fråga om enskilda mellanskolor. Men därjämte har riksdagen till detta moment fogat en bestämmelse, enligt vilken staten tills vidare bidrager till lärarepersonalens ålderstillägg enligt de grunder, som gälla för högre folkskolor.

På grund av vad sålunda anförts, har riksdagen beslutat

dels att å riksstatsens åttonde huvudtitel uppföra ett förslagsanslag under titeln kommunala mellanskolor å 10,000 kronor att utgå i enlighet med nedan angivna bestämmelser:

1. Av anslaget till kommunala mellanskolor må understöd kunna utgå till av kommun upprättade och underhållna skolor, vilka avse att bibringa den allmänt medborgerliga bildning som genom realskoleexamen vitsordas, och som utgöra överbyggnader på den egentliga folkskolan samt i avseende å inträdesfordringarna förutsätta det kunskapsmått, som inhämtas i högsta årskursen av folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ litt. A.

I samma kommun må statsunderstöd ej tilldelas flera kommunala mellanskolor, utan att i samtliga dessa skolor klasserna äro i lämplig grad fyllda.

2. Inträdessökande skall vid offentlig prövning visa sig innehava det i punkt 1 omnämnda kunskapsmålet.

3. Skolan skall omfatta fyra årsklasser utöver den egentliga folkskolan och i dessa klasser hava sammanlagt minst 32 lärjungar.

4. Varje årsklass skall i läroämnena åtnjuta skild undervisning.

5. Vid skola, däri gossar undervisas, skall finnas minst en manlig lärare med full tjänstgöring och vid skola, däri flickor undervisas, skall finnas minst en kvinnlig lärare med full tjänstgöring. Finnes i kommun endast en kommunal mellanskola, skall denna vara avsedd för såväl gossar som flickor.

6. Undervisningen skall fortgå under minst 38 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lov dagar inberäknade.

7. Skolan skall till sitt förfogande hava tjänliga undervisningslokaler och erforderlig undervisningsmaterieell.

8. Därest terminsavgifterna upptagas av lärjungarna, skall frågan om befrielse från eller nedsättning i sådana avgifter handläggas av en nämnd, bestående av skolans inspektör och föreståndare eller föreståndarinna, samt en av kommunalstyrelsen utsedd ledamot, och skall härvid iakttagas, att terminsavgifter ej må uttagas av medellösa lärjungar från kommunen.

9. Skolan skall stå under inseeende av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk samt vara underkastad den kontroll och de bestämmelser i övrigt, som k. m:t kan finna gott föreskriva.

10. Statsunderstödet till kommunal mellanskola utgår med 4,800 kronor, varjämte skola, där flickor undervisas, må kunna erhålla ett särskilt understöd till undervisning i huslig ekonomi, ej överstigande 600 kronor, allt för år räknat. Därjämte skola till varje kommunal mellanskola av statsmedel utgå två tredjedelar av de ålderstillägg, som enligt mom. 11 skola utgå till lärare och lärarinnor vid sådan skola.

11. De vid skolan anställda lärarna och lärarinnorna, skola, intill dess särskilda bestämmelser därom bliva utfärdade, avlönas enligt de för högre folkskolor gällande grunder, varjämte kommunen skall bidraga till deras pensionering enligt de bestämmelser, som framdeles må vara stadgade;

dels att hos Eders k. m:t hemställa om utredning och förslag ifråga om avlönings- och pensionsförmåner åt lärare och lärarinnor vid kommunala mellanskolor.

III. Anslaget till högre folkskolor:

I det statsrådsprotokoll, som bilagts propositionen, framhålles det samband, som förefinnes mellan de kommunala mellanskolorna och de hittills bestående överbyggnaderna på folkskolan, nämligen de högre folkskoleavdelningarna och de högre folkskolorna. Detta samband har ytterligare betonats av flera motionärer. Dessa ha fruktat, att sistnämnda överbyggnader skulle komma att fullständigt uppgå i de kommunala mellanskolorna, om staten skulle lämna dem i en sämre ställning än mellanskolorna. De ha därför yrkat, att anslaget till de högre folkskolorna skulle ökas och understöd lämnas till dem icke såsom nu för högst två årsklasser utan för högst fyra årsklasser, alltså till samma maximibelopp som Eders k. m:t föreslagit för mellanskolorna.

Därjämte har uppmärksamheten riktats därpå, att sådana ändringar i bestämmelserna rörande högre folkskolans understöd borde göras, att det vunnes en naturlig övergång från den högre folkskolan till den kommunala mellanskolan. Denna övergång borde vara sådan, att kommunerna icke under densamma för något år förlorade statsunderstödet till skolan.

Om det därjämte medgäves, att understöd finge utgå även till högre folkskola å ort, där allmänt läroverk finnes, så skulle

den förmånen beredas varje kommun, som ville upprätta en kommunal mellanskola, att den kunde, om den iklädde sig de stadgade förbindelserna, vara viss om att erhålla understöd åt skolan från första året.

Med anledning av dessa motioner har riksdagen beslutat att höja det nu å riksstatens åttonde huvudtitel uppförda förslagsanslaget till högre folkskolor å 32,000 kronor till 58,000 kronor att utgå i enlighet med nu gällande bestämmelser, dock med följande ändrade lydelse av första punkten:

Av anslaget till högre folkskolor må understöd kunna utgå till skolor, som för ett eller gemensamt för flera skoldistrikt inrättas i ändamål att bereda barn, som genomgått den egentliga folkskolan eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan att barnen därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning för duglighet och hårdighet vid arbete. Understödet kan för varje skola utgå

de's till högst dubbla beloppet av vad till skolan i distriktet sammanskjutes, dock högst 1,200 kronor årligen för varje årsklass och för varje skola ej överskridande 4,800 kronor om året.

dels ock därutöver två tredjedelar av i punkt 2 omfördälda ålderstillägg till lärares avlöning, allt under de i punkterna 2—6 angivna villkoren.

Önskar kommun få högre folkskola av k. m:t erkänd som kommunal mellanskola, må sådant ske, först sedan mellanskolans undervisningsplan i dess helhet blivit i skolan tilllämpad och sedan skolans undervisning samt lärarnas kompetens blivit av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk prövade.

*

Med anledning av denna riksdagens skrivelse har k. m:t utfärdat följande två kungörelser:

I. Angående statsunderstöd åt kommunala mellanskolor den 29 okt. 1909:

Vi GUSTAF etc., göre vederligt: riksdagen har i skrivelse den 21 maj 1909 anmält, att riksdagen, med anledning av Vår framställning angående statsunderstöd till kommunala och enskilda läroanstalter samt i ärendet inom riksdagen väckta motioner, beslutat bland annat

att å riksstatens åttonde huvudtitel uppföra ett förslagsanslag under titeln kommunala mellanskolor å 10,000 kronor att utgå i enlighet med nedan angivna bestämmelser:

(Här äro införda punkterna 1—11 i riksdagens ovanstående skrivelse).

Vid anmälan av detta riksdagens beslut hava Vi funnit gott

godkänna detsamma i vad det icke överensstämmer med Vår framställning.

Tillika hava Vi funnit gott föreskriva:

att understöden skola tilldelas skolorna för perioder av tre år, därest icke i särskilda fall omständigheterna giva anledning till bestämmandet av en kortare tid.

att understöden för undervisning i huslig ekonomi skola utgå med högst 400 kronor för en kurs i ämnet omfattande en lärjungegrupp samt därutöver med högst 200 kronor för ytterligare undervisning i ämnet; ävensom

att kommun, som önskar att för tidsperioden 1910—1912 eller viss del därav erhålla understöd från anslaget till kommunala mellanskolor, äger att före den 15 februari 1910 till överstyrelsen för rikets allmänna läroverk inkomma med till Oss ställd underdånig ansökan därom jämte uppgift å det belopp, som sökes.

I ansökan böra meddelas upplysningar i följande avseenden, nämligen i frågan om:

1) skolans ändamål, tillkomst och hittillsvarande utveckling;

2) åt skolan eller dess föreståndare beviljad förmån, såsom rätt att anställa realskoleexamen eller dimissionsrätt till vissa klasser av de allmänna läroverken;

3) skolans inspektor och styrelse ävensom den vid skolan anställda läkaren;

4) skolans indelning i klasser, varvid bör meddelas dels huruvida dessa klasser undervisas vardera på en avdelning eller på parallellavdelningar samt huruvida och i så fall till vilken utsträckning två eller flera klasser undervisas tillsammans,

dels huru många årsklasser med hänsyn till lärjungarnas ålder och lärokurserna läroanstalten omfattar utöver den egentliga folkskolan;

5) lärjungeantalet i skolans särskilda klasser höstterminen 1909;

6) undervisningsämnen (läro- och övningsämnen) för varje klass, ävensom antal timmar i veckan för varje ämne, börande tillika upplysas, huruvida alla ämnen äro obligatoriska eller om ett eller flera äro valfria;

7) de särskilda klassernas lärokurser i varje ämne läsåret 1908—1909 samt eventuellt beslutade ändringar av kurserna för läsåret 1909—1910;

8) antalet läsveckor under vardera terminen av läsåret 1908—1909, varvid redogörelse lämnas för de längre eller kortare lov, som givits lärjungarna under sagda läsår;

9) arbetsordningarna för vår- och höstterminen 1909, varvid böra angivas för de särskilda avdelningarna undervisningstimmarna för varje dag samt för varje timme såväl läro- eller övningsämne som lärarens eller lärarinnans namn;

10) storleken av de för skolan använda lokalerna, jämte uppgift på de särskilda rummens användning, ävensom på lärjungantalet, som i dem undervisas;

11) den skolan tillhöriga undervisningsmaterielen, varvid en kortfattad redogörelse lämnas för materielen i varje särskilt ämne;

12) vid läroanstalten höstterminen 1909 tjänstgörande föreståndare, föreståndarinna, lärare och lärarinnor med uppgift angående omfattningen av deras tjänstgöring höstterminen 1909 samt angående den utbildning de erhållit för sitt kall;

13) under läsåret 1908—1909 tjänstgörande föreståndare, föreståndarinna, lärare och lärarinnor med uppgift angående omfattningen av deras tjänstgöring samt till var och en av dem för läsåret 1908—1909 utbetalda arvoden;

14) beloppet av lärjungarnas terminsavgifter, i händelse sådana utgått, i varje klass under läsåret 1908—1909, i vilket hänseende upplysning särskilt bör meddelas angående dels avgifterna för undervisning i valfria ämnen, därest sådana avgifter förekommit, dels befrielser från eller nedsättningar av avgifter, dels ock beslutade eller påtänkta ändringar med avseende på avgifter eller befrielser;

15) inkomster och utgifter för senaste förflutna räkenskapsår;

samt därest understöd sökes för undervisning i huslig ekonomi;

16) undervisningen i huslig ekonomi under läsåret 1908—1909, ifall sådan undervisning vid skolan då förekommit, med uppgift om de deltagande lärjungarnas antal, fördelning i grupper, den tid, som undervisningen omfattat för varje grupp, lokalens beskaffenhet samt lärarinnornas kompetens och avlöning; börande i sammanhang härmed även meddelas inträdda förändringar i dessa förhållanden för läsåret 1909—1910.

Därjämte skola ansökningarna åtföljas av:

17) vid skolan anställd läkares intyg, huruvida lokalerna äro tjänliga med hänsyn till utrymme, uppvärmning, ventilation, belysning och inredning; ävensom huruvida anordningarna vid skolan i övrigt äro i hygieniskt hänseende tillfredsställande samt undervisningen så ordnad, att överansträngning av lärjungarna därigenom icke föranledes; samt

18) handling, varav framgår att skolan är av kommunen underhållen.

I sammanhang med prövning av ansökningarna vilja Vi besluta angående den kontroll över skolornas verksamhet samt övriga villkor för understöds åtnjutande, som vi kunna finna skäligt föreskriva.

Tabellformulär för meddelande av flertalet bland här fördrade upplysningar tillhandahållas hos registratören i Vårt ecklesiastikdepartement samt registratören hos överstyrelsen för rikets allmänna läroverk.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1910.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterträtta. Till yttermera visso hava vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 29 oktober 1909.

GUSTAF.

(L. S.)

P. E. Lindström.

II. Angående ändrad lydelse av § 1 i k. k. angående anslag till högre folkskolor den 28 juni 1907:

Vi GUSTAF etc., göra vederbörligt: att, sedan riksdagen höjt det å riksstatsens åttonde huvudtitel uppförda förslagsanslaget till högre folkskolor å 32,000 kronor till 58,000 kronor att utgå i enlighet med de i nådiga kungörelsen angående anslag till högre folkskolor den 28 juni 1907 stadgade bestämmelser, dock med en viss ändrad lydelse av första paragrafen, hava Vi, med godkännande av riksdagens beslut, funnit gott förordna, att förenämnda paragraf skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 1.

1. Av anslaget till högre folkskolor må understöd kunna utgå till skolor, som för ett eller gemensamt för flera skoldistrikt inrättas i ändamål att bereda barn, som genomgått den egentliga folkskolan eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan att barnen därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning för duglighet och hårdighet vid arbete. Understödet kan för varje skola utgå

dels till högst dubbla beloppet av vad till skolan i distriktet sammanskjutes, dock högst 1,200 kronor årligen för varje årsklass och för varje skola ej överskridande 4,800 kronor om året.

dels ock därutöver två tredjedelar av i § 2 omnämnda ålderstillägg till lärares avlöning, allt under de i §§ 2—6 angivna villkor.

2. Önskar kommun få högre folkskola av k. m. t. erkänd som kommunal mellanskola, må sådant ske först sedan mellanskolans undervisningsplan i dess helhet blivit i skolan tillämpad och sedan skolans undervisning samt lärarnas kompetens blivit av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk prövade.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1910.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterträtta,

Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 29 oktober 1909.

GUSTAF.
(L. S.)

P. E. Lindström.

För att få författningen fullständig införas här även de oförändrade paragraferna 2—8 ur den k. kungörelsen av den 28 juni 1907.

§ 2.

Lärare, som i vederbörlig ordning erhållit ordinarie anställning vid högre folkskola, skall av skolområdet fördes med tjänlig bostad och nödigt bränsle eller ersättning därför samt därutöver i årlig lön åtnjuta, manlig lärare minst 1,500 kronor och tre ålderstillägg å 300 kronor vardera samt kvinnlig lärare minst 1,400 kronor och tre ålderstillägg å 200 kronor vardera. Ålderstilläggen skola utgå det första efter 5, det andra efter 10 och det tredje efter 15 års oförvitlig tjänstgöring, räknat från och med början av kalenderåret närmast efter det, varunder det fenite, tionde eller femtonde året gått till ända; dock under villkor att läraren under den tjänstetid av fem år, som erfordras för vinnande av varje särskilt ålderstillägg, meddelat undervisning vid skolan under mera än fyra femtedelar av den å nämnda tjänstetid belöpande fastställda undervisningstiden, varvid iakttages, att tjänsteinnehavaren må räkna sig till godo den tid, varunder han åtnjutit tjänstledighet för att, på grund av särskilt förordnande eller val, bestrida allmänt uppdrag eller offentlig befattning, och även den tid, varunder till följd av smittsam sjukdom undervisningen i skolan varit inställd. Vid beräkning av den tjänstetid, som erfordras för vinnande av ålderstillägg, må lärare räkna sig till godo den tid, han tjänstgjort som ämneslärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium eller ock innehaft ordinarie anställning vid folkskola, dock icke mer än sammanlagt tio år: skolande denna förmån jämväl tillgodokomma den vid högre folkskola vid tiden för denna kungörelses utfärdande anställda lärarepersonal.

§ 3.

Högre folkskola skall vara försedd med ett av k. m:t godkänt reglemente.

§ 4.

Till lärjungar i högre folkskola må ej mottagas andra än de, som visat sig redan innehava de kunskaper, vilka meddelas i den egentliga folkskolan.

§ 5.

I högre folkskola skall undervisningen fortgå trettio veckor varje år, därest ej k. m:t på gjord ansökning annorlunda bestämmer.

§ 6.

För att kunna antagas till ordinarie lärare vid högre folkskola erfordras

att hava blivit genom intyg om genomgången provning väl vitsordad för studier vid universitetet och hava antingen med gott vitsord genomgått den praktiska övningskursen vid ett folkskoleseminarium eller på annat av k. m:t godkänt sätt förvärvat sig undervisningsskicklighet; eller

att hava erhållit godkänt avgångsbetyg från högre lärarinneseminarium; eller

att hava förvärvat behörighet till adjunktjänst vid folkskoleseminarium eller allmänt läroverk; eller ock

att hava med goda vitsord genomgått folkskoleseminarium samt därefter med hänsyn till fortsatta studier eller väl vitsordad tjänstgöring vid högre folkskola eller högre avdelning av folkskola eller annan motsvarande undervisningsanstalt av k. m:t blivit förklarad behörig att antagas till ordinarie lärare vid högre folkskola.

§ 7.

Lärare, som ingår på den nya löneregleringen, eller som förordnas efter det denna kungörelse utkommit, är skyldig ej mindre att, så snart han uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till hel pension, avgå från tjänsten, vederbörande skolstyrelse dock obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigades fortsatta tjänstgöring anses vara gagnelig för skolan, än även att, på sätt i § 7 av reglementet för folkskolläraernas pensionsinrättning föreskrives, bidraga till kostnaderna för pensioneringen.

§ 8.

De enligt denna kungörelse utgående bidrag av statsmedel skola på rekvisition, som av vederbörande skolstyrelse bör för varje år göras efter maj månads början och före december månads slut, av k. m:ts befallningshavande, sedan folkskoleinspektören vitsordat riktigheten av de för statsbidragens erhållande lämnade uppgifter, efter vederbörlig granskning utbetalas.

Med dessa förordningar sammanhåra följande kungörelser av den 28 juni 1907:

III. Om vikarie för lärare vid högre folkskola under tjänstledighet på grund av sjukdom.

§ 1.

Därest vid högre folkskola, till vilken understöd av statsmedel utgår, anställd ordinarie eller extra ordinarie lärare i läsåmnen, vilken har en tjänstgöringsskyldighet av minst tjugufyra timmar i veckan, på grund av sjukdom åtnjuter tjänstledighet och för anställning vid högre folkskola behörig vikarie är för honom förordnad under oavbrutet minst en månad av den för skolan fastställda undervisningstiden, skall vikarien, för så vitt statsbidrag till hans avlönande må kunna erhållas, för den tid, varunder hans förordnande varar, åtnjuta arvode, manlig lärare efter minst 190 kronor och kvinnlig lärare efter minst 180 kronor för läsmånad, varje månad beräknad till trettio dagar, varjämte vikarien skall förses med tjänlig, skolan närbelägen bostad, bestående av ett eller två rum, med vedbrand eller ock erhålla ersättning därför, beräknad efter minst 100 kronor för den för skolan bestämda årliga undervisningstiden, ävensom med belopp, som av skoldistriktet bestämmes, undfå gottgörelse för resekostnad, där sådan ifrågakommer.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1908.

IV. Om ändrad lydelse av §§ 2, 7, 10 och 17 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning:

§ 2.

Skoloråde, som underhåller högre folkskola, är för var och en av där befintliga läraretjänster, avsedda att uppehållas av i vederbörlig ordning tillsatt ordinarie innehavare, och varje skoldistrikt, som har en eller flera egentliga folkskolor, är för var och en av där befintliga ordinarie folkskolläraretjänster förbundet att ingå i pensionsinrättningen efter det högsta lönebelopp, varav den lärare, som innehar tjänsten, på grund av tjänsteålder enligt gällande författning åger att komma i åtnjutande.

§ 7.

Såsom pensionsavgift skall till pensionsinrättningen årligen erläggas av skoloråde eller skoldistrikt fem procent och av lärare, som vid kalenderårets början innehar ordinarie folkskolläraretjänst, två och en halv procent av den lön, för vilken området eller distriktet med avseende å vederbörande lärares pensionering vunnit delaktighet i inrättningen; skolorådet el-

ler skoldistriktet ansvarar för betalandet till pensionsinrättningen av den avgift, som lärare sålunda är skyldig att erlägga, ägande skolorådet eller skoldistriktet uttaga lärarens avgift genom avdrag å hans avlön.

Övergångsstadgande. Avgift till pensionsinrättningen erlägges icke av sådan lärare vid högre folkskola, å vilken den genom kungörelse den 28 juni 1907 fastställda lönerreglering för lärare vid högre folkskolor icke kommer att tillämpas, och ej heller av sådan lärare vid egentlig folkskola, å vilken den genom kungörelse den 14 september 1906 fastställda nya lönerreglering för lärare vid folkskolor icke kommer att tillämpas.

§ 10.

I. De i § 7 fastställda pensionsavgifter skola erläggas till Vår vederbörande befallningshavande och genom hans försorg för hela länet före maj månads utgång översändas till pensionsinrättningens direktion; därvid Vår befallningshavande, såvida avgifterna icke blivit erlagda före nämnda tid, har att förskottsvis anordna desamma, emot gottgörelse för varje särskilt skoloråde eller skoldistrikt av det understödsbelopp, som må tillkomma detsamma för året av statsanslaget till »Understöd åt högre folkskolor» eller statsanslag till »Lönetskillnad åt lärare vid folkskolor och småskolor»; och åligger direktionen att, om skoloråde eller skoldistrikt, för vars lärare pensionsavgift sålunda blivit av Vår befallningshavande till direktionen inlevererad, sedermera skulle finnas icke vara till understöd av nämnda statsanslag berättigat, det inlevererade beloppet, uppå rekvisition, genast till Vår befallningshavande återbetala och samma pensionsavgift direkt från vederbörande skolstyrelse infordra.

2. Till efterrättelse vid pensionsavgifternas beräkning skall direktionen årligen före mars månads utgång, meddela Vår befallningshavande förteckning över samtliga skoloråden och skoldistrikt i länet, med uppgift för vart och ett på de avgifter, som det skall till pensionsinrättningen för året erläggas.

3. De extra pensionsavgifter, som enligt § 8 skola erläggas av statsmedel, åger direktionen på rekvisition årligen lyfta i statskontoret.

§ 17.

I. Såsom tjänsteår räknas icke blott den tid, under vilken lärare såsom ordinarie bestritt folkskollärarebeställning utan även den tid utöver fem år, som han, efter att hava blivit godkänd i behörig folkskollärareexamen, varit anställd såsom extra lärare vid folkskola. Folkskollärare, som av församlingen antagits före tillämpningen av 1842 års folkskolestadga, samt på grund av denna stadga vid sin befattning bibehållits, efter det han vid behörigt seminarium blivit examinerad och godkänd, vare ock medgivet att såsom tjänsteår räkna den tid utöver fem år,

som han före sådant förnyat antagande varit såsom folkskol-lärare anställd.

2. Av tjänsteår, som folkskollärare äger beräkna, skola, för erhållande av pension, såvida ej obotlig sjukdom är orsaken till avskedstagandet, minst tjugu vara ordinarie tjänsteår.

3. För lärare vid högre folkskola må såsom tjänsteår för erhållande av pension räknas, förutom den i mom. 1 angivna tid, jämväl den tid, som vederbörande lärare tjänstgjort såsom ämneslärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1908.

Bilaga III.

Skolreformens innebörd och betydelse för folkskoleväsendet i det hela.

Genom nu anförda riksdagsbeslut och förordningar har vår folkskola ovanpå den förutvarande egentliga folkskolan för barndomsåren fått en ny avdelning för övergångs- och de första ungdomsåren lagbestämd. En begynnelse härtill fanns väl förut i högre folkskolan och folkskolans högre avdelning, men båda hade såväl i pedagogiskt som organisatoriskt och ekonomiskt avseende en så svag ställning, att deras utveckling och tillvaro var starkt hotad av de med dem parallella enskilda skolorna och av läroverkets realskola. Båda folkskolans förutvarande överbbyggnader buro stämpeln av skolor enkom för arbetareklassen med uppgift väsentligen att ge dess barn sysselsättning, tills de hunnit få förvärsarbete. Ingendera hade ett bestämt erkänt mål eller en klart utstakad arbetsplan; ej heller fanns någon organisk förbindelse med övriga av samhällets skolor för samma ålder.

Från och med 1910 är det helt annorlunda. Varje skoldistrikt har rätt att med understöd av allmänna medel uppbygga en fyrklassig högre folkskola över den obligatoriska folkskolan och planlägga den så, att den ger samma bildningsresultat som läroverkets realskola. När den nya skolan är färdig, provas den och får, om allt skötts tillfredsställande, rätt att anordna realskolexamen. Vill lärjunge, som i mellanskolan avlagt denna examen, fortsätta vid ett gymnasium, har han därtill samma rätt som de, vilka avlagt den vid läroverket.

Den komplettering, som fordras för inträde i gymnasiet 2:a ring, bör icke vålla några som helst bekymmer för en lärjunge, som verkligen är begåvad för studier. Förberedelsen undångöres med lätthet under sommarferierna. Kompletteringskurser kunna också tagas på särskild tid under sista terminen i mellanskolan. Med god vilja torde det nog framdeles, sedan erfarenhet vunnits, kunna ordnas så, att betyg från mellanskolans tredje klass gälla för inträde i första ringen.

Sålunda är utväg beredd för en sådan ordning, att föräldrar, som sätta sina barn i folkskolan, kunna få dem flyttade från klass till klass, ända tills de avlagt realskolexamen, utan att de behöva övergå till annan skola, varefter de ha samma rätt som läroverkets lärjungar till tjänsteanställningar och fortsatta studier.

Härigenom har frågan om folkskolan som botten-skola erhållit en lösning, som gör det möjligt att pröva folkskolans förmåga att uppbära en sådan ställning.

Genom att mellanskolans och högre folkskolans läro-tid bestämts till fyra år, har man velat undvika forcering vid lärjungarnas arbete. Undervisningen kan sammanbindas med den levande verklighet, som på olika orter omger de unga, och övergångsålderns lust för praktiskt arbete kan tillfredsställas, utan att den teoretiska utvecklingen därför behöver tillbakasättas.

Härigenom blir varje läsår, ja varje termin i rätt hög grad en kurs med eget, självständigt värde i lärjungarnas utveckling för det praktiska livet, oavsett om de få fortsätta till lärokursens slut eller ej. Detta är ju också en förutsättning för att skolor av denna art skola kunna fylla den oavvisliga uppgiften att på alla stadier lämna ifrån sig till de praktiska yrkena i möjligaste mån vakna och energiska gossar och flickor. Det är nämligen som bekant så, att avgången från skolan är stor i alla klasser, som tillhöra övergångsåren. De nya skolorna kunna icke häri förorsaka någon ändring.

Anställes i åldershänseende en jämförelse mellan dem, som använda läroverket, och dem, som gå i folkskola med tillhörande mellanskola, så skulle de senare bli ett år äldre än de förra vid realskolexamens avläggande. Men i verkligheten blir avgångsåldern förmodligen föga högre i den kom-

munala mellanskolan, emedan det nog i olikhet med förhållandet i realskolan, torde komma att höra till undantagen, att de, som genomgå hela mellanskolan, varit kvar-sittare i någon klass. Sådan som ställningen nu är, måste det nämligen anses troligt, att de blivande kommunala mellanskolorna komma att för en lång tid framåt få sina flesta elever från folkskolans eliter.

Ännu är visserligen den kommunala mellanskolan i det stora hela endast en anstalt på papperet. Det beviljade anslaget, 10,000 kronor, är obetydligt, och mellanskolans ställning är därtill i en del avseenden ännu oavgjord. Anslagets ringa storlek lägger dock på intet sätt hinder i vägen för mellanskolors upprättande, enär det ej är, såsom anslaget för de enskilda skolorna, ett belopp, som icke får överskridas, utan ett förslagsanslag, varur alla distrikt, som uppfyllt av riksdagen bestämda villkor, erhålla vad i författningen är utlovat, alldeles så som fallet är med de vanliga folkskolorna.

Genom de anförda riksdagsbesluten och författningarna är i alla händelser grundsatsen om folkskolan som botten-skola nu godkänd. Detta är reformens stora vinst. Vad som fattas i lagstiftningshänseende bör kunna komma som givna följder härav, om folkskolans intressen alltför bevakas med kloket och förtänksamhet.

Under det senaste årtiondet har, som väl är känt, folkskolans utveckling hotats av medelklassens strävan att bredvid folkskolan uppbygga en barnskola, ägnad att draga till sig folkskolans bättre lottade lärjungar och därmed det verksamaste skolintresset i samhället samt att låta denna nya skola, som med orätt lagt beslag på namnet »samskola», fortsätta upp till realskolans slutmål. Denna fara är nu lyckligt avvärd. Och riksdagen har i år beslutat, att rätten till statsbidrag för »samskolor» av detta slag, vilka under tiden tillkommit, upphör 1920.

Detta resultat har icke kunnat vinnas, utan att de folkskolans målsmän, som haft att bevaka dess intressen i riksdagen och inför regeringen, ålagt sig mycket arbete samt en aldrig eftergivande vaksamhet. Men även lärarna ute i bygderna ha sin del däri. Utan god anda inom lärarekåren hade segern icke kunnat vinnas.

Överflyttandet av reformen från författningens lagpa-

ragrafer till levande verklighet ställer stora krav på varje lärare och lärarinna i folk- och småskola. Först och främst fordras såsom hittills, att hela folkskoleundervisningen ständigt förbättras i inre värde genom omsorgsfullare anpassning efter barnens mottaglighet och behov så väl i fråga om form som innehåll. Endast det, som barnen kunna med glädje tillägna sig och som verkar välgörande på hela deras utveckling, kan bilda en säker grundval för fortsatta studier. Här är den enskilda lärarepersonligheten den förnämsta kraften.

Men därtill är enighet i bevakandet av folkskolans ställning såsom den naturligaste och enklaste vägen till vinnandet av full medborgerlig bildning synnerligen av behovet påkallad. Liksom det varit ett segt motstånd att övervinna inom regering och riksdag, så är sådant att vänta inom de olika samhällen, där det kan komma i fråga att upprätta de fastställda överbyggnaderna på folkskolan. Men även detta kan övervinnas genom förstånd och uthållighet samt icke minst genom sammanhållning mellan folkskoleintressenas målsmän.

Där dessa i stället visa bilden av ett rike, söndrat inom sig självt, kan någon frukt av de nya författningarna icke väntas; där komma i de flesta fall de klass-egoistiska intressen, som framkallar de så kallade »samskolorna», att fortsätta sitt verk och söka sig utvägar att nå sitt mål. Bestämmelserna om enskilda mellanskolor lämna möjligheter därtill.

Överallt i städerna och de tätbebyggda samhällena å landsbygden böra lärarekåren och folkskolans övriga vänner ena sig om en bestämd plan för att få ordnade överbyggnader till folkskolan upprättade. Även ute på den egentliga landsbygden kunna de på många ställen komma till stånd. Flera socknar kunna förena sig om upprättandet av en sådan på någon för ändamålet lämplig plats inom deras område. Författningen i och för sig lägger inga hinder i vägen därför, utan är tvärtom avfattad med hänsyn till denna möjlighet.

Blir den utväg till folkskolans förseende med överbyggnader, som nu öppnats, använd, så bliva frukterna därav för folkbildningen och därigenom även för folk-

skolans lärarekår av så vittgående betydelse, att de knappast kunna nu överskådas.

Om de nya överbyggnaderna skola kunna komma i rätt förhållande till folkskolan å den ort, där de äro belägna, och i levande samarbete med denna, beror uppenbarligen på, om överbyggnadernas lärare förstå och värdera det arbete, som är utfört i folkskolan. Fullt ut kan detta knappast påräknas av andra än dem, som själva arbetat i folkskolan avsevärd tid. Det är därför nödvändigt, att högre folkskolan och mellanskolan få åtminstone en del av sina lärarekrafter från folkskolan.

Men det går icke an att förbise det sakförhållandet, att arbetet i högre folkskolan och mellanskolan ställer delvis andra krav på läraren än den egentliga folkskolan. Den lärare, som vill handleda lärjungar från folkskolan upp till realskolexamen, måste vara i besittning av ungefär samma kunskaper i de lärokurser, vari han skall undervisa, som läroverksläraren på samma stadium gemenligen äger. Kravet på undervisningens sakliga innehåll får i folkskolans överbyggnader icke ställas lägre än i läroverkets realskola; undervisningen bör i anpassning efter livets behov stå om möjligt högre. De flesta av lärjungarna komma som bekant till skolan i direkt avsikt att kämpa sig fram till en bättre ställning i livet, än deras föräldrar ägt. Det måste därför ligga dem om hjärtat att få i livet användbara kunskaper.

För att högre folkskolan och mellanskolan skola kunna erhålla för dem fullt lämpliga lärarekrafter, är därför nödvändigt, att en del folkskollärare och folkskollärarinnor fortsätta sina studier efter en plan, som gör dem kompetenta för dessa skolor. En specialisering för en ny uppgift är sålunda här nödvändig, liksom en sådan förut ägt rum för de olika behoven inom förutvarande stadier av folk- och småskolan.

En utväg till befordran uppstår också härigenom för de medlemmar av kåren, vilka äro mest hugade och anlagda för vidaregående studier. Det skulle säkerligen verka välgörande, om det gamla önskningsmålet: lätt användbara vägar mellan olika delar av skolans arbetsfält, en gång uppnåddes. Här är ett steg mot detta mål, som kan få vittgående betydelse.

Någon splittring inom lärarekåren behöver naturligtvis icke därav i ringaste mån föranledas. Tvärtom: icke minst då en medlem av kåren förbereder sig till en mera krävande uppgift, arbetar han för det helas väl. Han vinner därigenom i styrka ej blott för detta nya arbete, utan ock i förmåga att känna ansvar för, vad som är gemensamt för hela skolan.

»Enighet och god anda inom lärarekåren», de orden få en högre innebörd, om även det nu antydda inneslutes i dem. Den kraft, som bor i dem, behöves synnerligen väl under det tidsskede i folkskolans utveckling, som nu följer.

Bilaga IV.

Högre folkskolor och kommunala mellanskolor.

Anvisningar för upprättandet av sådana.

1. De personer som intressera sig för att en högre folkskola skall upprättas å deras ort — stad, köping, municipalsamhälle, skoldistrikt, bygd — böra uppgöra en kortfattad plan för skolans verksamhet och ekonomi. Med bifogande av denna hänvända de sig till vederbörande stämman eller fullmäktige. Gillas planen, utses en interimstyrelse för skolan med uppdrag att utarbeta fullständig plan samt förslag till reglemente för densamma.

Består det tänkta skolområdet av flera distrikt eller samhällen, bemyndigas interimstyrelsen att träda i förhandling med dessa, och, om de vilja vara med om skolan, välja även de medlemmar i interimstyrelsen.

Förslaget om skolans upprättande kan ock utgå från skolråd eller folkskolestyrelse, men bör sedan behandlas på ovan angivet sätt. Intet hindrar, att skolrådet utses till interimstyrelse.

2. Det fullständiga förslaget, innehållande så väl arbetsplan, inkomst- och utgiftsstat som reglemente för skolan, framlägges för den beslutande korporationen. Sedan det blivit gillat, samt vederbörande distrikt eller samhälligheter uttryckligen åtagit sig ansvaret för de i förordningen om högre folkskolor bestämda utgifterna, och detta beslut vunnit laga kraft, ingår interimstyrelsen till k. m. t. med anhållan om fastställelse å reglementet. I skrivelsen anges behovet av skolan. Den av stämman godkända planen samt förslaget till reglemente bifogas i styrkt avskrift.

Statsunderstöd behöver numera icke hos k. m:t begäras utan erhålles hos länsstyrelsen, så snart reglementet är fastställt och skolan i enlighet därmed trätt i verksamhet.

3. K. m:t inhämtar före avgörandet yttrande från vederbörande domkapitel och folkskoleinspektör. Det kan därför vara lämpligt att på förhand lämna särskilt inspektören nödiga upplysningar om den blivande skolan.

4. Reglementet skall innehålla bestämmelser angående skolområdet; skolans ändamål, styrelse och inspektion; lärotid och antal klasser; det huvudsakliga av läroplanen; intagning i skolan och avgång från densamma; ordning och tukt; lärare och lärarinnors antal, kompetens, antagande, åligganden och entledigande samt löner, ekonomi och revision.

5. Det eller de områden, som äga skolan, behöva endast angivas på det sätt, som för dem begagnas i offentliga handlingar; sålunda utsättes stadens, köpingens, skoldistriktets eller distriktens namn. Av förordningens paragraf 1 framgår icke tydligt, att en viss bestämd del av ett skoldistrikt, till exempel ett municipalsamhälle eller köping, som ej är eget skoldistrikt, kan vara skolans ägare, men det torde icke möta hinder att få en sådan ordning fastställd, där den kan visas vara den mest ändamålsenliga. Där flera skoldistrikt eller en del av ett sådant äro ägare, bör angivas, vilken eller vilka kommunalorgan eller församlingsorgan, som äga besluta om skolans ekonomi och revision.

6. Skolans styrelse bör väljas efter samma grunder, som äro föreskrivna om val av skolråd. Ordföranden behöver icke och synes ej heller böra vara självskriven. Där pastor är lämplig och villig att inträda i styrelsen, bör han väljas till ledamot. Styrelsen bör inom sig utse såväl ordförande som övriga befattningshavande. För skolans föreståndare bör bestämmas rätt och plikt att närvara vid styrelsens sammanträden samt befogenhet att få sin mening antecknad i protokollet. Styrelsen bör ock äga utse honom till sekreterare, om den så finner lämpligt, även om han ej är vald medlem av styrelsen. Hinder möter ej, att i reglementet bestämmes, att skolrådet är skolans styrelse.

Folkskoleinspektören har samma befogenhet rörande högre folkskolan, som tillkommer honom i fråga om den egentliga folkskolan. Det är dock önskligt, att de högre folkskolorna, liksom mellanskolorna, hava en särskild utsedd inspektör för varje skola, så att någon ny ordning ej behöver införas, då en högre folkskola övergår till mellanskola. Författningen om högre folkskola lägger ej heller hinder i vägen för att så sker, varför bestämmelse härom synes böra intagas i förslaget till reglemente.

7. Bestämmelserna om ekonomi och revision kunna väsentligen vara desamma, som gälla för skolråd.

8. I paragraf 5 av förordningen om högre folkskolor är lärotiden bestämd till 30 veckor med rätt för k. m:t att bestämma annan tid, där så erfordras. Är meningen, att en

högre folkskola skall övergå till kommunal mellanskola, så bör läsveckornas antal bestämmas till 38.

Lärotidens längd för en högre folkskola kan bestämmas till ett, två, tre eller fyra år. Där kortare lärotid än fyra år åsyftas, synes vara bäst, att i reglementet dock överlåtes åt styrelsen att, så snart nödiga medel erhållas, utvidga skolan till fyraårig. Därigenom undvikes att vid eventuell utvidgning nödgas ingå till k. m:t med särskild framställning därom.

I städer, där parallellavdelningar kunna vara erforderliga, synes vara nödigt att härför upprätta en särskild högre folkskola för varje parallellavdelning, begynnande från första årsklassen. Reglementet torde dock kunna göras gemensamt för alla, om i en punkt intages bestämmelse därom, att det avser flera skolor, den första betecknad t. ex. med A, den andra med B o. s. v.

9. Läroplanen kan anpassas efter olika orters behov, så att mera tid ägnas åt det eller de ämnen, som distriktets befolkning har största intresse av. Är avsikten, att skolan skall övergå till kommunal mellanskola, så är visserligen nödvändigt att tillse, att realskolans kurser äro omsorgsfullt inhämtade till skoltidens slut, men då lärotiden är ganska rikligt tilltagen, och inga föreskrifter äro utfärdade om mellanskolans timfördelning eller läroplan, synes ej hinder möta för en efter det praktiska livets behov å olika platser avpassad läroplan. Tvärtom synes meningen ha varit att gynna en sådan utveckling av såväl högre folkskolan som mellanskolan.

10. Tillsättningen av lärare bör läggas i styrelsens hand. Endast denna kan väntas ha det intresse för att dugliga lärarekrafter vinnas, att nödig omtanke ägnas däråt. För att tillförsäkra sådana ärendens handläggande största möjliga omsorg bör stadgas, dels att de först skola företagas till förberedande behandling genom förslags upprättande och att de därefter vid ett senare, särskilt för ändamålet utsatt sammanträde avgöras, dels att ett visst större antal styrelseledamöter härvid skola närvara.

Behörigheten till ordinarie ämneslärarejänst är fastställd i förordningens paragraf 6, men där finnes intet stadgat om, vad som skall fordras för att kunna anställas som extra ordinarie, vikarie, tinllärare eller övningslärare. Härom böra bestämmelser intagas i reglementet.

Författningen synes förutsätta, att folkskollärare eller folkskollärarinna kan vid behov förordnas till ämneslärarejänst. Något hinder för att få uttryckliga föreskrifter därom införda i reglementet kan därför ej möta. Även personer, som ej ha lärareutbildning, kunna undantagsvis behöva användas, och här för behöva villkoren i reglementet angivas.

Då tillgången på lärare, både behöriga och lämpliga för högre folkskolan, är mycket begränsad, bör styrelsen ha sig tillförsäkrad rätt att, även om tjänst är förklarad ledig och formellt kompetent person anmält sig, men prövats ej vara lämp-

lig, uppehålla tjänsten med vikarie, tills duglig lärarekraft kan erhållas.

11. Uttrycket »ordinarie» har i författningen om högre folkskolan ej alldeles samma innebörd som i folkskoleförfattningarna för övrigt. Flera tjänster ha varit ordinarie utan inskränkning, men även anställning med förbehåll av uppsägning, i fall skolan behöver indragas av brist på lärjungar, har vid högre folkskola ansetts som ordinarie. (Alla fast bestämda tjänster vid högre folkskolan ha haft delaktighet i folkskollärarnas pensionsrättning). Denna bristande trygghet för lärarepersonalen har haft sin grund i högre folkskolans osäkra ställning.

Enär det av riksdagen nu beviljade anslaget är ett förslagsanslag av samma art som de flesta övriga anslag till folkundervisningen, kunna de ordinarie lärarna vid högre folkskolan erhålla samma rättsliga trygghet som folkskolans lärare. Tydligt är också detta nödvändigt, om lämpliga lärarekrafter skola kunna för dessa skolor förvärfvas och behållas.

Reglementet bör därför ha bestämmelser, som ordna lärarnas anställning med hänsyn härtill. De inrymmas i en paragraf om villkoren för avskedande och rätt att häröver anföra besvär, analoga med vad som är stadgat om folkskollärare. De böra utformas så, att de lämna största möjliga trygghet mot godtycke.

För att en sådan paragraf skall kunna vinna k. m:t stadfästelse, får stämmans i punkten i angivna beslut ej avse viss tid, utan måste vara gällande tills vidare.

Faran för att distriktet, om skolan måste indragas av brist på lärjungar, skulle nödgas betala en lärare lön utan motsvarande tjänstgöring avvärjes genom en bestämmelse, att han i sådan händelse skall vara skyldig tjänstgöra vid distriktets folkskola. Sådan fara synes dock huvudsakligen vara av formell art. Under de senaste trettio åren har nämligen ingen högre folkskola behövt nedläggas av brist på lärjungar.

När ordinarie tjänst blir ledig, så kan den, liksom tjänst vid folkskolan, indragas genom beslut av stämman.

12. Så snart en högre folkskola har fyra årsklasser och dess läroplan är avpassad så, att den leder till samma slutmål som läroverkets realskola, kan skolans styrelse hos k. m:t begära att få den erkänd som kommunal mellanskola. Ansökan därom kan insändas före början av det läsår, då skolans fjärde årsklass upprättas. Utom de uppgifter, som äro föreskrivna i k. kung. om mellanskolor, skall den åtföljas av stämmobeslut och reglementsförslag i analogi med vad som är angivet i 2:a punkten här ovan.

Bäst är att göra högre folkskolans reglemente sådant, att det kan passa även för mellanskolan. Då blir förändringen väsentligen en namnförändring.

Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk undersöker därpå skolans undervisning och övriga förhållanden.

Om allt är väl ordnat och skött, torde skolans förändring till mellanskola kunna genomföras under läsåret så tidigt, att rätt att giva realskoleexamen erhålles före läsårets slut.

13. Av k. kungörelsen om mellanskolorna synes, att de rättigheter, som tillkomma sådan skola, icke givas tills vidare utan för treårsperioder. Därav följer, att dess lärarepersonal också måste anställas för sådana perioder. Lärare och lärarinnor, som innehar ordinarie anställning vid högre folkskola, bör därför vid övergången till mellanskolan bibehålla denna sin ställning och mottaga befattningen vid mellanskolan på förordnande.

Huru det i övrigt skall ställas med den kommunala mellanskolans lärarepersonal i ekonomiskt, rättsligt och pensionsavseende är ännu under utredning, varför därom intet bestämt kan sägas. Av riksdagens skrivelse är dock uppenbart, att villkoren vid mellanskola icke kunna bli ofördelaktigare än vid högre folkskola.

14. Den behörighetsprövning, som beträffande folkskollärare, vilken önskar vinna anställning vid högre folkskola, är föreskriven i k. kungörelsen angående dessa skolor paragraf 6 sista punkten, kan dels sökas lokalt för en viss skola, dels för hela riket. För båda fallen förutsättes tjänstgöring vid högre folkskola, folkskolans högre avdelning eller liknande anstalt. I förra fallet beror det väsentligen på det yttrande, som införas från vederbörande skolstyrelse, om k. m:t beviljar ansökan om sådan behörighet. I senare fallet åter är utgången beroende av, om intyg över grundligare studier inom en grupp av de ämnen, som tillhöra högre folkskolans läroplan, kan företes, samt om sökanden kan uppvisa goda vitsord för längre tids — minst två års — tjänstgöring av nyssnämnda art.

För att folkskollärare skall kunna anställas vid kommunal mellanskola, kommer med all säkerhet motsvarande prövning att föreskrivas. Kraven kunna väntas bli väsentligen likartade för båda lagen av skolor. Det synes därför vara skäl, att den, som söker behörighet för högre folkskola och har för avsikt fortsätta vid sådan skola, även sedan den övergått till mellanskola, på samma gång anhåller om rätt därtill. Bifall till sistnämnda anhållan kommer självfallet att väsentligen bero av det yttrande, läroverksöverstyrelsen i saken avger.

Rörande deras behörighet åter, som redan inneha anställning vid högre folkskola, blir det en given följd av övergången till mellanskola, att den prövas i samband med denna. Förändringen kan ju icke genomföras, med mindre de ordinarie lärarna och lärarinnorna anställas vid mellanskolan, och den kan uppenbarligen ej beviljas, utan att de flesta av lärarepersonalen visat sig vuxna den uppgift, som varit dem förelagd. Att k. m:t och överstyrelsen för allmänna läroverk då skulle neka att godkänna dem för arbetets fortsättning kan näppeligen befaras.

De större städernas skolväsen.

Till Konungen.

I den lag angående folkskoleväsendet i vissa städer, som innevarande års riksdag genom bifall i huvudsak till Eders k. m:t nådiga proposition i ärendet för sin del antagit, bestämmes bland annat, att folkundervisningen i stad, för vilken nämnda lag äger tillämpning, skall ordnas enligt en av konungen utfärdad särskild stadga. Då en dylik folkskolestadga, som i nämnda lag avses, sålunda är att inom den närmaste framtiden förvänta, anhåller centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening härmed i underdånighet att beträffande innehållet i en blivande folkskolestadga för de större städerna få göra nedanstående framställning.

De sakkunniga vilka av chefen för k. ecklesiastikdepartementet under år 1907 kallades att biträda vid utredningen av frågan om folkskoleväsendets i de större städerna förläggande under stadsfullmäktige, framlade i sitt betänkande av den 30 oktober 1907 jämte förslag till lag angående folkskoleväsendet i vissa städer i samband därmed även förslag till skolstadga för ifrågakvarande städer. I motiveringen till stadgeförslaget yttra kommitterade bland annat följande:

Detta förslag gör ingalunda anspråk på att i sitt nuvarande skick utgöra en folkskolestadga, som är fullständigt avpassad för de städer, vilka skulle komma att tillämpa densamma, ty i detta sammanhang har ej kunnat föreslås andra ändringar i det bestående än sådana, som blivit en följd av lagförslaget om folkskoleväsendets överflyttande från kyrkostämman till stadsfullmäktige i vissa städer eller som haft till mål att bringa folkskolestadgans föreskrifter i överensstämmelse med de i dessa städer rådande förhållanden. Något uppdrag att prova övriga önskemål, som kunna ställas å en dylik stadga, har nämligen icke nu förelegat. Förslaget till folkskolestadga för de städer, i vilka folkskoleväsendet handhaves av stadsfullmäktige, har sålunda tillkommit på det sätt, att ur den allmänna folkskolestadgan medtagits allt, som har eller kan tänkas hava tillämpning i de städer, där den nya stadgan kan komma att lända till efterrättelse, varpå till detta fogats sådana bestämmelser, som påkallas av den föreslagna förändringen i folkskoleväsendets handhavande.

Av detta yttrande framgår som de sakkunnigas mening, att det av dem framlagda förslaget till stadga bör, innan en sådan stadga av Eders k. m:t utfärdas, undergå särskild granskning.

För att de lärarekretsar, som tillhöra Sverges allmänna folkskollärareförening och hava sin verksamhet inom rikets större och medelstora städer, skulle bliva i tillfälle att uttala sina önskemål med avseende på de av ovannämnda kommitterade framlagda förslagen, tillställde centralstyrelsen mot slutet av år 1907

folkskollärareföreningarna i alla städer med minst 8,000 invånare ett avtryck av de sakkunnigas förslag samt anmodade dem att med ledning av detta avgiva sina yttranden före den 1 febr. 1908. Med anledning härav inkommo till centralstyrelsen uttalanden i ärendet från 26 lärareföreningar ävensom från åtskilliga enskilda lärare.

Efter prövning av de sålunda från ovannämnda lärarekretsar inkomna önskemålen i avseende på en blivande folkskolestadga för rikets större städer, vill centralstyrelsen för sin del förorda bifall till följande ändringsförslag, vilka hänföra sig till de paragrafer i de sakkunnigas stadgeförelägg, som nedan angivas.

§ 1.

Då det väl bör vara regel, att de nödvändiga lärarekrafterna inom ett skoldistrikt äro ordinarie, och att på extra stat hålles endast det mindre antal lärare, som betingas av skolundervisningens behöriga ordnande även vid förändringar av skolorganisationen och dylikt, synes den i mom. 2 av denna paragraf uttryckta proportionen mellan ordinarie och extra ordinarie lärare ej fullt tillfredsställande. En bättre avvägd proportion mellan dessa lärarekategorier innebär stadgandet, att av de anställda lärarna minst fem sjättedelar skola vara ordinarie, vilket nu förekommer i skolstadgan för huvudstaden samt i en del andra städers skolreglementen.

De nu i allmänna stadgan förekommande föreskrifterna rörande småskollärarinnornas tillsättning och vinnande av fastare anställning synas böra utbytas mot stadganden, som göra småskolans lärarinnor likställda med folkskolans lärare både i avseende på vinnande av ordinarie anställning, sättet för deras antagande och proportionen mellan inom distriktet anställda ordinarie och extra ordinarie småskollärarinnor.

Början av mom. 2 torde därför böra erhålla följande lydelse:

Av lärarna vid såväl folk- som småskolor skola minst fem sjättedelar vara anställda som ordinarie, på sätt — —

§ 8.

I likhet med anara lediga tjänster böra även lediga överlärarebefattningar genom vederbörlig annonsering kungöras lediga, varför till mom. 4 torde fogas följande tillägg:

Då överläraretjänst är ledig, utfärdas kungörelse här om i den tidning, i vilken officiella meddelanden tillkännagivas.

För främjande av samarbetet mellan den vid skolan anställda lärarepersonalen och skolans överlärare samt övriga skolmyndigheter i vad som rör undervisningen, ordningen och tukten inom skolan, böra lärarekollegier införas.

Stadgandet härom synes kunna i anslutning till mom. 6 avfattas sålunda:

Överläraren tillsammans med övriga lärare inom överlärareområdet utgöra ett skolkollegium, som sammanträder på kallelse av överläraren samt under hans ordförandeskap. Det åligger överläraren att sammankalla kollegiet, då minst hälften av lärarna det påfordra.

Lärarekollegiets uppgift är att avgiva yttrande i skolärenden, då skolstyrelsen så fordrar, att till skolstyrelsen ingiva förslag i skolärenden, då kollegiet så finner lämpligt, samt att enligt i reglementet givna bestämmelser besluta i detaljfrågor rörande den yttre ordningen i skolorna inom överlärareområdet.

§ 10.

Såsom centralstyrelsen i underdånig skrivelse den 27 maj 1909 föreslagit torde i mom. 2 böra inskjutas ett stadgande därom, att skolreglementet även skall innehålla bestämmelser rörande renhållning och luftväxling i skolan.

§ 12.

Beträffande läroämnena i de olika skolorna synas följande ändringar påkallade:

Mom. 1. Efter naturkunnighet sättes »med hälsolära». Därjämte tillägges slöjd för gossar och flickor. Tillfälle till undervisning i huslig ekonomi bör, där förhållandena sådant medgiva, beredas de flickor, som begära och erhålla tillstånd att däri deltaga.

Mom. 2. Handarbete och teckning göras obligatoriska för småskolan.

Mom. 3. I folkskolans högre avdelning böra förekomma även slöjd för gossar och flickor samt huslig ekonomi; dessutom, då så anses lämpligt, främmande språk.

På grund av dessa ändringsförslag bör stadgandet i mom. 7 utgå.

I avseende på fortsättningsskolans läroämnen hemställas i enlighet med centralstyrelsens underdåniga framställning den 23 maj 1908, att mom. 4 måtte ersättas med ett stadgande därom, att de lokala skolmyndigheterna måtte erhålla frihet att efter förhållandena å varje särskild ort bestämma dessa läroämnen.

Då det gäller en folkskolestadga för de större städerna, torde de i mom. 6 givna anvisningarna böra helt och hållet utgå.

§ 15.

Ikke minst i städerna äro förhållandena sådana, att skolan i dessa samhällen bäst är betjänad med en organisation så beskaffad, att den dagliga läsningen blir så mycket som möj-

ligt samlad till förmiddagen. Det är därför av vikt, att bestämmelserna om lästiden bliva så avfattade, att de tydligt medgiva anordnandet av s. k. samlad skoldag.

§ 19.

Då det är av vikt, att vid bedömande av lärareprov och upprättande av förslag till läraretjänsters besättande sakkunnigheten förefinnes så allsidigt representerad som möjligt, torde den inskränkning i momenten 5 och 6, som ligger i uttrycket, »där sådan icke finnes», böra utgå och i stället sålunda stadgas att en medlem av lärarekåren bör vara medlem i de nämnder, som omförmälas i dessa båda moment.

§ 23.

Enär lärarekompetensen hädanefter i varje fall synes böra vara styrkt genom vederbörligen avlagd examen, bör bestämmelsen om inför skolrådet genom undervisningsprov eller annorledes ådagalagda insikter och färdigheter utgå.

§ 24.

Då den ordinarie lärarepersonalen i regeln rekryteras bland de extra ordinarie lärarna inom distriktet, är det för vinnande av goda lärarekrafter av synnerlig betydelse, att även de sistnämnda lärarna antagas under fri och öppen tävlan. Syftet härmed vinnes endast därigenom, att även de extra ordinarie läraretjänsterna annonseras lediga, och torde stadgande härom lämpligast böra intagas i mom. 1 av paragraf 19.

§ 35.

Då det är av största vikt, att de lärjungar, som före skolålderns slut genomgått den egentliga folkskolans kurs, komma att, åtminstone ett år, erhålla undervisning vare sig i den dagliga skolan eller på annat lämpligt sätt, torde stadgandena i denna paragraf så avfattas, att det inträder en bestämd skyldighet såväl för skoldistriktet att för dessa barn anordna lämplig undervisning som ock för lärjungarna att intill en viss tid begagna densamma. För vinnande av detta syfte bör bland annat den i mom. 3 föreslagna minimiåldern tolv år bytas mot tretton år.

§ 44.

Skolnämnder av det slag, som i denna paragraf omnämnas äro näppeligen av behovet påkallade. Där dylika nämnder funnits inrättade, torde de icke hava visat sig vara till nämnvärt gagn för skolan.

Alla bestämmelser om skolnämnd böra därför utgå ur stadgan.

§ 48.

Med stor enhällighet föreslå kretsöreningarna, att mom. 1 av denna paragraf måtte ur stadgan utgå.

Innehållet i mom. 2 bör omformuleras till ett stadgande om att för de barn, som därav äro i behov, skall anordnas särskild undervisning, helst i s. k. hjälpklass.

§ 51.

Då icke i något annat avseende rent kyrkliga myndigheter enligt förslaget skola handlägga skolans angelägenheter, synes det vara olämpligt, att stadgandet om tredskande föräldrars varning av kyrkorådet bibehålles; utan bör sålunda även denna funktion övertagas av skolstyrelsen.

§ 63.

I avseende på den inspektionsskyldighet, som enligt denna paragraf åligger prästerskapet, torde genom uteslutande av orden »i synnerhet» böra tydligt angivas, att uppsikten endast avser kristendomsundervisningen.

*

Bland de önskemål i övrigt, som framkommit från kretsöreningarna, vill centralstyrelsen förorda det, som rör anställande av särskilda skolläkare. I åtskilliga av våra större och medelstora städer ha vederbörande redan funnit lämpligt att vid folkskolorna anställa skolläkare med de skyldigheter, som angivas i särskilda för dem utfärdade instruktioner. Dessa skolläkare hava i allmänhet till uppgift att undersöka alla i skolan nyintagna barn samt även att verkställa ytterligare undersökning av barnen en eller två gånger under skoltiden, varjämte de på en del ställen skola kostnadsfritt eller mot nedsatt ersättning behandla sjuka skolbarn. De försök som sålunda gjorts, mana till efterföljd, och det synes centralstyrelsen, som om tiden nu kunde vara inne att göra skolläkareinstitutionen mera allmän, åtminstone så till vida, att i folkskolestadgan för de större städerna föreskrift intages om skolläkares anställande i dessa städer.

*

Centralstyrelsen, vilken, som redan angivits, ansluter sig till ovannämnda av kretsöreningarna framställda förslag, få alltså i underdånighet anhålla.

att Eders k. m. t. vid utfärdande av särskild folkskolestadga för de städer, i vilka folkskoleväsendet kommer att förläggas under stadsfullmäktige, måtte beakta de önskemål, som av lärareföreningarna i de större städerna uttalats, och som här ovan blivit anförda.

Underdånigst

A centralstyrelsens för Sverges allmänna folkskollärareförening
vägnar:

Dess verkställande utskott.

(Underskrifter).

Stockholm den 31 juli 1909.

Bilagga VI.

Sverges allmänna folkskollärareförenings

fjärde teckningskurs.

Kursens ledare var teckningsläraren J. Ekström i Stockholm. Som biträdande lärarinna tjänstgjorde teckningslärarinnan vid Stockholms folkskolor fröken Elsa Ångström.

Denna kurs hölls i Stockholm under tiden den 19 juli—14 augusti 1909 och räknade 41 deltagare. Därjämte bevisades kursen under hela tiden av en finsk lärare, hr. J. Dahl från Vasa, såsom auskultant.

Kursen omfattade åskådningsteckning, frihandsteckning, skisstekning, museibesök och föreläsningar, samt såsom nytt ämne modellering. Den ordinarie arbetstiden var enligt deltagarnas egen önskan bestämd till kl. 8:30—11:30 samt kl. 12—3.

Timantalet för de särskilda ämnena var följande:

Åskådningsteckning och minnesteckning	30 t:ar
Modellering	8 "
Frihandsteckning efter föremål	72 "
Skisstekning	25 "
Föredrag å museer jämte skisstekning	9 "

S: a 144 t:ar

Övningarna i åskådningsteckning rörde sig kring sådana uppgifter, som krävas för åskådliggörande av undervisningen i olika ämnen inom småskolan och folkskolan. Alla dessa övningar utfördes på krittavlor. I samband härmed förekommo övningar i teckning ur minnet.

I frihandsteckningen ingick först och främst teckning efter Stockholms folkskolors modellserier men därjämte även efter en mängd andra industri- och naturföremål, som kursens ledare anskaffat. Dessutom genomgick en serie kolteckningar, lämpade för folkskolans första årsklass.

Skissteckning övades dels i kurslokalen, dels å Skansen samt i museerna. Härvid åsyftades särskilt, att deltagarna skulle förvärva färdighet att enkelt och raskt återgiva föremål i konturer.

Historiska museet besöktes av kursdeltagarna två gånger. Härvid demonstrerades museets äldre föremål av amanuensen d:r O. Janse. Till Nordiska museet och Skansen erhöles kursdeltagarna efter kommitterades anhållan genom föreståndarens välvilliga tillmötesgående särskilda studiekort, som berättigade till fritt inträde och utförande av skissteckningar under kurstiden samt därutöver till den 1 september. Den nyordnade livrustkammaren i Nordiska museet demonstrerades under tvenne besök av friherre R. Cederström. Utanför kursens ordinarie arbetstid gjordes utflykter i och för skissteckning till Drottningholms och Gripsholms slott samt till åtskilliga skolor i Stockholm.

Föreläsningar, kortare och längre, höllos i regel varje dag. Därvid behandlades åskådningsteckning, elementär färglära, belysningslära, linearperspektiv, teckningsundervisningens metodik samt teckningsundervisningen i utlandet. Ett stort antal av de bästa in- och utländska arbeten rörande teckningsundervisningen i olika slag av skolor tillhandahölls för deltagarna under hela kurstiden.

Modellering hade vid denna kurs på försök upptagits såsom nytt ämne, dock med jämförelsevis liten tid. Sammanlagt ägnades häråt endast 8 timmar. Samtliga modelleringsövningar utfördes ur minnet. Föremålen voro valda med särskild hänsyn till undervisningen i småskolan. Alla kursdeltagarna deltog i dessa övningar och ådagalade därvid ett synnerligen livligt intresse.

Kostnaderna för kursen hava uppgått till kronor 2,233. Av denna summa hava 1,000 kronor utbetalts i stipendier åt kursdeltagarna. I statsbidrag till undervisningen har erhållits 1,225 kronor.

Kursen hade nöjet mottaga besök av kanslirådet d:r I. Lyttkens jämte en japansk skolman samt av ett hundratal finska lärare och lärarinnor, fördelade i grupper.

*

Ny teckningskurs, den femte i ordningen, anordnas av förutvarande kommitterade under tiden den 4—30 juli 1910 i Varberg. Denna är beräknad för 20 deltagare, som äro medlemmar av Sverges allmänna folkskollärareförening. Till följd därav, att Hallands läns landsting med vissa villkor anslagit 500 kronor till stipendier åt deltagare från länet, hava lärare och lärarinnor vid folkbildningsanstalter inom Hallands län företrädesrätt till deltagande i denna kurs. Anmälningar insän-

das senast den 25 maj till folkskoleinspektören J. Franzén under adress: Folkundervisningskommittén, Birger Jarlsgatan 33, Stockholm.

Bilaga VII.

"Pedagogiska skrifter" under 1909.

Dessa skrifter hava under år 1909 utkommit i följande häften:

1. Leffler, G., Skolhygien.
2. Paulsen, Fr., Det tyska undervisningsväsendet i dess historiska utveckling. I. Auktoriserad översättning av N. O. Bruce.
3. Geijer, R., Studier i pedagogikens historia. II. Rom.
4. Paulsen, Fr., Det tyska undervisningsväsendet i dess historiska utveckling. II.

Följande sammandrag av räkenskaperna för tiden den 1 juli 1908—den 30 juni 1909 visar litteraturföretagets ekonomiska ställning:

Debet:

Första årgången.	Försålda skrifter	33: 36
Andra	»	35: 80
Tredje	»	18: 05
Fjärde	»	66: 70
Femte	»	70: 90
Sjätte	»	79: 40
Sjunde	»	14: 90
Ättonde	»	35: 90
Nionde	»	85: 44
Tionde	»	161: 36
Elfte	»	1,995: 89
Statsbidrag		2,597: 20
Förskott av kassören		1,000: —
		752: 40
	Summa	4,349: 60

Kredit:

Förskott av kassören	279: 09
Första t. o. m. tionde årgångarna. Porton	13: 64
Elfte årgången:	
Honorar åt förläggare, författare och översättare	535: 30
Tryckningskostnader	2,158: 35
Häftning	231: 95
Frakter m. m.	440: 56
Inköpta böcker	190: 71
Redaktion och distribution	500: —
	4,056: 87
	Summa 4,349: 60

Räkenskaperna hava granskats av de utsedda revisorerna, fröken Maria Follin i Hässleholm och F. Berggren i Växjö. Dessa hava funnit räkenskaperna korrekt förda och behörigen verifierade, vadan de tillstyrkt full och tacksam ansvarsfrihet åt litteraturkommittén för den tid, räkenskaperna omfatta. Denna ansvarsfrihet har av centralstyrelsen beviljats.

I 1910 års skrifter torde komma att ingå:

1. Thorell, Alb., Yrkesundervisningen i utlandet (jämte en kort översikt av yrkesundervisningen i Sverige av Sven Nylund).
2. Frye, Alexis Everett, Naturstudium eller geografiundervisning med modellering. Översättning av Ing-rid Folke.
3. Kerschens-teiner, G., Der Begriff der staatsbürgerliche Erziehung, samt möjligen någon del av Grundfragen der Schulorganisation.
4. En redogörelse för folkskoleväsendet i Förenta staterna.

Bilaga VIII.

Resestipendier åt lärarekåren.

Till Konungen.

Med behjärtande av den sanningen att väl planlagda och utförda studieresor utgöra ett av de kraftigaste medlen för åstadkommande av en i verklig mening praktisk och tidsenlig yrkesutbildning, hava statsmakterna sedan lång tid tillbaka genom utdelande av statsstipendier berett tillfälle för sådana personer, som under någon tids verksamhet gjort sig förtrogna med sitt yrke, att härutinnan genom studieresor ytterligare förkovra sig. Även till olika läraregrupper inom vårt offentliga undervisningsväsen utgå numera dylika stipendier. Bland dessa ha folkskolans lärare åtnjutit en sådan förmån sedan iämnt ett tiotal år tillbaka.

Med anledning av en inom andra kammarken väckt motion av hrr Emil Hammarlund och Fridtjuv Berg beviljade nämligen riksdagen år 1899 ett belopp av 4,000 kronor, som under år 1900 skulle användas till stipendier åt studieresande folkskol-lärare och folkskollärarinnor, och har sedan dess ett lika stort belopp för samma ändamål årligen anvisats av statsmedel.

Att riksdagen vid nämnda tillfälle ansåg sig böra göra en väsentlig avprutning på det i förhållande till den ifrågavarande lärarekårens storlek blygsamma belopp, som av motionärerna blev föreslaget — 6,000 kronor — angavs huvudsakligen bero på bristande erfarenhet rörande det behov av resestipendier, som inom folkskollärarekåren kunde komma att göra sig gällande.

Antalet folkskollärare och folkskollärarinnor uppgick då till omkring 7,000, och det blev, som var att vänta, rätt snart ådagalagt, att ett årligt stipendiebelopp å 4,000 kronor icke var till fyllest för en så stor lärarekår. Ännu mindre kan detta vara förhållandet för närvarande, sedan kårens medlemsantal ökats, så att det enligt officiella uppgifter för år 1906 uppgick till 8,083 lärare och lärarinnor, som avlagt folkskollärareexamen.

De stipendiebelopp för studieresor, som riksdagen sedermera beviljat åt en del andra läraregrupper på folkundervisningens område, såsom seminarielärare, folkhögskollärare m. fl., hava också såsom längre fram visas, satts betydligt högre än för folkskol-lärarna i förhållande till respektive lärarekårens storlek.

Följande tabell (I), innehållande uppgifter, som hämtats ur de akter, vilka legat till grund för stipendieutdelningarna, visar antalet hittills sökta och av Eders Kungl. Maj:t beviljade statsstipendier för folkskollärare. Av denna tabell framgår otvetydigt, att Sverges folkskollärarkår verkligen hyser en allmän och djupt känd önskan att komma i åtnjutande av de tillfällen till fortbildning i yrket, som studieresor erbjuda, ävensom att det inom samma kår finnes ett betydligt större antal för dylika resor kompetenta personer, än som hittills kunnat göras delaktiga av det härför tillgängliga statsanslaget.

Av tabellen framgår, att ansökningarnas antal under alla tio åren uppgått till 551, varav endast 130 eller 23,5 procent, kunnat beviljas. Ej mindre än 421 lärare och lärarinnor, d. v. s. 76,5 procent, hava inlämnat sina ansökningar förväges, och detta i allmänhet ingalunda därför, att de ansetts inkompetenta, utan emedan den summa, som för ändamålet varit anslagen, icke räckt till mera. De belopp, som stipendiaterna kunnat erhålla, hava ock i regeln varit ganska blygsamma, så att det för möjligheten av en resa ofta måst förutsättas, att vederbörande själv skulle göra en för hans små förhållanden högst avsevärd uppoffring. I annat fall skulle ansökningarnas antal säkert blivit ännu större.

Det av tabellen ådagalagda förhållandet, att ansökningarnas antal under den senare tiden blivit mindre än under de allra första åren, har uppenbarligen sin grund däri, att utsikten till stipendiernas erhållande visat sig så ringa. Man har mångenstädes ansett det vara nära nog hopplöst att söka ett statens resestipendium samt i alla händelser obehagligt att år efter år utsätta sig för risken att bli förbigången. Många folkskol-lärare och folkskollärarinnor hava nämligen förnyat sina ansökningar flera år å rad, innan begärt stipendium kunnat åt dem beviljas. Icke så få bland de sökande hava efter ett par års fåfänga bemödanden slutligen tröttnat samt genom sitt exempel avskräckt andra från att anmäla sig. Trots detta har sökandenas antal emellertid även det sista året varit mer än fyra gånger så stort som de utdelade stipendierna.

En följd av anslagets otillräckliga storlek har ock blivit, att stipendier icke kunnat utdelas åt andra folkskolans lärare

och lärarinnor än sådana, som uppnått en väl hög levnadsålder. Medelåldern för stipendiaterna har sålunda under de gångna åren varit:

Tabell II.

(Stipendiaternas medelålder.)

År	Medelålder	År	Medelålder
1900	47,92	1905	41,5
1901	39,64	1906	41,92
1902	41,92	1907	39,84
1903	41,23	1908	39,38
1904	42,41	1909	40,09
Medelålder för dessa 10 år:			41,58

Ur såväl skolornas som lärarnas egen synpunkt vore det önskvärt, att ifrågakvarande stipendier i allmänhet utdelades åt något yngre lärare, vilka då bleve i tillfälle att under en längre följd av år i sin uppfostringsverksamhet draga nytta av under resorna gjorda iakttagelser.

Det under senare tid allt mera framträdande kravet, att fortsättningsskolorna böra inrikta sin verksamhet på att mera direkt bereda lärjungarna för deras blivande levnadskall, förutsätter med nödvändighet, att särskilt de folkskollärare, som undervisa i nämnda skolor, allmänt sättas i tillfälle att genom specialkurser och studieresor förvärva sig nödig kompetens för denna art av undervisning.

Erfarenheten har visat, att långt flera folkskollärare, än som kunde förmodas, då riksdagen första gången beviljade här berörda stipendier, äro kunniga i främmande språk och sålunda i det avseendet kompetenta att företaga studieresor i utomskandinaviska länder. Omkring en tredjedel av samtliga ansökningar under de gångna tio åren ha ock avsett resor till något av länderna Tyskland, England, Frankrike, Österrike och Schweiz. Många av de sökande hava dessutom önskat studera skolväsendet hos våra grannfolk i Norge, Danmark och Finland. För dylika längre och dyrbarare resor behöves givetvis större bidrag än för i regeln kortare och därför mindre kostsamma färder inom Sverges egna gränser.

Såsom förut framhållits, är det anslag, som staten hittills årligen beviljat till resestipendier åt folkskollärare och folkskol-

lärarinnor, förhållandevis betydligt lägre än motsvarande belopp för en del andra, jämförliga lärarekårer. Några exempel härpå framgår ur efterföljande

Tabell III.

(Årliga resestipendier åt vissa läraregrupper.)

Lärarekår		Årliga stipendiebelopp kronor
Skolans art	Antal medlemmar*	
Folkskolor.....	8,083	4,000
Folkskoleseminarier.....	191	2,000
Folkhögskolor.....	348	3,000
Allmänna läroverk.....	1,209	21,000
Flickskolor.....	695	6,000

Under det att statsanslaget till resestipendier åt folkskolans lärare utgår med icke fullt 50 öre för år och person, utgör alltså motsvarande belopp för seminarielärare 10,50 kronor, för folkhögskollärare 8,60 kronor, för läroverkslärare 17,40 kronor, för flickskollärare 8,70 kronor.

Skulle det årliga stipendiebeloppet för folkskollärare utgå i samma proportion som för övriga här nämnda lärarekårer, så bleve det i de olika fallen i runda tal följande summor: jämfört med seminarielärarna 84,900, med folkhögskollärarna 69,500, med läroverkslärarna 141,000 och med flickskollärarna 70,000 kronor.

Att man i följd av nu anförda mera gynnsamma förhållanden för andra lärarekårer bland dessa också har bättre proportion mellan antalen sökta och beviljade stipendier visar Tabell IV.

Medan bland folkskollärarna endast 23,5 procent av de sökande kunnat få sina ansökningar beviljade äro, för den tid uppgifter kunnat erhållas, motsvarande procenttal för flickskolornas lärarekår 29,4, för abnormskolornas 34, för allmänna läroverkens 37,8, för seminariernas 53 och för folkhögskolornas icke mindre än 65,8.

Ingen torde emellertid kunna bestrida, att studieresor för folkskollärare äro fullt så viktiga som för någon annan lärarekår. Folkskollärarna äro i följd av sin månganstades isolera-

*) Enligt senaste tillgängliga uppgifter.

de ställning till och med i högre grad än andia i behov av den uppmuntran och allmänna uppräckning, som en studieresa obestriddligen medför. Utvecklingen är ock på folkskolans område i våra dagar mycket snabb, varför det för dess lärarkår gäller att icke stanna i utvecklingen eller stelna i gamla former. Att folkskollärarna verkligen för sin egen personliga utveckling och för sitt kall draga stor nytta av sina studieresor framgår bland annat av deras till kungl. ecklesiastikdepartementet ingivna reseberättelser. Genom artiklar i skolpressen och föredrag på läraremöten göra stipendierna i många fall sina under studieresorna gjorda rön och erfarenheter tillgängliga även för andra lärare, detta till gagn för skolarbetet i det hela.

Det synes centralstyrelsen, som om grundade förhoppningar borde kunna finnas, att statsmakterna, i betraktande av nu anförda omständigheter, skulle vilja ytterligare tillmötesgå ett så tydligt ådagslagat behov genom att öka det statsanslag åt studieresande folkskollärare, som år 1899 mera försöksvis bestämdes till ett jämförelsevis lågt belopp. Centralstyrelsen vill härvid alldeles icke ifrågasätta ett så betydande belopp, som erfordrades, för att folkskollärarna i avseende på möjlighet till resestipendier erhållande skulle bli lika gynnsamt ställda som övriga lärare, vare sig på folkundervisningens område eller vid de allmänna läroverken och de högre flickskolorna. Ett årligt stipendiebelopp av 8,000 kronor torde emellertid helt visst icke ur någon synpunkt kunna anses för högt, när det gäller ett så viktigt ändamål för en så stor kår. Ifall nämnda belopp beviljades, skulle årligen åtskilliga större stipendier för studieresor i främmande länder och ett betydligt ökat antal mindre stipendier för dylika resor inom Sverige kunna utdelas.

I de av Eders Kungl. Maj:t hittills uppställda villkoren för erhållande av sådana stipendier torde ingen annan ändring vara önskvärd, än att bestämmelsen om fem års ordinarie anställning i folkskolans tjänst utbytes mot en föreskrift om, att sökande skulle under fem års tid hava tjänstgjort och fortfarande de vara tjänstgörande vid folkskola. Särskilt inom större skoldistrikt finnes nämligen en hel del lärare och lärarinnor, vilka av förhållandena tvingats att under åtskilliga år tjänstgöra såsom extra ordinarie, men vilkas kompetens att företaga studieresor måste anses obestriddig, även om de icke uppnått fem ordinarie tjänsteår.

Under det att åt de flesta övriga grupper av lärare på folkundervisningens område resestipendier sedan åtskilliga år till baka utgått av statsmedel, har för detta ändamål hittills icke beviljats något statsanslag åt de vid småskolor och mindre folkskolor tjänstgörande lärarna och lärarinnorna, vilka uppgå till ett antal av omkring tio tusen.

Det skulle emellertid helt visst bli till största nytta även för undervisningen i nämnda läroanstalter, att deras lärare och lärarinnor blevo delaktiga av samma förmån. Enär småskolan utgör den i egentligaste mening grundläggande läroanstalten, är

Tabell I.

(Sökta och beviljade stipendier för folkskollärare.)

Stift	1900		1901		1902		1903		1904		1905		1906		1907		1908		1909	
	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.	sökta	bev.
Stockholms stad	3	2	4	2	4	1	3	1	4	2	4	1	4	1	3	1	4	1	3	1
Uppsala	11	1	5	1	5	1	3	1	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1
Linköpings	7	1	6	1	3	1	2	1	3	—	3	1	2	1	2	—	3	1	2	1
Skara	5	1	6	1	6	1	5	1	2	1	4	1	5	1	4	1	4	1	5	1
Strängnäs	9	1	7	1	5	1	3	1	6	1	5	—	6	—	4	1	4	1	5	1
Västerås	7	1	3	1	6	1	3	1	8	1	3	1	—	—	4	1	3	1	5	1
Växjö	5	1	3	1	5	1	5	1	4	1	4	1	3	1	3	1	4	1	5	1
Lunds	21	1	16	2	11	2	8	1	9	1	7	2	8	1	6	1	3	1	7	1
Göteborgs	8	1	7	1	8	1	4	1	3	1	7	1	5	1	3	1	4	1	4	1
Kalmar	4	1	3	1	2	1	1	1	2	1	2	1	4	1	1	1	1	1	2	1
Karlstads	4	1	3	1	3	1	2	1	3	1	3	1	4	1	3	1	1	1	3	1
Härnösands	10	1	2	2	5	1	6	1	5	1	4	1	4	1	3	1	3	1	4	1
Luleå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	2	1	2	1	3	1
Visby	4	1	1	—	2	—	1	1	1	—	2	1	2	1	2	—	1	1	3	1
Summa	98	14	66	15	65	13	46	13	54	12	53	14	48	12	38	13	36	13	47	11

Lärarekårens vid:	1900		1901		1902		1903		1904		1905		1906		1907		1908		1909	
	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.	sökt.	bev.
Seminarier	—	—	—	—	5	5	6	5	7	5	4	4	13	5	10	4	12	4	13	5
Folkhögskolor	—	—	10	9	11	7	15	8	14	9	9	8	19	11	11	7	13	9	15	9
Allm. läroverk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	24	66	24	79	24	77	33	84	33
Flickskolor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	11	42	10	40	10	46	15	41	17
Abnormskolor	—	—	10	3	10	4	7	3	13	3	9	2	10	3	8	3	4	3	5	2

(Sökta och beviljade stipendier för andra lärare än folkskollärare)

Tabell IV.

dess verksamhet särdeles betydelsefull. Att de lärare och lärarinnor, vilka ha det ansvarsfulla kallet att handleda de unga under de första skolåren, skulle för sitt arbete hava synnerligen stort gagn av de tillfällen till utveckling, som studieresor medföra, är så påtagligt, att en utförligare framställning av skälen härför ej synes vara erforderlig.

Anslaget till resestipendier åt ifrågavarande lärare och lärarinnor torde för närvarande lämpligen kunna bestämmas till 4,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts vågar centralstyrelsen i underdanighet hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t täcktes för nästa riksdag föreslå,

dels att det hittills för folkskollärare och folkskollärarinnor utgående statsanslaget till resestipendier måtte från och med 1911 höjas till 8,000 kronor,

dels att ett anslag av 4,000 kronor måtte anvisas till resestipendier åt lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor.

Underdanigst

Centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening.

Dess verkställande utskott.

(Underskrifter).

Stockholm den 29 oktober 1909.

Bilaga IX.

Ny undervisningsmaterieil,

upptagen å folkskolebyråns förteckning över sådan materieil 1910.

Historia.

*22. Tavlor över Sverges regenter under luterska tiden, ny serie (beräknas utkomma 1910). Kr. 5,25; papp 10,50.

Geografi.

*46. Stockholm från sjösidan, utsikt från Finnboda, av Bergström (ingår som nr 3 i serien: Vårt land, skildrat i landskapstavlör av svenska konstnärer). Kr. 5.

Deltagarna förberedas för resan genom särskilt studium av den påtänkta ortens geografi, historia, natur, folkliv, minnesmärken o. s. v.

III. Utrustning.

Under förutsättning att de skolresande äro friska och starka, är lämpligt, att i skolresan även ingå längre eller kortare fotvandringar. För detta ändamål är särskild utrustning nödvändig.

Till denna utrustning kan lämpligen höra en ryggsäck av impregnerad segelduk med breda bärremmar samt några små lärtspåsar, avsedda att stuva in i ryggsäcken för att hålla ordning och reda på småsakerna. Ryggsäck och påsar kunna barnen själva förfärdiga antingen i hemmen eller i skolan i sammanhang med handarbetet.

I ryggsäcken packas in 1 eller 2 skjortor eller linnen, 1 par kalsonger, 3 par strumpor (allt helst av ylle), några näsdukar, handduk, tandborste, tvål, anteckningsbok, blyertspenna o. s. v. Kunde varje resande därjämte medföra en regnkrage, en luftkudde och ett par gymnastikskor, så bleve utrustningen lämpad för längre vandringar.

I ledarens ryggsäck är nyttigt att ha några förbandsartiklar, såsom bindor och vadd, samt sublimat, vaselin och opie-groppar. Resehandbok och karta höra även till utrustningen.

IV. Tillsyn och ledning.

Den, som ställt sig som ledare för en skolresa, måste ha fullt klart för sig, att han därmed på förhand uppoffrat sin egen bekvämlighet. Han är och måste vara från resans början till dess slut barnens hjälpare och vårdare och allt i allom. Icke som om det skulle vara fråga om uppassning i vanlig mening — varje deltagare skall i regel passa upp sig själv och därjämte vara tjänstaktig mot sitt resällskap — men ledaren är den, som från början till slut får tänka och ansvara för allesamman.

Vid varje tidpunkt och under alla förhållanden måste följaktligen ledaren också tillse, att han verkligen behåller ledningen ej blott i fråga om studieplats, studieföremål och studie-sätt utan ock i fråga om alla deltagarnas uppträdande, vilket tydligen bör vara sådant, att det ej i något avseende, varhelst de färdas fram eller uppehålla sig, kan göras till föremål för befogat klander. För god ordnings upprätthållande kan avdelningen lämpligen uppdelas i smärre grupper med var och en sin tillsyningsman. En skolresa är i det väsentliga helt och hållet förfelad, så vida icke barnen därunder visa sig medvetna om nödvändigheten att genom hela sitt uppförande göra sig och sin skola heder.

Reseledare, som av hälso- eller andra skäl icke förmår dela barnens enkla förhållanden under de få dagar, som resan varar, måste alldeles avstå från ledarskapet vid skolresan.

Skolresekommitténs verksamhet.

Berättelse för år 1909.

I Skolhuset vid Valhallavägen hade även i år erhållits lokaler för de skolresandes härbergerande.

Från 6 juni till den 31 augusti voro lokalerna upptagna, och tillströmningen var synnerligen stor. De första och sista grupperna fingo hålla till i arbetsstugans lokaler, emedan då skolarbetet pågick i husets övriga rum.

De, som för kortare eller längre tid bodde i skolhuset, voro till antalet 1,335. Men dessutom förmedlades genom byrån utställningsbesök för 315 personer, som icke behövde övernatta i Stockholm utan kommo på morgonen och reste på kvällen. Därigenom blir antalet skolresande till Stockholm och utställningen under denna sommar 1,650.

Kommittén vände sig till kommissariatet för utställningen med anhållan att entrén för skolresande måtte sättas till 10 öre för person. Kommissariatet kunde icke tillmötesgå denna begäran men nedsatte priset till 25 öre, varjämte en av kommissariatets medlemmar, konsul Josef Sachs välvilligt lovade att ställa till förfogande ett belopp, så stort att intill ett tusental resande skulle få komma in för den begärda avgiften 10 öre. Som antalet emellertid betydligt överskred 1,000, och de sist anlända grupperna icke lämpligen kunde åläggas att för utställningsbesöket erlägga högre avgift än de förstkommande, måste mellanavgiften för de 650 sistkomna erläggas av kommittén.

De resande kommo i 49 olika grupper från alla trakter av Sverige. En grupp kom från Danmark och två från Finland. Från början av kommitténs verksamhet hava besök i huvudstaden blivit förmedlade för inalles 5,704 skolresande.

Ur årets räkenskaper kunna lämnas följande siffror:

Behållning från år 1908	817:80
Inkomster av skolresande	1,792:05
Räntor	39:60
Kronor	2,649:45
Utgifter av olika slag	1,824:50
Behållningen till år 1910	824:95
Kronor	2,649:45

Angående antalet feriebarn ber kommittén att få hänvisa till Folkskoleöverstyrelsens berättelse.

Kommittén har utgjorts av fröken Hulda Lundin, ordförande, fru Amanda Hammarlund, vice ordförande, fru Alma Vik,

kassaförvaltare och byråföreståndare, samt undertecknad, Branzell, sekreterare.

Stockholm i dec. 1909.

Hulda Lundin.

Ordförande.

And. Branzell.

Bilaga XII.

Lärarnes naturaförmåner.

Till Chefen för Folkskolebyrån, kanslirådet m. m.

Hr D:r I. A. Lyttkens, Stockholm.

Till centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening har från Lysekilskretsen inom nämnda förening ingått en motion med anhållan, att centralstyrelsen måtte verka för en verksammare kontroll över att folk- och småskolans lärare och lärarinnor erhålla sina i lag stadgade naturaförmåner.

Kretsen erkänner oförbehållsamt, att många skoldistrikt finnas, som på ett berömvärt sätt fullgöra sina skyldigheter med avseende på bostad, bränsle m. m. åt lärarna. Men å andra sidan finnas ock icke så få exempel på skoldistrikt, särskilt å landsbygden, vilka förse sina lärare med en bostad, som inlandsgalunda kan anses såsom tjänlig, lämna läraren otillräckligt eller underhålligt bränsle eller uraktlåta att förse läraren med planteringsland, ehuru sådant lätt skulle kunna anskaffas. Statsbidraget till lärarnas avlöning få dessa skoldistrikt dock i vanliga fall oavkortat uppbära.

I sådana fall, då ett skoldistrikt underlåter att i berörda avseenden fullgöra sina skyldigheter, är den kontroll, som övas av den nuvarande folkskoleinspektionen, enligt kretsens mening icke alltid tillräcklig, enär folkskoleinspektören ganska ofta icke tager kännedom om ifrågavarande förhållanden. Läraren har visserligen den utvägen att genom klagomål hos vederbörande myndighet söka rättelse, men detta är en åtgärd, som han i allmänhet av flera skäl icke tillgriper, eller som han åtminstone i det längsta vill undvika.

Kretsen anser önskvärt, att en opartisk och mera verksam kontroll anordnas beträffande lärarnas naturaförmåner. En sådan skulle enligt kretsens mening kunna erhållas, om, i likhet med vad som äger rum med ecklesiastika bostäder m. fl., en ekonomisk besiktning av lärarnas bostäder m. m.

komme till stånd. Dylik besiktning skulle lämpligen med vissa års mellanrum kunna förrättas av en för ändamålet utsedd nämnd, bestående exempelvis av en kronans tjänsteman samt ett par ojäviga nämndemän, i närvaro av vederbörande lärare eller lärarinna och ett par ombud för skoldistriktet.

Centralstyrelsen har sig väl bekant, att sådana missförhållanden, som kretsen antytt, förefinnas. Möjligt är ock, att dessa missförhållanden i någon mån skulle kunna avhjälpas genom anordnandet av en sådan besiktning som den av kretsen föreslagna. Centralstyrelsen hyser dock den förhoppningen, att ett gott resultat i berörda avseende redan nu skulle kunna vinnas, om statens folkskoleinspektörer ville hava sin uppmärksamhet något mera riktad på lärarnas naturaförmåner och, då så blir behövt, delgiva skoldistriktet sina anmärkningar i berörda hänseende, samt vid granskning av skoldistriktens rekvisitioner av statsbidrag till lärarnas avlöning hava sagda naturaförmåner i minne. Till det ena som det andra skulle inspektörerna otvivelaktigt känna sig mera uppfordrade, om något ord i deras instruktion erinrade härom.

I sammanhang härmed anhåller centralstyrelsen att få fästa uppmärksamheten på ett annat missförhållande, nämligen den otillfredsställande renhållning och luftväxling, som i ett stort antal skolor äger rum. För vinnande av förbättring härutinnan har centralstyrelsen i underdånig skrivelse den 27 maj 1909 anhållit, att k. m:t täcktes i nåder dels utfärda vissa normalbestämmelser angående renhållning och luftväxling i folk- och småskolor, dels vidtaga vissa ändringar i folkskolestadgans § 10, i syfte att denna sak måtte bli beaktad i skolreglementena. Centralstyrelsen hyser emellertid den meningen, att utöver de åtgärder, som i nämnda underdåniga skrivelse föreslagits, ett omnämnande i folkskoleinspektörsinstruktionen även av denna sak är av behovet påkallat. Då det emellertid redan är sagt i nämnda instruktion, att folkskoleinspektören skall taga kännedom om skolornas sundhetsförhållanden, torde det vara tillräckligt, om skolornas renhållning och luftväxling intages bland de inspektionsföremål, för vilka redogörelse måste lämnas i den sexårsberättelse, som folkskoleinspektören skall avgiva till ecklesiastikdepartementet.

På grund av det anförda vågar centralstyrelsen vördsamt anhålla, det Ni, hr kansliråd, ville verka för

att på lämpligt ställe i k. m:ts nådiga instruktion för folkskoleinspektörer, t. ex. i § 1 mom. 2, måtte intagas en bestämmelse därom, att folkskoleinspektören bör tillse, att lärare och lärarinnor erhålla tjänlig bostad jämte tillhörande källare samt tillräckligt och användbart bränsle, och att, såvitt sig göra låter, lämpligt jordland till brukning för eget behov av jordfrukter upplåtes åt folkskolans lärare, samt

att även skollokalerens renhållning och luftväxling intages bland de inspektionsföremål, för vilka folkskoleinspek-

tören enligt § 4 av nämnda nådiga instruktion har att avgiva redogörelse.

Stockholm den 10 maj 1910.

För Sverges allmänna folkskollärareförenings centralstyrelse

Dess verkställande utskott

(Namnunderskrifter).

Bilaga XIII.

Folkskolematrikeln.

Till Konungen.

Sedan Eders k. m:t på underdånig ansökan av centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening i början av år 1903 beviljat ett statsbidrag å 1,000 kronor för utgivande av en ny folkskolematrikel, åtog sig kanslissekreteraren i kungl. ecklesiastikdepartementet d:r Clas Gustafsson att utarbета och från trycket utgiva en dylik. Matrikeln, som upptog uppgifter till och med slutet av år 1903, utkom under loppet av 1904 samt rönt mycket erkännande från fackmännens sida.

Emellertid ha förhållandenas omgestaltung på de folkundervisningsområden, som matrikeln omfattar, under de gångna fem åren vållat, att uppgifterna i stort sett nu kunna anses föråldrade, vadan behovet av en ny upplaga av ifrågavarande matrikel gör sig starkt gällande.

Centralstyrelsen har därför anmodat kanslissekreteraren Gustafsson att åtaga sig utgivandet av en ny folkskolematrikel, och har han förklarat sig villig härtill, under förutsättning att här för erforderligt statsbidrag vore att erhålla.

Från olika håll har till centralstyrelsen gjorts framställning därom, att i en blivande ny matrikel såväl personuppgifterna som uppgifterna rörande de särskilda skolorna och de förhållanden, under vilka de arbeta, måtte bli fullständigare än i föregående matriklar av detta slag.

Då en dylik matrikels värde och gagn för folkundervisningen ökas med mångsidigheten och fullständigheten i de meddelade uppgifterna vore det synnerligen önskligt, att de framställda förslagen i nämnda hänseende kunde förverkligas. Enligt vad centralstyrelsen erfarit, kommer ock utgivaren att taga den största möjliga hänsyn till desamma. Givetvis kommer omfattning och matrikelarbetet att även draga större kostnader.

På grund av det anförda får centralstyrelsen härmed i underdånighet anhålla,

att Eders k. m:t täcktes för ifrågavarande ändamål bevilja ett statsbidrag å 1,500 kronor att utgå på de villkor, Eders k. m:t kan finna lämpligt föreskriva.

Underdånigst

Centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening

Dess verkställande utskott:

(Namnunderskrifter).

Stockholm den 16 november 1909.

Bilaga XIV.

En vård å Emil Hammarlunds grav.

Till Sverges allmänna folkskollärareförenings medlemmar.

Saknad och tacksamhet äro de känslor, som hos oss röra sig djupast, då vår tanke stannar inför bilden av den nyligen bortgångne Emil Hammarlund.

Många av oss, särskilt bland de äldre, minnas honom som den personlige vännen. För kåren i dess helhet var han den städse vakne förkämpen, den rastlöst verksamme hjälparen och främjaren. Och ännu mera levande, än då han stod mitt bland oss, känna vi alla, nu då han gått bort, att han var vår.

Medvetandet härom har inom vidsträckta kretsar av svenska folkskolans lärarekår framkallat en stark och livlig önskan att hugfästa hans minne genom en enkel vård, och centralstyrelsen känner sig stå i samklang med allmänna meningen inom nämnda kår, då den härmed inbjuder alla, som vilja hedra Emil Hammarlunds livsgärning, att teckna bidrag till en sådan.

Avsikten är, att denna vård, så vitt sig göra låter, skall hinna bli färdig så tidigt, att den kan avtäckas i samband med firandet av allmänna föreningens trettioårsfest den 8 nästkommande augusti.

Det överskott, som torde uppstå, sedan vården bekostats, skall användas för det syfte, kring vilket den bortgångnes tankar under de sista åren företrädesvis rör-

de sig, nämligen åstadkommandet av ett eget hem åt Sverges allmänna folkskollärareförening.

För att underlätta insamlingen kommer anteckningslistor att med snaraste utsändas till kretsordförandena, och böra de insamlade medlen insändas till Sverges allmänna folkskollärareförenings kassaförvaltare J. J. Dalström, Stockholm Va.

Redovisning lämnas i Sverges allmänna folkskollärareförenings organ Svensk Läraretidning.

Stockholm den 4 april 1910.

Centralstyrelsen.

Bilaga XV.

Svenska skolmuseet i Stockholm.

Berättelse om dess verksamhet under år 1909.

Under år 1909, Svenska skolmuseets andra arbetsår, har dess verksamhet fortgått på ungefär enahanda sätt som under närmast föregående år, under ledning av en av centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening tillsatt styrelse, bestående av representanter för de olika skolorna. Nämda förening bestrider fortfarande helt och hållet de för museets verksamhet nödiga omkostnaderna.

Museet har, med undantag av några dagar i juli månad, hållits öppet alla helgfria onsdagar kl. 6—8 e. m. och lördagar kl. 1.30—3.30 e. m., sammanlagt 97 dagar. Antalet besökande utgjorde 362, alltså ungefär 4 pr dag.

Även under 1909 har museet från flera håll fått mottaga värdefulla gåvor och depositioner. Bland leverantörer, som på detta sätt givit museet sitt understöd, må nämnas Frans Svanström & C., P. A. Norstedt & söner, Wahlström & Widstrand, Gleerups förlag samt Meeinhold & Söhne i Dresden. Dessutom har styrelsen inköpt materiell för kr. 444,51.

Under förliden vår anordnade styrelsen tvenne förevisningar i samband med föredrag om nyutkommen undervisningsmateriell. Till dessa förevisningar, som höllös i Klara folkskola, inbjödos lärare och lärarinnor vid huvudstadens skolor. Vid den första redogjorde professor C. A. Lindman för de av honom utgivna anatomiska väggtavlorna och vid den andra professor A. E. Törnebohm för av honom likaledes utgivna geologiska vägg-

taflor och geologisk väggkarta över Norden. De båda förevisningarna besöktes av sammanlagt 109 lärare och lärarinnor.

På anmodan av ordföranden i bestyrelsen för 1910 allmänna läraremötet i Falun sistlidna sommar anordnade skolmuseet i samband med nämnda möte en utställning av nyare undervisningsmateriell. Utställningen, som omfattade 72 nummer, ordnades och övervakades på styrelsens uppdrag av läroverksadjunkten A. Kihlström och var talrikt besökt.

Skolmuseet har under året förmedlat inköp av materiell till elva flick- och samskolor, sex folkskolor, tre seminarier och två enskilda personer. Värdet av den sålunda förmedlade materiellen uppgick till kr. 935,77. På grund av ingångna förfrågningar hava råd och upplysningar beträffande anskaffande av materiell lämnats till ett flertal skolor.

Meddelanden angående skolmuseets verksamhet och redogörelser för där utställd materiell har under året införts i Svensk Läraretidning och tidskriften Verdandi.

Katalogiseringen av museets samlingar har under året fortgått men ännu ej hunnit avslutas.

Utgifterna för museet uppgingo till sammanlagt kr. 2,423,60 därav kr. 900 för lokalhyra.

Styrelsen har utgjorts av slöjdinspektören Hjalmar Berg, ordförande och föreståndare för museet, d:r Hjalmar Wallberger, vice ordförande, skolföreståndarinnan Matilda Widegren, sekreterare, överlärare C. Lidman, kassör, samt överlärarna Alfr. Dalin och Alexander Jonsson, småskollärarinnan Gustava Landberg, folkskolläraren And. Lindén och folkskollärarinnan Emma Ångström.

Skolmuseets föreståndare erhöll under det förlidna året av k. m:t ett resestipendium för att i Tyskland och Schweiz taga kännedom om de förmåsta skolmuseerna. Under denna resa besöktes museerna i Berlin, Breslau, Dresden, München, Augsburg, Zürich, Bern, Hamburg och Köbenhavn samt dessutom ett flertal samlingar och utställningar av materiell i skolor och hos förläggare.

Såsom amanuens vid museet har varit anställd folkskolläraren A. Eckerberg. Under sommarferierna tjänstgjorde såsom vikarie för honom folkskolläraren C. Vesterberg.

Stockholm den 18 mars 1910.

<i>Hjalmar Berg.</i>	<i>Alfr. Dalin.</i>	<i>Alexander Jonsson.</i>
<i>Gustava Landberg.</i>	<i>Carl Lidman.</i>	<i>And. Lindén.</i>
<i>Hjalmar Wallberger.</i>	<i>Matilda Widegren.</i>	<i>Emma Ångström.</i>

Upplyningsbyrå.

Meddelande angående denna.

Med utgången av år 1909 har Sverges allmänna folkskollärareförenings upplysningsbyrå ägt bestånd i fem år. Under denna tid har antalet av de ärenden, vilka kommit under byråns omprövning ständigt ökats, så att det under vart och ett av de två senaste åren varit att räkna i hundratal. Härigenom har det blivit fullt uppenbart att upplysningsbyrån inom föreningen fyller ett verkligt behov.

Enligt det av centralstyrelsen från början uppgjorda programmet för upplysningsbyråns verksamhet är byråns uppgift »att tillhandagå lärare och lärarinnor, som tillika äro föreningsmedlemmar, med råd och hjälp i sådana ekonomiska och rättsliga frågor, som angå dem i deras tjänst». Huvudavsikten med byrån är »dels att tillvarataga lärarnas berättigade intressen och dels att förekomma onödiga och olämpliga rättegångar».

Då byråns ursprungliga ändamål alltså var att för föreningens medlemmar vara en rådgivare, till vilken de med fullt förtroende skulle kunna vända sig, när de ansåge sin ekonomiska eller rättsliga ställning vara i något avseende så hotad, att särskilda juridiska skyddsåtgärder kunde anses av nöden, var det naturligt, att de rådsökande till en början hänvisades att i första hand vända sig omedelbart till byråns jurist, på vilken det sedan ankom att i händelse av behov inhämta råd och påkalla beslut av byråns övriga medlemmar.

Sedan emellertid byrån i allt större utsträckning börjat anlitas även för sådana ärenden, vilkas utredning icke tarvar utlåtande från juridisk fackman, har byrån funnit lämpligt att låta ordningen för de inkomna förfrågningarnas behandling bli en annan. För att få ärendena fördelade efter sin olika art och möjliggöra en snabbare handläggning har byrån inom sig utsett en särskild sekreterare, vilken numera föredrager alla till byrån adresserade ärenden och jämväl ombesörjer skriftväxlingen med sådana rådsökande, vilkas ärenden icke hänvisas till juristen. Det senare blir fallet endast med mål av den art, att för deras

bedömande den juridiske fackmannens biträde verkligen provas erforderligt.

Av vad sålunda meddelats framgår, att de gränser för byråns verksamhet, vilka från början tänktes givna, så småningom blivit i ej ringa mån utvidgade. Bland mängden av de mångskiftande spörsmål, vilka på ett eller annat sätt beröra lärarekårens ekonomiska och rättsliga ställning, torde det ock vara rätt svårt att vidmakthålla någon trängre begränsning, och alla skäl synas för övrigt tala för, att byrån, så långt dess förmåga sträcker sig, bör lämna rådsökande föreningsmedlemmar hjälp, även när det icke är fråga om rena rättskonflikter.

Dock torde i detta sammanhang en erinran böra göras. Byråns uppgift, även om den tages i rätt vidsträckt bemärkelse, bör icke vara att lämna föreningens medlemmar upplysningar om sådana förhållanden, vilka alldeles klart och otvetydigt finnas angivna i folkskolestadgan eller andra mera lättillgängliga skolförfattningar, och om vilkas tolkning ingen tvekan kan uppstå. Det bör ligga i varje medlems eget intresse att ha dessa författningar till hands och att om dem taga så grundlig kännedom som möjligt.

Rörande villkoren för upplysningsbyråns anlitan ha, på grund av att byrån hittills kan anses ha befunnit sig på försökets stadium, inga fullständigare bestämmelser fastställts. Centralstyrelsen har emellertid nu beslutat att i detta avseende uppställa följande villkor:

1. *Rådsökande skall vara medlem i någon krets av Sverges allmänna folkskollärareförening och som sådan finnas npptagen i senast utkomna medlemsförteckning.*

2. *Har den rådsökande inträtt i föreningen så nyligen, att namnet ej hunnit inkomma i medlemsförteckningen, skall medlemskapet styrkas genom särskilt intyg från vederbörande kretsordförande.*

3. *Samtidigt med förfrågningen insändes för täckande av kostnaderna för bokföring, kopiering, postporto m. m. en registreringsavgift av 50 öre.*

4. *Är ärendet av sådan beskaffenhet, att byrån efter prövning finner detsamma böra överlämnas till byråns jurist, tillkommer advokatarvode, som i varje fall utgår med hälften av vanligt*

advokatarvode och sålunda, med hänsyn till ärendets natur, kan bli av växlande storlek.

Slutligen må till anvisning för rådsökande föreningsmedlemmar meddelas följande:

1. Vid anlitande av Upplysningsbyrån skall uppgivas till vilken krets av S. A. F. den frågande hör.
2. Det ifrågavarande ärendet bör framläggas så klart och tydligt som det är möjligt, utan att något fördöljes, vare sig det kan anses tala för eller emot den rådsökande.
3. Rådsökande böra tydligt angiva, om de äro anställda vid folkskola eller småskola.
4. Oväsentliga detaljer och sådana saker som ej ha med ärendet att skaffa, böra helt och hållet undvikas.
5. Namn och adress böra vara skrivna med särskilt tydliga bokstäver.
6. Tillkännagivanden om villkoren och sättet för byråns anlitande införas i Svensk Läraretidning tills vidare en gång under varje kvartal.

Upplysningsbyråns medlemmar utgöras för närvarande av Alexander Jonsson (ordförande), Fridtjuv Berg, J. J. Dalström och Gottfrid Björkman, av vilka den sistnämnde är byråns sekreterare och såsom sådan förmedlare av all dess skriftväxling. Den jurist, som byrån vid vissa ärendens fullföljande anlitar, är advokaten Emil Gullers.

Alla skrivelser till byrån adresseras: *Sverges allmänna folkskollärareförenings Upplysningsbyrå, Stockholm Va.*

Centralstyrelsen.

Bilaga XVII.

Lärarebibliotek.

Inbjudning angående sökande av anslag för upprättande sådana.

Sedan tidningen Jultomtens ägare, Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag, till centralstyrelsens för Sverges allmänna folkskollärareförening förfogande för år 1910 ställt ett penningebelopp att användas för ändamål, som låge

inom de uti paragraf 1 av föreningens stadgar angivna, har centralstyrelsen beslutat att av nämnda belopp anslå 200 kronor att användas till grundande av lärarebibliotek med 100 kronor till varje samt för sökande av dylikt anslag fastställt nedanstående villkor:

- 1) att endast kretsförening av Sverges allmänna folkskollärareförening är berättigad att söka sådant anslag;
- 2) att vid ansökan om dylikt anslag skall fogas ett intyg om att kretsen för samma ändamål förfogar över minst ett lika stort belopp;
- 3) att krets, till vilken sökt bidrag beviljats, skall till kassaförvaltaren i Sverges allmänna folkskollärareförening jämte intyg om bibliotekets upprättande insända förteckning över de böcker, som vid bibliotekets grundläggning inköpts;
- 4) att, för den händelse sådan kretsförening skulle upplösas, eller bibliotekets verksamhet av annan anledning upphöra, de vid bibliotekets grundläggning inköpta böckerna skola, sedan kretsen därom inhämtat centralstyrelsens mening, överlämnas till annan närbelägen krets, som önskar upprätta lärarebibliotek.

Med anledning härav får centralstyrelsen anmoda de kretsföreningar, som önska komma i åtnjutande av dylikt anslag, att till centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening insända sina ansökningar, vilka böra åtföljas av de i punkten 2 härovan omnämnda intygen samt innehålla förklaring, att sökande krets förbinder sig att uppfylla de i punkterna 3 och 4 angivna villkoren.

Stockholm den 24 mars 1910.

Centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärareförening.

Bilaga XVIII.

S. A. F:s livförsäkringsgrupp.

Revisionsberättelse.

Undertecknad, av Sverges allmänna folkskollärareförenings livförsäkringsgrupp vald att granska gruppens räkenskaper för år 1909, har fullgjort det givna uppdraget, och får jag härmed om revisionen göra följande meddelande:

Ansvarssumman för försäkringar utgjorde ^{31/12} 1908.....	Kr. 282,480
Under 1909 beviljades ansökningar om livförsäkring till ett belopp av	» 25,030
Annulerade	Kr. 307,510
	» 6,500
Ansvarssumman den 31 dec. 1909 var alltså	Kr. 301,010

Enligt bestämmelsen i paragraf 6 av det nya kontraktet har nettobehållningen vid 1908 års slut, kr. 3,662:94, uppförts å gruppens vinstregleringsfond. Denna fond utgjorde vid årets slut kr. 3,781:98. Premiereserven (försäkringsfonden) uppgick vid samma tid till kr. 55,758:20.

Följande tabell utvisar dels försäkringsbolaget Svecias ställning och utveckling under den tid, S. A. F:s försäkringsgrupp varit i verksamhet, och dels till jämförelse gruppens egen verksamhet från dess början år 1900.

Svecias livförsäkringsrörelse 1900—1909.

År	Beviljade livförsäkringar Kr.	Vid årets slut gällande livförsäkringar Kr.	Försäkringsfond vid årets slut Kr.	D:o i % av försäkringssumman	Ersättning för dödsfall Kr.
1900	3,363,200	8,023,720	399,868	4,98	19,500
1901	2,762,100	9,490,340	524,669	5,53	8,000
1902	2,568,300	10,647,200	652,487	6,13	28,920
1903	2,549,300	11,859,390	820,825	6,92	26,000
1904	3,574,190	13,910,880	949,778	6,83	75,400
1905	3,273,200	15,522,802	1,215,363	7,83	42,033
1906	3,040,160	16,762,912	1,509,135	9,00	91,584
1907	3,513,520	18,451,886	1,835,367	9,95	70,470
1908	3,818,464	20,358,667	2,180,343	10,71	121,333
1909	3,902,010	22,290,420	2,527,837	11,34	160,690

S. A. F:s grupp 1900—1909.

1900	97,000	96,000	3,121	3,25	—
1901	72,000	158,500	5,574	3,52	—
1902	37,500	192,000	10,579	6,67	1,000
1903	45,500	236,500	16,069	6,79	—
1904	30,500	251,000	20,947	8,34	2,000
1905	6,000	242,860	26,789	11,03	2,000
1906	21,500	264,360	33,515	12,06	—
1907	15,000	276,360	40,645	14,71	2,000
1908	22,000	282,480	48,410	17,14	3,000
1909	25,030	301,010	55,758	18,52	—

Granskningen av gruppens räkenskaper har icke givit någon anledning till anmärkning. Bolagets revisorer förklara i sin berättelse, att styrelsen under det gångna året handhaft bolagets angelägenheter med noggrannhet och omtanke.

Genom det under förlidet år med Svecia upprättade nya kontraktet bereddes försäkringstagare inom gruppen åtskilliga förmåner, såsom bland annat att bolaget bekostar läkareundersökningen, då den sökta försäkringen uppgår till minst 1,000 kr., och att oaktat premienedsättningen, gruppens delägare åtnjuta vinst enligt samma grunder som bolagets övriga försäkringstagare samt därjämte särskild vinst för möjligen rådande gynnsammare dödlighet inom gruppen än bland bolagets övriga försäkrings-tagare.

Den förhoppningen må man väl med goda skäl kunna hysa, att livförsäkringsfrågan genom denna ännu mera förmånliga lösning, skall bliva ett medel icke blott till betryggande av den ekonomiska ställningen utan även till stärkande och vidmakthållande av sammanhållningen inom lärarekåren.

Stockholm den 17 maj 1910.

J. J. Dalström.

Svensk Läraretidnings Förlag.

(Utgiver lärarbiblioteket Saga, tidningarna Julebladet och Julekalendern, barnkalendern Fågel Bild m. m.)

Cirkulär och närmare upplysningar angående förlagets publikationer fås gratis från

Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm C.

SVENSK LÄRARETIDNING

Organ för Sverges allmänna folkskollärareförening.

Redaktör: *d:r Fridtjuv Berg.*

Tidningen, som utgår i en *upplaga av 5,500 exemplar* och är den *största* och *mest spridda* skoltidning i vårt land, innehåller i varje nummer ledande uttalanden i dagens brännande skolfrågor samt porträtt eller andra illustrationer från skolvärlden jämte en rikhaltig notisavdelning.

I Svensk Läraretidning annonseras varje vecka ett stort antal **lediga lärare- och lärarinnetjänster**.

**Pris för över 1,100 stora kvartsidor endast 4 kr. 25 öre
pr årgång.**

SVENSK LÄRARETIDNING är nödvändig för varje medlem av Sverges allmänna folkskollärareförening som vill följa med sin tid. Orädd och självständig, har den under tre årtionden fört skolans och lärarekårens talan.

 Prenumerera på närmaste postanstalt!

Svensk Läraretidnings Förlag.

(Utgiver barnbiblioteket *Saga*, tidningarna *Jultomten*
och *Tummeliten*, barnkalendern *Fågel Blå* m. m.)

Cirkulär och närmare upplysningar angående förlagets publikationer fås gratis från

Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm C.

EN-KRONAS-BÖCKER

FÖR BARN OCH UNGDOM
(Barnbiblioteket SAGA.)

I barnbiblioteket SAGA, detta inom barnavärlden mycket spridda bibliotek, som granskas av en kommitté av sex skolmän, hava under redaktion av Emil Hammarlund hittills utkommit följande 32 rikt illustrerade och av nedannämnda författare särskilt för biblioteket utarbetade delar:

1. Svenska folksagor av Fridtjuv Berg. Första samlingen.
2. Robinson Kruse av Henrik Wranér.
3. Tusen och en natt av Anna Wahlenberg. Första samlingen.
4. Onkel Toms stuga av Amanda Kerfstedt.
5. Jorden runt på 80 dagar av Henrik Wranér.
6. Medeltidssagor av H. Schück.
7. Svenska folksagor av Fridtjuv Berg. Andra saml.
8. Tusen och en natt av Anna Wahlenberg. Dito.
9. Trojanska kriget av Fridtjuv Berg.
10. Gullivers underbara resor av H. Gyllander.
11. Styrman Hurtig av Henrik Wranér.
12. Franska sagor av Hugo Gyllander.
13. Hunden Tipp och några andra djurhistorier av Henning Wendell.
14. Den unge boerhjärten av Hugo Gyllander.
15. Gula Vargen av Henrik Wranér.
16. Sagor och berättelser av svenska författare.
17. Bröderna Grimms sagor av Hugo Gyllander.
18. Hittebarnet av Henrik Wranér.
19. Tomteberättelser av Aug. Bondeson m. fl.
20. Svenska sägner av Hugo Gyllander.
21. Kapten Grants barn av Anna Wahlenberg.
22. Tomtesagor av Z. Topelius, Selma Lagerlöf m. fl.
23. Östan och Västan av Hugo Gyllander.
24. Selim och Kalulu av Henrik Wranér.
25. Tomtefars sagor av Rafael Hertzberg m. fl.
26. Ja och nej av Helena Nyblom.
27. TVÅ ÅRS FERIER efter Jules Verne av Alf. Smedberg.
28. SILVERTORNET samt andra sagor av Selma Lagerlöf m. fl.
29. RIDDARSAGOR av H. & M. Hultenberg.
30. Vildmarkens sagor av H. Wendell och H. Gyllander.
31. I Hönslösa av Henrik Wranér.
32. Diamantäpplet av Louise Zegolson.

 Förestående fint utstyrda barnböcker kosta vardera i pappband endast 1 kr., i klotband 1 kr. 25 öre; på särskild begäran kunna de erhållas i starka, prydliga biblioteksband à 1 kr. 50 öre. De kunna erhållas genom varje välförsedd bokhandel eller ock rekvireras genom postanvisning direkt från förlaget. Flera av ovanstående arbeten användas som läseböcker i folkskolor och flickläroverk.

Alla skrivelser angående barnbiblioteket SAGA adresseras:

Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm C.

"Pedagogiska skrifter"

utgivas årligen av

**Sverges allmänna folkskollärareförenings
litteraturkommitté.**

Genom dessa skrifter hava föreningens medlemmar satts i tillfälle att i någon mån följa det pedagogiska arbetet utomlands samt erhållit värdefulla uppslag och anvisningar, som omedelbart kunat omsättas i det praktiska skolarbetet.

Av de 50 häften, som utkommit, torde särskilt följande kunna vara till gagn för småskolans lärarepersonal:

H. 2, Bergqvist, B. J., Frågans formulering ...	Kr. 1,25
" 7 & 8, Lay, A. W., Rättskrivningsundervisningens metodik	" 2,00
" 12, Fuchs, A. m. fl., Bidrag till den pedagogiska patologien	" 1,50
" 14, Lichen, Th., Fysiologisk psykologi	" 1,50
" 22, Tadd, Liberty, Nya undervisningsmetoder	" 2,50
" 43, Hagelin, H., Adenoider och skolundervisning	" 0,30
" 45, Hald, H., Iakttagelseundervisning i småskola och folkskola	" 2,25
" 47, Leffler, G., Skolhygien	" 1,50

Medlemmar av Sverges allmänna folkskollärareförenings litteratursällskap erhålla hel årgång till ett pris av 3 kronor. Inträde i litteratursällskapet erhålles, om anmälan göres hos folkskolinspektören **J. Franzén, Södertälje.**

UTMÄRKTA LÄROBÖCKER

FÖR FOLKSKOLAN:

Lärobok i linearteckning

för folkskolan och dess överbyggnader av *Joh. Allander*, Lärare vid Eskil-
suna folkskolor. Pris 70 öre.

Fäderneslandets historia för folkskolan

av *A. Rydfor*, lektor vid h. latinlärov. å Norrmalm, Stockholm. Med
färgtryckta kartor och 45 illustr. Andra uppl. Pris inb. 75 öre.

Fridtjuv Berg:

Geografi för folkskolan i kartor, bilder
och skildringar.

Första delen: Förberedande översikt
och Sverige (*utan* landskapsbeskriv-
ningar). Med 38 färgtryckta kartor och
85 bilder. Attonde upplagan. I starkt
och pryddigt klotband. Pris 1 kr.

Första delen. Med landskapsbeskriv-
ningar. Sjunde upplagan. Pris inb. 1 kr.

Andra delen: Europa utom Sverige
samt de övriga världsdelen. Med
27 färgtryckta kartor och 200 bilder.
Sjunde uppl. Pris inb. 1 kr. 20 öre.

**Mindre lärobok i geografi för folk-
skolan.** 7 uppl. Med 140 kartor och
bilder, bl. a. kartor i färg över Sverges
alla landskap. Pris inb. 65 öre.

Kartbok för folkskolan. Tredje om-
arbetade upplagan. Pris 90 öre.

Kartritningsblad för skolor jämte an-
visningar för deras begagnande. 16 blad i
kuvert. Andra upplagan. Pris 30 öre.

Den nya sångmetoden eller folkskolans
lärobok i sång, utarbetad efter rationella
och strängt pedagogiska grundsatser av
N. E. Anjou, organist, ex. musiklektör.
Lärarens bok. Fyra årsk. Tills. 3: —.
Barnens bok. No I. Fyra årsk. Tills. 1: 10.
" No II. Fyra årsk. Tills. 0: 85.
" No III. Fyra årsk. Tills. 0: 50.

Textbok. *Nystavad.* 0: 25.
Lärokurs i flerstämmig sång enligt
formelmetoden till tjänst för sångförening-
ar och sångkörar, utarbetad av *N. E.
Anjou*. Pris 1 kr. 50 öre.

Läsebok i nyare svensk litteratur
för allm. läroverkens mellanklasser, högre
folkskolor samt flickläroverk av *J. S.
Bergman*, Andre inspektör vid Stock-
holms folkskolor. Med 26 porträtt. 2
delar, inb. i vackra band å 1 kr. 60 öre.

Stockholms Borgarskolas förskrift
utgiven av *Emy Meyer*. Tredje upplagan.
Omarbetad av *Olof Andréén*, lärare vid
Stockholms folkskolor och Stockholms
Borgarskola. Första häftet 40 öre. Andra
häftet 75 öre.

**E. Magnussons Teckningskurser för
nybörjare** och mera försigkomna. Tre
häften å 20 öre. Passa för alla slag av
skolor.

J. J. Dalström:

Svensk Språklära jämte ordlista för
folkskolan. Elfte upplagan. Pris inb. i
starkt band 50 öre.

Svensk Språklära jämte ordlista för
folkskolor, med *kortare kurs*. Fjortonde
uppl. Pris inb. 25 öre.

Övningsbok i modersmålets skrivning.
Femte uppl. Pris inb. 30 öre.

Rättsskrivningslära för folkskolan.
Andra uppl. Pris inb. 25 öre.

Övningsbok i vårt modersmål. Ljud-,
ord- och satslära samt rätt- och uppsats-
skrivning för folkskolan av *Emil Dalin*.
Med förord av Professor Ad. Noreen.
Kurs I—II inb. 30 öre, III—IV inb. 45
öre; kurs III o. IV var för sig inb. å 25
öre. För halvtidsskolor passa I—III.

Alfr. Berg. Folkskolans räknelära i
tre delar inb. å 35 öre, utan facitbok 30
öre, är under omarbetning för att ut-
komma i nya, tidsenliga upplagor före
dessa års slut.

Folkskolans mindre räknelära av
Alfr. Berg. Elfte förenklade upplagan.
Pris inb. med skinnrygg 50 öre; facit-
bok 10 öre.

Människokroppen och dess vård.
Lärobok för skolor och självstudium av
Med. lic. *T. Fischer*. Med förord av
Prof. *Curt Wallis*. 25 illustr. i texten
och 3 färgtrycksplanscher. Andra uppl.
Inb. 60 öre.

Biblisk historia för folkskolor. Huvud-
sakligen med bibelns egna ord framställd
av *Fr. Eriksson*, lärare vid Stockholms
folkskolor. Tionde uppl. med 2 kartor
och 23 illustr. Pris inb. 25 öre.

**Folkskolans koralspsalm- och evange-
liebok**, med flera bihang. Pris inbun-
den i starkt klotband med skinnrygg
1 krona. Finnes även utan evangeliebok
i klotb. 75 öre, kart. 60 öre.

**Kurs i penselteckning för skola och
hem** av *C. Werner*, teckningslärare vid
allm. läroverket i Lund. *Vackra bilder!*
Ärla färger! Tydliga anvisningar! Tre
häften å 50 öre. I ett häfte 1 kr. 25 öre.

Val inom S. A. F. 1910.

Centralstyrelseledamöter.

1.
2.
3.
4.

Vid centralstyrelsevalet får ej röstas på *J. J. Dalström* i Stockholm, *J.
Franzén* i Södertälje, *Anna L. Lessel* i Göteborg, *Mauritz Tennman* i Sandöwerken,
Per Borgh i Lekaryd, *J. Cederberg* i Norrköping, *N. O. Bruce* i Arlöv och *Gott-
frid Björkman* i Stockholm, vilka äro kvarstående ledamöter av centralstyrelsen. De
avgående äro: *Fridtjuv Berg* i Stockholm, *Alfred Dalin* i Huskvarna, *Sven Nylund*
i Stockholm och *Gustava Landberg* i Norrköping.

Föreningsrevisor.

Vid revisorsvalet får ej röstas på *Fridtjuv Berg*, *Alfr. Dalin*, *Sven Nylund*,
J. J. Dalström, *J. Franzén*, *Anna L. Lessel*, *Mauritz Tennman*, *Per Borgh*, *J.
Cederberg*, *N. O. Bruce*, *Gustava Landberg* och *Gottfrid Björkman*, vilka under
revisionsåret äro centralstyrelseledamöter; ej heller på hr *Otto Bejbom* i Sträng-
näs och *Alfr. Fridén* i Linköping, vilka äro kvarstående revisorer. Avgående
revisor är hr *Nils Lundahl* i Lund.

Livförsäkringsrevisor:

Samtliga föreningens medlemmar äro valbara men endast de i den särskilda
gruppen i livförsäkringsbolaget *Svevia* försäkrade äga deltaga i valet. Avgående
revisor är *J. J. Dalström* i Stockholm.

Tillhör Föreningen, Tidskrift för Sverges allmänna folkskollärareförening, 1910.

INNEHÅLL:

Ärenden behandlade av kretsarna 1909:

Förvaltningsärenden 3. — Naturkunnighetens tillämpning på lanthushållningen 4, 81. — Medlemsavgiftens höjande 4.

Ärenden under centralstyrelsens behandling:

Överbyggnader till folkskolan (författningar, redogörelse, anvisningar) 6, 85, 98, 103. — Försättningsskolan 6, 81. — Yrkesutbildning 7. — Folkskolans praktiska läggning 8. — Minderårigas förvärvsarbete 9. — Hjälpklasser 10. — Städernas skolväsen 10, 108. — Ny normalplan 11. — Överbefolkningen i folkskolan 11. — Småskolan 11. — Seminariernas ombildning 12. — Lärarekårens fortsatta utbildning 13, 50. — Teckningskurser 13, 113. — Pedagogiska skrifter 15, 115. — Lärares studieresor 16, 116. — Lärobok i kristendom 17. — Nya läseboken 17. — Slöjdundervisningen 18. — Normalbetyg för lärjungarna 18. — Undervisningsmateriell 19, 123. — Konsten i skolan 19. — Barnlitteratur 20. — Bibliotek 21. — Skolresor (redogörelse, råd och anvisningar) 22, 125, 127. — Feriebarn 23. — Hälsovårdsförhållanden 24. — Folkskolestatistiken 24. — Intresse för folkskolan 25. — Skolans ledning och underhåll 25. — Skolans historia 27. — Folkskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning 28. — Lärarnas naturaförmåner 28, 128. — Förslag till folkskolläraretjänst 29. — Folkskolematrikel 31, 130. — Småskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning 31. — Sjukvikaries avlöning 31.

S. A. F:s organisation och utveckling 35. — Ombudsmötet 38, 48. — Eget hem 38. — Svensk Läraretidning 39. — Hammarlunds grav 42, 131. — Skolmuseet 42, 132. — Upplysningsbyrån 42, 134. — Gåvomedel och anslag 42, 136. — Platens donation 44. — Samverkan med andra institutioner 45. — Livförsäkring 47, 137.

Ärenden utsända till kretsarna 1910:

Förvaltningsärenden 48. — Lärarekårens fortsatta utbildning 50. — Lärarinnornas pensionsålder 66.

Minneslista för kretsordförandena 75.

Bilagor 81. (Se vederbörande rubriker härövan!)

FÖRENINGEN.

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

1910

TREDJE HÄFTET

SMÅSKOLEKÅRENS

RÄTTSLIGA OCH EKONOMISKA STÄLLNING.

EN UPPLYSNINGSSKRIFT
TILL SMÅSKOLEKÅRENS TJÄNST

UTGIVEN

AV

CENTRALSTYRELSEN

FÖR SVERGES ALLMÄNNA FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING.

STOCKHOLM
GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI
1910

INNEHÅLL.

	Sid.
Förord	5
I. Den rättsliga ställningen.	
A. <i>Småskollärarynnas antagande.</i>	
1. Vilka kunna antagas som småskollärarynnor?	7
2. Vilka räknas som examinerade småskollärarynnor? ...	8
3. Huru sker antagandet?	9
4. Kunna klagomål anföras över tillsättningen?.....	10
B. <i>Småskollärarynnas entledigande.</i>	
1. Vilka småskollärarynnor ha fastare anställning?	11
2. Huru bör en småskollärarynna bevaka sin rätt till fastare anställning?	12
3. När kan en fastare anställd småskollärarynna entledigas mot sin vilja?	13
4. Kunna klagomål anföras över entledigandet?	14
5. Vilka småskollärarynnor sakna fastare anställning? ...	14
II. Den ekonomiska ställningen.	
A. <i>Löner</i> (k. kungörelserna den 13 juni 1908)	
1. Vilka äro de lagliga löneförmåner?	19
2. När sker uppflyttning i högre lönegrad?	19
3. Huru utgår ersättningen till vikarie vid sjukdomsfall? ..	20
4. Huru utgår ersättningen för övertidsläsning?	21
B. <i>Ålderdomsunderstöd</i> (k. kungörelsen den 13 juni 1908) ..	
1. När är en småskollärarynna berättigad till helt understöd?	24
2. När är en småskollärarynna berättigad till avkortat understöd?	24
3. Huru beräknas tjänsteåren för erhållande av understöd? ..	24
4. Vilka äro avgifterna till understödsanstalten?	25
5. Huru bör man gå till väga vid ansökan om understöd? ..	26

INNEHÅLL

Förord	1
I. Rättsliga ställningen	2
A. Småskollärares anställning	3
1. Vilka kunna anställas som småskollärarinnor?	3
2. Vilka kårens som examinerade småskollärarinnor?	3
3. Hur sker anställning?	3
4. Kårens kåren om anställda över tillställningen?	10
B. Småskollärares entledigande	11
1. Vilka småskollärarinnor är berättigade till anställning?	11
2. Hur bör en småskollärarinna beaktas sin rätt till anställning?	12
3. När kan en lärare anställas småskollärarinna entledigad?	13
4. Vilka kårens om anställda över entledigad?	14
5. Vilka småskollärarinnor ska anställas?	14
II. Den ekonomiska ställningen	15
A. Lönerna (kungörelsen den 13 juni 1908)	15
1. Vilka är de lagliga löneförmåner?	15
2. När sker uppgiftning i högre löner?	16
3. Hur bör anställningen till värd vid sjukdom?	16
4. Hur bör anställningen för överflyttning?	17
B. Allmänna bestämmelser (kungörelsen den 13 juni 1908)	17
1. När är en småskollärarinna berättigad till helt eller delvis?	17
2. När är en småskollärarinna berättigad till avkortad?	18
3. Hur bör anställningen för erhållande av understöd?	18
4. Vilka är avskrivna till understödsanstalten?	19
5. Hur bör man gå till väga vid ansökan om understöd?	20

FÖRORD.

Sverges allmänna folkskollärareförening har satt som en av sina uppgifter att arbeta för förbättring av lärarekårens ställning i allmänhet. Under sin trettioåriga tillvaro har också föreningen mer än en gång sett sitt arbete för detta mål följas av framgångar. Steg för steg ha de ekonomiska villkor, under vilka lärarekåren vid Sverges folk- och småskolor arbetar, blivit förmånligare, och steg för steg har kårens rättsliga ställning blivit alltmer tryggad.

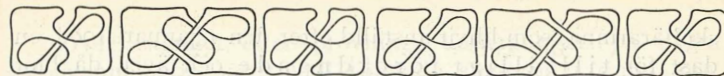
Ännu återstå emellertid många önskemål att söka få förverkligade. Särskilt kan frågan om småskolekårens rättsliga ställning ingalunda anses löst med de bestämmelser, som nu gälla. Denna fråga, vilken var den allra första, som Sverges allmänna folkskollärareförening upptog på sitt program och utsände till behandling inom kretsarna, har visat sig synnerligen svårlöst. Många segt motstånd har det gällt att övervinna, innan man lyckats ernå den grad av rättslig trygghet, vilken numera tillkommer Sverges småskollärarinnor, och dock är denna trygghet icke ännu tillfredsställande. Föreningen måste fördenskull allt fortfarande ägna sin omtanke åt denna fråga, vars lösning icke torde kunna betraktas såsom slutgiltig, förrän man fått till stånd full likställighet mellan folkskolans och småskolans lärarepersonal med avseende på anställning och entledigande.

Skall centralstyrelsen kunna verka för en dylik lösning av frågan, måste den först och främst ha full kännedom om huru de nuvarande bestämmelserna angående småskolepersonalens rättsliga ställning i stort sett verka, och alldeles särskilt måste verkningarna av k. förordning-

en den 17 november 1905 ligga fullt klara. Detta i sin tur förutsätter, att småskolekåren själv är fullständigt förtrogen med allt sådant, som rör dess rättigheter i hithörande avseenden. Centralstyrelsen har därför till småskolekårens tjänst utarbetat denna skrift, som i huvudsak lämnar de upplysningar, vilka en småskollärarinna för tillvaratagandet av sina lagliga rättsförmåner behöver känna. För fullständighetens skull har även medtagits en redogörelse för de löne- och pensionsförmåner, vilka enligt nu gällande författningar tillkomma småskolans lärarepersonal. På så sätt kommer denna lilla skrift att giva varje småskollärarinna en tillförlitlig översikt rörande de henne genom lag tillförsäkrade rättsliga och ekonomiska levnadsvillkoren.

Sedan småskolekåren tagit noggrann kännedom om innehållet i denna skrift, torde centralstyrelsen med lätthet kunna erhålla de upplysningar, av vilka den kan vara i behov i och för ett fortsatt arbete för förbättring av småskolekårens rättsliga ställning.

Centralstyrelsen.

I. Den rättsliga ställningen.

Såsom medlemmar av småskolekåren, vilken för närvarande omfattar ungefär 10,000 medlemmar, räknas icke blott lärare och lärarinnor vid småskolor utan även lärare och lärarinnor vid mindre folkskolor samt biträddande lärare och lärarinnor vid folkskolor*). För alla dessa gälla således här nedan meddelade bestämmelser rörande villkor och sätt för antagande och entledigande.

A. Småskollärarynnors antagande.

1. Vilka kunna antagas som småskollärarynnor?

För att kunna anställas som småskollärarinna har ända till helt nyligen icke kräfts synnerligen mycket. Folkskolestadgans paragraf 23 mom. 1 innehåller ännu den bestämmelsen, att om en person »efter uppnådda 18 års ålder medelst undervisningsprov eller annorledes för skolorådet ådagalagt sig innehava för den sökta befattningen erforderliga insikter och färdigheter samt god förmåga att meddela undervisning», så kan hon antagas till lärarinna vid småskola. De, som antagits på dylika grunder, äro s. k. oexaminerade småskollärarynnor. Ovannämnda bestämmelse kan emellertid efter utfärdandet av k. kungörelsen den 13 juni 1908 angående statsbidrag till avlönande av folk- och småskollärare (se sid. 16) anses hava upphört att gälla. Enligt denna kungörelses mom. 5 utgår nämligen statsbidrag till oexaminerad små-

*) Då de manliga lärarnas antal i jämförelse med de kvinnligas är mycket obetydligt, användes i det följande endast uttrycket småskollärarynnor.

skollärlarinna, som blivt anställd efter den 1 januari 1908, endast för tillfälligt förordnande och även då blott i det fall, att folkskoleinspektören vitsordar hennes duglighet samt att examinerad lärarinna ej stått att erhålla.

I verkligheten fordras alltså av var och en, som hädanefter vill antagas som småskollärlarinna, att hon är examinerad för detta ändamål.

2. Vilka räknas som examinerade småskollärlarinnor?

Svaret på denna fråga erhåller man genom att sammanställa vissa paragrafer i folkskolestadgan, seminariestadgan, stadgan angående prövning vid under offentlig kontroll stående småskoleseminarium den 28 maj 1897 samt k. kungörelsen den 5 juni 1885. Av dessa bestämmelser framgår, att man kan bliva examinerad på något av följande fyra sätt:

a) genom att vid landstingsseminarium eller av k. m. t. godkänt enskilt seminarium med minst åtta månaders undervisningstid undergå prövning i närvaro av en utav chefen för ecklesiastikdepartementet förordnad sakkunnig person (k. stadgan den 28 maj 1897 paragraf 2);

b) genom att vid ett statens folkskoleseminarium genomgå de två första klasserna och därefter undergå praktiskt prov i övningsskolans småskoleavdelning (seminariestadgan paragraf 50 mom. 1);

c) genom att efter uppnådda 20 års ålder och efter minst 2 års tjänstgöring vid skola, som stått under offentlig inspektion, vid ett statens folkskoleseminarium, utan att där ha varit elev, undergå särskild prövning under ledning av seminariets inspektör (k. stadgan den 28 maj 1897 paragraf 4);

d) genom att avlägga folkskollärläroexamen vid ett statens seminarium (folkskolestadgan paragraf 23).

På det förstnämnda av dessa sätt har det ojämförligt största antalet småskollärlarinnor förskaffat sig behörighet för anställning vid småskola.

Anm. De, som före den 11 januari 1878 blivt anställda vid småskola och därpå i skolorådet närvaro undergått prövning av vederbörlig folkskoleinspektör samt därom erhållit intyg, räknas även såsom examinerade (k. kungörelsen den 5 juni 1885 paragraf 6).

Över examen eller prövning, undergången på något av ovannämnda sätt, skall sökande småskollärlarinna kunna förete betyg, utfärdadt i enlighet med fastställt formulär. — Detta examens eller prövningsbetyg är alltså en av de handlingar, varav en småskollärlarinna måste vara i besittning för att kunna tillgodogöra sig sina rättigheter.

3. Huru sker antagandet?

Härom innehåller folkskolestadgens paragraf 24 följande:

1. Extra ordinarie folkskollärare, biträdande lärare vid folkskola, lärare vid sådan småskola eller mindre folkskola, som blivt upprättad av hela skoldistriktet, ävensom särskilda lärare i övningsämnen antagas av skolorådet.

2. Vid småskola eller mindre folkskola, som blivt upprättad av husfäderna i en del av distriktet, må lärare av dem antagas, sedan hans behörighet blivt, på sätt som i föregående paragraf sägs, av skolorådet prövad och godkänd. Om antagandet göres ofördröjligen skriftlig anmälan hos skolorådet.

3. Då sådan lärare, som i mom. 1 och 2 omförmäles, antages av skoloråd eller av husfäder, skall detta ske antingen för viss tid, som ej må överstiga ett läsår, eller ock tills vidare, i sistnämnda fall med ömsesidig rätt till minst fyra månaders uppsägning, skoloråd dock obetaget att, där kyrkostämman så beslutat, i enlighet med bestämmelser i vederbörligen stadfäst reglemente, giva lärare vid småskolan en fastare anställning.

4. Protokollsutdrag eller annat bevis om antagning skall ofördröjligen utan lösen tillställas den, som enligt de föregående momenten i denna paragraf blivt till lärare antagen.

Av dessa bestämmelser framgår, att småskollärlarinna icke i likhet med lärare vid folkskolan antages av kyrkostämman utan av skolorådet. (Undantagsvis kan hon antagas av husfäderna i en del av distriktet, sedan dock hennes behörighet blivt av skolorådet prövad och godkänd.) Som synes finnes ingenting stadgat rörande tjänstens annonsering eller om upprättande av förslag eller anställande av undervisningsprov, vilket naturligtvis dock icke hindrar, att skolorådet, i fall det så finner för gott, vidtager åtgärder i dylika avseenden. (Om ett skoloråd för tillfälligt uppehållande av en småskollärlarinnetjänst anställer oexaminerad lärarinna, måste emellertid vederbörlig folkskoleinspektör kunna styrka, att examinerad lära-

rinna ej kunnat erhållas, vilket torde förutsätta, att annonsering ägt rum men ej lett till resultat).

Beträffande tiden för anställningen sker antagandet på något av följande tre villkor:

a) för viss tid, som dock ej må överstiga ett läsår;
b) tills vidare med ömsesidig rätt till minst fyra månaders uppsägning;

c) med den fastare anställning, som kan vara föreskriven i av kyrkostämman godkänt och av domkapitlet i vederbörlig ordning stadfäst reglemente.

Har småskollärarinna blivit antagen utan några bestämmelser om tid och uppsägning, måste hon anses ha blivit antagen »tills vidare med ömsesidig rätt till minst fyra månaders uppsägning».

Om antagningen bör finnas särskild anteckning i skolrådets protokoll, och antagningsbevis skall ofördröjligen utan lösen tillställas den antagna. — Antagningsbeviset är en av de handlingar, som varje småskollärarinna måste äga för att i händelse av behov kunna med framgång bevaka sina lagliga rättigheter.

4. Kunna klagomål anföras över tillsättningen?

Som tillsättning av småskollärarinna sker genom skolrådsbeslut och dylika beslut ända till helt nyligen icke annat än i vissa fall kunnat överklagas, ha besvär över småskollärarynnas antagande icke förr kunnat anföras. Genom k. kungörelsen den 29 juni 1908 har emellertid rätten att anföras klagomål blivit utsträckt till att gälla alla skolrådsbeslut, som ej äro av rent förberedande eller verkställande art, och följaktligen föreligger hädanefter intet formellt hinder för att ett skolråds antagande av småskollärarinna skall kunna bli föremål för besvär. Men enär, såsom förut visats, skolrådet vid sådan antagning icke är skyldigt att genom upprättande av förslag eller på annat sätt taga särskild hänsyn till sökandenas olika meriter, torde klagomål härutinnan fortfarande ha föga utsikt att vinna beaktande hos högre myndigheter. De skulle i sådant fall stödja sig på rent formella oegentligheter, såsom att skolrådet ej varit samlat till sådant antal, att det varit beslutsmässigt, att samtliga ledamöter ej blivit underrättade om sammanträdet e. d.

B. Småskollärarynnas entledigande.

1. Vilka småskollärarynnor ha fastare anställning?

Förmånen att kunna nå en fast antäällning, d. v. s. att icke av godtycklig anledning kunna entledigas, blev redan från början tillförsäkrad folkskolans lärarepersonal. För småskolekåren däremot utgjorde denna förmån länge endast ett önskemål, som syntes nära nog omöjligt att få förverkligat.

I ett och annat större samhälle började man emellertid i skolreglementet intaga bestämmelser av den art, att de tillerkände småskollärarynnorna inom distriktet samma fasta anställning, som tillkom lärarepersonalen vid folkskolan. När så en ny upplaga av folkskolestadgan den 10 december 1897 utfärdades, befanns denna i anslutning till nämnda förhållande ha i paragraf 24 tillagt den bestämmelsen, att det var skolråd »obetaget att, där kyrkostämman så beslutat, i enlighet med bestämmelser i vederbörligen stadfäst reglemente giva lärare vid småskolan en fastare anställning».

Det visade sig dock, att högst få skoldistrikt begagnade sig av detta sätt att för egen del sörja för sina småskollärarynnors rättsliga trygghet. Centralstyrelsen för Sverges allmänna folkskollärarynnaförening riktade visserligen upprepade gånger till vederbörande en vädjan att följa den i 1897 års folkskolestadga givna anvisningen, och denna vädjan förklingade ej alldeles ohörd. Något allmännare gehör tillvann den sig emellertid icke, och den stora massan av småskolans lärarekår var därför allt fortfarande utsatt för möjligheten att på grund av den obetydligaste anledning bli uppsagd från tjänsten.

Då tillkom k. förordningen av den 17 november 1905, vilken med avseende på här berörda sak har följande lydelse:

K. M:TS NÄDIGA KUNGÖRELSE

om ändrad lydelse av §§ 8 och 33 i nämnda stadgan angående folkundervisningen i riket den 10 december 1897;
given Stockholms slott den 17 november 1905.

Vi OSCAR etc. göra veterligt: att Vi, med anledning av till Oss inkomna underdåniga framställningar, över vilka veder-

börande sig yttrat, funnit gott förordna, att paragraferna 8 och 33 i nämnda stadgan angående folkundervisningen i riket den 10 december 1897 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 33.

2. Har vederbörande examinerad, ogift lärare, som till befattning, varom i paragraf 23 förmåles, blivit av skolrådet antagen tills vidare med ömsesidig uppsägningsrätt, och som ännu ej är till ålderdomsunderstöd berättigad, tjänstgjort i sammanlagt fem år å ifrågavarande eller annan likartad tjänst, må sådan lärare entledigas endast av sådana orsaker, som omförmålas i paragraf 32, eller på grund därav att tjänsten i fråga genom en i behörig ordning godkänd omorganisation av skolväsendet skall förändras till folkskolläraretjänst eller indragas. Över skolrådets beslut om sådant entledigande må besvär anföras av läraren på sätt, som omförmåles i paragraf 32.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1906.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt k. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 17 november 1905.

OSCAR.
(L. S.)

Fridtjuv Berg.

Denna förordning blev av genomgripande betydelse för Sverges småskollärarinnor. Den tillförsäkrade med ens fastare anställning åt alla ogifta, examinerade småskollärarinnor, vilka av skolråden blivit antagna tills vidare med ömsesidig uppsägningsrätt samt i denna egenskap tjänstgjort i sammanlagt fem år.

2. Huru bör en småskollärarinna bevaka sin rätt till fastare anställning?

En småskollärarinna bör så snart som möjligt genom granskning av antagningsbeviset eller genom undersökning av skolrådets protokoll vid det sammanträde, då hon anställdes, förvissa sig om, huruvida hon är antagen tills vidare (med ömsesidig uppsägningsrätt) samt i motsatt fall göra vad hon kan för att vinna dylik anställning. När hon antagits på nämnda villkor, bör hon se till, att dessa också finnas tydligt angivna i det antagningsbevis, vilket enligt folkskolestadgans paragraf 24 mom. 4 skall tillställas henne.

Vidare bör hon draga försorg om att skolrådet ej försummar att förse henne med sådan tjänstebok, som omnämnes i reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt paragraf 18 (se sid. 25), samt att skolrådsordföranden vid slutet av varje kalenderår eller oftare, om på grund av lärarinnans förflyttning till annat skoldistrikt så erfordras, i denna bok inför skolans namn, tjänstgöringens art och undervisningstiden samt med sin namnteckning vitsordar riktigheten av dessa uppgifter.

Antagningsbeviset och tjänsteboken äro de handlingar, genom vilka lärarinnan kan styrka, när hon efter anställning »tills vidare» tjänstgjort i sammanlagt fem år och sålunda ej utan vidare kan entledigas.

3. När kan en fastare anställd småskollärarinna entledigas mot sin vilja?

Den fastare anställning, som sålunda genom k. förordningen den 17 november 1905 blivit vissa småskollärarinnor tillerkänd, är emellertid, såsom framgår av samma förordning, av den beskaffenhet, att nämnda lärarinnor under vissa förhållanden dock kunna entledigas mot sin vilja. Detta kan inträffa,

a) om lärarinnan befinnes oskicklig till eller försumlig i förrättandet av sin tjänst eller ådagalägger sådant uppförande, att hon ej bör såsom lärarinna längre bibehållas (liknande orsak gäller enligt folkskolestadgans paragraf 32 även om folkskollärare, dock först efter fruktlös befunnen varning);

b) om lärarinna inträder i gifte;

c) om tjänsten i fråga genom en i behörig ordning godkänd omorganisation av skolväsendet förändras till folkskolläraretjänst eller indrages;

d) om lärarinnan fyllt 60 år och, oaktat hon ej anmält sig vilja avgå, genom skolrådets åtgärd i enlighet med reglementet för ålderdomsunderstödsanstalten paragraf 16 blivit förklarad berättigad till understöd (liknande orsak gäller enligt k. kungörelsen den 14 september 1906 även om folkskollärare, som förklarats berättigad till hel pension).

Om något av ovanstående fall inträffar, kan skolrå-

det mot småskollärarynnans vilja besluta om hennes entledigande, dock med iakttagande av att hon får åtnjuta den uppsägningstid, som är henne tillförsäkrad i hennes antagningsbevis.

Härav följer naturligtvis icke, att skolråd även har skyldighet att entlediga en småskollärarinna, så snart hon träder i gifte, eller att föranstalta om prövning av hennes understödsrätt, så snart hon fyllt 60 år. I fall skolrådet så finner lämpligt, kan det låta henne kvarstå.

4. Kunna klagomål anföras över entledigandet?

Om småskollärarinna kan styrka, att hon blivit på olagliga grunder entledigad, äger hon att däröver inom 30 dagar, efter det hon av skolrådets beslut erhållit del, anföras klagomål hos vederbörande domkapitel. Domkapitlets utslag kan i sin ordning överklagas hos k. m:t.

5. Vilka småskollärarinnor sakna fastare anställning?

Denna fråga är genom det föregående redan besvarad, men för fullständighetens skull må här nämnas, vilka småskollärarinnor skolråden ha rätt att entlediga utan särskild anledning, blott med iakttagande av vad som bestämts vid antagandet. De äro:

- a) gifta småskollärarinnor;
- b) lärarinnor, som antagits för viss tid, ej överstigande ett läsår, och
- c) lärarinnor, som antagits tills vidare med ömsesidig uppsägningsrätt men ännu ej tjänstgjort sammanlagt fem år.

II. Den ekonomiska ställningen.

Det är icke blott i fråga om den rättsliga ställningen, småskolans lärarekår under en lång följd av år varit synnerligen illa lottad. Den har även — i likhet med

folkskolekåren — i årtal fått lida under trycket av dåliga löne- och pensionsförhållanden. Visserligen ha under årens lopp smärre förbättringar, i trots av svårt motstånd, idå och då blivit genomförda, men först med år 1909 ha småskolekårens ekonomiska villkor kommit i det läge, att de kunna, åtminstone i jämförelse med förutvarande förhållanden, anses något så när tillfredsställande.

Då det är av vikt för varje småskollärarinna att känna de bestämmelser, enligt vilka hennes löne- och pensionsförmåner utgå, lämnas här en översiktlig framställning av hithörande förhållanden.

A. Löner.

De förbättringar i småskolekårens lönevillkor, vilka efter åtskilliga till dess förmån avgivna petitioner kommo till stånd genom en kungl. proposition och en av hr Fridtjuv Berg väckt motion vid 1908 års riksdag, äro uttryckta i tre kungörelser, utfärdade av k. m:t den 13 juni 1908. Dessa kungörelser meddelas här fullständigt.

K. M:TS NÅDIGA KUNGÖRELSE

om ändrad lydelse av § 2 i nådiga kungörelsen angående avlöning åt lärare vid folkskolor och småskolor den 1 juni 1900;
given Stockholms slott den 13 juni 1908.

Vi GUSTAF etc. göra veterligt: att sedan riksdagen i anledning av dels utav Oss gjord framställning, dels och särskild inom riksdagen väckta motioner medgivit vidtagande av vissa ändringar i fråga om avlöningsförhållandena för de i § 2 av nådiga kungörelsen angående avlöning åt lärare vid folkskolor och småskolor den 1 juni 1900 omförmälda lärare, hava Vi, med godkännande av riksdagens beslut, i vad detsamma icke överensstämmer med Vår till riksdagen gjorda framställning, funnit gott förordna, att § 2 i nämnda kungörelse skall erhålla följande ändrade lydelse:

1. Lärare, som, efter att hava i stadgad ordning vid vederbörigt seminarium eller, enligt § 6 i k. kungörelsen angående lönetillskott av allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 5 juni 1885, inför folkskoleinspektör undergått prövning för anställning vid småskola, vid mindre folkskola eller vid folkskola i egenskap av biträdande lärare, blivit behörigen antagen till lärare vid någon av förenämnda skolor, skall i lön för åtta månaders undervisning åtnjuta minst 500 kronor samt tre ålderstillägg å 60 kronor vardera, det första efter fem, det andra efter tio och det tredje efter

femton års oförvitlig tjänstgöring efter undergången stadgad prövning, att utgå från och med början av kalenderåret närmast efter det, varunder det femte, tionde eller femtonde tjänsteåret gått till ända.

2. Tjänsteår räknas såsom fullt, därest läraren under löpande kalenderår tjänstgjort åtta månader eller $34\frac{1}{2}$ veckor. För de kalenderår, under vilka läraren undervisat kortare tid, verkställs, efter sammanläggning av tjänstetiderna, en reduktion till tjänsteår, med beräkning av åtta månader på varje; dock må för lärare, till vars avlönande tillskott av allmänna medel på grund av k. m:ts särskilda medgivande åtnjutits såsom för full tjänstgöring, oaktat den årliga undervisningstiden understiger åtta månader, tjänsteårets längd beräknas i enlighet med den för nämnda lönstillskotts åtnjutande fastställda årliga undervisningstiden.

I lärarens tjänstetid inräknas även den tid, varunder på grund av rådande smittsam sjukdom undervisningen i skolan varit inställd.

3. Sådan lärare, varom här är fråga, skall skoldistriktet förse med tjänlig, i skolan eller nära denna belägen bostad jämte nödig vedbrand eller ock, där hinder eller svårigheter här för möta, lämna honom i ersättning för nämnda förmåner minst 100 kronor för år.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1909.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamlingen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt k. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 13 juni 1908.

GUSTAF,
(L. S.)

Hugo Hammar skjöld.

K. M:TS NÅDIGA KUNGÖRELSE

om ändrad lydelse av § 2 i nådiga kungörelsen angående statsbidrag till avlönande av lärare vid folkskolor och småskolor den 1 juni 1900; givnen Stockholms slott den 13 juni 1908.

Vi GUSTAF etc. göre veterligt: att sedan riksdagen i anledning av dels utav Oss gjord framställning dels ock särskilda inom riksdagen väckta motioner beslutit förändrade bestämmelser i vissa fall angående statsbidrag till avlönande av lärare vid folkskolor och småskolor, hava Vi, med godkännande av riksdagens beslut, i vad detsamma icke överensstämmer med Vår till riksdagen gjorda framställning, funnit gott förordna, att § 2 i nådiga kungörelsen angående statsbidrag till avlönande av lärare vid folkskolor och småskolor den 1 juni 1900 skall erhålla följande ändrade lydelse:

1. Till avlönande av lärare, som, efter att hava i stadgad ordning vid vederbörligt seminarium eller, enligt § 6 i kun-

görelsen angående lönstillskott av allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 5 juni 1885, inför folkskoleinspektör undergått prövning för anställning vid småskola, vid mindre folkskola eller vid folkskola i egenskap av biträdande lärare, blivit behörigen antagen till lärare vid någon av förenämnda skolor, och som i årlig lön åtnjuter, utom föreskrivna förmåner av husrum och vedbrand eller stadgad ersättning därför, minst 500 kronor, samt till avlönande av varje annan till dylik befattning före den 1 januari 1908 behörigen antagen lärare, som i årlig lön erhåller, förutom nämnda naturaförmåner eller ersättning därför, minst 500 kronor, äger skoldistriktet att av statsmedel bekomma ett årligt bidrag av 333 kronor 33 öre, dock under villkor

att småskolan motsvarar sådan skolas ändamål att meddela förberedande undervisning,

att mindre folkskola är inrättad under sådana förhållanden, som enligt gällande folkskolestadga göra densamma berättigad,

att folkskolan ej lider men därav att biträdande lärare i stället för examinerad folkskollärare därvid är anställd,

samt att lärare meddelar undervisning i skolan minst åtta månader av året eller den kortare tid, under vilken undervisningen i den skola, vari han är anställd, på grund av k. m:ts särskilda medgivanden årligen meddelas.

2. Därest vid någon av de i föregående mom. omförmålda skolor anställd lärare, som undergått sådan prövning, varom i samma mom. nämnts, oförvitligt tjänstgjort under sammanlagt fem tjänsteår, och lönen till honom således utgår för åtta månaders undervisning med minst 560 kronor jämte de i lag bestämda naturaförmåner eller ersättning därför, äger skoldistriktet erhålla statsbidrag med 373 kronor 33 öre.

3. Har sådan lärare, varom i nästföregående mom. är nämnt, oförvitligt tjänstgjort under sammanlagt tio tjänsteår, och lönen till honom således utgår för åtta månaders undervisning med minst 620 kronor jämte de i lag bestämda naturaförmåner eller ersättning därför, äger skoldistriktet att erhålla statsbidrag med 413 kronor 33 öre.

4. Om sådan lärare, varom i mom. 2 och 3 sägs, oförvitligt tjänstgjort under tillhopa femton tjänsteår och lönen till honom således utgår för åtta månaders undervisning med minst 680 kronor jämte de i lag bestämda naturaförmåner eller ersättning därför, äger skoldistriktet att erhålla statsbidrag med 453 kronor 33 öre.

5. Utan hinder av bestämmelsen i föregående moment om statsbidrag endast för sådan oexaminerad lärare, som blivit anställd före den 1 januari 1908, må statsbidrag utbekommas med 300 kronor för år räknat i det fall, att sådan lärare tjänst, som omförmåles i mom. 1, vid förfall för tjänsteinnehavaren eller vid inträffad ledighet måst tillfälligtvis uppehållas av lärare, som icke avlagt sådan prövning, som i samma mom. omnämnes, såvida folkskoleinspektören vitsordar, att vederbörligen examinerad lärare ej kunnat erhållas, att den antagne befunnits duglig, och att

i årlig lön utgått, utom föreskrivna förmåner av husrum och vedbrand eller stadgad ersättning därför, minst 450 kronor.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1909.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamlingen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt k. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 13 juni 1908.

GUSTAF.

(L. S.)

Hugo Hammar skjöld.

K. MTS NÄDIGA KUNGÖRELSE

*om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i nådiga kungörelsen angående avlö-
nande av vikarie för lärare vid folkskola eller småskola under tjänstledighet
på grund av sjukdom den 1 juni 1900;*

given Stockholms slott den 13 juni 1908.

Vi GUSTAF etc. göra veterligt: att, sedan riksdagen med-
givit vidtagande av viss utav Oss föreslagen ändring i fråga om
avlönande av de i § 1 mom. 2 av nådiga kungörelsen angä-
ende avlöande av vikarie för lärare vid folkskola eller småsko-
la under tjänstledighet på grund av sjukdom den 1 juni 1900
omförmälda vikarier, hava vi funnit gott förordna, att nämnda
moment skall erhålla följande ändrade lydelse:

Då biträdande lärare vid folkskola eller lärare vid mindre
folkskola eller småskola, till vilkens avlöande bidrag av stats-
medel utgår, på grund av sjukdom åtnjuta tjänstledighet och
vid småskoleseminarium examinerad eller, enligt § 6 i kungö-
relsen angående lönetillskott av allmänna medel för lärare och
lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 5 juni 1885, av folk-
skoleinspektör prövad vikarie är förordnad under oavbrutet minst
en månad av den fastställda årliga undervisningstiden, skall vika-
rien, för den tid, varunder hans förordnande varar, åtnjuta ar-
vode efter minst 450 kronor för åtta månaders undervisnings-
tid eller 56 kronor 25 öre för läsmånad, varje månad beräknad
till trettio dagar, och i övrigt samma förmåner som vikarie för
ordinarie eller extra ordinarie lärare vid folkskola.

Har i fall, som i detta mom. omförmäles, oexaminerad
vikarie förordnats, skall denne åtnjuta arvode efter minst 400
kronor för åtta månaders undervisningstid eller 50 kronor för
läsmånad och i övrigt enahanda förmåner, som nyss är sagt.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1909.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamlingen att efter-
rätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand un-
derskrivit och med Vårt k. sigill bekräfta låtit. Stockholms
slott den 13 juni 1908.

GUSTAF.

(L. S.)

Hugo Hammar skjöld.

*

I det följande redogöres för det huvudsakliga inne-
hållet i dessa författningar.

1. Vilka äro de lagliga löneförmåner?

Examinerad småskollärlarinna skall för 34½
veckors årlig undervisning åtnjuta, förutom tjänlig bostad
och nödigt bränsle eller ersättning därför med minst 100 kro-
nor, en årlig minimilön av i första lönegraden 500 kro-
nor, i andra lönegraden 560 kronor, i tredje lönegraden
620 kronor och i fjärde lönegraden 680 kronor. — Till
dessa löner bidrager staten med kr. 333:33, 373:33,
413:33 och 453:33 i var och en av de olika lönegra-
derna.

Oexaminerad småskollärlarinna måste — för
att statsbidrag skall utbekommas — vara antagen före
den 1 januari 1908 samt åtnjuta, förutom de naturaförmå-
ner, som tillkomma examinerad småskollärlarinna, en kon-
tant lön av minst 500 kronor, vartill staten bidrager med
333 kr. 33 öre.

Anm. 1. För tillfälligt uppehållande av en småskol-
lärlarinnetjänst kan oexaminerad lärlarinna anställas även efter
den 1 januari 1908, såvida folkskoleinspektören vitsordar hen-
nes duglighet och styrker, att examinerad lärlarinna ej kunnat
erhållas. Lönen beräknas för dylik lärlarinna efter blott 450
kronor pr år förutom vanliga naturaförmåner.

Anm. 2. Med uttrycket »tjänlig bostad» för småskollä-
rinna menas, enligt givna prejudikat, minst ett rum och kök.

2. När sker uppflyttning i högre lönegrad?

Uppflyttning i högre lönegrad, som endast tillkom-
mer examinerad lärlarinna, icke oexaminerad, sker den 1
januari närmast efter det år, varunder det femte, tionde
och femtonde tjänsteåret gått till ända.

I småskollärlarinnas tjänstetid får medräknas all
tjänstgöring, vare sig den ägt rum vid småskola, mindre
folkskola eller folkskola och vare sig den varit att räk-
na som egen tjänstgöring eller som vikariat för annan
lärlarinna. (I detta avseende är småskollärlarinna gynn-
sammare ställd än folkskollärare och folkskollärlarinna, men
denna förmån motväges av den ogynnsamma lönetursbe-
räkningen, för vilken i fortsättningen redogöres).

Om för en småskollärarinna ett år skall få räknas som tjänstgörings- och lönetursår, måste det omfatta minst 8 läsmånader eller $34\frac{1}{2}$ läsveckor. För de kalenderår, under vilka lärarinnan undervisat kortare tid än 8 månader, verkställes, efter sammanläggning av tjänstetiderna, en reduktion till tjänstgöringsår med beräkning av 8 månader på varje. Övertidsläsning under ett visst år får ej räknas som fyllnad för något annat år, då undervisningen ej uppgått till 8 månader.

Exempel: En småskollärarinna undervisar under sitt första anställningsår 9 månader, under andra året 5 månader, under tredje året 7 månader, under fjärde året 8 månader och under femte året 6 månader. Av dessa år få första och fjärde även räknas som fulla tjänstgöringsår. För andra, tredje och femte anställningsåren göres en sammanläggning av tjänstetiderna sålunda: $5+7+6=18$ månader. Dessa månader reduceras så till tjänstgöringsår med beräkning av 8 månader på varje, alltså: $18:8=2$ år och 2 månader. Lärarinnan har sålunda vid femte årets slut en tjänstgöringstid av 4 år och 2 månader. Hon kan fördenskull ej erhålla ålderstillägg från början av det sjätte året, utan måste tjänstgöra även detta år, och det under en tid av minst 6 månader, om hon skall kunna uppflyttas i högre lönegrad vid nästa års början.

För att en lärarinna ständigt skall kunna ha fullt klart för sig, huru lång tid hon tjänstgjort, och när hon alltså är berättigad till ålderstillägg, bör hon se till, att all hennes tjänstgöring blir av skolrådsordföranden ordentligt införd i hennes tjänstebok.

3. Huru utgår ersättningen till vikarie vid sjukdomsfall?

Sjukvikarie skall åtnjuta, förutom bostad av ett rum samt bränsle eller ersättning därför med minst 50 kronor pr år, ett arvode av minst 450 kronor för år räknat. Är sjukvikarien oexaminerad, utgår arvodet efter 400 kronor pr år.

Det arvode av 450 kr. pr år, som sålunda tillkommer examinerad sjukvikarie, skall utgöras på det sätt, att staten bidrager med två tredjedelar (8 tolvtedelar) eller 300 kronor, den tjänstlediga lärarinnan med en fjärdedel (3 tolvtedelar) eller 112 kr. 50 öre och församlingen med återstoden (1 tolvtedel) eller 37 kr. 50 öre. Är vikarien oexaminerad och arvodet alltså endast 400 kr., eller om-

fattar vikariatet kortare tid än ett år, fördelas arvodeskostnaden efter samma proportion. Bostad och bränsle även som resekostnadsersättning, där sådan ifrågakommer, lämnas av församlingen.

Ända till och med detta år, 1910, ha för småskolkåren synnerligen ogynnsamma bestämmelser varit gällande beträffande längden av den tid, varunder bidrag från stat och kommun kunde erhållas till avlönande av sjukvikarie (se Svensk Läraretidning 1910 n:r 4 och 6). Sedan emellertid 1910 års riksdag efter motion av hr Fridtjuf Berg beslutat i detta avseende likställa småskolans lärarepersonal med folkskolans, har småskollärarinna från och med år 1911 rätt att, mot företeende av vederbörligt sjukbetyg, under obegränsat antal år, så länge hon ej uppnått 60 år och förklarats berättigad till helt ålderdomsunderstöd, åtnjuta bidrag från stat och kommun för avlönande av behövlig sjukvikarie. (Om sjukdomen är av den beskaffenhet, att den av läkare anses för all framtid hindra lärarinnans återinträde i tjänsten, utgår dock intet bidrag från staten eller från skoldistriktet. Liknande bestämmelse gäller även om folkskollärare).

4. Huru utgår ersättningen för övertidsläsning?

Härom stadgar k. kungörelsen den 1 juni 1900 paragraf 4 följande:

För lärare vid folkskola eller småskola ävensom biträdande lärare vid folkskola samt lärare vid mindre folkskola, till vilkens avlönande statsbidrag utgår, och vilkens tjänstgöring, såvitt den avser i skolåldern varande barn, fortgår utöver 8 månader om året, skall lönen för varje överskjutande månad ökas med en åttandedel av det belopp, vartill lärarens årliga minimilön beräknas, däri husrum och bränsle icke inberäknade.

Härav framgår, att examinerad småskollärarinna har rättighet att för en överläsningsmånad av kommunen utfå ersättning med i första lönegraden 62 kr. 50 öre, i andra lönegraden 70 kr., i tredje lönegraden 77 kr. 50 öre och i fjärde lönegraden 85 kronor. För oexaminerad lärarinna blir denna ersättning aldrig mer än 62 kr. 50 öre.

B. Ålderdomsunderstöd.

Småskolans lärarinnor pensioneras från en särskild kas-

sa, benämnd småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt. Från denna anstalt utgå pensionerna eller understöden enligt de bestämmelser, som finnas angivna i anstaltens reglemente av den 22 juni 1892, vilket varje småskollärarinna bör förskaffa sig. Detta reglemente har emellertid tid efter annan genom olika riksdagsbeslut undergått förändringar, huvudsakligen i de viktiga delar, vilka ha avseende på understödsbeloppens storlek, pensionsåldern samt pensionsavgifterna. Den senaste förändringen beslutades vid 1908 års riksdag i samband med den då genomförda löneregleringen, och den medförde för småskolekåren en högst avsevärd förbättring i fråga om kårens pensionsförmåner. K. kungörelsen den 13 juni 1908, i vilken de nya bestämmelserna äro angivna, meddelas här fullständigt.

K. M:TS NÄDIGA KUNGÖRELSE

angående förhöjning av understödsbelopp från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt;

given Stockholms slott den 13 juni 1908.

Vi GUSTAF, etc. göra veterligt: att Vi, i enlighet med riksdagens på våra framställningar fattade beslut, funnit gott dels medgiva sådan förhöjning av de understödsbelopp, vilka efter utgången av år 1908 beviljas från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt,

att beloppet av helt understöd utgör 450 kronor för år;

att det årliga understödsbelopp, vilket tillkommer lärare eller lärarinna, som blivt i tjänst anställd före den 1 januari 1880, uppnått en levnadsålder av minst 55 år samt tjänstgjort minst 20 år, och för vilken summan av levnads- och tjänsteår uppgår till minst 80, utgör 300 kronor;

att, om lärare eller lärarinna av vederbörande skolråd eller folkskoleinspektör anses på grund av försvagad hälsa, bristande syn eller hörsel eller annan liknande, oförvårdad anledning icke vidare vara fullt lämplig att sköta sin tjänst, äro, efter uppnådda 25 tjänsteår, lärare, som fyllt 50 år, och lärarinna, som fyllt 45 år, berättigade att, då han eller hon om understöd gör ansökning, efter avgång från tjänsten bekomma avkortat årligt understöd till följande belopp:

a) lärarinna,

som fyllt 45 år	205 kronor
» » 46 »	220 »
» » 47 »	240 »
» » 48 »	255 »
» » 49 »	275 »

b) lärare eller lärarinna,

som fyllt 50 år	300 kronor
» » 51 »	325 »
» » 52 »	350 »
» » 53 »	380 »
» » 54 »	415 »

att det avkortade årliga understöd, vilket tillkommer lärare eller lärarinna, som blivt i tjänst anställd före den 1 januari 1880 samt, efter uppnådd levnadsålder av minst 55 år och tjänstgöringstid av minst 20 år, av förutnämnda skäl icke vidare anses fullt lämplig att sköta sin tjänst, utgör, om summan av levnads- och tjänsteår uppgår till

75 år	205 kronor
76 »	220 »
77 »	240 »
78 »	255 »
79 »	275 »

samt att det årliga understöd, till vilket den lärare eller lärarinna är berättigad, som ej upphunnit det för erhållande av helt eller avkortat understöd bestämda antalet levnads- och tjänsteår, men, sedan han eller hon tjänstgjort minst 15 år, genom obotlig sjukdom blivt urständsat att vidare sköta sin tjänst, utgör 205 kronor;

dels ock bestämma, att den sålunda medgivna förhöjning av de understödsbelopp, vilka efter utgången av år 1908 beviljas från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt, må utgå endast under villkor att skoldistrikt såsom bidrag till bestridande av anstaltens utgifter erlägga en årlig avgift av 18 kronor för varje i § 1 av det för anstalten nu gällande reglemente den 22 juni 1892 omfördäld lärare, för vilken skoldistrikt för samma år utbekommer lönetillskott av allmänna medel, med undantag allenast för vikarie vid ordinarie folkskolläraretjänst, med skyldighet för vederbörande lärare att å sin lön vidkännas ett årligt avdrag av 7 kronor.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1909 med iakttagande att beträffande lärarebefattning, för vilken skoldistrikt eller tjänstinnehavare ej före nämnda dag hos direktionen över folkskollärarnas pensionsinrättning anmält sig icke vilja erlägga de i denna kungörelse såsom villkor för utgåendet av de medgivna högre understödsbeloppen föreskrivna höjda årsavgifterna m. m., vederbörande anses hava ingått på ifrågavarande villkor.

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterträtta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt k. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 13 juni 1908.

GUSTAF.

(L. S.)

Hugo Hammar skjöld.

En liten översikt av kungörelsens viktigaste punkter jämte därmed sammanhängande förhållanden lämnas här nedan.

1. När är en småskollärarinna berättigad till helt understöd?

När en småskollärarinna fyllt 55 år och kan räkna 30 tjänsteår (tjänstgöringsår, icke anställningsår), är hon berättigad till helt understöd, 450 kronor. Fattas det något i de 55 levnadsåren, får hon icke helt understöd, även om tjänstgöringsåren äro aldrig så många; och om tjänstgöringsåren icke uppgå till 30, utgår icke heller helt understöd, om hon också överskridit 55 levnadsår.

2. När är en småskollärarinna berättigad till avkortat understöd?

Efter uppnådda 25 tjänsteår kan en småskollärarinna vid 45 års ålder erhålla avkortat understöd till ett belopp av 205 kronor. Detta understöd blir större, ju flera levnadsår hon har, så att det vid 46 år blir 220 kr., vid 47 år 240 kr., vid 48 år 255 kr., vid 49 år 275 kr., vid 50 år 300 kr., vid 51 år 325 kr., vid 52 år 350 kr., vid 53 år 380 kr. och vid 54 år eller därutöver 415 kronor. Om tjänsteåren äro flera än 25, har detta ingen inverkan. (Manlig småskollärares rätt till avkortat understöd inträder först vid 50 års ålder).

Lärarinna, som enligt läkares intyg lider av obotlig sjukdom men icke uppnått så många levnads- eller tjänsteår, som erfordras för helt eller avkortat understöd, kan, om hon blott tjänstgjort 15 år, erhålla ett understöd av 205 kronor.

Lärarinnor, som anställts före den 1 januari 1880, ha den förmånen, att de kunna erhålla avkortat understöd redan efter 20 tjänsteår, men de måste i sådant fall ha uppnått minst 55 levnadsår. För dessa lärarinnor kan vid beräkningen av understödsbeloppet sammanläggning av levnads- och tjänsteåren äga rum på sätt som framgår av ovan återgivna kungörelse.

3. Huru beräknas tjänsteåren för erhållande av understöd?

I detta avseende gälla samma bestämmelser som för

uppflyttning i högre lönegrad, d. v. s. att endast den tid, under vilken lärarinnan verkligen tjänstgjort — alltså ingen tjänstledighetstid — får medtagas vid tjänsteårsberäkningen. Bestämmelsen härom återfinnes i reglementet för ålderdomsunderstödsanstalten paragraf 10 och lyder sålunda:

Tjänsteår räknas med avseende på rätt till understöd såsom fullt, därest läraren därunder tjänstgjort 8 kalendermånader eller 34½ veckor. Med de år, under vilka läraren möjligen undervisat kortare tid, verkställs en sammanläggning och reduktion, med beräkning av 8 månader på varje år; dock må för lärare, till vars avlönande tillskott av allmänna medel på grund av k. m. ts särskilda medgivande åtnjutes såsom för full tjänstgöring, oaktat den årliga undervisningstiden understiger 8 månader, tjänsteårets längd beräknas i enlighet med den för nämnda lönetillskotts åtnjutande fastställda årliga undervisningstiden.

Med avseende på rätt till understöd beräknas hel tjänstgöring omfatta minst 20 undervisningstimmar i veckan.

I lärares tjänstetid inräknas all hel tjänstgöring i sådan beställning vid de till den allmänna folkundervisningen hörande skolor, för vars innehavares avlönande tillskott av allmänna medel åtnjuts.

Om vikten av att all tjänstgöring blir antecknad i tjänsteboken erinras å nyo. Angående denna bok föreskrives i paragraf 18 av reglementet för ålderdomsunderstödsanstalten följande:

Då detta reglemente börjat tillämpas, skall varje i § 1 avsedd lärare (däribland lärare vid småskolor) genom skolrådets försorg förses med en tjänstebok, upptagande, förutom lärarens fullständiga för- och tillnamn samt födelse-ort, -år och -dag, uppgifter, enligt av anstaltens direktion tillhandahållet formulär, å distriktets och den särskilda skolans namn, tjänstgöringens art och lärarens undervisningstid. Dessa uppgifter, som skola i tjänsteboken införas vid slutet av varje kalenderår eller oftare, där på grund av lärarens flyttning från ett skoldistrikt till ett annat så erfordras, skola till riktigheten bestyrkas genom vederbörande skolrådsordförandes namnteckning.

Vid ansökning om understöd skall tjänstebok medfölja, vilken tjänstebok, om ansökningen bifalles, av direktionen behålles.

4. Vilka äro avgifterna till understödsanstalten?

Till ålderdomsunderstödsanstalten erlägger skoldistriktet för varje småskollärarinna, till vars avlönande distriktet åtnjuter statsbidrag, en årlig avgift av 18 kronor. Till

denna avgift bidrager lärarinnan själv med 7 kronor, vilka avdragas å hennes lön.

5. *Huru bör man gå till väga vid ansökan om understöd?*

Fullständiga anvisningar rörande sättet för ansökan om ålderdomsunderstöd finnas i Hammarlunds Folkskolekalender 1910 sid. 179—183.

* *

*

Efter att hava lämnat denna sammanfattande redogörelse för småskolekårens nuvarande rättsliga och ekonomiska förhållanden vill centralstyrelsen påpeka, att de småskollärarinnor, som intressera sig för sin kårs ställning, dess rättigheter och skyldigheter samt för småskolans angelägenheter i allmänhet, kunna erhålla de utförligaste och tillförlitligaste upplysningarna om vad på detta område förekommer dels genom nyssnämnda årligen utkommande Folkskolekalender, dels genom Sverges allmänna folkskollärareförenings pressorgan, Svensk Läraretidning.

De småskollärarinnor, som önska att själva kunna i någon mån bidraga till befordrande och tillvaratagande av sin skolas, sin kårs och sina egna intressen, finna hädanefter som hittills det bästa tillfälle därtill genom medlemskap i Sverges allmänna folkskollärareförening, vilken nu i 30 års tid arbetat för målet:

den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, enhet och god anda inom lärarekåren samt förbättring av lärarens ställning i allmänhet.

Av

"Pedagogiska skrifter",

utgivna av Sverges allmänna folkskollärareförenings litteratursällskap, hava utkommit följande häften:

Första årgången.

1) <i>Hartman, B.</i> , Undersökning av barnets föreställningskrets (utgången)	Kr. 1: 60
2) <i>Bergqvist, B. J.</i> , Frågans formulering vid undervisningen	,, 1: 25
3) <i>Sjövall, B.</i> , Filantropinismen (utgången)	,, 0: 85
4) <i>Martig, E.</i> , Åskådningspsykologi, del I (utgången) ...	,, 1: 35

Andra årgången.

5) <i>Beckman, N.</i> , Språkpsykologi och modersmålsundervisning	,, 1: 50
6) <i>Martig, E.</i> , Åskådningspsykologi, del II	,, 1: 50
7) och 8) <i>Lay, W. A.</i> , Rättskrivningsundervisningens metodik	,, 2: —

Tredje årgången.

9) <i>Monroe, Will. S.</i> , Det sociala medvetandets utveckling hos barn	,, 1: —
10) <i>Messer, A.</i> , Förutfattade meningars inverkan på skollivets personliga förhållanden	,, 1: —
11) <i>Bager-Sjögren, J.</i> , Uppfostran till och genom det sköna, 1:sta häftet	,, 1: 25
12) <i>Fuchs, A.</i> , m. fl., Bidrag till den pedagogiska patologien	,, 1: 50
13) <i>Diesterweg, A.</i> , Ur »Vägvisare till bildning för tyska lärare»	,, 0: 75

Fjärde årgången.

14) <i>Ziehen, Th.</i> , Handledning i Fysiologisk psykologi ...	,, 1: 50
15) <i>Ziehen, Th.</i> , Barnets idéassociation	,, 1: 50
16) <i>Junge, Friederich</i> , Bydammen såsom natursamhälle jämte en avhandling om Den naturhistoriska undervisningens mål och metod	,, 1: 50
17) <i>Pestalozzi, Johann Heinrich</i> , Enslingens aftonstund ...	,, 0: 40
18) <i>Rein, W.</i> , Grunddragen av pedagogiken. Med författarens biografi	,, 1: 50

Femte årgången.

- 19) Tre avhandlingar i barnpsykologi Kr. 2: —
 20) *Scholder, Weith och Combe*, Rygggradskrökningar i Lausannes skolor, samt *H. Otth*, Upprätt skrift „ 1: 50
 21) *Leubuscher, G.*, Stats-skolläkare „ 1: —
 22) *Tadd, J. Liberty*, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer „ 2: 50

Sjätte årgången.

- 23) *Wagner, Ernst*, Luther såsom pedagog „ 1: —
 24) *Martig, E.*, Lärobok i pedagogik „ 2: 25
 25) *Brüggeman, F.*, och *Groppler, F.*, Frankrikes folkskola, del I „ 1: 50
 26) *Tadd, J. Liberty*, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer „ 1: 50

Sjunde årgången.

- 27) *Baumgarten, O.*, Kristendomsundervisningens reformering efter den nyare teologiens principer „ 1: 50
 28) *Brüggeman, F.*, och *Groppler, F.*, Frankrikes folkskola och hennes överbyggnader år 1900, del II „ 1: —
 29) *Eklund, Pehr*, Evangelisk Fadervårdsdyrkan I „ 1: 25
 30) *Eklund, Pehr*, Evangelisk Fadervårdsdyrkan II „ 2: 50

Åttonde årgången.

- 31) *Tadd, J. Liberty*, Nya uppfostringsmetoder. Med talrika illustrationer „ 1: 50
 32) *Fridén, Alfr.*, Fortsättningsskolan och yrkesundervisningen „ 1: 25
 33) *Eklund, Pehr*, Evangelisk Fadervårdsdyrkan III „ 1: 25
 34) *Olofsson, K.*, Mannheimersystemet „ 1: 25

Nionde årgången.

- 35) *Olofsson, K.*, Rörelsernas pedagogiska betydelse „ 1: 25
 36) *Hallsten, Nils*, Lärobok i naturkunnighet för folkskolan „ 1: 25
 37) *Olofsson, K.*, Vilja och handling såsom grundval för uppfostran „ 1: 25
 38) *Geijer, Reinhold*, Om uppfostringskonsten, dess teori och historia „ 1: 25

Tionde årgången.

- 39) *Geijer, Reinhold*, Studier i pedagogikens historia. I. Hellas „ 1: 25
 40) *Hallsten, Nils*, Lärobok i naturkunnighet för folkskolan „ 1: 50
 41) *Pérez, B.*, Våra barns moraliska uppfostran, I „ 1: 25
 42) *Bergth, G.*, Skolhusets hygien „ 1: 50

Elfte årgången.

- 43) *Hagelin, Hugo*, Adenoider och skolundervisning Kr. 0: 30
 44) *Pérez, Bernard*, Våra barns moraliska uppfostran II. „ 1: 50
 45) *Hald, H. A.*, Lakttagelseundervisning i småskola och folkskola. Metodiska anvisningar „ 2: 25
 46) *Tews, J.*, Modern uppfostran i hem och skola „ 1: 75

Tolfte årgången.

- 47) *Leffler, G.*, Skolhygien Kr. 1: 50
 48) *Paulsen, F.*, Det tyska undervisningsväsendet i dess historiska utveckling I „ 1: 50
 49) *Paulsen, F.*, D:o D:o II „ 1: 25
 50) *Geijer, R.*, Studier i pedagogikens historia II. Rom „ 0: 60

Litteratursällskapets medlemmar erhålla Pedagogiska skrifter hos litteraturkommitténs ordförande till ett pris av 3 kr. pr årgång. Av första årgången äro dock 1:a och 4:e häftena utgångna. 2:a och 3:e häftena kosta tillsammans 1,50 kr. Lösa häften betalas efter bokhandelspris.

Medlemmar av Sverges allmänna folkskollärareförening erhålla inträde i litteratursällskapet, om anmälan göres hos litteraturkommitténs ordförande, folkskoleinspektören *J. Franzén* i Södertälje. Om årsavgiften, 3 kronor, på förhand insändes, erhållas Pedagogiska skrifter häftesvis i korsband, eftersom de utkomma. I annat fall sändes hela årgången mot postförskott, då den blir färdig.

Av

Studiehandbok för lärare,

avsedd att vara till tjänst för dem, som i något särskilt ämne vilja idka självstudier, och därför innehållande anvisningar å lämplig litteratur samt på sättet för studiernas bedrivande, har utkommit:

Första häftet:

Ingers, E., Om självstudier.
Cederschiöld, G., och *Olander, Valborg*, Modersmålet. Plan A.
Noreen, Adolf, Modersmålet. Plan B.
Afzelius, J. A., Engelska språket. Plan B.

Andra häftet:

Berg, Hjalmar och *Lindén, And.*, Om undervisningen i naturkunnighet. Plan A.
Sernander, R., Botanik. Plan B.
Henning, A., Geologi. Plan B.
Larsson, Hans, Filosofi. Plan B.

Plan A innehåller anvisningar av mera praktiskt-pedagogisk art. Plan B. är avsedd för vetenskapliga studier.

Vardera häftet erhålles hos Centralstyrelsens kassaförvaltare, överläraren *J. J. Dalström, Stockholm*, till ett pris av endast 50 öre

STANDARDVERK

under utgivning på ALBERT BONNIERS förlag

Sveriges national-litteratur

1500—1900.

Planlagt av **OSCAR LEVERTIN**.

Utgivet av HENRIK SCHÜCK och RUBEN G:SON BERG under medverkan av

Sveriges nu levande mest betydande litteraturhistorici.

I detta verk kommer att samlas det bästa och betydelsefullaste som finnes skrivet på vårt språk från den tid då det fick sin nuvarande form intill våra dagar.

Arbetet utkommer i 25 fristående volymer à 2 kr.; inb. à 3 kr.

Fullständigt föreligga (våren 1910): 3. *Frihetens poesi*. — 4. *Carl Mikael Bellman. Jakob Wallenberg*. — 6. *1700-talets prosaförfattare*. — 9. *Svensk Romantik I*. — 10. *Svensk Romantik II*. — 11. *Carl Jonas Love Almqvist*. — 12. *1800-talets äldre prosadiktare I*. — 13. *1800-talets äldre prosadiktare II*. — 15. *Viktor Rydberg. Pontus Wikner*. — 16. *Svensk lyrik från tiden efter 1800*. — 17. *August Strindberg*. — 19. *Gustaf af Geijerstam. Tor Hedberg. Ernst Josephson*. — 21. *Verner von Heidenstam. Oscar Levertin*. — 22. *Selma Lagerlöf. Gustaf Fröding*. — 23. *Per Hallström. Erik Axel Karlfeldt*.

SELMA LAGERLÖFS Samlade berättelser.

som skola utkomma i en ytterst billig upplaga i 60 häften omfattande 48 à 64 sidor till ett pris av 20 öre.

Följande volymer hava utkommit:

JERUSALEM I o. II à 1. 50, inb. à 2. 50. OSYNLIGA LÄNKAR à 1. 25, inb. 2. 25.

VERNER VON HEIDENSTAMS Samlade Skrifter.

Utkomma dels i cirka 40 häften à 50 öre, dels i kompletta volymer, varav redan utkommit:

VALLFART OCH VANDRINGSÅR. 1: 50, inb. 3 kr. — DIKTER. 1: 50, inb. 3 kr.
HANS ALIENUS 3: 50, inb. 6: 50.

OSCAR LEVERTINS Samlade Skrifter.

utkomma i häften à 50 öre och bilda icke mindre än 24 delar, varav 12 förut outgivna.

Sena t utkomna volymer äro:

LIFVETS FIENDER. 1 kr.

MAGISTRARNA I ÖSTERÅS. 1 kr.

Lifvets fiender samt

Magistrarna i Österås inb. i ett band 3. 50.

SVENSK LITTERATUR. I. 3: 50, inb. 5 kr.

SVENSK LITTERATUR. II 1: 75, inb. 3: 25

NORDISK LITTERATUR 1: 75, inb. 3: 25.

UTLÄNDSK LITTERATUR. 2 kr., inb.

3. 50.

UNGDOMSNOVELLER. 1: 75, inb. 3: 25.

GUSTAF AF GEIJERSTAMS

Samlade Berättelser.

25 delar à 1: 50, inb. à 3 kr. Följande band hava utkommit:

MINA POJKAR. — BOKEN OM LILLE BROR. — VILSE I LIFVET. —
ERIK GRANE.

Begär Albert Bonniers Specialkatalog
över billighetslitteratur och samlingsverk.

FULLT TIDSENLIGA, BILLIGA SKOLBÖCKER.

Geografisk Atlas. N:r 2. För folkskolor och allmänna läroverkens lägre klasser. Av Dr *Magnus Roth*. Reviderad och tillökad av Lektor *Arvid Kempe*. 13:e uppl. Pris: häft. kr. 1:25; kart. kr. 1:50.

Geografisk Atlas. N:r 3. För folkskolor. Av Dr *Magnus Roth*. Reviderad av Lektor *Arvid Kempe* under medverkan av folkskolläraren *Sven Nylund*. 12:e omarb. uppl. *Större editionen*: pris kart. 75 öre; *ordinära uppl.* pris kart. 60 öre.

OBS! Roths kartböcker äro de bästa och mest använda, som finnas här i landet.

Lärobok i Geografi för folkskolor och andra lägre skolor. Av *Erik Bergsten*, överlärare vid Finspångs folkskola. N:r 1. 7:e uppl. med en flaggkarta, 27 kartbilder och 56 illustrationer. Pris: kart. 55 öre.

D:o N:r 2. Andra uppl. (För skolor enl. typ. Litt. C. D. E. F.) Pris: kart. 40 öre.

Sverges Historia berättad för folkskolans barn av *Georg Brandell*, folkskollärare. Med illustrationer och kartbilder. N:r 1. 3:e uppl. kart. 85 öre; n:r 2. 4:e uppl. kart. 60 öre. Brandells Historia har på några år utgått i fyra upplagor och vunnit en avsevärd spridning. Den har avsetts som bänbrytande på historieundervisningens område inom folkskolan och vunnit stort erkännande från sakkunnigt håll.

En förträfflig bok, som inom sitt begränsade utrymme innehåller en fullständig språklära, är: **Satslära med skrivövningar jämte ordlista** för folkskolan, av *Sven Nylund*, lärare vid Stockholms folkskolor. 2:a uppl. Pris 45 öre.

För skolor med avdelnings- eller halvtidsläsning rekommenderas:

Övningsbok i Modersmålet för folkskolor. Av *K. E. Lindén*, folkskollärare. Tredje upplagan. Pris kart. 40 öre.

Folkskolans räkneövningar av *K. P. Nordlund*. I. Hela tal jämte tillämpningar. Andra upplagan 87 sid. kart. 50 öre. II. Bråk jämte tillämpningar. Kart. 60 öre.

• **Lärobok i hälsolära** för folkskolan av Dr *Henrik Berg*. 6:e upplagan kart. 50 öre.

Kortfattad undervisning i alkohologi av *Henrik Berg*. Kart. 60 öre.

Småskolans Metodik i kort sammandrag för folk- och småskoleseminarier av *Fredrik Sandberg*, 6:e uppl., omarbetad af *K. E. Sandberg*, *Josef Wahlqvist*, *Andr. Wallgren* och *Erik Zimmerdahl*. Pris inb. kr. 1:25

Skolkören, Två- och trestämmiga sånger samlade och arrangerade av *Axel Wahlgren* och *Sam. Lyberg*, lärare vid Malmö folkskolor, samt *Christian Nilsson*, organist i S:t Johannes i Malmö. Kart. 70 öre; klotb. 1 kr.

Kyrkliga högtidssånger, samlade och i sättning för sopran, alt och bariton, utgivna av *Christian Nilsson*. Kart. 60 öre.

Förestående böcker äro tillgängliga i varje välsorterad bokhandel samt hos

A. U. Carlsons Bokförlagsaktiebolag, Stockholm.

FÖRENINGEN.

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

1910

FJÄRDE HÄFTET

"Pedagogiska skrifter"

utgivnas årligen av

**Sverges allmänna folkskollärareförenings
litteraturkommitté.**

Genom dessa skrifter hava föreningens medlemmar satts i tillfälle att i någon mån följa det pedagogiska arbetet utomlands samt erhållit värdefulla uppslag och anvisningar, som omedelbart kunnat omsättas i det praktiska skolarbetet.

Av de 50 häften, som utkommit, torde särskilt följande kunna vara till gagn för småskolans lärarepersonal:

H. 2, <i>Bergqvist, B. J.</i> , Frågans formulering ...	Kr. 1,25
„ 7 & 8, <i>Lay, A. W.</i> , Rättskrivningsundervisningens metodik	„ 2,00
„ 12, <i>Fuchs, A. m. fl.</i> , Bidrag till den pedagogiska patologien	„ 1,50
„ 14, <i>Ziehen, Th.</i> , Fysiologisk psykologi	„ 1,50
„ 22, <i>Tadd, Liberty</i> , Nya undervisningsmetoder ..	„ 2,50
„ 43, <i>Hagelin, H.</i> , Adenoider och skolundervisning	„ 0,30
„ 45, <i>Hald, H.</i> , <i>Iakttagelseundervisning i småskola och folkskola</i>	„ 2,25
„ 47, <i>Leffler, G.</i> , Skolhygien	„ 1,50

Medlemmar av Sverges allmänna folkskollärareförenings litteratursällskap erhålla hel årgång till ett pris av 3 kronor. Inträde i litteratursällskapet erhålles, om anmälan göres hos folkskolinspektören **J. Franzén, Södertälje.**

Kommen med i föreningen!

Några upplysningar och råd

till småskolekåren

av

BERTHA NILSSON

STOCKHOLM
GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI,
1910.

Förord.

Föreliggande lilla skrift, författad av lärarinnan vid Varbergs småskola fröken Bertha Nilsson, talar för sig själv. Undertecknade, småskollärarinnor, som varit i tillfälle att taga del av innehållet, vilja blott ytterligare understryka, vad i densamma framhålles, och uttala den livliga förhoppningen, att våra kamrater vid småskolan inom alla Sverges bygder måtte icke endast skänka den en flyktig uppmärksamhet, utan till sitt eget, vår skolas och vår kårs bästa behjarta innehållet och i handling visa detta.

Juli 1910.

Kerstin Andersson
Billesholms gruva.

Alma Blohmé
Elmhult.

Helna Jansson
Borås.

Anna Larsson
Göteborg.

Annie Abrahamsson
Trollhättan.

Antoniette Hemberg
Simrishamn.

Gustava Landberg
Norrköping.

Kerstin Larsson
Marielund, Norrköping.

Alma Nyborg
Gävle.

Albertina Nyström
Eskilstuna.

Carola Pålsson
Malmö.

Anna Svensson
Karlskrona.

Mina Vidén
Vallen, Bjärträ.

Alerta Nyström
Levide, Burge.

Anna Olsson
Berg, Kolbäck.

Josefina Smith
Örebro.

Edla Wallqvist
Skövde.

Ida Vittlander
Halmstad.

Hilma Damberg.
Östersund.

ordnade: skolrådsordförande, folkskoleinspektörer m. fl. Ja, nyligen har en inspektör och skolrådsordförande gått så långt, att han uti infordrat utlåtan- de till k. m.:t förklarar småskollärarinnorna stå på en alltför låg bildningsgrad för att ha någon nytta av ifrågasatta resestipendier. Enligt en i skol- pressen införd redogörelse för inspektörernas äm- betsberättelser ordas i de flesta av dessa om små- skollärarinnornas »i allmänhet mekaniska, icke upp- fostrande undervisningssätt». Detta är en grav an- märkning, som ingen småskollärarinna bör låta för- klinga ohörd eller låta undanskymmas av de från samma håll ofta kommande vackra vitsorden: nit och plikttrohet. Nit och plikttrohet äro goda och nöd- vändiga ting, men vakenhet och intresse äro lika nödvändiga förutsättningar för framgång i vårt ar- bete.

Orsaken till det slentrianmässiga undervisnings- sätt, som enligt ovannämnda vittnesbörd måste an- tagas råda å småskolans område, anses — och med rätta — förnämligast vara att söka uti den brist- fälliga lärareutbildningen. Men det finns även en annan orsak, vilken ej kan till fullo inses av dem, som en och annan gång eller för någon tid göra försök att sänka sig till småskolebarnehs ståndpunkt och finna dessa försök nog så intressanta. De för- stå icke, vad det innebär att dag efter dag, år ef- ter år beständigt vara hänvisad till att undervisa på detta låga stadium. För oss själva däremot bör det vara fullt klart, att just detta gör för oss fa- ran så stor att förlora intresset för undervisningen och därmed förfalla till slentrian.

Men om denna fara är för oss småskollärarin- nor större än för de flesta, så är det ock vår oav- visliga plikt att framför andra vara på vår vakt mot densamma.

Att vår lärarinneutbildning är otillräcklig, det rå

vi inte för. Men vi måste oförtrutet sörja för vår fortbildning. Vi måste begagna oss av alla de möj- ligheter till höjande av vår allmänbildning, som stå till buds genom t. ex. bibliotek, föreläsningar, som- markurser m. m. Men framför allt måste vi gö- ra oss förtrogna med dagens skolfrågor, med de nya idéer och erfarenheter på uppfostrans och undervis- ningens fält, som framkomma såväl i Sverige som i andra länder. Just nu börjar den grundläggande undervisningens betydelse att allt allmännare inses, och krav på reformer inom detta område tränga sig allt livligare fram. Det är vår plikt att följa med vår tid, det gäller även här att »pröva allt och be- hålla det bästa».

*

»Men», utbrister någon, »icke kan man begära allt detta av mig. Huru skulle jag, som bor i en avlägsen landsbygd, kunna skaffa mig kännedom om och tillgodogöra mig det nya, som bjude på så långt avstånd från mig, t. o. m. utom vårt eget land?»

Du, som så frågar, är säkerligen varken med- lem av Sverges allmänna folkskollärare- förening eller prenumerant å dess organ Svensk Läraretidning. Kanske känner du dem knap- past till namnet. Detta är då för dig en stor för- lust. Och vi hoppas livligt, att du — efter de upp- lysningar vi här i korthet kunna giva — skall i någon mån inse den stora betydelse, Sverges all- männa folkskollärareförening och Svensk Läraretid- ning haft och ha för folkskolans och lärarekårens höjande och utveckling.

Sverges allmänna folkskollärare- förening (S. A. F.)

bildades 1880 och hade innan årets slut 1,556 medlemmar, fördelade på 77 kretsar. Sedan dess har såväl antalet kretsar som medlemmar varit stätt i säker tillväxt, och vid 1909 års slut räknade föreningen 291 kretsar med sammanlagt 12,172 medlemmar. S. A. F:s mål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring av lärarnas och lärarinnornas ställning i allmänhet.

För detta stora mål har föreningen under sin 30-åriga tillvaro oavslutligen strävat — och detta med allt större framgång, i samma mån som medlemsantalet samt därmed inkomster och inflytande ökats.

Se här några drag av föreningens verksamhet.

Den har arbetat (och arbetar fortfarande) för halvtidsläsningens avskaffande och för överbyggnader på folkskolan; den har verkat för ljustänkigare stavsätt och bättre åskådningsmateriell; den har utgivit Kronbergs bibliska planscher, vilka konstverk blivit till så stor nytta och glädje vid undervisningen i biblisk historia, samt Nya läseboken, vars första del: »Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige» av Selma Lagerlöf, redan hunnit bli föremål för obegränsad kärlek och beundran av Sverges barn.

Men att här redogöra för allt, vad S. A. F. eller dess centralstyrelse under årens lopp verkat till skolans och lärarekårens fromma, det skulle föra för långt. (I en minnisskrift, som av centralstyrelsen utgives till 30-årsjubileet i sommar, finnes en över-

sikt över det hela). Vi vilja endast betrakta det viktigaste, som på denna väg uträttats till bättnad för vår egen kår.

Bättre seminarieutbildning för småskolekåren

är en fråga, som länge stått på föreningens program, och som inom den närmaste framtiden torde finna sin lösning.

Vår fortbildning har S. A. F. genom sin centralstyrelse på flera sätt sökt främja. Sedan många år ha av medel, över vilka centralstyrelsen förfogar, till småskollärarinnor utdelats resestipendier och stipendier för deltagande i sommarkurser, teckningskurser m. m. Mot slutet av 1909 inlämnade centralstyrelsen till k. m:t en petition om ett statsanslag å 4,000 kr. att utgå till resestipendier åt småskollärarinnor. Det var med anledning av denna petition, som k. m:t av domkapitel och folkskoleinspektörer infordrat de utlåtanden, av vilka ett omnämnts här ovan. I den serie »Pedagogiska skrifter», som genom föreningens försorg med statsunderstöd utgives, förekomma flera arbeten, som särskilt röra arbetet på småskolestadiet.

Vidare har centralstyrelsen sedan 1898 utdelat understöd åt behövande sjukliga småskollärarinnor, som för sin hälsas återvinnande behövt en tids vistelse vid kurort. (Hittills 75 understöd med sammanlagt 5,675 kronor).

För förbättrande av våra löne- och pensionsvillkor

har S. A. F. med framgång verkat. I detta syfte har centralstyrelsen vid olika tillfällen petitionerat hos k. m:t, enskilda dess medlemmar ha väckt motioner i riksdagen, och för att styrka behovet av löneförbättring har centralstyrelsen genom föreningen två särskilda gånger föranstaltat en omfat-

tande utredning angående småskollärarynnornas levnadskostnader. — För endast tio år sedan utgjorde vår begynnelselön blott 300 kr., och därtill kom ett enda ålderstillägg på 50 kr. efter femton års tjänstgöring. Nu är begynnelselönen 500 kr. och ålderstilläggen äro tre à 60 kr. Helt ålderdomsunderstöd utgick då med 150 kr. Nu utgör det 450 kr. Det är lätt att förstå, att utan S. A. F:s och dess centralstyrelses åtgöranden skulle denna jämförelsevis storartade förbättring i vår förut så bekymmersamma ställning ännu länge låtit vänta på sig.

Tack vare en motion av centralstyrelsens ordförande, redaktören för Svensk Läraretidning, d:r Fridtjuv Berg, beslutade 1910 års riksdag att i fråga om tiden för erhållande av bidrag till vikarie vid sjukdomsfall göra småskollärarinnorna fullt likställda med de ordinarie lärarna och lärarinnorna vid folkskolan. Det är, som bekant, endast för viss, begränsad tid, som medlemmar av vår kår hittills haft rätt till sjukbidrag, och om sjukdomen varat längre än denna tid, så har lärarinnan ensam måst bära hela kostnaden för vikariens avlöning. Från och med 1911 har hon denna rätt oberoende av tjänstledighetens längd.

Ända från början av sin tillvaro har S. A. F. verkat för att bereda småskolekåren en i rättsligt avseende tryggad ställning. Även om denna uppgift ännu icke lyckats nå en fullt tillfredsställande lösning, ha vi goda skäl att hoppas, att föreningen icke släpper målet ur sikte. Alla veta vi, vilken betydande reform till förbättrande av vår rättsliga ställning genomfördes år 1905, då föreningens nuvarande ordförande var ecklesiastikminister.

Under innevarande år har centralstyrelsen låtit

utarbета och — så långt det varit möjligt i avseende på de utanför S. A. F. stående — tillstålla varje småskollärarinna i riket en liten skrift med följande titel: »Småskolekårens rättsliga och ekonomiska ställning. En upplysningsskrift till småskolekårens tjänst». Denna utgör för varje lärarinna en oumbärlig hjälpreda i de angelägenheter, varom den handlar.

Allt detta utgör väl den kraftigaste vederläggning av påståendet, att S. A. F. och dess ledare icke som sig bort, befordrat småskollärarinnornas intressen. Denna beskyllning har också huvudsakligen framkommit från håll, där man för ett eller annat syfte önskar splittring inom lärarekåren. Men om så vore, att våra intressen kunde ha blivit bättre tillgodosedda — låtom oss tänka efter, hur mycket vi själva gjort för att främja dem! Alla ha vi med glädje plockat de mogna frukter, som i form av den ena eller andra förbättringen tillfallit oss. Men hur många ha gjort något mera? Mer än hälften av vårt lands tio tusen småskollärarinnor ha inte ens ansett behövt att med sitt medlemsskap stödja föreningen. Men vilja vi fortfarande räkna på S. A. F:s medverkan för förbättrande av vår ställning, så böra vi också känna detta som en ofrånkomlig plikt. Det är klart, att ju högre medlemssiffra en förening räknar, och ju större inkomst den förfogar över, desto större blir dess möjlighet att lyckas uti sina strävanden.

Då kretsarna på grund av föreningens alltjämt stegrade utgifter beslutade en höjning av medlemsavgiften från en till två kronor att utgå från och med innevarande år, så uttalades farhågor för, att småskollärarinnorna massvis skulle utträda ur föreningen. Vilken låg tanke om vår värdesättning av S. A. F.! Den förklaras ju av vetenskapen om de många, som ännu stå utanför. Men vi, som äro med,

som känna S. A. F:s verksamhet — skulle vi för en fattig kronas skull slita oss ur en förening, vilken vi ha att tacka för så mycket! Nej, vi vilja icke tro, att S. A. F. för denna kronas skull skall förlora en enda av sina medlemmar ur småskolekåren. Tvärtom hoppas vi, att till föreningen skall sluta sig ett stort antal nya medlemmar ur samma kår. Detta vore ett värdigt svar på nyssnämnda farhågor.

Den förbättring i vår ställning, för vilken S. A. F. verkår, borde emellertid icke utgöra det enda, ja icke ens det huvudsakliga skälet för vår anslutning till föreningen. För att kunna hålla oss vakna och följa med vår tid är det nödvändigt att vi flitigt besöka kretsmötena. Här diskuteras årligen skolfrågor, dels utsända från centralstyrelsen, dels väckta inom kretsen. Genom att få del av andras idéer, genom att höra de framställda förslagen skärskådas ur olika synpunkter bevaras man från den ensidighet i undervisningen, som blir en oundviklig följd av att draga sig ifrån sina kamrater och vara sig själv nog. Väl är det sant, att de flesta frågor angående undervisningen, som diskuteras på kretsmötena, röra den egentliga folkskolan. Men också vi kunna för vårt arbete ha stor nytta av dessa överläggningar.

Att på mötena mindre ofta förekomma frågor rörande speciellt småskolan är ju dessutom vårt eget fel. Vi kunna nämligen inte fordra av folkskolans lärare och lärarinnor, vilka i allmänhet ej besitta någon praktisk erfarenhet av arbetet i småskolan, att de skola föra fram dessa frågor. Nej, detta är vår egen sak. Och säkerligen skall varje kretsstyrelse med nöje tillmötesgå vår önskan om en plats på mötesprogrammet för en eller annan av småskolans angelägenheter. Sedan kunna vi av våra kamrater i folkskolan påräkna större intresse och för-

ståelse för den förberedande undervisningen. Genom ett sådant samarbete mellan folk- och småskolans lärare skall resultatet av skolarbetet bli bättre. Och vi skola därtill med tillfredsställelse finna, att det möte skänker oss den rikaste behållningen, där vi själva givit något i utbyte.

Utom våra egna kretsmöten måste vi naturligtvis bereda oss möjlighet att få närvara även vid större skolmöten med deras rikare innehåll.

Varje föreningsmedlem erhåller gratis publikationen: »Föreningen. Tidskrift för Sverges allmänna folkskollärareförening», vilken i år utkommer med icke mindre än fem häften. Genom denna blir det en var möjligt att följa med och få en riktig uppfattning av allmänna föreningens omfattande verksamhet.

Ännu en sak är emellertid nödvändig för bibehållandet av vårt intresse för undervisningen. Vi behöva en tidning, som sätter oss i stånd att följa skolväsendets utveckling i såväl vårt eget land som andra länder. Mången värdefull idé och erfarenhet kommer oss på detta sätt till godo.

Den äldsta och mest spridda av vårt lands skoltidningar är

Svensk Läraretidning,

som ovan nämnts S. A. F:s organ. Den har under hela sin tillvaro oförtrutet kämpat för samma mål som föreningen. Mycken misstro och mångt hugg har den måst utstå under denna sin kamp

för folkskolans och lärarekårens höjande. Men den har genom sin vederhäftighet, sin oräddhet och sitt nobla, behärskade språk vetat tillvinna sig även sina motståndares aktning och beundran. Då det visat sig behövt, har Svensk Läraretidning dragit fram i ljuset och beivrat överordnades övergrepp mot medlemmar av lärarekåren, småskolans såväl som folkskolans. Mycket av den fiendskap, tidningen fått röna, har också sin rot i detta förhållande. Men för lärarekåren har det varit av oberäknelig nytta.

Synnerligen tillfredsställande har varit att iakttaga, hur Svensk Läraretidning under de senare åren ägnat allt större uppmärksamhet åt småskolan och dess intressen. Och dock har den ännu allttjämt så få läsare bland småskolans lärarinnor.

Varav kommer det sig manne, att vi stå så främmande för denna vår främsta skoltidning?

Är det därför, att den icke bjuder sina läsare några utarbetade lektioner eller lektionsutkast? Men säkerligen anser redaktionen, att sådana, oavsett deras värde i och för sig, kunna bli till större skada än gagn. Den lärare eller lärarinna, vars lektioner blott äro kopior av andras, har intet personligt att giva sina lärjungar och kan därför ej göra sin undervisning uppfostrande. Svensk Läraretidning vill i stället föra sina läsare till en allt rikare mognad och självständighet.

Kamrater! Insänd eder adress till Svensk Läraretidning, Stockholm, och begär provnummer av tidningen — det fås gratis. Eller ännu bättre: provprenumerera för ett kvartal! Vi äro förvissade om, att tidningens gedigna innehåll skall locka de flesta till fortsatt prenumeration. Och i samma mån som tidningens läsekrets inom småskolekåren vidgas, kon-

mer också antalet ledigannonserade småskollärarinnetjänster i dess spalter att ökas.

*

Sverges allmänna folkskollärareförening och Svensk Läraretidning vilja hjälpas åt att knyta ett enande band mellan de många över hela landet spridda arbetarna på folkskolans stora fält, oavsett om de arbeta på det högre eller lägre stadiet. De vilja hos en var av oss väcka eller liva samhörighetskänslan, denna värmande och eggande känsla att man ej står ensam i arbetet utan är en med i leden av de många tusenden, som sträva för samma mål.

Småskollärarinnor! Varför sakna så många av oss denna samhörighetskänsla? Varför ansluta vi oss ej till den förening, som skrivit

enhet och god anda inom kåren

på sin fana?

Ingen enda behöver känna sig vara en onyttig och överflödig medlem. Ty den, som möjligen ingen särskild, personlig insats kan göra i föreningsarbetet, hon bidrager dock till medlemssiffrans höjande och därmed till föreningens inflytande, hon stöder med sin årsavgift föreningens ekonomi, och hon kan vid mötena fylla en plats, som eljest bleve tom. En väl fylld möteslokal är till glädje för alla deltagarna och i all synnerhet för dem, som ha till uppgift att tala vid mötet.

Och nu till sist en varm vädjan till alla de kamrater, som ännu stå utanför Sverges allmänna folkskollärareförening:

Kommen med i föreningen!

Kommen med och fyllen våra ännu så glesa led! Må vi känna vårt ansvar och efter förmåga hjälpa till att vidga och stärka det band, som en gång — vi hoppas det — skall ena lärarekårens alla medlemmar!

*Hand i hand, led vid led,
under hopp på segrers tider
gå vi fram i ljusets strider.
Slutom fast vår syskonked!
Genom enig strävan livas
kraften för vår id alltmer,
och oss givas
skatter, som blott endräkt ger.*

SVENSK LÄRARETIDNING

Organ för Sverges allmänna folkskollärareförening.

Redaktör: *d:r Fridtjuv Berg.*

Tidningen, som utgår i en *upplaga av 5,500 exemplar* och är den *största* och *mest spridda* skoltidning i vårt land, innehåller i varje nummer ledande uttalanden i dagens brännande skolfrågor samt porträtt eller andra illustrationer från skolvärlden jämte en rikhaltig notisavdelning.

I Svensk Läraretidning annonseras varje vecka ett stort antal *lediga lärare- och lärarinnetjänster*.

Pris för över 1,100 stora kvartsidor endast 4 kr. 25 öre pr årgång.

SVENSK LÄRARETIDNING är nödvändig för varje medlem av Sverges allmänna folkskollärareförening som vill följa med sin tid. Orädd och självständig, har den under tre årtionden fört skolans och lärarekårens talan.

 Prenumerera på närmaste postanstalt!

Svensk Läraretidnings Förlag.

(Utgiver barnbiblioteket *Saga*, tidningarna *Jultomten* och *Tummeliten*, barnkalendern *Fågel Blå* m. m.)

Cirkulär och närmare upplysningar angående förlagets publikationer fås gratis från

Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm C.

FÖRENINGEN.

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

1910

FEMTE HÄFTET

SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING
TRETTIO ÅR

EN MINNESSKRIFT

PÅ UPPDRAG AV CENTRALSTYRELSEN

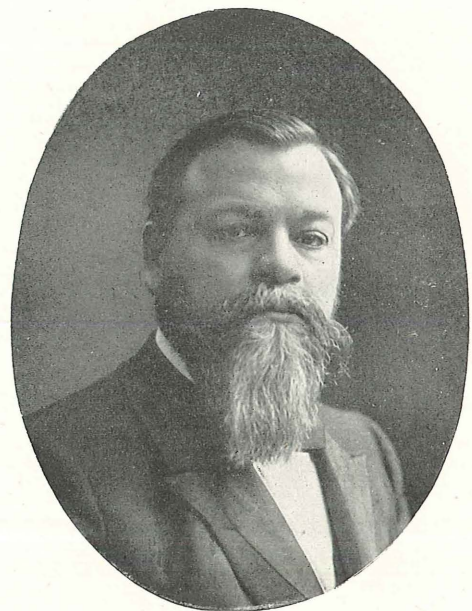
UTARBETAD AV

SVEN NYLUND

FÖRENINGENS SEKRETERARE.

STOCKHOLM
GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI
1910.

EMIL HAMMARLUND

1880—1905.

Ordförande 1895—1905.

Vice ordförande 1880—1886.

Kassaförvaltare 1887—1895.

Emil Hammarlund.

Då Sverges allmänna folkskollärareförening går att fira minnet av sin trettioåriga tillvaro, är icke någon av dem, vilka med rätta betecknas såsom föreningens egentliga stiftare, längre i livet. Redan för tolv år sedan bortgick Melcher Stefansson, vars stoft vilar i födelsestaden Norrköping, och med endast några månaders mellanrum ha de kvarvarande båda vapenbröderna från den tid, föreningen var ung, Emil Hammarlund och Johan Molin, följts i döden under själva minnesåret 1910.

På annat ställe i denna skrift är berättat om dessa mäns betydelse för lärarekårens sammanslutningssträvanden, deras andel uti och samarbete vid allmänna föreningens stiftande. Alla ha de gjort sig synnerligen förtjänta om föreningen, som helt visst, då den nu har anledning att något stanna inför sin egen historia, vill ägna deras gemensamma minne sin tacksamma erkänsla.

Men medan hrr Molin och Stefansson, i avseende på sin verksamhet inom föreningen sedan länge »tillhört historien» och i det stora hela äro okända

för det yngre läraresläktet, så är förhållandet annorlunda beträffande *Emil Hammarlund*. Honom vart förunnat att under tre årtionden dels såsom ledare av allmänna föreningen, dels genom mångsidig, föreningens syften befrämjande gärning i övrigt bliva den svenska folkskolans och folkskollärarekårens man såsom ingen annan.

Långt bortom gränserna av vårt eget land hade man vid Emil Hammarlunds bortgång en klar uppfattning om, att »en hövding är fallen». Hur skulle man icke då känna det inom vår egen folkskolevärld! Ingen kretsörening, stor eller liten, i stad eller på land, inom S. A. F:s vida gränser samlas till möte innevarande sommar, utan att saknaden efter Emil Hammarlund kommer till uttryck och hans minne hedras i ord eller handling. Och när ombud för föreningens kretsar komma tillsammans i huvudstaden för att fira föreningens 30-åriga tillvaro, är det endast helt naturligt, att denna minnesfest kommer att förbindas med erinringen av honom, som stod i spetsen för föreningen såsom ordförande vid minnesfesterna efter såväl de 15 som de 25 åren.

Lika naturligt har det ock fallit sig, att den första bild, som möter i denna minnesskrift, bör vara Emil Hammarlunds. Hur livs levande framträda icke de karakteristiska dragen för alla, som sett och känt honom, minnande om hans personlighet och hans verk!

I anslutning till denna bild blott några enkla

minnesord, utgörande spridda drag ur den mans levnad, vilkens stora och rika livsgärning blivit av så ingripande betydelse för vår folkskola och dess lärarekår.

*

Emil Hammarlund var född den 20 februari 1853 i Strövelstorps församling av Kristianstads län. Vid 7 års ålder flyttade han med föräldrarna till Östra Ljungby. Fadern, som där ägde ett mindre hemman samt idkade handel, beklädde åtskilliga förtroendeuppdrag inom socknen, såsom kommunalnämndsordförande, kyrkovård m. m. Om sina barnsdomsår här har H. själv berättat ett och annat, som kan tjäna att belysa det verksamhetsbegär och de intressen, vilka längre fram i livet kommo till så rik utveckling. Under förmiddagarna hade han sin varelse i Östra Ljungby folkskola, där han under ledning av den bekante läraren och riksdagsmannen Sven Rosenberg samt dennes svärson inhämtade de första grunderna av allmännyttiga kunskaper. Eftermiddagarna tillbragtes hemma i faderns butik ömsom vid disken, där han hjälpte till att föra journal och huvudbok samt att renskriva kommunalnämnds- och kommunalstämmoprotokoll, ävensom debiterings- och fyrktalslängder samt debetsedlar för hela kommunen. Postdagarna åtnöt han förtroendet att å den vid korsvägen belägna gästgivaregården hämta såväl faderns som riksdagsman Rosenbergs tidningar, och dem slukade han under hemvägen; en vacker

dag hittade han bland Rosenbergs tidningar en med namnet »Skolvännen», och den studerades med alltjämt växande intresse. »Man kan här», yttrade en talare på H:s femtioårsdag*), »se som i ett frö grodden till alla de verksamhetsgrenar, som sedan kommit till utveckling hos affärsmannen, kommunalmanen, riksdagsmannen, skolmannen och skoltidningsmannen. Alla de trådar, som då lågo till reds, har Hammarlund tagit upp och med klok omtanke tvinnat samman. Men mitt inne bland dessa trådar går som hans levnads röda tråd *den hängivenhet, som från barn-
domen band honom vid folkskolan*, och som, vid sidan av klokheten och över denna, för oss står som hans mest utmärkande egenskap».

Få ha i så tidiga år som Hammarlund fått sina intressen knutna vid folkskolan såsom lärare. Redan 15-årig söker han på kyrkoherdens inrådan småskollärareplatsen i hemsocknen. Åtskilliga provade för tjänsten, »ty det var naturligtvis flera, som ville ha ett så fett brödstycke, vilket inbragte sin innehavare icke mindre än ett hundra riksdalers lön», men H. blev den lycklige. Den 7 juli 1868 inträdde han på lärarebanan med tjänstgöring vid den på tre stationer ambulerande småskolan. Efter ett år kom H. in vid Lunds folkskoleseminarium. Det var under gamle rektor Wåhlins tid. För inträde fordrades emellertid att ha uppnått 17 års ålder. Då varken H. eller sex av kamra-

*) Dr: F. Berg.

terna fyllt detta villkor, begärde rektorn åldersdispens för dem hos k. m:t. Det blev avslag, och efter en månad måste de lämna seminariet.

Hammarlund antog nu erbjuden plats vid en mindre folkskola vid Kåseberga fiskeläge. »Medan 16-åringen sökte plugga in vetande hos ett 50- till 60-tal barn av skilda åldrar, däribland några voro 14 à 15 år, studerade han fiskarebefolkningens strävsamma liv, seglade med dem på havet och lärde sig älska deras friluftsliv.»

Hösten 1870 kom så H. i vederbörlig ordning in vid seminariet i Lund. Efter examen 1873 tjänstgjorde han en termin som vikarie vid Lunds folkskola och från våren 1874 vid folkskolan i Kristianstad, där han blev ordinarie strax efter fyllda 21 år. Här började han ock så småningom ägna sig åt tidsningsmannaverksamhet vid sidan om skolarbetet. Naturligt är, att han med liv och lust tog del i föreningslivet. Sålunda var han först sekreterare och sedan ordförande i Kristianstadsortens lärareförening. Tjänstgjorde ock som sekreterare vid Lunds stifts 15:e allmänna folkskolläraremöte 1876.

Kristianstad skulle dock icke bliva hans verksamhetsfält för framtiden. En dag läste han i »Vecko-
blad för folkundervisningen» ett tillkännagivande om lediga platser vid Stockholms folkskolor. Han skrev till inspektör Jonas Meijerberg, skickade in betygsskrifter m. m. och fick till svar, att han var välkommen till Stockholm. Det var 1877. Härmed

börjar ett nytt skede i den då 24-årige lärarens liv, ett skede som skulle bliva av den största betydelse för honom själv och den sak, han tjänade.

*

En av de gamla lärareveteranerna från denna tid, av vars penna finnes ett bidrag längre fram, har givit följande karakteristik av förhållandena inom Stockholms folkskolevärld vid tiden för Hammarlunds hitkomst:

»Lärarnas ställning var med ett ord sagt olidlig. -- I Stockholm stod det av kända orsaker sämst till. Där gick det så långt, att öppen fejd utbröt mellan en stor del av kåren och den enväldiga inspektören. Några av de unga och mera begåvade lärarna sökte och fingo sin verksamhet på andra orter, och de, som stannade kvar, väntade på bättre tider. De äldre och redan tröttkörda längtade i tröstlös likgiltighet till pensionsåldern. Mitt i detta elände anlände till Stockholms folkskolor en ung, dittills okänd lärare. Det var hans och kårens lycka, att han var okänd; i motsatt fall hade han aldrig under dåvarande regim fått som lärare sätta sin syndiga fot inom Stockholms hank och stör. Han befanns vara väl förtrogen med folkskolans föregående och nuvarande ställning, hade säker kännedom om allmänna angelägenheter och om sättet, hur de sköttes eller borde skötas, varjämte han kunde hantera pennen med ovanlig schvung. Han var också en av de

få, vilkas blick ej var begränsad till födelse- eller vistelseortens horisont. Den här pågående striden tog han med lugn, och mitt i oväsendet bildade han tillsammans med tvenne andra unga och begåvade lärare Sverges allmänna folkskollärareförening. Denne man var Emil Hammarlund.»

För att kunna rätt bedöma och uppskatta svårigheterna, som voro att övervinna, modet hos dem, som vågade träda i spetsen för lärarnas organisationssträvanden, och betydelsen av det verk, som nu med hjälp uteslutande av lärarekårens egna krafter och resurser grundades, är det nödvändigt att ha en rätt föreställning om den svenska folkskolans tillstånd och framförallt lärarnas ställning intill och vid tiden för det genombrott, som skedde för tre årtionden sedan. Det saknas ingalunda dokument, ägnade att belysa förhållandena, men utrymmet här medger icke ens den flyktigaste teckning av ställningen. Leden av de gamla, som ha sina personliga erfarenheter från denna tid, glesna allt mer. Och i själva verket är det nog så, att full förståelse av eländiga förhållanden endast vinnes på erfarenhetens väg. Enstaka lärare komma nog i så väl nuvarande som stundande tider att få smaka och se, huru ljuva maktutövningen och hämndbegäret kunna vara hos dem, som hålla i tömmarna. Men i det stora hela måste det gälla som sanning, vad som yttrades vid Hammarlunds grav: »Kommande läraresläkten skola väl se, vad Emil Hammarlund uträttat, men de skola ha

svårt att göra honom den fulla rättvisan, ty de skola aldrig fullt kunna försätta sig tillbaka i de förhållanden, som väsentligen just genom honom upphört att vara».

En av de verksamaste faktorer, som hjälpt till att omskapa åsyftade förhållanden, är *Sverges allmänna folkskollärareförening*, som nu firar sitt 30-årsjubileum.

Bekant är, huru Hammarlund vid sitt första offentliga framträdande i huvudstaden betraktades som en »rabulist», och huru fienderna, då så passade för deras syften, målade ut honom som rent av revolutionär. Denna falska uppfattning lyckades man till och med göra så pass rotfast inom vissa kretsar hos lärarekåren, att den under åtskilliga år framåt återverkade på en del förhållanden inom föreningen och dess ledning. Och huru starkt har dock icke i Hammarlunds hela verksamhet just det draget varit framträdande, att inga reformer böra genomföras på omstörtningens utan på den organiska utvecklingens lugna, säkra väg, där den betänksamma planläggningen och den sega uthålligheten föra till målet! På *denna grund* byggdes från början den lärareorganisation, som för framtiden skulle taga hand om utvecklingen på folkskolans område i vårt land, och under vars stolta resning *varje* lärare och lärarinna vid vårt lands folkundervisningsanstalter skulle ha sin plats, sin del i arbetet, sin del i framgången och sin del i ansvaret. Den återblick på föreningens ut-

veckling och verksamhet hittills, som är införd längre fram, giver vid handen, att Hammarlund före sin bortgång hade glädjen att se många av de förhoppningar, han knutit till detta sitt verk, gå i uppfyllelse, och att föreningen har i sig betingelser att för framtiden själv bliva den bästa och vackraste vården över hans minne.

Med 1905 avgick Hammarlund ur centralstyrelsen, som han då tillhört ett kvarts sekel ända från föreningens stiftande, och lämnade därmed ledningen i andra händer. Vid ombudsmötet och 25-årsfesten i Malmö samma år tog han på ett mera högtidligt sätt avsked av föreningen. Innan han för sista gången lämnade ordförandeklubban vid ett föreningens ombudsmöte, ville han, yttrade han därvid, »till de unga rikta den maningen, att de ej måtte undandraga sig arbetet i föreningens tjänst utan låta sig av plikt känsla mot sina äldre kamrater, mot den svenska ungdomen, ja, mot fosterlandet, drivas till att kraftigt och målmedvetet sträva mot fyllandet av föreningens syfte. Må det bliva en hederssak för det unga läraresläktet att fullständigare än vad hittills varit möjligt söka genomföra föreningens program under nästa 25-årsperiod!»

Till erkänsla för det långvariga, framgångsrika arbetet inom S. A. F. kallades Hammarlund vid sin avgång ur centralstyrelsen till föreningens hedersledamot.

I avseende på Emil Hammarlund kan man icke, trots mångsidigheten i den verksamhet, han utvecklade på olika områden, tala om skilda livsgärningar av olika grader — hos honom sammansmälte allt på ett sällsynt harmoniskt sätt till *en* livsgärning: arbetet för den svenska folkskolan. Då H. i dessa dagar för trettio år sedan formade programmet för den blivande lärareföreningen, blev det på samma gång ett program för hans eget, kommande livsarbete.

Men i avseende på arbetet för och vägarna fram mot målet framträder den rika mångfalden. Och i första rummet möter man därvid det verk, som innefattas i *Svensk Läraretidning*. Dess utgivare blev med tiden berättigad till många titlar, men för den stora massan av Sverges lärare var och blev han kort och gott »redaktör Hammarlund». I nr 52 för 1906, det sista han redigerade, yttrar han om denna sin huvuduppgift: »De 25 år, som förflutit, sedan tidningen i december år 1881 grundlades, hava utgjort de bästa åren i mitt liv (från mitt 28:e till det 53:e året). Under desamma har jag ägnat huvudparten av mitt arbete åt Svensk Läraretidning: den har varit det, kring vilket mina tankar i främsta rummet kretsat, åt den har jag ägnat större delen av dagens och ej sällan halva nattens arbete, och i den har jag under dessa 25 år givit uttryck åt vad som legat mig kärast om hjärtat.»

Men Svensk Läraretidning kan betraktas som det centrala i Hammarlunds gärning först och främst

med hänsyn till tidningens betydelse för främjandet av det stora livsprogrammet. I föreningshistoriken längre fram har skildrats, hur Svensk Läraretidning kom till. Därav framgår — vad som kanske icke är så noga känt av den yngre läraregenerationen — vilket intimt samband det råder och från början rått mellan Sverges allmänna folkskollärareförening och Svensk Läraretidning. Fastän ägd och ledd av en enskild man, uppsattes Svensk Läraretidning från början som S. A. F:s organ. Föreningen var — i såväl ideellt som ekonomiskt hänseende — tidningens förutsättning, men utan detta tidningsorgan skulle föreningen å andra sidan ha kommit jämt upp lika långt i utveckling som den kropp, vilken kommer till världen utan själ. Att tidningens ledning under 25 år kom att ligga i samma hand, som tillika var den främsta i styret för föreningen, var till lycka för båda institutionerna. Om båda kan i lika grad sägas: »Var stode vi, om *de* ej funnits till?» Och medlen, varigenom vi skola vinna nya segrar och gå framåt, ha vi i Emil Hammarlunds testamente till den svenska lärarekåren: S. A. F. och Svensk Läraretidning.

Med 1,305 nummer kom tidningen, alltid efterlängtd, till de svenska lärarehemmen under Hammarlunds redaktörstid. Men tidningens läsare kommo också till honom. De kommo som frivilliga medarbetare, de kommo med sina frågor och med sina bekymmer, medelst brev och genom personliga be-

sök. Det har på S. A. F:s program ända från början stått en »fråga» så lydande: »lärarekårens rättsliga ställning». Helt säkert är det mången utomstående, som ej har en aning om, vad den frågan innebär. Men den skall, en gång vederbörligen belyst och offentliggjord, visa sig vara ett mörkt blad i Sverges kulturhistoria. Tack vare i främsta rummet Emil Hammarlunds energiska arbete låter det väl nu säga sig, att »vi tum för tum kommit därhän, att folkskollärarekåren icke vidare intager någon undantagsställning inför lagen». Men hur det mångenstädes ända intill denna dag stått till med de lokala myndigheternas lagtillämpning — därom kunde säkert ingen i detta land ge bättre besked än Hammarlund, ty han fick veta allt och skulle råda bot för allt. Hammarlund har vid något tillfälle nämnts med hedersnamnet »den svenska folkskolans Lars Johan Hierta». Han skulle ock kunna kallas den svenska folkskolekårens doktor Vesterlund, ty de lärare och lärarinnor kunna förvisso räknas i mer än hundratal, som, innan de gävo hoppet förlorat i en iråkad rättstvist, gjorde ett besök hos Hammarlund.

Det var nog denna H:s verksamhet som »upplysningsbyrå», långt innan en sådan organiserats inom S. A. F., som gav honom tanken att utarbete en uppslags- och upplysningsbok av den art, som 1907 tog form i »Folkskolekalender».

Det banbrytande, välsignelserika arbete, som av Hammarlund utförts genom utgivande av en i

bästa mening god litteratur för barn och ungdom är ju känt och uppskattat inom alla samhällsklasser. Genom dessa barntidningar tog konsten sitt inträde i skolan på fullt allvar. År 1891 kom Jultomten första gången, följd av Tummeliten 1895, Saga 1899 och Fågel Blå 1900. Vid redigerandet av dessa publikationer hade H. den förnämsta hjälpen i sin fru, Amanda Hammarlund, som även i övrigt verksamt biträtt sin make i dennes verksamhet. Sedan Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag bildats 1897, blev Hammarlund dess verkställande direktör och kvarstod som sådan till sin död.

Inom pressvärlden har H. även innehaft åtskilliga förtroendeuppdrag. Så har han varit skattmästare och ordförande i Publicistklubben, vice ordförande och kassaförvaltare i Publicisternas pensionsförening samt styrelseledamot i Svenska tidningsutgivareföreningen. Har även varit ledamot i en k. kommitté för utredning av frågan om periodiska skrifter postbefordran.

*

Vad som gjort Emil Hammarlund så enastående inom vår folkskolevärld är emellertid icke i och för sig det, att han skrivit så mycket och talat så mycket — alltsamman bra — utan att han verkligen lyckats *uträtta* så mycket. Att förtiga den stora anpart häruti, de haft, vilka under årtionden stodo vid hans sida såsom medhjälpare och vapenbröder

vore icke i hans egen anda. Hans överlägsna praktiska blick och organisatoriska förmåga förringas i ingen mån därav, att rättvisa skipas åt alla håll.

När det blir fråga om, vad Hammarlund uträttat för vår folkskola, kommer man helt osökt in på hans verksamhet som *riksdagsman*. De yttre konturerna av denna äro följande. Invald till ledamot av riksdagens andra kammare för Stockholms stad från och med 1885, har han sedan dess bevistat samtliga riksdagar till och med 1908 förutom under valperioden 1888—90 (då andra kammaren tilldömdes en annan »Stockholmsbänk» än den valda på grund av den riksbekanta skatteresten å kr. 11: 58); fungerade som vice ordförande i andra kammarens första tillfälliga utskott (skolutskottet) 1891, 1893—94 samt såsom ordförande 1892 och 1895—1902; ledamot av bankoutskottet 1903—1905 och av statsutskottet 1906—1908; statsrevisor 1901—1904.

Det har sitt historiska intresse — fastän det eljest icke är särdeles uppbyggligt — att återföra i erinringen, huru medlemmar av vår egen kår, då allmänna föreningens förtroendemän vunno inträde i riksförsamlingen, i stället för att glädjas över den framgång åt skolans och föreningens sak, detta måste betyda, i ädel tävlan med sina tillskyndare förbittrades och uttryckte sitt andaktsfulla förakt för slika »politiska lycksökare». Nog finns det på alla områden av livet lycksökare, för vilka det personliga uppnåendet av allt högre trappsteg är

självändamål, och som för det syftet kunna svika både sina idéer, sina ståndsbroder och sina vänner. Men dessa män hörde sannerligen icke till den typen. Samtidigt med sitt inträde i riksdagen lämnade Hammarlund lärarebanan och tillhörde sålunda icke under de senaste 26 åren i yttre bemärkelse folkskol-lärarekåren, med vars rättsliga och ekonomiska ställning han alltså under denna tid personligen ingenting hade att skaffa. »Men man måste», yttrade en förut citerad talare på hans 50-årsdag, »formligen anstränga sig för att komma i håg detta, ty på alla de områden, där han verkat: inom skolråd, inom kyrkofullmäktige, inom riksdagen och inom pressen, har han till den grad blivit främste målsmannen för våra intressen, att i det hänseendet *ingen* kan på långa vägar ställas vid hans sida.»

För att få ett begrepp om, hur Hammarlund förvaltat det målmanskapet i riksdagen, må det vara nog att kasta en blick på den förteckning av »skolmotioner», som han väckt eller varit med om att frambära i andra kammaren (sid. 21). Antalet motioner i det hela, som H. ensam eller tillsammans med andra motionärer väckte, uppgick till ett 80-tal. De, som i något hänseende berörde skolan och uppfostran, voro, som synes, till antalet 56, och bland dem rörde icke mindre än 18 folk- och småskolepersonalens löner och pensioner. Vid varje riksdag utom den första hade han glädjen se någon av sina motioner bifallen.

Hammarlunds uteslutande ur riksdagen vid andra kammarvalen hösten 1908 och de omständigheter, varunder detta skedde, äro i allt för färskt minne för att nu locka till vidrörande.

Med glädje och förhoppningar hälsades hans återinträde i riksdagen 1910, då såsom ledamot av första kammaren, vartill han valts av Stockholms stadsfullmäktige. Endast ett sammanträde fick han här bevista, innan döden kom.

*

Under de sista åren av sin levnad, särskilt sedan han lämnat ledningen av Svensk Läraretidning, koncentrerade Hammarlund alltmer sitt intresse på de kommunala institutioner, vilkas ledning kommit i hans hand, i främsta rummet huvudstadens folkskolor. Av skolrådet i Adolf Fredriks församling var H. ledamot sedan 1898, och sedan 18 år tillbaka tillhörde han kyrkofullmäktige, en institution, som före 1904 hade den viktiga funktionen att bestämma över huvudstadens folkskolebudget. I stadsfullmäktige invaldes han 1900 och blev 1904 ledamot av dess beredningsutskott. Till den stora omgestaltning i organisatoriskt avseende, som Stockholms folkskolor undergått under det senaste tiotalet år, var Hammarlund initiativtagaren och den drivande kraften. Redan 1896 framförde han i riksdagen frågan om folkskoleangelägenheternas överflyttande från kyrkostämman till stadsfullmäktige i de större städerna.

Sju år senare var den reformen mogen för Stockholms vidkommande.

Då stadsfullmäktige i december 1903 hade att första gången välja representanter i folkskoleöverstyrelsen, blev Hammarlund en av dessa. Från 1907 var han överstyrelsens ordförande. Den tid, H. lagt hand vid ledningen av Stockholms folkskolor, har för dessa betecknat en period av raskt framåtgående. Visserligen ha även på detta område goda krafter stått vid hans sida, men helt säkert vill ingen bestrida den verkliga ledareställning, han intog. På grund av sin intima kännedom om förhållandena inom kommunalrepresentationen och sitt stora inflytande där visste han, vilka krav man kunde komma med för folkskolornas räkning. Och vad han kunde, som var sant och rätt, det ville han. Det vare hans ovanskliga berömmelse! Lärarepersonalen vid Stockholms folkskolor visste — och visade även, att den uppskattade, — vilken väsentlig del Hammarlund hade i genomförandet av de stora pensions- och lönereregleringarna år 1906. Den sista fråga av denna art, som det låg H. om hjärtat att få löst på ett tillfredsställande sätt, var pensioneringen av lärarnas änkor och barn. Men så kom sjukdomen och döden emellan.

»Kom i håg, att vad ni gör i Stockholm, det går så småningom igen hos oss i landsorten», så ungefär föll sig för kort tid sedan ett yttrande av en framstående pedagog i avseende på folkskoleförhållandena. Även om, såsom naturligt måste vara, olika me-

ningar kunde råda om en och annan detalj, var det dock omisskänneligt, att Hammarlunds skolpolitik i huvudstaden städse präglades av en levande önskan och fast vilja att åt Stockholms folkskolor hävda den föregångsställning, som med rätta bör tillkomma dem.

*

När Emil Hammarlund den 16 sistlidne februari gjorde sin sista färd, vittnade närvaron av de många högtstående representanterna från stats- och kommunallivets skilda områden om, att det var en betydande mans levnad, som lyktats.

Men *närmast* hans bår stod en hedersvakt av folkskolebarn med blågula fanor. På ett mera levande sätt stod icke till att symbolisera det, som varit den innersta meningen med Emil Hammarlunds livsarbete, programmet, för vilket han offrat sig, och som han givit oss i arv: *med barnen för fosterlandet.*

S. N.

Motioner

i riksdagens andra kammare
av *Emil Hammarlund.*

- 1885:** 111. Angående tillägg till k. m.:ts till innevarande riksdag avlåtna proposition rörande avlöning och lönetillskott åt folkskollärare och lärarinnor m. m.
- 1886:** 18. Angående skrivelse till k. m.:t med begäran om utgivande av en statistik rörande folkundervisningen i Sverige.
78. Om beviljande av ett extra anslag å 6,000 kronor till resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor.
134. Om tillägg till 23 § i k. förordningen om kyrkostämma och skolråd den 21 mars 1862.
176. Om skrivelse till k. m.:t i fråga om höjning av delaktighetsbeloppen i folkskollärarnas pensionsinrättning.
- 1887 A:** 92. Om anslag till undervisning i slöjd åt i skolåldern varande flickor.
108. Om skrivelse till k. m.:t med begäran om utfärdande av föreskrifter rörande tiden för löners och arvodens utbetalande till lärarepersonalen vid rikets folkskolor, mindre folkskolor och småskolor.

- 1887 B:** 8. Om skrivelse till k. m:t med begäran om utfärdande av föreskrifter rörande tiden för utbetalande av löner och arvoden till lärarepersonalen vid rikets folkskolor, mindre folkskolor och småskolor.
- 1891:** 12. Om ändrad lydelse av § 14 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.
- 1892:** 96. Om indragning av de allmänna läroverkens första klass samt upprättandet av praktiska överbyggnader på folkskolan. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
97. Om statsunderstöd för den kvinnliga slöjdundervisningen.
98. Om rätt för kvinna att söka klockare- och kyrkosångarebefattningar.
99. Om ändring i gällande bestämmelser rörande upprättandet av förslag till klockare- och organisttjänst.
- 1893:** 111. Om småläroverkens indragande samt deras ersättande med praktiska överbyggnader på folkskolan. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
112. Om statsunderstöd för den kvinnliga slöjdundervisningen.
113. Om förbättring i de nuvarande pensionsvillkoren i folkskollärarnas änke- och pupillkassa. — Medmotionärer: Fridtjuv Berg, A. F. Liljeholm, Nils Rosengren, J. Andersson i Lysvik, E. Fredholm i Saleby, J.

- Nordin, Joh. Nydal, G. W. Svensson.
114. Om utarbetande av en fullständig folkskolestadga, lämpad för de större städerna.
- 1894:** 135. Med förslag till ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kyrkostämma m. m. den 21 mars 1862.
136. Med förslag angående tillägg till § 25 mom. 3 i förordningen angående kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.
- 1895:** 84. Om skrivelse till k. m:t med begäran om åtgärders vidtagande för erhållande av en förbättrad folkskolestatistik. — Instämmande av Fridtjuv Berg.
- 1896:** 98. Angående ålderstillägg för folkskollärare m. m.
99. Om skrivelse till k. m:t med begäran om tillägg till k. förordningen angående förbud för barn att nattetid idka viss försäljning m. m. den 10 juli 1891.
186. Angående ändring i k. förordningen om kyrkostämma den 21 mars 1862 m. m.
203. Om skrivelse till k. m:t rörande vissa ändringar i undervisningsväsendet. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
- 1897:** 93. I anledning av k. m:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov. (Om pensionsåldern för lä-

- rare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna). — Medmotionärer: Fridtjuv Berg och A. F. Liljeholm.
134. Om ändrade föreskrifter angående statsunderstöd till högre folkskolor. — Medmotionär Fridtjuv Berg.
- 1898: 118. Angående förändrade grunder för beredande av ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor m. fl. — Medmotionär: J. H. G. Fredholm.
119. I anledning av k. m:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov i fråga om understöd åt vissa äldre behövande folkskollärare.
- 1899: 152. Om skrivelse till k. m:t angående statsbidrag till avlönande i visst fall av vikarier för lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor. — Medmotionär: Hans Andersson i V. Nöbbelöv.
168. Angående det högsta lönebelopp för vilket delaktighet i folkskollärarnas pensionsinrättning må äga rum m. m.
169. Om anslag för resestipendier till folkskollärare och folkskollärarinnor. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
242. I anledning av k. m:ts proposition med förslag till lag angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension av staten m. m. (beträffande pensionsåldern för lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna).

- 1900: 86. Om löneförbättring åt ordinarie lärare och lärarinnor vid rikets folkskolor. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
87. Om löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor samt åt biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
165. I anledning av k. m:ts proposition med förslag till förordning angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
- 1901: 35. Angående skrivelse till k. m:t i fråga om statsbidrag till avlönande av vikarie för sådana lärare och lärarinnor vid högre folkskolor, vilka av sjukdom äro urståndsatta att fullgöra sin tjänst. — Medmotionärer: Fridtjuv Berg och I. von Knorring.
- 1902: 89. Om statsunderstöd för undervisning i huslig ekonomi vid folkskolor, högre folkskolor och folkhögskolor. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
90. Om skrivelse till k. m:t angående statsbidrag åt sockenbibliotek och med dem jämförliga boksamlingar. Medmotionär: Fridtjuv Berg.
91. Angående villkoren för statsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och vissa samskolor. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
171. I anledning av k. m:ts proposition

angående pension å allmänna in-
dragningsstaten åt skollärarinnan vid
länsfängelset i Stockholm Christina
Charlotta Lindholm.

- 1903:** 8 1. Med hemställen att reservationsan-
slaget till högre folkskolor måtte
förändras till förslagsanslag. — Med-
motionär: Fridtjuv Berg.
- 8 2. I anledning av k. m:ts förslag om
ändring av grunderna för tilldelan-
de av understöd från anslaget till
högre skolor för kvinnlig ungdom.
Medmotionär: Fridtjuv Berg.
- 1904:** 1 8 1. I anledning av k. m:ts proposition
angående ändrad anordning av ri-
kets allmänna läroverk samt löne-
reglering för de vid dem anställda
lärare. — Medmotionär: Fridtjuv
Berg.
- 2 3 2. I anledning av k. m:ts proposition
angående ändrad anordning av ri-
kets allmänna läroverk samt löne-
reglering för de vid dem anställda
lärare. — Medmotionär: Fridtjuv
Berg.
- 2 4 5. I anledning av k. m:ts proposition
angående lönereglering för folksko-
leseminarieerna. — Medmotionär:
Fridtjuv Berg.
- 2 4 6. I anledning av k. m:ts proposition
angående ändrad anordning av ri-
kets allmänna läroverk samt löne-
reglering för de vid dem anställda
lärare (om lönetursrätt för semina-

rielärare). — Medmotionär: Fridtjuv
Berg.

- 1905:** 1 1 3. Om förhöjning av understödsbelop-
pen från småskollärares m. fl. ål-
derdomsunderstödsanstalt. — Med-
motionär: Fridtjuv Berg.
- 1 4 7. Om ändring av § 3 i lagen angä-
ende folkskoleväsendet i Stockholm
m. m.
- 1 5 2. Om upprättande av en pedagogisk
professur vid universitetet i Uppsa-
la. — Medmotionär: Fridtjuv Berg.
- 1906:** 1 4 1. I anledning av k. m:ts proposition
angående lönereglering för lärare
vid folkskolor m. m.
- 1907:** 2 4. Om dels ökning, dels utsträckt an-
vändning av anslaget till understöd
åt äldre folkskollärare.
- 5 1. Om sådan ändring i k. m:ts i stats-
verkspropositionen gjorda framställ-
ning angående nytt folkskolesemina-
rium i Luleå, att detsamma försöks-
vis organiseras såsom samskola.
- 2 5 6. I anledning av k. m:ts proposition
angående förändrade bestämmelser
rörande anslag till högre folkskolor.
- 1908:** 5 4. Om ökade anslag till lärare och lä-
rinnor vid folkskoleseminariernas öv-
ningsskolor. — Medmotionär: Frid-
tjuv Berg.
- 3 0 8. I anledning av k. m:ts proposition
med förslag till ändrad lydelse av
3 och 4 §§ i lagen angående folk-

skoleväsendet i Stockholm den 15
maj 1903.

329. I anledning av k. m:ts proposition
angående statsunderstöd till kommu-
la och enskilda läroanstalter.

SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING
1880—1910.

EN ÅTERBLICK

på de gångna 30 åren.

I.

Föreningens stiftande.

Om Sverges allmänna folkskollärareförenings tillkomst och de omständigheter, som därmed stodo i samband, har en av föreningens stiftare, *Emil Hammarlund*, i ett föredrag den 6 augusti 1905 lämnat följande målande skildring:

“Då styrelsen för den nybildade Stockholms folkskollärareförening sammanträdde den 27 november 1879, gällde det att sätta upp ämnen för kommande möten. Sekreteraren *Stefanson* föreslog då följande: 'Vilka åtgärder kunna vidtagas för en sammanslutning mellan Sverges folkskollärareföreningar till större gemensamhet i deras strävanden?’

Innan föreningen hann slutbehandla detta ämne, hade den emellertid skaffat sig en ny styrelse: de gamla hade dragit sig tillbaka och de unga kommit till makten. Den nya styrelse, som valdes i januari 1880, utgjordes av följande personer: ordförande då-

varande förste läraren vid Adolf Fredriks folkskola *J. Molin*, vice ordförande läraren vid samma skola *Emil Hammarlund*, förste sekreterare den år 1898 avlidne, under sin ungdom entusiastiske läraren *A. M. Stefanson*, andre sekreterare dåvarande läraren vid Kungsholms folkskola *Gust. Östling*, kassaförvaltare nuvarande överläraren vid Johannes folkskola *L. A. Edén* samt i övrigt den mycket oppositionellt anlagda lärarinnan vid Maria folkskola *Fanny Lundin* och den allt för tidigt bortgångne läraren och läroboksförfattaren *Fan Fredrik Eriksson*.

Det var denna nya styrelse, som fick taga hand om hr Stefansons fråga. Den förekom inom föreningen vid februarisammanträdet 1880, vilket hölls, liksom föreningens övriga sammanträden på den tiden, i stora salen tre trappor upp i det numera utdömda skolhuset vid Skärgårdsgatan. Under den överläggning, som då uppstod i den med fotogenlampor sparsamt upplysta salen, framställde den nyvalde vice ordföranden, densamme som nu har ordet, det förslaget, att den ifrågasatta sammanslutningen skulle ske genom bildandet av en allmän svensk folkskollärareförening i väsentlig överensstämmelse med den fem år tidigare stiftade 'Danmarks Lærerforening'.

Förslaget godkändes, och åt den nya styrelsen uppdrogs att för ändamålet sätta sig i förbindelse med övriga folkskollärareföreningar i riket.

Med allvar och entusiasm tog sig styrelsen an ärendet, och den 22 mars 1880 utfärdade densamma

å föreningens vägnar ett upprop, vilket utsändes till så många folkskollärareföreningar i riket, som det var möjligt att taga reda på. I detta cirkulär — själva urkunden för föreningen — hette det bland annat:

Skola medlemmarna av Sverges folkskollärarekår kunna med hopp om att deras åsikter varda beaktade uttala sin mening; skola de förmå arbeta för folkskolans lyckliga framtid så som de böra och kunna; skola de slutligen kunna verka därhän, att de med stigande bildning även intaga den plats inom samhället, som dem med rätta tillkommer, så böra de sluta sig tillsammans för att med förenade krafter sträva mot målet.

En sådan sammanslutning skulle kunna vinnas genom bildande av en allmän svensk folkskollärareförening.

Det gives knappt ett av skolans livsintressen, som ej i en sådan förening skulle äga sin naturliga målsman. På skollagstiftningens område, där så stora förändringar stundom krävas, bör läraren, som lever i och för skolan, kunna döma med en sakkännedom, som få utom hans ställning besitta. Beträffande vidare de detaljfrågor av mera ingripande art, som ofta underkastas meningsskifte, kan ett uttalande från kårens sida endast varda av vikt och äga verklig praktisk betydelse, ifall det kommer från en förening med så omfattande verksamhetskrets, som den här ifrågasatta. Med avseende slutligen på lärarens ekonomiska ställning, som — trots allt vad statsmakterna, kommunerna och enskilda gjort — är alltför bekymmersam, så är även där ett samfällt arbete från kårens sida av behovet påkallat.

I avseende på föreningens organisation uppdrogos i cirkuläret några grundlinjer: en centralstyrelse, medlemmarnas fördelning i kretsföreningar, en mindre årsavgift o. s. v. Man tänkte sig frågan avgjord vid ett ombudsmöte i sammanhang med det stund-

dande nordiska skolmötet i augusti 1880. Slutligen framställdes tre frågor till besvarande, nämligen:

- 1) Anses en allmän svensk folkskollärareförening önskvärd?
- 2) Enligt vilka huvudgrunder borde en sådan förening ordnas?
- 3) Vill Eder förening sända ombud för att närmast före eller efter nordiska skolmötet 1880 överlägga och besluta om föreningens konstituerande? *

Svaren skulle insändas innan den 1 juli under min adress.

*

Styrelsen för Stockholms folkskollärareförening hade fått föreningens bemyndigande att vidtaga alla åtgärder, som påkallades med anledning av uppropet till landets lärareföreningar. Men då den av sju personer bestående styrelsen var en allt för ovig apparat för att handhava en praktisk fråga, uppdrog styrelsen åt tre kommitterade, nämligen ordföranden *Molin*, vice ordföranden *Hammarlund* och sekreteraren *Stefanson*, att vidtaga alla åtgärder, som stodo i samband med bildandet av en allmän svensk folkskollärareförening. Vi tre blevo tillika föreningens ombud.

De tre kommitterade, som sålunda fått saken helt och hållet i sin hand för att föra den till ett gott slut, torde i korthet kunna karakteriseras så-

* Slutet av uppropet återgives i faksimile å sid. 39.

lunda: Molin var energiens man, som ej gav tappt när han börjat en sak; han var ock den stränge kritikern, som noga granskade och nagelfor allt, och som ej släppte något fram utan att hava vänt på det flera gånger och noga öfvervägt vilka invändningar, som kunde göras. Stefanson var entusiasmens man, som skrev varmhjärtade upprop samt höll eldande och tändande tal, där så behövdes. Jag slutligen kunde måhända betecknas som handlingens man, och på min lott föllo de rent organisatoriska bestyren.

Vi tre kommitterade supplerade alltså varandra gott, och samarbetet var det allra bästa. Efter slutat skolarbete för dagen träffades vi vanligen vid den anspråkslösa middagsmåltiden. Vid en enkel kopp kaffe studerades de senaste tidningarna och samtalandes om dagens händelser. Därpå följdes vi åt till huset nr 23 Brunnsgatan uppe på högsta Brunkebergsåsen, där såväl Molin som Stefanson bodde; och där ventilerades vår stora föreningsfråga i lugn och ro.

Till en början gällde det för oss att taga reda på vilka lärareföreningar, som funnos i riket. Det var intet lätt göra, ty någon förteckning på dylika föreningar hade dittills aldrig utgivits. Jag kände ju från min skånetid rätt bra till förhållandena i Syd-sverige, Stefanson tog på sin lott Östergötland och Molin Västmanland. Genom att studera annonser och referat i skilda tidningar fingo vi slutligen till

stånd listor på omkring 100 föreningar, och detta syntes oss särdeles storartat.

På de till föreningarna utsända cirkulären började svar snart inkomma från skilda orter. Det första svaret är daterat den 3 april 1880 och är från Kinds kontrakts skolläreförening i Västergötland.

Icke ett enda svar var avstyrkande. I de allra flesta fall uttalade man sin glädje över förslaget och hoppades, att detsamma måtte förverkligas. Ett och annat svar andades dock en viss misströstan. Så yttrade t. ex. en upplandslärare:

För min enskilda del har jag tyckt mig märka, att det är klen ställt med kårandan, enigheten inom vår kår i allmänhet, och jag beklagar på det högsta, att så är.

Några kretsar yttrade sig även om huvudgrunderna för den tilltänkta föreningens organisation — de flesta instämmande i stockholmsföreningens cirkulär. En västgötakrets gjorde bl. a. följande karaktistiska uttalande:

'att män av högre bildning borde inväljas i föreningens styrelse, vilken ansågs böra bestå till hälften av folkskollärare och den andra hälften av folkskoleinspektörer, seminarierektorer samt ordförande i skolråden.'

Förgäves fick man emellertid leta efter en dylik bestämmelse i det stadgeförslag, som blev förelagt ombudsmötet. Det var icke en sådan förening, vi tänkt oss. Den skulle redan från början varit dömd till överskamhet, och allt skulle blivit som förut.

Nej, det gällde att söka befria lärarna från förmynderskap och göra dem till herrar i eget hus.

Sedan det av de inkomna svaren blev klart, att det ifrågasatta mötet för bildande av en allmän lärareförening skulle bli en verklighet, gällde det att skaffa lämplig lokal för detta möte. Men här började de första stötestenarna.

Vi kommitterade tyckte förstås, att vårt möte hade så pass mycket samband med det allmänna nordiska skolmötet, att vi gott kunde vara under samma tak, fast på olika tider. För oss föll det sig helt naturligt, att ombudsmötet ägde rum i någon av nordiska skolmötets sammanträdeslokaler. Genom Molin, som ju var förste lärare och således hade den största auktoriteten, vände vi oss till den ledande kraften vid nordiska skolmötet*. Svaret blev emellertid ett bestämt nej. Och ej nog därmed: man lät förstå, att den av oss ifrågasatta föreningen var alldeles onödig, och att det var oförsynt av folkskollärarna att begagna sig av nordiska skolmötets förmåner (prisnedsättning på järnvägar m. m.) för att hålla ett möte rörande egna angelägenheter.

Vi hade sålunda bokstavligen gjort upp räkningen utan värden, ty någon skollokal stod ej heller till buds. Då från vår sida den upplysning lämnades, att man icke måtte tro, att vårt möte därmed

* Den bekante folkskoleinspektören i Stockholm C. J. Meijerberg.

skulle bli inställt, svarades triumferande: 'Ja, men var ska herrarna få lokal?'

Vi voro visserligen unga män men icke alldeles oerfarna i livet, och icke läto vi dylika skrämskott det minsta förbluffa oss eller inverka på våra planer.

Det var vetenskapen, som blev de husvillan folkskollärarnas beskyddare. Vi vände oss till Vetenskapsakademiens dåvarande sekreterare, professor D. Lindhagen. Han log, då han hörde svaret från nordiska skolmötets vederbörande, och upplät gärna Vetenskapsakademiens hörsal för vårt möte. Då vi talade om lokalhyra, förklarade han, att det ej kunde komma i fråga för ett sådant ändamål.

Den 19 juni hade förberedelserna fortskridit så långt, att kommitterade kunde utfärda inbjudning till ett ombudsmöte å Vetenskapsakademiens hörsal för bildande av en allmän svensk folkskollärareförening, och skulle mötet hållas dagen före och dagen efter det nordiska skolmötet. Närmare bestämmelser rörande ombudens antal m. m. lämnades tillika.

Nu inträdde ferierna, och jag blev ett slags jourhavande, som åtog mig att stanna kvar i Stockholm och sköta de löpande ärendena, besörja den ganska vidlyftiga korrespondensen, handhålla bestyren med tryckning av program, förteckning på ombuden m. m., och i min dåvarande bostad, Västra Trädgårdsgatan 19, strax bakom Kungsträdgården, hade jag anordnat en mötesbyrå av blygsammaste dimensioner.

Protokollet den 9 augusti 1880,

skrivet av Emil Hammarlund.

Protokoll, hållet vid sammankomsten mellan de svenska folkskollärarens ombud i Helsingfors den 9 augusti 1880.

§1

Öppnades mötet af ordföranden i Stockholms folkskollärareförening, hr J. Molin, som bemante en kort historik öfver nämnda förening.

§2.

Välbes till mötet ordförande hr Aug. Törngren, Göteborg, till vice ordförande hr J. Molin, Stockholm, och till sekreterare hr Emil Hammarlund och A. M. Stefanson, Stockholm.

§3

Bestäts att tilläta en utskott, bestående af 13 personer, nämligen en för Stockholms stad och en för hvar af rikets 12 län, att granska en af kommande uppgjord förslag till förslag för en tillämbad allmän svensk folkskollärareförening (Bilag.)

§4.

Välbes till beaktande i detta utskott:

- för Stockholms stad: J. Molin, Stockholm;
- Uppsala län: J. Lindahl, Vålbo;
- Östergötlands län: J. Hellberg, Länspolisstyrelsen;
- Östergötlands län: C. A. Lundström, Östra Nyby;
- Västmanlands län: J. F. Berg, Västerås;
- Skåne län: J. Bjellström, Östersund;
- Norrbottens län: C. H. H. Gahrnström, Umeå;
- Lappland län: P. Ljungberg, Helsingfors;
- Göteborgs län: Aug. Törngren, Göteborg;
- Bohus län: A. M. Moller, Mölndal;
- Karlskrona län: N. W. Törnell, Rönneby;
- Västernorrlands län: G. M. Belander, Åre;
- Helmsunds län: A. F. Westin, Gudmundsvik.

§5.

Bestäts att en riksstämman mötes månad för månad till fördrag, att invänta hvar utskottets uttalande.

Det är vidare förklarad upplöst sammankomsten, Stockholm den 9 augusti.

A. M. Stefanson, Emil Hammarlund.

Justerat
Aug. Törngren.

Slutet av uppropet den 22 mars 1880,

skrivet av A. M. Stefanson.

Slutligen anmärks att den förenings utskottet med förslag hade en delvis deltagande senast den 1 juli inkommande år. Och hade svarat adresseras: Styrelsen för Stockholms folkskollärareförening, Rindögatan 3 Stockholm.

För den händelse flertalet föreningar delar sin åsikt om att möte mellan utskottet kommer till stånd på grund av att sådant att meddelas genom nämnda teckeniga början af inkommande juli månad Stockholm den 22 mars 1880.

i Stockholms folkskollärareförenings vägnar:

J. Molin, ordförande, Emil Hammarlund, vice ordförande, A. M. Stefanson, sekreterare, P. A. Vedin, 2de sekreterare, Fredriksson.

I följd av uppmaningar från flera håll utarbetade vi tre kommitterade under sommaren ett förslag till stadgar för den tilltänkta föreningen, och uppdrogs åt mig att uppsätta det första utkastet härtill, enär det ansågs, att jag redan förut hade någon erfarenhet med dylikt.

Förslaget utdelades i tryck till mötesdeltagarna, då de sammanträdde den 9 augusti.

*

Så kom då mötet å Vetenskapsakademiens hörsal.*

Vid detsamma närvaro sammanlagt 96 ombud för 82 skilda föreningar från Trelleborg upp till Härnösand. Särskilt var Skåne starkt företrätt, i det att av de 96 ombuden ej mindre än 22 voro från denna provins. Utom ombuden närvaro ett hundratal andra för bildande av en svensk folkskollärareförening intresserade lärare och lärarinnor.

I enlighet med mötets program förekom den första dagen en förberedande diskussion över det uppgjorda stadgeförslaget, varefter utsågs ett utskott, bestående av 13 personer, en för Stockholms stad och en för vardera av de 12 stiftet, med uppdrag att närmare granska förslaget. Utskottet hade under

* Protokollet över sammanträdet återgives å sid. 38.

de följande tre skolmötesdagarna inalles tre sammanträden (ena dagen kl. 6,30 på morgonen!). Man vet ju vilka ändlösa debatter det kan bliva, när stadgeförslag behandlas. Kommitterades förslag gick emellertid rätt helskinnat genom skärselden.

När ombuds församlingen fredagen den 13 augusti kl. 9 på morgonen ånyo sammanträdde, blev stadgeförslaget paragrafvis genomgången och antaget i huvudsaklig överensstämmelse med utskottets förslag. Detta överensstämmelse i allt väsentligt med det av Stockholms folkskollärareförenings kommitterade ursprungligen uppgjorda förslaget.

Några ändringar äro av beskaffenhet att böra omnämnas såsom betecknande för situationen.

Grundparagrafen, den första, hade enligt vårt förslag följande lydelse:

Föreningens ändamål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring av lärarens ställning i ekonomiskt och socialt hänseende.

Det där om 'ekonomiskt och socialt hänseende' ansågs vådligt att säga rent ut och förändrades till: 'förbättring av lärarens ställning i allmänhet'.

Om § 14 uppstod en het strid. Enligt kommitterades förslag lydde paragrafens andra moment sålunda:

På centralstyrelsen beror, om väckt fråga skall till dis-

kussion inom föreningen upptagas. Dock måste till behandling alltid upptagas ett ärende, varom minst tre kretsföreningar förenat sig.

Åtskilliga ombud ansågo det alldeles nödvändigt, att här inrycktes en bestämmelse därom, att religiösa och politiska spörsmål ej finge av föreningen behandlas. Andra funno en dylik bestämmelse onödig, ja skadlig. Det låge i sakens natur, att föreningen ej skulle behandla rent religiösa och politiska frågor. Men gränsen kunde ibland vara svår att uppdraga, och så kunde strid uppstå, huruvida stadgarna blivit överträdna eller ej. Föreningen ägde själv utse sin centralstyrelse, och häri låge den säkraste hållhaken.

Slutet på den långa debatten blev en kompromiss. Paragrafen antogs i sitt ursprungliga skick men med följande motivering till protokollet:

Mötet, som inser svårigheten av att under alla förhållanden avgöra, om en fråga är av speciellt religiös och politisk natur, beslutar — med uttalande av sin åsikt, att dylika frågor ej böra till behandling förekomma — att paragrafen bör erhålla den av kommitterade föreslagna lydelsen.

Häremot anmäldes reservationer av 9 ombud, vilka alla yrkade intagande i stadgarna av en bestämmelse därom, att politiska och religiösa frågor ej finge upptagas.

Erfarenheten under de gångna åren ha ju till fullo visat, att de farhågor, dessa ombud hyste, voro fullständigt ogrundade.

Kommitterade hade tänkt sig, att åtminstone till en början, innan man skaffat sig större inkomster, arbetet för föreningen skulle utföras frivilligt och som en honnörssak. Sålunda var i § 19 föreslaget:

Vid styrelsemedlemmars eller revisorers resor för föreningen betalas blott resekostnaden.

Om arvode för sekreterare och kassaförvaltare nämndes intet.

Här gjorde ombudsförsamlingen ett tillägg om dagtraktamente av 3 kronor pr dag samt att sekreterare och kassaförvaltare skulle åtnjuta skäligt arvode, som föreslås av centralstyrelsen och bestämmas av kretsarna.

Sedan stadgar sålunda blivit definitivt antagna, företogs med slutna sedlar val av en interimsstyrelse av sju personer. Valet företedde ganska stor röstsplittring. Högsta röstetalen tillföll i nedannämnda ordning följande sju personer: E. Hammarlund i Stockholm, J. Molin i Stockholm, Aug. Törngren i Göteborg, A. M. Stefanson i Stockholm, J. F. Berg i Jönköping, C. A. Landström i Östra Eneby och G. M. Celander i Arboga. Dessa skulle utgöra interimsstyrelsen. Men som den sistnämnde avsåg sig uppdraget, beslöts, att den närmast i röstetal varande, A. F. Skoglund i Brännkyrka, skulle i stället ingå. Suppleanter blevo de, som kommo därefter i röstetal, nämligen F. A. Ekström i Stjärnvik, P. Zimdahl i Valbo och J. Hellberg i Lilla Mellösa.“

Föreningen var därmed bildad. Från allmänhetens sida ägnades denna händelse icke någon nämnvärd uppmärksamhet. Den enda huvudstadstidning, som omnämnde saken, var Dagens Nyheter, som i samband med referatet över det nordiska skolmötet skrev:

De svenska skolläreföreningarnas ombud — 96 till antalet — hava beslutit bildande av en allmän svensk folkskolläreförening och antagit stadgar samt valt interimsstyrelse för en dylik. Att denna förening bör kunna i många hänseenden bliva till stort gagn för såväl folkskolan som hennes lärare ligger i öppen dag.

Av folkskolans ledande män på den tiden, vilka undantagslöst voro att söka utom folkskollärarkåren, bemöttes den nya föreningen med, lindrigast sagt, misstänksamhet eller rent av fiendskap. Så fölls av en det yttrandet, att folkskollärarnas föreningssträvanden tagit »en högst olycklig vändning genom det möte, som hrr Hammarlund och Stefanson tillställt i Stockholm», och en annan uttalade som sin mening, att den nya organisationen blott hade till syfte att höja lärarnas löneförmåner, något som var alldeles obehövt, då en lärare på landet kunde komma upp ända till 600 kronors lön! »Det här kan bliva en farlig sak», förklarade en tredje. Och tvivelsutan har denne från *sin* synpunkt fått rätt.

*

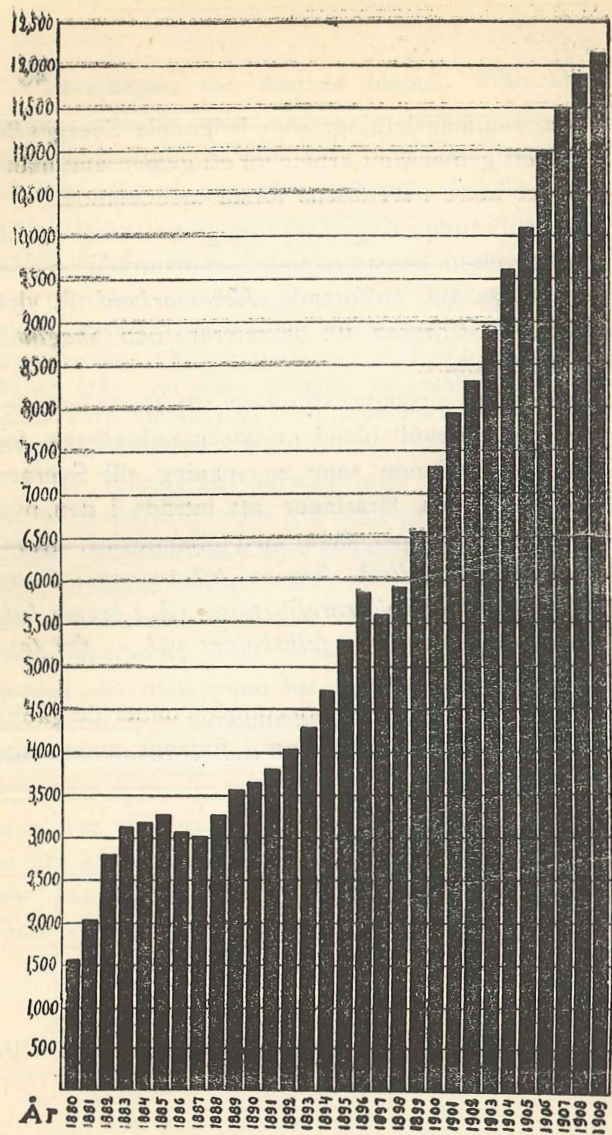
Den nya styrelsen gick emellertid oförskräckt till verket med klart sikte på den föresatta uppgif-

ten: »en sammanslutning, som leder alla Sverges lärare till ett gemensamt arbete för ett gemensamt mål», såsom det hette i styrelsens första meddelande.

Redan samma dag, som stadgarna antagits, höll interimsstyrelsen konstituerande sammanträde, varvid *Molin* utsågs till ordförande, *Hammarlund* till vice ordförande, *Stefanson* till sekreterare och *Skoglund* till kassaförvaltare.

I oktober utsände styrelsen sitt första meddelande. Det innehöll bland annat en redogörelse för föreningens bildande samt en maning till Sverges folkskollärare och lärarinnor att inträda i den nya föreningen. Uppropet slutar med följande ord: »*Kamrater! Låtom oss alltså sluta oss tillsamman i Sverges allmänna folkskolläreförening och i hennes led, alla som en, kämpa för folkskolans väl — för fosterlandets barn!*»

Huru denna maning hörsammats under de gångna åren framgår av översikten i följande avdelning.

MEDEMSANTALET I FÖRENINGEN.

II.

Föreningens utveckling.

I sin första årsberättelse, som utsändes till föreningens medlemmar i april 1884, anmärker styrelsen, att dess verksamhet under 1880 huvudsakligen »varit inskränkt till åtgärder för vinnande av medlemmar i föreningen». Innan årets slut räknade allmänna föreningen 77 kretsföreningar med sammanlagt 1,556 medlemmar. Vid 1910 års början voro kretsarna 291 och medlemsantalet 12,172. Ökningens fortskridande i det hela synes av följande tabell ävensom av den grafiska framställningen å sidan 46.

År	Kretsar	Medlemmar	År	Kretsar	Medlemmar
1880	77	1,556	1900	242	7,315
1885	143	3,262	1905	268	10,111
1890	156	3,684	1909	291	12,172
1895	187	5,373			

Såväl antalet kretsar som medlemmar har varit statt i jämn och säker ökning. Endast åren 1886 och 1887 samt 1897 förete en tillfällig, mindre tillbakagång i medlemsantalet.

Förklaringen till den förstnämnda minskningen finner man i följande uttalande i årsberättelsen för 1886:

Under senare åren hava ivriga försök gjorts att genom inkastande av kyrkliga och politiska tvisteämnen slita sammanhållningens band. Det skall under den kommande tiden

rönas, huru vid blicken är, huru fasta endrårkten och kamratsinnet hos Sverges lärare.

Minskningen 1897 var påtagligen orsakad av den höjning i medlemsavgiften, som nämnda år inträdde. Den största ökningen under de gångna 30 åren förekom under 1906, i det icke mindre är 877 nya medlemmar då inträdde i föreningen.

Redan under sitt första verksamhetsår hade föreningen vunnit utbredning över större delen av landet. Endast i Jämtlands, Västernorrlands och Norrbottens län saknades ännu kretsar. Det förstnämnda av dessa län kom med 1889, Västernorrlands 1887 och Norrbottens 1886. Trots den glesa befolkningen och de stora avstånden har sistnämnda län nu icke mindre än 11 kretsar med 391 medlemmar i föreningen. Malmöhus län har hela tiden stått i främsta rummet. Vid 1880 års slut voro kretsarna där 9 och medlemmarna 160; vid 1910 års början voro motsvarande tal 25 och 1,360.

Ända från början har föreningen räknat sina medlemmar bland samtliga de grupper av lärare och lärarinnor, som arbeta på folkundervisningens område. Dessutom ha icke så få skolrådsordförande, skolrådsledamöter och folkbildningsintresserade i övrigt stått som medlemmar i föreningen. Vid 1909 års slut voro föreningens 12,172 medlemmar fördelade på följande grupper sålunda: folkskollärare 4,391, folkskollärarinnor 1,792, småskollärare 78, småskol-

lärarinnor 4,388, övningslärare 182, övriga medlemmar 1,341.

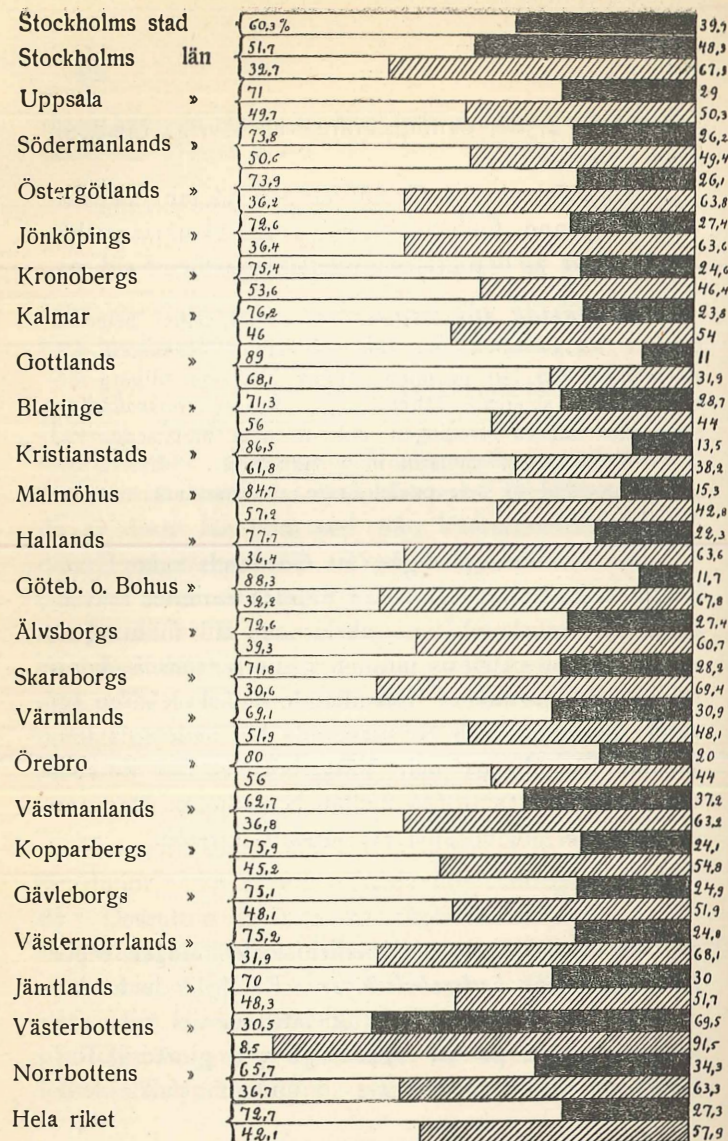
Huru föreningen för närvarande räknar sina medlemmar bland folkskolans och småskolans lärarekårer framgår av den grafiska översiktstabellen å sid. 50.

Förklaring till bilden. De svarta fälten beteckna dem av *folkskolekåren*, som ännu stå utanför föreningen, och motstående vita fält de inom samma kår, som tillhöra föreningen; de skuggade fälten angiva dem av *småskolekåren*, som icke tillhöra föreningen, och de dem motstående vita fälten föreningsmedlemmarna inom samma kår. Siffrorna angiva procenttal av hela antalet lärare och lärarinnor inom respektive kårer.

Av tabellen framgår, att Gottlands samt Göteborgs och Bohus län stå i främsta rummet i avseende på folkskolekårens anslutning till föreningen, under det Stockholms län och Västerbottens län komma i sista rummet. Beträffande småskolekåren inneha Gottlands och Kristianstads län hedersplatsen, medan Skaraborgs och Västerbottens län komma sist. Jämförelsesiffrorna mellan Stockholms stad och Norrbottens län erbjuda ett särskilt intresse.

*

En särskild grupp i medlemsförteckningen utgöra föreningens *hedersledamöter*. En dylik hedersbevisning har sedan 1905 tilldelats en del män och kvinnor, vilka på ett synnerligt sätt gjort sig förtjänta av föreningen, eller — i undantagsfall — vil-

ANSLUTNINGEN TILL FÖRENINGEN. (Se sid. 49!).

kas pedagogiska verksamhet varit av särskilt banbrytande betydelse. Föreningens hedersledamöter hittills hava varit de tre föreningsordförandena *Emil Hammarlund*, *Alexander Jonsson* och *J. Molin* samt skriftställarinnorna *Selma Lagerlöf* och *Anna Sandström*. Av dessa hava hrr Hammarlund och Molin under 1910 avgått med döden.

*

Med föreningens tillväxt i det yttre, som nu i korthet berörts, har den inre utvecklingen hållit jämna steg. Hur arbetsmaterialet år för år växt, hur arbetskrafterna organiserats för att kunna fullfölja de ständigt framträdande nya uppgifterna, om arbetsresultatet samt den ekonomiska utvecklingen, därom lämnas översiktliga framställningar i efterföljande avdelningar. I detta sammanhang må endast påpekas den betydelse, som ekonomin haft och alltför har för föreningens inre utveckling. De många påtagliga resultat i handling till skolans och lärarekårens fromma, som utmärka föreningsarbetet under den senare perioden, ävensom föreningens större inflytande i det hela på nyttiga reformers genomförande inom hela vårt lands skolväsen hava möjliggjorts just genom de rikare ekonomiska resurser, som började att komma föreningen till del i mitten av 1890-talet dels genom erhållna *gåvomedel* och dels genom *årsavgifternas* höjande.

Framåt! har varit föreningens lösen, och framåt

har det gått. Men det tillhör ock kapitlet om föreningens utveckling att erinra om de svårigheter, som varit att övervinna på vägen framåt, och de strider, som därvid måst utkämpas. Det ligger i sakens natur, att historien om det segaste motståndet och de skarpaste striderna tillhör en tidigare period i föreningens utveckling. Redan de svårigheter, skolmyndigheterna uppreste, när det gällde att skaffa lokal för sammanträde vid föreningens konstituerande år 1880, äro betecknande och utgjorde ett varsel om vad som komma skulle (se sid. 36). Att »myndigheterna» på skolans område litet varstans för 30 år sedan och även senare skulle med synnerlig misstro betrakta en förening, som satt sig före att just med organisationens tillhjälp arbeta för »förbättring av lärarens ställning», är icke svårt att fatta. Därmed var en fiende given. En annan började snart att mobilisera inom föreningens och lärarekårens egna leder. Det ligger likaså i sakens natur, att en förening, som på sin fana skrivit »enhet och god anda inom lärarkåren», icke skulle kunna tålas av dem, som icke älska vare sig enighet eller god anda. Anfallen från det hållet ha vissa tider varit synnerligen bittra.

Utrymmet medger icke någon närmare skildring av de olika faserna i den kamp mot yttre och inre fiender, som föreningen haft att utstå. Ett och annat omnämnes emellertid i annat sammanhang längre fram.

Högst på fanan har alltid stått »folkskolans och folkbildningens höjande». Med kraft och målmedvetenhet men tillika med moderation och hovsamhet ha de män, som från föreningens barndom haft ledningen om hand, hållit den kursen. Ytterst har striden städse gällt det målet. Och därför har ock föreningen efter trettio års seg kamp och ihärdigt arbete vunnit sådan ställning, att hon kan glädja sig åt åtnjuten respekt och aktning utifrån samt förtroende från de egna leden — dock alltjämt beredd att gå *framåt* i utveckling.

III.

Program, organisation och arbetssätt.

1. **Program.** De *stadgar*, som vid föreningens stiftande antogos, äro till sina grunddrag ännu desamma. Allt efter som en vidgad erfarenhet vid föreningsarbetets utförande så påkallat, ha visserligen stadgeändringar vidtagits, men dessa ändringar ha mera rört detaljer och sålunda icke rubbat något i stadgarnas konstitutiva karaktär. Det i första paragrafen uttryckta *programmet* för föreningens verksamhet står än i dag oförändrat:

Föreningens ändamål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring av lärarens ställning i allmänhet.

Särskilt mot slutet av 80-talet framkommo i avseende å denna paragraf en del ändringsförslag, vilka gävo anledning till strider inom föreningen. Särdeles skarpa blevo dessa, då »programfrågan» år 1891 stadgeenligt *måste* utsändas till kretsarnas behandling. Vad dessa stridigheter och splittringsförsök inneburo får sin grundliga belysning i det frågan åtföljande betänkandet i årsskriften nämnda år.

Samtidigt med under åratals pågående fejder i orts- och skoltidningarna inkommo till centralstyrelsen en mängd motioner från krets-föreningar, kretsstyrelser och enskilda föreningsmedlemmar med yrkanden (under 1889 och 1890 i icke mindre än 10 olika formuleringar), att i stadgarnas § 1 måtte intagas en förklaring, att föreningen är fotad på »kristlig», »evangelisk-luthersk», »kristligt-sedlig» och »fosterländsk» grund.

Några av dessa framställningar voro grundade uti rent personlig hätskhet mot föreningens ledande män och beledsagades därför med utgjutelser av sådan art, att man vid studerandet av dessa aktstycken måste förvåna sig över, att sådant, som numera kan presteras endast av centralstyrelsens argaste vedersakare utom lärarekåren, kunnat förekomma inom de egna leden för endast 20 år sedan.

Centralstyrelsen yttrar också rörande denna sida av saken, att den i det längsta undvikit upptaga utrymmet i föreningens årsskrift med något bemötande

av de personligen förnärliga utlåtelse, som tid efter annan framkommit.

Dessa utlåtelse, heter det, hava nämligen ofta varit så hätska, så föga vittnande om sanningskärlek och verkligt kristligt sinne, att den utomstående bildade allmänheten genom deras offentliggörande i årsskriften lätteligen kunde få en egenomlig föreställning om andan och tonen inom Sverges folkskollärarekår.

Genom de missnöjdas hänsynslösa agitation hade emellertid frågan nu kommit i det läge, att centralstyrelsen fann sig nödgad underkasta de framställda anklagelsepunkterna en närmare granskning. Detta skedde också med synnerligt eftertryck (årsskriften 1891 sid. 22—37). I sin årsberättelse samma år gör centralstyrelsen följande principuttalande i avseende på »programfrågans» organisatoriska sida:

Det ligger i sakens natur, att en förening med detta syfte (att bereda folkskolans lärarekår det medinflytande på folkskolans angelägenheter, som med rätta bör tillkomma densamma) icke allenast *kan* utan ock *bör* omfatta *alla* folkskolans arbetare, och att den måste lämna rum för ganska skiljaktiga uppfattningar; avspärningssystemet kan vara till förmån endast för trängsinnet och egenrättfärdigheten. Det har därför från första början varit ett grunddrag i vår förenings karaktär och verksamhetssätt, att skiljaktiga uppfattningar skola inom densamma leva vid sidan av varandra, utan hätskhet och bitterhet samverkande för ett gemensamt mål, och att man därför måste från dess förhandlingar *utestänga alla religiösa och politiska tvistefrågor*.

Beträffande det påstådda religiösa syftet med programförändringen yttrar centralstyrelsen, att

de ifrågasatta ändringarna icke skulle innebära någon som helst ökad garanti för den verkliga tillvaron inom föreningen av kristlig anda och kristligt leverne, enär dessa ej betingas av skyltande med ord och namn utan fastmer därav, att föreningens medlemmar äro genomträngda av den gudaktighet, om vilken det heter, att den i sig innesluter broderlig kärlek och i den broderliga kärleken allmännelig kärlek.

Med kraft och klarhet hävdade sålunda centralstyrelsen, att föreningens karaktär av en lärarekårens *allmänna* organisation icke finge förryckas, ävensom — i överensstämmelse med vad som uttalats redan vid stadgarnas antagande 1880 — att intet, som kunde giva anledning till partibildning och tvist i rent religiösa och politiska ting, skulle upptagas i föreningens program. Detta visade sig ock under ärendets behandling vara det stora flertalets mening till båtнад för föreningens lugna utveckling till inre och yttre styrka.

2. **Organisation och arbetssätt.** Föreningens medlemmar fördelas i kretsföreningar, vilka genom sina ordförande stå i förbindelse med centralstyrelsen. I spetsen för föreningen står en centralstyrelse, som leder föreningens verksamhet och för hennes talan. Centralstyrelse och revisorer väljas av kretsarna. Därvid har varje föreningsmedlem en röst. Valet avslutas genom röstsammanräkning av centralstyrelsen.

Frågor kunna väckas av krets eller enskild före-

ningsledamot. På centralstyrelsen beror, om väckt fråga skall till allmän behandling inom föreningen upptagas. Dock måste till sådan behandling alltid upptagas ett ärende, som, sedan det blivit av centralstyrelsen avslaget eller uppskjutet, ånyo framläggas av minst fem kretsar (före 1890 tre kretsar). Varje krets har vid de allmänna ärendenas behandling en röst. Protokollsutdrag över kretsförenings uttalande insändes till centralstyrelsen, som slutbehandlar alla frågor, delgiver kretsföreningarna resultaten samt vidtager de åtgärder, som av besluten föränledas.

Denna konstitution, så enkel till sin byggnad, har visat sig vara för föreningslivets utveckling och arbetets kraftiga bedrivande synnerligen ändamålsenlig. Åtskilliga anlopp hava dock gjorts mot den samma.

År 1890 framställdes motionsvis ett förslag, som redan tidigare än här och än där dykt upp, att centralstyrelsen ej skulle sammansättas genom allmän omröstning inom hela föreningen, utan att den borde bestå av representanter på det sättet, att föreningsmedlemmarna inom varje stift ägde att inom sig invälja en ledamot i styrelsen.

Efter att hava påpekat det obekväma och dyrbara arbetssätt, som därav bleve en följd, yttrar centralstyrelsen om detta förslag:

Viktigare än allt detta är emellertid den förändrade *karaktär*, som föreningen enligt förslaget skulle erhålla. Ett av

detsamma huvudsyften är ju att uppamma den allmänanda, den samhörighetskänsla, som bör besjäla vårt lands samtliga lärare och lärarinnor och så småningom förena dem till *en enda kår*. Det vore i sanning besynnerligt, om vi nu, då vi trots alla svårigheter dock kommit ett ganska vackert stycke fram på denna väg, skulle helt plötsligt kasta om och genom stiftsgränser söka klyva sönder det hela i *tretton skilda kårer*, vilka hädanefter endast genom utsedda representanter skulle träda i muntliga eller skriftliga underhandlingar med varandra.

Vid ombudsmötet i Stockholm 1895 framställdes och diskuterades frågan om »förändringar i föreningsarbetets anordning». En mängd förslag, av vilka somliga även inneburo förändringar i föreningens organisation, framkastades utan att dock ieda till något resultat.

Mot slutet av 1890-talet inkommo motioner dels om förändring av *valsättet*, dels med yrkande på en *omläggning av hela arbetssättet* inom föreningen i syfte att en del av kretsarnas beslutanderätt även som centralstyrelsens befogenhet i vissa avseenden skulle överlåtas till en representantförsamling. På grund härav utsändes ärendet till kretsarna under 1898, varvid centralstyrelsen i sitt utlåtande utförligt belyste sakens såväl principiella som praktiska sidor. Med stor majoritet beslutade kretsarna, att de ifrågasatta förändringarna icke borde genomföras, och frågan fick därmed förfalla. Nya framställningar av liknande innebörd under 1905 ävensom ett 1907 framkommet förslag, att kretsarna skulle organiseras till länsföreningar, hava icke heller lett till något resultat.

I samma mån, som föreningens utveckling och arbetsuppgifter växte, blev frågan om centralstyrelsearbetets anordning samt anskaffande av nödiga organ och krafter för arbetets utförande brännande. Överläggningar härom ha förts vid flertalet av föreningens ombudsmöten. Utom vad i det föregående sagts rörande arbetssättet inom föreningen, må följande uppgifter meddelas.

Centralstyrelseledamöternas antal, som ursprungligen var sju, ökades från 1896 till nio och från 1902 till tolv. Den nuvarande arbetsfördelningen inom styrelsen, varigenom ärendena indelats i grupper, för vilka de olika styrelseledamöterna äro föredragande, genomfördes 1898.

Från mitten av 1890-talet har ock »*sekreterarefrågans*» tillfredsställande ordnande stått på dagordningen. Ärendet förekom vid ombudsmötena i Stockholm 1895, i Norrköping 1898 och i Stockholm 1903. Under år 1896 var en biträdande sekreterare anställd, nämligen läraren Klas Lidholm. År 1899 biföllo kretsarna en av centralstyrelsen föreslagen stadgändring, varigenom möjlighet vanns att vid behov kunna utse sekreterare utom centralstyrelsen. En dylik anordning förekom ock under åren 1898 samt 1904—1907.

Sedan ombudsmötet i Göteborg 1893 uttalat sig för tillsättande av *länsombud*, beslöt centralstyrelsen följande år att till hjälp i föreningsarbetet utse sådana, och kunde sålunda från och med 1895 länsom-

budsinstitutionen träda i funktion. Från 1901 ha kretsarna mera allmänt börjat utse *sockenombud*.

En för föreningens utveckling och föreningsarbetets tidsenliga bedrivande synnerligen viktig fråga, som på grund av bristande penningtillgång ännu väntar sin lösning, är den om anskaffande av ett eget *föreningshem* i huvudstaden. År 1904 bildades för ändamålet en särskild fond, vartill grundplåten lämnades av föreningens dåvarande ordförande Emil Hammarlund.

Frågan om föreningens eget hem har sedan förevarit vid ombudsmötena i Malmö 1905 och i Gävle 1908.

IV.

Föreningens organ.

1. Svensk Läraretidning.

Redan vid föreningens stiftande framträdde frågan om ett eget tidningsorgan, genom vilket förbindelsen mellan centralstyrelsen och föreningens medlemmar kunde upprätthållas, och som kunde kämpa för de idéer i pedagogiskt och skolpolitiskt hänseende, vilka av allmänna föreningen företrädades.

Uppenbart är, att utan ett sådant språkrör i pressen skulle föreningen, särskilt i betraktande av det starka motstånd, som redan från början reste sig, icke kunnat på ett normalt sätt utveckla sig och

vinna framgång åt sina strävanden. Erhållandet av ett tidningsorgan blev därför en livsfråga för den unga föreningen. För frågans lösning redogör centralstyrelsen i årsberättelsen för 1881. Ärendet dryftas livligt inom verkställande utskottet under hösten nämnda år. Enligt protokollet för den 31 oktober funnos fyra möjligheter, nämligen:

- 1) En av de nuvarande skoltidningarna antages som föreningsorgan.
- 2) Föreningen utger själv en tidning.
- 3) Ett bolag bildas för utgivandet av en ny skoltidning.
- 4) En enskild person åtager sig utgivandet av en ny skoltidning, som under vissa villkor antages som föreningens organ.

De tre första förslagen ansågos antingen olämpliga eller utförbara. Fördelarna av det fjärde ansågos vara: större enhet och kraft i arbetet samt frånvaron av ett vitt utgrenat ansvar.

Den vädjan, som från skilda håll riktades till föreningens vice ordförande *Emil Hammarlund* att söka förverkliga förslaget om ett organ för föreningen, tog denne under allvarligt övervägande. Först önskade han dock, att yttrande skulle inhämtas från kretsarnas förtroendemän. Den 7 november utsände därför verkställande utskottet ett cirkulär med åtskilliga förfrågningar till kretsordförandena.

Sedan svar inkommit, beslöt han efter mycken tvekan att våga risken, trots avrådande från många håll. Den 2 december 1881 antog verkställande ut-

skottet den skoltidning, som av Hammarlund skulle utgivas, till föreningens organ, en åtgärd som sedermera bekräftades av centralstyrelsen. Den 12 december samma år utkom provnumret av *Svensk Läraretidning*, och från den 1 januari 1882 började det regelbundna utgivandet av tidningen.

Sedan åtskilliga olika lydande underrubriker förekommit i tidningens titel, har nu åter den ursprungliga: »organ för Sverges allmänna folkskollärareförening» kommit till heders. Vad detta från början och allt fort i sak inneburit, har centralstyrelsen då »organfrågan» gång efter gång bringats på tal genom motioner, fått anledning att närmare klargöra. Härom heter det i årsskriften 1887 bland annat:

Svensk Läraretidning är organ för Sverges allmänna folkskollärareförening i den meningen, att hon arbetar för samma mål som föreningen, att hon utförligt redogör för de ärenden, som behandlas inom föreningen, att hon belyser och klargör för allmänheten de beslut, som fattas av själva föreningen, samt att hon för såväl centralstyrelsen som kretsarna och de enskilda föreningsmedlemmarna står öppen för en saklig diskussion rörande föreningens angelägenheter.

Under den första tiden av tidningens tillvaro utsåg centralstyrelsen årligen en representant »att i redaktionen för föreningens organ bevaka föreningens intressen». Detta synes ha upphört 1889.

Med anledning av en från en enskild föreningsmedlem under hösten 1895 väckt motion, att föreningen skulle gå i författning om anskaffande och

utgivande av ett eget tidningsorgan, begärde centralstyrelsen 1896 kretsarnas uttalande rörande detta förslag. Det stora flertalet uttalade sig emot ett dylikt företag såsom varande obehövt och i sin då föreslagna form outförbart. Erfarenheten har ock sedan visat, att de ekonomiska förutsättningar, varpå förslaget vilade, voro alldeles ohållbara.

År 1897 övergick Svensk Läraretidning till ett förlagsaktiebolag, i vilket delägarna uteslutande utgöras av S. A. F., dess kretsar och dess medlemmar. Centralstyrelsen utser från nämnda år en rådgivande ledamot i bolages styrelse.

Svensk Läraretidning har städse hävdad sin rangställning som nordens främsta skoltidning. Dess betydelse för Sverges allmänna folkskollärareförening och framgången av dess strävanden under de nu tillryggalagda 30 åren *borde* isynnerhet för envar lärare och lärarinna vid Sverges folk- och småskola ligga i öppen dag. Föreningens fiender ha klarligen insett denna betydelse, varför man särskilt under de senare åren kunnat bevittna, huru de, när de innerst vilja föreningen till livs, rikta sina attacker mot Svensk Läraretidning. Helt säkert skall lärarkåren med nyvaknad insikt om det stöd och värn, folkskolan haft och har i sin organisation och dess organ, å sin sida med kraft värna om såväl den för- ra som det senare.

Svensk Läraretidnings utgivare och redaktörer hava varit: *Emil Hammarlund* (1881—1906) och

Fridtjuv Berg (från 1907). Redaktionssekreterare: G. A. Östling, J. J. Dalström, Henrik Wranér samt för närvarande Gottfrid Björkman.

2. Tidskriften "Föreningen".

Allmänna föreningens organ i mera inskränkt bemärkelse är den av centralstyrelsen årligen till samtliga föreningsmedlemmar utsända *årsskriften*. Denna innehåller centralstyrelsens allmänna meddelanden till kretsarna och redogörelser för föreningsärendena samt utgör sålunda en trogen avspeglings av föreningsarbetet för år. Denna publikation har under olika tider haft följande namn:

Sverges allmänna folkskollärareförening. Meddelanden från centralstyrelsen (1880—1888).

Sverges allmänna folkskollärareförenings årsskrift (1889—1903).

Föreningen. Tidskrift för Sverges allmänna folkskollärareförening (från 1904).

Utom årsskriften i egentlig mening (sedan 1905 uppdelad i tvenne häften), som 1881 omfattade 41 och 1910 ej mindre än 329 sidor, ha de olika årgångarna innehållit en serie skrifter, vilka dels haft rent pedagogiskt innehåll, dels utgjort agitationskrifter, programhäften, kataloger m. m. Årsskriftens samtliga häften ha hittills uppgått till nära ett 90-tal. En förteckning över dem förekommer i bifogandet längre fram.

För »småskrifterna» upptogs åren 1891—1897

en särskild, mindre prenumerationsavgift, men från 1898 ha föreningsmedlemmarna erhållit även dem gratis.

Årsmeddelandet har årligen åtföljts av katalog över föreningens medlemmar. Flera gånger hava framställts förslag, att föreningstrycket icke varje år borde belastas med en dylik. Senast ombudsmötet i Gävle 1908 uttalade sig emellertid för katalogens årliga utgivande.

Årsskriften har redigerats av centralstyrelsens sekreterare: *A. M. Stefanson* (1880—1887), *Fridtjuv Berg* (1888—1897), *Alexander Jonsson* (1898—1903) och *Sven Nylund* (från 1904).

Under de senaste aderton åren ha föreningens publikationer tryckts och expedierats å Gustaf Lindströms boktryckeri i Stockholm.

V.

Styrelse och ledning.

1. Centralstyrelsen.

Under de gångna 30 åren hava 26 personer såsom ledamöter av centralstyrelsen deltagit i föreningens ledning. Ingen större omsättning av medlemmar i styrelsen har vid något tillfälle ägt rum, vadan ledningen ock kunnat präglas av enhetlighet och god tradition. Antalet ledamöter i centralstyrelsen var, såsom förut nämnts, från början 7 men

ökades från 1896 till 9 och från 1902 till 12. Före sistnämnda år utsågos årligen även suppleanter i centralstyrelsen till ett antal av tre. Sedan 1896 ha även lärarinnor varit medlemmar av styrelsen. År 1902 fick småskolan sin särskilda representant inom densamma. *Samtliga* centralstyrelseledamöter hittills hava tillhört lärarekåren såsom tjänstgörande eller förutvarande lärare och lärarinnor.

Följande personer ha tillhört centralstyrelsen:

Emil Hammarlund i Stockholm	1880—1905
J. Molin i Stockholm	1880—1884
A. Törngren i Göteborg	1880—1887
A. M. Stefanson i Stockholm	1880—1888
J. F. Berg i Jönköping	1880—1885
C. A. Landström i Ö. Eneby	1880—1885
A. F. Skoglund i Brännkyrka	1880—1895
K. O. Sjölander i Asker	1885—1890
Fridtjuv Berg i Stockholm	1886—
Alfr. Dalin i Huskvarna	1886—
J. G. Söderberg i Lidköping (från 1903 Stockholm)	1888—1907
J. J. Dalström i Stockholm	1889—
Joh:s Johansson i Göteborg	1891—1902
Hulda Lundin i Stockholm	1896—1900
J. Franzén i Lund (från 1906 Södertälje)	1896—
Augusta Larsson i Öxnered	1896—1897
Alexander Jonsson i Stockholm	1899—1909
Anna L. Lessel i Göteborg	1901—
Hanna Jönsson i Ö. Torn	1902—1906
Mauritz Tennman i Sandöverken	1902—
Per Borgh i Lekaryd	1902—
J. Cederberg i Norrköping	1903—
N. O. Bruce i Arlöv	1906—

Gustava Landberg i Norrköping	1907—
Sven Nylund i Stockholm	1908—
Gottfrid Björkman i Stockholm	1910—

De fyra främsta befattningarna hava under 30-årsperioden bestritts av följande personer:

Ordförande: J. Molin 1880—1884, A. F. Skoglund 1885—maj 1895, E. Hammarlund 1895—1905, Alexander Jonsson 1906—1909, Fridtjuv Berg från 1910.

Vice ordförande: E. Hammarlund 1880—1886, Fridtjuv Berg 1887, J. G. Söderberg 1888—1907, Alfr. Dalin från 1908.

Sekreterare: A. M. Stefanson 1880—1887, Fridtjuv Berg 1888—1897, Alexander Jonsson 1898—1903, Sven Nylund från 1904.

Kassaförvaltare: A. F. Skoglund 1880—1886, E. Hammarlund 1887—maj 1895, J. J. Dalström från 1895.

Verkställande utskottet har utgjorts av de i Stockholm och dess närmaste omgivning boende centralstyrelsemedlemmarna. Dessa ha varit:

E. Hammarlund, J. Molin, A. M. Stefanson, A. F. Skoglund, Fridtjuv Berg, J. J. Dalström, Hulda Lundin, Alexander Jonsson, J. G. Söderberg (från 1903), Sven Nylund och Gottfrid Björkman, alla med tjänstetider lika med de ovan för ledamotskap av centralstyrelsen angivna.

Centralstyrelsen i sin helhet har under årens lopp haft 50 sammanträden, och verkställande utskottet har till den 1 juli 1910 sammanträtt 665 gånger.

Under en lång följd av år har centralstyrelsen för sina sammanträden i Stockholm hyrt lokal å Hotell de Suède, Drottninggatan 43. Verkställande utskottet har däremot varit ambulerande å flera stationer.

De sammanträdeslokaler, detta använt under den nuvarande sekreterarens tjänstgöring, hava varit följande: Svensk Läraretidnings byrå, Folkundervisningskommitténs lokal i riksdagshuset, i Stortorget 20 och i Birgerjarlsgatan 33, diverse utskottslokaler samt den s. k. »sammanbindningsbanan» i riksdagshuset, folkskoleexpeditionerna i Klara, Nikolai och Gustav Vasa församlingar, centralstyrelsens expedition i samband med sekreterarens bostad, Stureparken 13, de tre senaste ordförandenas samt förre vice ordförandens privata bostäder i Barnhusgatan 8, Södermannagatan 9, Sibyllegatan 54 och Klara V. Kyrkogata 20.

Lösningen av föreningens egnahems-fråga är tydligen trängande.

2. Revisorerna.

Följande 11 personer hava varit föreningens revisorer:

A. Bergman i Dannemora 1880—1888, J. J. Dalström i Stockholm 1880—1885, P. Lagerblad i Tumba 1880—1890, Aug. Viderbäck i Uppsala 1886—1888, G. M. Celander i Arboga 1889—1893, Alexander Jonsson i Stockholm 1889—1891, Nils Rosengren i Norrköping 1891—1895, Anders Lindén i Stockholm 1892—1899, Nils Lundahl i Lund från 1894, Otto Bejbom i Strängnäs från 1896 och Alfr. Fridén i Linköping från 1900.

Under samtliga de gångna åren ha revisorerna kunnat föreslå kretsarna att bevilja centralstyrelsen ansvarsfrihet för räkenskaperna och förvaltningen, ett förslag, som städse bifallits.

3. Länsombuden.

Från och med 1895 har centralstyrelsen utsett särskilda provinsialombud, till att börja med ett inom varje län. Så småningom ökades ombudens antal till tvenne inom de större länen, och för närvarande finnas två i varje län. Från och med 1907 ha även kvinnliga länsombud utsetts. Hittills hava 103 personer tjänstgjort som allmänna föreningens länsombud. En förteckning över dessa förekommer i bihanget längre fram.

För överläggning om frågor, som rört föreningens utveckling, har centralstyrelsen hållit möten med länsombuden i Norrköping 1898, i Stockholm 1903 och i Gävle 1908.

4. Ombudsmöten.

I enlighet med stadgarnas § 16 mom. 2 har centralstyrelsen anordnat följande möten mellan av kretsarna utsedda ombud:

1) 1883 i Uppsala, 2) 1888 i Stockholm, 3) 1893 i Göteborg, 4) 1895 i Stockholm, 5) 1897 i Stockholm, 6) 1898 i Norrköping, 7) 1903 i Stockholm, 8) 1905 i Malmö, 9) 1908 i Gävle, 10) 1910 i Stockholm.

I samband med ombudsmötena 1895 och 1905 och nu 1910 hava minnesfester firats med anledning av föreningens 15-åriga, 25-åriga och 30-åriga tillvaro.

VI.

Arbete och arbetsresultat.

En blick i de volymer, som utgöra föreningens årsskrift, ger vid handen, att det arbetsmaterial, som förelegat inom föreningen under de gångna trettio åren, varit ansevärt så till mängd som betydenhet. De frågor, som stått på föreningens program, ha härört från varje område inom det svenska folkundervisningsväsendet och ha avsett alla förhållanden, som röra läraren i hans tjänst. Med ett ord: allmänna föreningen har varit en levande, verksam kraft, som med vakenhet och energi sökt höja och utveckla skolan och lärarekåren.

Resultatet har ock i stort sett blivit betydande. En högt stående kyrkans representant kunde ock i i första kammaren vid 1909 års riksdag uttrycka som sin mening, att föreningens arbete för folkskoleväsendet varit »i hög grad betydelsefullt», ja, så betydelsefullt, att han ville kalla den andra perioden i vår folkskolas nyare historia för »*folkskollärareföreningens period*», enär »utvecklingen huvudsakligen letts av vår allmänna folkskollärareförening».

Icke minst har resultatet av föreningens strävan den trätt i dagen i avseende på lärarepersonalen, dess ekonomiska och rättsliga ställning samt dess fortsatta utbildning för sitt kall. Men även många viktiga reformer rörande skolans organisation, undervisningsmedel m. m. hava genom åtgärder från för-

eningens sida kommit på dagordningen och vunnit sin lösning. Sålunda har föreningen — för att här anföra blott ett exempel — haft tillfredsställelsen att innan trettioårsperiodens slut se ett stort steg tagas till förverkligandet av sitt skolprogram: folkskolan som bottenkola.

Det samarbete med sina ledamöter *E. Hammarlund* och *F. Berg* såsom medlemmar av riksdagen, som centralstyrelsen härvid under en lång följd av år fått njuta förmånen av, har varit synnerligen fruktbarande.

Hr Hammarlund invaldes i riksdagens andra kammare år 1884 och hr Berg 1890. Båda hava varit flitiga motionärer i skolfrågor samt såsom ledamöter i andra kammarens skolutskott och i statsutskottet varit i tillfälle att främja frågor, som rört folkundervisningen.

Under den tid 1905—1906, hr Berg såsom ecklesiastikminister tillhörde regeringen, fingo flera på allmänna föreningens program stående frågor rörande såväl undervisningen som lärarepersonalens medinflytande på folkskolans angelägenheter samt ekonomiska och rättsliga ställning sin lösning.

Det mesta arbetsmaterialet har kommit från föreningens kretsar. De framställningar, som från dessa ävensom från enskilda föreningsmedlemmar inkommit till centralstyrelsen i form av motioner, kunna räknas i hundratal. Samtliga hava blivit föremål för centralstyrelsens omprövning, de flesta hava underkastats

en ingående utredning, och många hava lett till bestående resultat. Med ledning av registret till föreningens årsskrifter (utgivet i ett särskilt häfte senast 1907) kan den intresserade med lätthet följa varje frågas utveckling och slutliga öde.

För utredning av särskilda frågor har centralstyrelsen under årens lopp tillsatt ett 25-tal kommittéer (se bihanget!). Utom dessa mera tillfälliga kommittéer hava, såsom längre fram omnämnas, ett 10-tal permanenta dylika bildats med uppdrag att handhåva olika av centralstyrelsen upprättade institutioner. I det såväl förberedande som verkställande arbete, som sålunda utförts, ha en mängd utom centralstyrelsen varande personer ställt sina krafter till förfogande. Bland dessa märkas åtskilliga av vårt lands allra främsta på det pedagogiska området.

I det följande lämnas en kortfattad översikt över de ärenden, som blivit utsända till behandling av kretsöreningarna, ävensom de åtgärder, vartill sålunda åstadkomna utredningar föranlett i form av framställningar till k. m:t och andra myndigheter.

Ett 70-tal frågor hava under de gångna åren förelagts kretsarna till behandling. 38 petitioner hava inlämnats till k. m:t, 5 särskilda framställningar ha gjorts till chefen för ecklesiastikdepartementet och dessutom ett 20-tal skriftliga hänvänelser till andra myndigheter eller institutioner.

Ärendena ordnas här nedan gruppvis efter innehållet. (Frågorna till kretsarna äro kursiverade).

1. Frågor till kretsarna. Avlätna skrivelser.

a) Rörande skolväsendets organisation.

År 1883 uttalade kretsarna önskemål i avseende på *folkskolans plats i vårt skolsystem*, vilka följande år framlades i skrivelse till den då arbetande läroverkskommittén. 1886 behandlade kretsarna frågan om s. k. *kommunalskolor* och åren 1889 samt 1907 och 1909 om *fortsättningsskolan*. Önskemålen sistnämnda båda år rörande fortsättningsskolans reformering i praktisk riktning föranledde en framställning till k. m:t år 1908 samt till Folkundervisningskommittén 1910. År 1890 uttalade kretsarna önskemål i fråga om *normalplanen*, och år 1900 gjorde centralstyrelsen i detta ärende en framställning till den av regeringen tillsatta normalplankommittén. Sedan kretsarna år 1904 enhälligt uttalat sig emot *halvtidsläsningen i folkskolan*, upptogs normalplanfrågan på nytt genom en petition till k. m:t 1906.

Frågan om *de större städernas folkskoleväsen* har varit föremål för kretsarnas behandling under 1896 och 1907 och båda gångerna föranlett framställningar till k. m:t i ärendet. Petitioner ha rört önskemål dels beträffande folkskoleväsendets överflyttande till stadsfullmäktige i dessa städer (1908), dels angående särskild skolstadga för ifrågavarande kommuner (1896 och 1909). Dessutom hava petitioner inlämnats till k. m:t rörande följande ärenden: folkskolestadgans § 48 (1897), det industriella barnarbetet (1900) samt en allmänt medborgerlig bildningsprövning (1900).

b) Rörande skolans ledning och styrelse.

I fråga om skolans lokalstyrelse ha kretsarna åren 1881 och 1891 uttalat sig för *lärarekårens representerande i skolrådet*. I avseende på den centrala ledningen har uttalande gjorts under 1907 för upprättande av en *särskild folkskoleöverstyrelse*. I samband därmed behandlades frågan om *stiftsstyrelsernas omorganisation*.

c) Rörande lärarebildningen.

År 1885 uttalade sig kretsarna för inrättande av en *högre bildningsanstalt för folkskollärare* och 1905 för *folkskoleseminariernas reformering*, varom petition till k. m:t avläts 1906. År 1893 uttalade sig föreningen för *tyska språkets införande vid seminarierna*. Frågan om *lärarekårens fortsatta utbildning* i det hela har förelagts kretsarna under 1910. *Småskollärrinneutbildningen* var föremål för kretsarnas behandling åren 1903 och 1908 samt frågan om *lärarebibliotek* 1892. Sedan kretsarna 1895 uttalat sig för *lättare tillfälle för lärarekåren att genom resor lära känna vårt land*, hemställde centralstyrelsen om åtgärder i denna riktning hos järnvägsstyrelsen 1896 och hos k. m:t 1897. Om högre statsanslag till resestipendier åt folkskollärare samt om resestipendier även åt småskolans lärarepersonal avläts petition till k. m:t 1909. I övrigt har centralstyrelsen skrivit till k. m:t angående statsanslag till "Pedagogiska skrifter" 1900 samt rörande teckningskurser 1907. Till Aug. Abrahamsons stiftelse avläts under 1909 skrivelse rörande anordnande av kurser i lanthushållning för lärare vid Näs.

d) Rörande undervisning, undervisningsmedel m. m.

År 1887 uttalade kretsarna önskemål rörande *läsebok för folkskolan*, och framfördes dessa till läsebokskommittén 1890. För ett *ljudenligare stavsätt* uttalade sig föreningen 1884 och 1902 samt angående *stavningsreformens verkningar* 1908. Önskemål i rättstavningsfrågan hava framförts till k. m:t 1898, 1903, 1905, och 1909, till skoleboks-kommittén 1885 samt till Svenska akademien 1898. Frågan om *trädgårdsskötseln i folkskolan* blev föremål för kretsarnas behandling 1898, och avläts 1899 ett cirkulär i ärendet till skolråden m. fl. *Naturkunnighetens tillämpning på lanthushållning* har behandlats under 1909 och föranlett en framställning till Folkundervisningskommittén 1910.

I följande uppfostringsfrågor ha kretsarna gjort uttalan-

den: *folkskolans inflytande på vårt folks sedlighet och arbetsduglighet* (1892), *tobaksbruket bland minderåriga* (1899) samt *sedligt försummade och vanartade barns behandling* (1900). I de båda sistnämnda frågorna ingåvos petitioner till k. m:t under 1900. Frågan om *lärjungebibliotek* behandlades av kretsarna 1893 och 1899. Skrivelse avläts till k. m:t i detta ärendet 1897 samt till chefen för ecklesiastikdepartementet i frågan om skol- och folkbibliotek 1903. Till ecklesiastikministern överlämnades ock de önskemål, som kretsarna uttalat 1901 i frågan om *folkskolebyggnader på landet* samt 1906 angående *likformighet vid beräkning av läsår*; vidare skrivelse angående en förbättrad skolgångsstatistik (1890 och 1893) samt om statsunderstöd till ett bibliskt planschverk (1891). Åren 1884 och 1886 behandlade kretsarna frågan om *betygsformulär för folkskolan*, och 1896 gjordes hemställan hos k. m:t om införande av likförmiga skolbetyg. År 1906 uttalade sig kretsarna rörande *skolans undervisningsmaterieil*, och samma år gjordes hos k. m:t hemställan om föreningens övertagande av statens skolmaterieilutställning. I fråga om skolbarns studieresor har centralstyrelsen 1898 hemställt hos Svenska turistföreningen om anslag för dylika, och under 1909 har den hos k. m:t petitionerat om nedsättning i biljettpriset för resande skolbarn. År 1897 uttalade sig kretsarna i frågan om önskvärdheten av en *nationaldag*, och 1907 utsändes ett cirkulär till pressen i frågan om motverkande av råhet och förvildning.

e) Rörande skolans hygieniska förhållanden.

Under 1888 uttalade kretsarna önskemål i frågan om *skolhälsovården* samt insamlade statistiskt material rörande detta ärende. I frågan om tuberkulosens bekämpande i folkskolan skrev centralstyrelsen till Svenska läkaresällskapet 1898 samt petitionerade hos k. m:t 1909. Sistnämnda år gjordes även hemställan hos k. m:t i syfte att åstadkomma bättre renhållning och luftväxling i folkskolorna. År 1904 avlätos skri-

velser till Svenska läkaresällskapet och Svenska tandläkaresällskapet angående folkskolebarnens tandvård.

f) Rörande skolans historia.

Frågan om insamlande av material till en *svenska folkundervisningens historia* behandlades av kretsarna åren 1887 och 1888, och år 1893 avläts en skrivelse till Nordiska museet rörande tillvaratagandet av äldre skolmateriell.

g) Rörande folkskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning.

År 1882 uttalade kretsarna önskvärdheten av att lärarna erhöles *ersättning vid resor för lärareprov*, och framfördes dessa önskemål genom cirkulär till skolråden 1883. Uttalande i *folkskolekårens lönefråga* och insamling av statistiskt material för densamma gjordes genom kretsarna 1882, 1899 och 1904. Framställning ingavs hos k. m:t i ärendet 1905. Frågan om *folkskollärarinnornas pensionsålder* har utsänts till kretsarna 1910. Under 1888 behandlades frågan om ändringar i reglementet för folkskollärarnas *änke- och pupillkassa*, och 1906 inlämnades petition till k. m:t om höjning av änke- och pupillpensionerna. Sedan kretsarna under 1908 uttalat sig för *lärarelönnernas utbetalande månadsvis*, hemställdes härom hos k. m:t 1909. Rörande lärarekårens naturaförmåner har framställning gjorts till chefen för folkskolebyrån under 1910.

I följande frågor rörande folkskolekårens rättsliga förhållanden ha kretsarna uttalat sig: 1881 om erhållande av *beredsetid vid lärareprov* — skrivelse till k. m:t härom samma år; 1890 om *folkskolläraretjänsts förening med klockare- och organistbefattning* — skrivelse till k. m:t rörande detta ärende 1908; *folkskollärarinnornas rättsliga ställning* 1894 — petition till k. m:t i frågan samma år; rörande grunderna för *upprättande av förslag till läraretjänst* 1895 — petition till k. m:t härom 1896.

h) Rörande småskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning.

År 1881 uttalade sig kretsarna för upprättande av en *pensionsanstalt* för småskolekåren. Samma år framlades detta ärende för k. m:t, och 1884 sändes ett cirkulär till skolråden angående kårens pensionering. Frågan om småskolekårens *pensionsålder* har utsänts till kretsarna 1910. I *lönefrågan* frambars en petition till k. m:t 1906 och insamlades statistiskt material genom kretsarna 1907.

För småskolekårens vinnande av *ordinarie anställning* uttalade sig kretsarna år 1881 och 1902. Vid båda dessa tillfällen frambyros önskemålen i petition till k. m:t, nämligen 1881 och 1903.

i) Specieilla föreningsärenden.

Rörande följande angelägenheter, som uteslutande avsett föreningen och dess medlemmar, hava föreningens kretsar uttalat sig. Bildande av en livförsäkringsförening 1882. Bildande av en självhjälpsförening 1885. Anordnandet av 10:e allmänna svenska folkskolläraremötet 1885. Föreningens program 1891. Föreningens småskrifter 1893. Rättshjälp åt föreningens medlemmar 1894. Anskaffande av ett eget tidningsorgan 1896. Medlemsavgiftens höjande 1896 och 1909. Arbetssättet inom föreningen 1898. Livförsäkringsfrågan 1903.

Dessutom hava förslag om ändring av stadgarna blivit av kretsarna behandlade och antagna åren 1884, 1889, 1894, 1896, 1899, 1900, 1902, 1904 och 1909.

*

De ärenden, vilka i kraft av bestämmelsen i stadgarnas § 14: 2 blivit framtvingade till allmän behandling inom föreningen, hava varit följande: angående ändring i reglementet för folkskollärarnes änke- och pupillkassa 1883; rättstavningsfrågan 1884; läsebok för folkskolan 1887; föreningens program 1891; livförsäkringsfrågan 1903.

2. Av centralstyrelsen igångsatta företag.

a) Sådana som avse undervisningsmedel m. m.

Nya läseboken. Kommitté för arbetet tillsattes 1902. Centralstyrelsen uppdrog åt hrr Fridtjuv Berg och Alfr. Dalin att ombesörja bokens utgivande. Följande delar utkomna: "Nils Holgerssons underbara resa" av Selma Lagerlöf, 1:a delen 1906, 2:a delen 1907. "Svensk vers", redigerad av Alfr. Dalin, 1908. "Svenskarna och deras hövdingar" av Verner von Heidenstam, 1:a delen 1908, 2:a delen under 1910. "Från pol till pol", geografiska skildringar av Sven Hedin, 1:a delen under 1910.

Bibliska Planscher, utarbetade av Julius Kronberg i samråd med Alfr. Dalin. Kommitté för ärendet tillsattes 1890. Första seriens 10 tavlor färdiga 1906. Text till dessa av Alfr. Dalin. Anslag (5,000 kronor) av Växelundervisningssällskapet i Göteborg år 1898.

Plansch över skyddade fåglar med tillhörande lagtext utgavs 1908 tillsammans med Allmänna svenska djurskyddsföreningen. Bekostades med de Platenska donationsmedlen.

Tavlor över svenska husdjur, ombesörjda av Alfr. Dalin. En serie är planerad och bekostas utgivandet med de Platenska donationsmedlen. Provtavla av Nils Kreuger färdig 1909.

Illustrerade förteckningar över undervisningsmaterieell för folk- och småskolor. Redaktionskommitté tillsattes 1891: Hj. Berg, And. Lindén, J. J. Dalström. Häftnen utkomna 1894, 1895, 1896, 1898 och 1905.

Svenska skolmuseet. Permanent utställning av undervisningsmaterieell. Grunden härtill bildad av föremål överlätna av staten 1907. Öppnad 1908. Lokal: Grevturegatan 74. Museets styrelse: Hjalmar Berg, ordförande och föreståndare

för museet, Hjalmar Wallberger, vice ordförande, Matilda Widegren, sekreterare, C. Lidman, kassör, samt Alfr. Dalin, Alexander Jonsson, Gustava Landberg, And. Lindén och Emma Ångström.

Insamling av *material till en svenska folkundervisningens historia* har fortgått sedan 1888 och av *äldre skolmaterieell* sedan 1891. För inrättande av ett skolmuseum uttalade sig ombudsmötet 1905.

Lärjungebibliotek. Ett mönsterbibliotek av detta slag upprättades 1897, och har detta varit utställt vid flera större skolmöten. Tio *vandringsbibliotek* för folkskolebarn anordnades 1908. *Förteckningar* över barn- och ungdomslitteratur ha utgivits 1902 och 1909.

Skolresor. För främjande av skolresor till huvudstaden tillsattes 1897 skolresekommittén i Stockholm, vilken alltsedan varit i verksamhet. Kommittén utgöres av: fröken Hulda Lundin, ordförande, fru Amanda Hammarlund, vice ordförande, överläraren And. Branzell, sekreterare, samt fru Alma Vik, kassaförvaltare och byråföreståndare.

Följande personer hava förut varit ledamöter i skolresekommittén: folkskoleinspektören C. G. Bergman, läroverksrådet N. G. V. Lagerstedt, fil. dr V. Lagerholm, överlärarna Sven Nilsson och Alex. Jonsson samt folkskollärarinnan Anna Rylander.

b) Anstalter för lärarnas fortsatta utbildning m. m.

Resestipendier. Ärendet behandlades vid ombudsmötet 1888. Först sedan utgivaren av Svensk Läraretidning Emil Hammarlund år 1893 ställde till centralstyrelsens förfogande ett belopp av Jultomtens försäljningsmedel, kunde dylika stipendier förverkligas. Från 1894 ha sådana utdelats till lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor. (Se vidare avdelningen: "Ekonomiska förhållanden" samt förteckningen å stipendierna i bihanget!).

Lärarebibliotek. Till kretsar av S. A. F. har för grundande av lärarebibliotek utbetalats anslag å 100 kronor sedan 1891. Hittills hava 20 kretsar erhållit sådant anslag (se bihanget!). Förteckning över pedagogisk litteratur utgavs 1900.

Kurser. I samband med de akademiska sommarkurserna ha genom centralstyrelsens försorg från och med 1900 anordnats *korrespondenskurser* i främmande språk, och till deltagare i dessa kurser har lämnats understöd. — Sedan 1907 ha *tekningskurser* för lärare anordnats, och ha dylika hållits i Stockholm 1907 (två) och 1909, i Lund 1908 och i Varberg 1910. Statsbidrag erhålles.

Kommittéade för anordnandet av dessa kurser äro: folkskoleinspektören J. Franzén, slöjdinspektören Hj. Berg och tekningsläraren John Ekström.

Skrifter. För utgivande av "*Pedagogiska skrifter*" tillsattes en litteraturkommitté 1897. Litteratursällskapet inom föreningen bildades 1898. Det räknar över 600 medlemmar. Hittills äro omkring 50 häften utkomna. Statsbidrag sedan 1900. Litteraturkommitténs medlemmar äro: folkskoleinspektörerna J. Franzén (ordf. och redaktör), J. Bager-Sjögren och C. Lohmander, överdirektören B. J. Bergqvist samt överlärarna N. O. Bruce och M. Nelander.

Sedan 1891 har centralstyrelsen i samband med årsskriften utgivit *småskrifter* med pedagogiskt innehåll (se bihanget).

År 1902 tillsattes en kommitté för utgivande av en *studiehandbok* för lärare. Första häftet utkom 1905 och det andra 1906. Redaktionskommitté: överläraren N. O. Bruce (redaktör), folkskoleinspektören J. Franzén, folkhögskoleföreståndaren E. Ingers och professor Ad. Noreen.

För de anslag, som utgått till här ovan omnämnda företag, redogöres närmare längre fram i samband med föreningens ekonomiska förhållanden i övrigt.

Upplysningsbyrå. Denna tillhandagår föreningsmedlem-

mar med råd och upplysningar i angelägenheter, som röra tjänsten. Frågan härom förekom på ombudsmötena 1893 och 1903 samt utsändes till kretsarna 1894. Byrån trädde i verksamhet år 1905. Byråns medlemmar äro: Alexander Jonsson, ordförande, Gottfrid Björkman, sekreterare, Fridtjuv Berg och J. J. Dalström. Byråns jurist är e. o. hovrättsnotarien Emil Gullers. — Dess förste ordförande var E. Hammarlund; sekreterare under förra hälften av 1909: Oscar Larsson.

3. Samverkan med andra institutioner.

Skolmöten. Redan 1885 anmodades centralstyrelsen att bilda bestyrelse för det tionde *allmänna svenska folkskolläraremötet*, som skulle hållas 1888. Detta skedde även och har sedermera upprepats vid samtliga följande skolmöten av detta slag. Från och med 1903 har centralstyrelsen helt blivit målsman för de allmänna folkskolläraremötena.

Vid samtliga *nordiska skolmöten*, som hållits under föreningens tillvaro, har centralstyrelsen medverkat genom utseende av en del av mötesbestyrelsen.

Andra lands lärareföreningar. Önskvärdheten av samverkan med dessa uttalades av 1895 års ombudsmöte, och har en dylik samverkan ägt rum med *Norges* och *Danmarks* lärareföreningar från och med 1896. Ett resultat av samverkan med grannlandens lärareföreningar har bland annat blivit samlingsverket "*Gleerupska biblioteket*". Sedermera har förbindelse knutits med *Englands*, *Tysklands*, *Schweiz* och *Hollands* allmänna lärareföreningar. Till den nyligen bildade *Internationella byrån* för lärareföreningar, som har sitt säte i Bryssel, har S. A. F. anslutit sig 1909. Till medlemmar i denna byrå har centralstyrelsen utsett fröken Anna Lessel samt N. O. Bruce och J. Franzén.

På inbjudan har en representant för S. A. F. vid flera tillfällen närvarit vid den engelska lärareföreningens årskonfe-

rens; likaså vid dylika möten inom Tysklands och Danmarks lärareföreningar. Inbjudna hedersgäster från andra lands lära-reföreningar hava närvarit vid S. A. F:s ombudsmöten 1895, 1905 och 1910.

Föreningens *korresponderande ombud* hava varit: Fridtjuv Berg under 1896—1905 och N. O. Bruce från 1906.

Folkbildningsförbundet. År 1902 började samverkan med Centralföreningen för populärvetenskapliga föreläsningar, och har denna samverkan fortsatt sedan nämnda förening 1903 uppgick i Folkbildningsförbundet. Centralstyrelsen utser årligen 3 representanter i förbundet. Dessa äro: J. J. Dalström, G. A. Westerin och Fanny Holmberg. Förutvarande: Alexander Jonsson och Anna Rylander.

Centralförbundet för socialt arbete. I detta förbund representeras S. A. F. från och med 1909 av 5 ombud nämligen: J. Franzén, Sven Nylund, Gottfrid Björkman, Sissa Francke och Nelly Bergvall. Förutvarande: Oscar Larsson.

Konsten i skolan. Med denna förening i Stockholm inleddes samverkan 1905 och med den Sydsvenska föreningen konsten i skolan 1900. I vardera har S. A. F. en representant: Alfr. Dalin. Förutvarande: F. Berg.

Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag. Från 1897 utser centralstyrelsen en rådgivande medlem i bolagets styrelse samt ett ombud att å bolagsstämman föra talan för föreningens aktier. Dessa uppdrag innehavas av Fridtjuv Berg. Förut: Alexander Jonsson.

Genom samverkan med bolaget har barnbiblioteket *Saga* kommit till stånd. I Sagakommittén utser centralstyrelsen 3 ledamöter. Dessa äro Anders Lindén, J. G. Söderberg och Aug. Bergqvist. Förutvarande: Fridtjuv Berg och Alexander Jonsson.

Rörande från bolaget erhållna *gåvomedel* se avdelningen: "Ekonomiska förhållanden".

Svenska Turistföreningen. Sedan denna förening från och med 1898 på hemställan av centralstyrelsen lämnat bidrag till skolresor, har centralstyrelsen varje år avgivit förslag till medlens fördelning. Hittills ha omkring 17,000 kronor på det sätt utdelats till folkskolornas sommarvandringar.

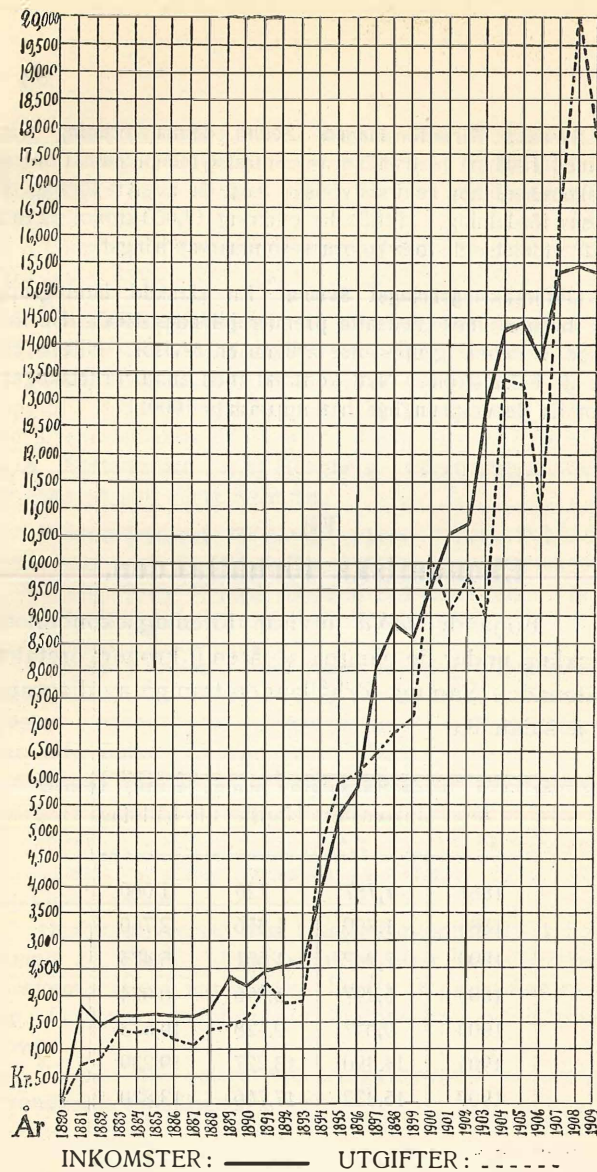
Livförsäkringsbolaget Svecia. En särskild läraregrupp inom bolaget med nedsatta premier bildades 1900. De försäkrade i denna grupp utse årligen en revisor. Hittills har valts: J. J. Dalström. Nytt kontrakt med ännu fördelaktigare villkor än de ursprungliga har upprättats 1909.

VII.

Ekonomiska förhållanden.

1. Följande *tablå* utvisar föreningsekonomiens utveckling under de gångna 30 åren (i kronor; öretalen utelämnade). Samma förhållanden framgå av diagrammet å sidan 84.

År	Inkomster	Utgifter	Behållning
1881	1,787	720	1,066
1885	1,709	1,356	2,740
1890	2,242	1,631	5,475
1895	5,297	5,890	6,024
1900	9,647	9,128	10,573
1905	14,490	13,227	19,239
1909	15,332	17,766	13,820

Dessutom äger föreningen följande *särskilda fonder*:

Fonden för S. A. F:s eget hem, bildad 1904 och nu utgörande omkring 12,300 kronor, samt Djurskyddsfonden, bildad 1905 genom donation av friherre Ludvig von Platen och uppgående till omkring 3,800 kr. Hela kapitalbehållningen uppgår sålunda till 30,020 kronor.

2. Årsavgiften.

Förnämsta inkomstkällan har varit föreningsmedlemmarnas årsavgift. Denna bestämdes från början till 50 öre för medlem.

År 1888 hemställde en västgötakrets motionsvis, att medlemsavgiften måtte nedsättas till 25 öre. Utan meningsskiljaktighet uttalade sig ombudsmötet samma år emot detta förslag. Det oaktat upprepades motionen senare på året av en annan västgötakrets, som yrkade, att förslaget måtte utsändas till kretsarna. En tredje krets från samma landskap önskar samtidigt »erhålla kännedom om ändamålet med den kapitalbildning, som pågår genom upptagande av årsavgifter till Sverges allmänna folkskollärareförening». Kapitalbehållningen från 1887 uppgick till 3,577 kronor, och överskottet för 1888 utgjorde hela 262 kr. 50 öre! I samma skrivelse ordar kretsen om »det förhållandevis obetydliga resultat, vartill föreningen under sin åttaåriga verksamhet enligt många förmerande kommit». Härpå avgavs följande svar:

Centralstyrelsen lämnar därhän, i vad mån sådana förmenanden kunna vara *grundade*. Ett resultat synes i alla händelser vara givet: den ökade förmåga att giva och taga skäl samt den vidgade insikt och den klarnade övertygelse, vilka alltid följa diskussioner, som föras av intresse för *sak*. Lika givet är emellertid, att ett dylikt intresse icke i längden kan bibehållas, utan att föreningens verksamhet företrädesvis riktas på sådana angelägenheter, som kunna leda till något *synligt* och *påtagligt* resultat. Ingen kan heller klarare än centralstyrelsen inse, att Sverges allmänna folkskollärareförening ej gör tillfyllest blott därigenom, att den existerar och består av så och så många kretsar och medlemmar, förrättar val, beviljar decharge, upptager och diskuterar frågor, hopar protokoller i massa o. s. v., kort sagt: utgör ett stort maskineri, som går blott för att gå. Det har därför varit med fägnad, som centralstyrelsen hälsat de av kretsarna eller kretsombuden uttalade önskningarna, att något positivt borde göras: för skolhälsovårdens förbättrande, för möjliggörande av en svenska folkundervisningens historia, för lärarebildningens höjande, för spridande av pedagogiska småskrifter, för åstadkommande av pedagogiska resestipendier, för anskaffande av bättre undervisningsmedel i det ena eller det andra avseendet o. s. v. Men för allt detta fordras icke blott mycket *arbete* utan även mycket *penningar*. Man behöver blott jämföra den obetydliga behållning, föreningen under de flydda åren kunnat samla, med de summor, som t. ex. en enda kungl. kommitté kostar, för att klart inse, huru liten rätt man hittills haft att av föreningens verksamhet fordra några storverk, samt huru *nödvändigt* det är, att föreningen äger ett kapital och att detta kapital får *växa*, säkert om och långsamt. Utan detta medel skall föreningen, även med den allra största utbredning, vara urståndsatt att uträtta något väsentligt till folkskolans och folkskollärarekårens bättnad.

Denna lilla ekonomiska batalj har ett icke obe-

tydligt historiskt intresse, på samma gång centralstyrelsens anförda framställning för 22 år sedan ju alltför äger aktualitet.

Från olika håll ha under åren 1881, 1883, 1887, 1890 och 1906 framställts förslag, att medlemsavgiften för småskolekåren måtte sättas lägre än för övriga medlemmar. Då emellertid årsavgiften just med hänsyn till de svagast avlönade lärarna alltid satts låg, och då någon slags rangskillnad icke bör förekomma inom allmänna föreningen, ha dylika förslag icke lett till någon åtgärd.

Sedan ombudsmötena 1893 och 1895 förordat en höjning av medlemsavgiften, biföllo kretsarna under 1896 centralstyrelsens förslag om årsavgiftens höjning till 1 krona. Denna trädde i tillämpning 1897. Den livliga verksamhet, föreningen alltjämt och särskilt under de senaste tio åren utvecklat till gagn för sina medlemmar, har även ställt stegrade krav på kassan, så att ny höjning av årsavgiften blivit nödig. Sådan höjning har ock förordats av ombudsmötena 1903 och 1908. Centralstyrelsens förslag om höjning av medlemsavgiften till 2 kronor har av kretsarna beviljats under 1909, och har denna höjning trätt i kraft från år 1910.

3. Erhållna statsanslag.

Sedan 1890 har understöd av statsmedel årligen erhållits till utgivande av »Pedagogiska skrifter» med ett sammanlagt belopp av 10,900 kronor. Till av

centralstyrelsen anordnade teckningskurser har under åren 1907—1910 i statsanslag erhållits 4,375 kronor. På ansökan av centralstyrelsen beviljade k. m:t år 1903 ett belopp av 1,000 kronor och 1909 1,500 kronor för utgivande av en folkskolematrikel. Summa statsanslag 17,775 kronor.

4. Donationer.

Friherre *Ludvig von Platen*, som avled 1905, hade i sitt testamente bestämt, att räntan å ett visst kapital årligen skulle tillfalla S. A. F. att, på sätt centralstyrelsen finner lämpligt, användas för något djurskyddsvänligt ändamål. Kapitalet befanns uppgå till 26,607 kronor. (Angående bestämmelsens lydelse se sid. 68 i andra häftet av »Föreningen» 19061).

En av föreningens stiftare och dess förste ordförande, inspektören *Johan Molin*, som avled den 16 maj 1910, har till S. A. F. testamenterat ett belopp av 3,000 kronor (se Svensk Läraretidning n:r 24 för 1910).

5. Erhållna anslag och gåvomedel i övrigt.

För särskilda ändamål har föreningen erhållit följande: från »Lars Hiertas minne» 500 kr. för skolhygieniska undersökningar (1889); från Växelundervisningssällskapet i Göteborg 5,000 kronor för utgivande av bibliska planscher (1898); av direktör Emil Hammarlund 5,000 kronor till föreningens eget hem

(1904 och 1906); av fröken Hulda Lundin 400 kronor till samma ändamål (1905).

Under åren 1895—1898 erhöll centralstyrelsen gåvomedel från Folkskolans Barntidning till ett belopp av 2,750 kronor, år 1904 av direktör J. Stenqvist i Kvidinge 1,150 kronor och år 1901 av en anonym givare 240 kronor.

En särskild grupp för sig bilda de av Jultomtens och Tummelitens ägare (intill 1896 E. Hammarlund och efter nämnda år Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag) erhållna penningebeloppen under namn av *Jultomtens* och *Tummelitens gåvomedel*. De förra ha under åren 1894—1910 uppgått till en summa av 19,705 kronor och de senare under åren 1896—1910 till ett belopp av 4,710 kronor, sålunda tillsammans 24,415 kronor.

6. Utanordnade anslag och understöd.

De gåvomedel, som ställts till centralstyrelsens förfogande, ha t. o. m. 1910 använts till följande ändamål:

Resestipendier åt lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor	11,700 kr.
Understöd åt sjuka småskollärarinnor	5,675 "
Kursstipendier åt lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor	4,250 "
Lärarebibliotek inom kretsarna	2,000 "
S. A. Fs eget hem	1,650 "
Teckningskurser för föreningsmedlemmar	1,300 "

Vandringsbibliotek för folkskolebarn.....	1,000 kr.
Korrespondenskurser för lärare och lärarinnor	775 "
Övriga anslag	150 "
Summa	28,500 kr.

Dessutom hava av föreningens egna medel utgått 2,825 kronor till stipendier åt deltagare i teckningskurser samt omkring 9,200 kronor till Svenska skolmuseet. Sedan 1889 hava årligen mindre belopp utdelats såsom honorar för insända skolhistoriska bidrag. (Se förteckningarna i bihanget!).

7. Arvoden.

På förslag av centralstyrelsen bestämma föreningens kretsar årligen de arvoden, som skola utgå till föreningens sekreterare och kassaförvaltare. Dessa arvoden hava hittills utgått med följande belopp:

Sekreterarearvudet. 1881: 50 kronor; 1882—1884: 100 kronor; 1885—1889: 200 kronor; 1890—1897: 300 kronor; 1898—1903: 500 kronor; från 1904: 1,000 kronor.

Kassaförvaltarearvudet. 1881: 50 kronor; 1882—1899: 100 kronor; 1900—1906: 200 kronor; från 1907: 400 kronor.

Slutord.

Sådan ter sig i stora drag bilden av Sverges allmänna folkskollärareförening under nu gångna 30 år. De fakta, av vilka teckningen hopfogats, torde icke jäva omdömet, att föreningen utgjort en utvecklingsfaktor av betydelse inom vårt lands folkundervisningsväsende.

Då man från den utsiktspunkt, som det för handen varande minnesåret erbjuder, ser ut över den tillryggalagda vägen och de vunna resultaten, äger det sitt särskilda intresse att betrakta det hela i ljuset av de tankar om och de avsikter med den unga lärareorganisationen, som stiftarna och de ledande männen i föreningens barndom hyste. I den första årsberättelsen, dagtecknad i april 1881, yttrar centralstyrelsen bland annat:

Ett lugnt och sansat skridande framåt till målet — *skolans väl* — är det program, styrelsen uppställt för sin verksamhet. Det beror sedan på föreningen själv att åt sig vinna aktning och erkännande genom att framträda utan obetänksamhet, utan pockande men också utan fruktan för att säga sin mening. Att resultaten av hennes verksamhet ej ögonblickligen skola skönjas ligger i öppen dag. De medel, över vilka föreningen förfogar, äro ihärdighet och en fast övertygelse om riktigheten av sina syften. Men för att under sådana omständigheter kunna något uträtta fordras en fast sammanslutning av alla, som arbeta i folkskolans tjänst.

De utgöra väl intet braskande Bragelöfte dessa ord, men det är slående, huru väl de nu passa såsom

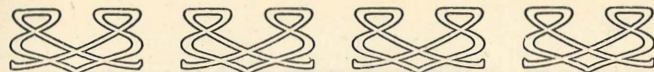
ett »motto» över hela föreningens verksamhet hittills. Med målmedvetenhet, ansvarskänsla och den ödmjukhet, som är den rätta manlighetens kännetecken, utstakades riktlinjerna för föreningens uppgift och arbete — med ihärdighet och levande tro på den stora uppgiften har programmet fullföljts.

Tusen och åter tusen av svenska lärare och lärarinnor ha stått med i ledet, arbetande, understödjande. Och ju ögonskenligare välsignelsen av de gemensamma strävandena för skolan och lärarekåren framträtt, dess större har anslutningen till föreningen blivit.

Heder då åt de ledande männen, vilka i rätta stunden framträdde och manade till samling, vigande sig åt ett ofta otacksamt, alltid mödosamt arbete för folkskolans och lärarekårens bästa. Honnör ock för den gamla lärarestam, som från början utgjort ryggraden i Sverges allmänna folkskollärareförening. Dessa gamla lärare hade en utpräglad kamratanda och en klar blick för sammanslutningens betydelse. Av kärlek till skolan gingo de modigt sin väg, som övertygelsen bjöd, och arbetade hängivet och självuppoftande även för sådana framtidsmål, vilkas uppnående de icke kunde vänta att själva få uppleva.

Må sådan idealitet besjåla även nuvarande och kommande läraregenerationer och allt framgent sätta sin prägel på Sverges allmänna folkskollärareförenings verksamhet!

Sven Nylund.

BIHANG.

Länsombuden.

1895—1910.

Stockholms län. A. Vernborg, Munsö. — G. A. Vesterin, Västerhaninge, 1905. — *Elna Nilsson*, Öregrund, 1908. J. Samuelsson, Tumba, 1909. — *Gottfrid Lindqvist*, Tumba, 1910.

Uppsala län. E. G. Vensell, Vallby. — *O. Stjernström*, Vendel, 1897. — *Elisabet Vennerström*, Leuvsta bruk, 1908.

Södermanlands län. Otto Bejbom, Strängnäs. — *Ingrid Hallman*, Eskilstuna, 1908. — *Oskar Hallin*, Nyköping, 1909.

Östergötlands län. Gottfrid Löwkrantz, Norrköping. — K. J. Virén, Ö. Tollstad, 1899. — *G. B. Dickman*, Sjögestad, 1905. — *Kerstin Larsson*, Marielund, 1907.

Jönköpings län. Joh. Lindberg, N. Ljunga. — *Adèle Wetterlind*, Jönköping, 1907. — *Justus Andrén*, Nässjö, 1909.

Kronobergs län. Per Borgh, Lekaryd. — *Frans Berggren*, Växjö, 1897. — *Alma Blohmé*, Elmhult, 1907.

Kalmar län. E. A. Rydmark, Oskarshamn. — A. Nilsson, Kalmar, 1896. — N. J. Nilsson, Västervik, 1899. — C. J. Vibeck, Hultsfred, 1904. — *Ingeborg Nilsson*, Nybro, 1907. — *Ivar Ångqvist*, Vimmerby, 1909.

Gottlands län. A. Rosvall, Eskelhem. — *P. J. Gerdén*, Visby, 1900. — *Alerta Nyström*, Levide, 1908.

Blekinge län. Åke Herrlin, Karlshamn. — P. Persson, Persborg, 1899. — *Ernst Billqvist*, Karlskrona, 1907. — *Anna Svensson*, Karlskrona, 1908.

Kristianstads län. J. M. Hansson, Lärkesholm. — O. Th. Huldén, Kristianstad, 1902. — *Antoinette Hemberg*, Simrishamn, 1908.

Malmöhus län. Nils Lundahl, Lund. — N. O. Bruce, Åkarp, 1901. — A. C. Rundcrantz, Uppåkra, 1906. — *Kerstin Andersson*, Billesholms gruva, 1908.

Hallands län. J. G. Hællström, Halmstad. — S. Sandqvist, Halmstad, 1897. — *J. Johnsson*, Köinge, 1903. — *Vilhelmina Malmström*, Varberg, 1907.

Göteborgs och Bohus län. Kr. Hagström, Kärra. — J. A. Björklund, Mölndal, 1896. — C. R. Stubelius, Fjällbacka, 1896. — A. Svensson, Torslanda, 1900. — *Alfr. Hansson*, Fjällbacka, 1902. — A. F. Dalén, Lycke, 1903.

Älvsborgs län. J. P. Olsson, Nittorp. — E. Rydén, Melared, 1896. — A. Palmqvist, Bön, 1896. — E. Larsson, Bäcke-fors, 1899. — J. S. Blomqvist, Brålanda 1900. — H. Frennberg, Färgelanda, 1905. — *Emma Beckman*, Åmål, 1909.

Skaraborgs län. A. T. Engstrand, Broddarp. — Aron Olsson, Versås, 1896. — *A. Th. Vahlström*, Skövde, 1901. — J. P. Kjellén, Kinneved, 1903. — *Augusta Hallenius*, Falköping, 1909.

Värmlands län. G. M. Sandin, Grums. — *Otto Hellgren*, Filipstad, 1904. — *Anna Svensson*, Arvika, 1907.

Örebro län. Alfr. Fridén, Örebro. — *Gabr. Norlin*, Bofors, 1906. — *Matilda Tengvall*, Örebro, 1908.

Västmanlands län. G. Nilsson, Köping. — A. V. Törnelli V. Färnebo, 1898. — *F. Edén*, Svedvi, 1904. — *Anna Olsson*, Berg, 1908.

Kopparbergs län. P. Envall, Falun. — Johan Ahlén, Grängesberg, 1898. — Herman Hjorth, Hedemora, 1903. — Karl Hjorth, Borlänge, 1905. — *Emmy Ström*, Transtrand, 1907. — *J. Tunander*, Sora Tuna, 1910.

Gävleborgs län. P. O. Åkerlund, Strömsbro. — Ernst Vestberg, Hudiksvall, 1896. — C. T. Seger, Hälsingtuna, 1898. — A. J. Hydén, Ljusdal, 1899. — Esk. Levander, Hudiksvall, 1900. — J. Lindström, Färila, 1902. — M. Sundström, Östansjö, 1905. — *M. Bergman*, Harmånger, 1906.

Västernorrlands län. *Aug. Björklund*, Sundsvall. — Mauritz Tennman, Sandö, 1896. — J. Sandler, Prästmon, 1897. — Aug. Degerman, Härnösand, 1898. — Erik Eriksson, Härnösand, 1902. — *Anna Bergman*, Bjärträ, 1909.

Jämtlands län. G. Svärd, Åre. — Dav. Flodén, Öster-

sund, 1899. — *A. F. Almström*, Sveg, 1907. — *Hilma Damberg*, Östersund, 1907.

Västerbottens län. Helmer Glas, Umeå. — J. E. Dahlström, Nordmaling, 1896. — *P. A. Lindholm*, Vännäs, 1900. — *Maria Bergström*, Umeå, 1908.

Norrbottens län. P. A. Altin, Gylgen. — *M. Hammarström*, Luleå, 1904. — *Lydia Sundström*, Luleå, 1908.

Kommittéer,

tillsatta av centralstyrelsen för utredning av särskilda frågor.

1883. *Självhjälps för föreningens medlemmar*: E. Hammarlund, J. J. Dalström, Alexander Jonsson.

1884. *Gemensamma betygsblanketter*: L. M. Værn, A. F. Skoglund, J. J. Dalström.

1885. *Högre bildningsanstalt för folkskollärare*: Alfr. Dalin, Fridtjuv Berg, J. J. Dalström, I. A. Lyttkens, Janny Olsson. Suppleanter: M. Nelander, L. M. Wærn, J. G. Söderberg.

1886. *Betygsblanketter*: I. A. Lyttkens, J. J. Dalström, K. O. Sjölander.

1889. *Betygsblanketter*: J. G. Söderberg, Alfr. Dalin, J. J. Dalström.

1890. *Bibliska planscher*: Alfr. Dalin, A. F. Skoglund, J. G. Söderberg.

Skolhistoriska bidrag (pristävlingskommitté): H. O. Schönbeck, Nils Torpson, J. J. Dalström.

Den fortsatta undervisningen (pristävlingskommitté): A. O. Stenkula, A. Th. Pettersson, J. G. Söderberg.

1892. *Skolhistoriska bidrag*: (pristävlingskommitté): N. G. V. Lagerstedt, Nils Torpson, J. J. Dalström.

Den fortsatta undervisningen (pristävlingskommitté): G. Insulander, G. F. Östberg, J. G. Söderberg.

1893. *Skolhistoriska bidrag* (pristävlingskommitté): N. G. V. Lagerstedt, Jöns Johansson, J. J. Dalström.

1897. *Lärjungebibliotek*: Hjalmar Berg, Alexander Jonsson, Hulda Lundin.

1898. *Sång- och musikundervisningen*: J. G. Söderberg, N. E. Anjou, K. V. Karlberg.

- Stadgar för kretsföreningar*: Joh:s Johansson, K. G. Vikander, Joh. Ohlander.
Livförsäkringsfrågan: Per Borgh, J. J. Dalström, P. Lagerblad.
 1899. *Klockarefrågan*: A. Th. Pettersson, G. A. Westerlin, K. A. Thörnberg.
 1902. *Landsbygdens skolväsen*: Alfr. Dalin, Ber Borgh, J. Franzén, Mauritz Tennman.
 1903. *Folkskolestatistiken*: Alexander Jonsson, Alfr. Dalin, E. Hammarlund.
 1907. *Skolformen litt. E.* Per Borgh, N. O. Bruce, Adolf Frykholm.
 1908. *Normalplanen*: Alfr. Dalin, Per Borgh, N. O. Bruce.
 1909. *Yrkesskolefrågan*: O. Th. Huldén, Alb. Thorell, Augusta Hellberg, Sven Nylund.
Barn- och ungdomslitteratur (representanter i en större kommitté): J. G. Söderberg, Agnes Söderlund.
 1910. *Föreningens lokalfråga*: J. Franzén, N. O. Bruce, Sven Nylund.

Småskrifter.

Utom den egentliga årsskriften, som sedan 1905 är uppdelad i tvenne häften, hava i samband med denna följande häften utgivits:

1883. Programhäfte för ombudsmötet i Uppsala.
 1888. Programhäfte för ombudsmötet i Stockholm.
 1891. *Avgångsexamina vid Sverges folkskollärareseminarier under åren 1870—1888* av Alfr. Dalin. — Centralstyrelsens arbetsordning.
 1892. *Johan Amos Comenius* av Fridtjuv Berg.
 1893. *Folkskollärareutbildningen i England* av K. E. Lidholm. — Programhäfte för ombudsmötet i Göteborg.
 1894. *Lärarebildning, lärarekall och lärarekår* av F. W. Dörpfeld, översatt av J. Franzén. — *Hälsövärdshållanden vid svenska folk- och småskolor* av Curt Wallis. — *Undervisningsmaterie*ll för småskolan. — Sverges allmänna folkskollärareförening; hurudan den är och vad den vill.

1895. Programhäfte för ombudsmötet i Stockholm. — Femton år, 1880—1895. Anföranden vid S. A. F:s minnesfest den 5 augusti 1895. — *Undervisningsmaterie*ll för folkskolan.
 1896. *Pestalozzi i Stans*, karaktärsbild i tre akter av F. Sommer, översättning. — Folkskoleväsendet i de större städerna (utsänt ärende). — *Undervisningsmaterie*ll för folkskolan. — *Folkskolornas lärjungebibliotek*.
 1897. *Folkskollärareutbildningen i Danmark* av J. Franzén. — Programhäfte för ombudsmötet i Stockholm. — *Folkskolornas lärjungebibliotek*. — Stadgar.
 1898. *Trenne stipendiatberättelser*: högre folkskolor av O. M. Lilja, fortsättningsskolor av Anna Rylander, teckningsundervisningen av J. Ramstedt. — Programhäfte för ombudsmötet i Norrköping. — Stadgar för kretsföreningar. — Centralstyrelsens arbetsordning. — *Undervisningsmaterie*ll för folkskolan.
 1899. *Om den herbartska pedagogiken* av Joh. Lindholm.
 1900. *Om behandling av sedligt försummade och vanartade barn* av Fridtjuv Berg. — *Pedagogisk litteratur* för lärarebibliotek, förteckning av J. Franzén. — Livförsäkring inom S. A. F. — Om vår förening, av A. Rosvall. — Register till årsskrifterna.
 1901. *Iakttagelser under en studieresa i England* av Adèle Wetterlind. — *Vår skyddslagstiftning* för minderåriga industriarbetare. — Slut leden! av A. Vernborg. — Stadgar för S. A. F. — *Om översättningsfärdighet* av J. Kjederqvist.
 1902. *Stavningsreformen*, dess historiska utveckling och nuvarande ställning, av Fridtjuv Berg. — *Folkskolans lärjungebibliotek*, katalog — Enighet giver styrka.
 1903. Programhäfte för ombudsmötet i Stockholm.
 1904. *Språkstudier och läroverksorganisation* av Hugo Hagelin.
 1905. *Tvenne pedagogiska uppsatser* (geografi- och naturkunnighetsundervisningen) av C. O. Arcadius. — *Undervisningsmaterie*ll för små- och folkskolan. — Programhäfte för ombudsmötet i Malmö.
 1907. Betydelsen av anslutning till S. A. F. av N. O. Bruce. — Ett ord till mina kamrater, av Selma Svensson. — Register till årsskrifterna 1880—1907. — Stiftsstyrelsernas omorganisation m. m. (utsänt ärende). — Folkskoleväsendet i de större städerna (utsänt ärende).

1908. Småskollärarinnorna och allmänna föreningen. — Programhäfte för ombudsmötet i Gävle.
1910. *Småskolekårens ekonomiska och rättsliga ställning*. — Kommen med i föreningen! av *Bertha Nilsson*. — *Sverges allmänna folkskollärareförening 30 år*. En minnesskrift av *Sven Nylund*. — Programhäfte för ombudsmötet i Stockholm.

Anslag och stipendier.

Lärarebibliotek.

Följande krets-föreningar hava erhållit anslag för upprättande av dylika:

Kville, V. Östergötlands, N. Råda, Simrishamnsortens, Landskrona, N. Ö. Upplands, Gudmundrå, Finspångs, Östersunds, Norbergs, Varbergs, Mellersta Närkes, Limhamns. Filipstads, Hessleholms, Kiruna, Ulleruds, Revsunds, Karlskrona, Norrvikens.

Resestipendier.

1894: Alfr. Fridén, Örebro, K. L. Österberg, Hässjö, Helena Olsson, Karlstad, A. A. Åkerman, Råå, P. Envall, Falun, A. T. Engstrand, Broddarp; — 1895: K. E. Lidholm, Stockholm, P. Ö. Lundqvist, Bygdeå, Joh. Lindholm, Gävle, Augusta Larsson, Öxnered, A. Jörlander, Lidköping; — 1896: Å. A. Nordfjäll, Gäddene, F. Nordvall, Smedjebacken, C. T. Seger, Hälsingtuna, K. V. Palmer, Halmstad, A. T. Strömmert, Törnesfall, Hanna Jonsson, Göteborg, Ola Bergström, Espö, Anna Rylander, Stockholm; — 1897: Adèle Wetterlind, Jönköping, O. M. Lilja, Kattarp, J. A. Ramstedt, Malmö, Nils Sjögren, Landskrona, N. E. Anjou, Hille, P. A. Lindholm, Vännäs, Josef Wahlqvist, Linköping, Aron Olsson, Versås; (dessutom till utställningen i Stockholm) Alfr. Karlberg, Lidhult, Edv. Tigerström, Källa, N. Nihlen, Ö. Strö, L. A. Andersson, Ullared, P. J. Lundqvist, Duved, Sigrid Hansson, Lärkesholm; — 1898: Joh. Bergqvist, Göteborg, A. Th. Wahlström, Skövde, Joh. Hellberg, Limhamn, Tryggve Berglund, Rogsta, Oliv.

Haglund, Garpenberg, Joh. Berglund, Forsed, Dav. Hennix, Sandhem; — 1899: J. N. Bergström, Vadstena, G. A. Vesterin, Västerhaninge, Botolf Fröberg, Bollnäs, O. Th. Huldén, Kristianstad, Joh. Ohlander, Göteborg, J. A. Strandberg, Nykvarn, S. J. Malmén, Malmö, P. L. Reimer, Järstorp; — 1900: (Till nordiska skolmötet i Kristiania.) Aug. Karlsson, Grödinge, J. Samuelsson, Tumba, A. G. Flodmark, Vingåker, A. Svensson, Lenhovda, K. M. Karlén, Tuna, S. Erlandsson, Fårösund, J. Jaensson, Karlskrona, S. G. Rignell, Träne, J. A. Samuelsson, Kinnared, A. P. Johansson, Remmene, N. G. Elander, Karlslund, K. V. Vidén, Gräsberg, S. Andersson, Bodum, A. J. Granström, Timrå, J. F. Lindberg, Fränsta, Elin Mårtensson, Huskvarna, Anna Persson, Bredsjö, Inga Kristoffersson, Funäsdalen, Maria Bihr, Drottningholm, Hanna Jönsson, Ö. Torn, Kristina Nordström, Filipstad, Nanna Öhrqvist, Landskrona; — 1903: Alfr. Fridén, Örebro; — 1904: Gust. Bergh, Stockholm; — 1906: N. O. Bruce, Åkarp; — 1907: Janny Olsson, Norrköping; — 1908: J. G. E. Thörnqvist, Sunne, Anna Eriksson, Västerås, Hulda Holmqvist, Linköping, Bertha Nilsson, Varberg, Anna Pettersson, Grimslov; — 1909: Gustava Landberg, Norrköping, Ester Backe, Jönköping, Sigrid Bredberg, Jönköping; — 1910: Augusta Hammarstedt, Norrköping, Anna Olsson, Skönsmon, Ida Nilsson, Varberg.

Sommarkursstipendier.

1895: Malla Engström, Lina, Ebba Löfgren, Asker, Alma Stålnacke, Sätra, Hulda Ljungberg, Östersund, Hedvig Gnospeilius, Östersund, A. F. Sjögren, Kalmar, Aug. Leuwgren, Romkvilla, A. Rosvall, Eskelhem, J. A. Björklund, Mölndal, J. A. Lindgren, Klädesholmen, Fritz Lindberg, Värvik, O. F. Lundberg, Los, O. Nordin, Hede, L. O. Vestin, Vemdalen, Th. Hermansson, Rätan, P. A. Altin, Överkalix; 1896: J. L. Bergqvist, Brönnestad, J. B. Gustafsson, Veddige, Hanna Jonsson, L. Harrie, B. E. Lindvall, Simrishamn, V. Nilsson, Rolfstorp, Karl Olofsson, Hallaröd, Aug. Pettersson, Eksjö, P. L. Reimer, Andrarum, N. Rosenberg, Kulla-Gunnarstorp, Axel Rundberg, Mellby, J. A. Sjöblom, Stiby, N. J. Sjögren, Hjärsås, E. Strandberg, Förlanda, K. N. Sundén, Stenstad, J. A. Svensson, Grimston, B. Trulson, Verlinge, Johanna Ågren, Karlshamn; 1897: K. E. Asp, Täreändö, Alida Hægström

Pajala, L. J. Gustafsson, Huskvarna, Knut Ekvall, Tuna, G. A. V. Ljungberg, Fole, G. Herlin, Balingslöv, T. K. G. Holst, Hörup, P. Norrgren, Harplinge, J. Hasselgren, Vägsjöfors, A. Larsson, Hybo, Aug. Elfving, Bollnäs, Aug. Björklund, Sundsvall, A. F. Nilsson, Nälden, Alma Broström, Kristinehamn, Kerstin Andersson, Gullarp, Helene Eriksson, Borlänge; 1898: G. Kellner, Grenna, A. Karlsson, Tving, J. J. Blomberg, Karlskrona, J. E. Berggren, Gårds-Lyngby, K. Holmqvist, Billinge, O. H. Valdén, Landskrona, E. Larsson, Träslöv, C. Rydberg, Oskarshamn, H. L. Edqvist, Hemsjö, Hanna Ljungberg, Halmstad, D. Magnusson, Krokstad, Alb. Törner, Fors, B. Fröberg, Bollnäs, J. O. Sjölund, Junsele, Johanna Hall, Stadsmon; 1904: Hulda Grahn, Kiruna, Alfr. Hansson, Fjällbacka, J. Ehrnström, Örsjö, C. V. Dahlén, Sundsvall, Alma Mjöberg, Örnevalla, Gust. Stagnér, Huskvarna, Karl Syrén, Filipstad, H. Bertrand, Krylbo; 1906: Lovisa Thorén, Flen, Gertrud Fromén, Kiruna, Anna Pettersson, Huseby, Lydia Lidholm, Sävsjö, Edith Johansson, Remmene, Amanda Glivberg, Brantevik; 1907: Anna Olsson, Tvååker, Elisabeth Johansson, Segmon, Maria Karlsson, Härnösand, Ida Mjöberg, Upphårad, Hilma Jonsson, Torsåker, Klara Karlsson, Skeninge; 1908: Hilma Lundmark, Skutskär, Hilma Krantz, Ringamåla, Maria Versén, Lysvik, Ida Kihlman, Notteryd, Jenny Holmbäck, Odensjö, Anna Nilsson, Höganäs; 1910: Jenny Vikman, Överkalix, Mina Vidén, Bjärträ, Kristina Larson, Skäralid, Emma Forsberg, Huskvarna, Gerda Pålsson, Mora, Sigrid Wassberg, Kubikenborg, Anna Gustafsson, Söderfors.

Sjukunderstöd

till småskollärarinnor.

1898: Maria Norberg, Stadsmon, Signe Olsson, Frösthult, Herta Pettersson, Hybo, Annette Åkerman, Billsholm; 1899: Emma Håkansson, Ingelstorp, Augusta Kjellman, Våhlberg, Disa Pettersson, Nättraby, Ida Svensson, Norrköping; 1900: Hedvig Bejbom, Strängnäs, Hilma Bergstedt, Alvesta, Ida Hasselgren, Landskrona, Anna Modin, Karl Gustaf; 1901: Nehemina Andersson, Snöstorp, Hilma Jonsson, Stigsbo, Gunhild Nilsson, Finnmossen, Anna Persson, Fjällbacka, Vilhelmina Blomberg, Fryeled, Maria Lundberg, Tosterup, Elna Persson,

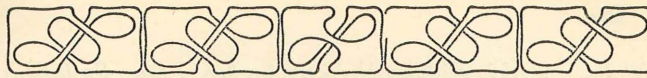
Segesholm; 1902: Louis Engdahl, Ingelstorp, Betty Larsson, Åsbo, Ida Nilsson, Jönköping, Matilda Pettersson, Vislanda, Maria Samnelsson, Stig; 1903: Anna Hallgren, Huskvarna, Hulda Jonsson, Skepptuna, Adolfina Johansson, Västansfors, Hilma Larsson, Grums, Johanna Liljeros, V. Färnebo, Emmy Lundblom, Landskrona, Alfrida Svanström, Gislaved, Bengta Svensson, Österlöv; 1904: Matilda Eriksson, Bäck, Elisabet Haglund, Åbyggeby, Greta Hansson, Linköping, Emma Schultz, Tomeilla, Helga Svensson, Aringsås; 1905: Sofia Bergman, Västansfors, Amanda Holmberg, Agunnaryd, Elin Håkansson, Ålshult, Karolina Karlsson, Toresund, Nella Norrvall, Ålstad, Anna Palm, Arvika, Emma Ternblad, Uråsa, Annette Åkerman, Billsholm; 1906: Lina Pettersson, Högsby, Karolina Jansson, Bofors, Matilda Jansson, Persberg, Aleria Nyström, Levide, Anna Palm, Arvika, Amalia Schoug, Gislaved, Ingrid Olsson, Frånö; 1907: Otilia Hallbohm, Söräng, Matilda Törnvall, Mönsterås, Anna Vikblad, Hosjö, Alma Blohmé, Elmhult, Augusta Bryngelsson, Torrskog, Charlotta Jakobsson, Rosshyttan, Alma Norberg, Gyttertorp; 1908: Axelina Ölander, Ö. Eneby, Vendra Engström, När, Kristina Nilsson, Höganäs, Maria Nilsson, Alvesta; 1909: Emilie Sjöberg, Lerbäck, Nanny Möller, Långebro, Thérès Johansson, Skallsjö, Helga Johansson, Hogstad, Anna Abrahamsson, Lekaryd, Klara Heintz, Segmon; 1910: Ingeborg Eriksson, Flen, Charlotta Olsson, Fjällbacka, Ida Andersson, Lenhovda, Hedda Pettersson, Finspong, Bengta Persson, Påarp, Anna Nilsson, Munkedal.

Skolhistoriska bidrag.

För dylika hava sedan 1890 mindre honorar tilldelats följande personer:

Jöns Johansson, Stockholm, (2 ggr), Joh. Johansson, Göteborg, B. O. Cederbom, Tådene, G. F. Lagerström, Järstorp, And. Lundgren, Sibbarp, E. Sandgren, Mönsterås, Dan. Nyström, Stockholm, E. G. Vensell, Vallby, K. A. Hultkvist, Vrigstad, J. P. Malmberg, Västerås, L. A. Södergren, Falkenberg, E. V. Eriksson, Enköping, Th. Lindblom, Vattholma, A. Hultqvist, Gällaryd, G. A. Frykholm, Torsby, J. Andersson, Jörlanda, Erik Sandén, Vistorp, C. J. Eriksson, Älvkarleby, F. A. Frölén, V. Vingåker, (4 ggr), C. T. Seger, Hälsingtuna, A. G. Lund-

borg, St. Sundby, J. Martinelle, Harbo, Stina Falk, Främsbacka, A. Henriksson, Funbo, N. Lindholm, Kåseberga, (2 ggr), Joh. Östlund, Ramstorp, A. Vernborg, Munsö, K. V. Melin, Ö. Tång, C. E. Björck, Björskog, A. E. Andersson, Vingåker, Aug. Herlander, Frösthult, A. Sanell, Lerbo, G. A. Vesterin, Stockholm, J. Kalén, Fagered.

TANKAR OM FÖRENINGEN

vid de 30 årens slut.

I syfte att för minnesskriften erhålla några uttalanden om allmänna föreningen i avseende på så väl dess verksamhet hittills som de närmaste framtidsuppgifterna har centralstyrelsen vänt sig till en del personer, vilka kunna antagas lysa intresse för folkbildningens höjande genom den svenska folkskolan och därmed även för de strävanden, Sverges allmänna folkskollärareförening under sin trettioåriga tillvaro företrätt. Med anledning härav hava följande personer, representerande skilda verksamhetsområden på uppfostrans fält, haft vänligheten att till redaktionen av föreliggande lilla skrift insända yttranden med tillkännagivande av sina tankar om föreningen eller vad som eljest ligger dem om hjärtat beträffande folkuppfostrans stora sak: rektorn vid folkskoleseminariet i Växjö *C. O. Arcadius*; överdirektören och chefen i kungl. överstyrelsen för rikets allmänna läroverk *B. J. Bergqvist*; författaren d:r *Sven Hedin*; f. d. läraren vid Adolf Fredriks folkskola i Stockholm *Jöns Johansson*; f. d. lärarinnan vid småskolan i Ö. Torn fröken *Hanna Jönsson*; revisorn i S. A. F., folkskolläraren *Nils Lundahl* i Lund; förutvarande slöjdinspektisen vid Stockholms folkskolor fröken *Hulda*

Lundin; skolrådsordföranden, kyrkoherden *Frith. Roslund* i Landskrona; folkskoleinspektören, kyrkoherden *Sam. Stadener* i Ystad samt överläraren vid Gymnastiska centralinstitutet, professor *L. M. Törngren*.

I.

Min mening om Sverges allmänna folkskollärareförening är, i största korthet sagt, den, att föreningen under en energisk och målmedveten ledning, utträttat stora ting för höjande av lärarekårens duglighet, anseende och ställning, och att detta höjande varit en nödvändig förutsättning för folkskolans höjande. Vad det omedelbart på folkskolan riktade arbetet beträffar, har det hittills företrädesvis varit av mera yttre och vägrödjande art. Men redan det — att bortarbета olämpliga skolformer och föra fram skoltidens utnyttjande till gagn för samtliga skolbarn — är av den största betydelse för utbredning av en verklig och grundlig folkbildning.

Föreningens uppgift för den närmaste framtiden bör vara att arbeta på folkskolans utveckling i inre hänseende, så att dess fostrande kraft må växa och stärkas. Då jag anser de ungas uppfostran till självverksamhet vara oundgängligt nödvändig för vårt folks bestånd och lycka, så skulle jag vilja framhålla vikten av arbetet på utvecklingen av de för över-

gångsålderns uppfostran i detta hänseende så betydelsefulla överbyggnaderna på folkskolan.

Växjö den 27 april 1910.

C. O. Arcadius.

2.

Ni har önskat höra min mening om den insats, Sverges allmänna folkskollärareförening gjort för svensk folkbildning, Sverges folkskola och dess lärarekår. Naturligast och enklast kan jag besvara Eder fråga genom att ge uttryck åt den önskan, att det måtte lyckas lärarekåren vid de allmänna läroverken att sammansluta sig till och utföra en lika endrätlig, en lika energisk, en lika målmedveten och en för läroverken lika betydelsefull verksamhet som den, vilken Sverges allmänna folkskollärareförening utfört för folkskolan och dess lärarekår.

Ni frågar mig ytterligare, vilka särskilda spörsmål föreningen i sin strävan mot det föresatta målet med hänsyn till den närmaste framtiden bör ställa som de angelägnaste.

Därtill svarar jag utan tvekan: spörsmålet om folkskollärarnas fortsatta utbildning. Av denna angelägenhets snara och ändamålsenliga ordnande beror nämligen i väsentlig grad, i vad mån frågan om folkskolans s. k. överbyggnader såväl i mera prak-

tisk som i mera teoretisk riktning skall få en för vårt land lyckobringande lösning.

Stockholm den 29 april 1910.

B. F:son Bergqvist.

3.

Om mitt intresse för Sverges allmänna folkskollärareförening kan Ni vara fullkomligt övertygad.

Sverges folkskollärare uppbära ett oerhört ansvar. Redan därför kunna de göra anspråk på hänsyn och aktning. Åt dem är anförtrödd barnens uppfostran och vård. Kan något uppdrag vara mera ansvarsfullt, mera uppfyllt av det djupaste allvar? Dessa barn skola växa till män och kvinnor. Det beror på den handledning de få, om de skola bli goda eller dåliga medborgare. Den nya generationens halt beror därför i väsentlig mån på det sätt, varpå folkskollärarne taga sitt kall. Jag har aldrig ett ögonblick vacklat i min tro på dem och på värdet av deras arbete, allvaret i deras uppsåt.

God och mångsidig bildning är en härlig och skön sak. Men den får icke bortskymma det, som är ändå viktigare. Om vår tid i religiösa ting lämnar mycken frihet, så bör läraren aldrig ens med en antydning rubba barnets fäderneärvda tro på Gud. Då förvildade valpar predika ohöljd sedeslöshet, bör läraren med hela tyngden av sin auktoritet varna

barnen för handlingar, som strida mot naturen och som undergräva ett folks friska och sunda utveckling. Då det falska frisinnet förnekar begreppet fosterland, bör läraren påminna barnen, att fosterlandet är det dyrbaraste de äga på jorden. Lär dem ödmjukhet, men lär dem också den stolthet, som hellre förblöder på slagfältet än böjer sin nacke under trälens ok. Lär dem att bli goda män och kvinnor som glädjas över att bo i egna gårdar på Sverges fria grund.

Sven Hedin.

4.

Det är en himmelsvid skillnad på folkskolans och dess lärarekårs ställning nu och före 1880, vilket den bäst kan skönja, som varit med från början och som tillika lyckats få en titt bakom kulisserna på det s. k. »skolmötet» i Örebro 1868, då inseglet sattes på folkskollärarekårens förnedring, samt därjämte upplevat den fullständiga upprättelsen 20 år därefter, då det 10:e allmänna svenska folkskolläraremötet i Stockholm, det första som föreningens styrelse själv dirigerade, ägde rum.

Detta med dess följder är ett storverk, uteslutande av föreningen åstadkommet, och som jag år 1868 icke kunde tro, att jag skulle få uppleva.

Men för att kunna något vidare uträtta fordras medel, och för att kunna skydda och försvara redan

vunna fördelar samt hålla stånd mot en möjligen inträffande reaktion fordras målmedveten sammanhållning mera än nu är fallet, åtminstone i de större städerna, vilkas lärareantal ständigt ökas med sådana, som ej kunna bibringas begrepp om samhörighet och tjänstemanna-pli. Folkskolans historia, som varje lärare borde känna, är för dem och större delen av den nuvarande läraregenerationen obekant, således även de svåra strider, som under 50 år utkämpats, innan den nuvarande ställningen vunnits, vilken de flesta tro vara fullfärdig nedkommen från himmelen och för all framtid orubblig. Därav sorglösheten, därav övermodet hos dem, som ingenting gjort.

Men så länge man icke allenast i sin krets tolererar utan även ostentativt hedrar dem, som undandraga sig även den minsta utgift, som behöves för gemensamma ändamål, och ej heller på annat sätt göra några insatser till höjandet av den kår, de tillhöra; så länge det finnes kortsynta kotterier, vilkas »speciella intressen» skola gå före de allmänna och således förlama och splittra krafter, som behöva bättre och förenade användas, så ser det ut, som om föreningen för den närmaste tiden skulle få nog att göra med avlägsnandet av de hinder, som ställa sig i vägen för uppnåendet av det närmaste målet: *enhet och god anda inom lärarekåren.*

Föns Johansson.

5.

Att Sverges allmänna folkskollärareförening nitiskt och framgångsrikt arbetat för förverkligandet av sitt program och därvid gjort stora insatser i utvecklingen på folkskolans område samt i förvånande grad lyckats i sitt arbete »för förbättring av lärarnes ställning i allmänhet» — det vill jag med uppriktigt tacksamhet uttala. Hade icke lärareföreningen påverkat förhållandena, så hade inte småskolans lärare nu haft en lön och pension, som i allmänhet uppgår till 3 gånger det belopp, som först var vanligt, mycket annat, som också är utfört, att förtiga.

För den närmaste framtiden torde det vara av största vikt att söka få till stånd ett verkligt omhändertagande och uppfostrande av ungdomen efter slutad folkskolekurs. Att både lärareföreningen och varje sann vän av vårt svenska folk måtte lyckas i sina strävanden att föra vår ungdom på rätt väg — det önskar innerligt en, som under 35 år sett in i de små barnens flärdfria ögon, men som också sett huru många av dessa rätt snart bliva »stora», växande ifrån både sin barnatro, barnafrid och sanna lycka.

I alle, som ännu stån kvar i skolans tjänst: Välsigne Herren edert arbete till vårt kära folks sanna väil!

Hanna Fönsson.

6.

Det är av icke ringa intresse att erfara, vad Sverges allmänna folkskollärareförening under sin 30-åriga tillvaro verkat för det, som inom folkskolan är det viktigaste — för *barnen*.

I stort sett ha strävandena inom föreningen antingen direkt eller indirekt avsett folkskolebarnens bästa. Av de mera i ögonen fallande skall jag taga fram några.

Föreningen har genom att låta bearbeta de från kretsarna insamlade uppgifter om de hygieniska förhållandena i våra folkskolor sökt få skolhälsovården bättre tillgodosedd. Genom bekämpande av det industriella barnarbetets överdrifter har föreningen visat sig stå på barnens rätt till skydd mot industrialismens starka tendens att fördärva det uppväxande släktet.

Lägges härtil, att åtgärder blivit vidtagna för att bereda barn lättnader att för nedsatta biljettpri- ser komma ut i skog och mark, är det tydligt, att föreningen verkat för skolbarnens fysiska bästa. För barnens förbättrade undervisning och uppfostran har vår förening städse haft öppen blick, strävandena att få undervisningen lämpad efter barnanaturens krav, och att barnens rätt till hel och full undervisnings- tid må bli allmänt erkänd, har föreningen med kraft och energi verkat för.

En förenklad rättstävning, utbredd kännedom om för skolorna lämplig undervisningsmaterie, in-

rättande av lärjungebibliotek, medverkan för utgi- vande av god och billig barn- och ungdomslitteratur och den nya läseboken äro talande bevis för, vad föreningen åtgjort för barnens bästa.

De i ett eller annat avseende mest vanlottade folkskolebarnen har föreningen sökt ställa det så bra för som möjligt. Fordran på särskild uppfostran åt vanartade och sedligt försummade barn och på sär- skild undervisning åt efterblivna och intellektuellt klana barn har vår förening sett allmänt erkänd, och en ganska god början är gjord för denna fordrans realiserande.

Kampen för barnens rätt synes mig vara ett av de vackraste bladen i vår förenings historia. Här återstå många strider att föra och segrar att vinna. Få vi föreningsmedlemmar fortfarande goda anförare, kommer nog den dag att randas, då överbefolkning- en i folkskolan skall höra till det förflutna, då obli- gatoriska fortsättningsskolor finnas överallt, då ung- domen i den s. k. övergångsåldern har sina för den lämpade skolformer, kort sagt — då det, vi nu ön- ska och hoppas på för barnens bästa, skall vara verklighet.

Nils Lundahl.

7.

Jag har alltid med glädje och stolthet följt Sver- ges allmänna folkskollärareförenings verksamhet. Huru

lugnt, klokt och målmedvetet har den icke kämpat för folkskolan och dess lärarekår.

För framtiden önskar jag, att varje lärare och lärarinna måtte ingå i föreningen och sålunda stödja dess ädla strävanden.

Stockholm i maj 1910.

Hulda Lundin.

8.

Vad föreningen gjort? Mycket, bland annat: Då för en del år sedan bland folkskolans målsmän det starkt ivrades för en begränsning av skolans kunskapsmeddelelse genom att förvandla minimikursen till normalkurs inom många folkskolor, bekämpades detta strävande på det kraftigaste av allm. folkskollärareföreningen. Sådan begränsning skulle icke höja men sänka folkbildningen.

Vad föreningen bör göra? Mycket, bland annat: Söka undanröjda en annan begränsning, nämligen halvtidsläsningen. En begränsning åter, som föreningen bör medverka till, är att lärostoffet i de enskilda läroämnena icke svävar ut allt för vidlyftigt. Det är den gedigna kunskapen, som höjer folkbildningen.

För övrigt anser jag, att folkskollärareföreningen på ett ovanligt kraftfullt, målmedvetet och framgångsrikt sätt fullföljt sitt allt från början uppställda program.

Landskrona den 28 april 1910.

Frith. Roslund.

9.

Den första lärareförening, jag såg, var icke den mäktiga företeelse, som nu är oss folkskolemän dyrbar, och som i år firar sin 30-åriga tillvaro. Den var obetydlig nog men äger för mig barndomens och hemmets helgd. Den sammanträdde i min fars, byskolmästarns, lilla rum så gott som var vecka och utgjordes av bygdens lärare, stundom även dess lärarinnor. Jag var bara en pojke, som i sin vrå lyssnade timme efter timme till de ofta heta debatterna, de stundom gripande erfarenheterna, de alltid broderliga hälsningarna. Men vad pojken då inhämtade, blev med tiden bärande kraft för mannen. Det var hänförelse, energisk, tålig och lycklig hänförelse för vårt folk och dess skola.

Vad jag tänker om den insats, Sverges allmänna folkskollärareförening gjort under dessa 30 år, som representera en större rikedom på uppgifter och framgångar, än vad denna årssiffra i allmänhet plägar medgiva, kan jag alldeles icke säga på det utrymme, som erbjudits mig. Folkskollärareföreningen är en av de gagn- och ärorikaste organisationer på vårt sociala arbetsfält.

Jag skulle önska, att föreningen kunde hemföra seger i snar framtid åt tvenne det effektiva skolarbetets krav. Det ena är nu föremål för debatt: ungdomens fortsatta uppfostran utöver skolpliktsåldern. Det andra är ännu föga observerat: skol-

distriktens utvidgning från kommunala distrikt till länsdistrikt eller andra av lämpligare omfattning än kommunen. Den sistnämnda reformen är nödvändig för sparsamhet och planmässighet inom landsbygdens skolväsen.

Ystad maj 1910.

Sam. Stadener.

10.

Sverges allmänna folkskollärareförening har målmedvetet och med framgång verkat för lärarekårens utbildning och förbättrade ställning i allmänhet. Genom därmed vunna fördelar kunna lärarna i högre grad motsvara de fordringar, som billigtvis ställas på alla, som handhava den svenska ungdomens uppfostran. Med förbättrad undervisning följer högre kunskapsmått, men därmed är ej uppfostran fullt tillgodosedd.

Uppfostran innebär alla goda — kroppsliga så väl som andliga — anlags utveckling till inbördes överensstämmelse, samverkande i handlingskraft åt en upplyst viljas goda avsikter. Hyllar man denna uppfattning, inser man även, att mycket i den svenska folkskolan ännu framstår som önskemål.

En ständigt pågående väl ordnad kroppslig utbildning skänker hälsa, glädje och levnadsmod. I en så beredd jordmån kunna de frön, som av en insikts- och kärleksfull lärare utsås, giva oförgänglig frukt, innebärande lycka och styrka för hela livet. Männi-

kans väl utbildade organism är icke blott en värdigs boning för den förädlade anden, utan även dennes lydiga, ihärdiga och föga fordrande redskap.

Den kroppsliga utbildningen är ännu mycket åsidosatt i folkskolan till stor skada för uppfostran i dess helhet. Sverges folkskollärareförenings mera kraftiga ingripande på detta område synes mig vara denna förening en värdig angelägenhet. Medlen för vinnande av gott resultat äro givna: rätt bedriven gymnastik och övande av våra gamla välkända folklekar.

Läraren bör själv även behärska dessa uppfostringsmedel, och därmed har han rätt att fordra utbildning såsom ledare i gymnastik och lek. Först när sådan utbildning gives åt alla våra folkskollärare, kan den naturliga fordran, att varje barn skall erhålla en mot sina anlag svarande uppfostran, uppfyllas.

Lika visst som en god uppfostran skänker individen största möjliga frihet och oberoende, lika visst utgör en god allmän folkuppfostran det förnämsta villkoret för värnandet av ett enigt folks frihet och oberoende.

En sund själ i en sund kropp vare målet för den allmänna folkuppfostran.

Stockholm i juni 1910.

L. M. Törngren.

INNEHÅLL.

	Sid.
EMIL HAMMARLUND	3
Motioner av E. Hammarlund	21

SVERGES ALLMÄNNA FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING.

En återblick på de gångna 30 åren:

I. <i>Föreningens stiftande</i>	30
II. <i>Föreningens utveckling</i>	47
III. <i>Program, organisation och arbetssätt</i>	
1. Program	53
2. Organisation och arbetssätt	56
IV. <i>Föreningens organ.</i>	
1. Svensk Läraretidning	60
2. Tidskriften Föreningen	64
V. <i>Styrelse och ledning</i>	
1. Centralstyrelsen	65
2. Revisorerna	68
3. Länsombuden	69
4. Ombudsmöten	69
VI. <i>Arbete och arbetsresultat</i>	70
1. Frågor till kretsarna. Avlätna skrivelser	73
2. Av centralstyrelsen igångsatta företag	78
3. Samverkan med andra institutioner	81
VII. <i>Ekonomiska förhållanden</i>	83
Slutord	91
<i>Bihang</i> (länsombud, kommittéer, stipendiater m. m.)	93

Tankar om föreningen	103
-----------------------------------	-----

Porträtt och andra bilder	119
--	-----

PORTRÄTT

OCH ANDRA BILDER

TILL FÖRENINGSHISTORIEN.

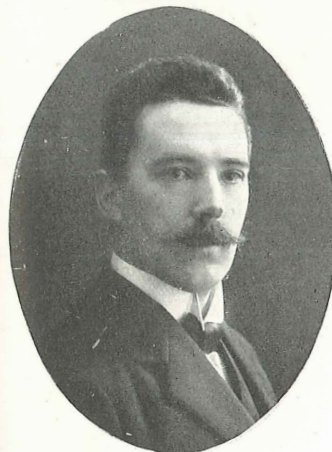
FRIDTJUV BERG
1886.

Ordförande 1910.
Vice ordförande 1887.
Sekreterare 1888—1897.

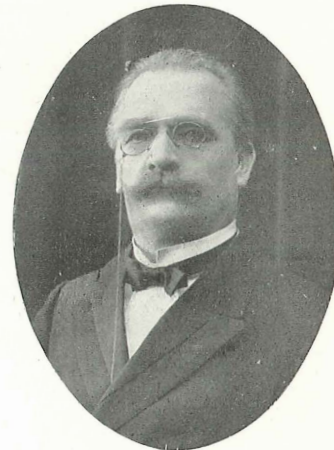
ALFR. DALIN
1886.

Vice ordförande 1908—.

SVEN NYLUND
1908.

Sekreterare 1904—.

J. J. DALSTRÖM
1889.

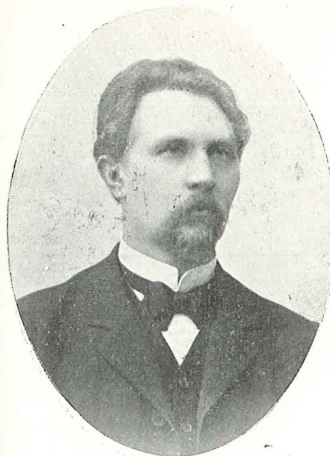
Kassaförvaltare 1895—.
Revisor 1880—1885.

J. FRANZÉN
1896.

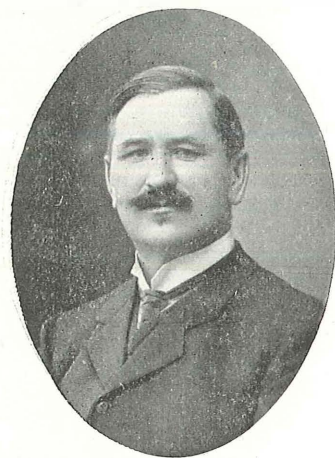
ANNA L. LESSEL
1901.

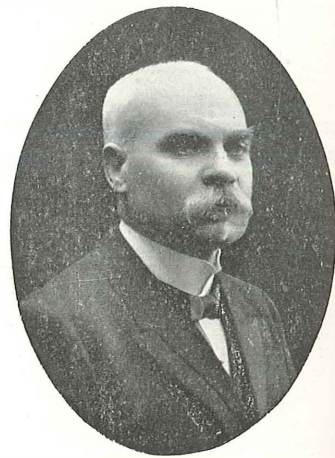
J. CEDERBERG
1903.

N. O. BRUCE
1906.

MAURITZ TENNMAN
1902.

PER BORGH
1902.

GUSTAVA LANDBERG
1907.

GOTTFRID BJÖRKMAN
1910.

FÖRUTVARANDE
CENTRALSTYRELSELEDAMÖTER.

J. MOLIN
1880—1884.
Ordförande 1880—1884.

A. M. STEFANSON
1880—1888.
Sekreterare 1880—1887.

C. A. LANDSTRÖM
1880—1885.

A. F. SKOGLUND
1880—1895.
Ordförande 1885—maj 1895.
Kassaförvaltare 1880—1886.

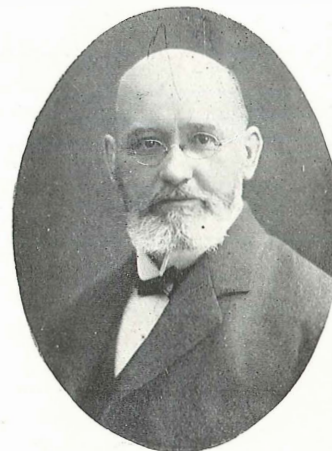
J. F. BERG
1880—1885.

AUG. TÖRNGREN
1880—1887.

K. O. SJÖLANDER
1885—1890.

J. G. SÖDERBERG
1888—1907.
Vice ordförande 1888—1907.

JOH:S JOHANSSON
1891—1902.

HULDA LUNDIN
1896—1900.

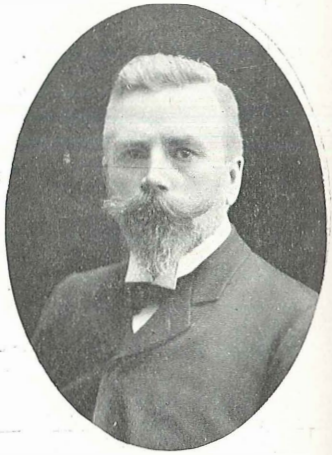

HANNA JÖNSSON
1902—1906.

REVISORER.

AUGUSTA LARSSON
1896—1897.

ALEXANDER JONSSON
1899—1909.
Ordförande 1906—1909.
Sekreterare 1898—1903.
Revisor 1889—1891.

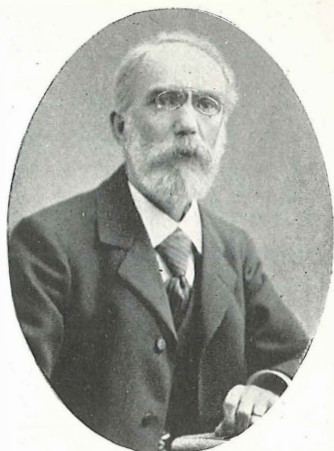
A. BERGMAN
1880—1888.

P. LAGERBLAD
1880—1890.

AUG. VIDERBÄCK
1886—1888.

G. M. CELANDER
1889—1893.

NILS LUNDAHL
1894—.

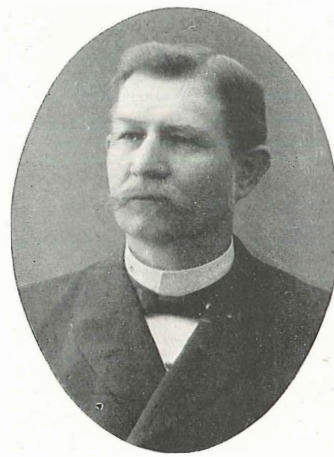
OTTO BEJBOM
1896—.

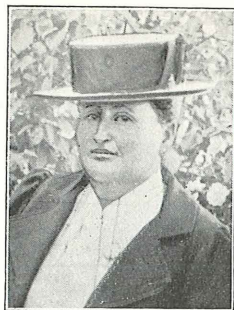
NILS ROSENGREN
1891—1895.

AND. LINDÉN
1892—1899.

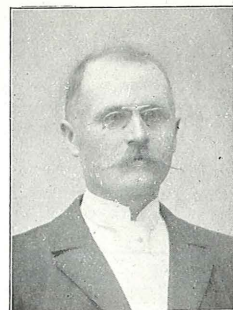
ALFR. FRIDÉN
1900—.

ELNA NILSSON
Öregrund.

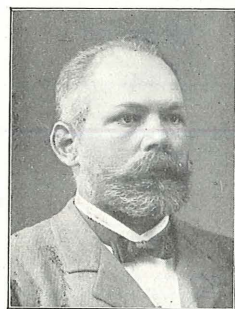
GOTTFRID LINDQVIST
Tumba.

G. B. DICKMAN
Sjögestad.

KERSTIN, LARSSON
Marielund.

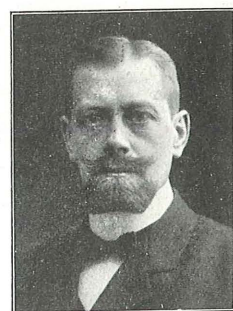
OSKAR STJERNSTRÖM
Vendel.

ELISABET WENNERSTRÖM
Leuwsta bruk.

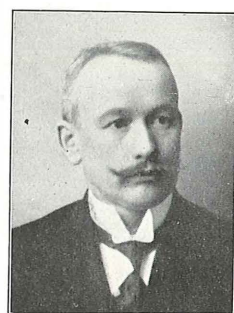
ADÈLE WETTERLIND
Jönköping.

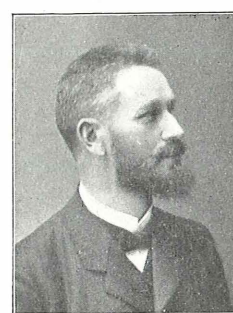
JUSTUS ANDRÉN
Nässjö.

INGRID HALLMAN
Eskilstuna.

OSKAR HALLIN
Nyköping.

FRANS BERGGREN
Växjö.

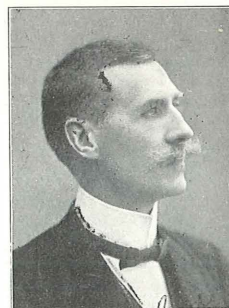
ALMA BLOHMÉ
Elmhult.

INGEBORG NILSSON
Nybro.

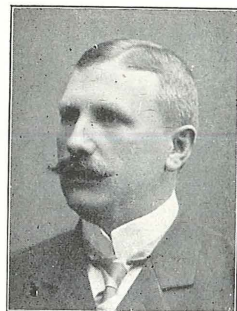
IVAR ÅNGQVIST
Vimmerby.

O. TH. HULDÉN
Kristianstad.

ANTOINETTE HEMBERG
Simrishamn.

P. J. GERDÉN
Visby.

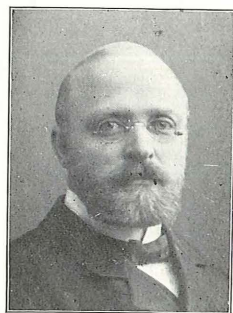
ALERTA NYSTRÖM
Levide.

A. C. RUNCRA NTZ
Uppåkra.

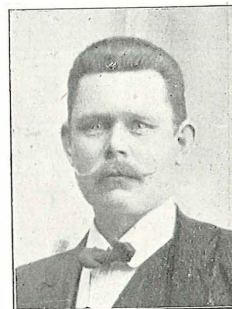
KERSTIN ANDERSSON
Billesholms gruva.

ERNST BILLQVIST
Karl'skrona.

ANNA SVENSSON
Karl'skrona.

J. JOHNNSSON
Köinge.

VILHELMINA MALMSTRÖM
Varberg.

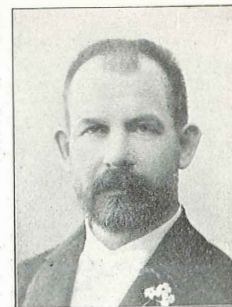
ALFRED HANSSON
Fjällbacka.

J. P. OLSSON
Nittorp.

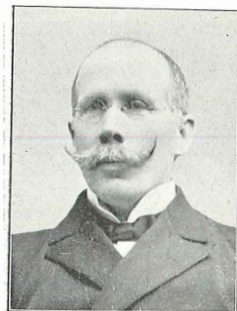
ANNA SVENSSON
Arvika.

GABR. NORLIN
Bofors.

EMMA BECKMAN
Åmål.

AXEL TH. WAHLSTRÖM
Skövde.

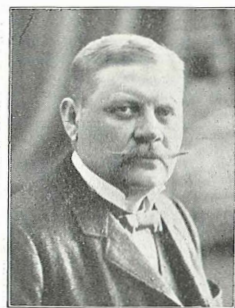
MATILDA TENGVALL
Örebro.

F. EDÉN
Svedvi.

AUGUSTA HALLENIUS
Falköping.

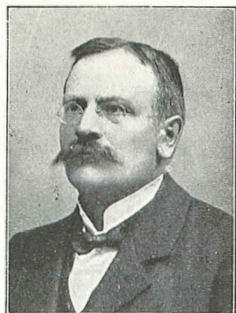
OTTO HELLGREN
Filipstad.

ANNA OLSSON
Berg.

EMMY STRÖM
Transtrand.

J. TUNANDER
Stora Tuna.

P. O. ÅKERLUND
Strömsbro.

HILMA DAMBERG
Östersund.

P. A. LINDHOLM
Vännäs.

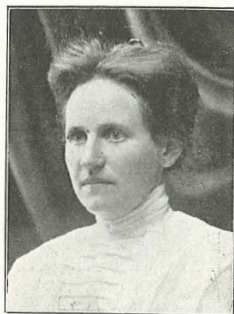
M. BERGMAN
Harmånger.

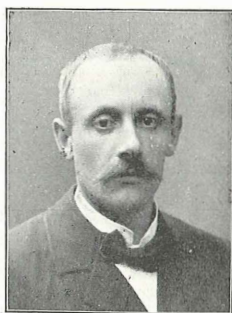
AUG. BJÖRKLUND
Sundsvall.

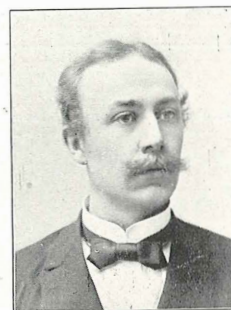
MARIA BERGSTRÖM
Röbäck.

ANNA BERGMAN
Bjärträ.

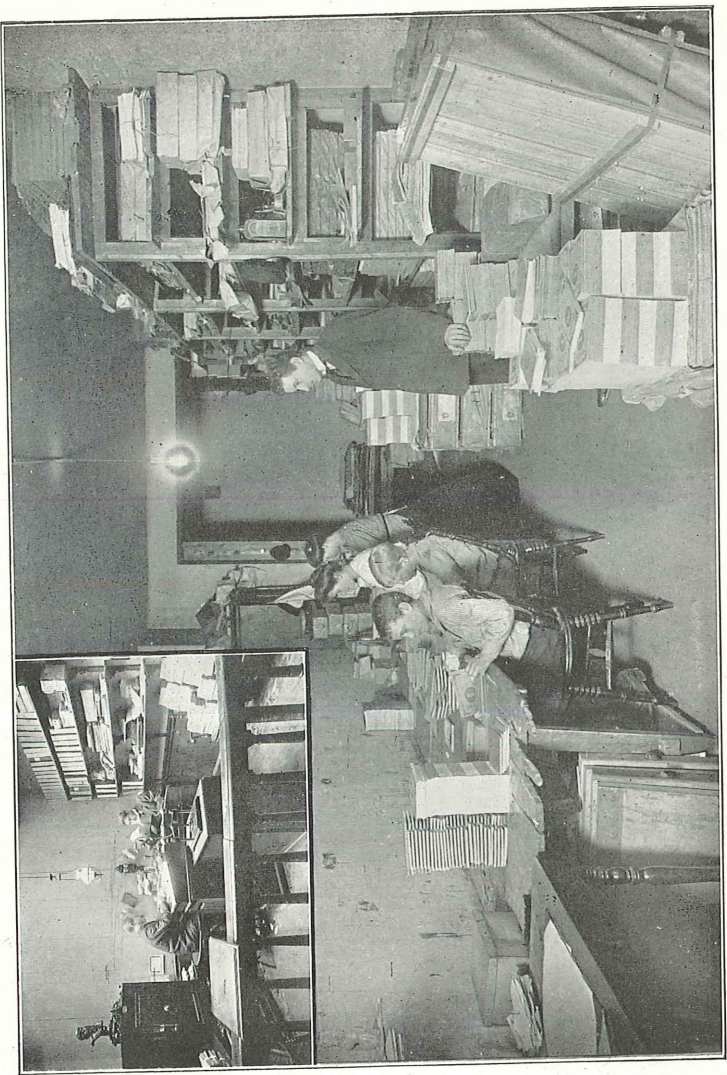
A. F. ALMSTRÖM
Sveg.

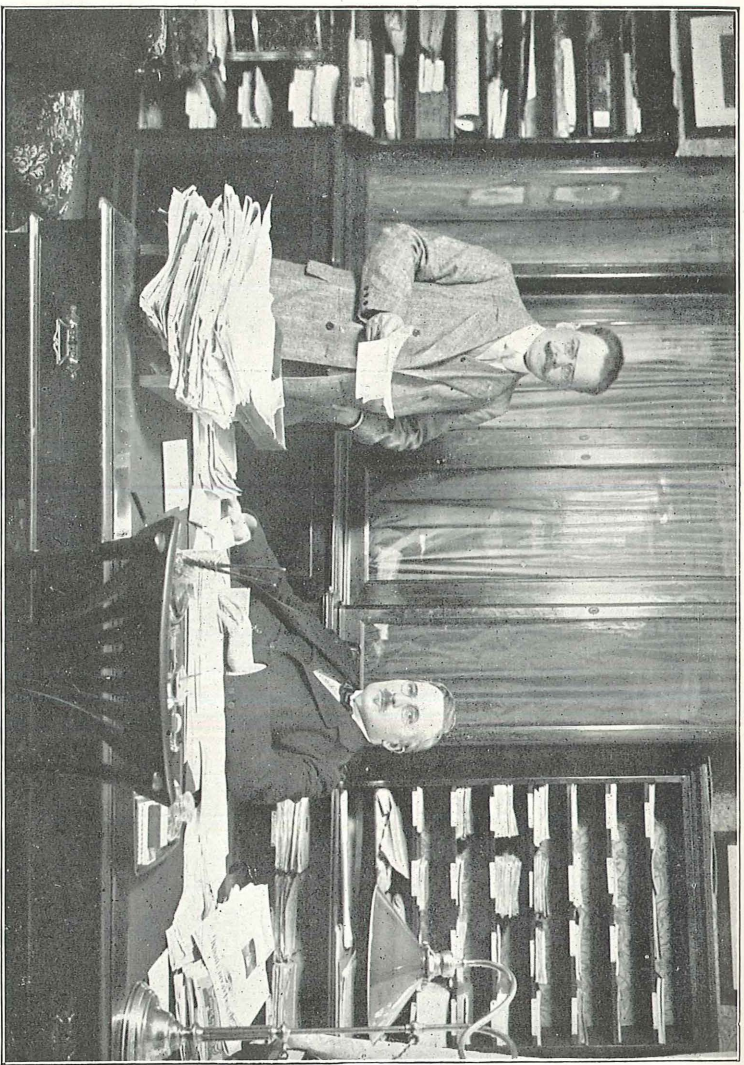
M. HAMMARSTRÖM
Luleå.

LYDIA SUNDSTRÖM
Luleå.

TIDSKRIFTEN FÖRENINGENS EXPEDITION
å Gustaf Lindströms boktryckeri.

SVENSK LÄRARETTIDNINGENS REDAKTION.
Redaktör Fridtjuv Berg och redaktionssekreteraren Gottfrid Björkman.

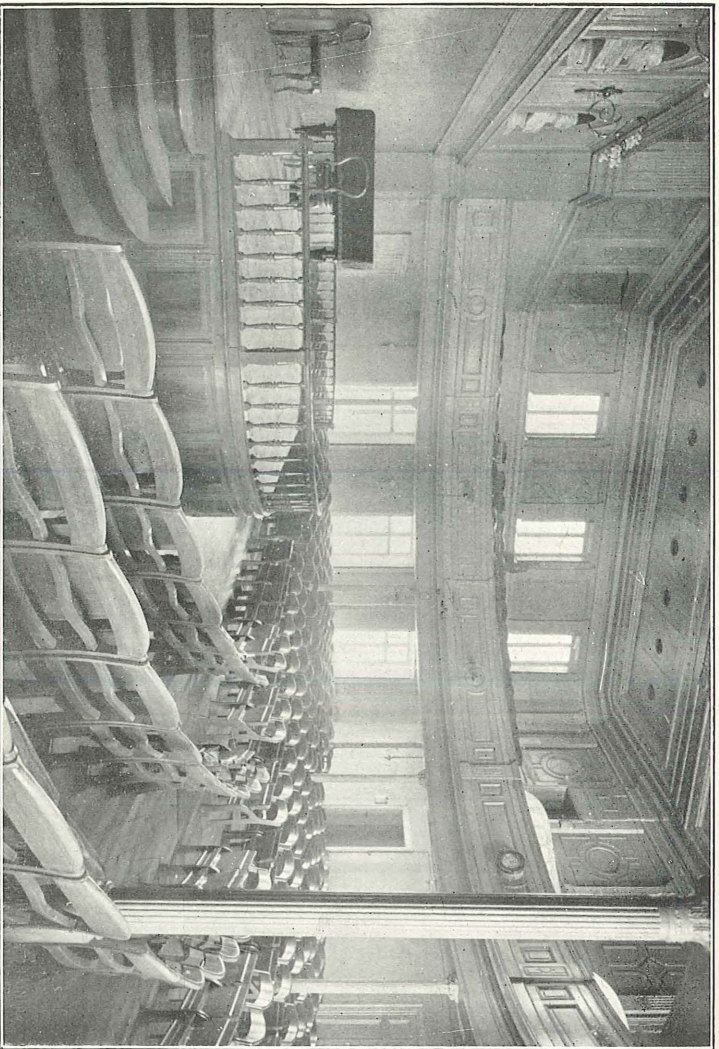

Foto. Alnberg & Prentiz.

VETENSKAPSAKADEMIENS HÖRSAL.

Pris 75 öre.

FÖRENINGEN.

TIDSKRIFT FÖR SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING

1910

SJÄTTE HÅFTET

SVERGES ALLMÄNNA
FOLKSKOLLÄRAREFÖRENINGEN
TIONDE OMBUDSMÖTE

I

STOCKHOLM

MÅNDAGEN DEN 8 AUGUSTI 1910.

PROGRAMHÄFTE MED MEDLEMSFÖRTECKNING.

STOCKHOLM
GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI
1910.

Sverges allmänna folkskollärareförenings tionde ombudsmöte

öppnas i Vetenskapsakademiens hörsal, Drottninggatan 96,
måndagen den 8 augusti 1910 kl. 11 f. m.

Ombudskort och programhäfte för mötet erhållas den
7 augusti å nordiska skolmötets byrå samt den 8 augusti
från kl. 10 f. m. vid ingången till möteslokalen.

De ombud eller ombudssuppleanter, vilkas namn ej
återfinnas i den längre fram meddelade förteckningen, böra
genom protokollsutdrag eller fullmakt styrka sig vara till
kretsförenings representanter utsedda.

Andra föreningsmedlemmar än ombuden hava tillträde
till mötet, så långt utrymmet det medger, mot en in-
trädesavgift av 50 öre.

Program

vid minnesfesten.

I. Sammanträde i Vetenskapsakademiens hörsal kl. 11 f. m.

1. Inledningsord av föreningens ordförande *Fridtjuv Berg*. Sång 1.
2. Representanterna för andra lands lärareföreningar hälsas av föreningens korresponderande ombud *N. O. Bruce*.
3. Tillfälle till svarsanföranden av mötets gäster. Sång 2.
4. Samarbetets betydelse. Föredrag av *Alfr. Dalin*. Sång 3.
5. Avslutningsord av föreningens ordförande. Sång 4.

II. Avtäckande av vården å Emil Hammarlunds grav å nya kyrkogården kl. 5 e. m.

1. Sång 5.
 2. Föreningens ordförande *Fridtjuv Berg* bjuder täckelset falla.
 3. Sång 6.
- (Spårvagn till Haga grindar. Ingång till kyrkogården från Solnavägen genom grinden nr 3; femton minuters promenad).

III. Samkväm, anordnat av Stockholms folkskollärareförening, kl. 8 e. m.

Lokal: Högloftet å Skansen.

Pris (för dem, som ej äro föreningens hedersgäster): 3 kr. jämte inträdesavgift till Skansen 25 öre mot uppvisande av ombudskort (blå, gula eller vita).

Medlemsförteckning.

Inbjudna gäster.

Centralstyrelsen har såsom hedersgäster till minnesfesten inbjudit: cheferna för Ecklesiastikdepartementet, Folkskolebyrån och Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk; representanter för Svenska Seminarielärareföreningen, Svenska Läraresällskapet samt Flick- och Samskoleföreningen; Sverges allmänna folkskollärareförenings hedersledamöter; representanter för vissa utländska lärareföreningar; folkskoleinspektören professor Frans v. Schéele; fru Amanda Hammarlund.

Dessutom hava föreningens förutvarande centralstyrelseledamöter samt dess revisorer och länsombud, styrelsen för Stockholms folkskollärareförening ävensom samtliga de medlemmar av centralstyrelserna för Norge, Danmarks och Finlands allmänna lärareföreningar, vilka komma till nordiska skolmötet, inbjudits att närvara.

Med anledning av förstnämnda inbjudning har löfte om deltagande ingått från följande hedersgäster:

Statsrådet d:r *P. E. Lindström*, Stockholm.

Överdirektören d:r *B. J. son Bergqvist*, Stockholm.

För Svenska Seminarielärareföreningen: Föreningens ordförande, seminarieaktorn d:r *C. O. Arcadius*, Växjö. Suppleant: seminarieadjunkten fröken *Valborg Olander*, Falun.

För Flick- och Samskoleföreningen: Föreningens ordförande, professor *E. Phragmén*, Stockholm.

Av Sverges allmänna folkskollärareförenings hedersledamöter: Överläraren *Alexander Jonsson*, Stockholm.

För Norges Lærerforening: Skoleinspektör *S. Svensen*, Trondhjem.

För Danmarks Lærerforening: Kommunelærer *Jens Larsen*, Ålborg.

För Finlands allmänna svenska lärare- och lärarinneförening: Magister *M. Holmberg*, Hälsingfors.

För Finlands allmänna folkskollärareförening: Folkskoleinspektören *Albin Järvinen*, Piikkiö.

För The National Union of Teachers, England: Mr *T. Allcott*, Great Harwood, och Mr *G. T. Hyden*, Blackhill, Durham.

För Deutscher Lehrerverein: Generalsekretär *J. Tews*, Berlin.

För Schweizerische Lehrerverein: Nationalrat d:r *Fr. Fritsch*, Zürich.

Folkskoleinspektören professor *Frans v. Schéele*, Stockholm.

Fru *Amanda Hammarlund*, Stockholm.

Centralstyrelseledamöter.

Ordförande: *Fridtjuv Berg*, Stockholm.

V. ordförande: *Alfr. Dalin*, Huskvarna.

Sekreterare: *Sven Nylund*, Stockholm.

Kassaförvaltare: *J. J. Dalström*, Stockholm.

Övriga ledamöter: *J. Franzén*, Södertälje.

Anna L. Lessel, Göteborg.

Mauritz Tennman, Sandöwerken.

Per Borgh, Lekaryd, Gåvetorp.

J. Cederberg, Norrköping.

N. O. Bruce, Arlöv.

Gustava Landberg, Norrköping.

Gottfrid Björkman, Stockholm.

Kretsombud.

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Stockholms stad.		
Stockholms	1. Berg Hjalmar 2. Bergh Alfr. 3. Blomqvist Axel 4. Blomqvist Axel K 5. Danielsson Hans 6. Edén Adolf 7. Hellberg Augusta 8. Henricsson Edith 9. Lundgren Anna 10. Persson P Er	1. Bergh Gust. 2. Stålfelt P E 3. Holmberg Fanny 4. Ljungberg Anna
Stockholms län.		
Södertörns	1. GranérCyrus,Brännkyrka 2. Lagerblad P, Tumba 3. Le Moine S, Järna 4. SöderlundAgnes,Södert.	1. Högberg A, Södertälje 2. Lindqvist G, Botkyrka 3. Runqvist Th, Vårdinge 4. HindersonM,Gubbängen
Östra Södertörns	1. Tilas A, Nynäshamn 2. Ahlstrand, Västerhan:e 1. Nyrén, Harald	1. Sjögren S,Västerhaninge 2. Göransson J A, Ösma 1. Härén O A
Nacka	1. Lindberg Karl, Skå	1. Olin Lars, Sänga
Färentuna	1. Sandbäck C E, Tureberg	1. Lindeberg, A, Bromsten
Sollentuna	2. Sandström V, Kungsh.villastad	2. Bergqvist Arvid, Sundbyberg
S. Roslags	1. 2.	
Seming-hundra	1. Brodin Edv., Lunda	1. Pettersson GA,Gottröra
Mellersta Roslags	1. Norlin G, Fasterna	1. AnderssonLova,Fasterna
Norrtälje	1. Hydén Joel, Marum	1. Ingman K A, Vätö
N.Ö. Roslags	1. 2.	
Uppsala län.		
Älvkarleby	1. Thunholm A, Bodarne 2. ErikssonAdolf:aSkutskär	1. BergenhemEdla,Sågarbo 2. LundmarkMariaSkutskär 3. HammarströmAug., »

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
N. Ö. Upp-lands	1. Norberg, Joh., Ströms-bergs bruk	1. Johansson Joh., Leuvsta bruk
Tierp	1. Berg Joh. P	1. Hultgren Elisabet, Ullfors
Örbyhus	1. Sandin, K F, Granelund	1. Stjernström O, Vendel
S. Ölands	1.	
Rasbo	1.	
Uppsala	1.	
Hagunda	2.	
S. V. Upp-lands	1. Österholm J H, Åland	1. Söderlund V, Järlåsa
	1. Apelqvist J F, Sävsta	1. Ericsson Berlia, Enköp.
	2. Herlander A, Frösthult	2. Hansson K, Tillinge
Söderman-lands län.		
Nyköpings	1. Silén Amanda, Lövhagen	1. Friman Helga, Nyköping
	2. Hallin O. Nyköping	2. Ljunggren N. G, »
V. Jönåkers	1. Nyrén K G, Gammelsta	1. Hörberg Thure, Virå
	2. Paulin Genie, Laggabol	2. Lindskeg Elin, »
Rönö	1.	
Trosa	1.	
Gnesta	1.	
Strängnäs	1. Bejbom Otto, Strängnäs	1. Vallin Hulda, Strängnäs
	2. Hallsten Nils, Överselö	2. Broman Maria, Mariefred
Rekarne	1. Gustafsson S, Eskilstuna	1. Båth K E, Gillberga
	2. Tidén H, Eskilstuna	2. Mönner J, Eskilstuna
	3. Grönberg A T, Torshälla	3. Jonsson Maria, Eskilstuna
	4. Örtenblad Nanny, Eskilst.	
Villåttinge	1.	
Oppunda	1. Lindblom L, Högsjö	1. Hallqvist A V
	2. Bäckström Herta, Katrineh.	2. Jungnell A
Öljare	1. Tamm Elisabet, Fågelsta	1. Dahlgren C, Hagby
Östergöt-lands län.		
Vikbolands	1. Carlborg G, Ö. Husby	1. Thorstensson Hj., Ko-nungssund
Norrköpings	1. Nelander M	1. Holmberg R
	2. Billgren B	2. Svensson V
	3. Lindén Hj	3. Nordholm Hilma
	4. Olsson Janny	4. Sundell M
Kolmårds	1. Rehnström Albin, Hult	
Finspångs	1. Fransson E, Finspång	
Godegårds	1.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Motala	1.	
	2.	
V. Öster-götlands	1. Johansson And., Örberga	1. Johansson K E, Heda
Lysings	1.	
Mjölby	1. Fredriksson Emil, Mjölby	1. Vallendorff Erik, Boxholm
	2. Barr Ingeborg, »	2. Hjertén Ingeb., Sommen
	1.	
Valkebo		
Mellersta Ös-tergötlands	1.	
Linköpings	1.	
	2.	
Kinda	1.	
	2.	
Åtvidabergs	1. Hedvall Adolf	
Bankekind		
o. Skärkinds	1.	
Hammar-kinds	1. Ferb Axel, V. Husby	1. Ringström Anna, Söderk.
Jönköpings län.		
Tranås	1. Forssén Karl, Tranås	1. Fredriksson C V
Vista	1.	
Tveta	1. Verner Tob., Forserum	1. Eckerberg Elin, Huskv.
Jönköpings	2. Bejbom Alfild, Huskv.	2. Carlsson Elsa »
	1. Ekmark A	1. Strander Edv.
	2. Lamberg Ester	2. Lindskeg Hilda
Eksjö	1. Andrén Justus, Nässjö	1. Ekner Johan, Nässjö
	2. Jansson Sofia, Nässjö	2. Nilsson Hilda »
Ö. Härads	1.	
Sävsjö	1. Schultz P, Sävsjö	1. Olsson Ida, N. Sandsjö
	2. Malmqvist Ellen »	2. Bringströmer F
Östbo	1. Hagstrand O, Värnamo	1. Andersson Per, Kärda
	2. Hultberg Nils, Hörle	2. Skaar Karl, Nederby
Västbo	1.	
Kronobergs län.		
Sunnerbo	1. Frick F, Markaryd	1. Olsson Anna, Markaryd
	2. Johansson Joh., Ljungby	2. Tengbom Alex., Ljungby
	3. Ahlgren C A, Odensjö	3. Holmgren K G, Timsfors
Allbo	1. Blohmé E, Elmhult	1. Holmgren Berta, Diö
	2. Holmbäck Janny, Grimsf.	2. Ternblad Sofia, Lekaryd

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Växjö	1. Berggren F, Växjö 2. Blomdahl F » 3. Rylander Josefina, Växjö	1. Sundholm J, Söraby 2. Ahlgren V, Växjö 3. Bengtsson O, Hov 4. Nilsson K, Öja
Konga	1.	
Uppvidinge	2. 1.	
Kalmar län.		
N. Tjüsts	1. Skjöld Josef, Vråka	1. Skjöld Anna, Vråka
S. Tjüsts	1. Svensson Gust., Gamleby 2. Lagerström A, Odensvi 1.	1. Peterzen J A, Rumma 2. Vretman J A, Törnesfall
Västerviks Tunalän-		
Sevede	1. Nilsson S A, Frödinge	1. Haak V, Rumskulla
Misterhults	1. Lindh J A, Jemserum	
Aspelands	1.	
Oskarshamns	1. Lindmark P Edv	1. Sjögård A
Högsby	1.	
Mönsterås	1. 2.	
Kalmar N. Möre	1. Svänsson E, Kalmar 2. Valler V »	1. Karlsson G, Kalmar 2. Johansson G, »
S. Möre	1. 2.	
N. Ölands	1. Bergström EA, Borgholm	1. Rockström Hj. Torslunda
S. Ölands	1.	
Gottlands län.		
Visby	1. Gerdén P J, Visby 2. Sasserström Cecilia, Visby	1. Bendelin J F, Västkinde
Klinte	1. Andersson L V, Tofta	1. Lingström Aug. Klinteh.
Burs	1. Söderdal E J S, Lau	
Hemse	1. Stengård Herman, Gerum	1. Amér William, Fardhem 2. Cederlund Reinh., Levide
Hoburgs	1. Laurin C, Öja	1. Lithberg O, Skoga
Torsburgs	1. Herlitz Eliv, Halla	1. Östman E, Norrlanda
Roma	1. Vedin N, Dalhem	1. Thimgren A E, Roma
Slite	1. Jacobsson Anton, Othem	1. Erlandsson Th., Bunge
Blekinge län.		
Blekings östra	1. Andersson Emilia, Olsäng	1. Aldén G, Kristianopel

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Lyckeby	1.	
Karlskrona	1. Pettersson Emil 2. Dumér O H 3. Svensson Anna	1. Ericsson Hedvig 2. Lindqvist Anna 3. Billqvist Ernst
Ronneby	1. Lundgren Otto, Ronneby landsförsamling 2. Nelson Selma, Ronneby	1. Rydorff A, Ronneby 2. Rydorff Lydia »
Bräkne-Hoby	1.	
Karlshamns	1. Johansson J A, Stilleryd 2. Johansson Ida, Karlsh.	1. Hall P. Karlshamn 2. Agren Johanna, Karlsh
Sölvesborgs	1.	
Kristianstads län.		
Bjäre	1. Linderberg A, Båstad	1. Söderman E, Svenstorp
Ängelholms	1. Edberg N, Ängelholm	
Åstorps	1. Lundahl A, Billesholms gruva 2. Dahlgren A J, Bjuv 3. Hellberg O, Ekeby	1. Vihlborg Gerda, Åstorp 2. Kristensson A, Ekeby 3. Ekström E, Hyllinge
N. Åsbo	1.	
Klippans	1.	
Riseberga	1.	
Hessleholms	1. 2.	
Vinslövs	1. Vidén E, Vinslöv	1. Kristenson Eljena
Broby	1. Vilander J, Broby	
Näsums	1.	
Kristianstads	1. Huldén O Th, Kristianstad 2. Iden N J, Ivetofta 3. Kjell N, Nymö. 4. Bergqvist Gerda, Kristianstad	1. Knutsson A, Oppmanna 2. Vedin And., Kristianstad
Gärds	1.	
Åhus	1. Petersson Anna	1. Osterman Minny
Albo och		
S. Gärds	1. Nelin J P, Svinaberga	1. Holmgren Otto, Raskarum
Simrishamns	1.	
Smedstorps	1. Rosenberg N, Smedstorp	
S. Ö. Skånes	1. Hjorth O, Tomelilla 2. Veisel C, Tryde	
Malmöhus län.		
Ystads	1. Gisselkvist N	1. Lindkvist J E

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Ystadstrak-tens	1. Nihléen B, Öja	1. Jönsson Cecilia, Högasten
Vemmenhögs	2. Odén A, Årsjö	2. Engström Emma, Hede-skoga
	1. Holmgren L E, V. Vemmenhög	1. Ekström O, V. Torp
Skytts	2. Persson Elisa, Brönnestad	2. Emilia Ekström
	1.	
	2.	
	3.	
Svedala	1.	
Malmöortens	1. Vahlstein A, Bunkeflo	1. Norén A, V. Skrävlinge
	2. Jönsson Sofia, S. Åkarp	2. Ekstam Sofia, Sofielund
Limhamns	1. Lundström S M	1. Bondesson Botilda
	2. Olsson Anna	2. Flensburg Mariana
Malmö	1. Florén O	1. Laurin J O
	2. Turesson J	2. Davidsson Hj.
	3. Ramstedt J A	3. Nilsson Edvin
	4. Pålsson Karola	4. Tuneld Charlotta
	5. Bäckström Anna	5. Johansson Hilma
V. Bara	1.	
	2.	
Ö. Bara	1. Lydén P, Degeberga	1. Hansson Maria, Gödelöv
	2. —	
Lunds	1. Lundahl Nils	
	2. Nilsson Karin	
Torna	1. Lindqvist M N, Sjöstorp	1. Karlsson Joh, Hällestad
Romele	1. Evertz N, Blåntarp	
Färs	1. Onsdorff A T, Vallarum	
Frosta	1.	
Onsjö	1. Nilsson M. Stehag	
	2. Melin H M, Gullarp	
Harjagers	1. Holmgren A, Saxtorp	1. Linds'edt Bengta, Saxtorp
	2. Åhrman P, St. Harrie	2. Lindberg Carl, Barsebäck
Landskrona	1. Söderström Jenny	1. Andersson N J
	2. Sjögren N	2. Eliasson H A
Rönnebergs o. S. Luggude	1. Broomé L G, Bårslöv	
	2. Broomé Ellen, Hovlerup	
Raus	1.	
	2.	
Hälsingborgs	1. Forsberg Hj.	1. Helmertz C. A
	2. Svensson Anna	2. Lannér Axel
	3. Bölling Emily	3. Ericsson Alma
Fleninge-Strövelstorp	1.	
Allerums	1.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Välinge-Kattarps Kullens	1. Linder J E, Höganäs	1. Gullberg Joh., Höganäs
	2. Hernström Anna, Höganäs	2. Svensson Ida,
Hallands län.		
Höks	1. Persson O, Skummeslöv	
Halmstads	1.	
	2.	
	3.	
Torups	1.	
Falkenbergs	1.	
Varbergs	1. Gustafsson J B, Veddige	
	2.	
Okome	1.	
Kungsbacka	1.	
Vallda o. Släps	1. Petersen P N, Vallda	1. Bark Josefina, Vallda
Göteborgs och Bohus län.		
Göteborgs	1. Lindén Olof	1. Holmberg Ernst
	2. Ohlander Joh.	2. Paradis Sigurd
	3. Schöldén Fale	3. Pihlquist A
	4. Engvall J	4. Bremer Therese
	5. Lindberg Karl	5. Wahlgren Berta
	6. Rosén Axel	
	7. Wikander K G	
	8. Westelius Signe	
	9. Jonsson Hanna	
	10. Thoulin Hildur	
	1.	
Fässbergs V. Frölunda-Styrsö	1. Ekström Matz, Järnbrott	1. Strömberg Elin, Bildal
S. Inlands	1.	
	2.	
Tjörns	1. Sundström Ingeborg, Sibräcka	
Orusts	1. Berg J E, Tegneby	
Uddevalla	1. Jakobsson Maria	1. Olsson A
Lysekils	1.	
Munkedals	1. Palmgren B H	1. Lindqvist Viktor
Kville	1.	
Norrvikens	1.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Älvsborgs län.		
Valbo härads	1.	
Steneby	1.	
Markernas	1.	
Ämåls	1.	
Nordals	1.	
Frändefors	1.	
Väne	1. Rask Eman., Strömslund	1. Jakobsson Hilma, Brinkebergskulle
	2. Olander Maria, Trollhättan	2. Hellner O, Trollhättan
Lilla Edet-Lödöse	1. Karlson And, Surte	1. Johansson Anna, Fors
	2. Rhodin S J G, Ramstorp	2. Grundell Ivar, Upphärad
Alingsås	1. Johansson A P, Remmene	1. Johansson A G, Alingsås
	2. Loocrantz A P, Alingsås	2. Nyberg Jenny, Vårgårda
Bollebygd-Sätilla	1.	
Marks	1.	
	2.	
Kinds	1. Elmqvist Fion, Örby	1. Ek F V, Kinna
	2. Mellander Ingeb., Skene	2. Källberg N A, Öxnabäck
Borås	1. Persson David	1. Gabriellson S N
	2. Wahlborg Judit	2. Dahlin Signe
Ås	1. Ulén G V	1. Hjelmgren Gust.
Gäsene	1. Hellstrand Aug., Molla	1. Brandberg Ester, Vesened
Ulricehamns	1. Lundskog V, Strengsered	
Skaraborgs län.		
Mullsjö	1. Törnbom Eva, Landtorp	
Falköpings	1. Kjellén J P, Kinneved	1. Hallenius Aug:a, Falköp.
	2. Nyqvist C G, Trädet	2. Hall Georg, Falköping
Vara	1. Lidén J A, Larv	1. Skoglund J A, Edsvära
	2. Ljungqvist, Vara	2. Svensson Hilma, Kvånum
Åse o. Viste	1. Kjellén Gust., Bäareberg	1. Vidén C A, Flakeberg
Lidköpings	1. Vallner J A, Lidköping	1. Nyqvist Aug., N. Härene
		2. Hellsjö A R, Vähla
Skara	1. Källén Emil, Skärv	1. Telander A J, Stenum
Mariestad-Kinneulle	1.	
Skövde	1. Wahlström A Th, Skövde	1. Rydén Olga, Skövde
	2. Kärrlander Bernh., Karlsborg	2. Lennström D, Hjälsstad
	3. Billqvist J V, Skövde	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Guldskrovens	1. Carling Victor, Tidaholm	1. Edström Augusta, Klämmesbo
	2. Varén K A, Dimbo	
Värmlands län.		
Holmedals	1.	
	2.	
Gillberga Värmlands-Näs	1.	
Nors	1. Frösell Ivar, Seffle	
Karlstads	1. Ekström M, Liljedal	1. Johansson Elisabet
	1. Strandman Ernst	1. Lingren A G
Kils	2. Gustafsson G A	2. Karlström David
	1.	
V. Värmlands	2.	
	1. Renvall J, Arvika	1. Kihlgren G, Arvika
	2.	
Sunne Övre Fryksdals	1. Melander A, Ivarsbjörke	1. Højde J J, Hånsjö
	1. Hasselgren Joh., Vägsjöfors	1. Fernström O G, Lekvattnet
Dalby Ekshärads	1.	
N. Råda	1.	
	1. Hagberg Albert, Hagfors	1. Östlund Nils, Torsby
	2. Hedrén Gustaf, "	2. Tempelman, Helena, Stjärnfors
Ulleruds Nyed-Älvsbacka	1. Stenbäck J, Munkfors	1. Andersson J, Rud
Gåsborns Filipstads	1. Alm Karl, Lindfors	1. Edgren Elisab., Molkom
	1.	
	1. Hellgren Otto, Filipstad	1. Larsson Alb., Persberg
	2. Syrén Karl, "	2. Nordström Stina, Filipstad
S. Ö. Värmlands	1.	
Visnums	1.	
Örebro län.		
Karlskoga	1. Norlin Gabr., Bofors	1. Börjesson J A, Bofors
	2. Karlsson K J, Granbergssdal	2. Vikberg N H, Degerfors
S. V. Närkes	1.	
S. Närkes	1.	
	2.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Lerbäcks S. Ö. Närke Mellersta Närke Askers St. Mellösa Örebro	1. Eriksson Maria, Mariedam 1. 1. 1. 1. Söderborg A, St. Mellösa 1. 2.	1. Alm Birger, Skyllberg 1. Abenius K V, Gällersta
Örebro lä- raresällskap N. V. Närke Väringens Nora Hjulsjö-Järn- boås	1. 1. Thanderz G A, Närke Kil 1. Peterson G, Glanshammar 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.	1. Södergren O, Hidinge 1. Carlsson S A, Götlunda
Grythytt Hällefors Ljusnarsberg Ramsberg Linde Fellingsbro	1. 1. 1. 1. 1. 1.	
Västman- lands län.		
Kungsör S. Västman- lands	1. Larsson Joh., Kungsör 1. 2.	1. Hansson T, Torpa
Skinnskatte- bergs	1. Holmström Daniel	1. Eriksson A G, Hed 2. Viklund O A, Färna bruk
Västerås	1. 2.	
Västerås- ortens N. Fjärd- hundra	1. 1. Blomberg P, Östervåla	1. Serrander V, Bjurvalle 2. Olsson N E, Ärligbo
V. Färnebo Norbergs Salaortens Ramnäs Västansjö	1. Törnell N V, V. Färnebo 1. 1. Norén C A, Varmsåtra 1. 1.	1. Johansson Anna, Vangsbo 1. Uhlin H, Hyttan

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Koppar- bergs län. Västerbergs- lagens	1. 2. 3.	
S. Dalarnes	1. Ryding J F, Avesta 2. Bergstedt J A, By 3. Bertrand H, Krylbo	1. Velander K M, Avesta 2. Hjort H, Hedemora 3. Chronwall C, Säter
St. Skedvi Svärdsjö St. Tuna	1. Spross Elsa 1. 1. 2.	1. Lundqvist Albin
Falun	1. Ekelund V 2. Israelsson I 3. Lundevall Elin	1. Larsson Anna, Korsnäs 2. Berg Matilda, Falun 3. Lindqvist E, Korsnäs
Gagnefs Nedan- Siljans	1. 2.	
Rättvik-Boda Mora Orsa Öre Älvdalens Västerdalar- nes	1. Öst Olov, Boda 1. 1. 1. 1. 1.	1. Eriksson J E
Särna o. Idre	1. Skoglund Per, Dala-Järna 2. Gyllin L, Malung	1. Ström Emmy, Transtrand
Gävleborgs län. S. Gästrik- lands Hedesunda Gävle	1. Viking Erik, Gysinge 1. 1. Sundbom Anna 2. Vallström Alma 3. Hedin P E	1. Viking Johanna, Torsåker
Hille Valbo	1. 1. Oberg Nils, Ludvigsberg 2. Eriksson KE, Johanneslöt	1. Forsell J F, Hemlingby
V. Gästrik- land	1. Hagardt A, Hofors 2. Ljunggren A V, Hammarby	1. Rydeen A F, Torsåker 2. Forss Hanna, Sandviken
N. Gästrik- lands	1.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Söderala	1. Hedblom E, Vansäter	1. Sporre O, Lynäs
Söderhamns	1. Vallin C J, Söderhamn	1. Bergman E, Stugsund
S. Hälsing-lands	1.	
Bollnäs-A-R.	1. Johansson Alexius	1. Jonsson Ida
	2. Dalhem August	2. Ruuth Anna
Voxnadalens	1. Nordqvist J E, Ovanåker	
V. Hälsing-lands	1. Häggman J A, Ljusdal	1. Selling Erik, Ljusdal
	2. Elovsson Elov,	2. Vagenius Carl, Färila
N. Hälsing-lands	1. Vestberg Ernst	1. Österholm Edith
Bergsjö	1. Bergman M, Harmånger	1. Berglund Tryggve, Rogsta
Västernorr-lands län.		
Torps och Borgsjö	1. Blomstrand Hilma, Alby	1. Vedin V, Torpshammar
Njurunda	1.	
Mellersta Medelpads	1.	
Sundsvalls	1. Dahlén C W	1. Nilsson Elin
Sundsvalls läraresällskap	1.	
Sköns, Alnö och Timrå	1. Nordqvist P. Skön	1. Öhman V G. Skönsmon
	2. Eriksson E G, Sund	2. Granström A V, Timrå
	3. Hertzell P, Skönvik	3. Göransson E, Hofrid
Härnösands	1.	
	2.	
S. Ö. Ångermanlands	1. Berglund J, Ullånger	1. Molin Terese, Frånö
Gudmundrå	1. Norberg E, Frånö	1. Vidén Mina
Bjärträ	1. Bergman Anna, Geresta	2. Nordenstam, J O
Ytterlännäs	1.	
Boteå	1.	
Sollefteå	1. Bohman Klara, Helgum	
Örnsköldsviks	1.	
Jämtlands län.		
Ö. Härjedalens	1.	

Krets-föreningar	Ombud	Suppleanter
Ragunda	1.	
Revsunds	1.	
S. Jämtlands	1. Johansson J, Hornsberg	1. Christensson C, Östers:d
Östersunds		
Hammerdal-Föllinge	1.	
V. Jämtlands	1.	
	2.	
Väster-bottens län.		
Nordmalings	1.	
Umeå	1. Kjellin Axel, Sandvik	1. Bergström Maria, Röbbäck
Bjurholms	1. Bäckström W, Bjurholm	1. Jonsson Ida, Bjurholm
Skellefteå	1.	
Norr-bottens län.		
Piteå	1.	
Neder Luleå	1. Lampa Clara, Sunderbyn	
Luleå	1. Gunnarsson J	1. Ekrot D
Bodens	1.	
Edefors	1.	
Gellivare-		
Malmbergets	1.	
	2.	
Kiruna	1.	
	2.	
Nederkalix	1.	
	2.	
Överkalix	1.	
Tornedalens		
nedre	1.	
	2.	
Mellersta		
Tornedalens	1.	

SÅNGER VID OMBUDSMÖTET.

1. Välkomstsång.

Var välkommen, en var, som vår kallelse hört,
och som bjudit oss broderlig hand!
Vill du veta det mål, som tillsamman oss fört
och oss binder med kärlekens band?

För att tjäna vårt folk, för att främja dess rätt,
för att värna dess dyraste hopp
omkring bildningens fana vi slutit oss tätt,
och den fanan vi glatt höja opp.

Låt oss styra med mandom och segrande tro
genom hånande hinder vår gång,
och där kärleken bygger till framtiden bro,
låt oss rycka framåt under sång!

Men är målet för stort och blott ringa vår makt,
när vi våga för hoppet en dust,
må vi lita på den, som i hjärtat har lagt
denna klappande längtan och lust!

Så välkommen, en var, som vår kallelse hört,
och som bjudit oss broderlig hand
och vill främja det mål, som tillsamman oss fört
och oss binder med kärlekens band!

2. Framåt i ljusets strider!

Framåt, framåt i ljusets strider,
du ungdomsfriska kämpahär!
Ditt sköna mål skall nås omsider,
om sanningsfacklan högt du bär.
Du kallad är att sprida ljuset
med trohet i de ungas värld.
Så blicka hoppfullt upp ur gruset
och väpna dig med andens svärd!

Ja, rusta dig alltjämt att draga
i fält mot mörkrets jättemakt!
Låt endräkt höja krafter svaga,
vässlans och spjut vid samfällid vakt!

Med hand i hand vi trofast vandra
till högre klarhet för vår id.
I vänlig fejd emot varandra
vi stärkas för gemensam strid.

Framåt med Herrens kraft i striden
för ljusets makt i nordanland!
Hur kampens vågor gå i tiden,
de ledas innerst av hans hand.
Låt därför ej det mörka, kalla,
som hotfullt möter här och där,
med isig tyngd på modet falla!
Framåt, du ljusets kämpahär!

3. Vår strävan.

Väl ringa är vår skara
men full av livets lust,
och därför djärvs den fara
mot hoppets ljusa kust.
Om än på svaga vingar
vår dröm vill målet nå,
blott mod! En gång den svingar
sig dristigt mot det blå.

Att landets lycka trygga
är drömmens glada hopp;
på det vi vilja bygga
vår egen lycka opp,
och fritt vi vilja verka,
så långt vi krafter fått,
och med vår ungdom stärka
vad ädelt är och godt.

4. Svenska folksången.

Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord,
du tysta, du glädjerika sköna,
jag hälsar dig, vänaste land uppå jord,
din sol, din himmel, dina ängder gröna.

Du tronar på minnen från fornstora dar,
då ärat ditt namn flög över jorden.
Jag vet, att du är och du blir, vad du var.
Ack, jag vill leva, jag vill dö i Norden.

5. Vid graven.

(Ton: Integer vitæ.)

Vän, från oss gången, ej din vila störes,
fast här i sången sorgset avsked höres.
Saknad av mången, dock till sällhet föres
frigjorda anden.

Vad du i livet sått med redligt sinne.
växt varde givet, slute livskraft inne!
Djupt skall stå skrivet i vår själ ditt minne,
kärt och välsignat.

6. Ära ske Herren!

Ära ske Herren, ja, Herren allena ske ära,
mäktig att göra långt mer än vi mäktiga begära!
Härligt och stort
är, vad den evige gjort.
Honom vårt offer vi bära,

Bärom för Herren det offer, som honom behagar:
saktmod i lyckan och tålmod, när han oss agar,
sanning och dygd,
kärlek för fädernebygd,
lydnad för konung och lagar!

7. Med sång.

Med sång emot havet styr forsen sin färd
bland grönskande granarnas stammar,
med sång flyger gnistan från flammande härd
vid dånet av fallande hammar;
och stenbruten teg, som bär folket dess bröd,
och blossande vildros i hagar
och barnet, som växer med kinder i glöd,
de sjunga i sommarens dagar.

Och havssvallet sjunger, hur frihetens flod
går fram med okuvliga vågor,
och gniistrande stjärna, hur mandomens mod
skall härdas i lnttrande lågor;
och sommarsol sjunger, hur skördarnas frö
bland stenar och vildrosor spirar,
och anden, som lever, när seklerna dö,
med sång sin uppståndelse firar.

8. Skolmötessång.

Vi ej oss sammanslutit
för glammets korta stund,
men framtids allvar gjutit
sitt liv i vårt förbund:
att andens skatter söka,
att ljus för livet få,
att folkets fromma öka,
det är till det vi trå.

Det är vår mandoms ära,
vår fröjd i ålderns höst,
att ljusets sådd skall bära
sin frukt i folkets bröst
En dröm mer skön ej finnes
än den på hoppets strand
om arvedel, som vinnes
i andens fosterland.

Det arv, vi skola finna,
är kunskaps gyllne skatt
och stjärneljus, som brinna,
där förr var dunkel natt:
vart livets dåd på jorden,
var tanke stark och god,
vad skönast här i Norden
för folkets hjärta stod.

Sig ljuset ej skall dölja
för den, som söker det.
O, låt oss trofast följa
dess väg i sannings fjät,
tills sol sin stråle sänder
med morgonrodnans brand
och dagens klarhet tänder
för älskat fosterland!

9. Vårt fria ord.

Den har intet fosterland, som ställer
alla lika högt, så sant jag tror.
Den har ingen kär och får ej heller,
som ej älskar över allt sin mor.
Klingar icke modersmålet skönast?
Binder ej vårt hem med dubbla garn?
Lyser icke själva ljungen grönast
på den torva, där vi lekt som barn?

Men vårt land är icke marken bara
eller språket, som vi lärt så flinkt,
det är tanken ock. den svenska, klara,
och vårt frihetsarv, vår själs instinkt,
och vår goda rätt att överväga
vad oss höves, öppet, oinskränkt,
för att sen vår trygga mening säga
åt all världen, fritt och oförkränkt.

Trälens klenmod gör, att han förkättrar
varje öppenhjärtigt ord han hör,
ty han känner mindre sina fjätrar,
när han tänker, som hans herre gör.
Men ett folk, som fått i arv att länka
sina öden själv och obesträtt,
älskar sina egna tankar tänka,
och det måste säga ut dem fritt.

Därför ve den hand, som avskär tungan
på det folk, som en gång haft en röst!
Ve den, som med vilja sårar lungan
i offentlighetens breda bröst!
Det är gott att lägga tyngd i slaget,
när man fått en klinga i sin hand,
ännu mer att ha ett ord i laget
en gång, när det gäller folk och land.

10. Mandom, mod.

Mandom, mod och morska män
finns i gamla Sverge än,
kraft i arm och kraft i barm,
ungdomsvarm i bardalarm.

Ögon blå
då och då
le i blomsterdalar där.
Nord, du jordens jättelem,
Nord, du milda hjärtans hem!

Toner än från forna dar
ljuda där i skog och dal,
vilda som en storm på hav,
milda som en tår på grav.
Lyssnen då,
vänner, på
hemländsk, hundraårig sång!
Lyssnen, älsken, lären den,
sjungen, sjung den själva sen!